

ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА УКРАЇНИ

БОГОСЛУЖБОВІ ВКАЗІВКИ
на 2023 рік

КИЇВ, 2022

ВИДАНО З БЛАГОСЛОВЕННЯ
МИТРОПОЛИТА КИЇВСЬКОГО І ВСІЄЇ УКРАЇНИ
ЕПІРАНІЯ

Редакційна колегія:
архімандрит Єфрем (Хом'як),
ігумен Михаїл (Карнаух),
священник Іван Гищук,
священник Орест Жигало,
протодиякон Василь Дідора,
ієродиякон Ісая (Смаль)

ЗМІСТ

СІЧЕНЬ.....	5
ЛЮТИЙ.....	21
БЕРЕЗЕНЬ.....	49
КВІТЕНЬ.....	80
ТРАВЕНЬ.....	113
ЧЕРВЕНЬ.....	132
ЛИПЕНЬ.....	151
СЕРПЕНЬ.....	171
ВЕРЕСЕНЬ.....	190
ЖОВТЕНЬ.....	210
ЛИСТОПАД.....	228
ГРУДЕНЬ.....	247
СІЧЕНЬ 2024 р.....	265

14 СІЧНЯ, субота

1 січня
за старим стилем

ОБРИЗАННЯ ГОСПОДНЄ. Свт. Василя Великого, архієп. Кесарії Каппадокійської (379). Свт. Петра Могили, митрополита Київського і Галицького, та всієї Руси (1647). Мч. Василя Анкирського (бл. 362). Св. Емілії, матері свт. Василя Великого (IV).

Літургія свт. Василя Великого.

Ран. – Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Літ. – Обрізанню: Кол., 254 зач., II, 8 – 12. Лк., 6 зач., II, 20 – 21, 40 – 52.

Свт. (під зачало): Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Суботи перед Богоявленням: 1 Тим., 284 зач., III, 14 – IV, 5. Мф., 5 зач., III, 1 – 11.

Вся служба свята в Мінеї. За Уставом, належить звершувати перед всенічною 9-тий час і малу вечірню.

НА МАЛІЙ ВЕЧІРНІ завіса царських врат не відкривається. За Типіконом, малу вечірню звершує один священик без диякона.

Іерей (перед царськими вратами): «Благословенний Бог наш ...». Читець: «Амінь». «Прийдіть, поклонімся ...» (тричі) і читає Початковий псалом (103-й): «Благослови, душе моя, Господа ...» (світільні молитви ієреєм не читаються), після закінчення: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині». І відразу ж співається «Господи, взиваю». (Велика екстенія не виголошується, кафизми і малої екстенії після неї немає. Кадіння на «Господи, взиваю» не звершується.).

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 3-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 2-й: «Слава, глас 2: «Небесну природу досліджуючи/ і побачивши непостійність всього,/ знайшов ти Єдиного незмінного,/ Споконвічного Сущого Творця всіх,/ і з Ним найтісніше з'єднався ти,/ тлінні бажання відкинувши,/ моли священноявлений Василію,/ щоб і ми Божественним бажанням були окрілені,», «І нині» – свята (за вибором).

Входу немає. Читець читає: «Світло Тихе». Іерей: «Будьмо уважні». «Мир всім». «Премудрість» і прокимен дня. Після закінчення співу прокимна читається: «Сподоби, Господи», потім відразу, без благальної екстенії і головоклонної молитви, співаються стихири на стиховні.

На стиховні стихири свята святителя, глас 2-й (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Плотське обрізання ...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 1-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас той же.

Після закінчення співу тропарів іерей перед царськими вратами виголошує малу потрійну екстенію: «Помилуй нас, Боже ...» (чотири прохання). Виголос: «Бо Ти милостивий і чоловіколюбний ...». Хор: «Амінь». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже ...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує малий відпуст, після чого хор співає многоліття.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята, глас 8-й – 2 (перша стихира – двічі), святителя Василя, глас 4-й – 4 (перша стихира – двічі) і святителя Петра – 2. «Слава» – святителя, глас 8-й: «Ти, преподобний, був ревнителем премудрости...», «І нині» – свята, глас той же: «Як сходить Спас...».

Вхід з кадилом. Прокимен дня. Паремії Мінеї – 3. Сугуба екстенія. «Сподоби, Господи». Прохальна екстенія і головоклонна молитва.

На літї стихири храму і стихири святителя, глас 3-й. «Слава» святителя, глас 6-й: «Виливалася благодать ...», «І нині» – свята, глас 8-й: «Як сходить Спас...».

На стиховні стихири воскресні, глас 7-й. «Слава» – святителя, глас 6-й: «Благодать чудес ...», «І нині» – свята, глас 8-й: «Не посоромився Всеблагий Бог ...».

Після Трисвятого – тропар святителя Василя, глас 1-й (один раз), святителя Петра, глас 4-й і «Богородице Діво...» (один раз).

Благословення хлібів, пшениці, вина і єлею.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» тропар свята, глас 1-й

(один раз), святителя Василя (один раз), глас той же. «Слава» – тропар святителя Петра, глас 4-й, «І нині» – тропар свята, глас 1-й.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі екстенії. Сідальні Мінеї.

Поліелей. Величання тільки святителів: «Величаємо тебе, святителю отче Василію,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ бо ти молиш за нас Христа Бога нашого» та «Величаємо тебе, святителю отче Петре,/ і шануємо святу пам'ять твою,/ бо ти молиш за нас Христа Бога нашого». Величання співається з вибраними стихами зі псалмів Давидових, співають по черзі обидва хори.

Після поліелея сідальний святителя, глас 8-й: «Силою слів Божественних ...». «Слава» – сідальний святителя Петра після поліелея, «І нині» – сідальний свята (за вибором – наприклад, глас 1-й: «Творець усього...» (див. Після 1-ої кафизми), або глас 4-й: «Ти єством невидимий...» (див. Після 2-ої кафизми).

Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-й: «Уста мої промовлятимуть премудрість, і повчання серця мого розум»; стих: «Почуйте це, всі народи, зрозумійте, всі, що живете по вселенній». Євангеліє – Ін., Зач. 36. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Василя ...». Стихира святителя, глас 6-й: «Вилилася благодать ...».

Канони: свята на 6, святителя Василя на 4 і святителя Петра на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія – ірмоси канонів свята Богоявлення.

Після 3-ої пісні – кондак свята, глас 3-й; кондак та ікос святителя Петра глас 3-й; сідальний святителя Василя, глас 8-й і святителя Петра. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-й.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя Василя, глас 4-й.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята Обрізання, святителя Василя [1] та святителя Петра Могили.

[1] У тих храмах, де спів канону скорочується, все ж необхідно один раз проспівати всі приспиви до відповідних тропарів канону (наприклад, з'єднавши приспиви по два перед останнім тропарем канону свята і першим тропарем канону святого).

Диякон (або священик) співає 1-й приспів: «Величай, душе моя, за Законом обрізаного Господа».

1-й хор – ірмос: «Раніше сонця засвічений Світільник Бога, що плоттю прийшов до нас із утроби дівочої, Ти невидомо вполотила, благословенна і пречиста; Тебе, Богородице, величаємо...».

2-й хор – повторює той же приспів та ірмос.

1-й хор – «Величай, душе моя, Того, Хто у восьмий день прийняв обрізання».

Читець – 1-й тропар: «Христос перевищив закони всієї людської природи, надприродно народившись із Діви; і, як повеліває Писання Закону, плоттю обрізався, і став виконавцем Закону...».

2-й хор – той же приспів.

Читець 1-й тропар: «Христос перевищив закони всієї людської природи, надприродно народившись із Діви; і, як

повеліває Писання Закону, плоттю обрізався, і став виконавцем Закону».

1-ий хор – «Нині Владика обрізується плоттю, як Немовля, виконуючи закон».

Читець – 2-ий тропар: «Прийдіть, радіймо у святині в день найменування Владики Христа, сьогодні Він був боголіпно названий Ісусом; з цим же і пам'ять святителя величаємо».

2-ий хор – «Нині Владика обрізується плоттю, Ісусом називається».

Читець – 2-ий тропар: «Прийдіть, радіймо у святині в день найменування Владики Христа, сьогодні Він був боголіпно названий Ісусом; з цим же і пам'ять святителя величаємо».

1-ий хор – «Величай, душе моя, в ієрархах Василя Великого».

Читець – 1-ий тропар канону святителя: «Ти, Василю, як вірний агнець Христів, пішов за стопами животноносними першого Пастиря, бо мучителіві мужньо віддав життя твоє, страждаючи за Церкву, преславний отче».

2-ий хор – той же приспів.

Читець – 1-ий тропар канону святителя: «Ти, Василю, як вірний агнець Христів, пішов за стопами животноносними першого Пастиря, бо мучителіві мужньо віддав життя твоє, страждаючи за Церкву, преславний отче».

1-ий хор – «Величай, душе моя, вселенної пресвітлий світильник».

Читець – 1-ий тропар канону святителя: «Ти, Василю, як вірний агнець Христів, пішов за стопами животноносними першого Пастиря, бо мучителіві мужньо віддав життя твоє, страждаючи за Церкву, преславний отче».

2-ий хор – той же приспів.

Читець – 2-ий тропар канону святителя: «Церковне все свяцтво Христове ти бачив у єднанні, прикрашене твоім святительством; всегубитель, як від гromу, розколовся і загинув мучитель, не стерпівши сяяння твого духу, премудрий Василю».

1-ий хор – «Величай, душе моя, від Кесарії Василя Великого».

Читець – 2-ий тропар канону святителя: «Церковне все свяцтво Христове ти бачив у єднанні, прикрашене твоім святительством; всегубитель, як від гromу, розколовся і загинув мучитель, не стерпівши сяяння твого духу, премудрий Василю».

2-ий хор – той же приспів.

Читець – 3-ий тропар канону святителя: «Ти, святителю Василю, сподобився престолу апостолів, вінка мучеників Христових, патріархів скинії, насолоди праведників і радості пророків, бо ти був служителем Богородиці і тайнознавцем Пресвятої Тройці».

1-ий хор – «Величай, душе моя, Петра, серед ієрархів Київських преславною»

Читець – 1-ий тропар канону святителя Петра: «Примноживши талант благодаті, яким прикрасив тебе Владика живих і мертвих, до Нього з радістю перейшов ти, як побідоносний воевода, промовляючи до Того, Хто полюбив тебе; ось приніс Тобі дар примножений. Тому, як благий і вірний раб, увійшов ти в радість Господа свого».

2-ий хор – той же приспів.

Читець – 2-ий тропар канону святителя Петра: Бачиш ти нині Пресолодкого Ісуса лицем до лица, Його ж раніше наче в дзеркалі і загадках бачив. Тому насолоджуючись, святий, заграй і торжествуй, перебуваючи нині разом з Улюбленим Господом, поминай і нас, що вшановуємо тебе.

1-ий хор – «Величай, душе моя, святителя премудрого Петра, ієрархів Церкви Української окрасу»

Читець – 3-ий тропар канону святителя Петра: Вінценосцем став ти, святителю Петре, і приготовано тобі небесні оселі, де Скинія Бога з людьми, тож заступайся за нас, дітей твоїх, приносячи Владиці світу фиміам, пахощі молитви.

1-ий хор – «Величай, душе моя, того, хто прикрасив Христову Церкву». (замість «Слави»).

Читець – 3-ий тропар канону святителя: «Ти, святителю

Василю, сподобився престолу апостолів, вінка мучеників Христових, патріархів скинії, насолоди праведників і радості пророків, бо ти був служителем Богородиці і тайнознавцем Пресвятої Тройці».

2-ий хор – «Величай, душе моя, чеснішу від небесних воїнств Діву Пречисту Богородицю» (замість «І нині»).

Читець – 4-ий тропар канону святителя: «Єдиний Господь, Який високими хвилями покриває море і висушує безодні, від Тебе, Пречиста, плоть прийнявши, з Вифлеєма поспішає до Йордану хреститися плоттю».

Обидва хори разом – перший приспів Обрізання: «Величай, душе моя, за Законом обрізаного Господа» і катавасію – ірмос 1-го канону Богоявлення: «Не в змозі будь-який язик достойно похвалити, дивується ж розум, як оспівати Тебе, Богородице; однак, будучи Благою, віру прийми, бо Ти знаєш божественну любов нашу; Ти бо християн заступниця, Тебе величаємо».

Потім обидва хори разом – останній приспів Богородиці: «Величай, душе моя, Чеснішу Небесних воїнств, Діву Пречисту Богородицю» і катавасію – ірмос 2-го канону Богоявлення: «О, вище розуму Різдва Твого чудеса, Невісто Пречиста, Мати благословенна! Тобою ж одержавши вседовершене спасіння, достойно прославляємо як благодійницю, в дар приносячи пісню подячну».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Примітка. «Достойно є» не співається після 9-ої пісні канону в передсвятя і післясвятя дванадцятих свят, у всю П'ятидесятницю (в період співу Квітної Трійди), в недільні дні, а також в дні славослівних святих і вище, у яких після кожної пісні канону співається катавасія.

Після 9-ої пісні – світильний святителя Василя (двічі). «Слава» – світильний святителя Петра, «і нині» – світильний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі свята і святителя, глас 5-ий – 6 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Вилилася благодать ...», «І нині» – свята, глас 8-й: «Зійшовши до роду людського, Спас...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя Василя, глас 1-ий. «Слава» святителя Петра, глас 4-ий, «і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що на восьмий день плоттю обрізатися зволив ради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері, святого отця нашого Василя Великого, архієпископа Кесарії Каппадокійської, і святителя Петра (Могили) митрополита Київського, їх же пам'ять нині звершуємо, і всіх святих, помилує і спасе нас, як Благий і Людинолюбний». (Святий храму і місцевовшановані свята не згадуються).

На часах тропарі і кондаки:

На 1-му і 6-му часі – тропар свята. «Слава» – тропар святителя Василя. Кондак свята.

На 3-му і 9-му часі – тропар свята. «Слава» – тропар святителя Петра. Кондак святителя Василя.

На Літургії блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), святителя Василя, пісня 6-а – 2 (без ірмоса) і святителя Петра, пісня 6-а – 2 (без ірмоса).

На вході – «Прийдіть поклонімося... у святих Дивний єси ...».

Після входу – тропар свята, тропар святителя Василя, тропар святителя Петра, кондак святителя Петра. «Слава» – кондак святителя Василя, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен – свята, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей твоїх...»; стих: «До Тебе, Господи ...», і святителя, глас 1-ий: «Уста мої промовлятимуть...».

Апостол і Євангеліє – свята і святителя (під зачало) і служби перед Богоявленням.

Алилуарій – свята, глас 8-ий: «Пастирю Ізраїля...»; і святителя, глас той же: «Уста праведного...».

Замість «Достойно є ...» – «Тобою радується ...».

Причасний – свята: «Хваліте Господа з Небес ...», і святителя: «В пам'ять вічну...».

15 СІЧНЯ, неділя

2 січня
за старим стилем

Неділя 31-а після П'ятдесятниці, перед Богоявленням. Глас 6-й.

Передсвятю Богоявлення. Свт. Сильвестра, папи Римського (335). Прп. Серафима Саровського, чудотворця (1833). Прп. Сильвестра Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII). Прав. Юліанії Лазаревської, Муромської (1604). Сщмч. Феогена, еп. Парійського (бл. 320).

Ран. – Єв. 9-е, Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Літ. – Неділі перед Богоявленням: 2 Тим., 298 зач., IV, 5 – 8. Мк., 1 зач., I, 1 – 8.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Наводимо порядок звершення славослівної служби прп. Серафима Саровського в поєднанні зі службою передсвятя Богоявлення та недільною службою Октоїха.

За цією ж схемою можна звершувати службу преподобному Сильвестру Києво-Печерському.

Примітка. Службу свт. Сильвестра, папи Римського, можна перенести на повечір'я.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: недільні, глас 6-ий – 3, передсвятя, глас 4-ий – 3 (див. в службі свт. Сильвестра), і преподобного, глас 1-ий – 4 (на ряду 6 стихир, одна з них пропускається). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Прийдіть, вірних собори ...», «І нині» – догматик, глас 6-ий.

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира храму і стихири передсвятя без приспівів, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 3-ій (див. в службі свт. Сильвестра).

На стиховні стихири неділі, глас 6-ий. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче Серафиме ...», «І нині» – передсвятя, глас 3-ій: «Прийдіть, усі вірні ...» (див. в службі свт. Сильвестра).

Після Трисвятого – «Богородице Діво радуйся» - тричі.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар неділі, глас 6-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 4-ий «І нині» – тропар передсвятя, глас той же: «Готуйся, Завулоне ...».

Кафизми 2-а і 3-та. Малі ектенії. Сідальні неділі.

Непорочні [1] (див. Типікон, гл. 17). «Ангельський собор ...». Іпакої, Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє недільне 9-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира недільна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: недільний із ірмосом на 4 (ірмос один раз), передсвятя (див. в службі свт. Сильвестра), глас 2-ий: «Проходить морем, що хвилюється бурєю...» на 4; і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія свята Богоявлення: «Глибини відкрив Ти дно ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсвятя, глас 4-ий (див. в службі свт. Сильвестра); кондак та ікос преподобного, глас 2-ий, сідальний преподобного, глас той же. «Слава, і нині» - сідальний передсвятя, глас 8-ий. (див. В службі свт. Сильвестра).

Після 6-ої пісні – Кондак і ікос неділі глас, 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш», екзапостиларій недільний 9. Світільний передсвятя (див. в службі свт. Сильвестра). «Слава» – світільний преподобного, «І нині» – інший світільний передсвятя (див. в службі свт. Сильвестра).

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: недільні, глас 6-ий - 4 і преподобного, глас 8-ий - 4 (зі своїми приспівами; приспиви див. На стиховні вечірні: 1-ий – «Чесна перед Господом ...»,

2-ий – «Блажен муж, що боїться Господа ...»; перша стихира – двічі). «Слава» – стихира євангельська 1, «І нині» – «Преподобна Богородице»

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний.

Відпуст недільний.

На 1 часі – тропар неділі. «Слава» – тропар передсвятя. Кондак передсвятя.

НА 3 ЧАСІ – тропар неділі, «Слава» - тропар преподобного. Кондак неділі.

НА 6 ЧАСІ – тропар неділі. «Слава» - тропар передсвятя. Кондак преподобного.

НА 9 ЧАСІ – тропар неділі. «Слава» - тропар преподобного. Кондак неділі.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні гласу – 4. передсвятя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться, що Воскрес із мертвих ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар неділі, тропар передсвятя, тропар святого, кондак неділі. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсвятя.

У передсвятя і післясвятя Господніх свят, у всю П'ятидесятницю, в недільні дні, в великі і середні Господні свята тропар і кондак Господського храму не співають.

У храмі Богородиці устав співу може бути двояким:

I. Тропар неділі, тропар передсвятя, тропар храму, тропар святого; кондак неділі, кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсвятя.

II. Тропар неділі, тропар передсвятя, тропар храму, тропар святого; кондак, кондак неділі, кондак передсвятя. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

Примітка. У передсвятя і післясвятя Богородичних дванадесятих свят, в Богородичні великі, поліелейні та славослівні свята тропар і кондак храму Богородиці не співають. Кондак храму Богородиці співається і у всю П'ятидесятницю.

У храмі святого – тропар неділі, тропар передсвятя, тропар храму, тропар святого; кондак неділі, кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсвятя.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – неділі перед Богоявленням і преподобного.

Апостол і Євангеліє – неділі перед Богоявленням і преподобного.

Співається «Достойно є ...».

Відпуст неділі.

16 СІЧНЯ, понеділок

3 січня
за старим стилем

32-й тиждень після П'ятдесятниці.

Прор. Малахії (400 р. до Р. Хр.). Мч. Гордія (IV).

Служба пророку Малахії та мч. Гордія немає святкового знаку і звершується в поєднанні зі службою передсв'ята Богоявлення.

Мч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Мф., 36 зач., X, 16 – 22.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: пророку, глас 8-ий – 3, і мученику, глас той же – 3. «Слава, і нині» – передсв'ята, глас 4-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсв'ята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава і нині» – передсв'ята, глас 5-ий: «На Йорданську річку ...».

Після Трисвятого – тропар мученику, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсв'ята, глас 4-ий.

Після співу тропарів на вечірні. Диякон виголошує: «Премудрість». Хор: «Благослови». Іерей: «Суций благословенний ...». Хор: «Утверди, Боже ...». Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів ...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже ...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує відпуст.

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І співаємо трипіснец передсв'ята, глас 2-ий і глас 6-ий та двохпіснец з попереднього дня.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Готуйся, Завулоне ...» (двічі). «Слава» – тропар мученику, глас 4-ий, «І нині» – тропар передсв'ята, глас той же: «Готуйся, Завулоне ...».

Кафізми 4-та і 5-та. Малі ектенії. Сідальні передсв'ята.

Псалом 50-ий.

Канони: передсв'ята, глас 6-ий: з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), пророку на 4 і мученику на 4..

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої, 9-ої пісень – ірмос канону мученику.

Після 3-ої пісні – кондак пророку, глас 4-ий, кондак мученику глас 8-ий; сідальний пророку, глас 8-ий. «Слава» – сідальний мученику, «І нині» – сідальний передсв'ята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос передсв'ята.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Після 9-ої пісні – світильний передсв'ята. «Слава, і нині» – знову світильний передсв'ята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 4: передсв'ята, глас 6-ий. «Слава» – передсв'ята, глас 6-ий: «Зірка від Якова...», «І нині» – передсв'ята, глас той же.

«Тобі слава належить» не читається, але одразу читається «Слава Тобі, що показав нам світло» і читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсв'ята глас 2-ий. «Слава, і нині» – глас той же.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсв'ята, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – тропар передсв'ята. «Слава» – тропар мученика. Кондак передсв'ята.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні передсв'ята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсв'ята, тропар мученика, тропар пророка, кондак пророка. «Слава» – кондак мученику, «І нині» – кондак передсв'ята.

Примітка. У період передсв'ята і післясв'ята Хрещення денні тропарі не співають, оскільки піснеспіви Октоїха скасовуються.

У храмі Богородиці – тропар передсв'ята, тропар храму, тропар мученика; кондак храму, кондак пророка. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсв'ята.

У храмі – тропар передсв'ята, тропар храму, тропар мученика; кондак храму, кондак пророка. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсв'ята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – мученику.

Апостол і Євангеліє – дня і мученика.

17 СІЧНЯ, вівторок

4 січня
за старим стилем

Собор 70-ох апостолів. Прп. Феоктиста, ігум. Кукума Сикелійського (800). Свт. Євстафія I, архієп. Сербського (бл. 1285). Прп. Ахили, дияк., Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Прмч. Зосими і мч. Афанасія (III – IV). Св. Григорія Лангрського (Галл.). Прпмч. Євфимія, ігумена Ватопедського монастиря, і з ним 12 ченців (Грецьк.). Новомч. Онуфрія Афонського (Грецьк.). Свв.мчч. Хрисанфа і Євфимії (Кельт. І Брит.). свт. Ферреоля, єпископа Юзеського (Кельт. І Брит.).

Євр., 329 зач., XI, 17 – 23, 27 – 31. Мк., 42 зач., IX, 42 – X, 1.

Апп.: Рим., 96 зач. (від половини), VIII, 8 – 14. Лк., 50 зач., X, 1 – 15.

Служба апостолам і прп. Феоктисту немає свякового знаку звершується в поєднанні зі службою передсв'ята Богоявлення.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсв'ята, глас 8-ий – 3, і преподобного, глас той же – 5. «Слава, і нині» – передсв'ята, глас 3-ій.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсв'ята, глас 8-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Як ченців образ ...», «І нині» – передсв'ята, глас 6-ий: «Гряде до

Йордану Христос ...» (див. в службі 70-ох апостолів).

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Готуйся, Завулоне ...» (див. в службі 70-ох апостолів).

На малому повечір'ї співаємо канон передсв'ята (цього дня), глас 6-ий на 6 «Жезлом розсікається море Червоне...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Готуйся, Завулоне ...» (двічі). «Слава» – тропар

апостолів, глас 8-ий, «І нині» – тропар передсв'ятя, глас той же: «Готуйся, Завулоне ...».

Кафизми 4-та і 5-та. Малі ектенії.

Після 1-ої і 2-ої кафизми – сідальні передсв'ятя.

Канони: передсв'ятя (див. в службі 70-ох апостолів), глас 6-ий: «Як по суші...», з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), апостолів на 4, і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої, 9-ої пісень – ірмони канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсв'ятя, глас 4-ий (див. в службі 70-ох апостолів); сідальний апостолів. «Слава» – сідальний преподобного. «І нині» – сідальний передсв'ятя, глас 1-ий. (див. в службі 70-ох апостолів).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостолів.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Після 9-ої пісні – світільний апостолів. «Слава, і нині» – світільний передсв'ятя (див. в службі 70-ох апостолів).

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихир на 8: передсв'ятя, глас 6-ий – 4 «Слава, і нині» – передсв'ятя, глас той же. (див. в службі 70-ох апостолів).

«Тобі слава належить» не читається, але одразу читець «слава Тобі, що показав нам світло» і читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихир передсв'ятя, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсв'ятя.

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар передсв'ятя, глас 4-ий: «Готуйся, Завулоне ...».

НА ЧАСАХ – тропар передсв'ятя. «Слава» – тропар апостолів. Кондак тільки передсв'ятя.

НА ЛІТУРГІЇ – блаженні передсв'ятя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і апостолів, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсв'ятя, тропар апостолів. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак передсв'ятя.

Примітка. У період передсв'ятя і післясв'ятя Хрещення денні тропарі не співають, оскільки піснеспіви Октоїха скасовуються.

У передсв'ятя і післясв'ятя Господніх свят, у всю П'ятидесятницю, в недільні дні, в великі і середні Господні св'ята тропар і кондак Господського храму не співають.

У храмі Богородиці устав співу може бути двояким:

I. Тропар передсв'ятя, тропар храму, тропар апостолів; кондак храму. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак передсв'ятя.

II. Тропар передсв'ятя, тропар храму, тропар апостолів; кондак передсв'ятя. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак храму.

Примітка. У передсв'ятя і післясв'ятя Богородичних дванадесятих свят, в Богородичні великі, поліелейні та славослівні св'ята тропар і кондак храму Богородиці не співають. Кондак храму Богородиці співається і у всю П'ятидесятницю.

У храмі – тропар передсв'ятя, тропар храму, тропар апостолів; кондак храму. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак передсв'ятя.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – апостолів.

Апостол і Євангеліє – дня і апостолів.

18 СІЧНЯ, середа

5 січня

за старим стилем

Навечір'я Богоявлення (Хрещенський святвечір). Передсв'ятя Богоявлення. Сщмч. Феопемпта, єп. Нікомидійського, і мч. Феони, волхва (303). Прп. Синклітики Олександрійської (бл. 350). Прор. Михея (IX ст. до Р. Хр.). Прп. Аполлінарії (бл. 470). Прпп. Фостирія та Мини (VI). Прп. Григорія Акритського (бл. 820). Прмч. Романа Карпенесійського, Афонського (1694).

На 1-му часі: Діян., 33 зач., XIII, 25 – 32. Мф., 5 зач., III, 1 – 11.

На 3-му часі: Діян., 42 зач., XIX, 1 – 8. Мк., 1 зач., I, 1 – 8.

На 6-му часі: Рим., 91 зач., VI, 3 – 11. Мк., 2 зач., I, 9 – 15.

На 9-му часі: Тит., 302 зач., II, 11 – 14; III, 4-7. Мф., 6 зач., III, 13 – 17.

Літ. – 1 Кор., 143 зач., IX, 19 – 27. Лк., 9 зач., III, 1 – 18.

На освяченні води: 1 Кор., 143 зач. (Від половини), X, 1 – 4. Мк., 2 зач., I, 9 – 11.

Служба мучеників і преподобної не має святкового знака, звершується разом зі службою передсв'ятя Богоявлення.

День пісний.

У цей день 1-ий час до ранньої не приєднується, але звершуються окремо часи навечір'я Богоявлення і зображальні. Блаженні читаються.

Літургія св. Василя Великого починається великою вечірнею. Вхід з Євангелієм, прокимен дня, читання 13 паремій зі співом приспівів. Після паремій – мала ектенія, виголос «Бо Ти святий еси, Боже наш ...», Трисвяте і далі – літургія. Замість «Достойно» – «Тобою радується ...». Після заамвонної молитви – тропарі «Голос Господній ...» (стихирним розспівом) і велике освячення води.

Після відпусту літургії «посеред церкви» перед запаленою свічкою співаються тропар і кондак св'ята Богоявлення.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: мучеників, глас 4-ий – 3, і преподобної, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – передсв'ятя, глас 6-ий: «Готуйся, Йордане-ріко...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир передсв'ятя, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсв'ятя, глас той же: «Нехай радіє пустеля...».

Після Трисвятого – тропар передсв'ятя, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан-ріка милоттю Єлисеєвою...» (один раз).

На малому повечір'ї співаємо канон передсв'ятя, глас 6-ий: «Хвилею морською ...» (ірмоси по двічі, тропарі на 6).

Катавасія після кожної пісні канону.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсв'ятя, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан-ріка милоттю Єлисеєвою...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні передсв'ятя. Псалом 50-ий.

Канони: передсв'ятя з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мучеників на 4 і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісней – ірмоси канону Мінеї (преподобної).

Після 3-ої пісні – інший кондак передсв'ятя, глас 2-ий: «Всіх, Христе, милосердно ...»; сідальний мучеників, глас

1-ий, сідальний преподобної, глас 5-ий. «Слава, і нині» – сідальний передсв'ята, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак («Господь, будучи нині в струменах Йорданських...») та ікос передсв'ята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний передсв'ята. «Слава, і нині» – інший світільний передсв'ята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах передсв'ята, глас 6-ий – 4. «Слава» – передсв'ята, глас той же: «З тремтінням служачи...», «І нині» – передсв'ята, глас той же: «Оспіваймо, люди...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається щоденне славослів'я.

На стиховні стихирі передсв'ята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсв'ята, глас 8-ий: «Іоанне Хрестителю...».

Після Трисвятого – тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан-ріка милоттю Елісеєвою, ...» (один раз). Потрійна екзема: «Помилуй нас, Боже ...» і відпуст (виголошується на амвоні при зачинених царських вратах). Перший час до ранньої не приєднується.

Окремо від ранньої (за Уставом, «на початку 2-ої години», тобто, за нашим відліком часу, близько 8 години ранку) відбувається послідовність часів навечір'я (1-го, 3-го, 6-го і 9-го) з приєднанням до них чину зображальних і вечірні з Літургією святого Василя Великого.

Царські часи звершуються при відкритих царських вратах. Священик в епитрахилі, фелоні та, за традицією, в поручках, з Євангелієм в руках (у супроводі свічконосця і диякона в облаченні, з кадилом та свічкою) виходить з вівтаря через царські врата до аналоя поставленого посеред церкви навпроти Царських врат. Обійшовши навколо аналоя, свічконосець ставить свічку з його східної сторони. Ієрей, поклавши Євангеліє на аналой, виголошує початковий виголос 1-го часу: «Благословенний Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний ...», Трисвяте. Після «Отче наш ...» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство ...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклоніться ...» (тричі) і псалми 1-го часу (5-ий, 22-ий і 26-ий).

З початком читання псалмів ієрей, разом з дияконом зі свічкою, звершує кадіння навколо Євангелія, потім кадить вівтар, іконостас, народ і весь храм. Після закінчення 26-го псалма читець виголошує: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан...», читець: «І нині» – Богородичний: «Як Тебе назвемо, Благодатна?...».

Після Богородичного часу хор співає (зазвичай стихирним наспівом) особливі тропарі свята зі стихами: 1-ий хор – тропар, глас 8-ий: «Сьогодні освячується природа води...», 2-ий хор – той же тропар. Читець – стих, глас той же: «Заради цього пом'янув Тебе на землі Йорданській і Ермонській», 1-ий хор – тропар, глас той же: «Як Людина на ріку прийшов Ти ...». Читець – стих: «Побачили Тебе води, Боже; побачили Тебе води і убоялися», 2-ий хор – той же тропар. 1-й хор – «Слава» – тропар, глас той же: «На голос, що лунав у пустелі: готуйте путь Господню, – прийшов Ти, Господи, ...», 2-й хор – «І нині» – той же тропар.

Після виконання тропарів диякон виголошує: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-ий: «Прокимен, глас 4-ий: І прогрімів Господь з небес, і Вишній подав голос Свій». Стих: «Полюблю Тебе, Господи, кріпость моя; Господь утвердження моє». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (гл. 35). Диякон: «Премудрість». Читець: «Діянь святих апостолів читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Діян., Зач. 33). «Алилуя» після Апостола не читається, але відразу диякон виголошує: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Ієрей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Ієрей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Ієрей читає Євангеліє (Мф., Зач. 5). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропарі: «Стопи мої направ...» і «Нехай сповняться уста

моя...», Трисвяте. після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство ...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господь, будучи нині в струменах Йорданських, взиває до Іоана: не бійся хрестити Мене, бо Я прийшов спасти Адама первозданного». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, ущедри нас і благослови нас...». Читець: «Амінь». Ієрей: «Христе, Світло Істинне...».

Читець: «Прийдіть, поклоніться...» (тричі), і починає 3-ій час. Під час читання псалмів 3-го часу (28-го, 41-го і 50-го) ієрей з дияконом (за Типіконом – диякон) звершують мале кадіння храму: кадять навколо Євангеліє, іконостас, предстоятеля і моляться. Після закінчення 50-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан...», читець: «І нині» – Богородичний: «Богородице, Ти еси виноградна лоза істинна...».

Хор співає тропарі свята зі стихами: 1-ий хор – тропар, глас 8-ий: «Тремтіла правиця Предтечі Хрестителя і пророка, ...», 2-ий хор – той же тропар. Читець – стих, глас 4-ий: «Заради цього пом'янув Тебе на землі Йорданській і Ермонській», 1-ий хор – тропар, глас той же: «Тройця, Бог наш...». Читець – стих: «Побачили тебе води, Боже, побачили Тебе води й убоялися», 2-ий хор – той же тропар. 1-ий хор – «Слава» – тропар, глас 5-ий: «Хто йде з тілом ...», 2-ий хор – «І нині» – той же тропар.

Після виконання тропарів диякон: «Будьмо уважні». Читець – Прокимен, глас 6-ий: «Побачили Тебе води, Боже, побачили Тебе води й убоялися». Стих: «Голосом моїм до Господа взивав, голосом моїм до Бога, і вислухав мене». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глава 1). Диякон: «Премудрість». Читець: «Діянь святих апостолів читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Діян., Зач. 42). Ієрей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Ієрей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Ієрей: «Від Марка святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Ієрей читає Євангеліє (Мк., Зач. 1). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропар: «Господь Бог благословенний...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство ...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господь, будучи нині в струменах Йорданських...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Читець – «Амінь» і молитву: «Владико, Отче Вседержителю ...».

Читець: «Прийдіть, поклоніться...» (тричі), і починає 6-ий час. Під час читання псалмів 6-ого часу (73-го, 76-го і 90-го) ієрей з дияконом (за Типіконом – диякон) здійснюють мале кадіння храму, як на 3-му часі. Після закінчення 90-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернувся колись Йордан...», читець: «І нині» – Богородичний: «Через превеликі гріхи наші сміливости не маємо...».

Хор співає тропарі свята зі стихами: 1-ий хор – тропар, глас 8-ий: «Так говорить Господь ...», 2-ий хор – той же тропар. Читець – стих, глас 6-ий: «Заради цього пом'янув Тебе на землі Йорданській і Ермонській», 1-ий хор – тропар, глас той же: «Нині псаломське пророцтво...». Читець – стих: «Побачили тебе води, Боже, побачили Тебе води й убоялися», 2-ий хор – той же тропар. 1-й хор – «Слава» – тропар, глас 5-ий: «Чого повертаєш назад твої води, Йордане?...», 2-ий хор – «І нині» – той же тропар.

Після виконання тропарів диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-й: «В морі путі Твої, і стежки Твої на водах многих». Стих: «Голос гromу твого в колах». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію

мію (глава 12). Диякон: «Премудрість». Читець: «До римлян послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Рим., Зач. 91). Іерей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Марка святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє (Мк., Зач. 2). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропар: «Скоро пошли нам щедроти Твої...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господь, будучи нині в струменях Йорданських...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Молитвами святих отців наших...». Читець – «Амінь» і молитву: «Боже і Господи Сил...».

Читець: «Прийдіть, поклонімся...» (тричі), і починає 9-ий час. Під час читання псалмів 9-го часу (92-го, 113-го і 85-го) іерей з дияконом (за Уставом – диякон) звершують кадіння всього храму, як на 1-му часі. Після закінчення 85-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Господи, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-ий: «Повернув колись Йордан...», читець: «І нині» – Богородичний: «Ти, що ради нас народився від Діви...».

Хор співає тропарі свята зі стихами: 1-ий хор – тропар, глас 7-ий: «Страшно було бачити на річці Творця неба і землі...», 2-ий хор – той же тропар. Читець – стих, глас 2-ий: «Заради цього пом'янув Тебе на землі Йорданській і Єрмонській...», 1-ий хор – тропар, глас той же: «Коли побачив Предтеча грядущого до себе Господа слави...». Читець – стих: «Побачили Тебе води, Боже, побачили Тебе води й убоялися», 2-ий хор – той же тропар. Канонарх (за Типіконом – диякон) читає голосно стихиру, глас 5-ий: «Руку твою, що доторкнулася...» (три поклони). Після закінчення стихир іерей або диякон виголошує многоліття. 1-е прохання: «Блаженнішому Владиці...», 2-е прохання: «Всім православним християнам...». На кожне прохання хор співає: «Многі літа» (тричі). Якщо служба відбувається в монастирі, то до двох зазначених прохань додається третя: «Спаси, Христе Боже, преподобного отця нашого ігумена...», в цьому випадку хор починає співати зі слів «Спаси, Христе Боже...», співається цей піснеспів також тричі.

Після співу многоліття обидва хори на «Слава, і нині» співають стихиру, глас 5-ий: «Руку твою, що доторкнулася до пречистої глави Владики...». Диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 3-ий: «Господь просвічення моє і Спаситель мій, кого убоюся»; стих: «Господь Захисник життя моє, кого устрашуся». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (гл. 49). Диякон: «Премудрість». Читець: «До Тита послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Тит., Зач. 302). Іерей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє (Мф., Зач. 6). Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Після прочитання Євангелія іерей у супроводі диякона вносить Євангеліє у вівтар, попередньо хресто-подібно осінивши ним з амвону народ. Диякон зачинає царські врата, а завіса залишається відкритою до відпусту зображальних (в деяких храмах завіса закривається і знову відкривається з початком зображальних). Читець – тропар: «Не залиш нас до кінця...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господи, будучи нині в струменях Йорданських...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Боже, ущедрі нас і благослови нас...». Читець – «Амінь» і молитву: «Владико Господи, Ісусе Христе...».

Після заключної молитви 9-ого часу починається читання зображальних: «Благослови, душе моя, Господа...», «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа...», «І нині» – «Єди-

нородний Сину...», «У царстві Твоєму...», «Слава, і нині» – «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний...», «Приступіть до Нього...», «Хор Небесний...», «Слава» – «Хор святих ангелів...», «І нині» – «Послаби, прости...», «Отче наш», виголос: «Бо Твоє є Царство...»; хор або читець – кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Господи, будучи нині в струменях Йорданських...», читець: «Господи, помилуй» (40 разів); молитва «Всесв'ята Тройце...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Достойно є...», закінчуючи словами «і Матір Бога нашого». Іерей: «Пресв'ята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей творить відпуст (на амвоні, при зачинених царських вратах).

За усталеною церковною практикою, відразу після відпусту зображальних **звершується Літургія свт. Василія Великого**, яка починається великою вечірнею. До того ж, Устав спеціально обумовлює час початку богослужіння «в годину 5-у дня», тобто. За нашим відліком об 11-ій ранку (див. Типікон, 6 січня). Таким чином, на думку Типікону, вечірня з Літургією св. Василія Великого відбувається окремо від послідовності часів навечір'я для того, щоб забезпечити для неї більш урочисте служіння. Відбувається дзвоніння у великий дзвін, і потім у всі дзвони.

Перед початком Літургії іерей з дияконом моляться у вівтарі перед престолом: «Царю Небесний...», «Слава в вишніх Богу...» та інше. Потім диякон, вийшовши на амвон, виголошує: «Благослови, владико». Іерей – виголос: «Благослови Царство...». Хор: «Амінь».

Хор: «Амінь». Предстоятель (за усталеною практикою – читець): «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Предстоятель (за усталеною практикою – читець): «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімся...» і 103-ї псалом. (Священик під час псалма за звичаєм читає світільничні молитви перед царськими вратами.) Велика ектенія. **Кафизми немає.**

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 2-ий – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Нахилить Ти голову...» (під час співу стихир священник закінчує проскомидію).

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Прокимен дня.

Читання 13 паремій свята. Після 3-ої паремії, за звичаєм, відкриваються царські врата. Читець виголошує: «Глас п'ятий», і сам співає тропар: «Явився Ти у світ, який сотворив, щоб просвітити тих, що сидять у п'яті, Чоловіколюбче, слава Тобі...». За Уставом, як тропарі, так і стихи псалмів слід співати. Але зазвичай, за усталеною практикою, співаються тільки останні слова тропаря. Тому виконання цих тропарів зі стихами відбувається в наступному порядку:

Читець виголошує тропар: «Явився Ти у світ, який сотворив, щоб просвітити тих, що сидять у п'яті, Чоловіколюбче, слава Тобі».

Хор співає закінчення: «Чоловіколюбче, слава Тобі».

Читець: «Боже, ущедрі нас, і благослови нас; просвіти лице Твоє на нас, і помилуй нас, щоб ми пізнали на землі путь Твою, в усіх народах спасіння Твое. щоб просвітити тих, що сидять у п'яті».

Хор: «Чоловіколюбче, слава Тобі».

Читець: «Нехай сповідуються Тобі люди, Боже; нехай сповідуються Тобі люди всі; нехай веселяться, і нехай радіють народи, бо Ти судиш людей правдою, і народи на землі настановляєш, щоб просвітити тих, що сидять у п'яті».

Хор: «Чоловіколюбче, слава Тобі».

Читець: «Нехай сповідуються Тобі люди, Боже; нехай сповідуються Тобі люди всі; земля дасть плід свій, благослови нас, Боже, і нехай бояться Тебе всі краї землі, щоб просвітити тих, що сидять у п'яті».

Хор: «Чоловіколюбче, слава Тобі».

Читець: «Слава» – «щоб просвітити тих, що сидять у п'яті».

Хор: «Чоловіколюбче, слава Тобі».

Читець: «І нині» – «щоб просвітити тих, що сидять у п'яті».

Хор: «Чоловіколюбче, слава Тобі».

Читець: «Явився Ти у світ, який сотворив, щоб просвітити тих, що сидять у пітьмі, Чоловіколюбче, слава Тобі».

Зачинаються царські врата. Так само виповнюється тропар після 6-ої паремії. На кліросі співають завершальні його слова: «тільки на сидячих у пітьмі, слава Тобі».

Після закінчення паремій відкриваються царські врата. Мала ектенія. Виголос: «Бо Ти святий еси, Боже наш ...». Співається Трисвяте. Після Трисвятого відразу диякон: «Будьмо уважні». Іерей: «Мир усім». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість». Читець: Прокимен, глас 3-й: «Господь - Просвічення моє ...».

Апостол – 1 Кор., Зач. 143.

Алилуарій, глас 6-й: «Вилилося із серця мого ...».

Євангеліє – Лк., Зач. 9.

За Уставом, на Літургії після Євангелія царські врата зачиняються. Потрійна ектенія: «Промовмо всі ...», і далі за чином Літургія свт. Василя Великого.

Замість «Достойно» – «Тобою радується ...».

Причасний «Хваліте Господа з Небес ...».

Після заамвонної молитви відразу співаються (зазвичай стихирним наспівом) тропарі, глас 8-й

священнослужителі виходять царськими вратами «на джерела» або до посудів з водою на освячення води поставлених в притворі або у дворі храму співаючи (зазвичай стихирним наспівом) тропарі, глас 8-й: «Голос Господній ...», та все інше за чином. Предстоятель (а перед ним свічконосець і диякон з кадилом та свічкою) виносить на голові Святий Хрест і кладе його на прикрашеному аналої біля води. Потім роздає свічки співслужителям і робить звичайне кадіння навколо води, кадить ікони і присутніх.

Після закінчення тропарів диякон: «Премудрість», читаються три паремії, Апостол і Євангеліє, виголошується велика ектенія з кадінням і особливими проханнями, під час якої іерей таємно читає молитву: «Господи Ісусе Христе, Єдинородний Сину...». Якщо освячення води відбувається одним ієреєм (без диякона), він може прочитати таємну молитву під час паремій.

Після закінчення ектенії виголосу нема, але безпосередньо після того, як хористи проспівують заключне: «Тобі, Господи», іерей виголошує: «Великий Ти, Господи...» (тричі) і читає молитву на освячення води. При триразовому проголошенні слів «Ти ж, Людинолюбче Царю...» священник кожен раз благословляє воду рукою, не занурюючи руку в воду. Після таємної молитви з схиланням голови і виголосу іерей хрестоподібно благословляє воду Чесним Хрестом, занурюючи його.

При цьому іерей співає тропар, глас 1-й: «В Йордані хрестився Ти, Господи ...». Тропар співається тричі, і відбуваються три занурення Святого Хреста в воду. За загальноприйнятою практикою, священнослужителі співають тільки початок тропаря: «В Йордані хрестився Ти, Господи», зі слів же: «і Троїчне явилось поклоніння ...» продовжують співаки. Після цього предстоятель, тримаючи Хрест в лівій руці, кропить хрестоподібно на чотири сторони (схід, захід, південь і північ).

Відразу після окроплення на чотири сторони при співі на «Слава, і нині» святкової стихири, глас 6-й: «Оспіваймо, вірні...» священнослужителі входять у вівтар.

Відпуст короткий святковий: «Христос істинний Бог наш, що від Іоана у Йордані зволив хреститися, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і Людинолюбче».

Після відпусту відбувається славлення свята – посеред церкви ставиться світильник, і біля нього священнослужителі вийшовши із вівтаря співають тропар свята Богоявлення, «Слава, і нині» – кондак свята Богоявлення. Потім співається многоліття: «Блаженнішого Владика ...», і всіх присутніх окроплюють свяченою водою.

Примітка. На трапезі піст: «І входимо в трапезу, і їмо з оливковою олією, випиваємо ж і вина. А сиру, і подібних до нього страв, і риби не наслідуймося їсти, бо це заборонено Божественними правилами. Так відбувається служба пісного дня, в навечір'я Просвічення» (Типікон, 6 січня).

У Хрещенський святвечір церковні правила вказують на найбільш суворе постування (до трапези після вечірні), нагадуючи про стародавній звичай оголошених, що готувалися до прийняття Таїнства Хрещення. В Українській Церкві здавна існує благочестивий звичай постити до пізнього вечора, до з'явлення першої зірки.

19 СІЧНЯ, четвер

6 СІЧНЯ

за старим стилем

СВЯТЕ БОГОЯВЛЕННЯ. ХРЕЩЕННЯ ГОСПОДА БОГА І СПАСА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА.

Упокоєння свт. Феофана, Затворника Вишенського (1894)

Ран. – Мк., 2 зач., I, 9–11.

Літ. – Тит., 302 зач., II, 11–14; III, 4–7. Мф., 6 зач., III, 13–17.

На освяченні води: 1 Кор., 143 зач. (Від половини), X, 1–4. Мк., 2 зач., I, 9–11.

Бдінна служба свята Хрещення Господнього (Богоявлення) звершується за Мінеєю.

ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ на свято Богоявлення складається з великого повечір'я з літєю, ранньої та 1-го часу. За Уставом, богослужіння має починатися «о 10-й годині ночі», тобто, за нашим відліком – о 4 годині ранку (див. Типікон, 6 січня). Перед його початком буває благовіст і дзвоніння у всі дзвони.

Відкриваються завеса і царські врата. Іерей з дияконом творять початок, як в усі свята з бдінням, тобто спочатку звершують кадіння престолу і всього вівтаря. Диякон зі свічкою виходить на солію і виголошує: «Благослови, владико». Іерей перед престолом: «Благословен Бог наш ...» (при цьому творить кадилом хрест). Хор: «Амінь». Читець: «Слава Тобі, Боже наш ...», «Царю Небесний» та інше, і читає велике повечір'я. Іерей виходить з вівтаря у супроводі диякона зі свічкою і звершує повне кадіння всього храму, як на початку всенічної. Після закінчення кадіння царські врата зачиняються. Завеса залишається відкритою.

На спів «З нами Бог ...», спів тропаря і кондака після 1-го і 2-го Трисвятого, за традицією, відкриваються царські врата.

Після 1-го Трисвятого співається тропар свята, глас 1-й: «В Йордані хрестився Ти, Господи ...».

Після 2-го Трисвятого співається кондак свята, глас 4-й: «Явився Ти днесь вселенній ...».

Після «Слава в вишніх Богу ...» – вихід на літію.

На літії стихири свята, глас 4-й. «Слава» – свята, глас 8-й: «Господи, бажаючи виконати все...», «І нині» – свята, глас той же: «Нині творіння просвічується ...».

На стиховні стихири свята, глас 2-й (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 6-й: «Побачив світильник світлий ...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-й (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-й (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Життєдаве Христе, що ради нас нині плоттю хрестився від Іоана у водах Йорданських», і вибраний псалом. Сідальний свята після поліелей, глас 4-й. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-й: «Море побачило і побігло, Йордан повернувся назад»; стих: «Що з тобою, море, що ти побігло, і з тобою, Йордане, що ти повернувся назад?». Євангеліє

– свята. Після 50-го псалма: «Слава» – свята, глас 2-ий: «Все сьогодні нехай радується, бо Христос явився на Йордані», «І нині» – той же стих. Стихира свята, глас 6-й: «Бог Слово явився ...».

Канони: свята два, на 16 (ірмоси 1-го канону: «Глибини відкрив Ти дно ...», по двічі, тропарі на 6, і ірмоси 2-го канону: «Проходичи морем ...», по двічі, тропарі на 6).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія – ірмоси обох канонів (після кожної пісні).

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 5-ий (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята. (Звершується звичайне кадіння.)

Сідальні свята.

1-ий хор співає приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу від горніх воїнств, Діву Пречисту Богородицю», та ірмос 1-го канону: «Не в змозі ніяка людина...».

2-ий хор – те саме.

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Того, Хто від Предтечі хрещення просить», тропар: «Давиде, прийди Духом ...».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Того, Хто прийшов на Йордан хреститися», тропар: «Давиде, прийди Духом ...».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Того, Кого засвідчив глас Отця», тропар: «Ісаєа взиває: омийтеся ...».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Єдиного від Тройці, що схилив главу і прийняв хрещення», тропар: «Ісаєа взиває: омийтеся ...».

1-ий хор приспів: «Пророче, прийди до Мене, простягни руку і хрести Мене скоро», тропар: «Зберігаємося, вірні, благодаттю і печаттю...».

2-ий хор приспів: «Пророче, залиш нині, і хрести Мене з Моєї волі, бо Я прийшов виконати всяку правду», тропар: «Зберігаємося, вірні, благодаттю і печаттю...».

1-ий хор співає приспів 2-го канону: «Сьогодні Владика прихилив главу під руку Предтечі», та ірмос 2-го канону: «О, вище розуму ...».

2-ий хор – те саме.

1-ий хор приспів: «Сьогодні Іоан хрестить Владика в струменях Йорданських», тропар: «Пізнали ми те, що купиною Мойсею було явлене».

2-ий хор – той же приспів і тропар.

1-ий хор приспів: «Сьогодні Владика водами погрібає людський гріх», тропар: «Пізнали ми те, що купиною Мойсею було явлене».

2-ий хор приспів: «Сьогодні Владика засвідчується з небес як Син улюблений», тропар: «Помазуєш, Царю безначальний...».

1-ий хор приспів (замість «Слави»): «Сьогодні Владика прийшов, щоб освятити водну природу», тропар: «Помазуєш, Царю безначальний...».

2-ий хор приспів (замість «І нині»): «Сьогодні Владика приймає хрещення рукою Предтечі», тропар: «Помазуєш, Царю безначальний...».

Потім обидва кліроси разом співають приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу ...», та ірмос 1-го канону: «Не в змозі ніяка людина...», потім обидва кліроси приспів 2-го канону: «Сьогодні Владика прихилив главу...», та ірмос 2-го канону: «О, вище розуму...».

Після 9-й пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята. «Слава» – той же світільний, «І нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята, глас 1-ий – 4. «Слава» – свята, глас 6-й: «Водами Йорданськими ...», «І нині» – свята, глас 2-й: «Сьогодні прийшов Христос ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

Відпуст святковий: «Христос, істинний Бог наш, що у Йордані зволив хреститися від Іоана, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоанна Золотоустого.

Примітка. «У цей день Літургія буває рано, заради труда бдінного» (Типікон, 6 січня).

На Літургії святкові антифони.

Вхідний (вхідні стих): «Благословен, хто йде в ім'я Господнє, благословляємо вас з дому Господнього: Бог Господь і явився нам».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися ...».

Прокимен, Апостол, алуарій, Євангеліє і причасний – свята.

Задостойник – приспів: «Величай, душе моя, Чеснішу горніх воїнств, Діву Пречисту Богородицю», та ірмос 9-ої пісні: «Не в змозі ніяка людина...» (так до віддання).

Після заамвонної молитви, за звичаєм, – велике освячення води (як в навечір'я).

Примітка. Велике освячення води починається після заамвонної молитви співом тропарів, глас 8-ий: «Голос Господній ...», та ін. Після закінчення чину водосвяття, при співі на «Слава, і нині» святкової стихири, глас 6-ий: «Оспівуймо, вірні ...», священнослужителі входять у вівтар, і закінчується Літургія за звичаєм: «Нехай буде ім'я Господнє благословенне...» (тричі), псалом 33-й і відпуст.

Відпуст короткий святковий (див. В кінці ранньої) зі згадування імені свт. Іоана Золотоустого.

За традицією, після відпусту Літургії посеред церкви перед іконою свята вийшовши з вівтаря священнослужителі співають тропар свята, «Слава, і нині» – кондак свята і, за звичаєм, величання. Під час цілування Хреста всіх кроплять свяченою водою.

Примітка. На трапезі дозволяється споживання сиру, яєць і риби, а мирянам м'яса. (порівн. Типікон, 6 січня).

3 7 (20) по 13 (26) січня – післясвятко Богоявлення.

14 (27) січня – віддання свята Богоявлення.

20 СІЧНЯ, п'ятниця

7 січня за старим стилем

Післясвятко Богоявлення. Собор Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана.

Служба Собору Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана славослівна, звершується разом зі службою післясвятка Богоявлення.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 2-ий – 3, і Предтечі, глас 1-ий – 3. «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «У плоті світлийник ...», «І нині» – свята, глас той же: «Бог Слово явився ...».

Вхід. Прокимен великий, глас 7-ий: «Бог наш на небесах і на землі ...», зі стихами (за звичаєм).

Потрійна ектенія: «Промовмо всі ...». «Сподоби, Госпо-

ди ...». Прохальна ектенія і голововклонна молитва.

На стиховні стихири свята, глас 4-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – Предтечі, глас той же: «Як Духа ревнителі ...», «І нині» – свята, глас той же: «Прийдіть, уподібнимися...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст святковий (у відкритих царських вратах):

«Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...» (зі згадуванням Предтечі).

НА ПОВЕЧІР'І після Трисвятого, кондак Предтечі.

НА ПОЛУНОШНИЦІ, промовляємо кафізму звичайну. Після 1-ого Трисвятого, тропар свята. Після 2-го Трисвятого кондак Предтечі.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар Предтечі, глас 2-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафізми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), свята 2-ий з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі) і Предтечі на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія – ірмоси обох канонів свята.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний Мінеї, глас 8-ий: «Йордан водами служить...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 6-ий.

На 9-й пісні «Чеснішу...» не співаємо, але співаємо приспіви свята і Предтечі (див. в Мінеї). (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний Предтечі. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихир свята, глас 1-ий – 4. «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «Ти, Хрестителю, як ангел, вийшов із неплідного лона...», «І нині» – свята, глас 2-ий: «Сьогодні прийшов Христос на Йордан ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...» (зі згадуванням Предтечі).

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар Предтечі. Кондаки свята і Предтечі читаються поперемінно.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні свята (обох канонів), пісня 3-я – 4 (1-го канону – з ірмосом) і Предтечі, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що в Йордані хрестився ...».

Після входу – тропар свята, тропар Предтечі. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і Предтечі.

Апостол і Євангеліє – Предтечі.

Задостойник свята (і до віддання).

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...» (зі згадуванням Предтечі та свт. Іоанна Золотоустого).

21 СІЧНЯ, субота

8 січня

за старим стилем

Субота після Богоявлення. Прпп. Георгія Хозевіта (VII) та Еміліана, спов. (IX). Прп. Домніки (бл. 474). Прп. Григорія, чудотворця Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1093). Прп. Григорія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Сщмч. Ісидора, пресвітера, та з ним 72-ох, що в Юр'єві Ліфляндському постраждали (1472). Прп. Паїсія Углицького (1504). Сщмч. Картерія, пресвітера Кесарії Каппадокійської (304). Мчч. Феофіла, диякона, та Елладія (IV). Мчч. Юліана, Келсія, Антонія, Анастасія, мцц. Василіси і Маріонили, сімох отроків та 20-ох воїнів (313). Прп. Іллі Єгипетського (IV). Мч. Або Тбіліського (бл. 790, Груз.).

Суботи після Богоявлення: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Мф., 7 зач., IV, 1 – 11.

Звершується служба прп. Георгія Хозевіта і прп. Домніки без святкового знака у поєднанні зі службою післясвята.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихир на 6: преподобного, глас 4-ий – 3, і преподобної, глас той же – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Той, Хто одягається світлом, як ризою ...» (догматик не співається).

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «На Йорданській річці ...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...»

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий «Глибини відкрив Ти дно ...» [1] з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), преподобного на 4 і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобної).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-ий; сідальний преподобного, глас 5-ий. «Слава» – сідальний преподобної, глас 4-ий, «І нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихир свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Побачили Тебе води ...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

Відпуст 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...»

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 1-а (обох канонів) – 6 (1-го канону – з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться... що в Йордані хрестився ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята [2]. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму; кондак свята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – суботи після Богоявлення.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...».

[1] Два канони свята Богоявлення (в період віддання свята) співаються по черзі з 8 січня: в перший день – перший канон, в другий день – другий і т. д. (див. Типікон, 8 – 13 січня).

[2] Тропар рядового святого не співається, оскільки в Мінеї немає особливого тропаря святого.

22 СІЧНЯ, неділя

9 січня
за старим стилем

Неділя 32-а після П'ятдесятниці, після Богоявлення. Глас 7-й.

Мч. Полієвкта (259). Прор. Самея (Хст. до Р. Хр.). Свт. Петра, єп. Севастії Вірменської (IV). Прп. Євстратія, чудотворця (IX).

Ран. – Єв. 10-е, Ін., 66 зач., XXI, 1 – 14.

Літ. – неділі після Богоявлення: Еф., 224 зач. (від половини), IV, 7 – 13. Мф., 8 зач., IV, 12 – 17.

Служба мч. Полієвкта не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвятя Богоявлення і недільною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: недільні, глас 7-ий – 4, свята, глас 2-ий – 3, мученика, глас 1-ий – 3. «Слава» – свята, глас 2-ий: «Нині Творець неба...», «І нині» – догматик, глас – 7-ий.

На літії стихири свята, глас 4-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Сьогодні прийшов Христос на Йордан хреститися...».

На стиховні стихири недільні, глас 7-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Одягнувся ти світлом...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі) і тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар недільний, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар мученику, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні Октоїха.

Непорочні [1] (див. Типікон, гл. 17). «Ангельський собор ...». Іпакої, Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє недільне 10-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира недільна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: неділі з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 свята 1-ий на 4, мученику на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія свята: «Глибини відкрив дно ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий, кондак та ікос мученика; сідальний святителя, глас 3-ий. «Слава» сідальний мученика, глас 5-ий, і нині – сідальний свята, глас 5-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос неділі, глас 7-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

За 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Ексапостиларій недільний 10-ий. «Слава» – світільний святого, «І нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: недільні, глас 7-ий – 4, і свята, глас 6-ий (Див. в службі мученика, на стиховні ранньої) – 4 «Слава» – стихири євангельська 9-а, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Воскрес із гробу ...».

Відпуст недільний: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

НА 1-МУ І 6-МУ ЧАСІ – тропар неділі. «Слава» – тропар свята. Кондак свята.

НА 3-МУ І 9-МУ ЧАСІ – тропар неділі. «Слава» – тропар мученика. Кондак неділі.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, і свята, пісня 4-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що воскрес із мертвих ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар недільний, тропар свята, тропар мученика. «Слава» – кондак недільний, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці і святого – тропар недільний, тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак недільний храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен і алуарій – Неділі після Богоявлення.

Апостол і Євангеліє – Неділі після Богоявлення.

Задостойник свята.

Причасний – Неділі після Богоявлення (свята): «Явилась благодать Божа ...», і недільний: «Хваліте Господа з Небес ...».

Відпуст неділі: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

[1] 118-й псалом (17-а кафизма) співається на 5-ий глас, незалежно від гласу неділі, і відразу після нього тропарі «Ангельський собор ...». У парафіяльній практиці замість Непорочних на всенічних відправах зазвичай співається поліелей.

23 СІЧНЯ, понеділок

10 січня
за старим стилем

33-й тиждень після П'ятдесятниці (рядові читання 32-го тижня через Хрещенську відступку).

Свт. Григорія, єп. Ниського (395). Прп. Дометіана, єп. Мелітинського (601). Прп. Маркіана, пресвітера (V). Прп. Макарія. Блж. Феозви, диякониси, сестри свт. Григорія Ниського (385).

Як., 53 зач., II, 14 – 26. Мк., 48 зач., X, 46 – 52.

Служба свт. Григорія Ниського і прп. Дометіана не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвятя Богоявлення.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: святителя, глас 5-ий – 3, і преподобного, глас 1-ий – 3. «Слава» – святителя, глас 4-ий: «Слово твоєї мудрості...», «І нині» – свята, глас то й же: «Тремтіла рука...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – святителя, глас 4-ий. «І нині» – свята, глас 4-ий: «Тебе, Який Духом ...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...»

НА ПОВЕЧІР'І співається канон преподобного Маркіана.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святих, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-й свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святих на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, кондак святителя, глас 2-ий, сідальний святителя, глас 3-ий, «Слава» – сідальний преподобного, глас 1-ий. «І нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – святителя, глас 1-ий. «І нині» – свята, глас той же.

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст 1-го часа: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святих. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні на 8: свята, пісня 5-а – з ірмосом на 4 і святителя пісня 6 на 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що в Йордані хрестився ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар святих. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар святих; кондак свята. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святих; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного (преподобного за вказівкою Мінеї).

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...».

24 СІЧНЯ, вівторок

11 січня

за старим стилем

Прп. Феодосія Великого, спільних житій начальника (529). Прп. Феодосія Антіохійського (бл. 412).

Єлецької ікони Божої Матері (1060).

Ран. – Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Літ. – Як., 54 зач., III, 1 – 10. Мк., 50 зач., XI, 11 – 23.

Прп.: 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Служба прп. Феодосія Великого поліелейна і звершується разос зі службою післясвята Богоявлення.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 5-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 2-й: «Преподобний отче...», «І нині» – свята, глас той же: «Прихилив Ти голову ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири свята, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 8-й: «Тебе як наставника множества ченців шануємо...», «І нині» – свята, глас той же: «Ангельська воїнства ...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 8-й, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Феодосію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелея, глас 3-й: «Стовпом світлоносним явився ти преподобний...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же: «Владика днесь ...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-й: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – Лк., Зач. 24. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного Феодосія ...». Стихира преподобного, глас 6-й: «Преподобний отче...».

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 6.

пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія свята: «Глибини відкрив дно ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний преподобного, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобного, глас 5-ий – 4. «Слава» – преподобного, глас 2-й: «Тебе величаємо, як ліствицю чеснот,...», «І нині» – свята, глас той же: «Сьогодні прийшов Христос на Йордан хреститися...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святого. Кондаки свята і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 6-а – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що в Йордані хрестився ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар преподобного; кондак свята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...».

25 СІЧНЯ, середа

12 січня
за старим стилем

Мц. Тетяни і тих з нею, що в Римі були замучені (226 – 235). **Свт. Сави, архієп. Сербського (1237).** Мч. Мертія (284 – 305). Мч. Петра Авесаломіта (309 – 310). Прп. Євпраксії, діви Тавенської (393).

Ікон Божої Матері, званих «Акафістна» та «Молокоживителька».

Як., 55 зач., III, 11 – IV, 6. Мк., 51 зач., XI, 23 – 26.

Примітка: При звершенні поліелейної служби мц. Тетяни слід керуватися схемою богослужіння, яка наведена в день пам'яті преподобного Феодосія Великого, тобто 24 січня, беручи ті богослужбові тексти, які не присутні в службі мц. Тетяни із загальної служби мученицям, яка знаходиться в Загальній мінеї.

Служба мц. Тетяни немає святкового знаку і звершується зі службою післясв'ята Богоявлення.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 8-ий – 3, і мучениці, глас 2-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас той же.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...».

НА ПОВЕЧІР'І співається канон Пресвятій Богородиці заради Її чудотворної ікони «Молокоживителька».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-й (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мучениці на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мучениці).

Після 3-ої пісні – кондак мучениці, глас 4-ий; сідальний мучениці, глас той же. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається Повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас той же.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

Відпуст 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 7-а – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться... що в Йордані хрестився ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята. «Слава» - кондак мучениці, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму; кондак свята. «Слава» – кондак мучениці, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак мучениці, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...».

26 СІЧНЯ, четвер

13 січня
за старим стилем

Мчч. Єрмила та Стратоніка (бл. 315). Мч. Петра Анійського (309 – 310). Прп. Якова, еп. Низибійського (350).

Як., 56 зач., IV, 7 – V, 9. Мк., 52 зач., XI, 27 – 33.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас 4-ий – 3, і преподобних, глас 8-ий – 3. «Слава» – преподобних, глас той же: «Преподобні отці ...», «І нині» – свята, глас той же.

Входу нема. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобних, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас той же: «Ангельське воїнство ...».

За Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобних, глас той же, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (один раз), тропар мучеників, глас 4-ий (один раз). «Слава» – тропар святого, глас той же, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафізми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мучеників на 4 і преподобних на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобних).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 1-ий. «Слава» – сідальний преподобних, глас 4-ий, «І нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – святих, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас той же.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобних, глас той же, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропарі мучеників і преподобних читаються поперемінно. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ Блаженні свята, пісня 8-а – 4 (з ірмосом), і преподобних, пісня 6-а – 4.

На вході – «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...».

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мучеників, тропар преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників, тропар преподобних; кондак свята. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар му-

чеників, тропар преподобних; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...»

27 СІЧНЯ, п'ятниця

14 січня

за старим стилем

Віддання свята Богоявлення. Прпп. отців, що в Синаї й Раїфі були вбиті: Ісаї, Сави, Мойсея і учня його Мойсея, Єремії, Павла, Адама, Сергія, Домна, Прокла, Іпатія, Ісаака, Макарія, Марка, Веніаміна, Євсевія, Іллі та інших із ними (IV – V). **Рівноап. Ніни, просвітителки Грузії (335).** Прп. Йосифа Аналітина Раїфського (IV). Прп. Феодула (V). Прп. Стефана (VIII).

Ран. – Мф., 34 зач. (від половини), X, 1 – 8.

Літ. – 1 Пет., 58 зач., I, 1 – 2, 10 – 12; II, 6 – 10. Мк., 53 зач., XII, 1 – 12.

Рівноап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13.

Звершується служба віддання Богоявлення в поєднанні з поліелейною службою св. рівноап. Ніни, просвітителки Грузії (за Марковою главою Типікону за 25 травня про поєднання служби віддання Вознесіння зі службою Знайдення глави Іоана Предтечі).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: свята, глас 2-ий – (див. 6/19 січня на «Господи, взиваю»; перші дві стихири – двічі), і рівноап. Ніни, глас 4-ий і глас 8-ий – 4. «Слава» – рівноап. Ніни, глас 2-ий: «Прийдіть, усі вірні ...», «І нині» – свята, глас той же: «Нахилив Ти голову ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії рівноап. Ніни – 3.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (див. 6/19 січня на стиховні вечірні; зі своїми приспіваними). «Слава» – рівноап. Ніни, глас 8-ий: «Чашу благодаті ...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Побачив світильник світлий, що від неплодної, Сонце...».

Після Трисвятого – тропар рівноап. Ніни, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...». (з поминанням рядових святих дня).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар рівноап. Ніни, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні свята.

Величання рівноап. Ніни: «Величаємо тебе, / свята рівноапостольна Ніно, / бо ти всі краї Іверські світлом Євангелія просвітила, / і до Христа привела» і вибраний псалом: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Сідальний рівноап. Ніни, глас 3-й: (див. Після 1-ої кафизми), інший сідальний рівноап. Ніни, глас 8-ий: (див. Після 1-ої кафизми), інший сідальний рівноап. Ніни, глас той же: (див. Після 2-ої кафизми). «Слава» – сідальний рівноап. Ніни після поліелея, глас той же, «І нині» – сідальний свята після поліелея, глас 4-ий: (див. 6 січня). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен рівноап. Ніни, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Євангеліє рівноап. Ніни – Мф., Зач. 34 (від половини). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святої рівноапостольної Ніни ...». Стихира рівноап. Ніни, глас 6-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), рівноап. Ніни на 4 і свята 2-ий на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія свята: «Глибини відкрив Ти дно ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос рівноап. Ніни, глас 2-ий; сідальний рівноап. Ніни, глас той же (двічі). «Слава, і нині» – іпакої свята, глас 5-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспіву свята. 1-ий приспів: «Величай, душе моя, чеснішу від небесних воїнств Діву Пречисту Богородицю». (Звершується звичайне кадіння).

За 9-й пісні «Достойно є» не співається. Світильний свята. «Слава» – світильний рівноап. Ніни, «І нині» – світильний свята.

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світильний свята. «Слава, і нині» – той же світильний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: свята, глас 1-ий – 3, і рівноап. Ніни, глас той же – 3 (перша стихири – двічі). «Слава» – рівноап. Ніни, глас 2-ий: «Сьогодні сили ...», «І нині» – свята, глас той же: «Сьогодні Христос ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар равноап. Ніни, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...». (з поминанням рядових святих дня).

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар рівноап. Ніни. Кондаки свята і рівноап. Ніни читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята (обох канонів), пісня 9-а – 4 (1-го канону – з ірмосом), і рівноап. Ніни, пісня 3-тя – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що в Йордані хрестився ...».

Після входу – тропар свята, тропар рівноап. Ніни. «Слава» – кондак равноап. Ніни, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і рівноап. Ніни.

Апостол і Євангеліє – дня і рівноап. Ніни.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос Істинний Бог наш, що в Йордані ...». (з поминанням рядових святих дня).

28 СІЧНЯ, субота

15 січня

за старим стилем

Прп. Павла Фівейського (341) та Іоана Кущника (V). Прмч. Пансофія (249 – 251). Прпп. Прохора (X) і Гавриїла (XI, Серб.).

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Ряд.: 1 Сол., 273 зач., V, 14 – 23. Лк., 84 зач., XVII, 3 – 10.

Служба прпп. Павла Фівейського та Іоана Кушника шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

Примітка. Починаючи з 15 січня по неділях співається поліелей, до Неділі сиропусної включно (див. Типікон, 21 вересня, 1-е «див») – крім Неділі про митаря і фарисея, в яку, за Уставом, співаються непорочні (див. Типікон, гл. 49).

У період від віддання Богоявлення (з 15 січня) до суботи перед Неділею про блудного сина на седмичній ранній читаються три кафизми, а на вечірні – 18-а. А в п'ятницю, суботу та неділю в цей період на ранній читається дві кафизми.

З 15 січня і до віддання свята Стрітення (якщо на ранній співається велике славослів'я) – катавасія Стрітення: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...»

Крім того, починаючи з цього дня, береться канон молебний до Пресвятої Богородиці (з Октоїха) на повечір'ї (див. Типікон, 15 січня, 2-е «див»).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: прп. Павла, глас 1-ий – 3, і прп. Іоана, глас 2-ий – 3. «Слава» – прп. Іоана, глас той же, «І нині» – Догматик, глас 7-ий.

Богородичні додатки розподілені за гласами. У свою чергу, Богородичні кожного гласу розподілені по днях седмиці, а серед Богородичних дня розрізняються піснеспіви ранньої та вечірні. Такий порядок допомагає швидко знайти Богородичний потрібного гласу для конкретного дня седмиці і для конкретної служби добового кола в певний день (сама назва розділу показує, що Богородичні мають бути обрані за гласом «Слави»; йдеться про це і в Типіконі, див. Гл. 48, Місяцеслов, 2 вересня).

Таким чином, після піснеспівів Мінеї на «Славу», на «І нині» співається Богородичний з додаткової частини Мінеї; якщо в Мінеї немає піснеспівів на «Славу», то співається: «Слава, і нині» – Богородичний, надрукований в Мінеї на ряду. У середу і п'ятницю на «І нині» або на «Слава, і нині» співається Хрестобогородичний Мінеї, поміщений на ряду.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – прп. Павла, глас 6-ий: «Преподобний отче ...», «І нині» – Богородичний.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря.

Кафизми 16-а, 17-а Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Примітка: Якщо у понеділок, вівторок, середу і п'ятницю припадає пам'ять шестеричного або славослівного святого з 1-го канону Октоїха пропускаються два тропаря, що мають напис «мученичні»; таким чином, 1-ий канон Октоїха співається з ірмосом на 4 (ірмоси раз, тропарі з Богородичним на 3), 2-ий канон Октоїха на 4 і святого на 6 (див. Типікон, гл. 11).

Канони: прп. Павла з ірмосом на 6 (ірмоси раз), і прп. Іоана на 4, Октоїха на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Октоїха

Після 3-ої пісні – кондак прп. Павла, глас 3-ий; сідальний прп. Павла, глас 1-ий. «Слава» – сідальний прп. Іоана, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос прп. Іоана, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні не співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний прп. Іоана, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава» – прп. Павла, глас 8-ий, «І нині» Богородичний.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар святого. Кондаки прп. Павла і прп. Іоана читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні на 8: прп. Павла, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і прп. Іоана, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих еси ...» (в седмичні і суботні дні).

Примітка. У недільні дні на вході співається: «Прийдіть поклонімося... що воскрес із мертвих ...».

Після вході – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобних; кондак дня, кондак прп. Павла, кондак прп. Іоана. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар преподобних; кондак дня, кондак прп. Павла, кондак прп. Іоана. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн...» (В суботу тропар і кондак храму в честь святих не співаються (Див. 12 главу Типікону)).

Співається Трисвяте.

Прокимен, аїлуарій і причасний – преподобних і дня.

Апостол і Євангеліє – преподобних і дня.

На літургії може виголошуватися заупокійна ектенія.

29 СІЧНЯ, неділя

16 січня
за старим стилем

Неділя 33-тя після П'ятдесятниці. Глас 8-й.

Поклоніння оковам ап. Петра. Мчч. Спевсипа, Єлевсипа, Малевсипа і бабці їхньої Леоніли, і з ними Неона, Турвона та Ювили (161 – 180). Мч. Данакта, читця (II).

Ран. – Єв. 11-е, Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – неділі 32-ої: 1 Тим., 285 зач. (від половини), IV, 9 – 15. Лк., 94 зач., XIX, 1 – 10 (про Закхея).

Ап.: Діян., 29 зач., XII, 1 – 11. Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Служба поклоніння веригам ап. Петра шестерична, звершується разом із недільною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – вся кафизма.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 8-й – 6, і апостола, глас 4-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава»

– апостола, глас 6-й, «Нині Петро, основа Церкви», «І нині» – догматик, глас 8-й: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира храму та Богородичні стихири глас 4-й (див. на «Господи, взиваю» у недільній службі 8-го гласу в Октоїху, без віршів). «Слава, і нині» – його ж стихира, глас той же: «Престоли коли поставляться...».

На стиховні стихири воскресні, глас 8-й. «Слава» – апостола, глас 6-й: «Знову нас теплий предстоятель скликає...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Благословенною назвавши Матір Свою...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-й (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 4-й: «Рима не залишивши...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафізми 2-а та 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. «Ангельський собор...». Іпакой, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 11-те. «Воскресіння Христове бачивши...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), Хрестовоскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2 та апостола на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-й, інший кондак апостола, глас той же; сідальний апостола, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 8-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь, Бог наш». Екзапостиларій воскресний 11-й. «Слава» – світільний апостола, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише...» та хвалітні псалми.

На хвалітних стихири воскресні, глас 8-й – 8. «Слава» – стихира євангельська 11-та, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар апостола. Кондак лише воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 та апостола, пісня 3-я – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У Господському храмі – тропар воскресний, тропар апостола; кондак апостола. «Слава» – інший кондак апостола, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар апостола; кондак воскресний, кондак апостола. «Слава» – інший кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар апостола; кондак воскресний, кондак храму, кондак апостола. «Слава» – інший кондак апостола, «І нині» – «Заступниця християн...».

Прокимен, алуарій і причасний – воскресні та апостола.

Апостол і Євангеліє – дня та апостола.

30 СІЧНЯ, понеділок

17 січня за старим стилем

34-й тиждень після П'ятдесятниці (рядові читання 33-го тижня). Прп. Антонія Великого (356).

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – 1 Пет., 59 зач., II, 21 – III, 9. Мк., 54 зач., XII, 13 – 17.

Прп.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

За Типіконом, якщо зволить настоятель, на честь прп. Антонія Великого звершується всенічне бдіння.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 4-й – 8 (дві перші стихири – тричі, третя стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Те, що за образом зберіг...», «І нині» – догматик, глас той же: «Хто Тебе не ублажить, пресвята Діво...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На літії стихира храму і стихири преподобного, глас 2-й. «Слава» – преподобного, глас 5-й: «Преподобний отче ...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Ублажаємо Тебе...».

На стиховні стихири преподобного, глас 5-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 8-й: «Ченців безліч...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Неневісна Діво, що невимовно зачала Бога тілом...».

Після Трисвятого: на всенічний – тропар святого, глас 4-й (двічі), і «Богородице Діво ...» (один раз); коли звершується поліелей – тропар святого, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафізми 4-а та 5-а. Малі екстенії. Сідальні преподобного (двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Антонію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелей, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-й: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє святого – Мф., зач. 43. Після 50-

го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного Антонія ...». Стихира преподобного, глас 6-й: «Преподобний отче ...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Примітка. У святих, що мають поліелей, канон Богородиці іноді знаходиться в Мінеї на ряду, але іноді на ряду його немає. В такому випадку він береться з Часослова (глас 8-й: «Воду пройшовши ...»).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобного, глас 8-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас той же, «І нині» – Богородичний, глас той же: «Владичице, прийми ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка. Якщо на честь преподобного звершувалося всенічне бдіння, після входу на Літургії тропар і кондак храму святого не співається.

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного.

Апостол і Євангеліє – преподобного

Примітка. Якщо на честь прп. Антонія Великого звершувалася поліелейна служба (без всенічної):

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного і дня.

Апостол і Євангеліє – преподобного і дня.

31 СІЧНЯ, вівторок

18 січня

за старим стилем

Свт. Афанасія (373) та Кирила (444), архієпп. Олександрійських. Прп. Маркіана Кирського (бл. 388).

1 Пет., 60 зач., III, 10 – 22. Мк., 55 зач., XII, 18 – 27.

Свт.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 11 зач., V, 14 – 19

Служба свт. Афанасія та Кирила, архієпископів Олександрійських, шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свт. Афанасія, глас 4-й – 3, і свт. Кирила, глас той же – 3. «Слава» – свт. Афанасія, глас 6-й: «Христового ієрарха...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших (додаток 2-й): «Ніхто з тих, хто звертається до Тебе...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава» – свт. Афанасія, глас 3-й, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших (додаток 2-й): «Свята серед жон, Богородице...».

Після Трисвятого – тропар святителів (на вибір). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших (додаток 4-й).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителів (на вибір; двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших (додаток 4-й).

Кафізми 7-а, 8-а та 9-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), свт. Афанасія на 4 та свт. Кирила на 4-й.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія за 3-ю, 6-ю, 8-ю та 9-ю піснями – ірмоси канону Мінеї (свт. Кирила).

Після 3-ої пісні – кондак святителів, глас 4-й; сідальний свт. Афанасія, глас 3-й. «Слава» – сідальний свт. Кирила, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свт. Афанасія, глас 2-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний святителів, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліть Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й, і стихири святителів (з приспівом: «Священники Твої зодягнуться в правду...»), глас 3-й: «Велику похвалу...». «Слава» – свт. Афанасія, глас той же: «Велика істини труба...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших (додаток 2-й): «Без сімені зачала Ти...».

Після Трисвятого – тропар святителів (на вибір). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших (додаток 4-й).

НА ЧАСАХ – тропар святителів. Кондаки святителів та свт. Афанасія читаються по черзі.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свт. Афанасія, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і свт. Кирила, пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському та Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святителів; кондак дня, кондак свт. Афанасія, кондак святителів. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святителів; кондак дня, кондак храму, кондак свт. Афанасія, кондак святителів. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступниця християн...».

Прокимен, алилуарій та причасний – дня і святителів.

Апостол і Євангеліє – дня і святителів.

1 ЛЮТОГО, середа

19 січня

за старим стилем

Середа. Прп. Макарія Великого, Єгипетського (390 – 391). Свт. Марка, архієп. Ефеського (1457). Прп. Макарія, посника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII). Прп. Макарія, диякона Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Мц. Євфрасії, діви (303). Прп. Макарія Олександрійського (394 – 395). Свт. Арсенія, архієп. Керкирського (VIII). Прп. Антонія, стовпника, Марткобського (VI, Груз.).

1 Пет., 61 зач., IV, 1 – 11. Мк., 56 зач., XII, 28 – 37.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Служба прп. Макарія Великого шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 4-й – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 8-й, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Агния непорочна...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-й. «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Преподобний отче...», «І

нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Бачачи наше Життя...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Твоє заступництво маючи...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 1-й (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря: «Твоє заступництво маючи...».

Кафізми 10-а, 11-а, і 12-а. Малих екстеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-й з ірмос, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – інший кондак преподобного, глас 4-ий; сідальний преподобного, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 1-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний преподобного, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – преподобного, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же. «Агнца і Пастиря бачачи на Хресті...»

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря: «Пречиста Богородице, на небесах благословенна...».

НА ЧАСАХ – тропар святого. Кондаки преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і преподобного, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святого; кондак дня, кондак преподобного, інший кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святого; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного, інший кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня, і преподобного.

2 лютого, четвер

20 січня

за старим стилем

Четвер. Прп. Євфимія Великого (473). Прпп. Євфимія схимника (XIV) і Лаврентія затворника (XIII – XIV), Києво-Печерських, в Дальніх печерах. Мчч. Інни, Пінни і Римми (I – II). Мчч. Васса, Євсевія, Євтихія і Василіда (303).

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

1 Пет., 62 зач., IV, 12 – V, 5. Мк., 57 зач., XII, 38 – 44.

Прп.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23

Звершення поліелейної служби на честь прп. Євфимія, схимника Києво-Печерського, і прп. Лаврентія, затворника Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 2-ий – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – глас 6-ий, «І нині» – догматик за гласом «Слави»: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихири преподобних, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобних, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «О нове чудо, вище за всі давні чудеса...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Тебе оспівуємо...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Тебе оспівуємо...».

Кафізми 13-та і 14-та. Малі екстенії. Після кожної Кафізми – сідальний преподобних (двічі), «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же.

Поліелей. Величання преподобних і вибраний псалом. Сідальний преподобних після поліелея, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє святого – Мф., зач. 43. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних отців наших Євфимія, схимника та Лаврентія, затворника...». Стихира преподобних, глас 6-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних на 8.

Примітка. У святих, що мають поліелей, канон Богородиці іноді знаходиться в Мінеї на ряду, але іноді на ряду його немає. В такому випадку він береться з Часослова

(глас 8-ий: «Воду пройшовши...»).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава...», і нині» – Богородичний, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобних, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших (за вибором).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних; «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня, і преподобних.

Апостол і Євангеліє дня і преподобних.

3 ЛЮТОГО, п'ятниця

21 січня
за старим стилем

П'ятниця. Прп. Максима, спов. (662). Мч. Неофіта (304). Мчч. Євгенія, Кандида, Валеріана й Акили (III). Прп. Максима Грека (1556). Мц. Агнії, діви (бл. 304). Мч. Анастасія (662).

Ктиторської (IV) та названої «Вірада» або «Втіха» (807), Ватопедських ікон Божої Матері.

День інтронізації Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія.

2 Пет., 64 зач., I, 1 – 10. Мк., 58 зач., XIII, 1 – 8.

Служба прп. Максима Сповідника і мч. Неофіта не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

Примітка. Якщо у четвер (20 січня) на честь прп. Євфимія Великого звершувалася поліелейна служба (без всенічної), то читається 15-а кафізма, яка не була прочитана на ранній у четвер.

НА ВЕЧІРНІ Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: преподобного, глас 4-ий – 3, і мученика, глас 8-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Агніця нескверна...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий же; «І нині» – Хрестобогородичний: «Що це за видіння...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави»: «Діва пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави»: «Діва пренепорочна...».

Кафізми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), преподобного на 4 і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – інший кондак преподобного, глас 8-ий; сідальний преподобного, глас 5-ий. «Слава» – сідальний мученика, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний святого, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Не можу терпіти, Сину...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий, «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави»: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар святого. «Слава» – тропар мученика. Кондаки преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після вході – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святого, тропар мученика; кондак преподобного, інший кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святого, тропар мученика; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного, інший кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святих.

Апостол і Євангеліє – дня і святих.

4 ЛЮТОГО, субота

22 січня
за старим стилем

Субота. Ап. Тимофія (бл. 96). Прмч. Анастасія Персидського (628). Прмч. Анастасія, дяк. Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII). Мчч. Мануїла, Георгія, Петра, Леонтія, єпископів, Сионія, Гавриїла, Іоана, Леонта, Парода, пресвітерів, та інших 377 (бл. 817).

Ап.: 2 Тим., 290 зач. (від половини), I, 3 – 9. Лк., 50 зач., X, 1 – 15.

Ряд.: 2 Тим., 293 зач., II, 11 – 19. Лк., 88 зач., XVIII, 2 – 8.

Служба ап. Тимофія і прмч. Анастасія Персидського немає святкового знака, звершується разом із суботньою службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апостола, глас 1-ий – 3, і преподобномученика, глас той же – 3. «Слава» – апостола, глас 8-ий, «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й (мученичн з числа стихир на «Господи, взиваю» – 1-ша: «Мученики Господні...», 2-га: «Мученики Твої, Господи...», 3-тя: «Які чесноти і яка похвала...», приспиви звичайні з часослова, вірш: «По всій землі розійшлося віщування їх...», і стихира апостола, глас 1-й: «Світільника вірних...», «Слава» – преподобномученика, глас 2-й, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Спаси від бід рабів Твоїх, Богородице Діво, бо до Тебе після Бога всі звертаємось, як до нерушимої стіни і заступниці».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 4-й. «Слава» – тропар преподобномученика, глас той же, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 8-й: «Ти, що ради нас...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 4-й (двічі). «Слава» – тропар преподобномученика, глас той же, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

Кафізми 16-та і 17-та. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони:

У храмі Господському, Богородиці та святих – канон апостола з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), преподобномученика на 4 та Октоїха (мученицький) на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія на 3-й, 6-й, 8-й та 9-й піснях – ірмоси

мученичного канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – сідалийний апостола, глас 4-й. «Слава» – сідалийний преподобномученика, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 1-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Світільний святих. «Слава» – Екзапостиларій Октоїха, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хвалить Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й (мученичні зі стихири на хвалітних, 1-ша «Великий подвиг ваш...», 2-га «Мученики Христові непереможні...», 3-тя «Уброню віри одягнувшись...»; приспіви звичайні зі стихові – див. Часослов). «Слава» – преподобномученика, глас 5-й: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави» – «О душе окаянна яку відповідь скажеш Судді в той час коли будуть поставлені престоли на суд і Суддя прийде з небес зійшовши з тисячами тисяч ангелів Коли Він сяде на судилищі суд вчинить над рабами недостойними подібними до мене що ти відповідатимеш? Що ж принести тоді? Воістину нема

нічого ум і тіло ти осквернила. Тому припади до Діви і зивай безперестанно щоб Вона подала тобі прощення гріхів.»

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 4-й. «Слава» – тропар преподобномученика, глас той же, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар апостола. «Слава» – тропар преподобномученика. Кондак святих.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) та Октоїха – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському та Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар апостола, тропар преподобномученика; кондак храму, кондак святих. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар апостола, тропар преподобномученика; кондак святих. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

Прокимен, алилуарій і причасний – апостола та дня. Апостол і Євангеліє – апостола та дня.

5 ЛЮТОГО, неділя

23 січня

за старим стилем

Неділя про митаря і фарисея. Глас 1.

Сщмч. Климента, еп. Анкирського, і мч. Агафангела (312). Прп. Мавсими Сиріна (IV). Прп. Самана, мовчальника (бл. 400). Свт. Павлина Милостивого, еп. Ноланського (431). Спомин VI Вселенського собору (680 – 681).

Початок Постої Тріоді.

Відповідно до Уставу, в недільні дні періоду співу Постої Тріоді (до Квітної Неділі) служба звершується за Октоїхом та Тріоддю, а Мінея опускається (за винятком днів пам'яті святих, що мають бдіння або поліелей, свят Стрітіння і Благовіщення, їхніх передсвят і віддання свят, а також віддання свята Богоявлення).

Недільна служба Октоїха здійснюється разом зі службою Тріоді.

Служба сщмч. Климента (і мч. Агафангела) співається «в п'ятницю на повечір'ї».

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – 2 Тим., 296 зач., III, 10 – 15. Лк., 89 зач., XVIII, 10 – 14.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – вся кафізма.

На «Господи, зивай» стихири на 10: воскресні, глас 1-й – 7, і Тріоді, глас 1-й – 3 (перша стихира – двічі), «Слава» – Тріоді, глас 8-й: «Вседержителю Господи...», «І нині» – догматик, глас 1-й: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня.

На літїі стихира храму. «Слава» – Тріоді, глас 3-й: «Душе моя, зрозумівши різницю між фарисеєм і митарем...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас 3-й «Безсіменно, від Божественного Духа...»

На стиховні стихири воскресні, глас 8-й. «Слава» – тріоді, глас 5-й: «Очима моїми, обважнілими...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Всечесна Діво, Ти — храм і двері...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі)

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 1-й (двічі). «Слава і нині» – Богородичний воскресний глас той же: «Коли Гавриїл звістив Тобі...».

Кафізми 2-а та 3-я. Малі ектенії. Сідалийні воскресні.

Непорочні (див. Типікон, гл. 17) [1]. «Ангельський собор...». Іпакої, Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 1-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Покаяння відкрий мені двері...». – «І нині...» – «На стежки спасіння...», «Помилуй мене Боже...» і «Множество вчинених мною провин...».

Примітка. У Неділю митаря і фарисея починається Постова Тріодь і на ранній після 50-го псалма (до 5-ї неділі включно) співаються розчулені стихири «Покаяння відкрий мені двері, Життєдавче...». Воскресна стихира, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...», не співається, оскільки вона замінюється особливою стихирою Тріоді,

глас 6-й: «Множество вчинених мною провин...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Хрестовоскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2, і Тріоді на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідалийний Тріоді, глас 4-й: «Смирення піднесло одержимого гріхами митаря...», «Слава», глас той же: «Смиренність колись піднесла митаря...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Скоро прийми моління наші, Владичице...»

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді, глас 3-й: «Митареві зітхання принесімо Господу...», та ікос Тріоді, глас той же: «Самі себе, браття, всі смирімо зітханнями...».

Після цього в монастирях читається Пролог, потім синаксарій (Типікон, гл. 49, 2-е «див»).

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 1-й. «Слава» – світільний Тріоді: «Втечімо від найзлішого фарисеєвого самохвальства...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Творець світа і Бог усіх...»

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 1-й – 4, і Тріоді, глас 1-й і глас 3-й – 4 «Слава» – Тріоді, глас 8-й: «Фарисея, що виправдовував себе, хвалячись ділами, осудив еси, Господи...», «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «В день спасіння...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» співається євангельська стихира, в даному випадку – 1-а.

[1]. 118-ий псалом (17-а кафізма) співаються на 5-ий глас, незалежно від воскресного гласу, і відразу після нього

тропарі «Ангельський собор ...». У парафіяльній практиці замість Непорочних на недільних всенічних відправах зазвичай співається поліелей.

6 ЛЮТОГО, понеділок

24 січня

за старим стилем

Тиждень загальний.

Прп. Ксенії (V). Мчч. Вавили Сицилійського та учнів його Тимофія й Агапія (III). Прп. Македонія, Сирійського пустельника (бл. 420). Перенесення мощей прмч. Анастасія Персидського (VII).

2 Пет., 66 зач., I, 20 – II, 9. Мк., 59 зач., XIII, 9 – 13.

Служба прп. Ксенії не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихира на 6: Октоїха, глас 1-ий – 3 і святої, глас 8-ий – 3 «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихира Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар прп. Ксенії, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар прп. Ксенії, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря: «Радуйся, бо Ти прийняла...».

Кафізми 4-а, 5-а і 6-та. Малих екстеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і прп. Ксенії на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний прп. Ксенії, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак глас 2-ий та інший кондак прп. Ксенії, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є...». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний Мінеї, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихира Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар прп. Ксенії, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, врата Царя...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святої.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святої; кондак дня, кондак святої. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святої; кондак дня, кондак храму, кондак святої. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня. Апостол і Євангеліє – дня.

7 ЛЮТОГО, вівторок

25 січня

за старим стилем

Свт. Григорія Богослова, архієпископа Константинопольського (389).

Мц. Філіцати та синів її Януарія, Фелікса, Филипа, Сильвана, Олександра, Віталія і Марціала (164). Прп. Поплія Сирійського (380). Прп. Мара, співця (бл. 430).

Икони Божої Матері, званої «Утамуй мої печалі».

Ран. – Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Літ. – 2 Пет., 67 зач., II, 9 – 22. Мк., 60 зач., XIII, 14 – 23.

Свт.: 1 Кор., 151 зач., XII, 7 – 11. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Звершується поліелейна або бдінна служба свт. Григорія Богослова

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блаженний муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихира святителя, глас 1-й і глас 2-й – 8 (перша і четверта стихира – двічі) «Слава» – святителя, глас 8-й: «Живий твій язик до повчання...», «І нині» – догматик, глас той же: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На літії стихира храму та стихира святителя, глас 4-й. «Слава» – святителя, глас той же: «Божественними діями...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Зглянься на моління...».

На стиховні стихира святителя, глас 5-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – святителя, глас 8-й: «Серця вірних...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Безневісна Діво...».

Після Трисвятого: при поліелеї – тропар святителя, глас 1-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл звістив Тобі...»; на всенічному бдінні – тропар

святителя, глас 1-й (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 1-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл звістив Тобі...».

Кафізми 7-а та 8-а. Малі екстенії. Сідальні святителя.

Поліелей. Величення святителя та вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелея, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-й: «Уста мої промовляють премудрість, і повчання серця мого розум»; вірш: «Почуєте це, всі народи, зрозумійте всі, що живе по вселенній». Євангеліє святителя – Ін., зач. 35 (від половини). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя...». Стихора святителя, глас 6-й: «Преподобний, преблаженний...».

Канони: Богородиці (у службі святителя) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) та святителя (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно» не співається.

Світільний святителя. «Слава» – інший світільний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» та хвалітні псалми.

На хвалітних стихах святителя, глас 4-й – 4. «Слава» – святителя, глас 1-й: «Сопілку Духа...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Блудницю, і блудного, і розбійника я перевершив; і гріхи митаря і ніневітян обігнав; горе мені, що буде; як уникну муки я, окаянний? Чиста, припадаю до Тебе, ущедри мене милістю Твою, як тих спас Син Твій...».

Велике славослів'я. Після Трисвятому – тропар святителя, глас 1-й. «Слава... і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл звістив Тобі...».

НА ЧАСАХ – тропар та кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) та пісня 6-я – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському та Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол та Євангеліє – дня і святителя.

Примітка. Якщо на честь свт. Григорія Богослова звершувалося всенічне бдіння:

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському та Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – святителя (рядові читання переносяться на понеділок 24 січня).

8 ЛЮТОГО, середа

26 січня

за старим стилем

Прпп. Ксенофонта, дружини його Марії та синів їхніх Аркадія та Іоана (V – VI). Мчч. Ананії, пресвітера, Петра, сторожа в'язниці, з ними сімох воїнів (295). Прп. Симеона Ветхого (бл. 390). Перенесення мощей прп. Федора, ігумена Студійського (845). Свт. Йосифа, архієп. Солунського (830). Блгв. Давида III Відновителя, царя Іверії та Абхазії (1125, Груз.).

2 Пет., 68 зач., III, 1 – 18. Мк., 61 зач., XIII, 24 – 31.

Служба святих не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

На вечірні кафізма 9-та (яка не була прочитана на ранній вівторок).

Примітка. Якщо під вівторок (25 січня) звершувалося всенічне бдіння, то Кафізми немає.

НА ВЕЧІРНІ на «Господи, звиваю» стихах на 6: Октоїха, глас 1-й – 3, і святих, глас 2-й – 3. «Слава... і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Гроно дозріле...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах Октоїха, глас 1-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Коли побачила піднесеним на хресті Агнца...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святих, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафізми 10-а, 11-а та 12-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і святих на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – інший кондак святих, глас 4-й; сідальний святих, глас 8-й. «Слава... і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний Мінеї, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хвалить Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах Октоїха, глас 1-й. «Слава... і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Коли побачила піднесеним на хресті Агнца...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-й. «Слава... і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, звиваючи: Ти еси гора...».

НА ЧАСАХ – тропар святих. Кондаки святих читаються по черзі.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар святих; кондак святих, інший кондак святих. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святих; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак святих, інший кондак святих. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святих; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак святих, інший кондак святих. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня. Апостол та Євангеліє – дня.

9 лютого, четвер

27 січня
за старим стилем

Перенесення мощей святителя Іоана Золотоустого (438).

Ран. – Ін., 35 зач. (від половини), Х, 1 – 9.

Літ. – 1 Ін., 69 зач., І, 8 – ІІ, 6. Мк., 62 зач., ХІІІ, 31 – ХІV, 2.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., Х, 9 – 16.

Звершується поліелейна служба свт. Іоана Золотоустого.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя глас 4-ий – 8. «Слава» – святителя, глас той же: «Не подобає тобі...», «І нині» – догматик, за гласом «Слави»: «Пророк Давид, що через Тебе, Богородице...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, зі своїми приспівами. «Слава» – святителя глас 6-ий: «Преподобний, преблаженний...», «І нині» – Богородичний: «Ти є лоза істинна...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Ти, що ради нас...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Ти, що ради нас...».

Кафізми 13-а і 14-а. Малі екстенії. Сідальні святителя.

Поліелей. Величання святителя і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелею. «Слава... і нині» – Богородичний Мінеї. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Уста мої промовлятимуть премудрість, і повчання серця мого розум»; стих: «Почуйте це, всі народи, зрозумійте, всі, що живете по вселенній». Євангеліє святителя – Ін., зач. 35 (від половини). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя...». Стихира святителя: «Трубою золотоголосю...».

Канони: Богородиці з ірмос на 6 (ірмоси по двічі) і святителя (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя. «Слава... і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ий пісні – кондак та ікос святителя, глас 1-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний святителя. «Слава... і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири святителя, – 4. «Слава» – святителя, «І нині» – Богородичний.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Ти, що ради нас...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

10 лютого, п'ятниця

28 січня
за старим стилем

Прп. Єфрема Сиріна (373 – 379). Прп. Єфрема Києво-Печерського, єп. Переяславського (бл. 1098). Прп. Палладія, пустельника (IV). Прп. Ісаака Сиріна, єп. Ніневійського (VI). Прп. Єфрема Угрина, Новоторзького (1053).

1 Ін., 70 зач., ІІ, 7 – 17. Мк., 63 зач., ХІV, 3 – 9.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., ХІ, 27 – 30.

Служба прп. Єфрема Сиріна шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-а (яка не була прочитана на ранній вівторка).

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 1-ий – 6 (кожна стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 4-ий; «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї на глас тропаря, від менших.

НА РАННІЙ кафізми 19-а, і 20-а. Малих екстенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і преподобного на 6.

Примітка. У дні тижня (крім четверга), при звершенні служби Октоїха в поєднанні зі службою шестеричного або славослівного святого, мученичні з 1-го канону Октоїха пропускаються. У четвер 1-ий канон Октоїха не містить мученичних.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзакостиларій Октоїха. «Слава» – світільний святого, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – преподобного, глас 2-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний по гласу тропаря, від менших: «Плід утроби Твоїєї...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і преподобного, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар святого; кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар святого; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

11 лютого, субота

29 січня

за старим стилем

Перенесення мощей сщмч. Ігнатія Богоносця (107). Свт. Лаврентія, затворника Києво-Печерського, єп. Туровського, в Ближніх печерах (1194). Мчч. Романа, Якова, Філофея, Іперихія, Авіа, Юліана і Паригорія (297). Мчч. Сильвана, єп., Луки, дияк., Мокія, читця (312).

Сщмч.: Євр., 311 зач., IV, 14 – V, 6. Мк., 41 зач., IX, 33 – 41.

Ряд.: 2 Тим., 295 зач., III, 1 – 9. Лк., 103 зач., XX, 45 – XXI, 4.

Служба свщмч. Ігнатія Богоносця шестерична, звершується разом із суботньою службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізму 18-та.

На «Господи, взиваю» стихирі священномученика, глас 4-й – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – священномученика, глас 8-й: «Богоносний Ігнатію...», «І нині» – догматик, глас 1-й: «Всесвітню славу...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 1-й (мученичні з числа стихир на «Господи, взиваю» – 1-й: «Молитвами, Господи...», 2-й: «Ваше сповідання, святі...», 3-й: «О, добра ваша купівля, святі мученики!...», приспів звичайні на стиховні – див. Часослов). «Слава» – священномученика, глас 1-й: «О, тверда і адаматова душа твоя...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Воістину незбагненна...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-й. «Слава... і нині» – Богородичний воскресний, глас 1-й: «Коли Гавриїл звістив Тобі...».

НАРАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафізми 16-та і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – канон воскресний рядового гласу (з минулого Тижня) з ірмосом на 4 (ірмоси одного разу), священномученика на 6 і Октоїха (мученицький) на 4.

У храмі Господському та Богородиці – канон храму з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), священномученика на 6 та Октоїха (мученичий) на 4.

У храмі святого – канон священномученика з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 та Октоїха (мученичий) на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси мученицького канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 3-й (двічі) «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Світільний священномученика. «Слава» – Екзопостиларій Октоїха, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хвалить Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 1-й (мученичні серед стихир на хвалітні – 1-а: «Прийдіть, всі люди...», 2-а: «Ці воїни Царя великого...», 3-я: «Вас, всехвальні мученики...»; приспів звичайні зі стиховних – див. Часослов). «Слава» – священномученика, глас 1-й: «Стовп одухотворений...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Радуйся за нас, Пресвята Богородице...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи; Ти еси купина неопалима...».

НА ЧАСАХ – тропар та кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні священномученика, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) та Октоїха – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському та Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар священномученика; кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки від природи...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар священномученика; кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки від природи...».

Прокимен, алилуарій і причасний – священномученика і дня.

Апостол і Євангеліє – священномученика та дня.

12 лютого, неділя

30 січня

за старим стилем

Неділя про блудного сина. Глас 2.

Собор вселенських учителів і святих Василія Великого, Григорія Богослова та Іоана Золотоустого. Сщмч. Іполита та з ним мчч. Кенсорина, Савина, Фрисії, діви та інших 20 мчч. (III). Прп. Зинона, послика Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Прп. Зинона, учня свт. Василія Великого (V). Мч. Феофіла Нового (784). Блгв. Петра, царя Болгарського (967).

Ран. – Єв. 2-е, Мк., 70 зач., XVI, 1 – 8.

Літ. – 1 Кор., 135 зач., VI, 12 – 20. Лк., 79 зач., XV, 11 – 32.

Свт.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

На **ранній** до звичайних двох поліелейних псалмів приєднується псалом 136-й: «На ріках Вавилонських...». Цей же псалом співається і в дві наступні неділі.

Воскресна служба Октоїха звершується разом зі службою Тріоді і бдінною службою Трьох святих (згідно 1-ої Маркової глави Типікона під 30 січня: «Якщо трапиться Трьох святих... в Неділю митаря, або блудного, або м'ясопусну»)

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихир на 10: воскресні, глас 2-ий – 3, Тріоді, глас 1-ий – 3 (перша стихира – двічі), і святих, глас 4-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 2-й: «О, скількох благ...», «І нині» – догматик, глас 2-й: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святих – 3.

На літії стихира храму і стихир Тріоді, глас 2-й: «Гласом блудного викликаю до Тебе...», і глас 8-й: «Як блудний син, прийшов і я...» (див. на хвалітніх) «Слава» – святих, глас 6-й: «Святителів Христових...», «І нині» – Тріоді, глас 4-й: «Як блудний син...» (див. славник літійних стихир Тріоді).

На стиховні стихир воскресні, глас 2-й. «Слава» – святих, глас 2-й: «Сьогодні душі земнородних...», «І нині» – Тріоді, глас 6-й: «Батьківського дару багатство розтративши...» (див. славник стиховних стихир Тріоді).

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) та тропар святих, глас 4-й (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-й (двічі). «Слава» – тропар святих, глас 4-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафізми 2-а та 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. До двох поліелейних псалмів приєднується псалом 136-й: «На ріках Вавилонських...».

Величання святих і вибраний псалом. «Ангельський собор...».

Іпакої гласу. Сідальний святих, глас 5-й: «Вшануймо всі Василя як царську окрасу...» (див. сідальний після 1-ої Кафізми), інший сідальний святих, глас 4-й: «Світільники пресвітлі Церкви Христової...» (див. сідальний після 1-ої Кафізми), інший сідальний святих, глас 3-й: «Богослове Григорію, ти був стовпом Церкви...» (див. сідальний після 2-ої Кафізми), інший сідальний святих, глас 4-й: «У квітнику писань...» (див. сідальний після 2-ої Кафізми); сідальний святих після поліелею, глас той же: «Премудрі учителі...», «Слава» – інший сідальний святих після поліелею, глас той же: «Святкує нині Церква...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Заступнице незборима...».

Ступеневі і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 2-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Покаяння відкрий мені двері...». – «І нині...» – «На стежки спасіння...», «Помилуй мене Боже...» і «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), Богородиці (Октоїха) на 2, Тріоді на 4 та святих на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 2-й; сідальний святих, глас 8-й. «Слава» – інший сідальний святих, глас той же, «І нині» – сідальний Тріоді, глас 1-й: «Батьківські обійми поспіши розкрити для мене...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Тріоді, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

По 9-й пісні – «Свят Господь, Бог наш». Екзопостиларій воскресний 2-й. «Слава» – світільний святих (на вибір), «І нині» – світільний Тріоді (на вибір): «Багатство благодаті, що ти дав мені...» або «Розвіяв я багатство Твоє в марнотратстві...».

«Все, що дише...» та хвалітні псалми.

На хвалітніх стихир на 8: воскресні, глас 2-й – 4, і святих, глас 5-й – 4 (зі славником і приспіваними своїми; приспів див. в Мінеї на стиховних вечірні). «Слава» – Тріоді, глас 6-й: «Отче Благий, віддалився я від Тебе...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Перед першим часом «Слава, і нині» – стихира євангельська 2-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар святих. Кондаки воскресний, Тріоді та святих читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, Тріоді, пісня 3-я – 4, і святих, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському та святого – тропар воскресний, тропар святих; кондак воскресний. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак Тріоді.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар святих; кондак воскресний, кондак Тріоді. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак храму.

Оскільки на честь святих звершувалося всенічне бдіння, на вході на Літургії тропар і кондак храму святого не співається.

Прокимен, аїлуарій і причасний – воскресні та святих.

Примітка. Прокимен і аїлуарій у храмі Трьох святих – за апостольським чином. Прокимен, глас 8-й: «По всій землі...»; вірш: «Небеса повідають славу Богу...». Аїлуар, глас 4-й: «Небеса повідають чудеса Твої...»; вірш: «Бог прославляється у раді святих». Причасний: «Радуйтеся, праведні...».

Апостол і Євангеліє – Неділі Блудного сина та святих.

Співається «Достойно е...».

13 лютого, понеділок

31 січня

за старим стилем

Безсрр., мчч. Кира та Іоана і з ними мчч. Афанасії та дочок її Феодотії, Феоктисти і Євдоксії (311). **Свт. Микити, затворника Києво-Печерського, єп. Новгородського (1108).** Мчч. Вікторина, Віктора, Никифора, Клавдія, Діодора, Серапіона і Папія (251). Мч. Трифени Кизицької.

1 Ін., 71 зач., II, 18 – III, 10. Мк., 49 зач., XI, 1 – 11.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16 *.

Безсрібників: 1 Кор., 153 зач., XII, 27 – XIII, 8. Мф., 34 зач. (Від половини), X, 1, 5 – 8 **

*Читання свт. Микити, єп. Новгородського, читаються, якщо йому звершується служба. **Читання безсрібників мчч. Кира та Іоана читаються, якщо їм звершується служба.

Служба свв. безсрібників Кира та Іоана шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихир безсрібників, глас 1-ий – 6 (перша стихира – двічі). «Слава» – безсрібників, глас 8-ий: «Двоїця мучеників ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Сприймавши голос архангела Гавриїла...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихир Октоїха, глас 2-ий. «Слава» –

безсрібників, глас той же, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави» від менших: «Радуйся, Маріє Богородице, храме нерушимий...».

Після Трисвятого – тропар безсрібників, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний глас 5-ий: «З ангелами – небесна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар безсрібників, глас

5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний глас 5-ий: «З ангелами – небесна...».

Кафізми 4-а і 5-а. Малих ектенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і безсрібників на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний безсрібників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

За 6-й пісні – кондак та ікос безсрібників, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха, «Слава» – Світільний безсрібників. – «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – безсрібників, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Богородице, Царице всіх, православних похвало...».

Після Трисвятого – тропар безсрібників, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Від Діви засяяв Ти світові, Христе Боже...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак безсрібників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і безсрібників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар безсрібників; кондак дня, кондак безсрібників. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар безсрібників; кондак дня, кондак храму, кондак безсрібників. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і безсрібників.

Апостол і Євангеліє – дня і безсрібників.

14 ЛЮТОГО, вівторок

1 лютого

за старим стилем

Передсвятю Стрітіння Господнього. Мч. Трифона (250). Мч. Перпетуї, мчч. Сатира, Ревоката, Саторнила, Секунда і мч. Феліцитати (202 – 203). Прп. Петра Галатійського (429). Прп. Вендиміана, пустельника Вифинійського (бл. 512).

1 Ін., 72 зач., III, 10 – 20. Мк., 64 зач., XIV, 10 – 42.

1 Ін., 73 зач., III, 21 – IV, 6. Мк., 65 зач., XIV, 43 – XV, 1 (за середу, під зачало).

Мч.: Рим., 99 зач., VIII, 28 – 39. Лк., 51 зач. (від половини), X, 19 – 21.

Звершується шестерична служба передсвятя Стрітіння Господнього та мч. Трифон.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсвятя, глас 4-й – 3, і мученика, глас 1-й – 3. «Слава» – мученика, глас 2-й: «Відкинувши все суще на землі...», «І нині» – передсвятя, глас той же: «Нині Симеон приймає...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсвятя, глас 2-й (зі своїми приспіваними). «Слава... і нині» – передсвятя, глас той же: «Святого пресвята Діво...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-й «Слава... і нині» – тропар передсвятя, глас 1-й.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвятя, глас 1-й (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-й, «І нині» – тропар передсвятя, глас 1-й.

Кафізми 7-а та 8-я. Малі ектенії. Сідальні передсвятя (двічі). Псалом 50-й.

Канони: передсвятя з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) та мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої піснях – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – кондак мученика, глас 8-й; сідальний мученика, глас 4-й. «Слава... і нині» – сідальний передсвятя, глас 1-й.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос передсвятя, глас 6-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно» не співається. Світільний мученика. «Слава... і нині» – світільний передсвятя.

«Хваліть Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсвятя, глас 2-й (зі своїми приспіваними). «Слава... і нині» – передсвятя, глас той же: «Сотворитель неба і землі...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас 1-й.

НА ЧАСАХ – тропар передсвятя. «Слава» – тропар мученика. Кондак лише передсвятя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвятя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і мученика, пісня 6-я – 4.

На вході – «...у святих дивний Ти...».

Після входу – тропарі та кондаки:

У Господському храмі – тропар храму, тропар передсвятя, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсвятя.

У храмі Богородиці – тропар передсвятя, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсвятя.

У храмі святого – тропар передсвятя, тропар храму, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак передсвятя.

Прокимен, алилуарій і причасний – мученика.

Апостол і Євангеліє – дня, середи (під зачало) та мученика.

15 ЛЮТОГО, середа

2 лютого

за старим стилем

Стрітіння Господа нашого Ісуса Христа.

Ран. – Лк., 8 зач., II, 25 – 32.

Літ. – Євр., 316 зач., VII, 7 – 17. Лк., 7 зач., II, 22 – 40.

Звершується всенічна свята Стрітіння Господнього (за Мінеєю).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 1-ий – 8 (перші

дві стихири – тричі, третя стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Нехай відкриються нині двері Небесні...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літїі стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий. «Слава» – свята, глас 5-ий: «Дослідіть Писання...», «І нині» – свята, глас той же: «Вічний Господь став Немовлям плоттю...».

На стиховні стихири свята, глас 7-ий (зі своїми приспівками). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Той, Кого носять Херувими...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 10-а і 11-а. Малі екстенії. Сідальні свята.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе,/ Життєдаве Христе,/ і шануємо Пречисту Матір Твою,/ Нею ж за законом нині принесений був/ до храму Господнього», і вибраний псалом. Сідальний свята після поліелею, глас 4-ий: «Задля мене Ти, Вічний, стаєш Немовлям...». «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Вилилось із серця мого слово благе, кажу я Цареві про мої діла». Євангеліє – свята. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира свята, глас 6-ий: «Нехай відкриваються нині двері Небесні...» (див. на «Господи взиваю»).

Канон свята з ірмосом на 14 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія свята: «Сушу в глибині землі сонце осяяло колись...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 4-ий: «На горі Синайській...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий.

На 9-ій пісні – приспів свята і звичайне кадіння («Чеснішу» не співаємо).

1-ий хор співає перший приспів: «Богородице Діво, уповання християн...» 1, і ірмос: «В законі тіні і писань...».

2-ий хор співає другий приспів: «Богородице Діво, світу Блага помічнице...», і той же ірмос.

1-ий хор: «Богоносний Симеоне...», і тропар: «Замість двох горлиць або двох голубів...».

2-ий хор: «Обіймає руками старець Симеон ...», і той же тропар.

1-ий хор: «Не старець Мене тримає...», і той же тропар.

2-ий хор: «Кліщі таємничі...», і той же тропар.

1-ий хор: «О дочко Фануїлова!...», і тропар: «Ти дарував мені радість...».

2-ий хор: «Анна цнотлива...», і той же тропар.

1-ий хор: «Незбагненно є...», і той же тропар.

2-ий хор: «Чиста Голубко...», і той же тропар.

1-ий хор: «О Христе, всіх Царю!...», і тропар: «Священноліпно і побожно...».

2-ий хор: «О Христе, всіх Царю!...», і той же тропар.

1-ий хор: «Трисяйне і Трипостасне Божество...», і той же тропар.

2-ий хор: «О Діво Маріє!...», і той же тропар.

Потім обидва хори разом співають 1-ий приспів: «Богородице Діво, уповання християн...», та ірмос: «В законі тіні і писань...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава» – той же світільний, «І нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири свята, глас 4-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «На руках старечих...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

Відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носиться з воли ради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як Благий і Людинолюбче».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Вхідний стих: «Сказав Господь спасіння Своє, перед народами відкрив правду Свою».

Примітка. Перед виголошенням вхідного стиха слід виголосувати «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – свята (рядові читання переносяться на наступний, або попередній день).

Задостойник свята – приспів: «Богородице Діво, уповання християн...», та ірмос: «В законі тіні...» (задостойник співається на Літургії до віддання свята Стрітіння Господнього).

Відпуст свята (той самий, що й на ранній).

Примітка: За традицією після Божественної літургії звершується Мале освячення води і освячуються свічі.

На трапезі дозволяється риба.

16 лютого, четвер

3 лютого
за старим стилем

Післясвятю Стрітіння Господнього.

Правв. Симеона Богоприємця і Анни, пророчиці. Прор. Азарії (X ст. до Р. Хр.). Мчч. Папія, Діодора, Клавдіана (250). Мчч. Адріана і Єввула (308 – 309). Мч. Власія Кесарійського (III). **Свт. Ігнатія Маріупольського, митр. Готфейського і Кефайського (1786)**. Рівноап. Миколая, архієп. Японського (1912).

1 Ін., 74 зач., IV, 20 – V, 21. Мк., 66 зач., XV, 1 – 15.

Прав.: Євр., 321 зач. (від половини), IX, 11 – 14. Лк., 8 зач., II, 25 – 38.

З цього дня до віддання Стрітіння в седмичні дні служба тільки з Мінеї.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 1-ий – 3 (див. 3 лютого, в службі правв. Симеона і пророчиці Анни), і святого, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий (див. 3 лютого, в службі правв. Симеона і пророчиці Анни; зі своїми приспівками). «Слава, і нині» – свята, глас той же.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 13-а і 14-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святого на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (святого).

Після 3-ої пісні – кондак святого, глас 4-ий; сідальний свята, глас 3-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Мінеї. «Слава, і нині» – світільний свята (див. 2 лютого).

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (див. 3 лютого, в службі прав. Симеона і пророчиці Анни; зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 1-а – 4 (з ірмосом), і свята, пісня 6-а – 4.

На вході – «... у святих Дивний еси ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята; кондак храму. «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята. «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і святого.

Апостол і Євангеліє – дня і святого.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив».

17 лютого, п'ятниця

4 лютого за старим стилем

Прп. Ісидора Пелусіотського (бл. 436 – 440). Мч. Іадора (III). Сщмч. Аврамія, еп. Арвильського (бл. 344 – 347). Прп. Миколая, спов., ігумена Студійського (868).

2 Ін., 75 зач., І, 1 – 13. Мк., 68 зач., XV, 22, 25, 33 – 41.

Служба прп. Ісидора Пелусіотського не має святкового знака, звершується разом зі службою післясв'ята Стрітіння Господнього.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас той же – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава.., і нині» – свята, глас той же.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава.., і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафізми 19-а і 20-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-ий; сідальний преподобного, глас 3-ий. «Слава.., і нині» – сідальний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята (див. 15 лютого). «Слава.., і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава.., і нині» – свята, глас 7-ий: «Світло на просвіту народів...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава.., і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святого. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-а – 6 (з ірмосом) і 5-а – 8.

Примітка. Оскільки 17 лютого, у Вселенську батьківську (м'ясопусну) суботу, служба післясв'ята Стрітіння Господнього скасовується (див.: Типікон, 2 (15) лютого, 9-а Маркова глава, 4-е «див.»), на блаженних пропускається звичайна для цього дня пісня канону свята. Для того, щоб на блаженних у післясв'ято Стрітіння не була пропущена 5-та пісня святкового канону, припустимо 17 лютого блаженні потрібно співати наступним чином: пісня 4-а (з ірмосом) і 5-а – 8.

На вході – «...у святих дивний...». Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня. Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

18 лютого, субота

5 лютого за старим стилем

Субота м'ясопусна. Пам'ять усіх від віку спочилих православних християн – отців, братів і сестер наших. Мц. Агафії (251). **Свт. Феодосія, архієп. Чернігівського (1696).** Мц. Феодулі і мчч. Елладія, Макарія і Євагрія (бл. 304).

Єлєцько-Чернігівської (1060), Сицилійської, або Дивногорської (1092), і званої «Віднайдення загиблих» ікон Божої Матері.

1 Кор., 146 зач., X, 23 – 28. Лк., 105 зач., XXI, 8 – 9, 25 – 27, 33 – 36.

За спокій: 1 Сол., 270 зач., IV, 13 – 17. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Служба з Октоїха та Тріоді. Служба післясв'ята Стрітіння Господнього опускається. **На вечірні** замість прокимна – «Алилуя» із заупокойними стихами. Після «Нині відпускаєш...» – тропар «Глибиною мудрости...» з богородичним.

На ранній замість «Бог Господь...» – «Алилуя». 17-та кафізма читається з поділом на дві статті з заупокійними приспівами. Канон храму і Тріоді (з 2-ою піснею). Катавасія Тріоді.

Звершуємо пам'ять всіх від віку спочилих православних християн, отців і братів наших. Служба за Октоїхом і Тріоддю.

Примітка. Аналогічна служба звершується і в Троїцьку батьківську суботу (перед святом П'ятидесятниці). Якщо ж на дні цих Вселенських батьківських субот випаде храмове свято, то співається служба храму, а суботня заупокійна служба звершується тільки в особливих храмах – «Гробницях» (порівн.: Типікон, гл. 49, «У суботу м'ясопусну...», 1-е «див.») або переноситься на попередню суботу або четвер (порівн.: Типікон, 26-а і 54-а Храмова глава, 3-я Маркова глава за 2 (15) лютого).

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, звиваю» стихири на 6: Октоїха мученицькі, глас 2-ий – 3, і Тріоді, глас 8-ий – 3. «Слава» – Тріоді, глас той же: «Плачу і ридаю...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Входу немає. Замість прокимна – «Алилуя», на 8-ий глас, із заупокійними стихами – стих 1-ий: «Блаженні, кого Ти обрав і прийняв, Господи, пам'ять їх з роду в рід»; стих 2-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

«Сподоби, Господи...». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий (із заупокійними приспівами, див. Тріодь). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Молитвами Матері Твоєї, Христе...».

Після Трисвятого – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же: «Тебе твердию, і пристанище...». Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...», і відпуст: «Христос, істинний Бог наш...».

На повечір'ї може співатися служба мц. Агафії (з цього дня), і служба прп. Вукола еп. Смирнського (з 6 лютого) [1], а також канон мертвих Октоїха (без ірмосів) [2]. Після «Достойно» – кондак, глас 8-й: «Зі святыми упокой...».

Примітка. Спочатку співаються канони рядових святих, а потім канон з Октоїха – це особливість суботи, коли молитви святого передують молитвам дня [3].

Примітка. Якщо після відпусту вечірні служилась панахида, то канон спочилим чергового гласу на повечір'ї не співається, з огляду на те, що він вже проспіваний на панахиді, а звершуються служби рядових святих [4].

НА РАННІЙ замість «Бог Господь» – «Алилуя» [5] на глас 8-ий, з заупокійними стихами – стих 1-ий: «Блаженні, кого Ти обрав і прийняв, Господи»; стих 2-ий: «Пам'ять їх з роду в рід»; стих 3-й: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

Тропар, глас 8-й: «Глибиною мудрості...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же: «Тебе твердию...».

Кафізма 16-а. Мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Сідальні Октоїха [6], глас 2-ий; потім стих: «Дивний Бог у святих Своїх...», потім інший стих: «Багато скорбот у праведних...» [або стих: «Блаженні, кого обрав...»], і сідальний заупокійний гласу: «Воістину все суєта...». «Слава... і нині» – Богородичний після 2-ої Кафізми, або Богородичний гласу, після 1-ої кафізми.

Кафізма 17-а, розділена на дві статті, співається, за Уставом, на 5-ий глас, без «заходу» («Господи, помилуй» (3), «Слава, і нині»); до кожного стиха 1-ої статті співається приспів: «Благословен єси, Господи, навчи мене заповітів Твоїх», до стихів 2-ї статті приспів: «Спасе, спаси мене».

Примітка. Згідно з поширеною практикою, стихи 17-ої Кафізми читаються священнослужителями. З початком співу Кафізми священник з дияконом виходять через північні і південні врата на середину храму до тетраподу (панахидного столу), ієрей (зі свічкою в руці) читає стихи псалмів, а співці тихо співають приспів: на 1-ій статті – «Благословен єси, Господи...», на 2-ій статті – «Спасе, спаси мене». Диякон в цей час безперервно кадить тетрапод.

Примітка. У парафіяльних храмах існує практика виходу на читання 17-ої кафізми і на малу заупокійну ектенію після 6-ої пісні канону через царські врата.

Перша стаття починається співом: «Блаженні непорочні...».

Після 91-го стиха хористи співають (з приспівом) 92-ий і 93-й стихи: [7].

Потім виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом): «Ще і ще...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Ще молимося за упокоєння душ спочилих рабів Божих праотців, отців, братів і сестер наших, що тут і повсюди

лежать, і всіх православних християн, і щоб прощено було їм всякі гріхи вільні невольні», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Щоб Господь Бог оселив душі їх...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Милості Божої...», хор: «Подай, Господи». «Господу помолимось», хор тихо: «Господи, помилуй» (40). Ієрей таємно читає молитву: «Боже духів і всякої плоті...». Виголос: «Бо ти єси Воскресіння...». Хор: «Амінь».

Після виголосу: «Бо ти єси Воскресіння...» правий хор починає співати другу статтю: «Твій я, спаси мене...». Ієрей з дияконом (або диякон) звершують, за традицією, мале кадіння (тетрапод навкруги, іконостас, клірос, народ, місцеві ікони іконостас, тетрапод спереду, тобто з західної сторони).

Останні стихи: 175-й і 176-й і відразу – тропарі по Непорочних, глас 5-й: «Собор Святих знайшов...», під час яких священник з дияконом звершують, за звичаєм, повне кадіння всього храму.

Потім виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом). Після виголосу співається сідальний, глас 5-й: «Упокой, Спасе наш...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же: «Христе Боже, що від Діви...» [8]. Псалом 50-ий.

Канони: храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і Тріоді на 8.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...». Катавасія Тріоді: «Пісню возсилаємо...».

Співається 2-а пісня канону, на 8 (Ірмос двічі, тропарі на 6, приспів до тропарів: «Упокой, Господи, душі спочилих рабів Твоїх – «Слава» і «І нині»). В кінці цієї пісні катавасія – той же ірмос.

Після 3-ої пісні – мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Сідальний Тріоді, глас 5-й. «Слава» – той же сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Після 6-ої пісні – мала заупокійна ектенія (див. Після 1-ої статті 17-ої кафізми). Кондак, глас 8-й: «Зі святыми упокой...», і ікос, глас той же.

Примітка. За традицією, під час співу катавасії 6-ої пісні, через північні і південні (або через царські) врата священник з дияконом виходять до тетраподу. Біля тетраподу виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом). Під час співу кондака «Зі святыми упокой...» ієрей з дияконом (або диякон) звершують мале кадіння (навколо тетраподу, іконостас та присутніх). Після співу кондака та ікоса священник з дияконом повертаються до вівтаря.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» зазвичай не співається [9]. Мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Світільний Тріоді. «Слава» – інший світільний Тріоді, «І нині» – Богородичний Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Тріоді, глас 8-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 2-й: «Як цвіт в'яне...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Радуйся, Маріє Богородице...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха (запокійні) чергового гласу із заупокійними стихами. «Слава» – Тріоді, глас 6-й: «Хворобою стало для Адама...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Ти єси Бог наш...».

Після Трисвятого – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же: «Тебе твердию...».

Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови». Ієрей: «Сущий благословенний...». Хор: «Утверди Боже...». Читається 1-ий час, і відпуст: «Христос, істинний Бог наш...».

НА ЧАСАХ – тропар: «Глибиною мудрості...». Кондак: «Зі святыми упокой...».

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні Тріоді, пісня 3-я (з ірмосом) і 6-а – 8.

На вході – «... у святих дивний...».

Після входу – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...». «Слава» – кондак, глас той же: «Зі святими упокой...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Тебе твердиню...».

Прокимен заупокойний, глас 6-й: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть», із стихом: «До Тебе, Господи, підношу душу мою...».

Апостол – дня і заупокойний.

Алилуарій, глас 6-й: «Блаженні, кого обрав...», зі стихом.

Євангеліє – дня і заупокойне.

Після «Особливо за Пресвяту, Пречисту...» співається «Достойно є».

Причасний: «Блаженні, кого обрав...».

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш...».

[1] Див.: Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 631 – 636.

[2] Канон Спочилих, або заупокойний, запозичується з Октоїха з ранньої суботи поточного гласу (2-ий канон).

[3] Однак щодо літургійних читань періоду співу Тріоді порядок інший – від Неділі митаря і фарисея і до Неділі всіх святих по суботах Апостол і Євангеліє читаються так: спочатку читання дня, потім святого (див. Типікон, гл. 49, 5-е «зри»).

[4] Служби рядових святих можуть бути звершені заздалегідь – на повечір'ї попередніх днів м'ясопусної седмиці.

[5] «Алилуя» зазвичай співається тричі по тричі (порівн.: Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 754 – 755).

[6] Порівн.: Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 754 – 755.

[7] Після першої статті не вимовляється: «Слава, і нині», але співаються з приспівом заключні два стихи 1-ої статті.

[8] Священнослужителі йдуть до вітаря.

[9] Спів «Достойно є» допустимий, оскільки в аналогічній службі Троїцької батьківської суботи в Квітній Тріоді «Достойно є» зазначено співати.

19 лютого, неділя

6 лютого за старим стилем

Неділя м'ясопусна, про Страшний суд. Глас 3.

Прп. Вукола, єп. Смирнського (бл. 100). Прп. Варсонофія Великого та Іоана, пророка (VI). Свт. Фотія, патр. Константинопольського (891). Мцц. Дорофеї, Христини, Каллісти і мч. Феофіла (288 – 300). Мц. Фавсти, мчч. Євіласія і Максима (305 – 311). Мч. Юліана (312). Мцц. Марфи, Марії та брата їх прмч. Ликаріона, отрока.

Ран. – Єв. 3-е, Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – 1 Кор., 140 зач., VIII, 8 – IX, 2. Мф., 106 зач., XXV, 31 – 46.

Від Неділі м'ясопусної до суботи Лазаревої вечірні і ранкові стихирі стиховні Октоїха замінюються стихирами Тріоді.

Заговини на м'ясо.

Воскресна служба Октоїха завершується разом зі службою Тріоді і службою післясв'ята Стрітіння Господнього.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: воскресні, глас 3-ий – 3, і Тріоді, глас 6-ий – 4 і свята, глас 1-ий -3 (див. у службі 6 лютого). «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Коли поставлять престоли...», «І нині» – догматик, глас 3-ий: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира свята, глас 2-ий (див. у службі 19 лютого, на стиховні вечірні, без стихів), і Тріоді, глас 6-ий: «Розміркову про день той і час...» і «О, який тоді буде час і день страшний...» (див. на хвалітніх ранньої у Тріоді). «Слава» – Тріоді, глас 7-ий: «Господні зрозумівши заповіді, так живімо: годуймо голодних, даваймо пити спраглим, нагих одягаймо, приймаймо подорожніх, хворих і тих, хто в темниці перебувають відвідуймо. Щоб сказав і до нас Той, Хто має прийти судити всіх на землі: прийдіть благословенні Отця Мого, унаслідуйте Царство приготоване для вас», «І нині» – свята, глас 2-ий «Велике і страшне таїнство...». (див. у службі 19 лютого, на стиховні ранньої).

На стиховні стихирі воскресні, глас 3-ий. «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Горе мені, затьмарена душе...», «І нині» – свята, глас 5-ий: (див. на стиховні вечірні 19 лютого).

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар свята, глас 1-ий (один раз)

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-ий (двічі). «Слава... і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. До двох поліелейних псалмів приєднується псалом 136-й: «На ріках вавилонських...». «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 3-є. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрий мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «На стежки спасіння...». Глас 6-ий: «Помилуй

мене, Боже...», і стихира Тріоді, глас той же: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Тріоді на 6 і свята на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Тріоді: «Помічник і Покровитель...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 1-ий (див. 2 лютого). «Слава» – сідальний Тріоді, (на вибір), «І нині» – сідальний свята, глас 4-ий: «Немовлям став Ти...» (див. службу 19 лютого).

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді, глас 1-ий: «Коли прийдеш, Боже...», та ікос, глас той же.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 3-й, «Слава» світильний Тріоді (на вибір): «Розмірковуючи про Страшний день Суду...» або «Ось настає день...», «І нині» – світильний свята: «Натхненний Духом Святим...» (див. 15 лютого).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирі воскресні, глас 3-ий – 4, і свята, глас 2-ий – 4 (див. службу 19 лютого на стиховні ранньої, зі своїми приспівами); потім стих «Воскресни, Господи Боже мій...» і стихира Тріоді, глас 8-ий: «Пророк Даниїл, мужем праведним бувши...» і глас 1-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 1-ий: «Заздалегідь очистимо себе, браття...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «В день спасіння світу...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 3-я.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята. Кондак Тріоді і свята читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 і Тріоді, пісня 6-а – 4, і

свята, пісня 7-а – 4.

На вході – «що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар воскресний, тропар свята. «Слава» – кондак Тріоді, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар свята, тропар храму; кондак Тріоді. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Прокимен і алилуарій – Неділі м'ясопусної і свята.

Апостол і Євангеліє – Неділі м'ясопусної.

Задостойник свята.

Причасний: «Хвалить Господа...», і «Радуйтеся, праведні...», і свята: «Чашу спасіння прийму...».

Примітка. Починаючи з понеділка і до Пасхи м'ясо не споживається.

20 лютого, понеділок

7 лютого
за старим стилем

Тиждень сирний (масляний) – загальниця.

Прп. Парфенія, еп. Лампсакійського (IV). Прп. Луки Елладського (бл. 946). 1003 мчч. Нікомидійських (303).

3 Ін., 76 зач., I, 1 – 15. Лк., 96 зач., XIX, 29 – 40; XXII, 7 – 39.

Впродовж усього тижня дозволяється вживання молока та яєць.

Кожне богослужіння сирного тижня є підготовчим до Великого посту, і до його складу входять піснеспіви Октоїха, Мінеї та Постової Тріоді.

Примітка. Починаючи з цього дня стихирі на стиховні Октоїха вечірні та ранкові опускаються; замість них до суботи 6-го тижня співаються стихирі самогласні дня з Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: , свята, глас 6-ий – 3 (див. 7 лютого, на стиховні вечірні) і святителя, глас 1-ий – 3. «Слава і нині» – свята, глас той же: «На руках старечих...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспівками). «Слава.., і нині» – свята, глас 6-ий: «Нехай відкриються нині двері небесні...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафізми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: 1-а, 8-а і 9-а пісні: свята з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), святителя на 2 і триспівці Тріоді на 8.

3-я, 4-а, 5-а, 6-а і 7-а пісні: свята з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), святителя на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 1-ої, 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень (після 3-ої і 6-ої – ірмоси канону святителя, а після 1-ої, 8-ої і 9-ої – ірмоси другого триспівця).

Після 3-ої пісні – кондак святителя, глас 3-ий; сідальний Тріоді, глас 1-ий: «Відкриваючи Божественного покаяння...». «Слава» – сідальний святителя, глас 3-ий, «І нині» – сідальний свята, глас 8.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава.., і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихирі свята, глас 2-ий – 4 (див. 20 лютого,

на стиховні ранньої; перша стихира – двічі). «Слава і нині» – свята (див. там само).

«Тобі слава подобає...» не читається, але одразу читець «Слава Тобі, що показав нам світло...». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 3-ий (зі своїми приспівками). «Слава.., і нині» – свята, глас 2-ий (див. 20 лютого на стиховні ранньої).

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий. «Слава.., і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святителя. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 8-а – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих єси...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар святителя, кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святих; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

21 лютого, вівторок

8 лютого
за старим стилем

Віддання свята Стрітіння Господнього. Вмч. Феодора Стратилата (319). Прор. Захарії Серповидця (бл. 520 до Р. Хр.). Свт. Сави II, архієп. Сербського (1268 – 1269).

Іуд., 77 зач., I, 1 – 10. Лк., 109 зач., XXII, 39 – 42, 45 – XXIII, 1.

На **ранній** співається «Чеснішу...». Співається велике славослів'я.

Служба віддання свята Стрітіння Господнього звершується разом із службою Тріоді.

Примітка. Служба вмч. Феодора Стратилата і прор. Захарія Серповидця може бути перенесена на повечір'я.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 1-й – 6 (див. 15 лютого на великій вечірні; кожна стихира – двічі). «Слава... і нині» – свята, глас 6-й: «Нехай відчиняться двері Небесні...».

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-й (з звичайними приспіваними). «Слава... і нині» – свята, глас той же: «Той, Кого носять Херувими...» (див. 15 лютого на великій вечірні).

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-й (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-й (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 7-а та 8-а. Малі екстенії. Сідальні свята (див. 15 лютого; двічі). Псалом 50-й.

Канони:

1-а, 3-я, 4-а, 5-а, 6-а та 7-а пісні: свята з ірмосом на 14 (ірмоси двічі).

2-а пісня: на початку співається ірмос 1-го триспівця, глас 3-й: «Як хмара...», а в кінці на катавасію ірмос 2-го триспівця, глас 2-й: «Прислухайтесь, люди...». Приспиви до тропарів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», до Богородичного 1-го триспівця: «Пресвята Богородице, спаси нас».

8-а та 9-а пісні: свята з ірмосом на 6 (ірмоси двічі і триспівці Тріоді на 8).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія: після 1-ої, 3-ої, 4-ої, 5-ої, 6-ої та 7-ої пісень – свята: «Сушу на дні моря осяяло колись...»;

після 2-ої, 8-ої та 9-ої пісень – ірмоси другого триспівця Тріоді.

Після 3-ої пісні – сідальний Тріоді, глас 8-й: «Преблагий Слове...» (див. після 2-го сідального). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-й: «На горі Синайській...» (див. 15 лютого).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 1-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу». (Приспиви свята не співаються).

Після 9-ої пісні «Достойно» не співається. Світільний свята: «Натхненний Духом Святим...» (див. 15 лютого). «Слава... і нині» – той же світільний.

«Хвалить Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири свята, глас 4-й – 4 (див. 2 лютого; перша стихира – двічі). «Слава... і нині» – свята, глас 6-й: «На руках старечих...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і читається повсякденне славослів'я.

Благальна екстенія: «Доповнимо ранню молитву...».

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-й (зі звичайними приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 6-й: «На старечих руках...» (див. 15 лютого на хвалітні).

«Благо є» (один раз). Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-й (один раз).

Потрійна екстенія: «Помилуй нас, Боже...».

1-й час та відпуст.

Відпуст на часі: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар та кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні. Блаженні свята, пісня 9-а – 6 (з ірмосом).

На вході – «... у святих дивний...».

На вході – тропар свята. «Слава... і нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол та Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що в обіймах праведного Симеона носитись зволив ради нашого спасіння...».

22 лютого, середа

9 лютого за старим стилем

Мч. Никифора з Антіохії Сирійської (бл. 257). **Прп. Панкратія, ієром., затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Знайдення мощей свт. Інокентія, еп. Іркутського (1805).** Щмчч. Маркела, еп. Сикелійського, Філагрія, еп. Кіпрського, і Панкратія, еп. Тавроменійського (I).

Літургія не звершується.

На 6-му часі: Іоїл. II, 12 – 26. На веч.: Іоїл. III, 12 – 21.

Починаючи з вечірні, служби відправляються подібно до великопостових. Великопостові тропарі на часах та «Блаженні...» на зображальних читаються. Наприкінці вечірні, великого повечір'я, опівнічної, ранньої, кожного часу, зображальних – молитва прп. Єфрема Сиріна з поклонами.

Служба мч. Никифора немає святкового знака, відбувається разом із службами Октоїха і Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ

кафізма 9-а. На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-й – 3, і мч. Никифора, глас той же – 3. «Слава» – мч. Никифора, глас 6-й: «Ти страднику Никифоре...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Зброя, як сказав Симеон...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-й (зі звичайними приспіваними). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той же: «Діва Пренепорочна...».

Після Трисвятого – тропарі, глас 4-й: «Богородице Діво...» (з поклоном). «Слава» – «Хрестителю Христов...» (з поклоном), «І нині» – «Моліть за нас...» (з поклоном), «Під Твою милість» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від Херувимів...», «Іменем Господнім, благослови». Ієрей: «Сущий, благословенний...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико...» (три частини з доземним поклоном після кожної), потім 12 малих поклонів із молитвою: «Боже, очисти мене, грішного», і знову один доземний поклон наприкінці молитви: «Господи і Владико...» (без поділу на частини). Читець: Трисвяте по

«Отче наш» ієрей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей творить великий відпуст.

Звершується велике повечір'я з поклонами (на повечір'ї співання всюди замінюється читанням).

«Господи Сил, будь з нами ...» після «Достойно ...» і Трисвятого не співається, як у Великий піст, а читаються тропарі малого повечір'я, а саме:

У храмі Господському – денний тропар: «Спаси, Господи, людей Твоїх ...». «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

У храмі Богородиці і святого – денний тропар: «Спаси, Господи...», тропар храму. «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

Читець: «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей – виголос: «Боже, ущедри нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16

поклонами). Читець: «Амінь». Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Молитви: «Непорочна, Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», «Уповання моє...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор або читець: «Слава... і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей – відпуст малий (молитва «Владико Многомилостивий...» не читається). Звичайне прощення від настоятеля і ектенії: «Помолимося за Владика і отця нашого...», в кінці якої ієрей промовляє: «Промовмо і за себе самих». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Хор: «Амінь».

Полуношниця повсякденна з її «поклонами» і молитвою прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами).

НА РАННІЙ після виголосу «Благословенний Бог наш...» – Трисвяте по «Отче наш». Ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімося...», псалми 19-ий та 20-ий та інше за чином.

Замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас Октоїха (в даному випадку 3-ій). Троїчні гласу (як під час Великого посту). Кафізми 10-а і 11-а. Малих ектеній немає.

Після 1-ої Кафізми – сідальний Октоїха, глас 3-ій.

Після 2-ої Кафізми – сідальний Тріоді, глас 2-ий.

Псалом 50-ий.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Пісня 1-а – Октоїха 1-ий канон [4] з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмос 1 раз), Мінеї (святителя) на 6 (без ірмосів, пісня 1-а і 3-я), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 1-а).

Пісня 3-тя – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (ірмос раз), триспівці Тріоді на 8 (без ірмосів) [5].

На катавасію – ірмос 2-го триспівця, глас 2-ий: «Неплідний мій розум...».

Після 3-ої пісні – мала ектенія; інший кондак мученика Никанора, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Бачачи Тебе, Христе...».

Пісня 4-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом на 6 (ірмос раз), Мінеї (мученика Никанора) на 4 (без ірмосу, пісня 4-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 4-а).

Пісня 5-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом на 6 (ірмос раз), Мінеї (мученика Никанора) на 4 (без ірмоса, пісня 5-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 5-а).

Пісня 6-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмос раз), Мінеї (мученика Никанора) на 6 (без ірмосів, пісня 6-а і 8-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 6-а).

На катавасію – ірмос повного канону Тріоді, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – мала ектенія; кондак та ікос мученика Никанора, глас 3-ий.

Пісня 7-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмос раз), Мінеї (мученика Никанора) на 6 (без ірмосів, пісня 7-а і 9-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 7-а).

Пісня 8-а – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (ірмос 1 раз), триспівці Тріоді на 8 (без ірмосів). «Хвалимо, благословимо...».

На катавасію – ірмос 2-го триспівця, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння.)

Пісня 9-ої – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (ірмос 1 раз), триспівці Тріоді на 8 (без ірмосів).

На катавасію – ірмос 2-го триспівця, глас 2-ий.

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Мала ектенія. Світільний Троїчний гласу (як під час Великого посту).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 1-ий (з приспіваними звичайними). «Слава... і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той же.

«Благо є...» (один раз) [6]. Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу промовляють тропар: «Стоячи у храмі слави Твоєї...».

«Господи, помилуй» (40), «Слава... і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Суцільний благословенний Христос...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амінь», і відразу (без відпусту ранньої) – 1-ий час.

Примітка. На часах Кафізми не читаються. Ударів на кожному часі в дзвін, як це прийнято під час Великого посту, немає.

1-ий час. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Заранку вислухай...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Вислухай Господи слова мої...», і стих 2-ий: «Бо до Тебе помолюся...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Як назвемо Тебе...». «Стопи мої направ...», «Нехай сповняться уста мої...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець – тропар: «Скоро поспіши...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амінь». Кінцеве Трисвяте по «Отче наш». Ієрей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Ієрей: «Христе, Світло Істинне...». Хор (за звичаєм): «Непереможній Воеводі...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст та многоліття. Виходимо в притвор і звершуємо звичайну літію за спочилих.

3-й час. Ієрей в єпитрахилі, перед царськими вратами (завіса не відкривається), зробивши три поклони (поясники), виголошує виголос: «Благословен Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш...» та інша послідовність 3-го часу, як зазвичай. За великопостним чином, читається (але не співається) тропар: «Господи, Ти, що Пресвятого Твого Духа...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Серце чисте створи в мені, Боже...», і стих 2-ий: «Не відкинь мене від лиця Твого...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Богородице, Ти єси виноградна лоза істинна...». «Господь Бог благословенний...», Трисвяте по «Отче наш». Ієрей – виголос. Читець – тропар: «Благословен єси, Христе Боже наш...», «Слава» – інший тропар, «І нині» – Богородичний: «Надіє і заступництво...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава... і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Владико Боже...», і починається 6-й час.

6-й час. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Ти, що в шостий день же і годину...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Вислухай, Боже, молитву мою...», і стих 2-ий: «Я до Бога взиваю...»). «Слава... і нині» – Богородичний часу: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...». Читець – тропар пророцтва (Тріоді), глас 3-й: «Царю Святий...», «Слава, і нині» – той же тропар. Ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...»; стих: «До Тебе, Господи, взиваю...» [7]. Ієрей (або диякон): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Іоїла читання». Ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець читає Паремії Тріоді. Після закінчення читання ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 7-ий: «Господь кріпость людям Своім дасть...»; стих: «Принесіть Господеві, сини Божі...». Після співу прокимна читець: «Скоро пошли нам щедроти Твої, Господи...», Трисвяте по «Отче наш». Ієрей – виголос. Читець – тропар: «Спасіння вчинив Ти...», «Слава» – інший тропар: «Пречистому Твоєму Образові...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Препрославлена Ти, Богородице Діво...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Боже і Господи Сил...», і починається 9-тий час.

9-тий час. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Ти, що о дев'ятій годині...» зі своїми

стихами (стих 1-ий: «Нехай наблизиться молитва моя...», і стих 2-ий: «Нехай дійде благання моє...»). «Слава, і нині» – Богородичний час: «Благий, що ради нас народився від Діви...». «Не залиш нас до кінця...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець – тропар: «Побачивши Начальника життя, що на хресті висів, розбійник мовив...», «Слава» – інший тропар: «Посеред двох розбійників...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Агнця, і Пастиря...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, ущедри нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Владико, Господи Ісусе Христе, Боже наш...», і починаються зображальні. (За традицією, відкривається завіса Царських врат.)

Зображальні читаються: «Благослови, душе моя, Господа...», «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа...», «І нині» – «Єдинородний Сину...». Блаженні без співу: «У Царстві Твоім...». «Слава... і нині» – «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний...», «Приступіть до Нього...», «Хор Небесний...». «Слава» – «Хор святих Ангелів...», «І нині» – «Вірую...», «Полегли, відпусти, прости...», «Отче наш». Ієрей – виголос. Читець: «Амінь», і читає кондаки.

кондаки:

У храмі Господському – кондак денний, кондак мученика Никанора та інший мученика Никанора. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак денний, кондак мученика Никанора та інший мученика Никанора. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак денний, кондак храму, кондак мученика Никанора та інший мученика Никанора. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Читець: «Господи, помилуй» (40). «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей: «Боже, ущедри нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами).

І відразу починається вечірня. Читець: «Амінь» [8]. «Прийдіть, поклоніться...» (тричі), 103-й псалом. Велика екстєнія. Читається 12-а кафізма, після якої – мала екстєнія.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: Октоїха, глас 3-й – 3, і священномученика Харалампія, глас 6-й – 3 (див. 10 лютого). «Слава і нині» – Богородичний Мінеї: «Мене, ураненого розбійницькими нападами...».

Входу немає. «Світло Тихе». Диякон (або ієрей) виголошує (у вітарі): «Будьмо уважні». Ієрей: «Мир всім» [9]. Читець: «І духові твоєму». Диякон (або ієрей): «Премудрість. Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді (дня), глас 5-й: «Боже, в ім'я Твоє спаси мене...»; стих: «Боже, вислухай молитву мою...». Диякон (або ієрей): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Іоїля читання». Диякон (або ієрей): «Будьмо уважні». Читець читає Паремію Тріоді. Диякон (або ієрей): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 6-й: «Нехай надію покладає Ізраїль на Господа...»; стих: «Господи, не підносилося серце моє...». «Сподоби, Господи...». Екстєнія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 3-й (з приспівами звичайними). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Первосвята, Чиста...».

Після Трисвятого – тропар священномученика Харалампія, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...». Потрійна екстєнія: «Помилуй нас, Боже...». Ієрей – виголос: «Бо Ти милостивий і людинолюбний...». Хор: «Амінь».

Примітка. Після виголосу екстєнії: «Бо Ти милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», ієрей: «Суций благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» [або: «Утверди, Боже...»] [10], після чого – 3 великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна.

Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Всесвята Тройце...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині», «Благословлю Господа...» (псалом 33-й). Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Ієрей:

«Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст і, за звичаєм, многоліття. Виходимо в притвор і звершуємо звичайну літію за спочилих.

На малому повечір'ї співається служба свт. Мелетія Антіохійського (з 12 лютого).

Примітка. «Повечір'я промовляємо мале, і співаємо на ряду канон Мінеї святого пам'ять якого має бути в суботу» (порівн.: Типікон, гл. 49, «Тієї ж сирної середи», «В середу ввечері»). Про порядок співу служб на повечір'ї див. у вівторок 2-ої седмиці Великого посту.

Порядок тропарів і кондаків:

У храмі Господському, Богородиці, Архангелів або Предтечі – тропар храму, тропарі дня: «Апостоли святії...», «Правило віри...». «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

У храмі Апостолів [11] – тропарі дня: «Апостоли святії...», «Правило віри...». «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

У храмі святого – тропарі дня: «Апостоли святії...», «Правило віри...». Тропар храму [12], «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» «Молитвами, Господи...».

Літургія в цей день не звершується.

[1]. За усталеною церковною практикою, земні поклони ієрей творить на амвоні перед царськими вратами.

[2]. В Типіконі це Трисвяте називається «кінцевим».

[3]. Під час двопсалмія ієрей, як зазвичай, звершує повне кадіння храму при закритих царських вратах.

[4]. На думку В. Розанова (див. його «Богослужбный Устав Православной Церкви», с. 435) з Октоїха співаються обидва канони (1-й – Хреста, 2-й – Богородиці): в 1-й, 6-й та 7-й піснях – з ірмосом на 4 (ірмос 1-го канону раз, кожен канон на 2); в 4-й і 5-й піснях – з ірмосом на 6 (ірмос 1-го канону раз, кожен канон на 3).

[5]. Після Богородична 2-го триспівця – ще додатковий тропар зі стихом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

[6]. Скільки разів читати «Благо є...», Устав в даному випадку замовчує, але слід знати, що в звичайний час (і навіть при постовому богослужінні періоду співу Октоїха) Типікон призначає читати «Благо є...» один раз, а в постові дні святої Чотиридесятниці, коли немає особливого свята, – два рази (див.: Типікон, 14 листопада, 4-е «зри», порівн. з 49-ою главою; Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 435).

[7]. У Типіконі про Прокимни на великопостовому богослужінні перед Пареміями на 6-му часі і на вечірні сказано: «Читець прокимен не промовляє, тільки виголошує: Глас 6-й: Спаси, Господи, людей Твоїх ... Читець тільки виголошує глас, а прокимен не промовляє ...» (див. Типікон, «В ту ж середу сирну»). Про дану вказівку Уставу див.: Никольский К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 212; Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 436–437, 512, 523; Булгаков С. В. Настольная книга для священно-церковнослужителей. К., 1913. М., 1993р. С. 848.

[8]. На заключне читання молитви прп. Єфрема Сиріна.

[9]. На вечірні благословення «Мир всім» після «Світло Тихе» слід виголошувати в тих випадках, коли є вхід або паремії (порівн. : Розанов В. Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 437; 441, сноска). Також допустимо це благословення і на щоденній вечірні без паремій (Там же. С. 103).

[10]. Традиція, згідно з якою замість молитви «Небесний Царю ...» співається: «Утверди, Боже ...», є допустимою.

[11]. Тропар храму Апостолів пропускається, оскільки замінюється денним тропарем.

[12]. Якщо храм свт. Миколая, то його тропар вимовляється один раз, як денний.

23 лютого, четвер

10 лютого

за старим стилем

Сщмч. Харалампія і з ним мчч. Порфирія і Вантоса та трьох мучениць (202). **Блгв. кн. Анни Новгородської (1056). Прп. Прохора, чудотворця Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1107).** Мцц. дів Єнафи, Валентини і Павли (308).

Прп. Шіо Мгвимського (VI, Груз.) (перехідне святкування у четвер сиропусного тижня).

Ікони Божої Матері «Вогневидна».

Іуд., 78 зач., I, 11 – 25. Лк., 110 зач., XXIII, 1 – 34, 44 – 56.

Служба сщмч. Харалампія не має святкового знаку, звершується разом із службами Октоїха і Тріоді.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар сщмч. Харалампія, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

Кафізми 13-а і 14-а. Малих екстеній немає.

Після 1-ї кафізми – сідальні Октоїха, глас 2-й.

Після 2-ї кафізми – сідальний Тріоді, глас 5-й. «Слава» – той же сідальний. «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Псалом 50-й.

Канони:

1-а, 3-я, 5-а, 6-а і 7-а пісні: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4 і сщмч. Харалампія на 4.

4-а, 8-а і 9-а пісні: канон сщмч. Харалампія з ірмосом на 6 (ірмоси один раз) і трипіснці Тріоді на 8.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія – після 3-ї, 4-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень (після 3-ї і 6-ї – ірмоси канону сщмч. Харалампія, а після 4-ї, 8-ї і 9-ї – ірмоси другого трипіснця).

Після 3-ї пісні – сідальний сщмч. Харалампія, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос сщмч. Харалампія, глас 8-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні сівається «Достойно є». Екзапостиларії Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хвалить Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 3-й (з приспіваними звичайними). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Після Трисвятого – тропар сщмч. Харалампія, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища...».

НА ЧАСАХ – тропар та кондак сщмч. Харалампія.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар сщмч. Харалампія; кондак дня, інший кондак дня, кондак сщмч. Харалампія. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар сщмч. Харалампія; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак сщмч. Харалампія. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

24 лютого, п'ятниця

11 лютого

за старим стилем

Сщмч. Власія, єп. Севастійського (бл. 316). **Блгв. кн. Всеволода, у хрещенні Гавриїла, Псковського (1138).** Прав. Феодори, цариці Грецької, що відновила вшанування святих ікон (бл. 867).

Літургія не звершується.

На 6-му часі: Зах. VIII, 7 – 17. На веч.: Зах. VIII, 19 – 23.

Служба священномученика не має святкового знаку, звершується разом зі службами Октоїха і Тріоді (Порядок богослужінь такий же, як у середу).

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: Октоїха, глас 3-й – 3, і священномученика, глас 1-й – 3. «Слава... і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Бачачи розпнутого Христа...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 2-й (зі звичайними приспіваними). «Слава... і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той же.

Після Трисвятого – тропарі, глас 4-й: «Богородице Діво...» (поклон). «Слава» – «Хрестителю Христів...» (уклін), «І нині» – «Моліться за нас...» (поклон), «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Сущий благословенний...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико...» (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей – великий відпуст.

Звершується велике повечір'я з поклонами (на повечір'ї

спів всюди замінюється читанням).

Після «Достойно є...» і Трисвятого неспівається, як протягом Великого посту, «Господи Сил, будь з нами...», але – тропарі малого повечір'я, а саме:

У храмі Господському – денний тропар: «Спаси, Господи, людей Твоїх...». «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

У храмі Богородиці і святого – денний тропар: «Спаси, Господи...», тропар храму. «Боже отців наших...», «Ти, що у всьому світі...». «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Молитвами, Господи...».

Читець: «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей – виголос: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Амінь». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Молитви: «Непорочна Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», «Уповання моє...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор або читець: «Слава... і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей – відпуст.

малий (але не «Владико Многомилостивий...»). Звичайне прощення від настоятеля і екстени: «Помолимося за Блаженнішого Владику...», в кінці якої ієрей промовляє: «Промовмо і за себе самих». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Хор: «Амінь».

Полуношниця повсякденна з «її поклонами» і молитвою прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами).

НА РАННІЙ після виголосу «Благословенний Бог наш...» – Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімося...», псалми 19-ий та 20-ий і все інше за чином.

Замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас Октоїха (в даному випадку 3-ій). Троїчний гласу (як під час Великого посту). Кафізми 19-а і 20-а. Малих екстени немає.

Після 1-ої Кафізми – сидальні Октоїха, глас 3-ій.

Після 2-ої Кафізми – сидальні Тріоді, глас 7-ий.

Псалом 50-ий.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Пісня 1-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), Мінеї на 4 (без ірмоса, пісня 1-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 1-а).

Пісня 3-тя – Октоїха 1-ий канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), Мінеї на 4 (без ірмоса, пісня 3-я), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 3-я).

На катавасію – ірмос повного канону Тріоді, глас 8-ий: «Небесного кола...».

Після 3-ої пісні – мала екстени; інший кондак священномученика, глас 2-ий, сидальний священномученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Пісня 4-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (Ірмос раз), Мінеї на 6 (без ірмосів, пісня 4-а і 5-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 4-а).

Пісня 5-а – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), триспівці Тріоді на 8 (без ірмосів).

На катавасію – ірмос 2-го триспівця, глас 8-ий: «Навіщо покинув Ти мене...».

Пісня 6-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (Ірмос раз), Мінеї на 6 (без ірмосів, пісня 6-а і 8-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 6-а).

На катавасію – ірмос повного канону Тріоді, глас 8-ий: «Очисти мене, Спасе...».

Після 6-ої пісні – мала екстени; кондак і ікос священномученика, глас 8-ий.

Пісня 7-а – Октоїха 1-ий канон з ірмосом, без мученичних, на 4 (Ірмос раз), Мінеї на 6 (без ірмосів, пісня 7-а і 9-а), Тріоді повний канон на 4 (без ірмоса, пісня 7-а).

Пісня 8-а – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), триспівці Тріоді на 8 (без ірмосів). «Хвалимо, благословимо...».

На катавасію – ірмос 2-го триспівця, глас 8-ий: «Ангели і Небеса...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу» (звершується звичайне кадіння).

Пісня 9-а – Тріоді повний канон з ірмосом на 6 (Ірмос раз), триспівці Тріоді на 8 (без ірмосів).

На катавасію – ірмос 2-го триспівця, глас 8-ий: «Чуже матерям дівство...».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Мала екстени. Світільний Троїчний гласу (як під час Великого посту).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 6-ий (з приспівками звичайними). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той же.

«Благо є...» (один раз). Трисвяте по «Отче наш». Ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу промовляє тропар: «Стоячи в храмі слави Твої...». «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім, благослови». Ієрей: «Суций благословенний Христос...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Чи-

тець: «Амінь», і відразу (без відпусту ранньої) – 1-ий час.

Примітка. На часах кафізми не читаються. Ударів на кожному часі в дзвін, як це прийнято під час Великого посту, немає.

1-ий час. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Зранку вислухай...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Вислухай Господи слова мої...», і стих 2-ий: «Бо до Тебе помолюся...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Як назвемо Тебе...». «Стопи мої направ...», «Нехай сповняться уста мої...», Трисвяте по «Отче наш». Ієрей – виголос. Читець – тропар: «Скоро поспіши...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, ущедри нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амінь». Кінце-ве Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Ієрей: «Христе, Світло Істинне...». Хор (за звичаєм): «Непереможний Воеводі...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст та многоліття. Виходимо в притвор і звершуємо звичайну літію за спочилих.

3-й час. Ієрей в епитрахілі, перед царськими вратами (завіса не відкривається), зробивши три поклони (поясних), виголошує виголос: «Благословен Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш...» та інша послідовність 3-го часу, як зазвичай. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Господи, Ти, що Пресвятого Твого Духа...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Серце чисте створи в мені, Боже...», і стих 2-ий: «Не відкинь мене від лиця Твого...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Богородице, Ти еси виноградна лоза істинна...». «Господь Бог благословенний...», Трисвяте по «Отче наш». Ієрей – виголос. Читець – тропар: «Благословен еси, Христе Боже наш...», «Слава» – інший тропар, «І нині» – Богородичний: «Надіє і заступництво...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Ієрей: «Боже, ущедри нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Владико Боже...», і починається 6-ий час.

6-ий час. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Ти, що в шостий день же і годину...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Вислухай, Боже, молитву мою...», і стих 2-ий: «Я до Бога взиваю...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...». Читець – тропар пророцтва (Тріоді), глас 3-й: «Царю Святий...», «Слава, і нині» – той же тропар. Ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...»; стих: «До Тебе, Господи, взиваю...». Ієрей (або диякон): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Іоїла читання». Ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець читає Паремії Тріоді. Після закінчення читання ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 7-ий: «Господь кріпость людям Своїм дасть...»; стих: «Принесіть Господеві, сина Божі...». Після співу прокимена читець: «Скоро пошли нам щедроти Твої, Господи...», Трисвяте по «Отче наш». Ієрей – виголос. Читець – тропар: «Спасіння вчинив Ти...», «Слава» – інший тропар: «Пречистому Твоєму Образові...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Препрославлена Ти, Богородице Діво...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей: «Боже, ущедри нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами). Читець: «Амінь». Молитва: «Боже і Господи Сил...», і починається 9-тий час.

9-тий час. «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми. За великопостовим чином, читається (але не співається) тропар: «Ти, що о дев'ятій годині...» зі своїми стихами (стих 1-ий: «Нехай наблизиться молитва моя...», і стих 2-ий: «Нехай дійде благання моє...»). «Слава, і нині» – Богородичний часу: «Благий, що ради нас народився від Діви...». «Не залиш нас до кінця...», Трисвяте по «Отче наш». Ієрей – виголос. Читець – тропар: «Побачивши Начальника життя, що на хресті висів, розбійник мовив...», «Слава»

– інший тропар: «Посеред двох розбійників...», «І нині» – Хрестобогородичний: «Ангця, і Пастиря...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Аміль». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Аміль». Молитва: «Владико, Господи Ісусе Христе, Боже наш...», і починаються зображальні. (За традицією, відкривається завіса Царських врат.)

Зображальні читаються: «Благослови, душе моя, Господа...», «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа...», «І нині» – «Єдинородний Сину...». Блаженні без співу: «У Царстві Твоім...». «Слава, і нині» – «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний...», «Приступіть до Нього...», «Хор Небесний...». «Слава» – «Хор святих Ангелів...», «І нині» – «Вірю...», «Полегли, відпусти, прости...», «Отче наш». Іерей – виголос. Читець: «Аміль», і читає кондаки.

кондаки:

У храмі Господському – кондак денний, кондак священномученика, інший кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак денний, кондак священномученика, інший кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак денний, кондак храму, кондак священномученика, інший кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступництво християн...».

Читець: «Господи, помилуй» (40). «Слава... і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Іерей: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Аміль». Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з 16-ма поклонами).

І відразу починається вечірня. Читець: «Аміль», «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і 103-й псалом. Велика ектенія.

«Блажен муж» (1-й антифон 1-ої кафізми). Мала ектенія.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: Богородиці (Іверської ікони) – 3, і Тріоді (отців), глас 8-ий – 3. «Слава» – Богородиці (Іверської ікони), глас 8-ий; «І нині» – догматик, глас 3-й: «Як нам не дивуватися...».

Входу немає. Світло Тихе. Диякон (або іерей) виголошує (у вівтарі): «Будьмо уважні». Іерей: «Мир всім». Читець: «І духові своєму». Диякон (або іерей): «Премудрість. Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді (дня), глас 7-ий: «Боже,

Ти Заступник мій...»; стих: «Визволи мене від ворогів моїх, Боже...». Диякон (або іерей): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Захарії читання». Диякон (або іерей): «Будьмо уважні». Читець читає Паремії Тріоді. Диякон (або іерей): «Будьмо уважні». Читець – прокимен Тріоді, глас 6-ий: «Нехай надію покладає Ізраїль на Господа...»; стих: «Господи, не підносилося серце моє...».

Після прокимена читаються Паремії Богородиці (Іверської ікони) – 3 (Зі звичайним виголосом: «Премудрість» і «Будьмо уважні»).

«Сподоби, Господи...». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 2-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава» – Тріоді (отців), глас 8-ий, «І нині» – Богородиці (Іверської ікони), глас 5-ий.

Після Трисвятого – тропар Тріоді (отців), глас 4-ий: «Боже отців наших...». «Слава... і нині» – Богородиці (Іверської ікони).

Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...». Іерей – виголос: «Бо Ти милостивий і людинолюбний...». Хор: «Аміль».

Примітка. Після виголосу ектенії: «Бо Ти милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», іерей: «Суций благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» [або: «Утверди, Боже...»], після чого – 3 великих покони з молитвою прп. Єфрема Сиріна.

Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Аміль». Молитва: «Всесвята Тройце...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині», «Благословлю Господа...» (псалом 33-й). Іерей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст і, за звичаєм, багаторічну.

Примітка. «І буває трапеза за звичаєм, як і в середу сирну вказувалось. На трапезі читаємо Слово про піст святого Дорофея» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю сирну ввечері...»).

На малому повечер'ї співається служба прп. Мартиніана (з 26 лютого), а також канон за спочилих, Октоїха, глас 3-й (без ірмосів).

Після Трисвятого – кондак Тріоді (отців). «Слава і нині» – кондак Богородиці (Іверської ікони).

Літургія в цей день не звершується.

25 лютого, субота

12 лютого за старим стилем

Всіх преподобних отців, що в подвигу просяляли (перехідне святкування в суботу сиропусного тижня).

Іверської ікони Божої Матері. Свт. Мелетія, архієп. Антіохійського (381). **Свт. Олексія, митр. Київського і всієї Руси, чудотворця (1378).** Свт. Мелетія, архієп. Харківського (1840). Прп. Марії, званої Марином, та батька її Євгенія (VI). Свт. Антонія, патр. Константинопольського (895).

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Ряд. (під зачало): Рим., 115 зач., XIV, 19 – 26. Мф., 16 зач., VI, 1 – 13.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

На **ранній** величання: «Величаємо Тебе, / Пресвятая Діво / Богомобрана Отороковице, / і шануємо образ Твій святий, / що ним подаєш зцілення всім, / хто з вірою приходить».

Наводимо порядок звершення служби Тріоді на честь всіх преподобних отців, що у подвигу просяляли, у поєднанні з поліелейною службою на честь Іверської ікони Божої Матері

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 1-й (двічі). «Слава» – тропар Тріоді (отців), глас 4-й: «Боже отців наших...», «І нині» – тропар Богородиці, глас 1-й.

Кафізми 16-а та 17-я. Малі ектенії. Сідальні Тріоді (отців).

Поліелей. Величання Богородиці та вибраний псалом. Сідальний Богородиці після 1-ої Кафізми; сідальний Богородиці після 2-ої Кафізми. «Слава, і нині» – сідальний Богородиці після поліелею. Ступенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен Богородиці. Євангеліє Богородиці. Після

50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира Богородиці, глас 6-й: «Коли явилася...».

Канони: Богородиці (Іверської ікони) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) та Тріоді (отців) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Примітка. Типікон вказує віршувати біблійні пісні у святковій редакції: «Співаймо Господеві...», Катавасія Тріоді

На 2-й пісні – канон Тріоді (отців): ірмос один раз, тропарі

без повторень; до тропарів канону приспів: «Преподобні отці, моліть Бога за нас». На катавасію той же ірмос.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Богородиці; сідальний Тріоді (отців), глас 4-й; інший сідальний Тріоді (отців), глас 8-й. «Слава» – інший сідальний Тріоді (отців), глас той же, «І нині» – сідальний Богородиці.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Тріоді (отців), глас 8-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу» (звершується звичайне кадіння).

Після 9-ої пісні «Достойно» не співається. Світільний Богородиці. «Слава» – світільний Тріоді (отців), «І нині» – Тріоді: «У пості просіяли...».

«Все, що дише...» та хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: Богородиці – 3, і Тріоді (отців), глас 8-й – 3 (в Тріоді 4 стихири, одна з них опускається). «Слава» – Тріоді (отців), глас 6-й: «Преподобні отці...», «І нині» – Богородиці.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Тріоді (отців), глас 4-й: «Боже отців наших...». «Слава, і нині» – тропар Богородиці, глас 1-й.

НА ЧАСАХ – тропар Богородиці. «Слава» – тропар Тріоді (отців). Кондаки Богородиці та Тріоді (отців) читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і Тріоді (отців), пісня 6-а – 4.

На вході – «...у святих дивен...».

Після входу – тропарі та кондаки:

У Господському храмі – тропар храму, тропар Богородиці, тропар Тріоді (отців); кондак храму. «Слава» – кондак Тріоді (отців), «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (Іверської ікони), тропар Тріоді (отців). «Слава» – кондак Тріоді (отців), «І нині» – кондак Богородиці (Іверської ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар Тріоді (отців), тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак Тріоді (отців), «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці та Тріоді (отців).

Апостол і Євангеліє – Богородиці, дня (під зачало) та отців.

26 лютого, неділя

13 лютого за старим стилем

Неділя сиропусна, прощена. Спомин Адамового вигнання з раю. Глас 4.

Прп. Мартиніана (V). Прпп. Зої і Фотинії (Світлани) (V). Прп. Євлогія, архієп. Олександрійського (607 – 608). **Блгв. кн. Костянтина Острозького (1608)**. Прп. Стефана, у чернецтві Симеона, царя Сербського, Мироточивого (1200).

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – Рим., 112 зач., XIII, 11 – XIV, 4. Мф., 17 зач., VI, 14 – 21.

Заговини на Великий піст.

У цю неділю та наступні п'ять (до вербної неділі) звершується вечірня із входом та великими прокимнами: «Не відверни лица Твого...» і «Дав єси насліддя...», які співаються почергово через неділю.

Після вечірні звершується чин прощення.

Воскресна служба Октоїха здійснюється разом із службою Тріоді.

Служба прп. Мартиніана переноситься на малу вечірню 25 лютого.

Примітка. Якщо в понеділок 1-ої седмиці Великого посту трапляється храмове або Поліелейне свято, то служба свята переноситься на Неділю сиропусну (порівн.: Типікон, 30-а храмова глава, 7-а Маркова глава за 24 лютого)

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 4-й – 6, і Тріоді, глас 6-й – 4. «Слава» – Тріоді, глас той же: «Вигнаний був Адам з раю...», «І нині» – догматик, глас 4-й: «Пророк Давид...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихири храму. «Слава» – Тріоді, глас 6-й: «Сонце промені заховало, місяць із зірками кров'ю наповнились, гори жажнулися, пагорби затремтіли, коли рай закрився. Виходячи Адам руками бив по лицю промовляючи: Милостивий, помилуй мене впалого», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Таємниче оспівуємо Тебе Богородице Маріє бо Ти стала престолом великого Царя, оселе все свята, ширша небес, коліснице херувимів, палато слави вища за серафимів, бо з тебе вийшов втілюючись Бог усіх. Його моли, щоб спаслися душі наші».

На стиховні стихири воскресні, глас 4-й. «Слава» – Тріоді, глас 6-й: «Вигнаний був Адам...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-й (двічі). «Слава... і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафізми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. До двох поліелейних псалмів приєднується псалом 136-й: «На ріках вавилонських...». «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресний 4-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-й: «Покаяння відкрив мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «На стежку спасіння...». Глас 6-й: «Помилуй мене, Боже...».

і стихири Тріоді, глас той же: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), хрестовоскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2 і Тріоді на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Тріоді: «Як по суші...».

Після 3-ої пісні – сідальний Тріоді, глас 4-й. «Слава» – інший сідальний Тріоді, глас той же, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Тріоді, глас 6-й.

На 9-ої пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 4-й. «Слава» – світільний Тріоді, «І нині» – інший світільний Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири воскресні, глас 4-й – 5 (чотири стихири воскресні і Анатолієва одна), і Тріоді, глас 5-й і глас 6-й – 4. «Слава» – Тріоді, глас 6-й: «Настав час...», «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «В день спасіння світу...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихири євангельська 4-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. Кондак Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ заготовлюються два Агнца: для середи і п'ятниці.

Примітка. Приготування Агнців на Літургії відбувається наступним чином.

Проскомидія в Неділю звершується звичайним порядком. Після заготовлення першого Агнца точно так само

заготовлюються й інші два, над кожним з яких священик промовляє молитви: «На спомин...», «Як вівця...», «І як Агнець...», «У смиренні Його...», «А про рід Його...», «Бо візьметься...», «Приноситься в жертву Агнець...» і «Один з воїнів...». Всі три Агнця покладаються на дискос разом. Далі проскомидія завершується звичайним чином.

Під час євхаристійного канону священик вимовляє: «Хліб цей...», а не «Хліби ці...».

При виголошуванні «Святеє святым» священик возносить не один Агнець, а всі три разом.

Для причастя роздроблюється звичайним порядком тільки перший Агнець, а решта два напуваються Святою Кров'ю. Для цього священик бере правою рукою лжицю, вмокає її в Святу Кров, а лівою рукою бере другий Агнець і напуває Його над Чашею хрестоподібно, після чого покладає Агнець в дарохранительницю. Так само заготовлюється і третій Агнець.

Блаженні гласу – 6, і Тріоді, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний. «Слава... і нині» – кондак Тріоді.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму. «Слава» – кондак Тріоді, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Тріоді.

Прокимен і алилуарій – Неділі сиропусної.

Апостол і Євангеліє – Неділі сиропусної.

Причасний – воскресний: «Хваліте Господа з Небес...».

Зразок звершення вечірні напередодні понеділка Чотиридесятниці

Увечері в Неділю сиропусну ієрей (перед царськими вратами): «Благословен Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», і читає 9-ий час – за звичаєм. В кінці 9-го часу ієрей виголошує виголос: «Боже, ущебри нас...». Читається молитва: «Владико, Господи Ісусе Христе, Боже наш...».

Вечірня. Ієрей (перед царськими вратами): «Благословен Бог наш...». Читець: «Амінь». «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і Початковий псалом (ієрей читає світильнічні молитви).

Велика ектенія. Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири [1] на 10: Октоїха покаянні, глас 7-ий – 4 (2 з стихир на стиховні на вечірні в Неділю вечора і 2 зі стихир на стиховні ранньої понеділка)[2], Тріоді, глас 2-ий – 3, і Мінеї (Сщмч. Феодота, єпископа Киринейського, з 2/15 березня) – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Якщо трапляється пам'ять двох малих святих, то співаються стихири першого святого, а стихири другого святого з «Господи, взиваю» переносяться на хвалітні ранньої.

Вхід з кадилом [3]. «Світло Тихе». Прокимен великий, глас 8-й: «Не відверни лица Твого від отрока Твого, бо я сумую; скоро почув мене, зглянься на душу мою і врятуй її»; стих 1-й: «Спасіння Твое, Боже, нехай прийме мене»; стих 2-й: «Нехай побачать вбогі і звеселяться»; стих 3-й: «Шукайте Бога, і живою буде душа ваша».

Примітка. Великий прокимен «Не відверни лица Твого...» співається також на вечірні в 2-у і 4-у Неділю посту. У 1-у, 3-ю і 5-ю Неділю співається прокимен великий, глас 8-й: «Дав єси насліддя тим, що бояться Тебе, Господи»; стих 1-й: «Від краю землі взиваю до Тебе»; стих 2-й: «Знайду захист під покровом крил Твоїх»; стих 3-й: «Так я співатиму імені Твоєму навіки».

Потрібна ектенія «Промовмо всі...» не виголошується. Після виголошення прокимна читається: «Сподоби, Господи...» [4]. Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і головоклонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 4-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава... і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

«Нині відпускаєш...». Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...» [5]. Після виголосу ієрея хористи співають тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклон). «Слава» – «Хрестителю Христів...» (поклон), «І нині» – «Моліться за нас, святі апостоли...» (поклон), «Під

Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині» – «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей: «Суций благословенний...». Читець: «Амінь». Молитва: «Небесний Царю...». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» (з трьома поклонами) [6]. Після третього поклону – «Слава Тобі, Христе Боже...», і робить відпуст, після якого хор співає многоліття: «Владика і Отця нашого...».

Літії за спочилих після цієї вечірні не завершуються.

Після відпусту, за традицією, відбувається чин прощення.

На солію виносяться і покладаються на аналоях на престольний Хрест, ікони Спасителя і Богородиці. Настоятель творить земні поклони перед ними і цілує їх. Потім він звертається до присутніх з настановою про християнське провадження посту і просить прощення гріхів у причту і народу, промовляючи: «Благословіть мене, отці святі і браття, і простіть мені, грішному, все, чим згрішив я в цей день і в усі дні життя мого словом, ділом, думкою і всіма моїми почуттями». Сказавши це, він доземно вклоняється народу. Всі відповідають йому земним поклоном і промовляють: «Бог простить тебе, святий отче. Прости і нас, грішних, і благослови» [7]. На це службовий священик (як правило, настоятель, а в обителях – намісник) відповідає: «Благодаттю Своєю Бог нехай простить і помилує всіх нас». Потім настоятель бере на престольний Хрест. Всі священнослужителі в порядку старшинства прикладаються до ікон на аналої, підходять до настоятеля, цілують Хрест і цілували з настоятелем та один з одним в плечі, взаємно просячи прощення. За ними йдуть миряни, прикладаються до Хреста, цілують ікони, які зазвичай тримають священнослужителі, і просять прощення в причту і один у одного. Під час чину прощення прийнято співати: «Покаяння відкрив мені двері...», «На ріках вавилонських...» та ін [8].

Примітка. «Після вечірні ж на трапезі велика утіха для братії» (Типікон, гл. 49-а, «В ту ж Неділю сирну увечері»).

Увечері в Неділю сиропусну і в інші Неділі Чотиридесятниці належить завершувати мале повечір'я з канонами і поклонами.

Примітка. Якщо напередодні завершувалось бдіння, то канон Богородиці (Октоїха) на повечір'я не співається.

Порядок малого повечір'я такий самий, як і в період співу Октоїха, але з такими особливостями. Замість виголосу: «Молитвами святих отців...» виголошується: «Боже, ущебри нас...». Після виголосу б'ються три великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико...», 12 малих поклонів з молитвою «Боже, очисти мене грішного», і один великий поклон з молитвою «Господи і Владико...». Після поклонів – кінцеве Трисвяте по «Отче наш», виголос: «Бо Твоє є Царство...», «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Молитва: «Непорочна, Пречиста...», та інше за звичаєм.

[1] Під час співу псалмів і стихир – звичайне кадіння.

[2] Октоїх на стиховні вечірні та утрени містить по три стихири (дві покаянні і мученику) з Богородичним. З кожного циклу стихир беруться перші дві – покаянні.

[3] Цієї неділі і в наступні п'ять (до Неділі Вербної) на вечірні відбувається вхід заради великих прокимнів.

[4] Співом великого прокимна завершується святоке недільне богослужіння, і від «Сподоби, Господи...» починається великопосне. Існує практика, за якою священнослужителі після закриття царських врат переоблачаються в темний одяг, і диякон [або ієрей в епитрахилі (в парафіяльних храмах – і в фелоні, якщо він служить один без диякона)] виходить для виголошення прохальної ектенії на солію перед царськими вратами, хористи ж співають цю ектенію не звичайним, але великопосним наспівом.

[5] Ієрей виголошує цей виголос, стоячи на солії перед царськими вратами. Тут же він залишається до відпусту вечірні, творить поклони при співі тропарів: «Богородице Діво» та ін., виголошує виголос: «Суций благословенний...» і молитву прп. Єфрема Сиріна, з належними великими поклонами, і звершує відпуст.

[6] У недільні дні Великого посту на вечірні належить бити тільки три великих поклони, а не 16, як в седмичні дні.

[7] У деяких храмах і монастирях говорять інакше: «Бог простить тебе, святий отче. Помолися за нас, грішних», що цілком узгоджується з Уставом.

[8] У Типіконі нічого не сказано про спів будь-яких пісень

під час чину прощення. Коротка вказівка: «І цілуємо святі і чесні ікони» передбачає здійснення цього обряду в мовчанні. Проте в старовинних соборних чиновниках, вказується співати під час цілування святинь піснеспіви молитовно-покаянного змісту: «Покаяння відкрий мені двері...», «На

стежки спасіння...», «Множество вчинених...», «Владичице, прийми молитви...», стихиру Успіння: «О дивне чудо...» і молитву Святому Духу: «Царю Небесний...». У деяких храмах прийнято також співати стихири Пасхи, закінчуючи словами: «І так заспіваймо».

27 лютого, понеділок

14 лютого за старим стилем

1-й тиждень Великого посту.

Прп. Авксентія (бл. 470). Рівноап. Кирила, учителя слов'янського (869). Прп. Ісакія, затворника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1090). 12-ох греків, будівників соборної Успенської церкви Києво-Печерської лаври (XI). Перенесення мощей блгв. кн. Михайла Чернігівського і боярина його Феодора (1578). Прп. Марона, пустельника Сирійського (IV). Свт. Аврамія, еп. Каррійського (V).

У будні дні Великого посту служба звершується за Мінеєю та Тріоддю. У перші чотири дні цього тижня на великому повечір'ї читається канон прп. Андрія Критського.

По понеділках, вівторках і четвергах святої Чотиридесятниці літургії не звершуються.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. I, 1 – 20.

На веч.: Бут. I, 1 – 13. Притч. I, 1 – 20.

Зразок звершення ранньої в понеділок, вівторок, середу, четвер і п'ятницю св. Чотиридесятниці, якщо не припадають в ці дні свята храмові або поліелейні

РАННЯ перед повсякденною полуношницею. Перед її початком дзвін – за звичаєм, 12 ударів у дзвін; після виголосу: «Боже, ущедри нас...» – три великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна (стільки поклонів на полуношницю буває тільки в 1-й день Великого посту, а в інші дні – 16).

Після закінчення полуношниці, перед ранньою дзвоніння – за звичаєм, в два дзвони. Іерей, одягнувши фелонь [1] і відкривши завісу царських врат, кадить перед престолом хрестоподібно і виголошує: «Благословенний Бог наш...» [2]. Читець: Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твое є Царство ...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). «Слава... і нині» – «Прийдіть, поклонімося...» (тричі), псалми 19-ий та 20-ий, Трисвяте по «Отче наш» – виголос і тропар: «Спаси, Господи, людей Твоїх...». «Слава» – «Ти що вознісся на Хрест...», «І нині» – «Заступнице християн...». Під час читання псалмів іерей кадить вівтар і весь храм, потім, повернувшись до вівтаря, виголошує малу особливу ектецію: «Помилуй нас, Боже...» (з кадилом перед престолом) і виголос: «Бо Ти Милостивий...». Хор: «Амінь», «Іменем Господнім...».

Іерей, стоячи перед престолом, виголошує: «Слава Святій, і Єдиносущній, і Животворчій, і Нероздільній Тройці...», при цьому творить хрест кадилом. Читається шестипсалміє. (Іерей читає ранні молитви Службеника.) Після закінчення шестипсалмія – велика ектенія.

Потім «Алилуя» на глас Октоїха, який випадає, зі стихами. Хор співає: «Алилуя», по тричі на кожен з чотирьох стихів. Потім три Троїчних тропаря.

Примітка. На практиці Троїчні тропарі читаються, а закінчення (приспіву) їх співаються.

У понеділок до першого Троїчного тропаря приспів: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, заступництвом безплотних Твоїх помилуй нас»; до другого – «Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами всіх святих Твоїх помилуй нас»; до третього – «Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами Богородиці, помилуй нас». Приспів до першого тропаря особливий для кожного дня седмиці, приспів до другого і третього тропарям – постійні.

Потім читаються кафізми 4-а, 5-а і 6-а, з поділом на три «Слави» і зі співом великопостовим розспівом. Читання кафізми починається з хорового співу «заходу»: «Господи, помилуй» (тричі), «Слава». Читець: «І нині», і читає кафізму. Малих ектеній після кафізм у всю Чотиридесятницю, крім субот і неділь, немає (якщо припадає свято, то перед святковими сідальними виголошується мала ектенія).

Після 1-ої кафізми – сідальні чергового гласу Октоїха (див. Додаток Тріоді). Якщо в Мінеї у рядового святого є кондак, то в сідальних, перед Богородичним, співається мученику поточного гласу з приспівом: «Дивний Бог у свя-

тих Своїх, Бог Ізраїлів». Якщо в Мінеї кондака у рядового святого немає, то мученику співається після 6-ої пісні канону (тоді в сідальних цей мученичний пропускається).

Після 2-ої і 3-ої кафізм – сідальні Тріоді (на ряду).

За звичаєм, хор – заспів: «Господи, помилуй» (тричі), «Слава». Читець – «І нині», і читає псалом 50-ий.

Іерей (або диякон) на амвоні виголошує молитву: «Спаси, Боже, людей Твоїх...» (див. На літій великої вечірні). Хор: «Господи, помилуй» (12). Іерей: «Милістю і милосердям...». Хор: «Амінь», і співається канон.

На великопостовій ранній три канони – з Мінеї (повний) і два триспівця з Тріоді.

Триспівці складаються в понеділок – з 1-ої, 8-ої і 9-ої пісні; у вівторок – з 2-ої, 8-ої і 9-ої пісні; в середу – з 3-ої, 8-ої і 9-ої пісні; в четвер – з 4-ої, 8-ої і 9-ої пісні; в п'ятницю – з 5-ої, 8-ої і 9-ої пісні [3].

Пісні, до складу яких входять триспівці, співаються на 14: канон Мінеї з ірмосом на 6 (ірмос раз), потім триспівці на 8. Крім того, 2-ий триспівець Тріоді містить один або два тропаря, що не входять в число 14; ці тропарі повинні співатися з приспівом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

Пісні, в яких немає триспівців, співаються на 4, без ірмосу, тобто ірмоси в цей рахунок не входять. У 1-ій, 4-ій, 5-ій і 7-ій піснях ірмоси співаються перед тропарями, а в 3-ій (крім середи) і 6-ій служать катавасією і співаються тільки після закінчення тропарів. Пісні, які мають в своєму складі триспівці, неодмінно закінчуються катавасією – ірмос другого триспівця.

Канон читається з біблійними піснями (Біблійні пісні містяться в Псалтирі стт. 356 – 385). Повністю текст біблійної пісні вивопнюється тільки в піснях з триспівцями. (Таким чином, за тиждень цілком проспівується весь цикл Пісень Святого Писання.) В інших піснях як приспиви до тропарів використовується тільки необхідна кількість решти стихів.

Якщо трапляється два святих, то в піснях з триспівцями два канони Мінеї співаються на 6, шляхом поєднання в обох канонах двох тропарів в один. Слава ..., і нині першого канону пропускається.

Примітка. Обидва канони Мінеї співаються на 6 (з ірмосом) наступним чином: Ірмос канону першого святого, два тропаря цього канону за один, тропар перед Богородичним (Богородичний пропускається); з канону другого святого – два тропаря за один, тропар перед Богородичним і Слава ..., і нині.

Про спів канонів двох святих в піснях без триспівців Типікон замовчує.

Відповідно до загальних вказівок Типікону щодо чину співу канону великопостової ранньої, в понеділки пісня 1-а канону читається від стиха: «Співаймо Господеві...» до «Згусла вода, як стіна...». Після стиха «Згусла вода, як сті-

на...» співається ірмос канону Мінеї.

Хор – стих: «Ворог сказав...». Читець – 1-ий тропар канону Мінеї.

Хор: «Ти дихнув духом Твоїм...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Хто подібний до Тебе...». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «Ти простягнув...». Читець – 4-й тропар.

Хор: «Ти привів...». Читець – Слава .., і нині канону.

Хор: «Тоді засмутилися владики едомські...». Читець – 1-ий і 2-ий тропарі першого триспівця Тріоді (за один).

Хор: «Нехай нападе на них страх...». Читець – 3-ій тропар.

Хор: «Доки пройдуть...». Читець – 4-ий тропар.

Хор: «Введи його і насади його...». Читець – Богородичний 1-го триспівця.

Хор: «Господь, царює повів віку...». Читець – 1-ий тропар 2-го триспівця Тріоді.

Хор: «То повернув на них воду морську...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – Троїчний: «Одинице проста...».

Хор: «І нині». Читець – Слава .., і нині: «Божу Святу Гору оспіваймо ...».

Хор: «Слава Тобі, Боже наш...». Читець – тропар: «Колісниця вогненна...».

Хор: «Слава Тобі, Боже наш...». Читець – останній тропар: «Адам спожив забороненого плоду...».

Потім на катавасію співається ірмос 2-го триспівця Тріоді, глас 2-ий: «Грядіть, люди...».

Примітка. Пісня 2-а в понеділок не співається. Вона співається по вівторках Чотиридесятниці.

Пісня 3-тя (з Мінеї) починається співом біблійних стихів. Відразу після катавасії 1-ої пісні хор – стих: «Той, хто хоче хвалитися...». Читець – 1-ий тропар канону.

Хор – стих: «І дасть силу...». Читець – 2-й тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-й тропар.

Хор: «І нині». Читець – Богородичний Мінеї.

Хор – ірмос 3-й пісні Мінеї. Відмінність від звичайного виконання канону в тому, що тут ірмос співається не на початку пісні, а у кінці, покриваючи пісню, як катавасія.

Після 3-ї пісні – ектенія мала. Сідальний Мінеї. «Слава .., і нині» – Богородичний Мінеї.

Пісня 4-я (з Мінеї). Хор – ірмос 4-ї пісні Мінеї і стих: «Господь Бог – сила моя...». Читець – 1-й тропар.

Хор – стих: «І на висоти мої...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-й тропар.

Хор: «І нині». Читець – Слава .., і нині.

Пісня 5-а (з Мінеї). Хор – ірмос 5-ї пісні і стих: «Воскреснуть мертві...». Читець – 1-ий тропар.

Хор – стих: «Бо роса Твоя...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-й тропар.

Хор: «І нині». Читець – Слава .., і нині.

Пісня 6-а (з Мінеї) співається так само, як 3-тя. Відразу ж після Богородичного 5-ої пісні співається стих: «Шанувальники суетних...». Читець – 1-ий тропар.

Хор – стих: «А я голосом хвали...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-й тропар.

Хор: «І нині». Читець – Слава .., і нині.

Хор – ірмос 6-ої пісні канону Мінеї на катавасію.

Після 6-ої пісні – мала ектенія. Кондак і ікос Мінеї (якщо є).

Примітка. Якщо в Мінеї кондака у рядового святого немає, то після 6-ої пісні співається мученичний Октоїха.

Пісня 7-а (з Мінеї). Хор – ірмос 7-ої пісні Мінеї і стих: «Благословенний Ти на престолі слави...». Читець – 1-й тропар.

Хор: «Благословенний Ти на тверді...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – 3-й тропар.

Хор: «І нині». Читець – Слава .., і нині.

Пісня 8-а співається як 1-а. Хор або читець співають під-

ряд стихи 8-ої пісні від стиха: «Благословляйте, усі діла Господні...» і до «Благословіть, вогонь і жар Господа...». Після цього стиха співається ірмос канону з Мінеї і стих: «Благословіть, роси та іній...». Читець – 1-ий тропар Мінеї.

Хор: «Благословляйте, ночі і дні...». Читець – знову 1-й тропар.

Хор: «Благословляйте, світло і темрява...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Нехай благословляє земля...». Читець – 3-й тропар.

Хор: «Благословляйте джерела...». Читець – Богородичний Мінеї.

Хор: «Благословляйте, всі птахи небесні...». Читець – 1-ий тропар 1-го триспівця Тріоді.

Хор: «Благословляйте, сини людські...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Благословляйте, священики Господні...». Читець – 3-й тропар.

Хор: «Благословляйте, духи і душі...». Читець – Богородичний 1-го триспівця.

Хор: «Благословляйте, Ананія, Азарія, Мисаїл...». Читець – 1-ий тропар 2-го триспівця.

Хор: «Благословляйте, апостоли...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Благословимо Отця і Сина і Святого Духа, Господа». Читець – Троїчний триспівця.

Хор: «І нині». Читець – Слава .., і нині триспівця.

Хор: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». Читець – тропар триспівця.

Хор: «Хвалимо, благословимо... та ірмос 2-го триспівця на катавасію, глас 2-ий: «Господа, Який колись пролив...».

На 9-й пісні звершується звичайне кадіння. Співаємо «Чеснішу» (з поклоном на кожен приспів). Потім ірмос 9-ої пісні з Мінеї і стих: «Благословен Господь Бог Ізраїлів...». Читець – 1-ий тропар з канону Мінеї.

Хор – стих: «І підніс ріг спасіння нам...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Як провістив...». Читець – 3-й тропар.

Хор: «Що спасе нас від ворогів наших...». Читець – 4-й тропар.

Хор: «сотворить милість...». Читець – Слава .., і нині канону Мінеї.

Хор: «Дати нам клятву...». Читець – 1-й тропар 1-го триспівця.

Хор: «Служили Йому...». Читець – 2-й тропар.

Хор: «І ти, дитя...». Читець – 3-й тропар.

Хор: «Дати розуміння...». Читець – Богородичний 1-го триспівця.

Хор: «з ласкавого милосердя...». Читець – 1-ий тропар 2-го триспівця.

Хор: «Спрямувати ноги наші...». Читець – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читець – Троїчний триспівця.

Хор: «І нині». Читець – Слава .., і нині триспівця.

Хор: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». Читець – останній тропар триспівця.

Хор – ірмос 2-го триспівця на катавасію, глас 2-ий: «Богородице, що надприродно зачала в утробі й породила Слово...».

Потім – «Достойно є» (поклін). Ектенія мала. Світільний Троїчний поточного гласу. За звичаєм, закінчення Світільного співаються за розспівом Троїчних тропарів. Після 1-го виконання Світільного – закінчення: «заступництвом безплотних Твоїх, і спаси мене» (в понеділок). «Слава» – той же світільний, з закінченням: «Молитвами, Господи, святих Твоїх, і спаси мене», «І нині» – знову той же світільний, з закінченням: «Молитвами, Господи, Богородиці, і спаси мене». (Перше закінчення Світільного особливе для кожного дня седмиці, друге і третє закінчення – постійні.)

Примітка. У Світільного 6-го гласу замість закінчення змінюється початок (наприклад, перший в понеділок: «заступництвом, Господи, Безплотних Твоїх, пошли душам нашим Своє світло присносушне» і т. д.).

Після Світільного читець – хвалітні псалми: «Хваліте Господа з Небес...» та інші стихи (за звичаєм). Після псалмів – «Слава ... і нині», «Тобі слава подобає...», і далі – «Слава Тобі, що показав нам світло», «Слава в вишніх Богу...» (повсякденне славослів'я).

Прохальна екстєнія, і головоприклонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 5-й (зі звичайними приспівами). «Слава ... і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Тебе, як Божу Матір...».

Примітка. Якщо святий має на ранній стиху на «Слава», то «Слава» – святого, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», а в середу і п'ятницю – Хрестобогородичний Мінеї на ряду. Якщо в Мінеї немає, то «Слава ... і нині» – Богородичний Тріоді (на ряду).

Читається «Благо є...» (двічі) і Трисвяте. Після «Отче наш» і виголос: «Бо Твоє є Царство...» – читається тропар Часослова: «Стоячи в храмі слави Твоєї...». «Господи, помилуй» (40). «Слава ... і нині» – «Чеснішу від херувимів...». «Іменем Господнім...». Ієрей перед царськими вратами: «Сущий благословенний...». Читається молитва: «Небесний Царю...». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» і 3 великих поклони; 12 малих поклонів з молитвою: «Боже, очисти мене грішного», і ще раз – «Господи і Владико життя мого...» і поклон один великий. Читець: «Аміль», і без відпусту ранньої читається 1-ий час. Відпуст ранньої відбувається після 1-го часу. Ієрей, за звичаєм, повертається до вівтаря, закриває завісу і знімає фелонь.

Зразок звершення першого часу в понеділок, вівторок, середу, четвер і п'ятницю св. Чотиридесятниці

На 1-му часі – після трьох псалмів і «Алилуя» (тричі), у вівторок, середу і четвер читається звичайна кафизма. Перед нею «захід на кафизму»: «Господи, помилуй» (тричі), «Слава ... і нині» – читається, а не співається. На «слава» кафизма переривається співом, як на ранній.

Після кафізми (а якщо її немає, то після псалмів часу) читець: «Слава ... і нині», «Алилуя» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі). Потім ієрей (або «призначений читець»), ставши перед царськими вратами, співає тропар часу, на глас 6-ий: «Зранку вислухай голос мій, Царю мій і Боже мій», і творить земний поклон. Хор – той же тропар. Ієрей (або «призначений читець») – стих: «Господи почуй слова мої, зрозумій покликання моє». Хор: «Зранку вислухай голос мій...». Ієрей (або «призначений читець»): «Бо до Тебе помолюся, Господи». Хор: «Зранку вислухай голос мій...». Коли ієрей (або «призначений читець») промовляє тропар або стих, хор і народ творять поклон; коли ж хористи співають, тоді ієрей творить поклон. Ієрей: «Слава» (поклоню немає). Читець: «І нині» – Богородичний часу.

Потім хор: «Стопи мої направ за словом Твоїм, і нехай не заволоді мною всяке беззаконня» (двічі). Так само (по двічі) співаються наступні стихи: «Визволи мене від наклепів людських, і буду зберігати заповіді Твої»; «Лице Твоє просвіти на раба Твого і навчи мене заповітів Твоїх». Потім: «Нехай наповняться уста мої хвалою Твоею, Господи, щоб я оспівував славу Твою, весь день велич Твою» (тричі).

Примітка. Стихи часу (особливі тропарі Часослова після Богородичного часу і перед трисвятим) співаються тільки на 1-му часі, на інших часах вони читаються.

Читець – Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець – Богородичний дня (в понеділок, вівторок і четвер – «Преславну Божу Матір...»; в середу і п'ятницю – «Поспіши на допомогу...»). «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава ... і нині» – «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей (на солії): «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Аміль». Ієрей: «Господи і Владико життя мого ...», з 16 поклонами. Читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12). Ієрей: «Христе, Світло Істинне...». Хор (за звичаєм): «Непереможний Воводі...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава ... і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст великий і многоліття.

За Уставом, після закінчення 1-го часу звершується заупокійна літія, яка, на думку Типікону, є невід'ємною частиною ранкового богослужіння. Заупокійна літія по закінченні 1-го часу призначається Типіконом в усі седмичні дні. У суботу, Неділю і в святкові дні цієї літії немає. Така ж літія

призначається Уставом і після відпусту вечірні в тому випадку, якщо вечірня не з'єднується з Літургією Ранішеосвячених Дарів, тобто в понеділок, вівторок і четвер. (У середу і п'ятницю вечірня служиться в поєднанні з Літургією Ранішеосвячених Дарів.) Не звершується заупокійна літія і після вечірні понеділка, яка служиться в Неділю ввечері.

Таким чином, в період Святої Чотиридесятниці Типікон призначає літію після закінчення 1-го часу і після відпусту вечірні. Розрізняються вони лише тим, що на літії після 1-го часу читають оголошення прп. Феодора Студита (в середу і п'ятницю):

На практиці літію звершують наступним чином.

У притворі (або у відповідному місці храму) заздалегідь встановлюється панахидний стіл (тетрапод). Після закінчення 1-го часу або вечірні священик бере кадило і в супроводі двох свічконосців виходить в притвор північними вратами (царські врата і завіса не відчиняються).

Ієрей виголошує: «Благословен Бог наш...». Співаки: «Аміль». Читець: Трисвяте. За «Отче наш» ієрей – виголос. Хор: «Аміль» і тропарі, глас 4-ий: «З духами спочили праведних...», «В оселях Твоїх, Господи...». «Слава» – «особливу заупокійну екстєнію: «Помилуй нас, Боже...», «Ще молимося за упокій...», «Щоб Господь Бог...», «Милості Божої...». «Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй». Ієрей читає тихо молитву: «Боже духів...», і виголошує: «Бо Ти єси Воскресіння...». «Слава Тобі, Христе Боже...» і т. д. Відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...». Після відпусту виголошується і співається особливий стих: «Вічна ваша пам'ять, достоуваженні отці і матері, брати і сестри наші, приснопоминаємі» (тричі). Під час цього стиха священик навколо кадить тетрапод (тричі), потім промовляє: «Нехай Бог убажнить і упокоїть їх а нас помилує, як Благий і Чоловіколюбче» (один раз).

Зразок звершення 3-го, 6-го і 9-го часу в понеділок, вівторок, середу, четвер і п'ятницю св. Чотиридесятниці

Великопостові часи 3-й, 6-й і 9-й зазвичай звершуються разом із зображальними і вечірньою (якщо не звершується Літургія Ранішеосвячених Дарів). За традицією, перед кожним часом вдаряють у дзвін відповідно 3, 6 або 9 разів, перед зображальними – 12 разів, перед вечірньою – дзвонять у два дзвони.

3-й час. Ієрей в епитрахилі, перед царськими вратами (завіса не відкривається) зробивши три поклони (поясних), виголошує виголос: «Благословен Бог наш...». Читець: «Аміль», «Слава Тобі, Боже наш...» та іншу послідовність 3-го часу, як зазвичай. Після закінчення третього псалма – «Слава ... і нині», «Алилуя» – і читається звичайна (в понеділок – 7-а) кафизма, розділена на три «Слави» (порядок читання той же, що зазначений на 1-му часі). Після кафізми ієрей (або «призначений читець») перед царськими вратами співає тропар часу, глас 6-ий: «Господи, Ти що Пресвятого Твого Духа...» і стих: «Серце чисте створи в мені, Боже...»; «Не відкинь мене від лица Твого...». Після виконання тропаря і поклонів ієрей (або «призначений читець»): «Слава». Читець: «І нині» – Богородичний часу: «Богородице, Ти єси виноградна лоза істинна...». Після молитви «Ти, що кожного часу...» ієрей (на солії) виголошує виголос: «Боже, ущедрі нас...». Читець: «Аміль». Ієрей читає молитву прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами. Молитва: «Владико Боже...», і починається 6-й час.

6-й час. Псалми і кафизма (в понеділок – 8-а) читаються в тому ж порядку, що і на 3-му часі. Після кафізми, як і на 3-му часі, співається тропар часу, глас 2-й: «Ти, що в шостий день же і годину...». Стих: «Вислухай, Боже, молитву мою ...»; «Я до Бога зважав...». «Слава». Читець: «І нині» – Богородичний часу: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...». Тропар пророцтва (з Тріоді). «Слава ... і нині» – той же тропар. Ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен (Тріоді, зі стихом. Ієрей (або диякон): «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісайї читання». Ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читається паремія Тріоді. Після закінчення читання паремії ієрей (або диякон): «Будьмо уважні». Читець – прокимен (Тріоді), із стихом. Після співу прокимна читець: «Скоро пошли нам...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець – тропар: «Спасіння вчинив єси...», «Слава» – «Пречистому Образу Твоєму...». На «І нині» – в понеділок, вівторок і четвер – «Богородице, Ти єси Джерело милосердя...»; в середу і п'ятницю – Хрестобогородичний: «Препрославлена Ти, Богородице Діво...». «Господи, помилуй» (40). Молитва:

«Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава .., і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей (на солії): «Боже, ущедри нас ...» і читає молитву прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами. Молитва: «Боже і Господи Сил...», і починається 9-ий час.

9-й час звершується так само, як і попередні (в понеділок на 9-му часі – 9-а кафизма). Тропар 9-го часу, глас 8-ий: «Ти, що в дев'ятій годині...». Стих: «Нехай наблизиться молитва моя...»; «Нехай дійде благання моє...». В кінці 9-го часу, після «Боже, ущедри нас ...», ієрей читає молитву прп. Єфрема Сиріна з трьома великими поклонами. Молитва: «Владико, Господи Ісусе Христе, Боже наш...», і починаються зображальні.

Зразок звершення зображальних в понеділок, вівторок і четвер св. Чотиридесятниці

Зображальні. Після молитви 9-го часу ієрей, за традицією, одягається в фелонь, як на ранній. За звичаєм, відкривається завіса Царських врат. Хор співає: «У Царстві Твоім пом'яни нас, Господи, коли прийдеш у царство Твоє». В кінці на «Слава» – «Пом'яни нас, Господи...», на «І нині» – «Пом'яни нас, Господи...». Потім повільно і голосно (з трьома земними поклонами): «Пом'яни нас, Господи, коли прийдеш у царство Твоє», «Пом'яни нас, Владико, коли прийдеш у царство Твоє», «Пом'яни нас, Святий, коли прийдеш у царство Твоє». Читець: «Хор Небесний...». Стих: «Прийдіть до Нього і просвітяться...», «Хор Небесний...», «Слава» – «Хор святих Ангелів і Архангелів...», «І нині» – «Вірюю ...», «Полегши, відпусти...», «Отче наш». Ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство ...».

Кондаки на зображальних:

У храмі Господському (в понеділок, вівторок, четвер) – кондак храму, кондак дня (в четвер – два), кондак рядового святого Мінеї (якщо є). «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак дня (в четвер – два), кондак рядового святого Мінеї (якщо є). «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак дня (в четвер – два), кондак храму, кондак рядового святого Мінеї (якщо є). «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка. У вівторок кондак храму Предтечі не читається, а в четвер – кондак апостольського храму або свт. Миколая, оскільки вони замінюються денними.

Примітка. Якщо на ранній кондак рядового святого був відсутній, то на зображальних він також не читається.

«Господи, помилуй» (40), «Слава .., і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім ...». Ієрей (перед царськими вратами): «Боже, ущедри нас...». Читець: «Амінь». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами.

Зразок звершення вечірні в св. Чотиридесятницю, коли не буває Літургії Ранішосвячених Дарів.

Вечірня. Вечірня повсякденна, що звершується в понеділок, вівторок і четвер Чотиридесятниці, слідує за зображальними без початкового виголосу. Після поклонів з молитвою прп. Єфрема Сиріна, призначених в кінці зображальних, читець: «Амінь». «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і Початковий псалом: «Благослови, душе моя, Господа...». (Ієрей читає перед царськими вратами світильничні молитви.) Після псалмів – велика екстенія. Потім кафизма 18-а: Після кафізми – мала екстенія.

«Господи, взиваю» на глас стихир Тріоді. Під час співу стихир звершується звичайне кадіння. Стихири на 6: Тріоді, глас 2-ий і глас 5-ий – 3, і Мінеї – 3. «Слава .., і нині» – Богородичний Мінеї.

Входу немає. Читець (або хор): «Світло Тихе...». Диякон виголошує (у вівтарі): «Будьмо уважні». Ієрей: «Мир всім». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість. Будьмо уважні». Читець – прокимен першої паремії Тріоді, зі стихом. Диякон: «Премудрість». Читець: «Буття читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читання першої паремії. Після закінчення паремії диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен другий паремії Тріоді, зі стихом. Диякон: «Премудрість». Читець: «Притч читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читання другої паремії.

Примітка. Протягом всієї св. Чотиридесятниці на вечірніх читаються: перша паремія – з Буття, друга – з книги Притч.

Після закінчення паремій читається: «Сподоби, Господи...». Прохальна екстенія, і голововклонна молитва.

Після виголосу хористи співають стихири на стиховні з Тріоді, глас 3-ій (з звичайними приспівами). «Слава .., і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Після стихир читається: «Нині відпускаєш», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос (на солії): «Бо Твоє є Царство ...». Хор: «Амінь». І співають тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклон). «Слава» – «Хрестителю Христов ...» (поклон), «І нині» – «Моліться за нас...» (поклон). Потім – «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава .., і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей: «Суций благословенний...» (на солії). Читається молитва: «Небесний Царю...». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...», і творимо звичайні поклони (16). Ієрей повертається у вівтар. Читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Молитва: «Всесвята Тройце...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава .., і нині», псалом 33-й: «Благословлю Господа на всякий час...» (повністю). Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава .., і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей – великий відпуст, на якому згадується святий наступного дня (в даному випадку – 2 березня). Хор – многоліття. Закривається завіса Царських врат. Звершується заупокійна літія.

Велике повечір'я.

Під час Великого посту, ввечері тих днів, коли не було повної Літургії (за винятком вечора середи і п'ятниці 5-го тижня), завжди звершується велике повечір'я. Велике повечір'я служиться окремо від вечірні.

У понеділок – четвер 1-го тижня на великому повечір'ї співається Великий канон прп. Андрія Критського.

Перед повечір'ям вдаряють в дзвін – 12 ударів. Ієрей в епитрахилі, створивши перед царськими вратами (при закритій завісі) три поклони, виголошує: «Благословен Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12), «Слава .., і нині», «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і псалом 69-ий: «Боже, на поміч мені прийди ...».

Примітка. Цей псалом читається на початку повечір'я тільки в перші чотири дні 1-го тижня Великого посту в зв'язку з покладеним тут співом Великого канону прп. Андрія Критського. В інші дні він читається на своєму місці – після молитви «Владико, Боже Отче Вседержителю...».

За традицією, під час читання псалма ієрей в епитрахилі виходить на середину храму, де стоїть аналой з приготованим текстом Великого канону прп. Андрія Критського.

Після закінчення псалма хор співає ірмос: «Помічник і Покровитель...», і далі йде канон (ірмоси по двічі, тропарі всі, скільки є). Хористи співають ірмоси і приспіви. Ектеній і катавасій немає. Після 6-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава .., і нині», і кондак Великого канону, глас 6-ий: «Душе моя, душе моя...». Після 9-ої пісні повторюється ірмос: «Безсіменного зачаття...» (і поклон).

Після закінчення канону продовжується повечір'я від псалма «Коли взиваю я...». Після псалма 90-го – спів (за Уставом, антифонний): «З нами Бог...» з приспівом: «Бо з нами Бог» на кожен стих. Після стиха «Отець будучого віку» і приспіву «Бо з нами Бог» хор співає перший стих: «З нами Бог...» (з приспівом), потім співається (обома хорами): «З нами Бог, розумійте, народи, і покоряйтеся, бо з нами Бог». Потім «Слава» – перший хор: «З нами Бог...», «І нині» – другий хор: «З нами Бог...». І на завершення – обидва хори: «Бо з нами Бог».

Після «З нами Бог ...» – тропар: «День проживши, дякую ...». «Слава» – «День проживши, славословлю ...», «І нині» – «День проживши, прославляю...», «Безплотне єство Херувимське...» і «Вірюю...».

Після «Вірюю...» співаються стихи: «Пресвята Владичице Богородице і все інше за Уставом: «Пресвята Владичице Богородице, моли про нас, грішних» (поклон).

«Всі Небесні Сили святих Ангелів і Архангелів, моли за нас, грішних» (поклон).

«Святий Іоане, Пророче і Предтечі і Хрестителю Господа нашого Ісуса Христа, моли за нас, грішних» (поклон).

«Святі славні апостоли, пророки і мученики, і всі святі, моли за нас, грішних» (поклон).

«Преподобні і богоносні отці наші, пастирі і вчителі вселенські, моли за нас, грішних» (поклон).

«Преподобні і богоносні отці наші, Антонію і Феодосію, та інші чудотворці Печерські моли за нас Грішних» (поклон).

Стих із згадкою храмового святого (поклон).

«Непереможна, і незбагненна, і Божественна сило Чесного і Животворчого Хреста, не покинь нас, грішних» (поклон).

«Боже, очисти нас, грішних» (поклон).

«Боже, очисти нас, грішних, і помилуй нас» (поклон).

Потім читаєть – Трисвяте (це Трисвяте в чині великого повечір'я називається першим).

Після «Отче наш» і виголосу ієрея співаємо тропарі: в понеділок і середу – на глас 2-ий: «Просвіти очі мої, Христе Боже...». «Слава» – «Боже будь Заступником душі моєї...», «І нині»... У вівторок і четвер – на глас 8-ий: «Невидимих ворогів моїх...»; стих: «Зглянься і вислухай мене, Господи, Боже мій...»; «Бо страшний суд Твій, Господи...». «Слава» – «Сльози мені дай, Боже...», «І нині»... «Господи, помилуй» (40). «Іменем Господнім ...». Ієрей: «Молитвами святих отців наших ...». Молитва свт. Василя Великого: «Господи, Господи...». «Прийдіть, поклонімся...», псалом 50-ий, псалом 101-ий, молитва царя Манасії і Трисвяте (це Трисвяте в Типіконі називається другим). Після «Отче наш» і виголосу ієрея спів тропарів, глас 6-ий: «Помилуй нас, Господи...». «Слава» – «Господи, помилуй нас...», «І нині» – «Милосердя двері...». Читаєть: «Господи, помилуй» (40). «Слава ... і нині» – «Чеснішу», «Іменем Господнім...». Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Молитва: «Владико Отче...».

«Прийдіть, поклонімся ...».

Примітка. Далі, – крім перших чотирьох днів Великого посту, – читається псалом 69-ий: «Боже, на поміч мені прийди...». У понеділок – четвер 1-го тижня цей псалом тут пропускається, оскільки прочитується на початку повечір'я.

Псалом 142-ий: «Господи, почуй молитву мою...», повсякденне славослів'я: «Слава в вишніх Богу...».

Примітка. У седмичні дні св. Чотиридесятниці, крім перших чотирьох днів 1-го тижня, після «Слава в вишніх Богу...» читається канон Богородиці Октоїха і канон (зі стихирами) рядового святого, а по закінченні їх – «Достойно є ...».

Потім читаєть – Трисвяте (це Трисвяте в чині великого повечір'я називається третім). Після «Отче наш» і виголосу ієрея співаємо на глас 6-ий: «Господи Сил, будь з нами...». Це співають з п'ятьма хвалітними стихами співається, за Уставом, антифонно. А після виконання п'яти стихів повторюється перший стих і тропар. Потім: «Слава» – «Господи, якщо б ми не мали святих Твоїх молитовників...», «І нині» – «Велика безліч моїх, Богородице, гріхів...», «Всесвята Богородице, під час життя мого не покинь мене...», «Все уповання моє на Тебе покладаю...». Читаєть: «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава ... і нині», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей (на солії): «Боже, уцеди нас і благослови нас...», і молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» (з 16 поклонами). Ієрей повертається у вівтар. Читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» і виголосу – «Господи, помилуй» (12), молитва: «Непорочна, Пречиста...», «І дай нам, Владико...», «Преславна Приснодіво...», та інше. Ієрей (на солії): «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава ... і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей з непокритою головою, на колінах повернувшись до присутніх в храмі читає молитву відпусту: «Владико Многомилостивий...». Після молитви, ієрей творить поклін до народу промовляючи: «Благословіть, отці святі, дорогі браття і сестри і простіть мені грішному все чим згрішив я перед вами у всі дні життя мого, словом, ділом і думкою та всіма моїми почуттями». Присутні відповідають: «Бог нехай простить тебе, отче святий» (або «Бог нехай простить тобі, отче святий, помолися за нас, грішних»). Ієрей, звернувшись до вівтаря, виголошує прохання екстенії: «Помолимося за Блаженнішого Владику і отця нашого...», «За Богом бережену Україну нашу...», «За тих, хто ненавидить і любить нас» і все інше за Уставом (Див. Часослов). Після кожного стиха хор: «Господи, помилуй» тихо по одному разу. В кінці ієрей підвищеним голосом промовляє: «Промовмо і за себе самих», хор голосніше співає – «Господи, помилуй» (тричі). Ієрей: «Молитвами святих отців наших...». Хор: «Амінь».

[1] Ієрей перебуває одягненим в епітрахиль, фелонь і, за традицією, в поручі до кінця ранньої.

[2] «Ієрей... входить у святий вівтар, і прийнявши кадило, промовляє і молитву кадила. І ставши перед престолом, кадить хрестоподібно, і виголошує: Благословенний Бог наш, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

[3] В суботі Великого посту в Тріоді є четвероспівці (що складаються з 6-ої, 7-ої, 8-ої і 9-ої пісні), виняток становить Субота 1-го тижня Великого посту.

28 лютого, вівторок

15 лютого за старим стилем

Ап. від 70-х Онисима (бл. 109). Прп. Пафнутія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Прп. Пафнутія і дочки його Єфросинії (V). Прп. Євсевія, пустельника Сирійського (V).

Віленської (перенесення у Вільно в 1495 р.) і Далматської (1646) ікон Божої Матері.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. I, 19 – II, 3. На веч.: Бут. I, 14 – 23. Притч. I, 20 – 33.

Примітка. Якщо у вівторок, середу, четвер або п'ятницю 1-го тижня посту припадає храмове або Полієлейне свято, то служба свята переноситься на суботу 1-ї седмиці посту і з'єднується зі службою вмч. Феодора Тирона (див. Типікон, 31-а і 32-а Храмові глави, 8-а Маркова глава за 24 лютого).

НА РАННІЙ вся служба звершується, як зазначено в понеділок. Особливості наступні: приспів до закінчення першого Троїчного тропаря: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами Предтечі Твого помилуй нас». На «Слава» і на «І нині» закінчення Троїчного ті ж, що і в понеділок. Кафізми 10-а, 11-а і 12-а.

Скорочена загальна схема виконання канону у вівторок (якщо один канон Мінеї):

Співається ірмос 1-ої пісні канону з Мінеї і стих (на 4): «Господь, царює повів віку». Читаєть – 1-ий тропар канону Мінеї.

Хор: «То повернув на них Господь ...». Читаєть – 2-ий тропар.

Хор: «Слава». Читаєть – 3-ий тропар.

Хор: «І нині». Читаєть – Слава ..., і нині канону Мінеї.

Далі – «швидко» 2-а біблійна пісня: «Слухайте, небеса, і промовлятиму...» (повністю) [1].

Потім хор співає ірмос 2-ої пісні Тріоді (триспівець по вівторках складається з 2-ої, 8-ої і 9-ої пісень), на 2-ий глас: «Бачите, бачите...» і потім – «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», і читається тропар Тріоді.

Перед наступними двома тропарями також співається: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі».

Перед Богородичним співається: «Пресвята Богородице, спаси нас».

Після Богородичного хор: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», і промовляє тропар 2-го триспівця.

Так само і перед наступним тропарем.

Потім хор: «Слава». Читець – Троїчний.

Хор: «І нині». Читець – Слава ..., і нині.

Хор: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». Читець – тропар.

Хор – ірмос 2-го триспівця, глас 5-ий: «Бачите, бачите ...». У віторок на 2-й пісні покладені два ірмоса: один (2-го гласу) – на початку, другий (5-го гласу) – на катавасію.

Наступні пісні канону, з 3-ої по 9-у, виконуються як в понеділок.

Після 3-ої пісні – сідалийний Мінеї. «Слава ..., і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-й пісні – кондак Мінеї

Світільний у віторок має закінчення: «... молитвами, Господи, Предтечі Твого, і спаси мене». На «Слава» та «І нині» закінчення ті ж, що і в понеділок.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-й (з звичайними приспівками). «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Богородице, Заступнице всіх ...». Інше – як в понеділок.

Часи 1-й, 3-й, 6-й і 9-й відбуваються як в понеділок.

На 1-му часі – кафізма 13-а; на 3-му часі – кафізма 14-а; на 6-му часі – кафізма 15-а; на 9-му часі – кафізма 16-а.

На 6-му часі – 1-й прокимен, глас 4-й: «Вислухай голос моїнний мого, Царю мій і Боже мій»; стих: «Вислухай слова мої ...». 2-й прокимен, глас той же: «Господи, не суди мене в ярості Твоїй і не карай мене у гніві Твоїм»; стих: «Помилуй мене, Господи ...».

Зображальні. Детальний виклад порядку богослужіння зображальних і вечірні див. 14 лютого.

Кондаки на зображальних:

У храмі Господському – кондак храму, кондак дня, кондак апостола. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

У храмі Богородиці – кондак дня, кондак апостола. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак дня, кондак храму, кондак апостола. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Примітка. Кондак храму Предтечі не читається.

На вечірні кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді, глас 2-й – 3, і Мінеї, глас 8-й – 3 (з 16 лютого, мчч. Памфіла, пресвітера, Валента, диякона...). «Слава ..., і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Паремії Тріоді читаються з Прокимнами: 1-й прокимен, глас 6-й: «Господи, Боже мій! Я на Тебе надіюся, спаси мене»; стих: «Від усіх гонителів моїх визволи мене.»; 2-й прокимен, глас 5-й: «Господи Боже наш, яке величне ім'я Твоє по всій землі»; стих: «Слава Твоя піднеслася вище небес».

Стихири на стиховні Тріоді, глас 8-й (з звичайними приспівками). «Слава ..., і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той же: «О преславне чудо!...».

Закінчення вечірні – див. Понеділок ввечері 1-го тижня (18 лютого).

Велике повечір'я з канонам прп. Андрія Критського за чином понеділка 1-го тижня (див. 2 березня).

[1]. Стихи 2-ої біблійної пісні співаються тільки по віторках святої Чотиридесятниці.

1 БЕРЕЗНЯ, середа

16 лютого
за старим стилем

Мчч. Памфіла, пресвітера, Валента (Уалента), диякона, Павла, Порфирія, Селевкія, Феодула, Юліана, Самуїла, Іллі, Даниїла, Єремії, Ісаї (307 – 309). Мчч. персидських в Мартирополі (IV). Прп. Маруфа, єп. Месопотамського (422).

Літургія Ранішосвячених Дарів. Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. II, 3 – 11.

На веч.: Бут. I, 24 – II, 3. Притч. II, 1 – 22.

Детальний виклад порядку богослужіння ранньої і часів див 14 лютого у понеділок.

РАННЯ звершується, як зазначено в понеділок.

Особливості: до першого Троїчного тропаря закінчення: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, силою Хреста Твого збережи нас, Господи». Кафізми 19-а, 20-а і 1-а. Триспівець складається з 3-ої, 8-ої і 9-ої пісень.

1-а пісня канону співається так само, як у віторок (Ірмос Мінеї і тропарі зі стихами на 4).

2-а пісня не співається.

3-тя пісня співається подібно до 1-ої в понеділок (оскільки з'єднується з триспівцями).

Пісні з 4-ої по 9-у співаються як в понеділок.

Після 3-ої пісні – сідалийний преподобного, глас 4-й. «Слава ..., і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-й.

До Світільного перше закінчення: «... силою, Господи, Хреста Твого і спаси мене».

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-й (зі звичайними приспівками). «Слава ..., і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той же. Інше – як в понеділок.

ЧАСИ 1-й, 3-й, 6-й і 9-й звершуються як в понеділок.

На 1-му часі – кафізма 2-а, на 3-му часі – кафізма 3-я, на 6-му часі – кафізма 4-а, на 9-му часі – кафізма 5-а.

На 6-му часі 1-й прокимен, глас 4-й: «Славимому Тебе, Господи, всім сердцем моїм»; стих: «Буду веселитися й хвалитися Тобою». 2-й прокимен, глас 6-й: «Праведний Господь, і любить правду. На праведних дивиться лице Його»; стих: «На Господа я надіюся, як же ви кажете душі моїй...».

ЗОБРАЖАЛЬНІ. Детальний виклад порядку зображальних див. 14 лютого.

У храмі Господському – кондак денний: «Вознісся на Хрест ...», кондак Мінеї. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...», а кондак храму опускається.

Кондаки в храмі Богородиці і святого – в тому ж порядку, що і в понеділок.

Зразок завершення зображальних в середу і п'ятницю (перед Літургією Ранішосвячених Дарів)

Після молитви прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос. Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Молитва: «Всесвята Тройце ...». Ієрей на солії при закритих царських вратах звершує відпуст наступним чином. Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є ...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів ...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже ...». Хор: «Слава ..., і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш ...». Хор – «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття, за традицією, не співаються. Ієрей повертається у вівтар.

Практика служіння літургії Ранішосвячених Дарів ієрейським чином

Примітка. Літургія Ранішосвячених Дарів звершується по середах і п'ятницях Великого посту, а на п'ятій неділі посту – і в четвер (коли на «Маріїному стоянні» читається Великий покаянний канон прп. Андрія Критського) і в понеділок, віторок та середу Страсного тижня, храмові або

Поліелейне свято (24 лютого, день пам'яті сорока мучеників Севастійських та 9 березня, перше і друге знайдення глави Хрестителя Господнього Іоана), які випадають на 2-му, 3-му, 4-му, 5-му, 6-му тижні, окрім суботи та Неділі. Але, в силу різних обставин, вона може служитися і в інші дні Святої Чотиридесятниці, за винятком тих днів, коли за уставом належить служити повну літургію.

Звершення даної літургії в інших випадках, наприклад, заради поховання або поминання покійних, буде неприпустимим і невинуватим порушенням Уставу, оскільки за сучасною практикою на літургії Ранішосвячених Дарів немає самих важливих і дієвих поминань: в кінці анафори (Євхаристійного канону) та виїмання частинок в пам'ять сполучих і обмивання їх в Крові Христовій. Саме тому, що літургія Ранішосвячених Дарів не може бути заупокійною, в її чинопослідуванні не передбачається виголошення заупокійної ектенії і приєднання будь-яких заупокійних співів (за винятком стихир на вечірні на «Господи, взиваю...» в п'ятниці 2-го, 3-го і 4-го тижнів, оскільки в суботи цих седмиць відбувається поминання спочилих).

За своїм призначенням літургія Ранішосвячених Дарів тісно пов'язана з Великим постом, святою Чотиридесятницею. Древність посту вказує і на древність богослужіння, яке суттєво відносилось до цього священного періоду життя Церкви.

ЛІТУРГІЯ Ранішосвячених Дарів має такі особливості: в ній немає Проскомидії; літургії передують 3-й, 6-й, 9-й часи з послідуванням Зображальних. Симеон Солунський, говорячи про послідування Зображальних, зазначає: «Послідування Зображальних так називається тому, що зображує певним чином священну літургію...». До цього слід додати, що Зображальні і за значенням своїм доволі близькими є до Божественної літургії, сповна виправдовують свою назву – «пролітургія», тобто служба, яка звершується перед літургією, або замість неї. Після відпусту Зображальних розпочинається Вечірня, яка замінює початкову частину літургії оголошених (остання її частина є і в літургії Ранішосвячених Дарів); На літургії вірних немає молитов і піснеспівів, що відносяться до приготування і перетворення Святих Дарів.

Для кожної літургії Ранішосвячених Дарів священник заготовляє святого Агнца на проскомидії попередньої літургії в неділю.

Заготовляючи святого Агнца на проскомидії, священник спочатку заготовляє святого Агнца для літургії, яку має звершувати, а тоді для літургії Ранішосвячених Дарів, вирізуючи, виймаючи та виколюючи святого Агнца з окремих просфор, і промовляє над кожним слова: «На спомин Господа і Бога, і Спаси нашого Ісуса Христа (тричі). Як агня на заклання ведено Його. І як агнець непорочний перед тим, що стриже його, мовчить, – так і Він не відкриває уст Своїх. У смиренні Його суд над Ним відбувся. Але про рід Його хто оповість? Бо візьметься від землі життя Його. Приноситься в жертву Агнець Божий, що бере гріхи світу ради життя світу і спасіння. Один із воїнів списом проколов Йому ребра, і зараз витекла кров і вода. І той, що бачив, засвідчив, і свідчення Його правдиве».

Далі священник творить все, як звичайно: вливає в святу чашу вино і воду, накриває їх покрівцями, читає молитви і т. д.

НА ЛІТУРГІЇ під час святої Євхаристії, після призвання Святого Духа, священник, коли показує на Святий Хліб, то каже: «Хліб цей...» (в одинні, Христос – Єдиний, тому не можна казати: Хліби ці).

Коли священник творить піднесення Хліба, то при словах Святеє святим підноситься усе разом, а тоді розломлює першого святого Агнца, для літургії, що звершується, кладе частинки, вливає теплоту та ін., як звичайно. Далі правою рукою бере лжицю, а лівою – святого Агнца для літургії Ранішосвячених Дарів і лжицею, змоченою в святій Крові, хрестовидно торкається святого Агнца з хрестовидно надрізаного боку. Тоді кладе святого Агнца в дарохранительницю (кивот). Так само чинить і над кожним святим Агцем, що заготовляється для літургії Ранішосвячених Дарів, кладучи його в дарохранительницю. Далі молиться, причащається і взагалі священнодіє, як звичайно на літургії.

Примітка. Священник приготував себе до звершення літургії Ранішосвячених Дарів тими молитвами, що й перед повною літургією, а також виконує всі інші вимоги.

ВЕЛИКОПОСТОВІ ЧАСИ починаються виголосом священника: «Благословенний Бог наш...». Читець читає: «Амінь». «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». «Царю Небесний...», Трисвяте по «Отче наш...». Після виголосу священника: «Бо Твоє є Царство...» читець читає: «Амінь». «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава і нині», «Прийдіте, поклонімося...». Після того йде читання трьох псалмів: «Почуй, Господи, правду мою...» (16-й псалом); «До Тебе, Господи, підношу душу мою...» (24-й псалом); «Помилуй мене, Боже...» (50-й псалом).

6-й читається безпосередньо по закінченні третього Часу і починається виголосом: «Прийдіте, поклонімося...», після чого читаються псалми: «Боже, в ім'я Твоє...» (53-й псалом), «Вислухай, Боже, молитву мою...» (54-й псалом), «Хто живе під охороною Всевишнього...» (90-й псалом).

9-й слідує за шостим і починається читанням: «Прийдіте поклонімося...», після чого читаються такі псалми: «Які любі оселі Твої...» (83-й псалом), «Господи, Ти змилювався...» (84-й псалом), «Прихили, Господи, вухо Твоє...» (85-й псалом).

Примітка. 9-й час має важливе літургійне значення, відкриваючи вечірне богослужіння, котре відноситься до прийдешнього дня, він, все так являється службою дня, що минає. Це символізує безперервність Богослужіння в Православній Церкві.

На кожному Часі, після закінчення трьох псалмів, читець виголошує: «Слава і нині...», «Алилуя, алилуя, слава Тобі Боже» (Тричі). «Господи, помилуй» (Тричі). «Слава і нині...». Тоді читає рядову кафізму.

На дев'ятому Часі, у всі п'ятниці святої Чотиридесятниці, в понеділок, вівторок і середу Страсної седмиці кафізми не читаються.

Після прочитання першої «Слави» кафізми читець виголошує: «Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу», а хор співає: «і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь». «Алилуя, алилуя, слава Тобі Боже» (Тричі). «Господи, помилуй» (Тричі). «Слава...». Читець виголошує: «І нині...» і читає 2-гу «Славу». Відтак служба йде в тому ж порядку, що і після першої «Слави». Після третьої «Слави» читець виголошує: «Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу», а хор співає: «і нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь». «Алилуя, алилуя, слава Тобі Боже» (Тричі). «Господи, помилуй» (Тричі). Після стихослів'я кафізми священник, ставши перед Царськими Вратами, виголошує постовий тропар Часу: на 3-му Часі (глас 6): «Господи, Ти, що Пресвятого Твого Духа...». 1-й стих: «Серце чисте створи в мені, Боже...». 2-й стих: «Не відкинь мене...». На 6-му Часі (глас 2): «Ти, що в шостий день же і годину...». 1-й стих: «Вислухай, Боже, молитву мою...». 2-й стих: «До Бога взиваю...». На 9-му Часі (глас 8): «Ти, що о дев'ятій годині...», 1-й стих: «Нехай наблизиться молитва моя до Тебе, Господи...». 2-й стих: «Нехай дійде благання моє до Тебе, Господи...».

Хор, після виголошення священником тропаря, співає його перший раз.

Після виголошення священником 1-го стиха хор співає другий раз і після виголошення 2-го стиха – співає третій раз.

Під час виголошення священником тропаря (або стиха) співці і всі богомольці стають на коліна, а під час співання хором тропаря священник і прихожани стають на коліна. Після співання тропаря Часу священник виголошує: «Слава...», а читець, читає: «І нині...» та Богородичний Часу: на 3-му Часі: «Богородице, Ти еси виноградна лоза істинна...», на 6-му Часі: «Через превеликі гріхи наші...», на 9-му Часі: «Благий, що ради нас народився від Діви...».

На 6-му Часі після Богородичного читець виголошує тропар пророцтва. Потім священник виголошує: «Будьмо уважні», а читець – прокимен Тріоди перед читанням паремії. Хор співає прокимен Тріоди; читається паремія з книги пророка Ісаї, по закінченні якої, співається другий прокимен Тріоди.

На 3-му і 9-му Часах (після Богородичного) і на 6-му Часі (після другого прокимна) читаються такі молитви: «Господь Бог Благословенний...» (3-й Час), «Скоро пошли нам щедроти Твої...» (6-й Час), «Не залиш нас до кінця...» (9-й Час).

Якщо на Часах буває читання Святого Євангелія (в перші три дні Страсної седмиці), то молитви, належні після Богоро-

дичного, читаються не відразу, а тільки після Євангельських читань чи паремій (як на 6-му Часі). Далі читається Трисвяте по «Отче наш...». Після цього читець читає: на 3-му Часі: «Благословен єси, Христе Боже наш...», «Слава...», «Скоре і надійне подай утішення...», «І нині...», «Богородице Пресвятая...»; на 6-му Часі «Спасіння вчинив Ти...», «Слава...», «Пречистому Твоєму образу...», «І нині...», (в понеділок, вівторок і четвер) «Богородице, Ти єси джерело милосердя...», (в середу і п'ятницю) «Препрославлена єси, Богородице Діво...»; на 9-му Часі: «Побачивши Начальника життя...», «Слава...», «Посеред двох розбійників...», «І нині...», «Агнца, і Пастиря, і Спасителя світу...». Тоді читається «Господи помилуй» (40 разів), «Ти, що кожного часу...», «Господи помилуй» (тричі), «Слава і нині...», «Чеснішу від Херувимів...», «Іменем Господнім...». Священик виголошує: «Боже, ущедрі нас...». Після цього виголошує священик на кожному часі промовляє молитву преподобного Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» з усіма великими і малими поклонами. На 3-му і 6-му Часах б'ється 16 поклонів, а на 9-му Часі – 3 великих поклони. Після поклонів читається заключна молитва Часу: «Владико Боже, Отче Вседержителю...» (3-й Час), «Боже й Господи Сил...» (6-й Час), «Владико Господи, Ісусе Христе Боже наш...» (9-й час).

Послідування Зображальних звершується безпосередньо після 9-го часу, а молитви і піснеспіви, що знаходяться у послідовності Зображальних, являють собою продовження і закінчення великопостових часів.

На початку Зображальних хор співає Блаженні: «У Царстві Твоєм пом'яни нас, Господи...». Далі читається: «Хор небесний прославляє Тебе й промовляє...», «Вірую в Єдиного Бога Отця, Вседержителя...», «Полегши, відпусти, прости, Боже...», «Отче наш...». Після виголосу священика: «Бо Твоє є Царство...», чтець – «Амінь».

Якщо є Владичнє свято, то читається його кондак. А якщо випаде разом свято на честь святого, то читаємо спершу кондак святого, Слава: і нині та кондак свята Владичного.

А якщо співалося Аلیلія і ніякого святого нема, то читається спочатку кондак Преображення, потім дня та храму. Якщо є храм Господній, то читаємо спочатку кондак храму, а потім дня і чергового святого. Слава: «Зі святими упокой...», і нині: «Заступнице християн усердняя...», «Господи помилуй» (40 разів), «Слава: і нині...», «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Священик після виголосу «Боже, ущедрі нас...» читає молитву святого Єфрема Сиріна з поклонами. Далі читець читає Трисвяте по Отче наш. Священик: «Бо Твоє є Царство...». Читець продовжує: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Всесвята Тройце...». Священик: «Премудрість». Хор співає: «Достоїно є, і це є істина...». Священик: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор співає: «Чеснішу від херувимів...». Священик: «Слава Тобі, Христе Боже, надія наша, слава Тобі...». Хор співає: «Слава: і нині...», «Господи, помилуй.» (тричі), «Благослови...». Священик промовляє відпуст: «Христос, Істинний Бог наш...».

Перед літургією Ранішосвячених Дарів вхідні молитви відбуваються так: з початком співу «У Царстві Твоєм...» відкривається завіса; священик і диякон боковими дверима виходять з вівтаря до Царських врат і, вчинивши перед ними три поясних поклони, здійснюють звичайний початок та іншу послідовність вхідних молитов. Потім підходять до ікони Спасителя, читаючи тропар: «Пречистому Образу Твоєму...», роблять два земних поклони (так за Уставом; однак, за усталеною практикою, поклони робляться поясні), цілують ікону і роблять третій земний поклін. У такому ж порядку вони кланяються і цілують ікону Богородиці, читаючи тропар: «Богородице, Ти єси джерело милосердя!...». Також кланяються і цілують ікони храму і свята (якщо є). До складу вхідних молитов входять ті ж молитви, що і на повній літургії, за винятком: «Господи, простягни руку Твою...», якою подається від Господа допомога на звершення Безкровної Жертви. Скуфії та камилавки прийнято знімати, як і перед повною літургією, при цілуванні святих ікон. Потім, після облачення, вдягають скуфії та камилавки і знімають перед перенесенням Св. Дарів зі Св. Престолу на Св. Жертовник. Знову одягають їх і стоять в них до співу: «Нехай піднесеться молитва моя...». Перед потрійною екстєнією знову вдягають їх і знімають перед співом: «Нині сили небесні...». Далі, як і на повній літургії, скуфії та камилавки вдягають перед екстєнією: «Станьмо побожно...» і лишаються в них до кінця літургії (крім часу читання заамвонної молитви). Після поклоніння

святим іконам священик і диякон, ставши перед царськими вратами, читають: «Полегши, відпусти...» і роблять один поясний поклін. Потім, повернувшись до народу, творять також поясний поклін, просячи прощення, і входять у вівтар.

Після входу у вівтар священнослужителі двічі поклоняються перед святим престолом до землі, цілують престіл, Хрест на ньому і Євангеліє і, зробивши третій поклін, кланяються один одному, а потім одягаються в священничі одяги (молитви на одягання облачення не читаються). Священнослужителі облачаються до відпусту Зображальних. Ієрей благословляє рукою кожну приналежність риз, цілує на ній Хрест і вимовляє тихо: «Господу помолимося». По завершенні Зображальних ієрей на солії творить відпуст і повертається у вівтар.

Ієрей з дияконом роблять три малих поклони перед святим престолом і моляться: «Боже, очисти мене грішного». Диякон мовчки приймає благословення від священика, виходить північними дверима на солію і, помолившись, виголошує: «Благослови, владико». Ієрей, стоячи перед престолом і творячи хрест Євангелієм, вимовляє початковий виголос: «Благословенне Царство...». Хор: «Амінь». Чтець: «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і 103-й (початковий) псалом: «Благослови душе моя Господа». Під час читання псалма священик таємно читає з непокритою головою перед царськими вратами світільничні молитви, починаючи з 4-ї: «Ти, в невимовних піснях і безупинних славословеннях святими Силами оспівуваний...». Три перші молитви тут не читаються, оскільки вони будуть прочитані пізніше.

Після виконання псалма – Велика екстєнія.

Хор співає: «Господи, помилуй» великопостовим розспівом. Під час екстєнії священик читає (таємно) молитву 1-го антифону (1-у світільничну молитву): «Господи Щедрый і Милостивий...». По закінченні екстєнії ієрей виголошує: «Бо Тобі належить усяка слава...». Кафізма 18-а, особливість читання якої полягає в тому, що після кожного антифону кафізми на вечірній Літургії Ранішосвячених Дарів виголошується мала екстєнія.

Під час 1-го антифону ієрей переставляє Євангеліє, що лежить на святому антими́ні, на праву сторону престолу, розкриває антими́н і поставляє на нього дискос, відкриває дарохранительницю, яка стоїть на горньому місці престолу і, зробивши з дияконом земний поклін (в деяких храмах – два земні поклони), покладає із благоговінням Ранішосвячений Агнец на дискос (в деяких храмах – за допомогою копія і лжиці), після чого творить земний поклін. До цього часу читець закінчує перший антифон: «Слава ..., і нині...». «Аلیلія» (тричі). Диякон виголошує малу екстєнію, під час якої священик у вівтарі читає (таємно) молитву 2-го антифону (2-гу світільничну молитву): «Господи, не суди нас в суворості Твоїй і не карай нас у гніві Твоєму...». Після закінчення екстєнії ієрей виголошує: «Бо Твоя є влада...». Хор: «Амінь». Чтець – 2-й антифон кафізми.

Під час 2-го антифону звершується кадіння Святого Ангеля, що знаходиться на престолі. Після виголосу «Бо Твоя держава і Твоє є Царство...» ієрей і диякон доземно вклоняються перед Святими Дарами. Потім ієрей з кадилом, диякон зі свічкою тричі здійснюють кадіння навколо престолу. По закінченні кадіння обоє знову поклоняються перед Святими Дарами. Диякон виголошує малу екстєнію, під час якої ієрей читає (таємно) молитву третього антифону (третю світільничну молитву): «Господи Боже наш, пом'яни нас, грішних і негідних рабів Твоїх...». Після закінчення екстєнії ієрей виголошує: «Бо Ти Благий і Людинолюбний Бог єси...». Хор: «Амінь». Чтець – 3-й антифон кафізми.

Під час 3-го антифону відбувається перенесення Святого Ангеля на жертовник. Ієрей творить земний поклін перед Святими Дарами (в деяких храмах – два земні поклони), потім, тримаючи дискос перед собою. Перед священиком йде диякон із свічкою в лівій руці і кадилом у правій, переносить дискос на жертовник, йдучи через горнє місце. У цей час всі, що моляться у вівтарі стають на коліна. За благочестивим звичаєм, під час читання третього антифону всі, хто молилися в храмі, також схилиють коліна. Ієрей біля жертовника вливає в потир вино з водою, кадить спочатку звідцями, ставить її на дискос, потім кадить малі покрівці, покриває ними, як звичайно, дискос і чашу (потир). Потім, обкадивши великий воздух, покриває ним дискос і потир разом, не вимовляючи ніяких проskomидійних молитов. При кожному священнодійстві ієрей промовляє тільки: «Господу помолимося», «Господи, помилуй». Після покриття воздухом свя-

ценних сосудів іерей виголошує: «Молитвами святих отців наших, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас». Диякон поставляє запалений підсвічник на жертвник перед Святими Дарами і промовляє: «Амінь...». Іерей кадить Святі Дари і творить земний поклон.

Після перенесення Святих Дарів на жертвник, диякон виголошує малу ектенію, а іерей повертається до престолу, згортає антимінс і знову покладає на нього Євангеліє і після закінчення ектенії виголошує: «Бо Ти єси Бог наш, Бог, щоб милувати і спасати...». Хор: «Амінь».

Після кафізми співається «Господи, взиваю...» (Пс. 140). Стихири на 10: Тріоді і Мінеї. «Слава ..., і нині» – Богородичний Мінеї. Під час співу стихир відбувається звичайне кадіння всього храму.

Під час співу останньої стихир на «Слава ..., і нині» відкриваються царські врата і звершується вхід з кадилом. Якщо на Літургії Ранішосвячених Дарів є за Уставом читання Євангелія (наприклад, 24 лютого – день пам'яті сорока мучеників Севастійських, 9 березня – перше, друге знайдення глави Хрестителя Господнього Іоана, в храмові або Поліелейне свято, в перші три дні Страсної седмиці), то вхід звершується з Євангелієм. Диякон бере кадило і просить у предстоятеля благословення: «Благослови владико кадило». Священик, благословляючи кадило, осіняє його хресним знаменням і читає молитву: «Кадило Тобі приносимо...». Отримавши благословення, диякон одночасно зі священиком осіняє себе хресним знаменням, цілує престіл, та йде перед священиком через горнє місце північними дверима на солію слідом за двома свічконосцями. При цьому проходячи через горнє місце, свічконосці, диякон та священик осіняють себе хресним знаменням, кланяються предстоятелю, котрий відповідає взаємним поклоном. За іншою практикою, саме під час взаємного поклоніння на горньому місці диякон, підносячи кадило, просить у предстоятеля благословення: «Благослови, владико кадило...», а священик читає молитву на благословення кадила.

Вийшовши з вівтаря, священик стає на амвоні, навпроти царських врат, а диякон стає з правого боку від нього, свічконосці біля намісних ікон Спасителя і Богородиці. Всі одночасно хрестяться. Диякон і свічконосці кланяються предстоятелю. Потім диякон, схиливши голову і тримаючи трьома пальцями олар, як під час виголошення ектенії, повернувшись до священика тихо промовляє: «Господу помолімося». Священик тихо читає молитву входу: «Вечері, вранці, опівдні...». Диякон обкаджує царські врата, намісні ікони Спасителя і Богородиці, потім обкадивши предстоятеля, показує оларем на схід і схиливши голову, тихо промовляє: «Благослови, владико святий вхід». Священик благословляючи, тихо промовляє: «Благословенний вхід святих твоїх завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків». Диякон відповідає: «Амінь».

Диякон: «Премудрість, станьмо побожно», заходить у вівтар царськими вратами, кадить престіл, горнє місце і стає з лівої сторони престолу, лицем до заходу, кадячи предстоятеля, котрий входить також до вівтаря. Хор співає гімн: «Світло Тихе...». Під час співу цього старовинного гімну, священик осіняє себе хресним знаменням і творить поясний поклін, підходить та цілує ікону Спасителя, яка знаходиться збоку, біля царських врат, потім знову хреститься і кланяється перед цією іконою. Далі, за сучасною практикою, священик повертається лицем на захід і благословляє свічконосців, котрі в цей час стають на солії, навпроти царських врат, лицем на схід. Свічконосці поклонившись предстоятелю та один одному, заходять дияконськими дверима до вівтаря. В той час священик підходить до іншої сторони царських врат, хреститься і цілує ікону Божої Матері, потім знову хреститься і кланяється перед цією іконою. Слід зазначити, що 2 глава Типікону пропонує священику на вході цілувати «святі двері», тобто царські врата, однак, за традицією нашої церкви, по боках врат вішаються невеликі образи Спасителя і Богоматері. На вході саме їх і цілує предстоятель. Після цього він заходить у вівтар, цілує одночасно з дияконом престіл і разом з ним іде на горнє місце. Туди ж підходять і свічконосці. Всі одночасно хрестяться на схід, диякон і свічконосці вклоняються предстоятелю, в свою чергу священик кланяється до них. Свічконосці погасивши свічки, повертаються на свої місця, до того ж один з них бере кадило в диякона.

Священик з дияконом стоять на горньому місці лицем на захід (священик справа, диякон зліва). Диякон голосно

виголошує: «Будьмо уважні». Іерей благословляючи правою рукою виголошує: «Мир усім». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість». Читець виголошує прокимен Тріоді (за звичайним чином). Всі прокимні та паремії надруковані в Постових тріодях. Після виконання прокимна (зі стихом) диякон: «Премудрість». Читець виголошує надписання 1-ї паремії Тріоді: «Буття читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читається перша паремія Тріоді (царські врата зачиняються). Після закінчення паремії диякон: «Будьмо уважні», царські врата відкриваються. Співається другий прокимен Тріоді. Після виконання якого диякон виголошує: «Повеліть!». Священик при служінні без диякона слово «Повеліть!» не виголошує. Іерей, взявши обома руками кадило і підсвічник зі свічкою, стоячи обличчям до престолу, накреслює ними над Євангелієм знак Хреста і голосно виголошує: «Премудрість, станьмо побожно». Після цього, повернувшись на захід, до народу, він підносить свічку з кадилом і виголошує: «Світло Христове просвітлює усіх». В цей час ті, що моляться, через глибоке благоговіння перед Господом Ісусом Христом – Світлом істини, схилиються до землі.

Читець виголошує надписання 2-ї паремії Тріоді: «Притч читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читається друга паремія Тріоді (царські врата зачиняються). Після закінчення паремії царські врата, за звичаєм, відкриваються. Іерей, благословляючи читця, промовляє: «Мир тобі». Диякон: «Премудрість». І слідує спів стихів великого прокимна: «Нехай піднесеться молитва моя...».

«Нехай піднесеться молитва моя...» – давній великий прокимен великопостових урочистих служб. Тому Устав вказує читцю, на відміну від паремійних прокимнів, не виголошувати його, а співати (схема виконання така ж, як і у всіх великих прокимнів).

Після прочитання паремій, іерей промовляє: «Мир тобі. І диякон: «Премудрість». Читець: «Нехай піднесеться молитва моя...». Тоді співці правого і лівого хору, і присутні на Богослужінні люди стоять на колінах молячись. І після співу читця, 1-ий хор співає також: «Нехай піднесеться молитва моя...» І читець, і інша частина хору, і всі присутні, стоять на колінах, поки не доспівають. Потім читець співає 1-ий стих: «Господи, взиваю до Тебе, вислухай мене...» І після проспівання стиха, співає 2-ий хор: «Нехай піднесеться молитва моя...» Тоді читець, і 1-ий хор, і всі присутні в храмі припадають на коліна. Також читець співає 2-ий стих: «Постав, Господи, охорону устам моїм...». І 1-ий хор знову співає: «Нехай піднесеться молитва моя...». І читець, і 2-ий хор, і всі присутні, знову схилиють коліна. І читець співає третій стих: «Не схили серця мого...», і 2-ий хор співає: «Нехай піднесеться молитва моя...». І читець, і 1-ий хор, і народ схилиє коліна. І знову читець співає: «Нехай піднесеться молитва моя, наче кадило перед Тобою...». І тоді обидва хори, і всі присутні в церкві люди припадають на коліна, і стоять, поки читець співає. І піднявшись, доспівають на кліросі: «...підношення рук моїх – як жертва вечірня...». І після виконання творимо 3 поклони.

Іерей під час співу цих стихів, стоячи (стоять і всі священики, які звершують соборне служіння) перед престолом, звершує кадіння. При співі на кліросі «Нехай піднесеться молитва моя...» після стиха: «Не схили серця мого...» іерей переходить до жертвника і кадить перед жертвником. Потім віддає кадило дияконіві і, благоговійно вклонившись святині (поясний поклін), відходить до престолу. При заключному співі «Нехай піднесеться молитва моя...» предстоятель (і всі священики, які звершують соборне служіння) схилиє коліна перед престолом, а диякон продовжує кадити Святі Дари до закінчення співу.

Після закінчення співу «Нехай піднесеться молитва моя...» іерей, за звичаєм, промовляє молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). На цьому, власне, вечірня закінчується. Коли буває читання Апостола та Євангелія (24 лютого, день пам'яті сорока мучеників Севастійських, 9 березня, перше і друге знайдення глави Хрестителя Господнього Іоана, в храмові свята та великих святих). Слідом за молитвою – прокимен, Апостол, алуарій і Євангеліє, якщо є за Уставом. Якщо ж немає Апостола і Євангелія, царські врата зачиняються. На Страсному тижні читається тільки Євангеліє. Ектенія «Промовмо всі...». Після закінчення ектенії священик виголошує: «Щоб і вони з нами славили...». При цьому виголосі він на антимінсі робить антимінсною губкою знак хреста, цілує губку і кладе її на правому боці антимінсу. (Верхня частина антимінсу розгортається так само, як і

на повній літургії). Диякон виголошує: «Оголошені вийдіть, усі оголошені вийдіть...». Хор співає: «Господи помилуй». Починаючи з середи хрестопоклонної (четвертої) седмиці, після виголосу: «Щоб і вони з нами славили...» виголошується особлива ектенія і молитва за тих, хто готується до Святого Просвічення (Хрещення), і читається вона священником тихо. На літургіях Ранішосвячених Дарів встановлено такий додаток: диякон виголошує: «Оголошені вийдіть...». Під час ектенії священник тихо читає молитву за тих, що готуються до святого Просвічення: «Яви, Владико, лице Твоє...». Після співу «Тобі, Господи» священник виголошує закінчення молитви: «Бо Ти єси Просвічення наше...». Хор співає «Амінь», диякон виголошує: «Всі, хто до просвічення, вийдіть...», хор – «Господи, помилуй». Після цього починається літургія вірних. Священник тихо читає першу молитву вірних: «Боже Великий і Хвальний...». Тоді диякон виголошує ектенію: «Заступи, спаси, помилуй...». Священник тихо читає другу молитву вірних: «Владико Святий і Преблагий...». Виголос священника є завершенням таємної молитви. Коли священник служить без диякона, він, так само, як і на повній літургії, виголошує тільки перше і останнє прохання другої ектенії. Але не буде помилкою, якщо він виголосить ектенію повністю. Після виголосу диякона: «Заступи, спаси, помилуй...» хор співає: «Господи, помилуй» і диякон виголошує «Премудрість». Цим виголосом віруючим нагадується про особливу важливість подальшого Богослужіння, про час перенесення Ранішосвячених Св. Дарів зі Св. Жертовника на Св. Престіл. Священник проголошує закінчення другої молитви вірних: «За даром Христа Твого...».

НА ЛІТУРГІЇ Ранішосвячених Дарів замість Херувимської пісні співається особливий піснеспів: «Нині сили Небесні з нами невидимо служать...». Під час співу цієї древньої пісні відчиняються царські врата. Диякон заходить північними дверима у вівтар і, взявши кадилицю, кадить святий престіл, жертівник, вівтар, а також священників і дияконів. Іконостас і присутніх прихожан диякон не кадить. При звершенні кадіння диякон таємно читає 50-ий покайний псалом. Потім ієрей, стоячи з дияконом перед престолом, піднімаючи руки молиться: «Нині сили Небесні...» (тричі), і цілує престіл. Потім йде до жертовника, тричі кланяється зі словами: «Боже, очисти мене грішного», тричі кадить Святі Дари і, віддавши кадило диякону, покладає на його плече воздх. А сам правою рукою бере дискос і тримає його на рівні чола, в ліву руку бере чашу та тримає її біля грудей і переносить Святі Дари з жертовника на престіл, виходячи північними дверима і входячи у вівтар Царськими вратами. Диякон йде перед священником обличчям до Святих Дарів з кадилом і кадить часто, а перед дияконом, як і на повній Літургії, йдуть свічокосці. Ніяких зупинок на солі і поминань немає. Проте існує практика, коли ієрей проходячи через Царські врата, тихо промовляє: «З вірою і любов'ю приступимо...». Під час проходження ієреєм через солію всі моляться і схилиють голови до землі. Після входу у вівтар ієрей ставить Святі Дари на антими́ні. Ті, що моляться, встають, хор співає: «З вірою і любов'ю приступимо...». Ієрей відкладає покривці, покриває воздхом (попередньо обкадивши його) Святі Дари і кадить їх. Під час цих священнодійств нічого не промовляється. Диякон мовчки приймає благословення від ієрея.

Після закінчення співу «З вірою і любов'ю...» б'ються три великих поклони. При цьому ієрей виголошує у вівтарі молитву прп. Єфрема Сиріна. Слід зазначити, що в Типіконі немає вказівок на виголошення в цьому місці служби молитви прп. Єфрема Сиріна, але звичай читання її є дуже поширеним. Царські врата зачинаються, завіса закривається наполовину. Диякон виголошує ектенію: «Доповнімо вечірню молитву нашу Господу...». Виголос: «І сподоби нас, Владико...». Хор: «Отче наш...». Ієрей: «Бо Твоє є Царство...».

Хор: «Амінь». Ієрей: «Мир всім...». Хор: «І духові твоєму». Диякон: «Голови наші вклонімо перед Господом». Хор: «Тобі, Господи...». Ієрей: «Благодаттю і милосердям...». Хор протяжно співає: «Амінь».

Закривається повністю завіса царських врат. Диякон: «Будьмо уважні». Ієрей вкладає праву руку під воздх, «з благоговінням і страхом» доторкаючись до Святого Агнця, і виголошує: «Ранішосвячене Святеє святим». Хор: «Єдиний Свят...» і запричастний стих: «Споживіть і пізнайте, що благий Господь», «Алилуя» (тричі). Якщо читалися Апостол і Євангеліє святого, то співається і причастний святого.

Ієрей відкладає воздх і знімає звіздицю. Диякон входить у вівтар і промовляє: «Розломи, владико, Святий Хліб». Священник зі словами: «Розломлюється і розділяється Агнец Божий...», роздроблює Святий Агнец на чотири частини і вкладає частинку з найменуванням «ІС» в потир, нічого не промовляючи. Теплота вливається в потир теж в мовчанні. Тоді священник ділить частину з написом «ХС» і промовляє: «Дияконе, приступи...». Диякон, підійшовши, чинить поклон, побожно прохаючи прощення, і промовляє: «Ось приступаю...», після чого священник подає часточку Святих Таїн диякону і промовляє: «Священнодиякону (ім'я) подається...». Диякон приймає Святий Хліб на долоню правої руки, підкладаючи ліву руку під неї, далі цілує руку священника, відходить за святий престіл і, вклонивши голову, молиться: «Вірую, Господи, і визнаю...». Так само священник промовляє: «Чесне, і пресвяте, і пречисте...», після чого, взявши одну часточку Святих Таїн, вклоняє голову і молиться: «Вірую, Господи, і визнаю...». І так причащаються з великою обережністю. Тоді ієрей бере губку і, обтираючи руку, тричі промовляє: «Слава Тобі, Боже». Поцілувавши губку, кладе її на місце.

Особливістю причащення є те, що коли літургія Ранішосвячених Дарів звершується священником з дияконом, то диякон, прийнявши частину Святих Таїн, не випиває з потира і не споживає антидора, оскільки він здійснює це після споживання Святих Дарів. Так само чинить священник, якщо служить без диякона. Споживши антидор, священник промовляє молитву подяки: «Дякуємо Тобі, Спасителю всіх, Богу...».

Диякон кладе до чаші часточки з дискоса, покриває чашу покривцем, кладе звіздицю і другий покривець на дискос, тричі вклоняється, відкриває катапетасму і відчиняє Царські врата. Вклонившись побожно один раз, диякон бере від священника святу чашу, підходить до Царських врат, звертається до народу і, підносячи чашу, виголошує: «Зі страхом Божим і вірою приступіть». Хор: «Благословлю Господа повсякчас, хвала Його в устах моїх». Причащення народу відбувається за звичайним чином. Ієрей: «Спаси, Боже, людей Твоїх...». Хор: «Хліб Небесний і Чашу Життя споживіть і пізнайте, що благий Господь». «Алилуя» (тричі). Перед віднесенням на жертовник священник тричі кадить Святі Дари, але слова: «Вознесися на небеса, Боже...» не промовляє.

Після виголосу ієрея «Завжди, нині і повсякчас...» – Хор: «Нехай сповняться уста наші...». Після заамвонної молитви: «Владико Вседержителю, Ти все творіння премудро сотворив...» хор співає: «Амінь». «Нехай буде ім'я Господнє...» (тричі). «Слава... і нині». Псалом 33-ий: «Благословлю Господа...». Під час читання або співу тридцять третього псалма ієрей роздає антидор, що зберігався з повної літургії, для всіх, хто був присутній. Потім ієрей, благословляючи народ, виголошує: «Благословення Господнє на вас...». Хор: «Амінь». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава... і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей творить відпуст. Хор співає уставне многоліття.

Примітка. В п'ятницю першого тижня Великого посту після літургії Ранішосвячених Дарів відправляється чино-послідування святому великомученику Феодору Тирону.

2 БЕРЕЗНЯ,
четвер

17 лютого
за старим стилем

Вмч. Феодора Тирона (бл. 306). Прп. Феодора, мовчальника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Прав. Маріамни, сестри ап. Филипа (I). Знайдення мощей мч. Мини Калікелада (867 – 889).

Детальний виклад порядку богослужіння ранньої і часів див. 14 лютого.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. II, 11 – 21. На веч.: Бут. II, 4-19. Притч. III, 1 – 18.

РАННЯ. Особливості служби: до першого Троїчного – закінчення: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами святих апостолів Твоїх і святителя Миколая, помилуй нас». Кафізми 6-а, 7-а і 8-а.

Триспівець складається з 4-ої, 8-ої і 9-ої пісень.

Порядок співу канону при службі одного малого святого: 1-а пісня канону співається так само, як у вівторок. 2-а пісні не співається. 3-тя пісня співається так само, як в понеділок. 4-а пісня, внаслідок наявності в ній двох триспівців, співається подібно до 1-ої пісні в понеділок. Пісні 5-а, 6-а, 7-а, 8-а, 9-а співаються так сам, як в понеділок.

Після 3-ої пісні – сідальний Мінеї великомученика Феодора Тирона, глас 4-ий, «Слава .., і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Мінеї великомученика Феодора Тирона, глас 8-ий. (мученичний Октоїха з додатку Тріоді співається в складі сідального після 1-ої кафізми).

До Світільного перше закінчення: «... молитвами, Господи, апостолів Твоїх і святителя Миколая, і спаси мене».

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ій (зі звичайними приспівами). «Слава» – вчм. Феодора Тирона, глас 2-ий, «і нині» – Богородичний по гласу «Слави», від менших: «Все уповання моє...».

Примітка. Якщо в мінеї немає славника, то «Слава і нині» – Богородичний Тріоді на ряду.

Все інше – як в понеділок.

Часи 1-ий, 3-ій, 6-ий і 9-ий звершуються як в понеділок.

На 1-му часі – кафізма 9-а; на 3-му часі – кафізма 10-а; на 6-му часі – кафізма 11-а; на 9-му часі – кафізма 12-а.

На 6-му часі – 1-й прокимен, глас 1-ий: «Коли поверне Господь з неволі народ Свій»; стих: «Сказав безумний у серці своїм: Бога нема». 2-ий прокимен, глас 4-ий: «Господи, хто може жити в оселі Твоїй?»; стих: «Той, хто ходить непорочно і чинить правду».

Детальний виклад порядку богослужіння зображальних і вечірні див. 14 лютого.

На зображальних порядок Кондаків див. В понеділок, 14 лютого.

На вечірні кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді, глас 2-ий – 3, і Мінеї, глас 8-й – 3 (з 18 лютого, свт. Льва, папи Римського) «Слава .., і нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

Прокимен, глас 4-ий: «Славитиму Господа, що просвітив мене»; стих: «Охорони мене, Господи, бо я на Тебе надіюся». Після 1-ї паремії прокимен, глас 4-ий: «Збережи мене, Господи, яко зіницю ока»; стих: «Почуй, Господи, правду мою».

На стиховні стихири Тріоді, глас 4-ий (зі звичайними приспівами). «Слава .., і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той же: «Коли Агниця і Мати Твоя побачила Тебе, Господи, на хресті розп'ятим...».

Велике повечір'я з канонам прп. Андрія Критського – за чином понеділка 1-го тижня (2 березня).

3 БЕРЕЗНЯ, п'ятниця

18 лютого
за старим стилем

Свт. Льва, папи Римського (461). Свт. Агапіта, спов., єп. Синадського (IV). Свт. Флавіана, спов., патр. Царгородського (449 – 450). Прп. Косми Яхромського (1492).

Детальний виклад порядку богослужіння ранньої і часів див. 14 лютого.

Календарні замітки:

Після заамвонної молитви співається молебний канон вчм. Феодору Тирону і благословляється коливо.

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. III, 1 – 14. На веч.: Бут. II, 20 – III, 20. Притч. III, 19 – 34.

НА РАННІЙ до першого Троїчного приспів: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, силою Хреста Твого збережи нас, Господи». Кафізми 13-а, 14-а і 15-а.

Триспівець складається з 5-ої, 8-ої і 9-ої пісень.

Порядок співу канону при типі служби одного малого святого: 1-а пісня канону співається так само, як у вівторок. 2-а пісні не співається. 3-тя і 4-а пісні співаються так само, як в понеділок. 5-а пісня співається подібно 1-ої в понеділок.

Після 3-ої пісні – сідальний Мінеї (святителя), глас 3-ий. «Слава .., і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

6-а пісня співається з початку, від стиха: «До Господа Бога взивав я у скорботі моїй...» і до «Шанувальники суєтних і неправдивих богів ...» включно. Після цього стиха – 1-ий тропар канону Мінеї. Далі: «А я голосом хваління принесу Тобі жертву...», і 2-ий тропар канону Мінеї. «Слава» – 3-ій тропар канону Мінеї, «і нині» – Богородичний Мінеї. На катавасію – ірмос канону Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Мінеї (святителя), глас 3-ий.

7-а пісня співається з початку, від стиха: «Благословен еси, Господи, Боже отців наших...» і до «Благословенний Ти, що бачить безодні ...» включно. Після цього стиха співається ірмос канону Мінеї. Далі: «Благословенний Ти на престолі ...», і 1-ий тропар канону Мінеї. «Благословенний Ти на тверді ...», і 2-ий тропар канону Мінеї. «Слава» – 3-ій тропар канону Мінеї, «і нині» – Богородичний Мінеї. 7-а пісня ірмосом не закривається, але відразу співається 8-а пісня.

Примітка. Співання 6-ої і 7-ої біблійних пісень повністю в цьому випадку є необхідним з тієї причини, що на ранній суботі 1-ої седмиці передбачається співання біблійних пісень не у великопостовій редакції, а за розділами Ірмологія «Господеві співаймо» або «Співаймо Господеві», в яких 6-а і

7-а біблійні пісні повністю не виконуються, а, отже, протягом 1-го тижня посту були б повністю виконані не всі дев'ять біблійних пісень. Тому Типікон пропонує повністю співати 6-у і 7-у пісні в п'ятницю (Типікон, гл. 49, п'ятницю ввечері 1-го тижня, 2-е «зри»; гл. 48, 24 лютого, 9-а Маркова глава; гл. 48, 24 березня, 3-е і 4-е «зри»). У богослужінні субот 2-го, 3-го та 4-ого тижнів Великого посту 6-а і 7-а біблійні пісні повинні повністю (у великопостовій редакції) виконуватися на ряду на ранній. У п'ятницю 5-го і 6-го тижня рекомендується чинити так само, як і на 1-ій седмиці Великого посту.

Пісні 8-а і 9-а співаються так само, як в понеділок

До Світільного перше закінчення: «... силою, Господи, Хреста Твого, і спаси мене».

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспівами). «Слава .., і нині» – Хрестобогородичний Тріоді, глас той же.

Часи 1-ий, 3-ій, 6-ий і 9-ий відбуваються як в понеділок.

На 1-му і 9-му часах по п'ятницях протягом всієї св. Чотирнадцятиці кафізми не читаються. На 3-му часі – кафізма 19-а; на 6-му часі – кафізма 20-а.

На 6-му часі – 1-ий прокимен, глас 7-ий: «Возлюблю Тебе, Господи, кріпосте моя, Господь – твердиня моя»; стих: «Бог мій, Поміч моя». 2-ий прокимен, глас 6-ий: «Господи, Твердине моя і Спасителю мій»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповідає твердь ...».

Детальний виклад порядку зображальних див. 14 лютого. (закінчення зображальних див. 1 березня).

Порядок Кондаків на зображальних в храмі Господському див. в середу, 27 лютого; в храмі Богородиці і святого – див. в понеділок, 1 березня.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєд-

нанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 16 лютого.

На вечірні з Літургією Ранішосвячених Дарів – кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: Тріоді самогласний дня, глас 5-ий: «Прийдіть, вірні ...» (двічі), мученичний Октоїха, глас 4-ий – 4 [1], і вчм. Феодора Тирона (з Тріоді), глас 2-ий – 4. «Слава» – вчм. Феодора, глас 6-ий: «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид ...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокимен 1-ої паремії, глас 5-ий: «Вислухає тебе Господь в день скорботи»; стих: «Захистить тебе ім'я Бога Якова». Прокимен 2-ої паремії, глас 6-ий: «Піднесися, Господи, силою Твоею! Будемо співати й прославляти могутність Твою»; стих: «Господи, силою Твоею звеселиться цар»). «Нехай піднесеється молитва моя ...», та інша послідування Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

Після заамвонної молитви ієрей з дияконом виходять до приготованого на солі столу, на якому стоїть блюдо з коливом, і звершують чин молебного співу великомученику Феодору Тирону. Читець – псалом 142-ий: «Господи, почуй молитву мою ...». На «Бог Господь» – тропар вчм. Феодора, глас 2-ий: «Великої віри взірець ...». «Слава» – той же тропар, «І нині» – Богородичний, глас той же: «Всі незбагненні, всі преславні Твої, Богородице, таїнства...». Читець – псалом 50-ий. Під час псалма відбувається кадіння. За звичаєм, диякон кадить навколо столу з коливом і священнослужителів.

Примітка. Устав дає такі вказівки щодо кадіння: «... Псалом 50-ий. І кадить священик коливо, і настоятеля, і хори, за чином» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю ввечері [1-го тижня]»).

Після 50-го псалма – співається канон вчм. Феодора, глас 8-ий, на 4 (без ірмосів). Хор співає заспіви: «Святий великомученику Феодору, моли Бога за нас» до двох перших тропарів канону, потім «Слава», «І нині». Ієрей, за звичаєм, читає тропарі канону.

Після 6-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава ... і нині» – кондак вчм. Феодора, глас 8-ий.

Після 9-ої пісні замість «Достойно» – ірмос 9-ї пісні: «Тебе, Невіснуну Матір ...».

Читець: Трисвяте. Після «Отче наш ...» – виголос: «Бо Твоє є Царство ...», і тропар вчм. Феодора, глас 2-й: «Великої віри

взірець ...». «Слава» – кондак вчм. Феодора, глас 8-ий: «Віру Христову ...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Тебе всі грішні мають заступницею...». Диякон: «Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй».

Ієрей читає молитву над коливом (порівн.: Служебник, Чин благословення колива):

Господи, Ти все сотворив словом Твоїм, і наказав родити різноманітні плоди на насолоду і поживу нам, ними ж Ти трьох отроків і Даниїла, що у Вавилоні, від тих, що споживали плоди світлішими показав! Сам, Всеблагий Царю, і зерна ці з різними плодами благослови і вірних, що їх споживають освяти, бо принесли вони на славу Твою і на честь святого великомученика Феодора Тирона, і в пам'ять тих, що у благочестивій вірі спочили. Подай же, Благий, тим, що приоздобили це і творять пам'ять, все що для спасіння просять, і вічних Твоїх благ насолоду, молитвами Пречистої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії, і Святого великомученика Феодора Тирона, його ж і пам'ять творимо, і всіх святих Твоїх. Бо Ти благословляєш і освячуєш усе, Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, безначальному Отцю, з Єдинородним Твоїм Сином, і Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків.

Хор: «Амінь». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє ...» (тричі). [«Слава ... і нині».] Псалом 33-ий: «Благословлю Господа ...». Відпуст за звичаєм.

Примітка. «І входимо в трапезу, і споживаємо вина та елею, заради святого. Це прийняли в Лаврі преподобного отця нашого Сави, і кіновії преподобного великого Євфимія: але не творимо цього нині через чесність днів, однак їмо варення зі сливами без елею... а ті, хто може перебувають у сухоядінні, як і в середу» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю ввечері [1-го тижня]»).

[1]. У службі Октоїха 1-7 гласів 1-ий мученичний знаходиться в 1-ій групі стихир на «Господи, взиваю» (див. В Октоїху в п'ятницю ввечері); інші три мученичні – у 2-ій групі стихир. [У службі 8-го гласу розташування текстів інше: в 1-ій групі стихир на «Господи, взиваю» дано 3 мученичні, а четвертої мученичної немає (2-а група стихир не містить мученичних). Таким чином, при звершенні служби Октоїха 8-го гласу слід співати мученичні 1-ої групи стихир, повторюючи перший з них: «Мученики Господні ...».]

4 БЕРЕЗНЯ, субота

19 лютого
за старим стилем

Вчм. Феодора Тирона (бл. 306) (перехідне святкування в суботу 1-го тижня Великого посту). Апп. від 70-х: Архипа та Филимона і мц. рівноап. Апфії (І). Мчч. Максима, Феодота, Ісихія, мц. Аскліпідоти (305 – 311). Прпп. Євгенія і Макарія, сповідників, пресвітерів Антиохійських (363). Прп. Досифея (VII), учня прп. авви Дорофея. Прп. Равули (бл. 530).

Євр., 303 зач., І, 1 – 12. Мк., 10 зач., ІІ, 23 – ІІІ, 5.

Вмч.: 2 Тим., 292 зач., ІІ, 1 – 10. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я без поклонів:

Після 1-го Трисвятого – тропар вчм. Феодора, глас 2-ий. «Слава ... і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Всі незбагненні, всі преславні Твої, Богородице, таїнства...».

Після 2-го Трисвятого – тропарі Часослова, глас 6-ий: «Помилуй нас, Господи ...».

Після «Слава в вишніх ...» співається звичайна служба Мінеї (з 19 лютого; апостола Архипа), а також – заупокійний канон Октоїха, 4-го гласу з ранньої суботи (без ірмосів).

Примітка. «Нехай буде відомо, про те, що послідовність Мінеї, тих святих, пам'ять яких припадає в суботи і Неділі святої Чотиридесятниці, співається на повечір'ї, або коли зволить еклесіарх» (див.: Типікон, гл. 49, «В п'ятницю ввечері [1-го тижня]», 3-тє «зри»). «А Канони з Мінеї цієї суботи та Неділі співаємо, коли зволить еклесіарх: один співаємо на повечір'ї п'ятниці, а другий канон співаємо на повечір'ї Неділі» (див.: Тріодь Постова, в п'ятницю ввечері 1-го тижня).

Після канонів – «Достойно є».

Після 3-го Трисвятого – кондак вчм. Феодора, глас 8-ий (замість «Господи Сил ...»). «Господи, помилуй» (40). Молитва:

«Ти, що кожного часу ...». «Господи, помилуй» (тричі). «Слава ... і нині», «Чеснішу від херувимів ...», «Іменем Господнім ...». Виголос: «Молитвами святих отців наших ...». Читець: «Амінь». Молитва: «Непорочна, Пречиста...», «І дай нам, Владико ...», «Преславна Приснодіво ...», «Уповання моє Отець ...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже ...». «Слава ... і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст малий: «Христос, істинний Бог наш ...». Звичайне прощення. Єктенія: «Помолимося ...».

Полуношниця звичайна – суботня.

РАННЯ. Початок суботньої ранньої: після виголосу «Благословенний Бог наш ...», читець: «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайні псалми 19-ий та 20-ий (на яких відбувається кадіння всього храму).

Примітка. Суботнє богослужіння святої Чотиридесятниці не має особливостей седмичних великопостових служб.

На «Бог Господь» – тропар вчм. Феодора, глас 2-ий (двічі). «Слава ... і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Всі незбагненні, всі преславні Твої, Богородице, таїнства...».

Кафизми 16-а і 17-а. [1].

Після 16-ої кафизми – мала ектенія. Сідальні Октоїха, глас 4-ий.

Після 17-ої кафізми – мала екстенія. Сідальний вчм. Феодора, глас 3-й. «Слава» – інший сідальний вчм. Феодора, глас той же, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Псалом 50-й. (Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх ...» не виголошується.)

Канони: храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і вчм. Феодора на 8.

Біблійні пісні: «Господеві співаймо ...» або «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний вчм. Феодора, глас 8-й. «Слава» – інший сідальний вчм. Феодора, глас той же, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос вчм. Феодора, глас 8-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – світільний вчм. Феодора. «Слава .., і нині» – Богородичний Тріоді. («Достойно є» зазвичай не співається.)

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири вчм. Феодора, глас 1-й – 4. «Слава» – вчм. Феодора, глас 6-й: «Священний дар ...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Богородице, Ти еси виноградна лоза ...».

Після прочитання стихир «Тобі слава подобає ...» не виголошується, але одразу: «Слава Тобі, що показав нам світло», і читається щоденне славослів'я. Екстенія: «Доповнімо ранню молитву ...», і головоклонна молитва.

На стиховні стихири вчм. Феодора, глас 4-й (з приспіваними своїми – 1-й: «Праведник, як фінік розцвіте і як кедр, що в Ливані, примножиться», 2-й: «Насаджені в домі Господньому, у дворах Бога нашого процвітуть»). «Слава» – вчм. Феодора, глас 8-й: «Страдницькою мужністю благочесно озброївшись...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх, і визволи нас від усякої неволі і скорботи».

Після Трисвятого – тропар вчм. Феодора, глас 2-й. «Слава .., і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Всі незбагненні, всі преславні Твої, Богородице, таїнства...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак вчм. Феодора.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні вчм. Феодора, пісня 3-я – 4 (з ірмосом 1-го канону), і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тро-

пар вчм. Феодора. «Слава» – кондак вчм. Феодора, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар вчм. Феодора; кондак храму. «Слава» – кондак вчм. Феодора, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – вчм. Феодора (Тріоді).

Апостол і Євангеліє – суботи 1-го тижня і вчм. Феодора.

Примітка. «На трапезі читаємо похвальне слово святому Феодору, святого Григорія Ниського. І їмо відварені боби, з маслинами білими і чорними. Споживаємо і варення також олію і коливо; і вина випиваємо по красовулі [2], заради святого. Це ж прийняли з лаври преподобного отця нашого Сави і від богоносного отця нашого Євфимія. [3] Слід знати, що двічі можна їсти рибу в цей Великий піст: у свято Благоушчення і Вербну неділю».

[1]. На 17-й кафізмі ієрей звершує повне кадіння храму, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються закритими (порівн.: Типікон, гл. 12).

[2]. Красовуля – чаша для пиття, що вживається в грецьких монастирях, яка вміщує приблизно 409,5 грама. Типікон дозволяє в суботні та недільні дні Великого посту, а так само в деякі свята, які припадають в цей період, випивати на трапезі по одній, дві і навіть три красовулі вина. При цьому Типікон зауважує, що дозвіл дано заради людської немочі, оскільки ченцеві найкраще зовсім не пити вина. Красовуля – це посуд, в який вміщується стиснений кулак; таким чином, міра ця умовна і залежить від статури людини.

Сучасний Типікон, Церковний устав, за яким живе Православна Церква, є, в основному, уставом Єрусалимської Лаври Сави Освяченого. У цьому регіоні, де вина більш ніж достатньо, майже не знали напоїв, виготовлених з зерен злаків. Тому про пиво Типікон нічого не говорить. Однак в північних країнах, де виноград не виростав і дороге вино використовувалося виключно для звершення Євхаристії, на трапезі його замінювали саме пивом.

Технологія перегонки вина так само не була відома в епоху написання Уставу. Тому вино, яке Типікон дозволяє вживати, це або сухе виноградне вино, яке на Сході пили повсякденно замість води, або трохи більш міцне солодке вино, яке зберігали спеціально для свят.

Немочі, заради яких ченцям дозволяється споживання вина, це не моральні слабкості, не звичка до нестриманості, а звичайні фізичні недуги. За відсутності спеціальних ліків вино залишалося єдиним засобом, здатним підтримати фізичні сили хворої людини. А вживання міцних напоїв під час посту є неприпустимим.

5 БЕРЕЗНЯ, неділя

20 лютого
за старим стилем

1-ша неділя Великого посту. Торжество Православ'я. Глас 5.

Прп. Льва, еп. Катанського (бл. 780). **Блгв. кн. Київського Ярослава Мудрого (1054). Прп. Агафона, чудотворця Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV).** Щмч. Садока, еп. Персидського, і з ним 128 мчч. (342 – 344). Прп. Агафона, папи Римського (682).

Недільна служба Октоїха відбувається разом зі службою Тріоді.

Примітка. Служба прп. Льва еп. Катанського, переноситься на повечір'я в Неділю ввечері.

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – Євр., 329 зач. (Від половини), XI, 24–26, 32 – XII, 2. Ін., 5 зач., I, 43 – 51.

Літургія свт. Василя Великого.

Після літургії – молебень торжества Православ'я.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 5-й – 6, і Тріоді, глас 6-й – 4. «Слава» – Тріоді, глас 2-й: «Благодать істини засяяла...», «І нині» – догматик, глас 5-й: «У Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира храму. «Слава» – Тріоді, глас 2-й: «Радуйтеся, чесні пророки...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Усю надію мою покладаю на тебе Мати Божа, збережи мене під покровом Твоїм».

На стиховні стихири воскресні, глас 5-й. «Слава» – Тріо-

ді, глас 2-й: «Від нечестя до благочестя...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «О, чудо нове...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар свята Тріоді, глас 2-й: «Пречистому Образу Твоєму...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-й (двічі). «Слава» – тропар свята Тріоді, глас 2-й: «Пречистому Образу Твоєму...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Все вище розуму...».

Кафізми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і

прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 5-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрив мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «На стежки спасіння...». Глас 6-й: «Помилуй мене, Боже...», і стихира Тріоді, глас той же: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмос раз), хресто-воскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2 і Тріоді на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Тріоді: «Моря Червоного безодню...».

Після 3-ої пісні – сідальний Тріоді, глас 1-й: «Божественний Твій вигляд...». «Слава» – інший сідальний Тріоді, глас той же: «Матір – вишній Сион – священно красується образами пророків...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Покровом і могутньою заступницею стала Ти, Чиста...».

Після 6-ої пісні – кондак свята Тріоді: «Неописане Слово Отцеве...», і ікос: «Це таїнство Божого провидіння...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 5-ий. «Слава» – світильний Тріоді, «І нині» – Богородичний Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах воскресні, глас 5-ий – 5 (чотири стихирах воскресні і Анатолієва одна), Тріоді, глас 4-ий – 3, потім стих: «Воскресни, Господи Боже мій...», і самогласний Тріоді, глас 6-ий: «Мойсей під час посту...». «Слава» – той же самогласний, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «У день спасіння світу...».

Перед 1-им часом на «Слава ..., і нині» – стихира євангельська 8-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята Тріоді: «Пречистому Образу Твоєму...». Кондак свята Тріоді: «Неописане Слово Отцеве...». (Воскресний кондак пропускається.)

ЛІТУРГІЯ свт. Василя Великого.

На проскомидії заготовляються три Агнця – для вівторка, четверга і п'ятниці.

Блаженні гласу – 6 і Тріоді, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар свята Тріоді, глас 2-й: «Пречистому Образу Твоєму...». «Слава ..., і нині» – кондак свята Тріоді: «Неописане Слово Отцеве...».

Прокимен і алиуарій – Неділі Православ'я (отців).

Апостол і Євангеліє – Неділі Православ'я.

Замість «Достойно є» – «Тобою радується...».

Причасний – воскресний: «Хваліте Господа з Небес...», і Неділі Православ'я (отців): «Радуйтеся, праведні, у Господі...».

Після Літургії звершується Послідування Неділі Православ'я.

Послідування в неділю Торжества Православ'я

Після закінчення читання молитовних годин (часів), коли архієрей стоїть на звичайному місці (кафедрі) в облаченні, з вівтаря виходять архимандрити, ігумени, священники, диякони; священники виносять ікони Спасителя і Богородиці та кладуть посеред церкви на аналої.

Протодиякон починає: Благослови, владико!

Архієрей: Благословенний Бог наш завжди, нині і повсякчас і на віки віків. Хор: Амінь.

Протодиякон виголошує: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі!

І співають: Царю Небесний, Утішителю, Душе істини, що всюди еси і все наповняєш, Скарбе добра і життя Подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, Благий, душі наші.

Читець: Трисвяте по «Отче наш», «Господи, помилуй» (12разів),

Прийдіть, поклоніться Цареві нашому, Богу.

Прийдіть поклоніться і припадимо до Христа Царя нашого Бога.

Прийдіть, поклоніться і припадимо до Самого Христа, Царя і Бога нашого»

Псалом 74-ий

Славимо Тебе, Боже, прославляємо Тебе, і призиваємо ім'я Твоє, про нього сповіщають чудеса Твої. «Коли виберу час, каже Господь, Я буду судити за правдою. Хоч захиталася земля і всі, що живуть на ній, Я утверджу стовпи її». Я кажу нечестивцям: «Не беззаконствуйте!» І до злих: «Не надійтеся на силу свою! Не підносьте високо ріг ваш і [не] говоріть [на Бога] неправду.» Бо не від сходу й не від заходу, і не з гір пустелі піднесення. А Бог є Суддя: одного приймає, а іншого підносить. Бо чаша в руці Господній, в ній кипить вино, повне приправ, і Він наливає з неї; а гущу його вижмуть і вип'ють усі грішники землі. Я ж буду радіти повік, буду співати Богу нашому. Всі роги нечестивців зломлю, і піднесеться сила праведного.

«Слава ..., і нині», «Алилуя, алилуя, алилуя. Слава Тобі, Боже!» (тричі).

Диякон виголошує Велику ектенію.

– В мирі Господу помолимося.

Господи, помилуй (і так після кожного прохання)

– За мир з неба і спасіння душ наших Господу помолимося.

– За мир усього світу, за добрий стан святих Божих Церков і за з'єднання всіх Господу помолимося.

– За Владику і отця нашого Блаженнішого Митрополита Епіфанія, і владика нашого Високопреосвященнішого (митрополита, архієпископа, єпископа) (ім'я правлячого архієрея), чесне пресвітерство, у Христі дияконство, за весь причет і людей Господу помолимося.

– За Богом бережену Україну нашу, владу і військо і народ її Господу помолимося.

– За місто наше (село наше, або святий монастир наш) і за всяке місто, село і країну, і за тих, що по вірі живуть у них, Господу помолимося.

– За добре поліття, за врожай плодів земних і за часи спокійні Господу помолимося.

– За подорожніх, за недужих, знеможених та поневолених і за спасіння їх Господу помолимося.

– Щоб милостивим оком споглянув на Церкву Свою Святу і зберіг її неушкодженою та нездоланною від ересей і марновістей, і миром Своїм охоронив, – Господу помолимося!

– Щоб припинив розділення її і силою Святого Духа на вернув всіх відступників до пізнання істини та приєднав до обраної пастви Своєї, – Господу помолимося!

– Щоб просвітив думки невірством потьмарених світлом Богопізнання Свого і вірних Своїх укріпив та непохитними у Правовір'ї зберіг, – Господу помолимося!

– Щоб визволитися нам від усякої скорботи, гніву, небезпеки та недолі, Господу помолимося.

– Заступи, спаси, помилуй і збережи нас, Боже, Твоєю благодаттю.

– Пресвяту, Пречисту, Преблагословенну, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддамо.

Виголос архієрея: Бо Тобі належить усяка Слава ..., честь і поклоніння, Отцю і Сину і Святому Духу, нині і повсякчас і на віки віків. Хор: Амінь.

Після цього співається «Бог Господь...» із звичайними стихами і тропар:

Тропар глас 4:

Дякуємо Тобі, недостойні раби Твої, Господи, / за великі добродійства Твої, / що їх ми зазнали, прославляючи Тебе, / хвалимо, благословимо, дякуємо, / оспівуємо і величаємо Твоє милосердя / і, як раби, з любов'ю взиваємо до Тебе: / Благодійнику, Спасе наш, слава Тобі

Слава ..., глас 3:

Твоїх добродійств та дарів / не по заслузі, / як раби негідні, сподобившись, / до Тебе, Владико, ревно припадаємо, / і подяку по-сильно приносимо, / і Тебе, як Доброчинця і Творця, прославляючи, взиваємо: / слава Тобі, Боже Премилосердний.

І нині, глас 4:

Немов красу Вишнього Неба, / показав Ти і земну красу святої оселі слави Своєї, Господи; / утверди її повік-віку

і прийми наші в ній моління, / які ми невинно приносимо Тобі, / І молитвами Богородиці / всіх Життя і Воскресення!

Протодиякон: – Будьмо уважні!

Архієрей: – Мир усім!

Читець: І духові твоєму!

Протодиякон: – Премудрість. Будьмо уважні!

Читець: Прокимен, глас 4-ий:

Насаджені в домі Господньому, у дворах дому Бога нашого процвітуть.

Стих: Звеселиться праведник у Господі і уповатиме на Нього.

Апостол – до Римлян зачало 121-е.

Браття Благаю вас, остерігайтесь тих, що чинять розбрат та спокуси всупереч вченню, якого ви навчилися, і ухилийтесь від них; бо такі люди служать не Господеві нашому Ісусу Христу, а своєму череву, і ласкавими словами та красномовством зваблюють серця простодушних. Ваша покірність вірі усім відома; тому я радію за вас: тільки бажаю, щоб ви були мудрі у доброму і прості у злому. Бог же миру знищить незабаром сатану під ногами вашими. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з вами! Амінь.

Євангеліє – від Матфея зачало 75-е.

Сказав Господь стережіться, щоб ви не зневажили жодного з цих малих: бо кажу вам, що ангели їхні на небесах повсякчас бачать лице Отця Мого Небесного. Бо Син Людський прийшов знайти і спасти загинув. Як вам здається, коли буде в якогось чоловіка сто овець, і одна з них заблукає, чи не покине він у горах дев'яносто дев'ять і не піде шукати ту, що заблукала? І якщо трапиться знайти її, істинно кажу вам, він радіє за неї більше, ніж за дев'яносто дев'ять, що не заблукали. Так само немає волі Отця вашого Небесного, щоб загинув один з малих цих.

Якщо ж згрішить проти тебе брат твій, піди і викрий його між тобою і ним одним. Якщо послухає тебе, то придбав ти брата твого. Якщо ж тебе не послухає, візьми з собою ще одного або двох, щоб устами двох чи трьох свідків підтвердилося кожне слово. Якщо ж не послухає їх, скажи церкві, якщо ж і церква не послухає, то нехай він буде тобі як язичник і митар. Істинно кажу вам: що ви зв'яжете на землі, те буде розв'язане на небі, і що розв'яжете на землі, те буде розв'язане на небі.

Тоді Потрійна екденія:

– Помилуй нас, Боже, з великої милості Твоїї, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

– Ще молимося За Владику і отця нашого Блаженнішого Митрополита Епіфанія, і владика нашого Високопреосвященнішого (митрополита, архієпископа, єпископа) (ім'я правлячого архієрея), і за все у Христі братство наше.

– Ти що не хочеш смерті грішників, але чекаєш їх навернення і покаєння, наверни всіх відступників до Святої Своєї Церкви, – молимося Тобі, Милосердний Господи, вислухай і помилуй.

– Ти що створив світ цей для слави Своєї, вчини, щоб і ті які противляться слову Твоєму, навернулися і разом з усіма вірними істинною вірою та благочестям Тебе, Бога нашого, прославляли, – молимося Тобі, Всесильний Творче, вислухай і помилуй!

– Ти, що дав заповідь Свою нам любити Тебе, Бога нашого, і ближнього свого, вчини, щоб ненависть, ворожнеча, кривди, хабарництво, клятвопереступи та інші беззаконня припинилися, істинна ж любов щоб царювала в серцях наших, – молимося Тобі, Спасителю наш, вислухай і милостиво помилуй.

Архієрей виголошує: Вислухай нас, Боже, Спасителю наш, надія всіх кінців землі і тих, що в морі далеко, і, Милостивий, будь милостивим, Владико, до гріхів наших і помилуй нас, бо Ти Милостивий і Людинолюбний Бог еси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Протодиякон: – Господу помолимося!

Хор: Господи, помилуй!

Молитва

Всевишній Боже, Владико і Творче всього творіння, Що

наповняєш все величністю Своєю і утримуєш силою Своєю, Тобі, Вседаровитому Господу нашому, ми, не достойні, подяку приносимо за те, що не відвертаєшся від нас через беззаконня наші, але незбагненно попереджуєш нас щедротами Своїми. Ти задля визволення нашого послав Єдинородного Сина Свого і благовістив безмірну милість Свою до роду людського: що вельми бажаєш і чекаєш, аби навернулися до Тебе і спасенні були. Ти, зважаючи на неміч ества нашого, зміцнюєш нас всесильною благодаттю Святого Свого Духа, втішаєш спасительною вірою і досконалою надією вічних благ, та, скеровуючи [рукою Своєю] обраних Твоїх до Горнього Сиону, зберігаєш як зніицю ока. Прославляємо, Господи, велике Твоє і безприкладне чоловіколюбство і милосердя! Але, бачачи злі наміри багатьох. Всеблагий Господи, ревно, молимо Тебе: зглянься на Церкву Свою і побач, що хоч Твоє спасительне благовістя ми радісно і прийняли, але терня суєти і пристрастей робить його в декого малоплідним, в декого ж і безплідним, та, після збільшення беззаконь, одні ересями, інші розколом противлячись Євангельській істині Твоїй, відступають від насліддя Твого, відкидають Твою благодать і піддають себе суду пресвятого Твого слова. Премилосердний і Всесильний, Що до кінця не гніваєшся, Господи! Будь милостивим, благає Тебе Церква Твоя, – знаючи Тебе як Начальника і Звершителя спасіння нашого, Ісуса Христа, – будь милостивим до нас, укріпи нас в Правовір'ї силою Своєю; а тим, що помиляються, просвіти очі розуму Божественним світлом Своїм, щоб зрозуміли істину Твою; пом'якши жорстокість їх і відкрий слух, щоб пізнали голос Твій і навернулися до Тебе, Спасителя Нашого. Виправ, Господи, в декого розбещеність і життя, яке не відповідає християнському благочестю; вчини, щоб всі ми свято і непорочно жили, – нехай спасительна віра вкоріниться і плідною в серцях наших перебуватиме. Не відверни Лиця Свого від нас, Господи, поверни нам радість спасіння Тобою; подай, Господи, і пастирям Церкви Твоїї святу ревність, та піклування їх про спасіння і навернення заблудлих, духом євангельським розчини, – щоб так ми всі, спрямовувані Тобою, досягли звершення віри, сповнення надії та істинної любові [в Царстві Твоєму] і там з ликами Чесних Небесних Сил прославили Тебе, Господа нашого, Отця і Сина і Святого Духа, повік-віку. Амінь.

Тоді протодиякон, ставши на відповідному місці (на амвоні, біля ікони Спасителя, повернувшись обличчям до людей), виголошує:

Хто Бог великий, як Бог наш Ти еси Бог, що твориш чудеса Єдиний

Також підвищуючи голос:

Хто Бог великий, як Бог наш Ти еси Бог, що твориш чудеса Єдиний

І знову, ще вищим голосом:

Хто Бог великий, як Бог наш Ти еси Бог, що твориш чудеса Єдиний

І далі продовжує:

– Православ'я день святкуючи, православні люди, найбільше прослаavimo Подателя всіх благ – Бога, Який благословенний повіки.

– Цей Бог наш, промишляючи і утверджуючи улюблене насліддя Своє – Церкву Святу, коли праотців, що через переступ [від Нього] відпали, втішав правдивим словом Своїм, – ще в раю основу її поклав.

– Цей Бог наш, скеровуючи [все] до [сповнення] цієї спасительної обітниці, не залишив Себе без свідчень, але спасіння, що мало статися, провістив спочатку через праотців і пророків, зображаючи в різних образах.

– Цей Бог наш, що багаторазово і в багатьох образах у давнину говорив до отців через пророків, в останні ці дні говорив нам через Сина, що Ним і віки сотворив, Який звістив Отче до нас благовоління, відкрив Таїнства Небесні, запевнив силою Святого Духа істину благовістя, послав Апостолів по всьому світу проповідувати Євангеліє Царства і ствердив його різноманітними силами і чудесами.

– Це спасительне одкровення наслідуючи, цього благовістя тримаючись:

Віруємо в Єдиного Бога Отця, Вседержителя, Творця Неба і землі, всього видимого і невидимого.

І в Єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого, Єдинородного, що від Отця народився перше всіх віків;

Світло від Світла, Бога Істинного від Бога Істинного, рожденного, несотвореного, Єдиносущного з Отцем, що через Нього все сталося;

Він ради нас, людей, і ради нашого спасіння зійшов з небес, і воплотився від Духа Святого та Марії Діви, і став Чоловіком;

і розп'ятий був за нас при Понтії Пилаті, і страждав, і був похований,

і воскрес на третій день, як було написано;

і вознісся на небо, і сидить праворуч Отця;

і знову прийде у славі судити живих і мертвих, Його ж Царству не буде кінця.

І в Духа Святого, Господа Животворчого, Що від Отця походить, Іщо Йому з Отцем і Сином однакове поклоніння і однакова Слава ..., Що говорив через пророків.

В Єдину, Святу, Соборну і Апостольську Церкву.

Визнаємо одне Хрещення на відпущення гріхів.

Чекаємо воскресіння мертвих і життя будучого віку. Амінь.

Ця віра апостольська, ця віра отцівська, ця віра православна, ця віра вселенну ствердила.

– І Собори Святих Отців, їх передання і писання, що Божественному Одкровенню відповідають, – приймаємо і стверджуємо!

– Всім же, хто в Православ'ї подвизався словами, писаннями, вченнями, стражданнями і боговгодним життям, як захисникам та поборникам його, Христова Церква, щороку пам'ятає творячи, виголошує:

– Святому благовірному і рівноапостольному царю Костянтину та матері його Єлені, православним грецьким царям: Великому Феодосію, Феодосію Молодшому, Юстиніану, та іншим православним царям і царицям грецьким, – вічна пам'ять!

Всі люди співають: Вічна пам'ять! (тричі)

так після кожного виголосу диякона.

– Благовірному і рівноапостольному Великому князю Володимирі, благовірній Великій княгині Ользі, та іншим благовірним і великим князям та великим княгиням, та всім, хто від роду великих князів землі Руської, переставилися, – вічна пам'ять!

– Святійшим Патріархам Константинопольським, Олександрійським, Антіохійським, Єрусалимським та іншим Святійшим Патріархам Православним, Преосвященним Митрополитам, Архієпископам і Єпископам, – вічна пам'ять!

– Всім, хто постраждав і загинув у боротьбі за віру Православну і Батьківщину: князям, гетьманам, Христоіменитому воїнству і всім православним християнам, що в істинній вірі і благочесті з надією на воскресіння спочили, – вічна пам'ять!

– Православна Христова Церква, урочисто згадуючи всіх, хто подвизався в благочесті, та показуючи їх всім своїм Христоіменитим чадам як приклад для наслідування, також має обов'язком прославляти подвиги тих, хто нині спасительною вірою і добродієм, готуючи себе до вічного блаженства, Православ'я стверджує.

Після цього виголошує:

– Владиці і отцю нашому ЕПІФАНІЮ, Блаженнішому митрополиту Київському і всієї України, – многії літа!

– Владиці нашому, Високопреосвященнішому митрополту, архієпископу, єпископу (ім'я, титул) – многая літа!

Всі люди співають: Многая літа! (тричі)

так після кожного виголосу диякона.

– Святійшим Патріархам Православним, Преосвященним Православним Митрополитам, Архієпископам і Єпископам та всьому освяченому притчу, – многая літа!

– Всім православним християнам, що правдиво тримаються спасительної віри і підкоряються Христовій Церкві, подай, Господи, мир, спокій, благоденство, достаток плодів земних і многая літа!

– Свята Тройце, цих прослав і утверди до кінця в Правовір'ї; тих же, хто спотворює і хулить Православну Віру та Христову Церкву і не підкоряється їй – до неї наперни, і вчини, щоб прийшли [вони] до пізнання вічної Твоєї істини, за молитвами Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії та всіх святих. Амінь.

І після цієї молитви архієрей відразу промовляє:

Слава Тобі, Богу, Благодійнику нашому, на віки віків!

Хор: Амінь.

І співає пісню святого Амвросія Медіоланського.

Під час співу архієрей, архімандрити, протоієрей і все священне зібрання цілують святі ікони на аналоях.

Тебе Бога хвалимо,/ Тебе Господа, сповідуємо./ Тебе Предвічного Отця,/ вся земля величає,/ Тобі всі ангели,/ Тобі всі небеса і всі сили,/ Тобі Херувими і Серафими/ безперестанно голосами викликають/ Свят, Свят, Свят Господь Бог Саваоф,/ повні небеса і земля величі Твої;/ Тебе преславний апостольський хор/ Тебе пророків хвалить число./ Тебе хвалить пресвітле мучеників воїнство/ Тебе по всій вселенній сповідує Свята Церква,/ Отця неосягненої величі/ поклоняємого Твого Істинного і Єдинородного Сина/ і Святого Утішителя Духа./ Ти, Царю Слави Христе,/ Ти Отця Предвічний Син еси./ Ти для спасіння людини дівочою утробою не погордив,/ Ти переміг смерті жало,/ відкрив еси для віруючих Царство Небесне/ Ти праворуч Бога сидиш/ у славі Отчій судити прийдеш/ Тебе просимо, поможи рабам Твоїм,/ що їх дорогоцінною Кров'ю викупив Еси./ Сподоби зі святими Твоїми/ у вічній славі Твоїй царствувати/ Спаси людей Твоїх, Господи, і благослови насліддя Твоє./ Провадь і вознеси їх на віки./ У всі дні благословимо Тебе/ і хвалитимемо Ім'я Твоє навіки віків./ Сподоби, Господи, в день цей без гріха зберегтися нам/ помилуй нас, Господи, помилуй нас,/ нехай буде милість Твоя, Господи, на нас,/ бо ми надіємось на Тебе,/ щоб не пособомитись нам на віки віків Амінь.

Потім чиниться звичайний відпуст і відразу починається Літургія. Коли ж буде на те воля архієрея Послідування це буває перед закінченням Літургії після заамвонної молитви і завершується відпустом Літургії.

[1]. Порівн.: Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 475–480.

6 БЕРЕЗНЯ, понеділок

21 лютого
за старим стилем

2-й тиждень Великого посту.

Прп. Тимофія, що в Символах (795). Свт. Євстафія, архієп. Антіохійського (337). Свт. Георгія, еп. Амастрідського (802 – 811).

Козельщанської ікони Божої Матері (1881).

На 6-му часі: Іс. IV, 2 – V, 7. На веч.: Бут. III, 21 – IV, 7. Притч. III, 34 – IV, 22.

Детальний виклад порядку богослужіння, запропонованого Типіконом в Неділю ввечері, див. 13 лютого.

Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: 4 стихири покаянної Октоїха, глас 5 –ий (дві – зі стихир на стиховні вечора, дві інші – зі стиховних ранньої), Тріоді, глас 4-ий і глас 6-ий – 3, і преподобного Тимофія, глас 8-ий – 3. «Слава ..., і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «Дав еси насліддя Твоє ...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-ий. «Слава ..., і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Молитва прп. Єфрема Сиріна читається з трьома великими поклонами (без малих). Закінчення вечірні великопостове (див. 13 лютого).

На малому повечір'ї в Неділю 1-шу Великого посту, напередодні понеділка 2-ої седмиці, співається канон святих пророків, глас 5-ий, зі стихирами, глас 1-ий (див. в Тріоді Постовій), і служба прп. Льва, еп. Катанського (з 20 лютого).

Примітка. Канон Богородиці не співається, оскільки напередодні звершувалося всенічне бдіння.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірня.

Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого.

На ранній – кафізми 4-а, 5-а і 6-а. На 1-му часі – кафізми немає; на 3-му часі – кафизма 7-а; на 6-му часі – кафизма 8-а; на 9-му часі – кафизма 9-а. На вечірні – кафизма 18-а.

Про читання Євангелія на часах під час Великого посту

Устав надає особливого значення прочитанню на часах в понеділок, вівторок і середу Страсного тижня всіх чотирьох Євангелій. У цьому позначається глибока відмінність Страсної седмиці від інших тижнів Великого посту, коли за Уставом в будні дні не читаються Євангельські читання [2]. Однак з огляду на те, що належне за Уставом читання Євангелія всіх чотирьох євангелистів на часах перших трьох днів Страсного тижня дуже збільшує тривалість і без того не коротких служб цих днів, з давніх часів у багатьох храмах і обителях встановилася практика читання Євангелія перших трьох євангелистів на часах 6-го тижня. У сучасній практиці існує також звичай починати читання Євангелія на великопостових часах з 2-го тижня Великого посту, хоча це і надає для буденних великопостових служб невластиву для них за Уставом урочистість.

З огляду на сформовану практику, пропонуємо можливі варіанти розподілу євангельських уривків для читання на великопостових часах протягом 2-го – 6-ого тижнів св. Чотирнадцятиці і для читання на 6-му тижні Великого посту.

Порядок читання Євангелія на великопостових часах в середу і п'ятницю протягом 2-го-6-го тижня:

2-ий тиждень:

Сер. 3-ій час – Мф., Зач. 1–8 (1, 1 – 4, 17).

6-ий час – Мф., Зач. 9–20 (4, 18 – 7, 11).

9-ий час – Мф., Зач. 21–34 (7, 12 – 10, 8).

Пт. 3-ій час – Мф., Зач. 35–46 (10, 9 – 12, 30).

6-ий час – Мф., Зач. 47–57 (12, 30 – 14, 13).

9-ий час – Мф., Зач. 58–70 (14, 14 – 17, 9).

3-ій тиждень:

Сер. 3-ій час – Мф., Зач. 71–80 (17, 10 – 20, 16).

6-ий час – Мф., Зач. 81–90 (20, 17 – 22, 22).

9-ий час – Мф., Зач. 91–103 (22, 23 – 24, 51).

Пт. 3-ій час – Мф., Зач. 104–108 (25, 1 – 26, 56).

6-ий час – Мф., Зач. 109–116 (26, 57 – 28, 20).

9-ий час – Мк., Зач. 1–12 (1, 1 – 3, 19).

4-ий тиждень:

Сер. 3-ій час – Мк., Зач. 13–22 (3, 20 – 6, 7).

6-ий час – Мк., Зач. 23–32 (6, 7 – 8, 10).

9-ий час – Мк., Зач. 33–44 (8, 11 – 10, 16).

Пт. 3-ій час – Мк., Зач. 45–55 (10, 17 – 12, 27).

6-ий час – Мк., Зач. 56–64 (12, 28 – 14, 42).

9-ий час – Мк., Зач. 65–71 (14, 43 – 16, 20).

5-ий тиждень:

Сер. 3-ій час – Лк., Зач. 1–5 (1, 1 – 2, 20).

6-ий час – Лк., Зач. 6–15 (2, 20 – 4, 36).

9-ий час – Лк., Зач. 16–28 (4, 37 – 7, 1).

Пт. 3-ій час – Лк., Зач. 29–38 (7, 1 – 8, 39).

6-ий час – Лк., Зач. 39 – 50 (8, 40 – 10, 15).

9-ий час – Лк., Зач. 51 – 62 (10, 16 – 12, 1).

6-ий тиждень:

Сер. 3-ій час – Лк., Зач. 63 – 73 (12, 2 – 13, 35).

6-ий час – Лк., Зач. 74 – 83 (14, 1 – 17, 4).

9-ий час – Лк., Зач. 84 – 95 (17, 3 – 19, 28).

Пт. 3-ій час – Лк., Зач. 96 – 107 (19, 29 – 21, 36).

6-ий час – Лк., Зач. 108 – 109 (21, 37 – 23, 1).

9-ий час – Лк., Зач. 110 – 114 (23, 2 – 24, 53).

Порядок читання Євангелія на великопостових часах щодня протягом 2-го-6-ого тижнів:

2-ий тиждень:

Пн. 3-ій час – Мф., Зач. 1–4 (1, 1 – 2, 23).

6-ий час – Мф., Зач. 5 – 8 (3, 1 – 4, 17).

9-ий час – Мф., Зач. 9 – 11 (4, 18 – 5, 19).

Вт. 3-ій час – Мф., Зач. 12 – 17 (5, 20 – 6, 21).

6-ий час – Мф., Зач. 18–22 (6, 22 – 7, 21).

9-ий час – Мф., Зач. 23 – 28 (7, 21 – 9, 1).

Сер. 3-ій час – Мф., Зач. 29 – 34 (9, 1 – 10, 8).

6-ий час – Мф., Зач. 35 – 43 (10, 9 – 11, 30).

9-ий час – Мф., Зач. 44 – 46 (12, 1 – 12, 30).

Чт. 3-ій час – Мф., Зач. 47 – 49 (12, 30 – 13, 3).

6-а час – Мф., Зач. 50 – 54 (13, 4 – 13, 43).

9-ий час – Мф., Зач. 55–56 (13, 44 – 13, 58).

Пт. 3-ій час – Мф., Зач. 57–59 (14, 1 – 14, 34).

6-ий час – Мф., Зач. 60 – 64 (14, 35 – 15, 39).

9-ий час – Мф., Зач. 65 – 70 (16, 1 – 17, 9).

3-ий тиждень:

Пн. 3-ій час – Мф., Зач. 71 – 73 (17, 10 – 18, 4).

6-ий час – Мф., Зач. 74 – 75 (18, 1 – 18, 20).

9-ий час – Мф., Зач. 76 – 80 (18, 18 – 20, 16).

Вт. 3-ій час – Мф., Зач. 81 – 82 (20, 17 – 20, 34).

6-ий час – Мф., Зач. 83 – 84 (21, 1 – 21, 22).

9-ий час – Мф., Зач. 85 – 88 (21, 23 – 21, 46).

Сер. 3-ій час – Мф., Зач. 89 – 90 (22, 1 – 22, 22).

6-ий час – Мф., Зач. 91 – 93 (22, 23 – 23, 12).

9-ий час – Мф., Зач. 94 – 96 (23, 13 – 23, 39).

Чт. 3-ій час – Мф., Зач. 97 – 98 (24, 1 – 24, 13).

6-ий час – Мф., Зач. 99 (24, 13 – 24, 28).

9-ий час – Мф., Зач. 100–104 (24, 27 – 25, 13).

Пт. 3-ій час – Мф., Зач. 105–106 (25, 14 – 25, 46).

6-ий час – Мф., Зач. 107–109 (26, 1 – 26, 75).

9-ий час – Мф., Зач. 110–116 (27, 1 – 28, 20).

4-ий тиждень:

Пн. 3-ій час – Мк., Зач. 1–5 (1, 1 – 1, 35).

6-ий час – Мк., Зач. 6 – 9 (1, 35 – 2, 22).

9-ий час – Мк., Зач. 10 – 12 (2, 23 – 3, 19).

Вт. 3-ій час – Мк., Зач. 13–16 (3, 20 – 4, 23).

6-ий час – Мк., Зач. 17 – 22 (4, 24 – 6, 7).

9-ий час – Мк., Зач. 23 – 29 (6, 7 – 7, 24).

Сер. 3-ій час – Мк., Зач. 30–32 (7, 24 – 8, 10).

6-ий час – Мк., Зач. 33 – 38 (8, 11 – 9, 9).

9-ий час – Мк., Зач. 39 – 44 (9, 10 – 10, 16).

Чт. 3-ій час – Мк., Зач. 45 – 48 (10, 17 – 10, 52).

6-ий час – Мк., Зач. 49 – 51 (11, 1 – 11, 26).

9-ий час – Мк., Зач. 52–55 (11, 27 – 12, 27).

Пт. 3-ій час – Мк., Зач. 56 – 60 (12, 28 – 13, 23).

6-ий час – Мк., Зач. 61 – 64 (13, 24 – 14, 42).

9-ий час – Мк., Зач. 65 – 71 (14, 43 – 16, 20).

5-ий тиждень:

Пн. 3-й час – Лк., Зач. 1 – 5 (1, 1 – 2, 20).

6-ий час – Лк., Зач. 6 – 9 (2, 20 – 3, 18).

9-ий час – Лк., Зач. 10 – 12 (3, 19 – 4, 15).

Вт. 3-й час – Лк., Зач. 13 – 15 (4, 16 – 4, 36).

6-ий час – Лк., Зач. 16 – 20 (4, 37 – 5, 32).

9-ий час – Лк., Зач. 21 – 24 (5, 33 – 6, 23).

Сер. 3-й час – Лк., Зач. 25 – 28 (6, 24 – 7, 1).

6-ий час – Лк., Зач. 29 – 32 (7, 1 – 7, 35).

9-ий час – Лк., Зач. 33 – 35 (7, 36 – 8, 15).

Чт. 3-й час – Лк., Зач. 36 – 38 (8, 16 – 8, 39).

6-ий час – Лк., Зач. 39 – 44 (8, 40 – 9, 27).

9-ий час – Лк., Зач. 45 – 48 (9, 28 – 9, 56).

Пт. 3-й час – Лк., Зач. 49 – 50 (9, 57 – 10, 15).

6-ий час – Лк., Зач. 51 – 56 (10, 16 – 11, 13).

9-ий час – Лк., Зач. 57 – 62 (11, 14 – 12, 1).

6-ий тиждень:

Пн. 3-й час – Лк., Зач. 63 – 68 (12, 2 – 12, 48).

6-ий час – Лк., Зач. 69 – 70 (12, 48 – 13, 9).

9-ий час – Лк., Зач. 71 – 73 (13, 10 – 13, 35).

Вт. 3-й час – Лк., Зач. 74 – 77 (14, 1 – 14, 35).

6-ий час – Лк., Зач. 78 – 80 (15, 1 – 16, 9).

9-ий час – Лк., Зач. 81 – 83 (16, 10 – 17, 4).

Сер. 3-й час – Лк., Зач. 84 – 86 (17, 3 – 17, 25).

6-ий час – Лк., Зач. 87 – 89 (17, 26 – 18, 14).

9-ий час – Лк., Зач. 90 – 95 (18, 15 – 19, 28).

Чт. 3-й час – Лк., Зач. 96 – 98 (19, 29 – 19, 48).

6-ий час – Лк., Зач. 99 – 101 (20, 1 – 20, 26).

9-ий час – Лк., Зач. 102 – 103 (20, 27 – 21, 4).

Пт. 3-й час – Лк., Зач. 104 – 107 (21, 5 – 21, 36).

6-ий час – Лк., Зач. 108 – 109 (21, 37 – 23, 1).

9-ий час – Лк., Зач. 110 – 114 (23, 2 – 24, 53).

Порядок читання Євангелія на великопостових часах лише на 6-ому тижні:

Пн. 3-й час – Мф., Зач. 1 – 17 (1, 1 – 6, 21).

6-ий час – Мф., Зач. 18 – 42 (6, 22 – 11, 26).

9-ий час – Мф., Зач. 43 – 66 (11, 27 – 16, 12).

Вт. 3-й час – Мф., Зач. 67 – 83 (16, 13 – 21, 17).

6-ий час – Мф., Зач. 84 – 105 (21, 18 – 25, 30).

9-ий час – Мф., Зач. 106 – 116 (25, 31 – 28, 20).

Сер. 3-й час – Мк., Зач. 1 – 25 (1, 1 – 6, 45).

6-ий час – Мк., Зач. 26 – 51 (6, 45 – 11, 26).

9-ий час – Мк., Зач. 52 – 71 (11, 27 – 16, 20).

Чт. 3-й час – Лк., Зач. 1 – 16 (1, 1 – 4, 44).

6-ий час – Лк., Зач. 17 – 38 (5, 1 – 8, 39).

9-ий час – Лк., Зач. 39 – 62 (8, 40 – 12, 1).

Пт. 3-й час – Лк., Зач. 63 – 82 (12, 2 – 16, 18).

6-ий час – Лк., Зач. 83 – 105 (16, 19 – 21, 11).

9-ий час – Лк., Зач. 106 – 114 (21, 12 – 24, 53).

Якщо на 6-ій седмиці (тижні) припадає свято Благовіщення або храмове свято, тоді Євангелія можуть бути прочитані за 4 дні:

1-й день:

3-й час – Мф., Зач. 1 – 25 (1, 1 – 8, 13).

6-ий час – Мф., Зач. 26 – 52 (8, 14 – 13, 30).

9-ий час – Мф., Зач. 53 – 78 (13, 31 – 19, 15).

2-й день:

3-й час – Мф., Зач. 79 – 101 (19, 16 – 24, 35).

6-ий час – Мф., Зач. 102 – 116 (24, 36 – 28, 20).

9-ий час – Мк., Зач. 1 – 39 (1, 1 – 9, 16).

3-й день:

3-й час – Мк., Зач. 40 – 71 (9, 17 – 16, 20).

6-ий час – Лк., Зач. 1 – 21 (1, 1 – 5, 39).

9-ий час – Лк., Зач. 22 – 49 (6, 1 – 9, 62).

4-й день:

3-й час – Лк., Зач. 50 – 76 (10, 1 – 14, 24).

6-ий час – Лк., Зач. 77 – 101 (14, 25 – 20, 26).

9-ий час – Лк., Зач. 102 – 114 (20, 27 – 24, 53).

7 БЕРЕЗНЯ, вівторок

22 лютого
за старим стилем

Знайдення мощей мучеників, що в Євгенії (395 – 423). Мчч. Маврикія і 70-х воїнів: Фотина, Феодора, Филипа та інших (бл. 305). Прпп. Фаласія, Лимнія і Варадата, пустельників сирійських (V). Прп. Афанасія, спов. (821).

З понеділка 2-го тижня Великого посту на повечір'ї починається спільне співання канону Пресвятої Богородиці (з Октоїха) і служб тих святих, пам'ять яких припадає на час від Лазаревої суботи до Неділі Антипасхи (див. Типікон, гл. 49, «У понеділок 2-го тижня посту», 1-е «див»). Таким чином, на великому повечір'ї вівторка (воно звершується в понеділок увечері) співається канон Богородиці (Октоїха) і канон святих, пам'ять яких припадає на Вербну неділю – мч. Мотрони Солунської (з 27 березня) (Тому, що на Лазарову суботу у цьому році припадає віддання свята Благовіщення, служба яких, згідно типікону буде перенесена на повечір'я 6-ої седмиці.)

Про служби святим на повечір'ї

Служби святим на повечір'ї відбуваються наступним чином. Після закінчення повсякденного славослів'я: «Слава в вишніх Богу ...» (на великому повечір'ї) або ж після Символу віри (на малому повечір'ї) співається канон Богородиці з Октоїха (без ірмосів) і канон святого з Мінеї (без ірмосів) з «Молебними» приспівами «Пресвята Богородице, спаси нас», «Преподобний отче (ім'я), моли Бога за нас», або «Святі апостоли, моліть Бога за нас» і т. д.; в кінці: «Слава» – тропар, «І нині» – Богородичний. Таким чином виконуються всі пісні канону. Після 3-ої пісні – кондак і сідальний Мінеї. Після 6-ої пісні – сідальний Богородиці (див. Типікон, гл. 49, «У понеділок 2-ої седмиці постів», 1-е «зри»), після 9-ої пісні – стихири святого з «Господи, звизаю» (з тими ж приспівами, що і на каноні). «Слава .., і нині» – Богородичний або Хрестобогородичний [1].

Порядок читань, згідно з календарем:

На 6-му часі: Іс. V, 7 – 16. На веч.: Бут. IV, 8 – 15. Притч. V, 1 – 15.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого; особливості див. 15 лютого.

НА РАННІЙ – кафізми 10-а, 11-а і 12-а. На 1-му часі – кафізма 13-а; на 3-му часі – кафізма 14-а; на 6-му часі – кафізма 15-а; на 9-му часі – кафізма 16-а. На вечірні

– кафізма 18-а.

[1]. Богородичний і Хрестобогородичний знаходяться на ряду в Мінеї. Якщо на ряду цих текстів немає, то вони беруться з додатку Мінеї за гласом останньої стихири, від менших (2-ий додаток).

8 БЕРЕЗНЯ, середа

23 лютого
за старим стилем

Сщмч. Полікарпа, єп. Смирнського (167). Прпп. Іоана, Антіоха, Антоніна, Мойсея, Зевина, Поліхронія, Мойсея іншого і Даміана, пустельників сирійських (V). Прп. Олександра, ченця, ігумена обителі «Невсипущих» (бл. 430).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. V, 16 – 25. На веч.: Бут. IV, 16 – 26. Притч. V, 15 – VI, 3.

Предтечі: 1) Іс. XL, 1 – 3, 9; XLI, 17 – 18; XLV, 8; XLVIII, 20 – 21; LIV, 1; 2) Мал. III, 1 – 3, 5 – 7, 12, 17 – 18; IV, 4 – 6; 3) Прем. Солом. IV, 7, 16 – 17, 19 – 20; V, 1 – 7.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці і служба Прп. Іларіона Нового (з 28 березня).

Полуношниця, рання та часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого; особливості його див. 16 лютого.

На ранній – кафізми 19-а, 20-а і 1-а. На 1-му часі – кафізма 2-а; на 3-му часі – кафізма 3-тя; на 6-му часі – кафізма 4-а; на 9-му часі – кафізма 5-а.

Детальний виклад порядку вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 16 лютого.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихирні на 10: Тріоді – 6: самогласний дня, глас 1-ий: «Духовний візьмемо піст...» (двічі), і мучеників, глас той же: «Всехвальні мученики...», і подібні Тріоді, глас 3-ий: «Божественних апостолів...», «Велике і

страшне...», і глас 6-ий: «Христові апостоли...»; і стихирні Предтечі, глас 5-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава» – Предтечі, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний, догматик, глас той же: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід з «Світло Тихе». Прокимени і читання паремій Тріоді (прокимен 1-ий паремії, глас 6-ий: «Звеселіться у Господі...», зі стихом; прокимен 2-ий паремії, глас 1-ий: «Буде, Господи, милість Твоя...», зі стихом) і читання трьох паремій Предтечі (зі звичайними виголосами «Премудрість» і «Будьмо уважні»).

«Нехай піднесеться молитва моя ...», і звичайне послідування Літургії Ранішосвячених Дарів.

9 БЕРЕЗНЯ, четвер

24 лютого
за старим стилем

Перше (IV) і друге (452) знайдення голови Іоана Предтечі.

Прп. Еразма Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1160).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

Ран. – Лк., 31 зач., VII, 17 – 30.

На 6-му часі: Іс. VI, 1 – 12. На веч.: Бут. V, 1–24. Притч. VI, 3 – 20.

Літ. – Предтечі: 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Мф., 40 зач., XI, 2 – 15.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у середу ввечері (без поклонів):

Після 1-го Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-й. «Слава .., і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Після 2-го Трисвятого – звичайні тропарі: «Помилуй нас, Господи...».

Після «Слава у вишніх...» – канон Богородиці (Октоїха) та служба мчч. Марка, єпископа, Кирила диякона та інших (з 29 березня).

Після 3-го Трисвятого – кондак Предтечі, глас 2-й (замість «Господи Сил ...»).

Після «Чеснішу від Херувимів...» – виголос: «Боже, ущебри нас...», і молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Кінцеве Трисвяте та «Господи, помилуй» (12) не читаються. Закінчення служби як на малій вечірні. Відпуст малий (але не «Владико Многомилостивий...»), і прощення від священика (за звичаєм).

На полуношниці кафізма 17-а, тропарі звичайні. Після «Чеснішу від Херувимів...» – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами).

РАННЯ. Після виголосу: «Благословенний Бог наш...» – чтець: «Прийдіть, поклонимось...» (тричі) і звичайні псалми 19-й та 20-й (на яких відбувається кадіння всього храму).

На «Бог Господь» – тропар Предтечі, глас 4-й (двічі). «Слава .., і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафізми 6-а, 7-а та 8-а.

Після 1-ої кафізми – малої екстєнії немає. Сідальний Тріоді, глас 3-й: «Христос лоза красна...». «Слава» – глас той же, сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Милосердя Твого...».

Після 2-ої кафізми – малої екстєнії немає. Сідальний Тріоді, глас 6-й: «Господи...» (див. той, що після 3-ої). «Слава» – глас той же, сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Милосердя джерело ...».

Після 3-ої кафізми – мала екстєнія. Сідальний Предтечі, глас 4-й: «Як Божественний скарб...» (див. після 1-ої кафізми). «Слава» – інший сідальний Предтечі, глас той же: «Вийшовши преславно, як золото із руди...» (див. після 2-ої кафізми), «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Ніколи не замовкнимо...».

Поліелей. Величання Предтечі та вибраний псалом. Сідальний Предтечі після поліелея, глас 8-й: «Хрестителева глава...» (двічі). «Слава .., і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Дякуємо Тобі завжди, Богородице...». Ступенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен Предтечі, глас 4-й: «Там вирощу ріг Давида, приготую світильник помазанику Моєму»; стих: «Пом'яни, Господи, Давида і всю лагідність його». Євангеліє – Предтечі. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого славного Пророка, Предтечі та Хрестителя Іоанна...». Стихира Предтечі, глас 6-й: «Та, що раніше не блюді...». Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12). Іерей: «Милістю і милосердям...». Хор: «Амінь».

Канони:

1-а, 3-я, 5-а, 6-а та 7-ма пісні – канон Предтечі з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі)

4-а, 8-а та 9-а пісні – канон Предтечі з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і триспівці Тріоді на 8.

Біблійні пісні у святковій редакції – «Співаємо Господеві...».

Катавасія після 1-ої, 3-ої, 5-ої, 6-ої та 7-ої піснями – «Відкрию уста мої...»; після 4-ої, 8-ої та 9-ої піснях – ірмос другого триспівця Тріоді, глас 6-й.

Після 3-ої пісні - сідальний Предтечі, глас 8-й (двічі). «Слава .., і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні - кондак та ікос Предтечі, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Світільний Предтечі (двічі). «Слава .., і нині» – Богородичний Мінеї.

«Хвалить Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах Предтечі, глас 4-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – Предтечі, глас 6-й: «Всечесну гласу...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Благодарюлюбивий Боже...».

Чтець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не виголошується), і читається повсякденне славослів'я. Єктенія: «Доповнимо ранню молитву...», і молитва головопоклонна.

На стиховні стихирах Тріоді, глас 8-й (зі звичайними приспіваними). «Слава» – Предтечі, глас 6-й: «Та, що раніше на блюді...» (див. після 50-го псалма; порівн.: Типікон, 3-я Маркова глава від 24 лютого), «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

«Благо є» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» – тропар Предтечі, глас 4-й. «Слава .., і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...». Єктенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...». Іерей – виголос: «Бо Ти Милостивий і Людинолюбний...». Хор: «Амінь».

Примітка. Після виголосу єктенії: «Бо Ти Милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», іерей: «Суший благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» [або: «Утверди, Боже...»], після чого – 3 великі поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна. Чтець: «Амінь», і одразу, без відпусту ранньої, читається 1-ий час.

На 1-му часі – кафізма 9-а. Тропар Предтечі. Стихи часу: «Стопи мої направи...» і «Нехай наповняться уста мої...» – читаються. Після «Отче наш...» – кондак Предтечі. Після виголосу: «Боже, змилуйся над нами...» – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). (Кінцеве Трисвяте не вимовляється.) Безпосередньо після поклонів іерей читає молитву: «Христе, Світло Істинне...». За традицією, співається «Непереможній Воеводі...». Відпуст великий, і многоліття.

На 3-му часі – кафізму 10-та. На 6-й часі – кафізму 11-а; тропар пророцтва (Тріоді), 1-й прокимен Тріоді, читання паремії Тріоді, 2-й прокимен Тріоді. На 9-му часі – кафізму 12-а. На всіх часах – тропар Предтечі, після «Отче наш...» – кондак Предтечі, кінцевий виголос іерея – «Боже, змилюсердися над нами...», молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами).

На зображальних блаженні – читаються без співу.

Кондаки:

У Господському храмі – кондак храму. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – «Заступнице християн...»; або ж – кондак Предтечі. «Слава .., і нині» – кондак храму.

У храмі Богородиці – кондак Предтечі. «Слава .., і нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак Предтечі. «Слава» – кондак храму, «І нині» – «Заступнице християн...».

Чтець: «Господи, помилуй» (40), «Слава .., і нині»; «Чеснішу від Херувимів...», «Іменем Господнім...»; іерей – виголос: «Боже, змилуйся...», молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Молитва: «Всесвята Тріїце...». Іерей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від Херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава .., і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей вимовляє відпуст: «Христос, Істинний Бог наш...». Хор: – «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття, за традицією, не співаються.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні у поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 16 лютого.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихирах на 10: Тріоді – 6: самоголосний дня, глас 5-й: «Не постившись за заповіддю...» (двічі), і мученицький, глас той же: «Про всіх земних...» (ці стихирах Тріоді див. на стиховні вечірні в четвер), і подібні Тріоді, глас 4-й: «В ребра проколотий ...», «Хвороба...», і глас 5-й: «Господи, Животворящий Твій Хрест. ...» (ці стихирах Тріоді див. на «Господи, взиваю» у четвер на вечірні); і стихирах Предтечі, глас той же – 4 (див. на «Господи, взиваю»; перша стихира – двічі). «Слава» – Предтечі, глас 6-й: «Скарб Божественних дарів...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Зброя, як сказав Симеон...» (див. у Мінеї на «Господи, взиваю» 10 лютого у службі сщмч. Харалампія, 17 лютого у службі вчм. Феодора Тирона, 29 лютого в службі прп. Касіяна Римлянина).

Вхід із Євангелієм. «Світе Тихий». Прокимни і читання паремій Тріоді (прокимен 1-ої паремії, глас 4-й: «Господи, на небесах милість Твоя...», з стихом; прокимен 2-ої паремії, глас 6-й: «Потерпи Господа, і збережи шлях Його»), з стихом). Після «Нехай піднесеться молитва...» – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Малої єктенії немає.

Відразу після поклонів – звичайні виголошення, як на повній Літургії, спів прокимна перед Апостолом (диякон: «Будьмо уважні», іерей: «Мир всім», чтець: «І духові твоїм», диякон: «Премудрість»), і Предтечі, глас 7-й: «Звеселиться праведник у Господі ...» (з стихом).

Апостол, алуарій та Євангеліє – Предтечі.

Після прочитання Євангелія царські втрата зачинаються. Єктенія потрійна: «Промовмо усі...», та інше послідування Літургії Ранішосвячених Дарів.

Причасний: «Споживіть і пізнайте...», і Предтечі: «В пам'ять вічну...».

На відпусті іерей згадує як денних святих спочатку св. Іоанна Предтечу, потім святого наступного дня – свт. Тарасія, архієп. Константинопольського.

Примітка. Канон рядового святого (25 лютого, свт. Тарасія, архієп. Константинопольського) співається на ранній, а вечірні стихирах з «Господи, взиваю» співаються на хвалітних. Див: Типікон, 24 лютого, 11-а Маркова глава, 4-е «зри».

Примітка. «А після відпусту йдемо до трапези, і їмо два варення з оливи, і п'ємо вино. А в середу і п'ятку, їмо два варення без оливи, і п'ємо вино» (Типікон, 24 лютого, 11-я Маркова глава).

10 БЕРЕЗНЯ, п'ятниця

25 лютого за старим стилем

Свт. Тарасія, архієп. Константинопольського (806).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. VII, 1 – 14. На веч.: Бут. V, 32 – VI, 8. Притч. VI, 20 – VII, 1.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в четвер увечері – канон Богородиці і служба прп. Іоана Ліствичника (30 березня).

Полуношниця, рання і часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого; особливості його див. 18 лютого.

НА РАННІЙ – кафізми 13-а, 14-а і 15-а.

На хвалітних співаються стихирах свт. Тарасія Константинопольського (з Господи, взиваю), глас 2-й – 4 (перша – двічі). «Слава і нині» – Хрестобогородичний з Мінеї, глас той же. (на ряду). «Слава і нині», «Тобі слава подобає...» після стихир не виголошується.

На 1-му часі кафізми немає; на 3-му часі – кафізма 19-а; на 6-му часі – кафізма 20-а; на 9-му часі кафізми немає.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 16 лютого.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихир на 10: самогласний Тріоді, глас 4-ий: «Нині час сприятливий ...» (двічі), мученичні Октоїха, глас 5-ий – 4, і стихир святителя, глас 8-ий – 4 (з 26 лютого, свт. Порфирія, архієп. Гаазького; перша стихира – двічі). «Слава» – мертвим Октоїха, глас 4-ий: «З духами

спочилих...» (зі стихир на стиховні у п'ятницю ввечері), «І нині» – догматик, глас 5-ий: «У Червоному морі ...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокімен 1-ий паремії, глас 4-ий: «Милість та істина Твоя ...», зі стихом; прокімен 2-ий паремії, глас 6-ий: «Я сказав: Господи, помилуй мене ...», зі стихом). «Нехай піднесеться молитва моя ...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

11 БЕРЕЗНЯ, субота

26 лютого за старим стилем

Свт. Порфирія, архієп. Газького (420). Мч. Севастіана (бл. 66).

Поминання померлих.

Літургія свт. Іоана Золотоустого.

Євр., 309 зач., III, 12 – 16. Мк., 6 зач., I, 35 – 44.

За спокій: 1 Сол., 270 зач., IV, 13 – 17. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Цієї суботи і в дві прийдешні заупокійна служба з Тріоді з'єднується зі службами Мінеї та Октоїха.

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я (без поклонів):

Після 1-го Трисвятого – тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки ...». «Слава» – інший тропар голос той же: «Пом'яни, Господи ...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Мати Свята ...».

Після 2-го Трисвятого – тропарі Часослова (звичайні), глас 6-ий: «Помилуй нас, Господи ...».

Після «Слава в вишніх ...» – співається служба прп. Прокція Декаполіта (з 27 лютого), і заупокійний канон Октоїха, глас 5-ий (з ранньої суботи, без ірмосів). Канон Богородиці співається, так як замінюється заупокійним.

Після канонів – «Достойно є».

Після 3-го Трисвятого – кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокій ...» (замість «Господи Сил ...»). «Господи, помилуй» (40), «Ти, що кожного часу ...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава .., і нині», «Чеснішу від херувимів ...», «Іменем Господнім ...». Виголос: «Молитвами святих отців наших ...». Читець: «Амінь». Молитва: «Непорочна, Пречиста ...», «І дай нам, Владико ...», «Преславна Приснодіво ...», «Уповання моє Отець ...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже ...». «Слава .., і нині». «Господи, помилуй» (тричі). «Благослови». Відпуст малий: «Христос, істинний Бог наш ...». Звичайне прощення. Єктенія: «Помолимося ...».

Полуношниця звичайна – суботня.

РАННЯ починається звичайним порядком (див. 4 березня).

Замість «Бог Господь» – «Алилуя», глас 2-ий, із заупокійними стихами: 1-ий – «Блаженні, ті кого обрав і прийняв Ти, Господи»; 2-й – «Пам'ять про них з роду в рід»; 3-й – «Душі їх у блаженстві перебуватимуть». Тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки ...» (двічі). «Слава» – інший тропар, глас той же: «Пом'яни, Господи ...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Мати Свята ...».

Читається 16-а кафізма. Мала єктенія (звичайна, а не заупокійна). Сідальні Октоїха, глас 5-ий. «Слава .., і нині» – Богородичний воскресний поточного гласу. (див. Після 1-ої кафізми).

Після сідального відразу (нічого не промовляючи) співаємо (за Уставом, на 5-ий глас) непорочні (17-ю кафізму), розділяючи на дві частини (статті), з приспівом до 1-ої: «Благословен еси, Господи, навчи мене заповітів Твоїх». Перша стаття закінчується 93-м стихом, перед словом: «Середина». Після першої статті не вимовляється: «Слава .., і нині», але з приспівом співаються (тричі) заключні 92-й і 93-й стихи: «Якби не закон Твій ...» і «Навіки не забуду повелінь Твоїх ...».

Примітка. Щодо закінчення першої і другої статті 17-ої кафізми при заупокійному богослужінні існують такі думки: 1) кожен з двох останніх стихів першої і другої статті співається по тричі з відповідним приспівом; 2) в кожній статті два останніх стиха об'єднуються «як один» і співаються з приспівом тричі.

Виголошується мала заупокійна єктенія: «Ще і ще ...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Ще молимося за упо-

кій душ спочилих рабів Божих праотців, отців, і братів наших ...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Щоб Господь Бог оселив душі їхні ...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Милості Божої ...», хор: «Подай, Господи». «Господу помолимося». Хор тихо: «Господи, помилуй» (40). Іерей таємно читає молитву: «Боже духів ...». Виголос: «Бо Ти еси Воскресіння ...». Хор: «Амінь».

Друга стаття 17-ої кафізми: «Твій – я, спаси мене...» співається з приспівом до кожного стиха: «Спасе, спаси мене». В кінці тричі співаються з приспівом заключні 175-й і 176-й стихи: «Нехай живе душа моя ...» і «Я блукаю, наче ягня загублене ...».

Далі тропарі після Непорочних, глас 5-ий: «Собор святих...», з приспівом «Благословен еси, Господи, навчи мене заповітів Твоїх». Мала заупокійна єктенія (див. Після 1-ої статті). «Господи, помилуй» (40). Іерей таємно читає молитву: «Боже духів ...». Після виголосу хор: «Амінь», і сідальний, глас 5-ий: «Упокой, Спасе наш ...», «Слава» – кінець цього піснеспіву: «І всі, свідомі і не свідомі, Людинолюбче», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Христе Боже, що від Діви засяяв ...». Псалом 50-ий. (Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх ...» не промовляється.)

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси раз), канон Мінеї (святителя) на 4. Починаючи з 6-ої пісні канону храму пропускається, і співається спочатку канон Мінеї (святителя) з ірмосом на 6 (ірмоси раз), потім два четвероспівця Тріоді – на 10.

У храмі святого – канон Мінеї (святителя) з ірмосом на 6 (ірмоси раз), канон храму святого на 4. Починаючи з 6-ої пісні канону храму пропускається, співаються канон Мінеї (святителя) і четвероспівцем так само, як в храмі Господському і Богородиці.

Біблійні пісні Ірмологія за великопостовим розділом.

Примітка. Початкові стихи пісень Святого Писання, з 1-ої по 5-у, не співаються, а починають читатися тільки після ірмосу і 1-го тропаря, з напису «на 8» (всього на 10). 13 стихів 6-ої і 9-ої біблійних пісень (включаючи «Слава» та «І нині») починають співатися, чергуючись з тропарями канону Мінеї і четвероспівців Тріоді, – після ірмосу канону Мінеї (всього, включаючи ірмос канону Мінеї, на 14, і на закінчення ще 2 додаткових тропаря 2-го четвероспівця з особливими приспівами). 7-а і 8-а біблійні пісні читаються від початку до кінця; після стиха з написом «на 14» співається ірмос канону Мінеї і далі тропарі, чергуючись зі стихами (всього, включаючи ірмос Мінеї, на 14, і на закінчення ще 2 додаткових тропаря 2-го четвероспівця з особливими приспівами).

Катавасія після 3-ої пісні – ірмос 3-ої пісні останнього канону, а після 6-ої, 7-ої, 8-ої і 9-ої – ірмоси другого четвероспівця.

Після 3-ої пісні – мала єктенія (звичайна, а не заупокійна). Кондак святителя, глас 1-ий; сідальний святителя, глас 3-ій. «Слава .., і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – мала заупокійна єктенія (див. Після

1-ої статті 17-ої кафізми). Кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокой ...», та ікос, глас той же.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Достойно є». Світільний гласу.

Примітка. Світільний запозичується з додатку Октоїха «Світільний денний на всю седмицю» і береться за рядовим гласом Октоїха (в даному випадку 5-го гласу). Світільний виводиться двічі (через «Слава .., і нині»), перший раз закінчуючись словами: «Молитвами, Господи, святих Твоїх, і спаси мене», а другий – «Молитвами, Господи, Богородиці, і спаси мене».

У Світільних 6-го гласу замість закінчення змінюється початок, тому світільні 6-го гласу в суботу виконуються наступним чином: «Молитвами, Господи, святих Твоїх, пошли душам нашим Своє світло присносущне» [або: «Молитвами, Господи, всіх святих, пошли душам нашим Своє світло присносущне», - порівн.: Тріодь Постова]; «Слава .., і нині» – Молитвами, Господи, Богородиці, пошли душам нашим Своє світло присносущне».

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі Октоїха (мученичні), глас 6-ий – 4. «Слава» – мертвих Октоїха, глас той же, «І нині» – Богородичний Октоїха, глас той же.

«Тобі слава подобає ...» не промовляється, але відразу: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне словослів'я.

Стихири на стиховні Октоїха, глас 6-ий. «Слава .., і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же.

«Благо є» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» – тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки ...». «Слава» – інший тропар, глас той же: «Пом'яни, Господи ...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Мати Свята ...».

Після потрійної екстени «Помилуй нас, Боже ...» – ієрей: «Премудрість». Хор: «Благослови». Ієрей: «Суций благословенний ...». Хор: «Амінь». «Утверди, Боже ...», і відразу 1-ий час.

НА ЧАСАХ – тропарі: «Апостоли, мученики і пророки ...». «Слава» – «Пом'яни, Господи, як благий ...». Кондак: «Зі святими упокой ...».

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні гласу – 6.

Після входу – тропарі, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки ...», «Пом'яни, Господи, як благий ...». «Слава» – кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокой ...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Тебе і стіну, і пристанище ...».

Прокимен – дня (суботи), глас 8-ий: «Веселіться у Господі...», стих: «Блаженні, кому прощено беззаконня ...»; і заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебувають...».

Апостол і Євангеліє – суботи 2-го тижня і заупокійні.

Алилуарій – дня (суботи): «Взивали праведні ...», стих: «Багато скорбот у праведних ...»; і заупокійний: «Блаженні, ті кого обрав ...».

Причасний – дня (суботи): «Радуйтеся, праведні ...», і заупокійний: «Блаженні, ті кого обрав ...».

12 БЕРЕЗНЯ, неділя

27 лютого
за старим стилем

2-га неділя Великого посту. Глас 6.

Свт. Григорія Палами, архієп. Фесалонікійського (перехідне святкування в 2-гу неділю Великого посту). Собор усіх преподобних отців Києво-Печерських (перехідне святкування в 2-гу неділю Великого посту).

Прп. Прокопія Декаполіта, спов. (бл. 750). Прп. Тита, пресвітера Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1190). Прп. Тита Києво-Печерського, колишнього воїна, що в Дальніх печерах (XIV). Прп. Фалалея Сирійського (бл. 460).

Воскресна служба звершується за Октоїхом, Тріоддю та Мінеєю.

Примітка. В період співу Постої Тріоді починаючи від Неділі митаря і фарисея у недільні дні Мінея не використовується окрім пам'яті святих, що мають поліелей або бдіння. Києво-Печерські угодники особливо шануються Українською Православною Церквою, тому Воскресну службу слід звершувати за Октоїхом, Тріоддю та Мінеєю.

Календарні замітки:

На ранній катавасія «Відкрию уста мої ...».

На літургії прокимен, глас 5-й: «Ти, Господи, збережеш нас...» і прокимен свт. Григорія, глас 1-й: «Уста мої промовляють премудрість...».

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Літ. – Євр., 304 зач., I, 10 – II, 3. Мк., 7 зач., II, 1 – 12.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23 (під зачало).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 6-ий – 3, і Тріоді (свт. Григорія) – 3, преподобних глас той же – 4. «Слава» – Тріоді (свт. Григорія), глас 6-й: «Преподобний, преблаженний...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить, пресвята Діво...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На літії стихира храму. «Слава» преподобних глас 1: «Прийдіть похвалімо вірні» (Стихира на «Слава» із стихир на «Господи взиваю»), і нині – Богородичний воскресний за гласом стихири храму, із стихир на стиховні.

На стиховні стихири воскресні, глас 6-ий. «Слава» – Мінеї (Преподобних Печерських), глас 2-ий: «Преподобні отці світу красу...», «І нині» – Тріоді (Стихира на «Славу» Свяителя Григорія), глас 8: «Жива мова твоя...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі), преподобних Печерських (один раз.)

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 6-ий (двічі). «Слава» – тропар Преподобних Печерських, глас 4-ий: «Стовп вогнеподібний...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...»

Кафізми 2-а і 3-я. Малі екстени. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання преподобних: «Величаємо вас, преподобні отці наші Києво-Печерські, / бо ви молитесь за нас / Христа Бога нашого» і псалом вибраний: «Терплячи потерпів перед Господом, але смерті не віддав мене». «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 6-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрив мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «На стежки спасіння...». Глас 6-й: «Помилуй мене, Боже...», і стихири Тріоді, глас той же: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Бого-

родиці (Октоїха) на 2 Тріоді – 1-ий (про блудного сина) на 2 і 2-й (свт. Григорія) на 2, і преподобних Печерських на – 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Примітка: На практиці на Недільних Всенічних виконуються на каноні не Біблійні пісні, а так звані молебні заспіви, наприклад: «Слава Господи святому Воскресінню Твоєму» до канону Воскресного, «Пресвята Богородице спаси нас», до Богородичного, Тріоді «Помилуй мене Боже, помилуй мене», «Святителю отче Григорію моли Бога за нас», Мінеї «Преподобні отці наші Києво-Печерські моліть Бога за нас» і тд.

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос преподобних, сідальний преподобних, кондак Тріоді, глас 4-й: «Нині час подвигу настав...»; «Слава» – сідальний Тріоді (свт. Григорія), глас той же: «Оману нечестивих спалив ти...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Скоро прийми, Владичице, моління наші...».

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді (свт. Григорія), глас 8-ий: «Тебе священний...». Ікос, глас той же: «Ангелом невимовно явився ти...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 6-ий. «Слава» – світільний: «Тріоді (свт. Григорія): «Радуйся, отців похвало...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Владичице всіх, вища від усіх, Владичице, / що перевершуєш усі воїнства небесні, / простягни державну руку, і збережи світ / священників, що Тобі священнодіють благослови, / ченців і мирян, молимося до Тебе. / Всіх людей, що помирають, і в бідах перебувають: / воїнство укріпи під час бою: / місто наше збережи, свята Богородице. / І нині нас сподоби бачити Небесне Царство, і райські двері, / коли сяде Суддя судити вселенну / під час другого пришествія і страшного суду, Владичице ангелів».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі воскресні, на 8 глас 6-ий – 3 (дві стихирі воскресні і Анатолієва одна), і Тріоді (свт. Григорія), глас 1-ий – 2; потім стих: «Воскресни, Господи Боже мій...», і самогласний Тріоді, глас 6-й: «Тим, що в темряві гріхів, ходять...» і преподобних Печерських глас 1-ий, подібний «Прехвальні мученики». «Слава» преподобних глас 8-ий: «Преподобні отці...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Перед 1-им часом на «Слава .., і нині» – стихира євангельська 6-а.

На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Тріоді (свт. Григорія). Кондак Тріоді, глас 4-ий: «Нині час подвигу настав...».

На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Мінеї (Преподобних Печерських). Кондак Тріоді (свт. Григорія), глас 8-й.

ЛІТУРГІЯ свт. Василя Великого.

На проскомидії заготовлюються два Агнца – для середи і п'ятниці.

Примітка: Якщо літургія Ранішосвячених Дарів протягом тижня звершується і в інші дні окрім середи і п'ятниці, то заготовлюється відповідна кількість агнів.

Блаженні гласу – 3, Тріоді (свт. Григорія), пісня 3-тя – 3, Мінеї (Преподобних) – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, глас 6-ий, тропар Тріоді (свт. Григорія), тропар Преподобних глас 4-ий: «Стовп вогнеподібний...». Кондак воскресний, глас 6-ий, кондак Тріоді (свт. Григорія), «Слава» – кондак Преподобних, глас 8-ий: «І нині» – кондак Тріоді, глас 4-ий: «Нині час подвигу настав...».

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар Преподобних глас 4-ий, тропар Тріоді (свт. Григорія); кондак воскресний, кондак Тріоді, глас 4-й: «Нині час подвигу настав...», кондак Тріоді (свт. Григорія). «Слава» – кондак Преподобних, глас 8: «Отці всечесні...» «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар Преподобних, тропар Тріоді (свт. Григорія); кондак храму, кондак Тріоді (свт. Григорія) «Слава» – кондак Преподобних, «І нині» – кондак Тріоді, глас 4-й: «Нині час подвигу настав...».

Прокимен – Неділі 2-ої Великого посту (глас 5-ий: «Ти, Господи, збережеш нас...»; стих: «Спаси мене, Господи...»), і свт. Григорія (глас 1-ий: «Уста мої промовлятимуть премудрість...»).

Алилуарій – воскресний рядового гласу і святителя.

Апостол і Євангеліє – Неділі 2-ої Великого посту, свт. Григорія та Преподобних Києво-Печерських

Примітка: Апостол святителю Григорію і преподобним Києво-Печерським читається як один, під зачало, (див. Протоіерей Константин Никольский // Пособие к изучению устава Богослужения Православной Церкви. 1907. С.411.)

Замість «Достойно є» – «Тобою радується...».

Причасний: «Воскресний: «Хваліте Господа з Небес...», і Преподобних: «Радуйтеся праведні...».

Примітка. «На трапезі ж їмо, те саме чим в 1-у Неділю задовольнялися, на славу Божу» (Типікон, гл. 49, «Неділя 2-га святого посту»).

13 БЕРЕЗНЯ, понеділок

28 лютого

за старим стилем

3-й тиждень Великого посту.

Святителя Арсенія (Мацієвича), митр. Ростовського (1772). Прп. Василя, сповідника (750). Сщмч. Протерія, патр. Олександрійського (457). Сщмч. Нестора, єп. Магіддійського (250). Прпп. жон Марини і Кіри (бл. 450).

Прп. Касіяна Римлянина (435) (пам'ять переноситься з 29 лютого). Прп. Касіяна, затворника Печерського, у Дальніх печерах (XIII – XIV) (пам'ять переноситься з 29 лютого). Прп. Іоана, нареченого Варсонофієм, єп. Дамаського (V); Феокториста (VIII) (пам'ять переноситься з 29 лютого).

На 6-му часі: Іс. VIII, 13 – IX, 7. На веч.: Бут. VI, 9 – 22. Притч. VIII, 1 – 21.

Примітка. У сучасній богослужбовій практиці Української Православної Церкви поширений звичай звершувати ввечері чотириох недільних днів Великого посту (як правило, починаючи не з Неділі Торжества Православ'я, а з 2-ої неділі – свт. Григорія Палами, за винятком тих випадків, коли на понеділок припадає Благовіщення, 1-ше і 2-ге Знайдення глави Іоана Предтечі, пам'ять 40 мучеників, храмово або Поліслейне свято) чинопослідовність пасії [1].

Подаємо два найбільш розповсюджені в Українській Православній Церкві варіанти чину Пасії.

[А]. ПЕРЕД ВЕЧІРНЕЮ, яку звершують в неділю ввечері, на середині храму ставиться велике Розп'яття. Початок вечірні звичайний. Після «Світло Тихе ...» звершується

вхід з кадилом – заради великого прокимна. На стиховні, на «Славу» або на «І нині» (або на «Слава .., і нині»), співається стихира Великої П'ятниці: «Тебе, що зодягаєшся ...». Під час співу цієї стихирі відкриваються царські врата і з вітваря виноситься Святе Євангеліє: предстоятель несе Євангеліє, перед ним йде свічконосець; за предстоятелем

йдуть інші священики за старшинством. Євангеліє кладеться на аналої перед Хрестом, і звершується повне кадіння храму. Зазвичай потім співають акафіст Страстям Христовим, причому 1-ий кондак хор починає співати відразу після стихир «Тебе, що зодягаєшся...». Після закінчення кадіння священнослужителі знімають головні убори. Під час читання акафісту диякон безперервно кадить Хрест, а на 11-му ікосі зазвичай відбувається мале кадіння.

Далі прокимен, глас 4-ий: «Розділили ризи Мої собі, і за одержу Мою кидали жереб», стих: «Боже, Боже Мій! Вислухай Мене, чому залишив Ти Мене?». Перед читанням Євангелія хор співає: «Слава страстям Твоїм, Господи!».

Євангельське оповідання про Страсті Христові прийнято у такій редакції:

на 1-ій пасії – з Євангелія від Матфея, глави 26 і 27, зачала 107–114 (в деяких храмах читається тільки глава 27, зачала 110–114);

на 2-ій пасії – з Євангелія від Марка, глави 14 і 15, зачала 63–69 (або тільки глава 15, зачала 66–69);

на 3-ій пасії – з Євангелія від Луки, глави 22 і 23, зачала 108–111 (або тільки глава 23, зачала 110–111);

на 4-ій пасії – з Євангелія від Іоана, глави 17, 18 і 19, зачала 58–62.

Після прочитання Євангелія, хор: «Слава довготерпінню Твоєму, Господи!». Потім (зворушливим розспівом) співається 15-ий антифон служби Великої П'ятниці «Днесь висить на Дереві ...».

Коли спів закінчиться, на солії (царські врата залишаються відкритими) зазвичай виголошується проповідь про страждання Спасителя (іноді проповідь виголошується в кінці богослужіння).

Далі йде мала потрійна єктенія «Помилуй нас, Боже ...», потім виголос «Бо Ти милостивий і людинолюбний Бог еси ...», і єрей схиливши коліна читає молитву.

Потім хор співає стихир Великої Суботи: «Прийдіть, вшануймо Йосифа ...». Священнослужителі, зробивши три земні поклони, прикладаються до Хреста і йдуть до вівтаря (попереду йдуть молодші священнослужителі, потім старші). Предстоятель з амвона благословляє народ Євангелієм і забирає його у вівтар. Священнослужителі прикладаються до престолу. Царські врата зачиняються. Всі учасники богослужіння прикладаються до Хреста.

Вечірня закінчується за звичайним чином вечора Неділь Святої Чотиридесятниці: після «Нині відпускаєш ...» – спів великопостових тропарів «Богородице Діво ...», «Слава: Хрестителю Христов ...», «І нині: Моліться за нас ...» з поклонами, «Під Твою милість ...» без поклону, і далі за чином. Відпуст звичайний.

[Б]. Перед початком Пасії звершується недільна Вечірня за Великопостовим чином до молитви прп. Єфрема Сиріна. Після того, як предстоящий виголосить на солії молитву Прп. Єфрема Сиріна він заходить до Вівтаря і разом з іншими кліриками поцілувавши св. Престіл взявши Євангеліє виходить через Царські Врата на середину храму, де вже поставлено Голгофу. Перед Голгофою ставиться аналої на якому кладуть Євангеліє. Вийшовши, духовенство хреститься перед Голгофою і кланяються предстоящому. Предстоящий, або паламар роздає всім священикам запалені свічки. Всі вірні в храмі також запалюють свічки і моляться із запаленими свічками.

Під час виходу священиків хор співає: Аلیلуйа, Аلیلуйа, Аلیلуйа (тричі).

Предстоящий приймає від диякона кадило і звершує велике кадіння храму.

Під час кадіння Хор співає тропар Великого Четверга:

Коли славні ученики умиванням ніг на вечері просвіщалися, тоді Іуда злочестивий недугою грошолобства засліплювався і беззаконним суддям Тебе, Праведного Суддю продав. Глянь, скарбів ревнителю, того, що через них повісився. Такий від тієї ненаситної душі, що на Вчителя так наважилася. Милосердний до всіх Господи слава Тобі. (тричі).

Після того, як обкаджено храм, священики і хор співають заспіви:

Духовенство: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Хор: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Духовенство: *Слава Отцю і Сину і Святому Духу.*

Хор: *І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.*

Заспіви співаються двічі.

Після заспівів хор співає Ірмос 3-ої пісні канону Великої Суботи:

Тебе, що на водах усю землю повисив недержимо, побачивши розіп'ятим на лобнім місці, творіння з жаху великого тремтіло, взиваючи: нема святого, крім Тебе, Господи.

Після Ірмосу диякон виголошує Малу єктенію.

Ще і ще в мирі Господу помолимося.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Пресвяту, Пречисту і Преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма святыми пом'янувши самих себе і один одного і все життя наше Христу Богові віддамо.

Священик: Бо ти еси Бог наш і Тобі славу возсилаємо: Отцю, і Сину, і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

І співається: «Спасіння вчинив Ти посеред землі, Христе Боже, на Хресті розпростерши пречисті руки Свої, збираючи всі народи, що взивають: Господи слава Тобі».

Після «Спасіння вчинив...» духовенство і хор знову співають заспіви:

Духовенство: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Хор: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Духовенство: *Слава Отцю і Сину і Святому Духу.*

Хор: *І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.*

Заспіви співаються двічі.

Після заспівів хор співає Ірмос 6-ої пісні канону Великої Суботи:

Взятий був, але не втриманий у паші китовій Іона, Твій прообраз, Христе, що на страждання й поховання віддав Себе, мов із чертога, із звіра вийшов; дорікав же й варті Своїй: стережете даремно і марно, а милість Божу зневажили.

Після Ірмосу диякон виголошує Малу єктенію.

Ще і ще в мирі Господу помолимося.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Пресвяту, Пречисту і Преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма святыми пом'янувши самих себе і один одного і все життя наше Христу Богові віддамо.

Священик: Бо Ти еси Цар миру і Спас душ наших, і Тобі славу возсилаємо: Отцю, і Сину, і Святому Духу нині і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

І співається: «Спасіння вчинив Ти посеред землі, Христе Боже, на Хресті розпростерши пречисті руки Свої, збираючи всі народи, що взивають: Господи слава Тобі».

Після «Спасіння вчинив...» духовенство і хор знову співають заспіви:

Духовенство: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Хор: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Духовенство: *Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу.*

Хор: *І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.*

Заспіви співаються двічі.

Після заспівів хор співає Ірмос 9-ої пісні канону Великої Суботи:

Не ридай по Мені, Мати, бачачи у гробі Сина, що Його в утробі безсіменно зачала еси: встану бо, і прославлюся, і назавжди піднесу із славою, як Бог, тих, що з вірою й любов'ю Тебе величають.

Після закінчення співу диякон: Будьмо уважні! Премудрість! Прокимен глас 4-ий: Розділили ризи Мої собі, і за одержу Мою кидали жереб.

Стих: Боже, Боже Мій, вислухай Мене нащо Ти покинув Мене!

Диякон: «Господу помолимося».

Хор: «Господи помилуй».

Священик: «Бо Ти Святий еси Боже наш і в святих пе-

ребуєш, і Тобі славу возсилаємо Отцю, і Сину, і Святому Духу нині і повсякчас і на віки віків».

Хор: «Амінь».

Диякон: «Все, що дише нехай хвалить Господа».

Хор: «Все, що дише...».

Диякон: «Хвалить Бога у святих Його, хвалить Його у твердині сили Його».

Хор: «Все, що дише...».

Диякон: «Все, що дише»

Хор: (закінчує) «нехай хвалить Господа».

Диякон: «І щоб сподобитися нам вислухати Святе Євангеліє Господа Бога молимо».

Хор: «Господи помилуй» (тричі).

Диякон: «Премудрість! Станьмо побожно! Вислухаймо Святе Євангеліє!»

Священик: «Мир усім!»

Хор: «І духові твоєму».

Священик: «Від (ім'я євангелиста) Святого Євангелія читання».

Хор: «Слава страстям Твоїм Господи!»

Диякон: «Будьмо уважні».

Євангельське оповідання про Страсті Христові прийнято у такій редакції:

на 1-ій пасії – з Євангелія від Матфея, глави 26 і 27, зачала 107–114 (в деяких храмах читається тільки глава 27, зачала 110 – 114);

на 2-ій пасії – з Євангелія від Марка, глави 14 і 15, зачала 63 – 69 (або тільки глава 15, зачала 66 – 69);

на 3-ій пасії – з Євангелія від Луки, глави 22 і 23, зачала 108 – 111 (або тільки глава 23, зачала 110–111);

на 4-ій пасії – з Євангелія від Іоана, голови 17, 18 і 19, зачала 58 – 62.

Після прочитання Євангелія хор співає: «Слава довготерпінню Твоєму Господи!»

Всі гасять свічки.

І співається: «Спасіння вчинив Ти посеред землі, Христе Боже, на Хресті розпростерши пречисті руки Свої, збираючи всі народи, що звивають: Господи слава Тобі».

Після «Спасіння вчинив...» духовенство і хор знову співають заспіви:

Духовенство: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Хор: *Слава страстям Твоїм Господи.*

Духовенство: *Слава Отцю, і Сину, і Святому Духу.*

Хор: *І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.*

Заспіви співаються двічі.

Після заспівів хор співає тропар Великої Суботи, глас 2-ий:

Благообразний Йосиф, з древа знявши пречисте тіло Твоє, плащаницю чистою обгорнувши і пахощами в гробі новім покривши, поклав.

Диякон виголошує коротку потрійну ектенію: Помилуй нас Боже, з великої милості Твоїї, молимося Тобі вислухай і помилуй.

Хор: Господи помилуй (тричі)

Диякон: Ще молимося за Владику і Отця нашого Блаженнішого Митрополита Епіфанія і владу нашого (Високо) Преосвященнішого(ім'я), і за все у Христі братство наше.

Хор: Господи помилуй (тричі)

Диякон: Ще молимося за Богом бережену Україну нашу, владу і військо її, щоб ми тихе і мирне життя прожили у всьому благочесті і чистоті.

Хор: Господи помилуй (тричі)

Диякон: Ще молимося за братів наших священників, священномонахів і за все у Христі братство наше.

Хор: Господи помилуй (тричі)

Диякон: Ще молимося за Святійших Патріархів православних, за благочестивих і повікнезабутніх фундаторів святого храму цього (в монастирі – святого монастиря цього)

го) і всіх спочилих отців і братів наших, що тут і повсюди лежать, – православних.

Хор: Господи помилуй (тричі)

Диякон: Ще молимося за тих, що дари приносять і добро діють у святому і всечесному храмі цьому; за тих, що трудяться, співають, і за всіх присутніх людей, що сподіваються від Тебе великої і багатой милости.

Хор: Господи помилуй (тричі)

Священик: Бо Ти Милостивий і Чоловіколюбний Бог єси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Диякон: Ще і ще, схиливши коліна, Господу помолимося!

Хор: Слава страстям Твоїм, Господи!

Всі присутні стають на коліна і священник читає молитву:

Господи Ісусе Христе, Сину Бога Живого Сотворителю неба і землі, Спасителю світу! Ось ми, недостойні, найгірніші смиренно коліна серцець наших перед славою величності Твоїї вклонивши, оспівуємо Хрест і страждання Твої, подяку Тобі, Царю всіх і Богу приносимо, бо Ти зволив всі труди і всілякі біди, нещастя і муки, як Людина понести, щоб усім нам у всіляких скорботах, бідах і напастях бути співстраждучим Помічником і Спасителем. Знаємо, Всесильний Владико, що все це Тобі не було потрібне, але тільки заради спасіння людства Хрест і страждання перетерпів Ти, щоб усіх нас визволити з-під лютото рабства диявола. Чим відплатимо Тобі, Людинолюбче, за всі страждання Твої за нас грішних? Не знаємо! Бо душі і тіла і все добре у нас від Тебе, і все наше – Твоє, і ми Твої. Тільки на безмежне Твоє Милосердя, Господи, надію покладаючи, оспівуємо Твоє невимовне довготерпіння, величаємо недовідоме приниження, славимо Твою безмірну милість, поклоняємось страстям Твоїм, і з любов'ю цілюючи рани Твої, звиваємо: помилуй нас грішних, вчини, щоб не безплідним був у нас Хрест Твій Святий, щоб ставши тут з вірою спільниками Твоїх страждань, сподобилися ми бачити і славу Царства Твого на Небесах.

Хор: Амінь.

Всі роблять земний поклін і підіймаються з колін.

Диякон: Премудрість.

Священик: Пресвята Богородице спаси нас.

Хор: Чеснішу від херувимів і незрівнянно славнішу від серафимів, що без істіння Бога Слово породила, сущу Богородицю, Тебе величаємо.

Священик: Слава Тобі, Христе Боже, надія наша, слава Тобі.

Хор: Слава: І нині. Господи, помилуй (тричі). Благослови.

Священик чинить відпуст.

Христос, Істинний Бог наш, що заради нас, людей, і заради нашого спасіння страшні муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами Пречистої Своєї Матері...

Хор: Амінь. Слава страстям Твоїм, Господи!

Після відпусту хор співає стихиру: Прийдіть, вшануймо Йосифа приснопам'ятного, що вночі до Пилата прийшов і Життя всіх випросив: «Дай мені Цього Подорожнього, що не має де голови прихилити; дай мені Цього Подорожнього, Його ж бо ученик лукавий на смерть продав; дай мені Цього Подорожнього, що Його Мати, бачачи на хресті розп'ятим, ридаючи, голосила і по-материнськи промовляла: «О горе Мені, Світло Моє і Серце Моє улюблене! Симеон бо провіщене в церкві нині сталося: Моє серце меч пройняв. Ти ж на радість воскресінням Твоїм Мій плач оберни». Поклоняємось страстям Твоїм, Христе; поклоняємось страстям Твоїм, Христе; поклоняємось страстям Твоїм, Христе, і святому Воскресінню.

А потім й інші належні церковні пісні.

Під час співу всі люди вклоняються перед Голгофою зі смиренням і благоговінням цілюючи її, а потім тихо і побожно виходять з церкви, роздумуючи про великі і страшні Страсті Христові, які Він перетерпів у повній покорі до Свого Отця.

Детальний виклад порядку богослужіння, запропонованого Типіконом в Неділю ввечері, див. 26 лютого.

Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: 4 стихири покаянні Октоїха, глас 6-ий (дві – зі стихир на стиховні вечора, дві інші – зі стиховних ранньої), Тріоді, глас 8-ий – 3, і преподобного, глас той же – 3. «Слава ... і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «Не відверни лица ...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-ий. «Слава ... і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Молитва прп. Єфрема Сиріна читається з трьома великими поклонами (без малих). Закінчення вечірні великопостове (див. 26 лютого).

На малому повечір'ї співається (служба з 29 лютого) прп. Кассіана Римлянина.

Примітка. Канон Богородиці не співається, оскільки на передодні звершувалося всенічне бдіння.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею.

Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 2 березня.

На ранній – кафізми 4-а, 5-а і 6-а. На 1-му часі – кафізми немає; на 3-му часі – кафізма 7-а; на 6-му часі – кафізма 8-а; на 9-му часі – кафізма 9-а. На вечірні – кафізма 18-а.

[1]. Пасія – найбільш пізня за своїм виникненням православна служба. Слово «пасія» – з грецької – «страждання». Це зворушливе богослужіння було складене в середині XVII ст. великим святителем Української Православної Церкви

– митрополитом Петром (Могилою), творцем багатьох літургічних форм.

Пасіями називаються особливі служби, що звершуються в період Великого посту чотири рази, за числом читання страсних Євангелій згідно зі всіма євангелистами. Відправляється це богослужіння в неділю після вечірньої відправи, або ж в п'ятницю після повечір'я.

Сама назва «пасія» красномовно говорить нам про зміст цього великопостового богослужіння, на якому оспівуються Страждання Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа. Піснеспіви, які виконуються під час цієї служби, своєю мелодійністю і змістом розчулюють серце віруючої людини. Пасія спонукає християн, згадуючи розп'яття Господнє, Його Страждання, співрозп'ястись Христу і пам'ятати: «...ті, що Христові є, плоть свою розп'яли з пристрастями і похотями» (Гал. 5. 24). Під час цього богослужіння людина-християнин надихається до подвигу, удосконалення, слідування за Христом, що і є метою, не тільки посту, але й усього християнського життя.

Пасія не є уставним богослужінням, тому що вона з'явилась вже після сформування богослужбового Уставу Церкви. Її не можна знайти в богослужбових книгах, але вона стала благочестивою традицією наших предків, дійшла до нас у різних редакціях (відомо більше чотирьох чинів пасії). Беззаперечним фактом є те, що це богослужіння своїм покаянним характером доповнює дух Великопостових служб.

[2]. Євангельські читання вилучено Уставом з усього седмичного великопостового богослужіння і вони відсутні навіть на Літургії Ранішосвячених Дарів (крім поліелейних свят і днів Страсного тижня).

14 БЕРЕЗНЯ, вівторок

1 березня
за старим стилем

Прмц. Євдокії (бл. 160 – 170). Мчч. Нестора і Тривімія (III). Мц. Антоніни (III – IV). Мчч. Маркела і Антонія. Прп. Домніни Сирійської (бл. 450 – 460).

На 6-му часі: Іс. IX, 9 – X, 4.

На веч.: Бут. VII, 1 – 5. Притч. VIII, 32 – IX, 11.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в понеділок увечері – канон Богородиці і служба священномученика Іпатія, еп. Гангрського (31 березня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого; його особливості див. 15 лютого.

НА РАННІЙ – кафізми 10-а, 11-а і 12-а. На 1-му часі – кафізма 13-а; на 3-му часі – кафізма 14-а; на 6-му часі – кафізма 15-а; на 9-му часі – кафізма 16-а.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

15 БЕРЕЗНЯ, середа

2 березня
за старим стилем

Сщмч. Феодота, еп. Киринейського (бл. 326). **Свт. Іова (Борецького), митр. Київського і всієї Руси (1603).** Мц. Євфалії (257). Мч. Троадія (III). Прп. Агафона Єгипетського (V). Мчч. 440 італійських (579). Свт. Арсенія, еп. Тверського (1409).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. X, 12 – 20.

На веч.: Бут. VII, 6 – 9. Притч. IX, 12 – 18.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці і служба прп. Марії Єгипетської (з 1 квітня).

Полуношниця, рання і часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого; його особливості див. 16 лютого.

НА РАННІЙ – кафізми 19-а, 20-а і 1-а. На 1-му часі – ка-

фізма 2-а; на 3-му часі – кафізма 3-тя; на 6-му часі – кафізма 4-а; на 9-му часі – кафізма 5-а.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 16 лютого.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

16 БЕРЕЗНЯ,

четвер

3 березня
за старим стилем

Мчч. Євтропія, Клеоника і Василіска (бл. 308). Прп. Піами, діви (337). Свв. Зинона і Зоїла.

На 6-му часі: Іс. XI, 10 – XII, 2. На веч.: Бут. VII, 11 – VIII, 3. Притч. X, 1 – 22.

На великому повечір'ї в середу ввечері – канон Богородиці і служба прп. Тита чудотворця (2 квітня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 27 лютого; особливості його див. 2 березня.

На ранній – кафізми 6-а, 7-а і 8-а. На 1-му часі – кафизма 9-а; на 3-му часі – кафизма 10-а; на 6-му часі – кафизма 11-а; на 9-му часі – кафизма 12-а. На вечірні – кафизма 18-а.

17 БЕРЕЗНЯ,

п'ятниця

4 березня
за старим стилем

Прп. Герасима, що на Йордані (475). Мчч. Павла і Юліанії (бл. 273). Прп. Якова, посника (VI). Перенесення мощей блгв. кн. В'ячеслава Чеського (938). Прп. Герасима Вологодського (1178). Свт. Григорія, еп. Констанції Кіпрської.

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. XIII, 2 – 13.

На веч.: Бут. VIII, 4 – 21. Притч. X, 31 – XI, 12.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'ї в четвер увечері – канон Богородиці і служба прп. Микити, сповідника Мідійського (3 квітня).

Полуношниця, рання і часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого; особливості його див. 18 лютого.

НА РАННІЙ – кафізми 13-а, 14-а і 15-а. На 1-му часі кафізми немає; на 3-му часі – кафизма 19-а; на 6-му часі – кафизма 20-а; на 9-му часі кафізми немає.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 1 березня.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: самогласний Тріоді, глас 7-ий (двічі), мученичні Октоїха, глас 6-ий – 4, і стихири мученика, глас 8-ий – 4 (з 5 березня, мч. Конона Ісаврійського; перша стихира – двічі). «Слава» – мертвих Октоїха, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас той же: «Хто не ублажить Тебе ...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокимен 1-й паримії, глас 4-ий: «Дай нам поміч у скорботах ...», зі стихом; прокимен 2-й паремії, глас 6-ий: «Почуй, Боже, благання моє ...», зі стихом). «Нехай піднесеться молитва моя ...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

18 БЕРЕЗНЯ,

субота

5 березня
за старим стилем

Субота поминальна

Мч. Конона Ісаврійського (I). Мч. Онисія (I). Мч. Конона, градаря (городника) (III). Мц. Іраїди. Мч. Євлогія, що в Палестині. Мч. Євлампія. Прп. Марка (V). Прп. Ісихія (бл. 790).

Звершується заупокійна служба Тріоді в поєднанні зі службою Октоїха і рядовою службою Мінеї (мч. Конона Ісаврійського) – за зразком суботи 2-го тижня Великого посту (див. 26 лютого).

Євр., 325 зач., X, 32 – 38. Мк., 8 зач., II, 14 – 17.

За упокій: 1 Сол., 270 зач., IV, 13 – 17. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'ї в п'ятницю ввечері співаєтся служба мучеників 42-х в Аммої (з 6 березня), а також заупокійний канон Октоїха, глас 6-ий (з ранньої суботи, без ірмосів). Канон Богородиці (Октоїха) не співається, оскільки замінюється заупокійним. Закінчення великого повечір'я див. 11 березня.

Полуношниця звичайна – суботня.

НА РАННІЙ після 16-ої кафізми сідальні Октоїха, глас 6-ий; стих: «Дивний Бог у святих Своїх ...»; стих: «Блаженні, ті кого обрав ...». «Слава ... і нині» – Богородичний воскресний поточного гласу (див. Після 1-ої кафізми).

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні гласу – 6.

Після входу – тропарі, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки ...», «Пом'яни, Господи, як благий ...». «Слава» –

кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокой ...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Тебе і стіну, і пристанище ...».

Прокимен – дня (суботи), глас 8-ий: «Веселіться у Господі ...», стих: «Блаженні ті, кому прощено беззаконня ...»; і заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебувають».

Апостол і Євангеліє – суботи 3-ої седмиці і заупокійні.

Алилуарій – дня (суботи): «Взивали праведні ...», стих: «Багато скорбот у праведних ...»; і заупокійний: «Блаженні ті, кого обрав ...».

Причасний – дня (суботи): «Радуйтеся, праведні ...», і заупокійний: «Блаженні, ті кого обрав ...».

Примітка. Тріодь Постова в суботу 3-го тижня Великого посту вказує: «Алилуя, глас 6-ий».

19 БЕРЕЗНЯ, неділя

6 березня
за старим стилем

3-тя неділя Великого посту, хрестопоклонна. Глас 7.

Мчч. 42 в Амморії: Константина, Аетія, Феофіла, Феодора, Мелісена, Каліста, Васоя та інших з ними (бл. 845). Знайдення чесного Хреста і цвяхів св. царицею Еленою в Єрусалимі (326). Прмч. Конона і сина його Конона (270 – 275). Прп. Аркадія Кіпрського (бл. 361).

Ікон Божої Матері Ченстоховської, Шестоківської і «Благодатне небо».

Воскресна служба Октоїха звершується разом зі службою Тріоді.

Після малої вечірні або, на практиці, безпосередньо перед початком всенічної ієрей переносить Хрест на престол.

Примітка. Перенесення Хреста з жертвника на престол відбувається при співі тропаря Хреста, глас 1-й: «Спаси, Господи, людей Твоїх...», і на «Слава... і нині» – кондак Хреста. Типікон не уточнює, який саме кондак співається при перенесенні Хреста з жертвника на престол в Неділю Хрестопоклонну – кондак, глас 4-й: «Вознісся на Хрест волею...», або кондак, глас 7-й: «Зброя вогненна вже не стереже врат Едему...». Вказівка Типікон в Неділю 3-ю посту про те, що перенесення відбувається «так само як приписано в 13-ий день вересня, ввечері», непрямым чином свідчить про спів кондака Воздвиження Хреста, глас 4-й: «Вознісся на Хрест волею...».

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., XX, 1 – 10.

Літ. – Євр., 311 зач., IV, 14 – V, 6. Мк., 37 зач., VIII, 34 – IX, 1.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 7-ий – 6, Тріоді (Хреста), глас 5-ий – 4. «Слава» – Тріоді (Хреста), глас 3-й: «Христе Боже наш...», «І нині» – догматик, глас 7-й: «Матір'ю надприродно...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира храму. «Слава... і нині» – Тріоді (Хреста), глас 5-ий: «Слава... і нині, глас 5-ий: Все творіння, бачачи, Тебе нагим висячого на Хресті/, Творця і Сотворителя всього/, в страху змінилось й засмутилося:/ сонце померкло і земля захиталася,/ гори ж попадали і розривалася блискача завеса храму,/ мертві повставали з гробниць/ і Ангельські воїнства дивувалися і викикували:/ «О чудо! Суддя піддається суду,/ страждає добровільно/ для спасіння світу і оновлення!»».

На стиховні стихири воскресні, глас 7-ий. «Слава... і нині» – Тріоді (Хреста), глас 4-й: «Допоміг, Ти, Господи, лагідному Давиду...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі), і тропар Тріоді (Хреста), глас 1-й: «Спаси, Господи, людей Твоїх...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар Тріоді (Хреста), глас 1-й: «Спаси, Господи, людей Твоїх...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл...».

Кафізми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Непорочні [1] (на практиці, замінюються на поліелей, який відбувається у вівтарі, при цьому величання зі стихами не співається). «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 7-е (за традицією, читається у вівтарі, обличчям до народу). «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрий мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «На стежки спасіння...». Глас 6-й: «Помилуй мене, Боже...», і стихира Тріоді, глас той же: «Множество вчинених...». (За звичаєм, помазання елеєм відбувається після винесення Хреста.)

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 і Тріоді (Хреста) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Тріоді: «Божественний Мойсей у давнині прообразував Хрест Твій...».

Після 3-ої пісні – сідальний Тріоді (Хреста), глас 6-ий: «Хрест Твій, Господи...», стих: «Возносьте Господа Бога нашого...» – інший сідальний Тріоді (Хреста), глас той же: «Нині здійснилося слово пророче...». «Слава» – інший сідальний Тріоді (Хреста), глас той же: «Коли поставили древо Хреста Твого, Христе...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Богородице Діво моли Сина Твого...».

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді (Хреста), глас 7-ий: «Зброя вогненна вже не стереже врат Едему...». Ікос, глас той же: «Три хрести поставив на Голгофі Пилат...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 7-й. «Слава» – світільний Тріоді (Хреста): «Бачачи перед собою сьогодні чесний Хрест Христів...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Древу, на якому Всечиста...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири воскресні, глас 7-ий – 4, і Тріоді (Хреста), глас 4-ий – 4 (зі своїми стихами і з повторенням першої стихири [2]), потім стих: «Воскресни, Господи Боже мій...», і самогласний Тріоді, глас 8-ий: «Господь притчею навчав усіх уникати гордовитого розуму...». «Слава» – той же самогласний Тріоді, «І нині» – «Преблагословенна еси...». Відкриваються царські врата.

Велике славослів'я співається тихо. (Воскресний тропар після славослів'я не співається.) До співу славослів'я (звичай під час канону або хвалітних стихири) предстоятель одягається в усі священничі одежі (без читання відповідних молитов [3]). Після виголосу «Слава Тобі, що показав нам світло», прийнявши кадило, предстоятель кадить престол і Хреста, що лежить на ньому три рази навколо. Потім на блюді, покритому воздухом, піднімає Хрест на свою голову [4]; при співі останнього Трисвятого він у супроводі двох свічок і кадила через північні двері вносить Хрест з вівтаря і зупиняється проти відчинених царських врат [5]. Після закінчення Трисвятого ієрей виголошує: «Премудрість, станьмо побожно» [6]. Священнослужителі співають тропар Тріоді (Хреста), глас 1-й: «Спаси, Господи, людей Твоїх...» (тричі). Ієрей підходить до приготовленого і поставленого навпроти царських врат (нижче амвона) аналою, покладає на нього блюдо з Хрестом і кадить навколо нього тричі, а по звершенні кадіння тричі співає: «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико...». Цей спів тричі повторює хор, і відбувається цілування Хреста [7]. При цьому співаються особливі стихири Тріоді на поклоніння Хресту, глас 2-ий і глас 8-ий: «Прийдіть, вірні...» та ін. Звичайні екстенії (потрійна: «Помилуй нас, Боже...»; прохальна: «Доповнімо ранню молитву...», голововклонна молитва) і відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, силою Чесного і Животворчого Хреста...».

Перед 1-им часом на «Слава... і нині» – стихира євангельська 7-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар Тріоді (Хреста). Кондак Тріоді (Хреста).

ЛІТУРГІЯ свт. Василя Великого.

На проскомидії заготовляється три Агнця – для вівторка, середи і п'ятниці.

Блаженні гласу – 6, і Тріоді (Хреста), пісня 3-я – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропар воскресний, тропар Тріоді (Хреста). «Слава... і нині» – кондак Тріоді (Хреста).

Замість Трисвятого – «Хресту Твоєму...».

Прокимен і алилуарій [8] – Неділі Хрестопоклонної.

Апостол і Євангеліє – Неділі Хрестопоклонної.

Замість «Достойно» – «Тобою радується...».

Причасний – Неділі Хрестопоклонної: «Ти явив нам світло лица Твого, Господи (Пс. 4, 7).».

Примітка. «На трапезі споживаємо, теж саме, що вказано в 1-у Неділю Православ'я» (Типікон, гл. 49, «Неділя третя святого посту...»).

Примітка. Устав не уточнює, де повинен знаходитися аналой – «четвероножець» зі святим Хрестом до віднесення Хреста назад у вівтар в п'ятницю Хрестопоклонної седмиці. Проте за встановленою традицією Хрест залишається на середині храму до п'ятниці і священник у визначений час виходить на середину храму для поклоніння Чесному Хресту».

[1] 118-й псалом (17-я кафизма) співається на 5-ий глас, незалежно від тижневого гласу, і відразу після нього тропарі «Ангельський собор...». У парафіяльній практиці замість Непорочних на недільних всенічних відправах зазвичай співається поліелей.

[2] Перша стихира Тріоді (Хреста) повторюється після стихир «Всечесний Хресте, ти Церкви твердиня...» і співається в якості четвертої стихир (зі стихом: «Бог же, Цар наш споконвіку учинив спасіння посеред землі»).

[3] Молитви на кожен елемент облачення ієрей читає тільки перед звершенням повної Літургії. В інших випадках, коли Устав або богослужбова практика передбачає одягання в усі священничі одяги (Літургія Ранішосвячених Дарів; винесення Хреста в Неділю Хрестопоклонну, 1 серпня і на Воздвиження Хреста Господнього; вечірні Великої П'ятниці і 1-го дня Пасхи, на ранній Великої Суботи і т. д.), ієрей відповідних молитов не промовляє.

[4] За усталеною практикою, після триразового кадиння престолу (з поставленим на ньому Хрестом), під час співу хором «Святий Боже...» в кінці славослів'я, все духовенство у вівтарі здійснює три земні поклони, а потім вже настоятель кладе Хрест на свою голову.

[5] В деяких храмах є звичай обносити Хрест по периметру храму зі співом похоронного «Святий Боже...».

[6] Зазвичай під час виголошення «Премудрість, станьмо побожно» службовий священник творить Хрестом хресне знамення в царських вратах.

[7] Зазвичай під час цілування Хреста відбувається помазання освяченим елеєм.

[8] Тріодь Постова вказує співати алилуарій Неділі Хрестопоклонної на 1-ий глас (порівн. зі святом Воздвиження Хреста). Згідно з Типіконом і Апостолом, цей алилуарій повинен співатися на 8-ий глас.

20 БЕРЕЗНЯ, понеділок

7 березня
за старим стилем

4-й тиждень Великого посту.

Священномучеників, що в Херсонесі єпископствували: Василя, Єфрема, Капітона, Євгенія, Єферія, Елпідія та Агафодора (IV). Прп. Павла Препростого (IV). Свт. Павла, спов., єп. Прусіадського (IX). Прп. Еміліана Італійського.

Икони Божої Матері «Споручниця грішних».

На 6-му часі: Іс. XIV, 24 – 32. На веч.: Бут. VIII, 21 – IX, 7. Притч. XI, 19 – XII, 6.

Мчч.: Іс. XLIII, 9 – 14. Прем. Солом. III, 1 – 9. Прем. Солом. V, 15 – VI, 3.

ВЕЧІРНЯ. Кафізми немає.

На «Господи, звизаю» стихир на 10: 4 стихир покаянні Октоїха, глас 7-ий (дві – з стихир на стиховні вечірні, дві інші – з стихир на стиховні ранньої), Тріоді, глас 8-ий і глас 3-й – 3, і стихир священномучеників, глас 4-ий – 3. «Слава... і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «Дав еси насліддя...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихир Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава... і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Молитва прп. Єфрема Сиріна читається з трьома великими поклонами (без малих). Закінчення вечірні великопостове (див. 13 лютого).

На малому повечір'ї в Неділю ввечері співається служба прп. Йосифа піснописця (з 4 квітня).

Примітка. Канон Богородиці не співається, оскільки напередодні відбувалося всенічне бдіння.

Полуношниця, ранній, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого.

НА РАННІЙ – кафізми 4-а, 5-а і 6-а. На 1-му часі – кафізми немає; на 3-му часі – кафізма 7-а; на 6-му часі – кафізма 8-а; на 9-му часі – кафізма 9-а.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

На «Господи, звизаю» стихир на 6: Тріоді, глас 8-ий – 3, і стихир мучеників, глас 2-ий – 3 (див. в Мінеї 9 березня). «Слава» – мучеників, глас той же: «Терплячи справжні...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокимен 1-ий паремії, глас 6-ий: «Вислухай, Боже, голос мій...», зі стихом; прокимен 2-ий паремії, глас той же: «Вислухай нас, Боже...», зі стихом) і читання трьох паремій мучеників (зі звичайними виголосами: «Премудрість» і

«Будьмо уважні») після паремій читається: «Сподоби, Господи...». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихир Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава» – мучеників, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний, глас той же: «Богородице, Ти еси лоза...».

«Нині відпускаєш», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Хор: «Амінь». І співають тропар мучеників, глас 1-ий: «Стражданнями святих...». «Слава і нині» – Богородичний воскресний по гласу тропаря: «Коли Гавриїл звістив Тобі...».

Ектенія потрійна: «Помилуй нас Боже...»

Виголос: «Бо Ти Милостивий...». Хор: «Амінь».

Після виголосу ектенії: «Премудрість», «Благослови». Ієрей: «Сущий благословенний...». Читається молитва: «Небесний Царю...», або «Утверди, Боже...». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...», і творимо тільки три поклони. Молитва: «Всесвята Тройце...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава... і нині», псалом 33-ий: «Благословляю Господа на всякий час...» (повністю). Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого». Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава... і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст великий і многоліття.

Примітка. У понеділок та середу Хрестопоклонної седмиці на 1-му часі після Богородичного: «Як нам назвати Тебе...» замість «Стопи мої направ...» здійснюється поклоніння Чесному Хресту. У п'ятницю подібний чин відбувається в кінці зображальних.

Якщо аналой з Хрестом знаходиться на середині храму, то поклоніння відбувається наступним чином: з вівтаря (зазвичай через царські врата [1]) виходить священник і кадить з чотирьох сторін Хрест, що лежить на аналої. Далі, за зразком Хрестопоклонної Неділі, співається: «Хресту

Твоєму поклоняємось, Владико ...», стихири на поклоніння Хресту, глас 2-ий і глас 8-ий: «Прийдіть, вірні ...» та ін., і відбувається цілування Хреста.

У тих храмах, де Чесний Хрест після поклоніння в Неділю перебував «Із правої сторони царських врат» такий порядок: під час Богородичного «Як нам назвати Тебе ...» на середині храму ставиться аналой для Хреста. Іерей виходить з вітаря царськими вратами з кадилом і диякон зі свічкою до Хреста і кадять святий Хрест спереду, потім, віддавши кадило диякону, підймає Хрест на голову, несе його на середину і кладе на приготований аналой. Іерей, поклавши Хрест на аналой, здійснює кадіння навколо його. Потім за-

мість «Стопи мої» іерей з дияконом співають «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико», і далі відбувається все з того ж чину, як було і в Неділю на ранній. Після закінчення стихир і після цілування Хреста усіма присутніми в храмі іерей таким же чином відносить святий Хрест на колишнє місце».

У понеділок, середу і п'ятницю Христопоклонної седмиці на часах і на зображальних після «Отче наш ...» – кондак Тріоді (Хреста), глас 7-ий: «Не може зброя вогненна ...».

[1] Іерей на вихід царськими вратами і поклоніння Хресту, за традицією, одягається в фелонь.

21 БЕРЕЗНЯ, вівторок

8 березня
за старим стилем

40 мчч., що в Севастійському озері мучилися (з 9 березня)

Прп. Феофілакта, спов., еп. Нікомідійського (842 – 845). Ап. Єрма (І). Щмч. Феодорита, пресвітера Антіохійського (361 – 363). Прп. Дометія (363).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

Ран. – Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

На 6-му часі: Іс. XXV, 1 – 9. На веч.: Бут. IX, 8 – 17. Притч. XII, 8 – 22.

Літ. – Мчч.: Євр., 331 зач., XII, 1 – 10. Мф., 80 зач., XX, 1 – 16.

Згідно з уставом, служба 40 мученикам переноситься з середи на вівторок (Типікон, 9 березня).

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в понеділок увечері (без поклонів):

Після 1-го Трисвятого – тропар мучеників, глас 1-ий: «Болістями святих ...», «Слава і нині» – Богородичний воскресний по гласу тропаря: «Коли Гавриїл звістив Тобі...».

Після 2-го Трисвятого – тропарі звичайні «Помилуй нас, Господи...».

Після «Слава в вишніх...» – канон Богородиці (Октоїха) служба прп. Феофілакта Нікомідійського (8 березня).

Після 3-го Трисвятого – кондак мучеників, глас 6-ий (замість «Господи Сил...»).

Після «Чеснішу...» – виголос: «Боже, змилуйся...» і молитва Єфрема Сиріна з трьома поклонами.

Кінцеве Трисвяте і «Господи, помилуй» (12) – не читаються.

Відпуст малий, і прощення від священника (за звичаєм)

ПОЛУНОШНИЦЯ повсякденна кафізма 17-а. Після «Чеснішу...» молитва Єфрема Сиріна з трьома поклонами.

РАННЯ. Після виголосу «Благословен Бог наш ...» – читець: «Прийдіть, поклонімся...» (тричі) і звичайні псалми 19-ий та 20-ий (на яких звершується кадіння всього храму).

На «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 1-ий: «Болістями святих ...» (двічі). «Слава .., і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл ...».

Кафізми: 10-а, 11-а і 12-а

Після 1-ої кафізми – малої ектенії немає. Сідальний Тріоді, глас 8-ий: (див. Після 2-ої кафізми). «Слава» – той же сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Після 2-ої кафізми – малої ектенії немає. Сідальний Тріоді, глас 1-ий: див. Після 3-ої кафізми). «Слава» – той же сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Після 3-ої кафізми – мала ектенія. Сідальний мучеників, глас 4-ий. «Слава» – інший сідальний мучеників, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Поліелей. Величання мучеників і вибраний псалом. Сідальний мучеників після поліелея, глас 5-ий: «Святих мучеників похвала ...» (двічі). «Слава .., і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Оплакую себе раніше суду...». Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен мучеників, глас 4-ий: «Прошли крізь вогонь і воду, і вивів нас у спокій...». Євангеліє – Лк., Зач. 106. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святих ...». Стихира мучеників, глас 2-ий: «Як пророк Давид взиває у псалмах...». Молитва: «Спаси, Боже, люде Твоїх ...», «Господи, помилуй» (12). Іерей: «Милістю і милосердям ...». Хор: «Амінь».

Канони:

1-а, 3-тя, 4-а, 5-а, 6-а і 7-а пісні – мучеників (два канони) з ірмосом на 8 (ірмоси 1-го канону по двічі).

2-а пісня – триспівець Тріоді на 8 (на початку ірмос 1-го триспівця, а вкінці на катавасію ірмос 2-го триспівця. Приспів до тропарів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», а до Богородичного: «Пресвятая Богородице, спаси нас».

8-а і 9-а пісні – мучеників (два канони) з ірмосом на 6 (ірмоси 1-го канону по двічі) 3 і триспівці Тріоді на 8.

Біблійні пісні у святковій редакції – «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 2-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмос другого триспівця Тріоді, глас 8-ий; після 1-ої, 3-ої, 4-ої, 5-ої, 6-ої і 7-ої пісень – «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 8-ий (двічі). «Слава .., і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні «Достойно є» не співається. Світільний мучеників. «Слава» – інший світільний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири мучеників, глас 5-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – мучеників, глас той же: «Страсотерпці Христові ...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Ублажаємо Тебе, Богородице Діво ...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає ...» не промовляється), і читається повсякденне славослів'я. Ектенія: «Доповнімо ранню молитву ...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспівками). «Слава» – мучеників, глас 2-ий: «Чашею істини ...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Непрохідна врата ...».

«Благо є» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» – тропар мучеників, глас 1-й: «Болістями святих ...». «Слава .., і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл...». Потрійна ектенія: «Помилуй нас, Боже ...». Іерей – виголос: «Бо Ти милостивий і людинолюбний...». Хор: «Амінь».

Примітка. Після виголосу ектенії: «Бо Ти милостивий ...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», іерей: «Суший благословенний ...». Молитва: «Небесний Царю ...» [або: «Утверди, Боже ...»], після чого – 3 великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна.

Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома велики-

ми поклонами). Читець: «Амінь», і відразу, без відпусту ранішньої, читається 1-ий час.

На 1-му часі – кафізма 13-а. Тропар та кондак мучеників. Після виголосу: «Боже, ущедрі нас ...» – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). (Кінцеве Трисвяте не промовляється.) Безпосередньо після поклонів ієрей читає молитву: «Христе, Світло Істинне ...». За традицією, співається «Непереможній Воеводі ...». Відпуст великий, і многоліття.

На 3-му часі – кафізма 14-а. На 6-му часі – кафізма 15-а; тропар пророцтва (Тріоді), 1-ий прокимен Тріоді, читання паремії Тріоді, 2-ий прокимен Тріоді. На 9-му часі – кафізма 9-а. На всіх часах – тропар і кондак мучеників, кінцевий виголос ієрея – «Боже, ущедрі нас ...», молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами).

На зображальних блаженні «промовляємо швидко без співу».

кондаки:

У храмі Господському – кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – «Заступнице християн ...»; або ж – кондак мучеників. «Слава ... і нині» – кондак храму.

У храмі Богородиці – кондак мучеників. «Слава ... і нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава ... і нині»; «Чеснішу від херувимів ...», «Іменем Господнім ...»; ієрей – виголос: «Боже, ущедрі нас ...», молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Молитва: «Всесвята Тройце ...». Ієрей: «Премудрість». Хор: «Достойно є ...» (до половини). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів ...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже ...». Хор: «Слава ... і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш ...». Хор – «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття, за традицією, не співаються.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 16 лютого.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: Тріоді – 6: самогласний дня, глас 3-й: «Перемагаючи митаря гріхами...» (двічі; ця стихира в Тріоді на стиховні у вівторок ввечері), і подібний Тріоді (Хресту), глас 6-й: «Посеред землі перетерпів Ти...», «Ти був мертвий на хресті...», глас 1-й: «Великий хрест, який прообразував Мойсей...», і глас 4-й: «Прийдіть, поклонімся винуватцю життя нашого...» (ці стихири з Тріоді на «Господи взиваю у вівторок на вечірні»; і стихири мучеників – 4 (див. на «Господи, взиваю»; перша стихира – двічі). «Слава» – мучеників, глас 2-ий, «І нині» – Тріоді (Хреста), глас 8-ий: «Нині Владика творіння і Господь слави на хресті...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Прокимни і читання паремії Тріоді (прокимен 1-ий паремії, глас 6-ий: «Співайте Богові, співайте імені Його...», зі стихом: «У владі Господа ворота смерті»; прокимен 2-ий паремії, глас 6-ий: «Спасіння Твоє, Боже нехай прийде до мене», зі стихом: «Побачать це принижені, і звеселяться»). Після «Нехай піднесеться молитва моя...» – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Малої ектенії немає.

Відразу після поклонів – звичайні виголошення, як на повній Літургії, спів прокимна перед Апостолом (диякон: «Будьмо уважні, ієрей: «Мир всім», читець: «І духові твоему», диякон: «Премудрість»), і співається прокимен мучеників, глас 5-ий: «Ти, Господи, збережеш нас ...» (зі стихом).

Апостол, алилуарій і Євангеліє – мучеників.

Після прочитання Євангелія царські врата зачиняються. Ектенія потрійна: «Промовмо всі ...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів.

Причасний: «Споживіть і пізнайте...», і мучеників: «Радуйтеся, праведні ...».

На відпусті ієрей виголошує: «...силою Чесного і Животворчого Хреста...» також, як денних святих спочатку 40 мучеників, що у Севастійському озері постраждали.

Примітка. «А після відпусту входимо в трапезну, і їмо дві зварених страви з олією, і п'ємо вино. А в середу та п'ятницю, їмо дві зварених страви без олії, і п'ємо вино» (Типікон, 24 лютого, 11-а Маркова глава).

22 БЕРЕЗНЯ, середа

9 березня
за старим стилем

40 мчч., що в Севастійському озері мучилися: Кіріона, Кандида, Домна, Ісихія, Іраклія, Смарагда, Євноїка, Уалента (Валента), Вівіана, Клавдія, Пріска, Феодула, Євтихія, Іоана, Ксанфія, Іліана, Сисинія, Ангія, Аетія, Флавія, Акакія, Єкдикія (Єкдита), Лісимаха, Олександра, Ілія, Горгонія, Феофіла, Дометіана, Гаїя, Леонтія, Афанасія, Кирила, Сакердона, Миколая, Уалерія (Валерія), Філоклімона, Северіана, Худіона, Мелітона і Аглаїя (бл. 320). Мч. Урпасіана (бл. 295). Св. Кесарія, брата свт. Григорія Богослова (бл. 369). Прав. Тарасія.

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. XXVI, 21 – XXVII, 9.

На веч.: Бут. IX, 18 – X, 1. Притч. XII, 23 – XIII, 9.

Згідно з уставом, служба 40 мученикам переноситься з середи на вівторок (Типікон, 9 березня).

Рання звершується тільки по Тріоді. На першому часі поклоніння Хресту. На часах і зображальних кондак: «Вогненна зброя вже не стереже врат...».

Починаючи з цього дня і до Великої Середи на Літургіях Ранішосвячених Дарів додається ектенія за «тих, що готуються до Просвічення».

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці і служба Мчч. Феодула і Агафопода (з 5 квітня).

На ранній – кафізми 19-а, 20-а і 1-а.

Співається канон Хреста з Тріоді і триспівець Тріоді.

Примітка 1. Щодо виконання канону на ранній у Типіконі сказано: «Канон Хреста з ірмосом на 6 і триспівця за звичаєм» (гл. 49). Отже, 3-я, 8-а та 9-а пісні канону співаються у поєднанні з триспівцем – канон Хреста з ірмосом на 6 (ірмос один раз, тропарі на 5) та триспівця на 8. Інші пісні канону (1-а, 4-а, 5-а, 6-а, 7-а) співаються так: канон Хреста без ірмосу на 4. У 1-й, 4-й, 5-й та 7-й піснях ірмос канону Хреста співається перед стихами; у 6-й пісні ірмос канону Хреста служить катавасією. Біблійні пісні – великопосттові.

Після 9-ої пісні канону в середу Типікон вказує особливий екзапостиларій Хреста (з Тріоді): «В переполовненні посту всечесне древо...», «Слава ... і нині» – Хрестобогородичний: «Безневисна і Пречиста Бога Слова Мати...». Згідно з Тріоді, цей екзапостиларій співається після звичайного світільного голосу.

Примітка 2. Цього дня на хвалітніх ранньої співаються стихири Тріоді (Хреста), глас 4-й – 4 («Прийдіть, поклонімся...» – двічі; «Сльозами очистивши...» – двічі; див. Господи, взиваю у вівторок 4-го тижня на вечірній). «Слава ... і нині» – Тріоді (Хреста), глас 5-й: «Все творіння, бачачи Сотворителя...» (див. Тріоді на стиховні у вівторок 4-го тижня на вечірній). «Слава ... і нині», «Тобі слава подобає ...» після стихир не вимовляється.

На 1-му часі – кафізма 2-га; Чин поклоніння Хресту.
На 3-му часі – кафізма 3-а; на 6-му часі – кафізма 4-а;
на 9-му часі – кафізма 5-а.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див 16 лютого.

23 БЕРЕЗНЯ, четвер

10 березня
за старим стилем

Мчч. Кодрата та з ним Кипріяна, Діонісія, Анекта, Павла, Крискента, Діонісія (іншого), Вікторина, Віктора, Никифора, Клавдія, Діодора, Серафiona, Папія, Леоніда і мцц. Харієси, Нунехії, Василіси, Нікі, Галі, Галини, Феодори та інших багатьох (бл. 258). Мчч. Кодрата Нікомідійського, Саторина, Руфина та інших (III). Прп. Анастасії (567 – 568).

На 6-му часі: Іс. XXVIII: 14 – 22.

На веч.: Бут. X: 32 – 11: 9. Притч. XIII: 20 – 14: 6.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у середу ввечері канон Богородиці і служба свт. Євтихія архієп. Константинопольського (з 6 квітня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого; особливості його див. 17 лютого).

НА РАННІЙ – кафізми 6-а, 7-а і 8-а. На 1-му часі – кафізма 9-а; на 3-му часі – кафізма 10-а; на 6-му часі – кафізма 11-а; на 9-му часі – кафізма 12-а. На вечірні – кафізма 18-а.

Примітка. На вечірній в четверга на «Господи, взиваю» у Пісній Тріоді відсутні додаткові стихири Хреста (на відміну від служби середи 4-ї седмиці): Тріодь вказує співати після звичайних подібних (глас 4-й: «Сподобившись цілувати хрест...», «Умертвлення перетерпів Ти...» і «Сподобившись у радості побачити хрест...») стихири з рядової служби Мінеї (тобто свт. Софронія, патріарха Єрусалимського, з 11 березня).

24 БЕРЕЗНЯ, п'ятниця

11 березня
за старим стилем

Свт. Софронія, патр. Єрусалимського (638 – 644). Прп. Софронія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Сщмч. Піонія, пресвітера Смирнського, та інших з ним (250). Перенесення мощей мч. Єпимаха. Свт. Софронія, еп. Врачанського (1813, Болг.).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. XXIX, 13 – 23.

На веч.: Бут. XII, 1 – 7. Притч. XIV, 15 – 26.

Рання відправляється тільки з Тріоді. Після зображальних звершується поклоніння хресту. При співанні тропаря і кондака хрест через Царські врата вноситься у вівтар.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в четвер увечері – канон Богородиці і служба свт. Софронія Єрусалимського (з цього дня).

НА РАННІЙ – кафізми 13-а, 14-а і 15-а. Співається канон Хреста і триспівці. Після 9 пісні – світільний гласу.

На 1-му часі кафізми немає; на 3-му часі – кафізма 19-а; на 6-му часі – кафізма 20-а; на 9-му часі кафізми немає.

НА ЧАСАХ і на зображальних – кондак Тріоді (Хреста), глас 7-ий: «Не може зброя вогненна ...».

В кінці зображальних відбувається чин поклоніння Хресту.

Примітка. Поклоніння Хресту відбувається не на 1-му часі, а після звершення часів, тобто після того, як прочитані будуть молитви з чину зображальних, що приєднуються до 9-го часу. Таким чином, чин поклоніння Хресту в п'ятницю слід здійснювати після молитов, якими закінчуються часи із зображальними, тобто після молитви прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами), кінцевого Трисвятого, «Господи, помилуй» (12) і молитви «Всесвята Троице ...». Саме це має на увазі Тріодь Постова, коли говорить: «І відбувається поклоніння хресту після звершення часів після останнього Трисвятого». Втім, також існує практика здійснювати поклоніння Хресту після відпусту зображальних.

Після поклоніння ієрей бере Чесний Хрест і вносить його до святого вівтаря (через царські врата, у супроводі

диякона з кадилом і свічконосця), а звідти в сосудохрани-тельницю.

Далі звичайне (для середи і п'ятниці) закінчення зображальних. Ієрей: «Премудрість». Хор: «Достойно є ...» (до половини). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів ...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже ...». Хор: «Слава ..., і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш ...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття, за традицією, не співаються.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 16 лютого.

НА ВЕЧІРНІЙ – кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: Тріоді самогласний, глас 7-ий: (двічі), мученичні Октоїха, глас 7-ий – 4 і стихири Мінеї глас 8-ий – 4 (прп. Феофана Сигрійського, з 12 березня; перша стихира – двічі). «Слава» – мертвих Октоїха, глас 7-ий (див. в стихирах на стиховні в п'ятницю ввечері), «І нині» – догматик, глас той же: «Матір'ю надприродно...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокимен 1-ий паремії, глас 4-ий: «Пастирю Ізраїля, поглянь ...», зі стихом; прокимен 2-ий паремії, глас той же: «Радісно співайте Богу...», зі стихом). «Нехай піднесеться молитва моя ...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

25 БЕРЕЗНЯ, субота

12 березня
за старим стилем

Поминання померлих. Прп. Феофана, спов., Сигріанського (818). Прав. Фінеєса (бл. 1500 р. до Р. Хр.). **Свт. Григорія Двоєслова, папи Римського (604).** Прп. Симеона Нового Богослова (1021).

Ліддської [нерукотворної] (в Лідді на стовпі) ікони Божої Матері (І).

Звершується заупокійна служба Тріоді в поєднанні з рядовою службою Мінеї (Прп. Феофана, спов., Сигріанського) – за зразком суботи 2-го тижня Великого посту.

Літургія свт. Іоана Золотоустого.

Євр., 313 зач., VI, 9 – 12. Мк., 31 зач., VII, 31 – 37.

За спокій: 1 Кор., 163 зач., XV, 47 – 57. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в п'ятницю ввечері співається служба свт. Никифора Константинопольського (з 13 березня), а також заупокійний канон Октоїха, глас 7-ий (з ранньої суботи, без ірмосів). Канон Богородиці не співається, оскільки замінюється заупокійним.

Після 3-го Трисвятого – кондак, глас 8-ий: «Зі свяtimi упокой ...» (замість «Господи Сил ...»). «Господи, помилуй» (40), «Ти, що кожного часу ...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава .., і нині», «Чеснішу від херувимів ...», «Іменем Господнім ...». Виголос: «Молитвами святих отців наших ...». Читець: «Амінь». Молитва: «Непорочна, Пречиста ...», «І дай нам, Владико ...», «Преславна Приснодіво ...», «Уповання моє Отець ...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже ...». «Слава ... і нині». «Господи, помилуй» (тричі). «Благослови». Відпуст малий: «Христос, істинний Бог наш ...». Звичайне прощення. Єктенія: «Помолимося ...».

Полуношниця звичайна – суботня.

НА РАННІЙ після 16-ої кафізми сідалийні Октоїха, глас 7-ий зі своїми стихами. «Слава .., і нині» – Богородичний воскресний поточного гласу.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні гласу – 6.

Після входу – тропарі, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки ...», «Пом'яни, Господи, як благий ...». «Слава» – кондак, глас 8-ий: «Зі свяtimi упокой ...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Тебе і стіну, і пристанище ...».

Прокимен – дня (суботи), глас 8-ий: «Радуйтеся праведні ...», стих: «Блаженні, ті кому прощено беззаконня ...»; і заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

Апостол і Євангеліє – суботи 4-го тижня і заупокійні.

Алиуарій – дня (суботи): «Взивали праведні ...», стих: «Багато скорбот у праведних ...»; і заупокійний: «Блаженні, кого обрав ...».

26 БЕРЕЗНЯ, неділя

13 березня
за старим стилем

4-та неділя Великого посту. Глас 8.

Прп. Іоана Ліствичника (перехідне святкування в 4-ту неділю Великого посту).

Перенесення мощей свт. Никифора, патр. Константинопольського (846). Мч. Савина (287). Мчч. Африкана, Публія і Терентія (III). Мч. Олександра (305 – 311). Мч. Христини Персидської (IV). Прп. Анина, пресвітера.

Воскресна служба Октоїха звершується разом зі службою Тріоді.

Примітка. Служба свт. Никифора Константинопольського, переноситься на велике повечір'я на вечір п'ятниці.

Літургія свт. Василя Великого.

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – Євр., 314 зач., VI, 13 – 20. Мк., 40 зач., IX, 17 – 31.

Прп.: Єф., 229 зач., V, 8 – 19. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 8-ий – 7, і Тріоді (прп. Іоана), глас 8-ий – 3. «Слава» – Тріоді (прп. Іоана), глас 5-ий: «преподобний отче...», «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня.

На літї стихири храму. «Слава .., і нині» – Богородичний воскресний за гласом стихири храму, зі стиховних.

На стиховні стихири воскресні, глас 8-ий. «Слава» – Тріоді (прп. Іоана), глас 2-ий: «Прославмо Іоана – ангела на землі і на небесах чоловіка Божого...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «О нове чудо, вище за всі давні чудеса!...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар Тріоді (прп. Іоана), глас 1-ий: «Пустельним жителем...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл звістив...».

Кафізм 2-а і 3-я. Малі єктенії. Сідалийні воскресні

Непорочні [1] (див. Типікон, гл. 17). «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 8-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-

го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрив мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «На стежки спасіння...». Глас 6-ий: «Помилуй мене, Боже...», і стихири Тріоді, глас той же: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, Тріоді – 1-ий (про того, що потрапив до рук розбійників) на 4 і 2-ий (прп. Іоана) на 4.

Примітка. «Канони: воскресний з Богородичним на 6: і Тріоді на 4, глас 5-й: і святого на 4, глас 8-й» (Типікон, гл. 49, «Неділя 4-а святого посту»). Дане розпорядження Уставу може бути пояснене як вказівка на спів трьох канонів: воскресного з ірмосом і Богородичного на 6 (ірмоси раз), Тріоді – 1-го (про того, що потрапив до рук розбійників) на 4 і 2-го (прп. Іоана) на 4. (Порівн.: Типікон, гл. 49, «В Неділю 5-ту святого посту».)

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Тріоді (прп. Іоана), глас 4-ий; сідалийні Тріоді, глас 5-ий: «Пречистий Хрест Твій Спасе...». «Слава» – сідалийні Тріоді (прп. Іоана), глас 4-ий: «Засявши чеснотами до небес...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Той, Хто на престолі...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 8-ий.
На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 8-ий. «Слава» – світільний Тріоді (прп. Іоана): «Шкідливих пристрасних принад світу уникнув ти, отче преподобний...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Як істинну Богородицю...».

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах воскресні, глас 8-ий – 8; потім стих: «Воскресни, Господи Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя, / не забудь убогих Твоїх до кінця», і самогласний Тріоді, глас 1-й: «Прийдіть, потрудімось...». «Слава» – той же самогласний, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

Перед 1-им часом на «Слава .., і нині» – стихира евангельська 8-а.

На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Тріоді (прп. Іоана). Кондак Тріоді (прп. Іоана).

На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар Тріоді (прп. Іоана). Кондак воскресний.

ЛІТУРГІЯ свт. Василя Великого.

На проскомидії заготовляються три Агнця – для середи, четверга та п'ятниці.

Блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар Тріоді (прп. Іоана). «Слава» – кондак Тріоді (прп. Іоана), «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар Тріоді (прп. Іоана); кондак воскресний. «Слава» – кондак Тріоді (прп. Іоана), «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар Тріоді (прп. Іоана); кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак Тріоді (прп. Іоана), «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресний і прп. Іоана.

Апостол і Євангеліє – Неділі 4-ої Великого посту і прп. Іоана.

Замість «Достойно є» – «Тобою радується...».

Примітка. «На трапезі споживається така сама їжа, як і в попередні Неділі» (Типікон, гл. 49, «Неділя 4-а святого посту»).

[1] На практиці замість Непорочних на недільних всенічних зазвичай співається поліелей.

27 БЕРЕЗНЯ, понеділок

5-й тиждень Великого посту.

Прп. Венедикта (543). Свт. Феогноста, митр. Київського і всієї Руси (1353). Блгв. вел. кн. Ростислава-Михайла (1167). Свт. Євсхимона, спов., єп. Лампсакійського (IX).

На 6-му часі: Іс. XXXVII, 33 – XXXVIII, 6. На веч.: Бут. XIII, 12 – 18. Притч. XIV, 27 – XV, 4.

ВЕЧІРНЯ. Детальний виклад порядку богослужіння в Неділю вечора див. 13 лютого. Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихах на 10: 4 стихах покаянні Октоїха, глас 8-ий (дві – зі стихів на стиховні вечора, дві інші – зі стиховних стихів ранньої), Тріоді, глас 3-й і глас 7-ий – 3, і стихах прп. Венедикта (з 14 березня), глас 2-й – 3. «Слава .., і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-ий: «Не відверни лиця Твого ...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихах Тріоді, глас 7-ий і глас 6-ий (зі звичайними приспіваними). «Слава .., і нині» – Богородичний Тріоді, глас 6-ий.

Молитва прп. Єфрема Сиріна читається із трьома вели-

кими поклонами (без малих). Закінчення вечірні великопостове (див. 13 лютого).

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І в Неділю ввечері співається служба прп. Олексія чоловіка Божого (з 17 березня – четверга 5-го тижня Великого посту).

Примітка. Канон Богородиці на повечір'ї в Неділю ввечері не співається, оскільки напередодні звершувалося всенічне бдіння.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого.

На ранній – кафізми 4-а, 5-а і 6-а. На 1-му часі – кафізми немає; на 3-му часі – кафізма 7-а; на 6-му часі – кафізма 8-а; на 9-му часі – кафізма 9-а. На вечірні – кафізма 10-а.

14 березня за старим стилем

28 БЕРЕЗНЯ, вівторок

15 березня за старим стилем

Мч. Агапія та з ним семи мчч.: Публія, Тимолая, Ромила, двох Олександрів та двох Дионісіїв (303). Сщмч. Олександра, ієрея в Сиді (270 – 275). Мч. Никандра (бл. 302).

На 6-му часі: Іс. XL, 18 – 31. На веч.: Бут. XV, 1 – 15. Притч. XV, 7 – 19.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в понеділок увечері – канон Богородиці і служба мчч. Хрисанфа і Дарії (з 19 березня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею.

Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 15 лютого.

НА РАННІЙ – кафізми 11-а, 12-а і 13-а. На 1-му часі – кафізма 14-а; на 3-му часі – кафізма 15-а; на 6-му часі – кафізма 16-а; на 9-му часі – кафізма 18-а. На вечірні – кафізма 19-а.

29 БЕРЕЗНЯ, середа

16 березня
за старим стилем

Мчч. Савина (287) і Папи (305 – 311). Ап. Аристовула, єп. Вританійського (Британського, І). Щмчч. Олександра, папи Римського (119). Мч. Юліана Аназаврського (305 – 311). Щмчч. Трофима і Фала, пресвітерів Лаодійських (бл.300).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. ХІІ, 4 – 14. На веч.: Бут. ХVІІ, 1 – 9. Притч. ХV, 20 – ХVІ, 9.

На вечірні до стихир на «Господи, взиваю...» додаються 24 покайні стихир Великого канону.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці і служба прпп. Отців в обителі св. Сави убитих (з 20 квітня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірньою. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого

НА РАННІЙ – кафізми 20-а, 1-а і 2-а. На 1-му часі – кафізма 3-тя; на 3-му часі – кафізма 4-а; на 6-му часі – кафізма 5-а; на 9-му часі – кафізма 6-а.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 16 лютого.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 7-а.

На «Господи, взиваю» стихир Триоді (починаючи від стиха: «У сіть свою впадуть грішники, а я з Тобою її перейду – самогласний дня, глас 8-ий: «Своїми помислами...» (двічі), мученичний, глас той же: «Які чесноти, і яка похвала ...» (один раз), три подібних, глас той же (по разу), і, починаючи зі стиха: «Не стало захисту, і ніхто не дбав про душу мою», стихир Великого канону – 24 (за числом букв грецького алфавіту), глас 4-ий (по разу; стихи див. в Триоді). «Слава» – «О, невимовне Твоє милосердя ...», «І нині» – «О, незбагненне сходження! ...».

Вхід з кадилом. Читання паремій Триоді (за звичаєм). «Нехай піднесеться молитва моя ...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

30 БЕРЕЗНЯ, четвер

17 березня
за старим стилем

Четвер Великого канону. Прп. Олексія, чоловіка Божого (411). Мч. Марина. Свт. Патрікія, просвітителя Ірландії (після 460).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. ХІІІ, 5–16. На веч.: Бут. ХVІІІ, 20–33. Притч. ХVІ, 17 – ХVІІ, 17.

Примітка: Уся служба з Триоді. Служба прп. Олексія, чоловіка Божого переноситься на повечір'я в Неділю 4-у посту ввечері.

Примітка. «Мале повечір'я промовляємо в келіях без поклонів. Після Трисвятого кондак канону прп. Андрія Критського. Також і полуношницю» (Типікон, гл. 49, «У середу п'ятої седмиці ввечері»).

На ранній читання Великого покайного канону прп. Андрія Критського (стояння Марії Єгипетської). Читається житіє прп. Марії Єгипетської (1-а частина – після кафізми і сідального (перед 50-м псалмом), 2-а частина – після 3-ої пісні канону).

Полуношниця без поклонів.

РАННЯ. Ієрей виголос: «Благословен Бог наш...». Читець [1]: «Аміль», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. по «Отче наш...» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава .., і нині», «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і звичайне двопсалміє. (Звершується звичайне кадіння.)

Шестипсалміє. (Ієрей читає ранні молитви.) Велика екстенія. «Алилуя» і Троїчний гласу. Приспів до закінчення першого Троїчного тропаря: «Свят, свят, свят еси, Боже наш, молитвами святих апостолів Твоїх і святителя Миколая, помилуй нас».

Читається 8-а кафізма. Малої екстенії немає. Сідальні Октоїха стих: «По всій землі розійшлося віщування їх, і в кінці вселенної слова їх» – «Бо Мойсей...»; стих: «Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів» – мученичний. «Слава .., і нині» – Богородичний, глас той же. І читається перша половина Житія прп. Марії Єгипетської [2].

Читець: «Житіє преподобної матері нашої Марії Єгипетської благослови, чесний отче, прочитати».

Ієрей: «Іі ж молитвами, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас».

Читець: «Аміль». І читає житіє.

(Якщо читає сам ієрей, то він спочатку промовляє: «Житіє преподобної матері нашої Марії Єгипетської. – Іі ж молитвами, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас».)

Після прочитання першої половини житія – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава .., і нині» – псалом 50-ий.

Примітка. «Також псалом 50-ий. І відразу починаємо

великий канон розчуленим співом і благоговійно, творіння святого Андрія Критського, Єрусалимського, глас 6-ий. Ірмос: Помічник і покровитель: по двічі. Потім тропарі, творячи на кожен по 3 поясних поклони, і співаючи: «Помилуй мене, Боже, помилуй мене».

І відразу [3] Великий канон прп. Андрія Критського, з додаванням до кожної пісні тропарів канону прп. Марії Єгипетської і по одному тропарю прп. Андрія Критського. На 4-ій, 8-ій і 9-ій піснях – триспівці. Ірмоси Великого канону співаються по двічі на початку пісень, а після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – і на катавасію. На 2-ій і 3-ій піснях – по два ірмоси (співаються по разу), на катавасію після 3-ої пісні співається другий ірмос. Ірмоси співаються перед тропарями Великого канону, але не перед триспівцями, з яких починаються 4-а, 8-а і 9-а пісні [4].

Пісні Священного Писання при співі канонів не промовляються, але до тропарів Великого канону співається приспів: «Помилуй мене, Боже, помилуй мене», до тропарів канону прп. Марії Єгипетської: «Преподобна мати Маріє, моли Бога за нас», до тропарів прп. Андрія Критського: «Преподобний отче Андрію, моли Бога за нас». На закінчення кожної пісні – «Слава», «І нині». До тропарів триспівців приспів: «Святі апостоли, моліть Бога за нас»; в кінці їх «Слава», «І нині» не читаються (до Троїчних триспівців приспів: «Пресвята Тройце, Боже наш, слава Тобі»; до Богородичних триспівців приспів: «Пресвята Богородице, спаси нас»). Завичай читає тропарі триспівця диякон або читець.

Після 3-ої пісні і малої екстенії – сідальний Триоді (апостолів), глас 8-ий: «Слава» – інший сідальний Триоді (апостолів), глас той же: «І нині» – Богородичний Триоді, глас той же. І читається друга половина Житія прп. Марії Єгипетської.

Після 6-ої пісні і малої ектенії – кондак Тріоді (Великого канону), глас 6-ий: «Душе моя, душе моя...», та ікос, глас той же. Після синаксаря – блаженні Тріоді (Великого канону), глас 6-ий [5].

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні і малої ектенії – світильний гласу. Після 1-го виконання Світильного – закінчення: «... молитвами, Господи, апостолів Твоїх і святителя Миколая, і спаси мене». «Слава...» – той же світильний, з закінченням: «Молитвами, Господи, святих Твоїх, і спаси мене», «І нині» – знову той же світильний, із закінченням: «Молитвами, Господи, Богородиці, і спаси мене». («Достойно є» зазвичай не співається.)

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми. «Слава...», і нині, «Тобі слава подобає...», «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

Ектенія прохальна: «Доповнімо ранню молитву...», і головоклонна молитва

Стихири на стиховні Тріоді, глас 8-ий (зі звичайними приспівами). «Слава...», і нині – Богородичний Тріоді, глас той же.

«Благо є» (двічі) [6]. Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Аміль». Тропар Часослова: «Стоячи в храмі...». «Господи, помилуй» (40). «Слава...», і нині – «Чеснішу від херувимів...». «Іменем Господнім...». Ієрей (перед царськими вратами): «Суций благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна з трьома поклонами. Читець: «Аміль», і відразу без відпусту утрні читається 1-ий час [7].

1-Й ЧАС читається без кафізми. Тропар 1-го часу: «Заранку вислухай...» зі стихами промовляється читцем в звичайному порядку, але тільки без співу. Стихи часу: «Стопи мої направ...» і «Нехай сповняться уста мої...» – читаються [8]. Після Трисвятого – кондак Тріоді (Великого канону): «Душе моя, душе моя...». В кінці – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Кінцеве Трисвяте і «Господи, помилуй» (12) не читаються. Безпосередньо після поклонів священик вимовляє молитву: «Христе, Світло Істинне...». За традицією, співається «Непереможній Воводі...». Відпуст великий і многоліття.

НА 3-МУ ЧАСІ – кафізма 9-а. **НА 6-МУ ЧАСІ** – кафізма 10-а; тропар пророцтва (з Тріоді), 1-ий прокімен Тріоді, читання паремії Тріоді, 2-ий прокімен Тріоді. **НА 9-МУ ЧАСІ** – кафізма 11-а. На всіх часах – тропар часу зі стихами вимовляється читцем в звичайному порядку, але тільки без співу. Кондак Тріоді (Великого канону): «Душе моя, душе моя...». Кінцевий виголос ієрея – «Боже, ущедри нас...», молитва прп. Єфрема Сиріна читається з трьома великими поклонами.

НА ЗОБРАЖАЛЬНИХ – блаженні швидко, без співу; після «Отче наш...» – кондак Тріоді (Великого канону): «Душе моя, душе моя...». Зображальні слід закінчувати наступним чином: після кондака – читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава...», і нині – «Чеснішу від херувимів...». «Іменем Господнім...». Ієрей: «Боже, ущедри нас...». Читець: «Аміль». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома поклонами). Читець: «Аміль». Молитва: «Всесвята Тройце...». Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава...», і нині, «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст: «Христос, істинний Бог наш...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття за традицією, не співаються.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: Тріоді – 6: самогласний дня, глас 8-ий: (двічі), і мученичний, глас той же: «Мученики Господні...», і подібні Тріоді, глас 1-ий: і глас 6-ий: «Животворчому Хресту Твоєму поклоняючись...»; і стихири Мінеї, (з 18 березня – свт. Кирила Єрусалимського) глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава...», і нині – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Вхід з кадилом. Читання паремій Тріоді (за звичаєм). Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) – ектенії: «Промовмо всі...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

Примітка. «В цей же четвер. Всю службу співаємо скоріше, заради труда бдінного. Звершується служба Ранішосвячених Дарів, під час якої, всі хто приготувався причащаються Святих Христових Таїн. На трапезі ж їмо олію і вино п'ємо, заради труда. Деякі ж устами дозволяють тільки вино, на олію ж дозволу не дають. В Типіку ж Святої Гори вказується: на 40 святих мучеників, на знайдення глави Предтечі, в середу Хрестопоклонну, на Великий канон і на «не сидальний» - Акафіст Божої Матері в суботу 5-ї седмиці.) їсти два варення з олією і випивати по дві чаші вина» (Типікон, гл. 49, «В четвер 5-ий тиждень святого посту» [9]).

[1] Ієрей... входить у святий вівтар, і взявши кадилицю, промовляє і молитву кадила. І ставши перед престолом, кадить хрестоподібно, і виголошує: Благословенний Бог наш, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Читець: Аміль. Також поставлений читець читає...» (Типікон, гл. 49, «Початок святого і Великого посту», початок ранньої).

[2] Якщо Житіє читається з Четких-Міней, то перша половина Житія закінчується словами «... щоб мені одержати яку-небудь милість в День Судний». З нового абзацу, зі слів «Старець із нестримними сльозами...» до кінця, – друга половина Житія.

[3] Зазвичай молитва «Спаси, Боже, людей Твоїх...» не вимовляється.

[4] На думку В. Розанова (див. Його «Богослужбний Устав Православної Церкви», с. 545), ірмоси триспівців вчитуються. На думку свт. Афанасія (Сахарова), в подібних випадках ірмоси взагалі не читаються і не співаються, а наводяться в Тріоді повністю для того, щоб служити в якості подібних для співу наступних тропарів триспівців, оскільки в давнину тропарі канонів співалися на глас і подібні ірмоса; співаються ірмоси лише в тих випадках, коли співаються біблійні пісні або коли на те є спеціальна вказівка Типікону (див.: Афанасій (Сахаров), еп. О поминанні усопших по Уставу Православної Церкви. СПб.: Сатіс, 1995. С. 172 – 174).

[5] Спів Блаженних з тропарями є особливістю ранньої четверга Великого канону і утрні Великої П'ятниці (з читанням 12-ти Євангелій), а тому ні в якому разі не повинні пропускатися.

[6] Оскільки служба, відповідно до Уставу, завершується швидко, допустимо і одноразове читання «Благо є».

[7] У зв'язку з відсутністю в Типіконі певних вказівок про завершення ранньої четверга 5-ї седмиці св. Чотиридесятниці, закінчення ранньої в богослужбових довідниках викладається по-різному. Наприклад, прот. К. Нікольський (див. Його «Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви», с. 594) вважає, що рання закінчується як звичайна великопостова, оскільки Типікон не приводить жодних спеціальних вказівок. В. Розанов (див. Його «Богослужбный Устав Православной Церкви», с. 545 – 546) пропонує закінчувати ранню з читанням «Благо є» один раз і з заміною «Господи, помилуй» (40) на особливу ектенію: «Помилуй нас, Боже...», при цьому після «Благо є...» зберігати звичайний тропар «Стоячи в храмі...», а поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна зовсім скасовувати. Розбіжності про закінчення ранньої пов'язані з різним тлумаченням слів Уставу про звершення служб четверга 5-ї седмиці швидко. Термін «поскору», що використовується Типіконом також при викладі богослужіння Благовіщення в будній день посту і богослужіння полієлейного святого «в один з днів пісних», стосується таких особливостей:

а) скорочення кількості поклонів з молитвою прп. Єфрема Сиріна на ранній, часах і зображальних з 16 до 3;

б) скасування кінцевого Трисвятого;

в) виконання текстів, які співаються на часах і зображальних «без співу».

[8] порівн.: Нікольський К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 338 – 339.

[9] В Слов'янській Тріоді Постовій (л. 317) вказівки про піст містяться в такій редакції: «На трапезі ж їмо олію і вино п'ємо, заради труда бдінного. В Студійському ж Уставі вказано сухо їсти весь той тиждень, більше інших, бо це є дні плачу, а не свята. А в Типіку Святої Гори вказується, на 40 святих мучеників, на знайдення глави Предтечі, і в середу Хрестопоклонну, і на Великий канон, і на несидальний – Акафіст Божої Матері в суботу 5-ї седмиці. їсти два варення з олією, і випивати по дві чаші вина.

31 БЕРЕЗНЯ, п'ятниця

18 березня за старим стилем

Свт. Кирила, архієп. Єрусалимського (386). Мчч. Трофима і Євкарпія (бл. 300). Прп. Анина, ченця.
Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. XLV, 11 – 17. На веч.: Бут. XXII, 1 – 18. Притч. XVII, 17 – XVIII, 5.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в четвер увечері – канон Богородиці і служба прп. Георгія Мелітинського (з 7 квітня) [1].

Полуношниця, рання і часи із зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого; його особливості див. 18 лютого.

НА РАННІЙ – кафізми 13-а, 14-а і 15-а. На 1-му часі кафізми немає; на 3-му часі – кафізма 19-а; на 6-му часі – кафізма 20-а; на 9-му часі кафізми немає.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в єднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 16 лютого.

На вечірні – кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді на 10: самогласний, глас 6-ий: «Як з Єрусалиму ...» (двічі), мученичний, глас той же: «Мученики Твої, Господи ...» (один раз), і Богородиці (Похвали), глас той же – 7 (перша стихира – тричі, друга і третя – двічі). «Слава .., і нині» – Богородиці (Похвали), глас 2-ий: «Таїнство, що від віку ...» (догматик гласу не співається).

Вхід з кадилом. Читання паремій Тріоді (за звичаєм). «Нехай піднесеться молитва моя ...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм).

Примітка. У храмі Похвали Богородиці після паремій Тріоді – три паремії Богородиці, вміщені на свято Успіння (див.: Типікон, гл. 49, «В п'ятницю 5-го тижня ввечері»).

Примітка. «На трапезі п'ємо вино, перед трудом бдінням» (див.: Типікон, гл. 49, «В п'ятницю 5-го тижня ввечері»).

[1]. В. Розанов (див. його «Богослужебный Устав Православной Церкви», с. 645-646) висловлює припущення, що повечір'я в четвер вечора 5-го тижня Великого посту має звершуватися без канонів. Однак слід зазначити, що Устав не згадує про скасування канонів на повечір'ї цього дня, а при збігу Благовіщення з суботою Акафіста навіть наказує спів на цьому повечір'ї чотириспівця Тріоді із суботньої ранньої (порівн.: Типікон, 26 березня, 9-а Маркова глава).

1 КВІТНЯ, субота

19 березня за старим стилем

Похвала Пресвятої Богородиці (субота акафістна). Мч. Хрисанфа і мц. Дарії (283) і з ними мчч. Клавдія, трибуна, Іларії, дружини його, Ясона і Мавра, синів їхніх, Диодора, пресвітера, і Маріана, диякона. Мч. Панхарія (бл. 302).

Смоленської ікони Божої Матері «Розчулення» (1103).

Примітка. Служба мчч. Хрисанфа і Дарії співається на великому повечір'ї в понеділок увечері.

Літургія свт. Іоана Золотоустого.

Євр., 322 зач., IX, 24 – 28. Мк., 35 зач., VIII, 27 – 31.

Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Напередодні в п'ятницю ввечері відбувається мале повечір'я в келіях без канонів і поклонів. Кондак на повечір'ї – Суботи Акафіста, глас 8-ий: «Непереможний Воеводі...».

Примітка. «Мале повечір'я і полуношницю співаємо в келіях. Канон Заупокійний гласу співаємо в гробницях» (Типікон, гл. 49, «В п'ятницю 5-го тижня увечері»).

РАННЯ.

Примітка. «До ранньої вдаряють в 4-й годині ночі, заради молебного Послідування Акафіста» (Типікон, гл. 49, «У суботу 5-ої седмиці посту»).

Іерей виголос: «Благословенний Бог наш...». Читець [1]: «Аміль», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш...» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Аміль», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава .., і нині», «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і звичайні псалми 19-й та 20-й (під час читання яких звершується кадіння всього храму).

Шестипсалміс. (Іерей читає ранкові молитви.) Велика екстенія. «Бог Господь» на 8-ий глас, повільно, особливим розспівом, і тропар свята Богородиці (Тріоді) [2]: «Повеління таємно прийнявши...» (двічі). «Слава .., і нині» – той же тропар.

Кафізма 16-а кафізма. Мала екстенія.

Після неї протяжно і мелодійно співається кондак Акафіста: «Непереможний Воеводі...».

Примітка. Акафіст Божої Матері складається з 12 ікосів і 12 кондаків (всього 24, за кількістю букв грецького алфавіту); після кожного ікоса співається: «Радуйся, Невісто Невісна», після кожного кондака: «Алилуя». Акафіст

розділяється на чотири частини, по 3 ікоси і 3 кондака в кожній.

За усталеною практикою, Акафіст читається ієреєм на середині храму перед іконою Пресвятої Богородиці (якщо є собор священиків, 1-шу і 4-ту частини Акафіста зазвичай читає предстоятель, а 2-гу і 3-тю – інші священики за старшинством). На початку кожної частини Акафіста співається 1-й кондак «Непереможний Воеводі...», при цьому відкриваються царські врата; священнослужителі виходять через царські врата, які залишаються відкритими; після прочитання кожної частини Акафіста священнослужителі йдуть до вівтаря, і царські врата зачиняються.

Під час співу 1-го кондака на початку 1-ої і 4-ої частин Акафіста предстоятель в супроводі диякона зі свічкою звершує повне кадіння храму; при співі 1-го кондака на початку 2-ої і 3-ої частин Акафіста звершується мале кадіння (при соборному служінні його звершують інші священики за старшинством, в супроводі диякона, а якщо нема собору священиків, мале кадіння може звершувати диякон). Під час читання акафісту диякон безперервно кадить перед аналоєм з іконою.

Примітка. В описі Типікону спів акафісту дещо відрізняється від усталеної практики: перший кондак «Непереможний Воеводі...» співається «на середині» храму, кондаки й ікоси «читаються ієреєм у святому вівтарі», кадіння на «Непереможний Воеводі...» звершує диякон (порівн.: Типікон, гл. 49, «У суботу 5-го тижня посту»).

Після співу 1-го кондака «Непереможний Воеводі...» читається 1-ша частина акафісту – з 1-го ікоса по 4-й кондак.

Потім знову співається: «Непереможній Воеводі...».

Читається 17-а кафизма. Мала ектенія. Співається: «Непереможній Воеводі...». Читається 2-а частина акафісту – з 4-го ікосу по 7-й кондак, знову співається: «Непереможній Воеводі...». «Господи, помилуй» (тричі), «Слава ..., і нині» – псалом 50-ий.

Примітка. У храмі Похвали Богородиці після другого читання ікосів та кондаків співається поліелей, як це зазначено в 49 гл. Типікону («В суботу 5-го тижня посту»).

Канони (в 1-й – 5-й піснях):

У храмі Господському – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і свята Богородиці (Тріоді) на 6.

У храмі Богородиці – канон свята Богородиці (Тріоді) з ірмосом на 12 (ірмоси по двічі).

У храмі святого [3] – канон свята Богородиці (Тріоді) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і храму на 6.

Біблійні пісні: «Співаймо Господеві...».

Катавасія (в 1-й – 5-й піснях): «Відкрию уста мої...» (див. В Тріоді).

Після 3-ої пісні і малої ектенії співається кондак «Непереможній Воеводі...». Читається 3-тя частина акафісту – з 7-го ікосу по 10-ий кондак, в кінці знову співається: «Непереможній Воеводі...». Сідальний свята Богородиці (Тріоді), глас 1-ий: «Великий воїн...», «Слава ..., і нині» – той же сідальний.

Починаючи з 6-ої пісні, канон храму не співається, але до канону свята Богородиці (Тріоді) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) приєднуються два чотириспівця Тріоді на 8 [4], на катавасію – ірмос другого чотириспівця (див. в Тріоді).

Після 6-ої пісні і малої ектенії співається кондак: «Непереможній Воеводі...». Читається 4-а частина акафісту – з 10-го ікосу по 13-ий кондак, причому 13-ий кондак: «О Всехвальная Мати...» співається або читається тричі, після нього знову читається 1-ий ікос: «Ангел покровитель...», і співається 1-ий кондак: «Непереможній Воеводі...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Мала ектенія. Світільний свята Богородиці з Тріоді (двічі). «Слава ..., і нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах свята Богородиці (Тріоді), глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава ..., і нині» – свята Богородиці (Тріоді).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята Богородиці (Тріоді), глас 8-й (один раз). Ектенії і відпуст.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята Богородиці (Тріоді).

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні з канону Акафіста, пісні 3-тя (з ірмосом) і 6-а – 8.

Після входу – тропар свята Богородиці (Тріоді). «Слава ..., і нині» – кондак свята Богородиці (Тріоді).

Прокимен, алуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – суботи 5-ї седмиці і Богородиці.

Примітка. «На трапезі їмо два варення (варена їжа) з олією і п'ємо вино, дякуючи Всесвятій Владичиці нашій Богородиці за чудо, яке було створене Нею» (Типікон, гл. 49, «У суботу 5-го тижня посту»).

[1] «І зібравшись до церкви, після благословення священика, починаємо ранню, як і вказано [в четвер п'ятого тижня святого посту]» (Типікон, гл. 49, «У суботу 5-го тижня посту»).

[2] «Після шестипсалмія Бог Господь, на глас 8-ий, і співаємо тропарі...» (Типікон, гл. 49, «У суботу 5-го тижня посту»).

[3] Порівн.: Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 557.

[4] Кожен чотириспівець містить по чотири тропаря; крім того, у другому чотириспівці є (після Богородичного) ще два додаткових тропаря, які співаються з особливими приспівками (див. в Тріоді).

2 КВІТНЯ, неділя

20 березня за старим стилем

Прп. Марії Єгипетської (перехідне святкування в 5-ту неділю Великого посту). Глас 1.

Прпп. Іоана, Сергія, Патрікія та інших, що в обителі св. Сави були вбиті (796). Мц. Фотини (Світлани), самарянки, її синів мчч. Віктора, нареченого Фотином, та Іосії; мцц. Анатолії, Фото, Фотиди, Параскеви, Кириакії, Домніни і мч. Севастіана (бл. 66). Мцц. Олександри, Клавдії, Євфрасії, Матрони, Юліанії, Євфимії і Феодосії (310). Свт. Микити, спов., архієп. Аполлоніадського (бл. 813 – 820).

Воскресна служба Октоїха завершується разом зі службою Тріоді.

Порядок читань, згідно з календарем:

Ран. – Єв. 9-е, Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Літ. – Євр., 321 зач. (від половини), IX, 11 – 14. Мк., 47 зач., X, 32 – 45.

Прп.: Гал., 208 зач., III, 23 – 29. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, звизаю» стихира на 10: воскресні, глас 1-й – 6, і Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 6-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 4-ий: «Сила Хреста Твого Христе...», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня.

На літій стихира храму. «Слава ..., і нині» – Богородичний воскресний за гласом стихира храму, зі стиховних.

На стиховні стихира воскресні, глас 1-ий. «Слава» – Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 2-ий: «Душевні спокуси...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «О, нове чудо...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 8-ий: «У тобі, мати...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Ти, що ради нас народився від Діви...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні [1] (див. Типікон, гл. 17). «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 9-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Покаяння відкрий мені двері...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «На стежки спасіння...». Глас 6-й: «Помилуй мене, Боже...», і стихира Тріоді, глас той же: «Множество вчинених...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2, Тріоді – 1-й (про багатого і Лазаря) на 4 і 2-й (прп. Марії Єгипетської) на 4.

Примітка. «Канони 3: воскресний з Богородичним на 6: і Тріоді на 4, глас 8-й: і преподобної на 4, глас 6-й» (Типікон, гл. 49, «В Неділю 5-ту святого посту»). Дане розпорядження Уставу при буквальному прочитанні може бути пояснене як вказівка на спів трьох канонів: воскресного з ірмосом і Богородичного на 6 (ірмоси раз), Тріоді – 1-го (про багатого і Лазаря) на 4 і 2-го (прп. Марії Єгипетської) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 3-й: «Різними гріхами раніше сповнена...», та ікос, глас той же: «Агницю Христову...»; сідалий Тріоді (прп. Марії Єгипетської), глас 8-й: «Приборкавши всі тілесні похоті подвигом посту...». «Слава .., і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Прославимо двері небесні і ковчег...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 1-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 9-й. «Слава» – світільний Тріоді (прп. Марії Єгипетської): «Як образ покаюння...», «І нині» – Богородичний Тріоді: «Насолодо Ангелів...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири воскресні, глас 1-й – 8; потім стих: «Воскресни, Господи, Боже мій...», і самогласний Тріоді, глас 1-й: «Царство Боже не в їжі й питті...». «Слава» – той же самогласний, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «У день спасіння світу...».

Перед 1-им часом на «Слава .., і нині» – стихира євангельська 9-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської). Кондаки Тріоді (прп. Марії Єгипетської) і воскресний читаються поперемінно.

ЛИТУРГІЯ свт. Василя Великого.

На проскомидії заготовляються один Агнец – для сєреди.

Блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської). «Слава» – кондак Тріоді (прп. Марії Єгипетської), «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської); кондак воскресний. «Слава» – кондак Тріоді (прп. Марії Єгипетської), «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар Тріоді (прп. Марії Єгипетської); кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак Тріоді (прп. Марії Єгипетської), «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен – воскресний рядового гласу (зі стихом), і прп. Марії Єгипетської, глас 4-й: «Дивний Бог у святых Своих...».

Апостол і Євангеліє – Неділі 5-ої Великого посту і прп. Марії Єгипетської.

Алилуарій – воскресний рядового гласу (на підставі спільного уставу, може бути ще другий алилуарій – преподобних жон загальний, глас 1-й: «Терплячи, надіявся я на Господа, і Він зглянувся на мене, і вислухав молитву мою») [2]

Замість «Достойно є...» – «Тобою радується...».

Причасний – воскресний: «Хвалить Господа...», і прп. Марії Єгипетської: «В пам'ять вічну...».

Примітка. «На трапезі ж споживають ті ж продукти, що й в попередню Неділю» (Типікон, гл. 49, «В Неділю 5-ту святого посту»).

[1] 118-й псалом (17-я кафизма) співається на 5-й глас, незалежно від воскресного гласу, і відразу після нього тропарі «Ангельський собор...». У парафіяльній практиці замість Непорочних на недільних всенічних зазвичай співається поліелей.

[2] Порівн.: Розанов В. Богослужбный Устав Православной Церкви. С. 474.

3 КВІТНЯ, понеділок

21 березня
за старим стилем

6-й тиждень Великого посту (вербний тиждень).

Прп. Якова, єп., спов. (VIII). Свт. Кирила, єп. Катанського (I – II). Свт. Фоми, патр. Константинопольського (610).

На 6-му часі: Іс. XLVIII, 17 – XLIX, 4. На веч.: Бут. XXVII, 1 – 41. Притч. XIX, 16 – 25.

ВЕЧІРНЯ. Детальний виклад порядку богослужіння в Неділю ввечері див. 13 лютого. Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: стихири покаянні Октоїха, глас 1-й – 4 (дві – з стихир на стиховні вечора, дві інші – з стихир на стиховні ранньої), Тріоді, глас 1-й – 3, і стихири преподобного, глас той же – 4 (з 21 березня, прп. Якова, ісп. єп.). «Слава .., і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Співається великий прокимен, глас 8-й: «Дав єси насліддя ...», зі стихами (за звичаєм).

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-й (зі звичайними приспівами). «Слава .., і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Небесних чинів ...».

Молитва прп. Єфрема Сирина читається з трьома великими поклонами (без малих). Закінчення вечірні великопостове (див. 13 лютого).

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І в Неділю ввечері співається служба апостолів Іродіона, Агава, Асинкрита, Руфа і тих, що з ними (з 8 квітня).

Примітка. Канон Богородиці співається, оскільки напередодні звершувалося всенічне бдіння.

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого.

НА РАННІЙ – кафізми 4-а, 5-а і 6-а. На 1-му часі кафізми немає; на 3-му часі – кафізма 7-а; на 6-му часі – кафізма 8-а; на 9-му часі – кафізма 9-а. На вечірні – кафізма 18-а.

4 КВІТНЯ, вівторок

22 березня
за старим стилем

Сщмч. Василя, пресвітера Анкирського (362 – 363). Мц. Дросиди, дочки царя Траяна (104 – 117). Прп. Ісаакія Далматського (IV).

На 6-му часі: Іс. XLIX, 6 – 10.

На веч.: Бут. XXXI, 3 – 16. Притч. XXI, 3 – 21.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в понеділок увечері – канон Богородиці (Октоїха) і служба мч. Євпсихія (з 9 квітня).

Полуношниця, рання, часи із зображальними та вечірнею. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого; особливості його див. 15 лютого.

НА РАННІЙ – кафізми 10-а, 11-а і 12-а. На 1-му часі – кафізма 13-а; на 3-му часі – кафізма 14-а; на 6-му часі – кафізма 15-а; на 9-му часі – кафізма 16-а. На вечірні – кафізма 18-а.

5 КВІТНЯ, середа

23 березня

за старим стилем

Прмч. Никона, еп., і 199 учнів його (251). Прп. Никона, ігумена Києво-Печерського (1088). Мчч. Филита, Лідії, дружини його, Македона, Феопрепія, Кронида і Амфілохія (117 – 138).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

На 6-му часі: Іс. LVIII, 1 – 11.

На веч.: Бут. XLIII, 26 – 31; XLV, 1 – 16. Притч. XXI, 23 – XXII, 4.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І у вівторок ввечері – канон Богородиці (Октоїха) і служба мчч. Терентія, Помпія і тих, що з ними (з 10 квітня).

Полуношниця, рання і часи зі зображальними. Детальний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого; особливості його див. 16 лютого.

НА РАННІЙ – кафізми 19-а, 20-а і 1-а. На 1-му часі – кафізма 2-а; на 3-му часі – кафізма 3-тя; на 6-му часі – кафізма 4-а; на 9-му часі – кафізма 5-а.

Детальний виклад порядку богослужіння вечірні в поєднанні з Літургією Ранішосвячених Дарів див. 16 лютого.

НА ВЕЧІРНІ – кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: Тріоді – 6: самогласний дня, глас 5-ий: «Будучи багатим на пристрасті...» (двічі),

і мученичний, глас той же: «Насичені любов'ю до Христа...», і подібні Тріоді, глас той же: «Знаходячись плоттю...», «Вірні, уподібнюючись Марфі і Марії...», і глас 6-ий: «Два дні знаходиться Лазар...»; і стихирі передсв'ята Благовіщення, глас 4-ий – 3 (див. в Мінеї 24 березня). «Слава і нині» – передсв'ята Благовіщення, глас 2-ий: «Благовіствує нині Гавриїл...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання паремій Тріоді (прокімен 1-ий паремії, глас 4-ий: «Буду ходити перед Господом у країні живих», зі стихом; прокімен 2-ий паремії, глас той же: «Молитви мої Господу воздаю перед усіма людьми Його», зі стихом).

«Нехай піднесеться молитва...» і далі послідування Літургії Ранішосвячених Дарів.

6 КВІТНЯ, четвер

24 березня

за старим стилем

Передсв'ято Благовіщення Пресвятої Богородиці. Прп. Захарії, ченця. Свт. Артемія (Артемона), еп. Солунського (Селевкійського, I – II). Прп. Захарії, посника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Прп. Якова, спов. (VIII – IX).

На 6-му часі: Іс. LXV, 8 – 16.

На веч.: Бут. XLVI, 1 – 7. Притч. XXIII, 15 – XXIV, 5.

Благовіщення: Бут. XXVIII, 10 – 17. Іез. XLIII, 27 – XLIV, 4. Притч. IX, 1 – 11.

НА ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'І в середу ввечері – канон Богородиці (Октоїха), служба віддання Благовіщення Пресвятої Богородиці і служба Архангела Гавриїла (з 25 квітня). Тому, що віддання Благовіщення випадає на Лазареву суботу.

Полуношниця повсякденна – за великопостовим чином.

РАННЯ – за великопостовим чином (докладний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого; особливості його див. 17 лютого).

Замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас Октоїха (в даному випадку – глас 1-ий) і Троїчний гласу.

Кафізми: 6-а, 7-а і 8-а

Після 1-ої кафізми – сідальні Октоїха.

Після 2-ої і 3-ої кафізми – сідальні Тріоді (на ряду).

Псалом 50-ий. Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх ...», «Господи, помилуй» (12), «Милістю і милосердя ...».

Канони:

1-а, 3-я, 5-а, 6-а і 7-а пісні – канон передсв'ята, глас 4-ий.

4-а, 8-а і 9-а пісні – канон передсв'ята, глас 4-ий, з ірмосом на 6 і триспівці на 8.

Біблійні пісні – великопостові.

Примітка. Біблійні пісні співаються за великопостовою редакцією, оскільки в передсв'ято Благовіщення Устав призначає службу з Алилуя і поклонами.

Катавасія – після 3-ої, 4-ої 6-ої, 8-ої та 9-ої пісень (після 3-ої, 6-ої – канону передсв'ята, а після 4-ої, 8-ої та 9-ої – ірмоси другого триспівця)

Після 3-ої пісні – кондак передсв'ята, глас 4-ий: «Нашестя Духа Всесвятого...» «Слава ... і нині» – сідальний передсв'ята, глас 3-ий: «Нині все творіння радіє...».

Після 6-ої пісні – кондак передсв'ята, глас 8-ий: «Всім земнородним...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні може співатися «Достойно є». Світільний Троїчний гласу (в даному випадку – 1-го).

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 5-ий – 4 (зі звичайними приспівками). «Слава і нині» – передсв'ята Благовіщення, глас 4-ий: «Язик, якого не знала...».

Закінчення ранньої – за великопостовим чином.

ЧАСИ відбуваються за великопостовим чином (докладний виклад загального порядку богослужіння див. 14 лютого).

Примітка. Устав замовчує особливості часі і зображальних у передсв'ято Благовіщення в седмичні дні св. Чотиридесятниці, кажучи тільки, що 1-ий час відбувається «з поклонами, за звичаєм». З цієї причини допустимо звершення часів в цей день у повній відповідності до великопостового чинопослідування.

Можливий також варіант, при якому на часах після Трисвятого (замість кондаків Часослова) промовляється кондак передсв'ята, глас 8-й (порівн. з богослужінням середи і п'ятниці 4-го тижня посту, а також зі службою четверга 5-го тижня).

На 1-му часі – кафізма 9-а. На 3-му часі – кафізма 10-а. На 6-му часі – кафізма 11-а; тропар пророцтва (з Тріоді), 1-ий прокімен Тріоді, читання паремії Тріоді, 2-ий прокімен Тріоді. На 9-му часі – кафізма 12-а.

Зображальні звершуються за великопостовим чином.

Примітка. Оскільки Устав не приводить вказівок, що стосуються особливостей зображальних в передсв'ято Благовіщення в седмичний день св. Чотиридесятниці, можливе звершення зображальних в повній відповідності зі звичайною великопостовою чинопослідовністю.

У цьому випадку кондаки на зображальних читаються таким чином: у храмі Господському – кондак храму, кондак дня,

інший кондак дня, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак передсв'ятя, глас 8-й; у храмі Богородиці – кондак дня, інший кондак дня, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак передсв'ятя, глас 8-й; у храмі святого – кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак передсв'ятя, глас 8-й.

Можливий також варіант, згідно з яким на зображальних читається лише кондак передсв'ятя, глас 8-й (пор. з богослужінням середи і п'ятниці 4-го тижня посту, а також зі службою четверга 5-го тижня).

Закінчення зображальних після кондаків наступне: «Господи помилуй» (40), «Слава і нині», «Чеснішу...», «Іменем Господнім...». Іерей перед Царськими вратами: «Боже, ущебри...». Чтець: «Амінь». Молитва прп. Єфрема Сиріна з 16 поклонами. Читається кінцеве Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос. Чтець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12). Молитва: «Всесв'ята Тройце...». «Буде ім'я Господнє...» (тричі), «Слава і нині», «Благословлю Господа...» (псалом 33-й). Іерей на солії при закритих царських вратах звершує відпуст наступним чином. Іерей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «І Матір Бога нашого» (включно). Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава... і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує відпуст.

ВЕЧІРНЯ починається виголосом: «Благословенний Бог наш...», після початок звичайний (з «Царю Небесний...»), далі – «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і 103-й псалом. (Іерей читає перед царськими вратами світильнічні молитви.)

Велика ектенія. Кафізми немає.

Примітка. Вечірня відбувається «без кафізми і без поклонів» [1] (Типікон, 25 березня).

На «Господи, взиваю» стихирі на 8: Тріоді – 3 (четверга 6-ої седмиці посту ввечір); і стихирі Благовіщення, глас 6-ий – 5 (див. в Мінеї 25 березня на великій вечірні: «Раду Предв'ичну...» (двічі), «З'являєшся до Мене, як людина...» (двічі), «Бог, де хоче, перемагає закон природи...». «Слава і нині» – Благовіщення, глас 6-ий: «Посланий був з Неба...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Читання двох паремій Тріоді (прокимен 1-ий паремії, глас 6-ий: «До Господа взивав я...», зі стихом; прокимен 2-ий паремії, глас той же: «Господь охоронить тебе від усякого зла...», зі стихом). Потім читаються паремії Благовіщення (зі звичайними виголосами: «Премудрість» і «Будьмо уважні») – 3 (1-а – Буття читання: «Вийшов Яків...»; 2-а – Пророцтва Єзекіїля читання: «Так говорить Господь: після закінчення цих днів, у день

восьмий...»; 3-тя – Притч читання: «Премудрість збудувала собі дім...»).

Ектенія «Промовмо всі...» тут не виголошується. Після паремій читається: «Сподоби, Господи...». Ектенія: «Доповнімо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 8-й (зі звичайними приспівами). «Слава... і нині» – свята Благовіщення, глас той же: «Нині радість благовіщення...» (див. На стиховні великої вечірні).

«Нині відпускаєш...». Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу хор співає – тропар свята Благовіщення, глас 4-ий (один раз). Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...». Іерей – виголос: «Бо Ти милостивий і людинолюбний...». Хор: «Амінь».

Примітка. Після виголосу ектенії: «Бо Ти милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», іерей: «Суций благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» [або: «Утверди, Боже...»], після чого – 3 великих покони з молитвою прп. Єфрема Сиріна.

Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Після третього поклону іерей – «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава... і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст і, за звичаєм, многоліття.

Примітка. Існує припущення, згідно з яким вечірня свята Благовіщення при співпадінні його передсв'ятя зі седмичними днями св. Чотирдесятиці має звершуватися з Літургією Ранішосвячених Дарів незалежно від дня тижня. Ця думка ґрунтується, в першу чергу, на аналогії з богослужінням Різдва Христового та Богоявлення (вечірня яких з'єднується з Літургією при випаданні святвечора на седмичного дні), а по-друге, на вказівках стародруків Уставів, в яких при описі богослужіння вечірні Благовіщення відсутня рубрика: Якщо ж немає літургії Ранішосвячених.

У зв'язку з цим слід зауважити, що традиція звершення Літургії Ранішосвячених Дарів в передсв'ятю Благовіщення, що випало на понеділок, вівторок і четвер перших шести тижнів Великого посту (крім четверга 5-ої седмиці), не закріпилася в сучасній богослужбовій практиці. Авторитетні керівництва з богослужбового Уставу також не розглядають передсв'ятю Благовіщення в якості дня, в який звершення Літургії Ранішосвячених є обов'язковим.

[1] На думку Уставу, скасування поклонів на постовому богослужінні не стосується поклонів з молитвою прп. Єфрема Сиріна. (Типікон, гл. 49).

7 КВІТНЯ, п'ятниця

24 березня за старим стилем

БЛАГОВІЩЕННЯ ПРЕСВЯТОЇ ВЛАДИЧИЦІ НАШОЇ БОГОРОДИЦІ І ПРИСНОДІВИ МАРІЇ.

Икони Благовіщення Божої Матері (XVI).

Літургія свт. Іоана Золотоустого.

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

На 6-му часі: Іс. LXVI, 10 – 24. На веч.: Бут. XLIX, 33 – L, 26. Притч. XXXI, 8 – 32.

Благовіщення: Вих. III, 1 – 8. Притч. VIII, 22 – 30.

Літ. – Евр., 306 зач., II, 11 – 18. Лк., 3 зач., I, 24 – 38.

На 6-му часі: Іс. LXVI, 10 – 24. На веч.: Бут. XLIX, 33 – L, 26. Притч. XXXI, 8 – 32.

Всенічне бдіння на свято Благовіщення складається з великого повечір'я з літєю, ранньої та 1-ого часу. За Уставом, богослужіння повинно починатися «1-ої години ночі», за нашим відліком – близько 7 години вечора (див. Типікон, 25 березня). Перед його початком буває благовіст і дзвоніння у всі дзвони.

Відкривається завіса і царські врата. Іерей з дияконом творять початок, як в усі свята з бдінням, тобто спочатку звершують кадіння престолу і всього вітваря. Диякон зі свічкою виходить на солію і виголошує: «Благослови, владико». Іерей перед престолом: «Благословен Бог наш...» [1] (при цьому творить кадилом хрест). (Існує традиція починати всенічну на Благовіщення як звичайно, виголосом «Востаньте» і «Слава Святій Єдиносущній...» і співати «Прийдіть поклонімося...»). Хор: «Амінь». Чтець: «Слава Тобі, Боже наш...», «Царю Небесний» та інше, і читає велике повечір'я. Іерей виходить з вітваря а поперед ним диякон зі свічкою і звершує повне кадіння всього храму,

як на початку всенічної. Після закінчення кадіння царські врата зачиняються. Завіса залишається відкритою.

Царські врата за традицією відкриваються на спів «З нами Бог...», спів тропаря і кондака після 1-го і 2-го Трисвятого.

Після 1-ого Трисвятого – тропар свята, глас 4-й.

Після 2-ого Трисвятого – кондак свята, глас 8-ий.

Після «Слава в вишніх Богу...» – вихід на літєю.

На літії стихирі свята, глас 1-ий. «Слава [2], і нині» – свята, глас 2-ий: «Благовістив Гавриїл...». Молитви літії.

На стиховні стихирі свята, глас 4-ий (зі своїми приспівами). «Слава .., і нині» – свята, глас той же: «Нині радість...».

«Нині відпускаєш ...». Трисвяте. Після «Отче наш ...» (на благословення хлібів) – тропар свята, глас 4-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава .., і нині» – той же тропар.

Кафізми 13-а, 14-а і 15-а.

Після 1-ої кафізми – малої ектенії немає. Сідальний Тріоді, глас 4-ий: «Двоє учеників...» (див. після 2-ої кафізми). «Слава .., і нині» – інший сідальний Тріоді, глас 8-ий: «Нині посилаються двоє учеників...» (див. після 3-ої кафізми).

Після 2-ої кафізми – мала ектенія, виголос: «Бо Твоя влада...». Сідальний свята, глас 1-й: «Великий воевода...». «Слава .., і нині» – той же сідальний.

Після 3-ої кафізми – мала ектенія, виголос: «Бо Ти Благий і Людинолюбний...». Сідальний свята, глас 3-й: «Сьогодні все творіння радується...». «Слава .., і нині» – той же сідальний.

Поліелей. Величання свята: «Архангельський глас/взиваємо Тобі, Чиста: Радуйся, Благодатна, Господь з Тобою», і вибраний псалом. Ектенія мала, виголос: «Бо благословилося ім'я Твоє...». Сідальний свята після поліелею, глас 4-й. «Слава .., і нині» – інший сідальний свята, глас той же. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Благовістить день у день спасіння Бога нашого»; стих: «Співайте Господеві пісню нову, співай Господеві, вся земле». Євангеліє свята – Лк., Зач. 4. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...», «І нині» – той же стих. Стихира свята, глас 2-й: «Благовістить Гавріїл Благодатній нині...». Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12). Іерей: «Милістю і милосердям...». Хор: «Амінь».

Канони:

1-а, 3-я, 4-а, 6-а і 7-а пісні – канон свята з ірмосом на 14 (ірмоси по двічі). Катавасія – свята (ірмоси святкового канону).

5-а, 8-а і 9-а пісні – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і триспівці Тріоді на 8. Катавасія – ірмоси 2-го триспівця.

Біблійні пісні – «Співаймо Господеві».

Примітка. У тих храмах, де припис про поєднання канону зі співом біблійних пророчих пісень неможливо виконати, допустимо стихи з пісень Святого Писання замінювати особливими приспівами. Приспів до тропарів канону свята Благовіщення – «Пресвята Богородице, спаси нас»; або ж в каноні Благовіщення до слів ангела: «Ангел звістив», а до слів Богородиці: «Діва промовила» до тропарів триспівців – приспів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі» [3]; до Богородичних 1-го триспівця – приспів: «Пресвята Богородице, спаси нас»; до передостаннього тропаря в пісні – «Слава» (в 8-й пісні – «Благословимо Отця, і Сина, і Святого Духа, Господа»), до останнього – «І нині...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий. «Слава .., і нині» – інший сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий.

На 9-й пісні – звичайне кадіння. «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята: «Благовісти, земле, радість велику, хвалить, Небеса, Богу славу» [4]. До тропарів триспівців приспів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі» [5]; до Богородичних триспівців – приспів свята: «Благовісти, земле, радість велику, хвалить небеса Богу славу». В кінці 9-й пісні: Ірмос 2-го триспівця Тріоді; приспів свята: «Благовісти, земле, радість велику...», й ірмос канону свята: «Як до одухотвореного Божого кивоту...».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята (двічі). «Слава .., і нині» – інший світільний свята.

«Все що дише...» [6] і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі свята, глас 1-ий – 4. «Слава .., і нині» – свята, глас 2-ий: «Одвічне таїнство...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і читається повсякденне славослів'я. Ектенія прохальна: «Доповнімо ранню

молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихирі Тріоді, глас 1-ий (зі звичайними приспівами; див. Часослов). «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Душечкорисний завершуючи...», «І нині» – свята, глас 8-й: «Нехай веселиться небеса...».

«Благо є...» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» – тропар свята, глас 4-ий (один раз). Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...». Іерей – виголос: «Бо Ти Милостивий і Людинолюбний...». Хор: «Амінь».

Примітка. Після виголосу ектенії: «Бо Ти Милостивий...» – звичайний виголос: «Премудрість», хор: «Благослови», іерей: «Суций благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...» або: «Утверди Боже...» [7], після чого – 3 великих поклони з молитвою прп. Єфрема Сиріна (порівн.: Никольский К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви. С. 326).

Іерей – молитву прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). Читець: «Амінь», і відразу, без відпусту ранішньої, читається 1-ий час.

На 1-му часі – кафізми немає. Тропар і кондак свята. Стихи часу: «Стопи мої направ...» і «Нехай сповняться уста мої...» – читаються [8]. Після «Отче наш...» – кондак свята. Після виголосу: «Боже, ущедрі нас...» – молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами). (Кінцеве Трисвяте не промовляється.) Безпосередньо після поклонів іерей читає молитву: «Христе, Світло Істинне...». За традицією, співається «Непереможній Воеводі...». Відпуст великий, і многоліття.

На 3-му часі [9] – кафізма 19-а. На 6-му часі – кафізма 20-а; тропар пророцтва (Тріоді), 1-й прокимен Тріоді, читання паремії Тріоді, 2-й прокимен Тріоді. На 9-му часі – кафізми немає. На всіх часах – тропар і кондак свята, кінцевий виголос іерея – «Боже, ущедрі нас...», молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) [10].

На Зображальних «У Царстві Твоїм...» [11] та інше читається «швидко» (без співу і без поклонів). Кінцеві молитви зображальних наступні [12]: «Полегши, відпусти...»; після «Отче наш» – кондак свята, глас 8-ий; «Господи, помилуй» (40), «Слава .., і нині»; «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...», виголос: «Боже, ущедрі нас...», молитва прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами), молитва: «Всесвята Тройце...». Іерей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «І Матір Бога нашого» (включно). Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава .., і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей виголошує відпуст: «Христос, істинний Бог наш...». Хор – «Господи, помилуй» (тричі). Многоліття за традицією не співається.

ВЕЧІРНЯ (В ПОЄДНАННІ З ЛІТУРГІЄЮ СВТ. ІОАНА ЗОЛОТОУСТОГО) звершується «без кафізми, і без поклонів». Іерей у вівтарі, стоячи перед престолом, виголошує: «Благословенне Царство ...», при цьому він зазвичай творить Євангелієм хрест над престолом. Хор: «Амінь». Читець: «Прийдіть, поклоніться» (тричі) [13] і Початковий псалом. (Священик читає світільні молитви.) Велика ектенія. Кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10 [14]: самогласний Тріоді, глас 8-ий: «Душечкорисний завершуючи великий піст...» (двічі; див у навічній у п'ятницю 6-ої седмиці), стихирі Благовіщення, глас 4-ий: – 3 (див. в Мінеї 25 березня на вечірній в день свята ввечері: «В шостий місяць...», «Язик, якого не бачила...», «Ось, явилось нині...») і стихирі Тріоді (прав. Лазаря, на вечірній п'ятниці 6-ої седмиці) – 5. «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Душечкорисний великий піст завершуючи...» (див. на «І нині»), «І нині» – свята, глас 6-ий: «Посланий був...».

Під час співу стихир на «Господи, взиваю» завершується проскомидія.

Вхід з Євангелієм [15]. «Світло Тихе». Прокимен Тріоді, глас 6-ий: «Поміч наша в імені Господа...» (зі стихом), і 1-а паремія Тріоді; 2-й прокимен Тріоді, глас 4-ий: «Ті, що надіються...» (зі стихом), і 2-а паремія Тріоді. Потім – читання двох паремій свята (1-а – Виходу читання; 2-а – Притч читання; зі звичайними виголосами: «Премудрість» і «Будьмо уважні»). Мала ектенія, виголос: «Бо Ти святий еси, Боже наш...». Співається Трисвяте, і далі Літургія

свт. Іоана Золотоустого. Прокимен, Апостол, алилуарій, Євангеліє і причасний – свята.

Задостойник свята – приспів: «Благовісти земле радість велику...» та ірмос: «Як до одухотвореного...».

Примітка. На трапезі дозволяється риба. «На трапезі велика утіха для братії: їмо рибу, і п'ємо вино, в який би день не трапилось, один раз вдень, окрім суботи та Неділі» (Типікон, 26 березня, порівн.: Типікон, гл. 33).

[1] Порівн.: Типікон, 25 грудня, 3-є «див»; Мінея, 6 січня, 25 березня.

[2] Стихира свята, глас 8-й: «Нехай веселяться небеса...», на літії пропускається і співається на стиховні ранньої (порівн.: Типікон, 25 березня).

[3] Порівн.: Типікон, 25 березня.

[4] За традицією, 1-й приспів співає священник або диакон.

[5] Порівн.: Типікон, 25 березня.

[6] Співання «Все що дише...» перед хвалітними псалмами при читанні на ранній повсякденного славослів'я є особливістю богослужіння свята Благовіщення.

[7] Традиція, згідно з якою замість молитви «Небесний Царю...» співається: «Утверди Боже...», є допустимою.

[8] Див.: Никольский К., прот. Пособие к изучению Устава богослужения Православной Церкви С. 338-339.

[9] Перед початком часів священнослужителі, за традицією, звершують вхідні молитви, одягаються і починають проскомидію.

[10] За Уставом, часи звершуються «без поклонів». Скасування поклонів не поширюється на три покони з молитвою прп. Єфрема Сиріна, оскільки вчинення цих поклонів в свято вказано на 1-му часі і на зображальних. «В кінці кожного часу по три великих покони» наказує Типікон і при співпаданні Благовіщення з Понеділком і Вівторком Страсної седмиці, богослужіння яких відбувається за зразком великопосних служб (див. 26 березня,

12-а і 13-а Маркова глава). За Уставом скасування поклонів на постовому богослужінні не стосується поклонів з молитвою прп. Єфрема Сиріна. Наприклад, в день Благовіщення ввечері «повечір'я співаємо мале в притворі швидко, без поклонів і канону, тільки на Слава в вишніх... 3 покони, і після Трисвятого 3 покони, і після Чеснішу... 3 великих покони з молитвою: Господи і Владико... й інші 12-ть, і на останньому Трисвятому 3 покони, і відпуст» (26 березня, 3-тє «див»). Схожа вказівка є про полуношницю в 1-ий день св. Чотиридесятниці: «співаємо полуношницю без поклонів; тільки після Чеснішу від херувимів... 3 великі покони, з молитвою Господи і Владико життя мого... Це ж буває тільки в 1-ий день. А в інші дні святого і Великого посту співаємо полуношницю всю з поклонами» (Типікон, гл. 49).

[11] Зображальні починаються з «У Царстві Твоім...».

[12] Про читання Символу віри на Зображальних Типікон замовчує, однак древні Устави в послідованні Зображальних в свято Благовіщення призначають на «І нині» – «Вірую в єдиного Бога...» (див.: Устав. М., 1610. Л. 631 об.; Устав. М., 1634. Л. 64; Устав. М., 1641. Л. 550 об.; порівн. також: Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 601).

[13] Якщо вечірня з Літургією свт. Іоана Золотоустого звершується окремо від часів і Зображальних, то після початкового виголосу «Благословенне Царство...» має читатися звичайний початок: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...» та ін. (Порівн. з богослужінням Великого Четверга). Порівн.: Богослужебный Устав Православной Церкви. С. 509-510.

[14] Порівн.: Типікон, 26 березня, «Вказівка про віддання Благовіщення Пресвятої Богородиці», «Якщо віддання Благовіщення трапляється в середу 4-ого тижня посту, яка є Хрестопоклоною»; Розанов В. Богослужебный Устав Православной Церкви С. 625.

[15] Якщо служать два диякона, то молодший йде першим з кадилом, потім старший диякон з Євангелієм.

8 КВІТНЯ, субота

26 березня за старим стилем

Лазарева субота. Воскрешення прав. Лазаря. Собор архангела Гавриїла.

Сщмч. Іриней, єп. Сирійського (304). Мчч. Вафусія і Верка, пресвітерів, Арпили, ченця, мирян Авіва, Агна, Реаса, Іафракса, Іскоя, Сили, Сигиця, Сонирила, Суимвла, Ферма, Фила та мцц. Анни, Алли, Лариси, Моїко, Маміки, Уїрко, Анімаїси (Анімаїди), Гаафи, цариці Готської, і Дукліди (бл. 375). Прп. Малха Сирійського (IV). Прп. Василя Нового (бл. 944).

Літургія свт. Іоана Золотоустого.

Євр., 333 зач. (від пол.), XII, 28 – XIII, 8. Ін., 39 зач., XI, 1 – 45.

Служба тільки за Тріоддю.

Примітка. З цього дня Мінея не використовується до понеділка Фоминої седмиці, крім служб великих святих.

Напередодні в п'ятницю ввечері звершується мале повечір'я (без поклонів), на якому співаємо канон прп. Андрія Критського, глас 1-ий: «Пісню переможну співаємо всі Богові...» (з Тріоді). Замість «Достойно» – ірмос 9-ї пісні: «Створи державу силою Своєю...».

Після Трисвятого – кондак Тріоді, глас 2-й: «Радість усіх – Христос...».

«Господи, помилуй» (40). Молитва: «Ти, що кожного часу...». «Господи, помилуй» (тричі). «Слава ..., і нині», «Чеснішу від Херувимів...», «Іменем Господнім...». Виголос: «Молитвами святих отців наших...». Чтець: «Амінь». Молитва: «Непорочна, чиста...», «І дай, Владико, нам...», «Преславна Приснодіво...», «Уповання мое Отець...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже...». «Слава ..., і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст малий: «Христос, Істинний Бог наш...». Звичайне прощення. Ектенія: «Помолимося...».

На полуношницю після 1-ого Трисвятого – тропар Тріоді, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...». Після 2-го Трисвятого – кондак Тріоді, глас 2-й: «Радість усіх – Христос...», «Господи, помилуй» (12), і відпуст (заупокійна молитва «Пом'яни, Господи...» не промовляється).

НА РАННІЙ [1] на «Бог Господь» – тропар Тріоді, глас 1-й: «Загальне воскресіння...» (двічі). «Слава ..., і нині» – той же тропар.

Кафізми 16-а і 17-а [2].

Після 16-ої кафізми і малої ектенії – сідальний Тріоді, глас 1-й: «Змилосердившись над сльозами Марфи і Марії...». «Слава ..., і нині» – той же сідальний.

Після 17-ї кафізми – тропарі воскресні, глас 5-й: «Ангельський собор...». Ектенія мала. Сідальний Тріоді, глас 5-й: «Джерело премудрості...». «Слава ..., і нині» – той же сідальний. «Воскресіння Христове бачивши...». Псалом 50-ий [3].

До 6-ої пісні співаються два канони Тріоді: 1-ий (творіння прп. Феофана), глас 8-й, зі ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий (творіння прп. Іоана), глас той же, на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Тріоді: «Воду пройшовши...».

Після 3-ої пісні – сідальний Тріоді, глас 4-й: «Разом стали перед Христом...». «Слава ..., і нині» – сідальний Тріоді, глас 8-й: «Провидче усього...».

З 6-ої пісні співаються два чотириспівця Тріоді (на ряду): 1-ий (творіння прп. Косми), глас 8-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий (творіння прп. Іоана), глас той же, на 6. Катавасія – ірмоси 2-го чотириспівця Тріоді, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Радість усіх – Христос...». Ікос, глас той же: «Сотворитель усього провівів ученикам...».

На 9-й пісні – звичайне кадіння. «Чеснішу» не співаємо.

Примітка. Від цього дня і до Неділі Антипасхи включно на 9-й пісні канону «Чеснішу» не співаємо (див.: Типікон, гл. 49, «У суботу святого і праведного Лазаря», 1-е «зри»). Звершується кадіння храму на 9-й пісні.

Після 9-ої пісні, на 1-й глас – «Свят Господь Бог наш» (зі звичайними стихами; тричі). («Достойно є» не співається.) Світільний Тріоді: «Словом Твоїм...» (двічі). «Слава .., і нині» – інший світільний Тріоді: «Лазарем тебе Христос...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах на 8: Тріоді, глас 1-ий і глас 4-ий – 6; також приспів: «Воскресни, Господи, Боже мій, і нехай піднесеться рука Твоя», і стихира Тріоді, глас 8-ий: «Лазаря померлого у Віфанії...»; інший приспів: «Славитиму Тебе, Господи, всім серцем моїм, розповідатиму про всі чудеса Твої», і стихира Тріоді, глас той же: «Як сказав Ти, Господи...». «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Велике і преславне чудо...», «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Примітка. Перші шість стихир співаються з стихами хвалітних псалмів, а останні дві – з додатковими воскресними стихами: 1-ий – «Воскресни, Господи Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя, / Не забудь убогих Твоїх до кінця»; 2-ий – «Прославлятиму Тебе, Господи, всім серцем моїм, / розповідь про всі чудеса Твої».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Тріоді, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (один раз). Ектенії і відпуст.

Примітка. Відпуст утрени і Літургії: «Христос, істинний Бог наш...» зі згадуванням імені св. прав. Лазаря Чотириденного, еп. Китійського.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Тріоді.

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні з канону свята, пісні 3-тя (з ірмосом) і 6-а – 8.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Дивний у святих єси...».

Після входу – тропар Тріоді, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...». «Слава .., і нині» – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Всіх Радість – Христос...».

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...».

Прокимен, глас 3-ий: «Господь – Просвічення моє...»; стих: «Господь – оборонець життя мого...».

Алилуарій, глас 5-ий: «Господь воцарився, у красу зодягнувся»; стих: «Бо Він утвердив вселенну...».

Апостол і Євангеліє – суботи Лазаревої.

Може співатися задостойник «Чисту Богородицю, що непорочно прийняла вогонь Божества в утробу, славно шануємо, люди, в піснях величаючи.» [4].

Причасний: «Із уст дітей і немовлят вчинив єси хвалу (Пс. 8, 3)».

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Примітка. На трапезі дозволяється споживання рибної ікри: «На трапезі дозволяється варення (варена їжа) з олією. Якщо ж маємо й ікру, то дається кожному брату по три онгії [5]: і вино п'ємо» (Типікон, гл. 49, «У суботу святого і праведного Лазаря»).

[1] У богослужінні Лазаревої суботи присутні особливості, характерні тільки для цього дня.

[2] Відразу після закінчення 17-ої кафізи співаються тропарі: «Ангельський собор»; ієрей кадить весь храм, починаючи з вівтаря, при закритих царських вратах.

[3] В храмі прав. Лазаря співається поліелей (порівн.: Типікон, гл. 49, «У суботу святого і праведного Лазаря», 2-е «зри»).

[4] У сучасній редакції Типікон про Задостойник на цей день нічого не говориться, але в стародруку редакції Уставу зазначено співати задостойник «Чисту Богородицю, що непорочно прийняла вогонь Божества в утробу, славно шануємо, люди, в піснях величаючи».

[5] Одна онгія дорівнює 1/12 фунта (приблизно 34 грама).

9 КВІТНЯ, неділя

27 березня за старим стилем

6-та неділя Великого посту, ваї, цвітотосна, вербна.

ВХІД ГОСПОДНІЙ В ЄРУСАЛИМ.

Мц. Матрони Солунської (III – IV). Мчч. Мануїла і Феодосія (304). Прп. Іоана, прозорливого, Єгипетського (бл. 395).

Літургія свт. Іоана Золотоустого.

Ран. – Мф., 83 зач., XXI, 1 – 11, 15 – 17. Літ. – Флп., 247 зач., IV, 4 – 9. Ін., 41 зач., XII, 1 – 18.

Примітка. Якщо Храмове свято, припадає на Страсному тижні до Великої П'ятниці, переноситься на Вербну Неділю, а якщо в П'ятницю або в Суботу Страсного тижня, або в день Пасхи, то переноситься на понеділок або вівторок Світлої седмиці (порівн.: Типікон, храмові глави 45 і 46).

Служба звершується тільки свята (за Тріоддю).

Примітка. Воскресні піснєпіві («Ангельський собор...», «Воскресіння Христове бачивши...»), не співаються.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихах Тріоді, глас 6-ий – 10 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас той же: «Нині благодать Святого Духа...», «І нині» – та ж стихира.

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літій стихах Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий. «Слава .., і нині» – Тріоді, глас 3-й: «За шість днів до Пасхи...».

На стиховні стихах Тріоді, глас 8-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Нині благодать Святого Духа...», «І нині» – та ж стихира.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (двічі), і інший тропар свята, глас 4-ий: «З Тобою через хрещення...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (двічі). «Слава .., і нині» – інший

тропар свята, глас 4-ий: «З Тобою через хрещення...».

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Житетдавче Христе, осанна в вишніх, і ми співаємо Тобі: Благословен, Хто йде в ім'я Господнє», і вибраний псалом. Сідальний Тріоді після поліелею, глас 8-ий: «Той, Хто на престолі Херувимському...». «Слава .., і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Із уст дітей і немовлят вчинив єси хвалу»; стих: «Господи Боже наш, яке величне ім'я Твоє по всій землі». Євангеліє – свята (Мф., 83 зач.). («Воскресіння Христове бачивши...» не співається.) Псалом 50-ий. Під час 50-го псалма «ієрей взявши кадило, кадить хрестоподібно» приготовлені заздалегідь віття. Диякон: «Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй». Ієрей читає молитву на благословення верби: «Господи Боже наш, що сидиш

на Херувимах...». Після молитви ієрей окроплює віття святою водою [1] з виголошенням слів: «освячуються віття ці, окропленням води цієї свяченої, в ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Амінь» (тричі), а потім, на Єлеопомазанні, роздає віття верби народу. «Слава» – глас 2-ий: «Нині Христос...», «І нині» – той же стих. «Помилуй мене, Боже...», і стихира свята, глас 6-ий: «Нині благодать Святого Духа...». Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...». «Господи, помилуй» (12), «Милістю і щедротами...».

Примітка. Згідно загальнопоширеною практикою, Євангеліє кладеться на аналой для цілування разом з іконою свята. «Коли ж цілують братія Святе Євангеліє, приходячи поклоняються ігумену, і від руки його беруть віття зі свічками» (Типікон, гл. 49, «У суботу Квітну ввечері»).

Канон свята, творіння прп. Косми, глас 4-ий, на 14 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія – ірмоси канону свята (після кожної пісні).

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 6-ий: «З віттям раніше прославили...» (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак свята, глас 6-ий: «На престолі на небесах...». Ікос, глас той же: «Тому, що Ти, Безсмертний...».

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але ірмос: «Бог Господь, і явився нам...» (і інше за звичаєм). (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні замість світильного співаємо на 4-ий глас: «Свят Господь Бог наш» (зі звичайними стихами; тричі).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах Тріоді, глас 4-ий – 6 (перші дві стихира – двічі). «Слава... і нині» – свята, глас 6-ий: «За шість днів до Пасхи...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...» (один раз).

Відпуст святковий: «Христос, істинний Бог наш, що на осяга сісти зволив, заради нашого спасіння, молитвами

Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбець».

НА ЧАСАХ – тропар свята: «Загальне воскресіння...». «Слава» – інший тропар свята. Кондак свята.

Примітка. «На 1-му часі тропар: Загальне воскресіння, Слава: З Тобою через хрещення... І нині, Богородичний часу... Після Трисвятого кондак свята: На престолі на небесах... та інше, і робимо відпуст».

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

На проскомидії заготовляються три Агнця – для Понеділка, Вівторка і Середи Страсного тижня.

Антифони свята.

Вхідний стих: «Благословен, Хто йде в ім'я Господнє; благословляємо вас з дому Господнього; Бог Господь, і явився нам».

Примітка. Перед виголошенням вхідного стиха слід промовляти «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята, глас 1-ий: «Загальне воскресіння...». «Слава» – інший тропар свята, глас 4-ий: «З Тобою через хрещення...», «І нині» – кондак свята, глас 6-ий: «На престолі на небесах...».

Співається Трисвяте.

Прокимен, Апостол, аलिурій, Євангеліє, задостойник і причасний – свята.

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Відпуст в кінці Літургії – як на ранній.

Примітка. «На трапезі втіха, їмо рибу і п'ємо вино, дякуючи Богові» (Типікон, гл. 49, «У суботу Квітну ввечері»).

[1] Церковний Устав вважає, що благословення верби відбувається через кадіння і читання молитви. Ніяких інших дій він не вказує. Але у нас з давніх-давен ввійшло в звичай ще окроплювати віття верби святою водою. (Порівн.: Настольная книга священнослужителя. Т. 4. С. 550.)

10 КВІТНЯ, понеділок

Страсний тиждень.

Великий понеділок. Прп. Іларіона Нового, ігум. Пелікітського (бл. 754). Прп. Стефана Чудотворця, спов., ігум. Тригліського (бл. 815). **Прмч. Євстратія Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1097).** Мчч. Іони, Варахисія та ін. з ними (бл. 330). Мч. Бояна, кн. Болгарського (830).

Літургія Ранішосвячених Дарів.

Ран. – Мф., 84 зач., XXI, 18 – 43. Літ. – Мф., 98 зач., XXIV, 3 – 35.

НА ВЕЧІРНІ – кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихира Тріоді, глас 8-ий (ті ж, що співалися на стиховні великої вечірні в Неділю Вербну) – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Радуйся і веселися...», «І нині» – Тріоді, глас той же: «Ти, Якого херувими носять...».

Вхід з кадилом. «Світло Тихе». Прокимен дня (а не великий) глас 8: «Ось нині благословіть Господа...» (зі стихом). Читається: «Сподоби, Господи». Ектенія: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихирах самогласні Тріоді, глас 2-ий, глас 3-ій і глас 7-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Від віття і пальм...», «І нині» – Тріоді, глас 3-ій: «Страшно стати на суд Бога Живого...».

«Нині відпускаєш». Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу ієрея хор співає тропарі, глас 4-ий: «Богородице Діво...» (поклон). «Слава» – «Хрестителю Христів...» (поклон), «І нині» – «Моліться за нас, святі апостоли...» (поклон) [1]. Потім – «Під Твою милість...» (без поклону). Читець: «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині»; «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Ієрей: «Суций благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...». Ієрей – молитву прп. Єфрема Сиріна: «Господи і Владико життя мого...» (з трьома поклонами). Після третього поклону – «Слава Тобі, Христе Боже...» і від-

пуст: «Господь, що йде на добровільні страждання, заради нашого спасіння, Христос, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і людинолюбний» (у весь Страсний тиждень святі храму і дня на відпустах добових служб не поминаються), після цього хор співає многоліття: «Блаженнішого Владику...».

Повечір'я мале зі співом трипісця прп. Андрія Критського з Тріоді (1-а, 8-а і 9-а пісні). Ірмоси по двічі, тропарі – скільки є (без повторень). На закінчення кожної пісні знову той же ірмос (на катавасію).

Після 1-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – сидальний, глас 4-ий.

Перед катавасією 8-ої пісні співається: «Хвалимо, благословимо, поклоняємося Господеві...».

Після катавасії 9-ої пісні («Достойно є» не співається) і Трисвятого – замість звичайних тропарів і кондаків – кондак Тріоді, глас 8-ий: «Яків ридав...», «Господи, помилуй» (40), молитва: «Ти що кожного...» і далі за великопостовим чином з молитвою прп. Єфрема Сиріна (16 поклонів). Відпуст малий: «Христос, істинний Бог наш...», і священник за звичаєм просить прощення. Ектенія: «Помолимося...».

РАННЯ. Початок звичайний. Після великої ектенії – «Алилуя», глас 8-ий зі стихами, і співаємо тропар, глас той же: «Ось Жених гряде опівночі...». «Слава» – той же тропар, «І нині» – той же тропар.

Кафизми 4-а, 5-а і 6-а. Малих ектеній немає. Сідальні Тріоді.

Примітка. Протягом Страсного тижня Псалтир прочитується повністю тільки один раз: в перші три дні (понеділок, вівторок і середу) на ранній – по три кафизми, на часах (3-му і 6-му) – по одній на кожному, на 1-му і 9-му часах кафизм немає. На вечірніх читається 18-а кафизма. У Велику Суботу на ранній співається 17-а кафизма (Непорочні) з похвалами.

«І щоб сподобитися нам...». Іерей відкриває царські врата і читає Євангеліє у вівтарі (на престолі) – Мф., Зач. 84 (кінець – в зачалі 88: «І дане буде народові, який буде приносити плоди його...»). Після закінчення Євангелія царські врата зачиняються.

Псалом 50-ий. «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12), виголос: «Милістю і щедротами...». Хор: «Аміль».

Трипівісень Тріоді, глас 2-ий. Ірмоси по двічі, тропарі на 12. Біблійні пісні не читаються протягом Страсного і Світлого тижня. До тропарів приспів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». (Цей приспів – на весь Страсний тиждень.) Після кожної пісні на катавасію – ірмос трипівісця.

Після 1-ої пісні – мала ектенія. Виголос: «Бо Ти Цар миру...». Кондак Тріоді, глас 8-ий: «Яків ридав...», та ікос, глас той же: «Нині ридання додамо...». Співається ірмос 8-ої пісні: «Вжахнулися юнаки благочестиві...».

На 9-й пісні – кадіння («Чеснішу» не співаємо).

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Мала ектенія. Виголос: «Бо Тебе хвалять...». Екзопостиларій Тріоді: «Чертог Твій...», «Слава» – той же, «І нині» – той же.

Примітка. «Світільний самогласний, промовляється тричі: Чертог Твій бачу... Співає спочатку сам канонарх посеред церкви перший раз. Потім Слава, на кліросі; і нині, на другому. І так промовляємо протягом всього тижня» (Типікон, гл. 49, «В Святий і Великий понеділок на ранній»).

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних самогласних Тріоді, глас 1-ий і глас 5-ий – 4 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Господи, що грядеш на страждання...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і читається повсякденне славослів'я.

Стихири на стиховні Тріоді, глас 5-ий і глас 8-ий (зі звичайними денними приспівами, див. Часослов). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Іншу Єву знайшов змії – єгиптянку...».

«Благо є сповідуватися...» (двічі). Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголошу – виголошується тропар Часослова: «Стоячи в храмі слави Твоїї...»; «Господи, помилуй» (40), «Слава, і нині»; «Чеснішу від херувимів...», «Іменем Господнім...». Іерей перед царськими вратами: «Сущий благословенний...». Молитва: «Небесний Царю...». Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Читець: «Аміль», і відразу, без відпусту ранньої, читається 1-ий час.

1-ий час за великопостовим чином. Кафизми немає. Тропар часу: «Зранку вислухай...» (зі стихами). Після «Отче наш» – кондак Тріоді: «Яків ридав...». Відпуст короткий: «Господь що йде на добровільні страждання...» (святі храму і дня не поминаються).

Часи, зображальні та вечірня з Літургією Ранішосвячених Дарів.

Часи 3-й, 6-й і 9-й звершуються за великопостовим чином з великопостовими тропарями і поклонами. На 3-му часі – кафизма 7-а; на 6-му часі – кафизма 8-а, паремія Тріоді (Єзекіля) з тропарем пророцтва і Прокимни (за звичаєм); на 9-му часі кафизми немає. На часах і зображальних після «Отче наш» – кондак Тріоді: «Яків ридав...».

Особливості часів у перші три дні Страсного тижня

У понеділок, вівторок і середу Страсного тижня на 3-му, 6-му і 9-му часах читається Четвероевангеліє. Перед читанням 3-го часу посеред церкви ставиться прикрашений аналой, відкриваються царські врата, і священник, виносить на середину храму Євангеліє, паламар виносить перед ним свічку і кадило. (Іерей має бути одягнений в епітрахиль і фелонь.) Поклавши Євангеліє на аналой, за яким ставиться запалений світильник, іерей виголошує виголос на початок

часів. Потім священник з дияконом кадить навкруги Євангелія, потім вівтар, іконостас, настоятеля, хори, молільників і весь храм. Під час читання псалмів 6-го часу звершується мале кадіння, тобто кадиться (навкруги) Євангеліє, іконостас, настоятель, хори і народ (з амвона). На 9-му часі звершується повне кадіння храму, як і на 3-му часі.

Винесене Євангеліє залишається на середині храму на час читання всіх часів, іерей стоїть перед ним і тут же за звичаєм вимовляє тропарі часів і молитву прп. Єфрема Сиріна з поклонами.

Євангельські читання починаються на 3-му і 9-му часах після Богородичного часу, а на 6-му – після паремії Тріоді і 2-го прокимна Тріоді. Всіх євангельських читань – 9. Євангеліє від Матфея читається в два прийоми, тобто, на 3-му і 6-му часах в понеділок. Євангеліє від Марка також в два прийоми – в понеділок на 9-му часі і у вівторок на 3-му. Євангеліє від Луки читається в три прийоми, тобто. У вівторок на 6-му і 9-му часах і в середу на 3-му. Євангеліє від Іоана читається не повністю, а до 1-го Євангелія Страстей («Нині прославився Син Людський...») – перше читання в середу на 6-му часі і друге на 9-му.

Перед першим читанням євангелиста диякон виголошує виголос: «І щоб сподобитися нам вислухати святе Євангеліє...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі). Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові Твоєму». Іерей: «Від (ім'я) святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє, в кінці хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Перед другим або третім читанням того ж євангелиста виголос: «І щоб сподобитися нам вислухати святого Євангелія...» не промовляється, але тільки: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Перед читанням нового євангелиста зазначені молитви повторюються зі слів: «І щоб сподобитися нам...», і далі порядок той же.

Після читання Євангелія на 9-му часі іерей забирає Євангеліє у вівтар. Царські врата і завіса закриваються.

За вказівкою Типікону, Євангелія від Матфея, Марка та Іоана діляться кожне на дві частини, а Євангеліє від Луки – на три (порівн.: Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий понеділок на утрени», 2-е «зри»). Відповідно до цих вказівок вони можуть бути розділені, наприклад, так:

Понеділок

На 3-му часі – Мф., Зач. 1 – 66 (1, 1 – 16, 12).

На 6-му часі – Мф., Зач. 67 – 116 (16, 13 – 28, 20).

На 9-му часі – Мк., Зач. 1 – 39 (1, 1 – 9, 16).

Вівторок

На 3-му часі – Мк., Зач. 40 – 71 (9, 17 – 16, 20).

На 6-му часі – Лк., Зач. 1 – 38 (1, 1 – 8, 39).

На 9-му часі – Лк., Зач. 39 – 82 (8, 40 – 16, 18).

Середа

На 3-му часі – Лк., Зач. 83 – 114 (16, 19 – 24, 53).

На 6-му часі – Ін., Зач. 1 – 26 (1, 1 – 7, 36).

На 9-му часі – Ін., Зач. 27 – 46 (7, 37 – 13, 32).

Якщо Євангелія перших трьох євангелистів прочитані раніше, то Євангеліє від Іоана на Страсний тиждень слід читати приблизно в такому порядку:

Понеділок

На 3-му часі – Ін., Зач. 1 – 7 (1, 1 – 2, 25).

На 6-му часі – Ін., Зач. 8 – 12 (3, 1 – 4, 46).

На 9-му часі – Ін., Зач. 13 – 18 (4, 47 – 6, 13).

Вівторок

На 3-му часі – Ін., Зач. 19 – 25 (6, 14 – 7, 13).

На 6-му часі – Ін., Зач. 26 – 30 (7, 14 – 8, 30).

На 9-му часі – Ін., Зач. 31–34 (8, 31 – 9, 38).

Середа

На 3-му часі – Ін., Зач. 35 – 38 (9, 39 – 10, 42).

На 6-му часі – Ін., Зач. 39 – 41 (11, 1 – 12, 18).

На 9-му часі – Ін., Зач. 42 – 46 (12, 19 – 13, 32).

Зображальні звершуються за великопостовим чином. Після «Отче наш» – кондак Тріоді: «Яків ридав...». Відпуст короткий: «Господь що йде на добровільні страждання...».

Святі храму і дня на відпусті не поминаються. (Зображальні в понеділок і вівторок Страсного тижня можуть завершуватися і звичайним малим відпустом.)

ВЕЧІРНЯ з Літургією Ранішосвячених Дарів за звичайним чином.

Кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді, глас 1-ий, глас 5-ий і глас 8-ий (ті ж, що співалися на хвалітніх і на стиховні ранньої) – 10 (перші чотири стихири – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Іншу Єву...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Читання двох паремій Тріоді (Виходу та Іова) з Прокимнами, за звичаєм. 1-ий прокимен, глас 6-ий: «Нехай благословить тебе Господь від Сиону, і побачиш блаженство Єрусалиму», стих: «Блаженні всі, що бояться Господа. Ті, що ходять путями Його»; 2-ий прокимен, глас 6-ий: «Благословення Господнє на вас», стих: «Багато разів бороли мене від юності моєї».

Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) диякон виходить з Євангелієм через царські врата на амвон. Диякон (або ієрей): «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо...» і все інше (Якщо немає диякона, священник читає Євангеліє біля престолу). Євангеліє – Мф., Зач. 98. Єктенія: «Промовмо всі...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів (за звичаєм). Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...» (святі храму і дня на відпусті не поминаються).

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я (в понеділок увечері) зі звичайними тропарями.

Після «Слава в вишніх Богу...» – трипіснець Тріоді, творіння прп. Андрія Критського, глас 8-ий (пісні 2-а, 8-а і 9-а), ірмоси по двічі, тропарі без повторень. Катавасія – ірмос трипіснця. (2-а пісня має два ірмоси, на катавасію співається другий ірмос.)

Після 2-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – сідальний, глас 2-ий: «Милосердям натхненний, Христе...».

Перед катавасією 8-ої пісні співається: «Хвалимо, благословимо, поклоняємось Господеві...».

Після катавасії 9-ої пісні («Достойно є...» не співається) і Трисвятого – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Час кінця, душе, усвідомивши...» (див. На ранній Великого Вівторка).

Після кондака – «Господи Сил, будь з нами...» та інше за звичаєм. Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Молитва: «Владико Многомилостивий...» (за звичаєм), і чин прощення. Єктенія: «Помолимося...».

[1] Співи «Богородице Діво...», «Хрестителю Христів...», «Моліться за нас, святі апостоли...» і «Під Твою милість...» увечері в усі Тижні святої Чотиридесятниці і у Вербну Неділю співаються «мелодійно», а в дні Страсної седмиці – «швидко промовляються» (див.: Типікон, гл. 49, «У Неділю Квітну увечері», 1-е «див»).

11 КВІТНЯ, вівторок

Великий вівторок. Мчч. Марка, єп. Арефусійського, Кирила, диякона, та інших багатьох (бл. 364). Прп. Іона, пустельника (IV). Свт. Євстафія, спов., єп. Вифинійського (IX).

Служба звершується за зразком богослужіння у Великий понеділок.

Літургія Ранішосвячених Дарів.

Ран. – Мф., 90 зач., XXII, 15 – XXIII, 39.

Літ. – Мф., 102 зач., XXIV, 36 – XXVI, 2.

РАННЯ. Початок звичайний. Після великої єктенії – «Алилуя», глас 8-ий (зі стихами). Тропар, глас той же: «Ось Жених...». «Слава» – той же тропар, «і нині» – той же тропар.

Кафизми 9-а, 10-а і 11-а. Малих єктеній немає. Сідальні Тріоді (по двічі).

Євангеліє – Мф., Зач. 90-е: «Тоді радились всі фарисеї проти Ісуса...», без переступки (кінець – в зачалі 96-му: «Благословен, Хто йде в ім'я Господнє»).

Псалом 50-ий. «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12). Виголос: «Милістю і щедротами...», і відразу мала єктенія. Виголос: «Бо Ти еси Цар миру...». Кондак Тріоді, глас 2-ий: «Час кінця, душе, усвідомивши...», та ікос, глас той же: «Чого сумуєш, душе моя окаянна...».

Двопіснець Тріоді, творіння прп. Косми, глас 2-ий. Ірмоси по двічі, тропарі на 12. Після кожної пісні катавасія – ірмос двопіснця.

На 9-ій пісні – кадиння. («Чеснішу» не співаємо.)

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Мала єктенія. Екзопостиларій: «Чертог Твій...». «Слава» – той же, «і нині» – той же.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий – 4 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 4-ий: «Ти чула про осудження того, хто закопав талант...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не вимовляється), і читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 6-ий (зі звичайними денними приспівами, див. Часослов). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 7-ий: «Ось тобі талант...».

Закінчення ранньої – за великопостовим чином.

ЧАСИ звершуються за великопостовим чином.

На 1-му часі кафизми немає. Відпуст короткий: «Гос-

подь, що йде на добровільні страждання...».

Примітка. «А Час 3-ій і 6-ий, співаємо з кафизмами, у свій час, і з поклонами... Разом співаємо також і 9-ий час без кафизми... і Блаженні співаємо... та інше все, як вказано в понеділок» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий вівторок»).

На 3-му часі – кафизма 12-а. На 6-му часі – кафизма 13-а, паремія Тріоді (Єзекиїля) з тропарем пророцтва і Прокимни (за звичаєм). На 9-му часі кафизми немає. На часах (3-му, 6-му і 9-му) читається Четвероевангеліє. На всіх часах і зображальних – кондак Тріоді: «Час, душе...». Зображальні – за великопостовим чином. Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...».

ВЕЧІРНЯ з Літургією Ранішосвячених Дарів за звичайним чином.

Кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді, глас 1-ий, глас 2-ий, глас 4-ий і глас 6-ий (ті ж, що співалися на хвалітніх і на стиховні ранньої) – 10 (перші чотири стихири – двічі). «Слава, і нині» – глас 7-ий: «Ось тобі талант...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе...». Читання двох паремій Тріоді (Виходу та Іова) з Прокимнами, за звичаєм. 1-ий прокимен, глас 6-ий: «Воскреси, Господи, в спокій Твій, Ти і кивот святині Твої», стих: «Пом'яни, Господи, Давида і всю лагідність його»; 2-ий прокимен, глас 4-ий: «Як то добре і як то гарно, коли брати живуть у згоді», стих: «Як миро на голові, що сходить на бороду, на бороду Ааронову».

Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) читається Євангеліє – Мф., Зач. 102-е: «Про день же і годину пришествия Сина Людського ніхто не знає...». Єктенія: «Промовмо всі...», та інша черговість Літургії Ранішосвячених Дарів. Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...».

ВЕЛИКЕ ПОВЕЧІР'Я (у вівторок увечері) зі звичайними тропарями.

Після «Слава в вишніх Богу...» – трипіснець Тріоді, творіння прп. Андрія Критського, глас 2-ий (пісні 3-тя, 8-а і 9-а), ірмоси по двічі, тропарі без повторень. Катавасія – ірмос трипіснця.

Після 3-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – сідальний, глас 1-ий: «Ось лукава рада...».

Перед катавасією 8-ої пісні співається: «Хвалимо, благословимо, поклоняємось Господеві...».

Після катавасії 9-ої пісні («Достойно є...» не співається) і після Трисвятого – кондак Тріоді, глас 4-ий: «Більше блудниці...» (див. На ранній Великої Середи).

Після кондака – «Господи Сил, будь з нами...» та інше за звичаєм. Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами). Молитва: «Владико Многомилостивий...» (за звичаєм), і чин прощення. Єктенія: «Помолимося...».

12 КВІТНЯ, середа

30 березня
за старим стилем

Велика середа. Прп. Іоана Ліствичника (649). Прор. Іоада (X ст. до Р. Хр.). Апп. Сосфена, Аполлоса, Кифи, Кесаря і Єпафродита. Св. Євули, матері вмч. Пантелеїмона (бл. 303). Прп. Іоана, безмовника (VI). Прп. Зосими, єп. Сиракузького (бл. 662). **Свт. Софронія, єп. Іркутського (1771).**

Служба звершується за зразком богослужіння у Великий понеділок.

Літургія Ранішосвячених Дарів.

Ран. – Ін., 41 зач. (від пол.), XII, 17 – 50.

Літ. – Мф., 108 зач., XXVI, 6 – 16.

РАННЯ. Початок звичайний. Після великої єктенії – «Алилуя», глас 8-ий (зі стихами...). Тропар, глас той же: «Ось Жених...». «Слава» – той же тропар, «І нині» – той же тропар.

Кафизми 14-а, 15-а і 16-а. Малих єктеній немає. Сідальні Тріоді (по двічі).

Євангеліє – Ін., Зач. 41-е, від половини, (кінець в зач. 43-м «... що Я говорю, то говорю так, як сказав Мені Отець»).

Псалом 50-ий. «Спаси, Боже, людей Твоїх...», «Господи, помилуй» (12). Виголос: «Милістю і щедротами...».

Трипіснець Тріоді, творіння прп. Косми, глас 2-ий. Ірмоси по двічі, тропарі на 12. Після кожної пісні катавасія – ірмос трипіснця.

Після 3-ої пісні – мала єктенія. Виголос: «Бо Ти єси Цар миру...». Кондак Тріоді, глас 4-ий: «Більше блудниці...», та ікос, глас той же: «Жона, яка була першою блудницею...».

На 9-й пісні – кадіння. («Чеснішу» не співаємо.)

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Мала єктенія. Екзопостиларій Тріоді: «Чертог Твій...». «Слава» – той же, «І нині» – той же.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Тріоді, глас 1-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Грішна йде купити дорожнечне миро...», «І нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Занурена в гріхи...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не вимовляється), і читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах Тріоді, глас 6-ий – 4 (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Господи, жона, що впала в тяжкі гріхи...».

Примітка. Перші два стиха до стихир на стиховні – звичайні денні (з Часослова), а останній стих – «прославляти Тебе, Господи, всім серцем моїм, розповім про всі чудеса Твої».

Закінчення ранньої – за великопостовим чином.

Часи і зображальні звершуються за великопостовим чином.

На 1-му часі кафизми немає. Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...».

На 3-му часі – кафизма 19-а. На 6-му часі – кафизма 20-а, паремія Тріоді (Єзекіїля) з тропарем пророцтва і Прокимни (за звичаєм). На 9-му часі кафизми немає. На часах (3-му, 6-му і 9-му) читається Четвероевангеліє. На всіх часах – кондак Тріоді: «Більше блудниці...».

На зображальних кондаках в наступному порядку:

У храмі Господському – кондак Тріоді: «Більше блудниці...». «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

У храмі Богородиці – кондак Тріоді: «Більше блудниці...». «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – кондак Тріоді: «Більше блудниці...», кондак храму. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

І наступне послідування зображальних за звичаєм. Молитва прп. Єфрема Сиріна (з 16 поклонами).

В кінці зображальних замість відпусту настоятелем читається молитва літії: «Владико Многомилостивий...», під час якої всі повинні молитися, на колінах. Після прочитання її – чин прощення. Ієрей виголошує: «Благословіть, отці святі, і простіть мені, грішному, все чим згрішив я в усі дні життя мого і протягом Святої Чотиридесятниці, словом, ділом, думкою і всіма моїми почуттями». І поклоняється перед всіма до землі. Всі ж присутні, також поклоняючись до землі, відповідають йому: «Нехай Бог простить тебе, чесний отче».

ВЕЧІРНЯ з Літургією Ранішосвячених Дарів.

Кафизма 18-а – без поклонів (див.: Типікон, гл. 49, «В святу і велику середу увечері»).

На «Господи, взиваю» стихах Тріоді, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 6-ий (ті ж, що співалися на хвалітні і на стиховні ранньої) – 10. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Господи, жона, що впала в тяжкі гріхи...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Читання двох паремій Тріоді (Виходу та Іова) з Прокимнами, за звичаєм. 1-ий прокимен, глас 4-ий: «Прославляйте Бога Небесного, бо благий, бо повіки милість Його», стих: «Прославляйте Бога богів, бо повіки милість Його»; 2-ий прокимен, глас 4-ий: «Господи, милість Твоя повік, творіння рук Твоїх не зневаж», стих: «Сповідуюсь Тобі, Господи, всім серцем моїм і перед Ангели оспівую Тебе».

Після «Нехай піднесеться молитва моя...» і молитви прп. Єфрема Сиріна (з трьома великими поклонами) читається Євангеліє – Мф., Зач. 108-е: «Коли Ісус був у Вифанії...». Єктенія: «Промовмо всі...», та інша послідовність Літургії Ранішосвячених Дарів.

Після «Нехай буде ім'я Господнє благословенне...» – три великих поклони. (Зазвичай вони творяться з читанням молитви прп. Єфрема Сиріна.)

Примітка. І поклони припиняються до дня Святої Трійці, окрім поклонів перед Плащаницею.

Відпуст короткий: «Господь, що йде на добровільні страждання...».

У середу увечері служиться мале повечір'я. На ньому трипіснець Великого Четверга з Тріоді, творіння прп. Андрія Критського, глас 6-ий (пісні 4-а, 8-а і 9-а). Ірмоси по двічі; тропарі – скільки є. В кінці кожної пісні – ірмос на катавасію.

Після 4-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – сідальний Тріоді, глас 4-ий: «Споживаючи їжу, Владико...».

Після Трисвятого – кондак Тріоді, глас 2-ий: «Хліб святий прийнявши...» (див. на ранній Великої Четверга), та іншу послідовність малого повечір'я. Відпуст малий: «Хрис-

тос, істинний Бог наш...» (але не «Господь що йде на добровільні страждання...»).

З цього дня і до Неділі Антипасхи на службах добового кола кафизм немає, за винятком 17-ої кафизми на ранній Великої Суботи.

13 КВІТНЯ, четвер

31 березня

за старим стилем

Великий четвер. Спомин Таємної вечері. Сщмч. Іпатія, єп. Гангрського (бл. 326). **Прп. Іпатія, цілителя Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).** Прп. Аполлонія Єгипетського (IV). Сщмч. Авди, єп. Персидського, і Веніаміна, диякона (418 – 424). Прп. Іпатія, ігумена в Руфіянах (бл. 446). **Свт. Іони, митр. Київського і всієї Руси, чудотворця (1461).**

Літургія свт. Василя Великого.

Ран. – Лк., 108 зач., XXII, 1 – 39.

Літ. – 1 Кор., 149 зач., XI, 23 – 32. Єв. (складене): Мф., 107 зач., XXVI, 1 – 20. Ін., XIII, 3 – 17; Мф. XXVI, 21 – 39; Лк., XXII, 43 – 45; Мф., XXVI, 40 – XXVII, 2.

На обмиванні ніг – Ін., 44 зач., XIII, 1 – 11. Після обмивання ніг: Ін., 45 зач., XIII, 12 – 17.

РАННЯ.

Примітка. За Уставом, рання починається «о 7-ій годині ночі», тобто, близько першої години ночі: «О 7-ій годині ночі вдаряє параклісарх, і зібравшись до церкви, ієрей починає: Благословенний Бог наш... починаємо за звичаєм, як написано в четвер 5-го тижня» (див.: Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий четвер»).

Ієрей виголос: «Благословенний Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш...» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімся...» (тричі) і двопсалміє (під час псалмів – звичайне кадіння).

Шестипсалміє. (Ієрей читає ранкові молитви.) Велика ектенія. «Алилуя», глас 8-ий (зі стихами). Тропар, глас той же: «Коли славні ученики...». «Слава» – той же, «І нині» – той же. Кафизм немає.

Після закінчення співу тропаря відкриваються царські врата, і диякон виголошує: «І щоб сподобитися нам вислухати...». Євангеліє – Лк., Зач. 108, від половини: «Наближалося свято опрісноків...» (кінець в зач. 109: «За Ним пішли ученики Його»).

Псалом 50-ий. Молитва «Спаси, Боже, людей Твоїх...» не читається, але відразу канон Тріоді, глас 6-ий, творіння прп. Косма Маюмського: «Жезлом розсікається море Червоне...» (ірмоси по двічі, тропарі на 6), з приспівом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі» (біблійні пісні не промовляються). По кожній пісні катавасія – ірмос канону.

Після 3-ої пісні – мала ектенія, сідальний Тріоді, глас 1-ий: «Сотворитель озер, джерел і морів...». «Слава» – інший сідальний, глас 3-ий: «Смирнячись ради милосердя, ноги умив еси ученикам Твоїм...», «І нині» – інший сідальний, глас 4-й: «Споживаючи їжу, Владико, з учениками Твоїми...».

Після 6-ої пісні – мала ектенія, кондак Тріоді, глас 2-ий: «Хліб святий прийнявши в руки...», та ікос, глас той же: «До Тайної Трапези у страху наблизившись...».

На 9-ій пісні – кадіння. («Чеснішу» не співаємо.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Мала ектенія. Екзопостиларій Тріоді: «Чертог Твій...». «Слава» – той же, «І нині» – той же.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Тріоді, глас 2-ий – 4. «Слава, і нині» – Тріоді, глас той же: «Агнец, про Якого пророкував Ісаїя...».

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і читається повсякденне славослів'я. Ектенія прохальна: «Доповнімо ранню...», виголос: «Бо Ти, Бог милості...», і звичайна голововклонна молитва (з виголосом: «Бо Твоє є...»).

Стихири на стиховні Тріоді, глас 8-ий – 4 (з особливими приспіваними). «Слава» – Тріоді, глас той же: «Норов твій лукавством сповнюється, беззаконний Юдо!...», «І нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Відкриваючи таїну Своєю ученикам, навчав Ти...».

«Благо є» (один раз). Після Трисвятого співається тропар, глас 8-ий: «Коли славні ученики...». Потрійна ектенія: «Помилуй нас, Боже...». Виголос: «Бо Ти милостивий...».

Диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови». Ієрей: «Сущий благословенний...». Хор: «Утверди Боже», і відразу, без відпусту ранньої читається 1-ий час.

На 1-му часі тропар: «Коли славні ученики...». Після Богородичного: «Як нам назвати Тебе...» – тропар пророцтва (Тріоді), глас 3-й: «Ти, Господи, був зневажений за рід людський...», «Слава, і нині» – той же тропар. 1-ий прокимен (Тріоді), глас 1-й: «Нехай зрозуміють народи, що ім'я Тобі Господь»; стих: «Боже, хто уподібниться Тобі?», і паремія Тріоді (Єремії). Потім 2-ий прокимен (Тріоді), глас 8-й: «Помоліться і віддайте хвалу Господеві, Богові нашому»; стих: «Знаний Бог в Юдеї, в Ізраїлі велике ім'я Його». Далі читець: «Стопи мої...» (без співу і повторень). Після Трисвятого і Отче наш – кондак Тріоді: «Хліб святий прийнявши...», та інше за звичаєм (але не як у Великий піст). Відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, що з надмірної благоді найкращу путь смирення нам показав, коли ноги учеників умив, і аж до хреста і погребіння дійшов, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і людянолюбний» (святі храму і дня не поминаються).

Примітка. «Слід знати, що літї за упокій в притворі не звершуємо до Неділі Фоминої» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер», 1-е «зри»). Відповідно до цієї вказівки Типікону, у всі наступні дні Страсного і Пасхального тижнів не слід промовляти заупокійних ектеній і звершувати будь-які поминання померлих, крім таємного на проскомидії і на Літургії після освячення Дарів. Не звершуються ні панахиди, ні літї.

Вхідні молитви, за звичаєм, священнослужителі творять на молитві 9-го часу, і проскомидія звершується під час співу «Господи, взиваю». Але якщо буде багато поминань, проскомидія може бути розпочато під час часів і закінчена під час співу «Господи, взиваю».

Часи 3-й, 6-й і 9-й – без кафизм. На часах – тропар: «Коли славні ученики...», і кондак: «Хліб святий прийнявши...». Приєднується, як завжди, послідовність зображальних. Блаженні скоро, без співу. «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний прославляє Тебе...», «Приступіть до Нього...», «Хор Небесний прославляє Тебе...». «Слава» – «Хор святих Ангелів...», «І нині» – «Вірую...», «Послаб, прости...», «Отче наш», після виголосу: «Бо Твоє є Царство...» – кондак: «Хліб святий прийнявши...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Всесвята Тройце...». Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст.

Літургія свт. Василя Великого починається вечірнею.

Примітка. За Уставом, вечірня з Літургією свт. Василя Великого починається «о 8-ій годині дня», тобто, близько 2-ої години після полудня: «О 8-ій годині дня вдаряє параклісарх, і зібравшись до церкви, після благословення священника, починаємо вечірню без кафизми. Царю Небесний: Трисвяте: Господи, помилуй, 12. Прийдіть, поклонімся: тричі. І псалом: Благослови, душе моя, Господа...» (див.: Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер ввечері»).

Виголос: «Благословенне Царство...». Звичайний початок (з «Царю Небесний...»), псалом 103-й (священик читає світильнічні молитви перед царськими вратами). Велика ектенія. Кафізми немає.

Примітка. «Також Господи, взиваю на глас 2-ий, читаємо 10 стихів. Священик зодягнувши священичий одяг, виходить, і кадить, і коли повертається, звершує проскомидію» (Тріодь Постова, «У Святий і Великий Четвер увечері»).

На «Господи, взиваю» стихирі Тріоді, глас 2-ий – 10 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Дійсно, Іуда є породження єхидни...». В цей час закінчується чин проскомидії, на якому готуються два Агнця: один для даної Літургії, а інший – для приготування запасних Святих Дарів на весь рік.

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». 1-ий прокимен Тріоді, глас 1-ий: «Спаси мене, Господи, від людей лукавих; захисти Мене, від гнобителів»; стих: «Вони замишляють неправду в серці; щодня готуються до битви», і читається 1-а паремія Тріоді (Виходу). 2-ий прокимен Тріоді, глас 7-ий: «Визволи мене від ворогів моїх, Боже мій, від тих, що повстали на мене, захисти мене»; стих: «Спаси мене від тих, хто чинить беззаконня», і читаються дві паремії Тріоді (Іова та Ісаї). Мала ектенія. Виголос: «Бо Ти святий еси, Боже наш...». Трисвяте. Прокимен Апостола, глас 7-ий: «Князі людські змовляються разом проти Господа і проти Христа Його»; стих: «Навіщо бунтуються народи і люди замишляють марне». Апостол – 1 Кор., Зач. 149. Алілуарій, глас 6-ий: «Блаженний, хто дбає про вбогих і бідних, в день скорботи спасає його Господь»; стих: «Вороги мої в злобі кажуть про мене: коли він помре та згине ім'я його?»; стих: «Той, хто їв мій хліб, підняв проти мене п'яту свою». Євангеліє (складе-

не) – Мф., Зач. 107: «Сказав Господь Своїм ученикам: ви знаєте, що через два дні буде Пасха...».

Далі за чином Літургії свт. Василя Великого.

Замість Херувимської пісні – «Вечері Твої тайної...» (тричі): двічі до перенесення Святих Дарів (без «Алилуя»), втретє – після перенесення Дарів (з «Алилуя»).

Примітка. «Замість Херувимської пісні, співаємо на глас 6-ий: Вечері Твої тайної: тричі, хори поперемінно: в кінці ж Алилуя тричі» (Типікон, гл. 49, «У Святий і Великий Четвер увечері»).

Задостойник – ірмос 9-ої пісні канону Великого Четверга: «Прийдіть вірні, гостинністю Владики...».

Замість причасного, під час причащення і замість «Нехай сповняться...» – «Вечері Твої тайної...», «Алилуя» (тричі).

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх ...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Відпуст короткий: «Христос, Істинний Бог наш, що з надмірної благоді...» (святі дня і храму не поминаються).

У четвер увечері служиться мале повечір'я. На ньому тріписнець Великої П'ятниці з Тріоді, творіння прп. Андрія Критського, глас 8-ий (пісні 5-а, 8-а і 9-а). Ірмоси по двічі; тропарі, скільки їх є. В кінці кожної пісні – Ірмос на катавасію.

Після Трисвятого – кондак Тріоді, глас 8-ий: «Заради нас розп'ятого, прийдіть, усі оспіваємо, Його ж бо бачила Марія на хресті і промовляла: хоч і терпиш Ти розп'яття, але Ти — Син Мій і Бог Мій» (див. на ранній Великій П'ятниці), та інша послідовність малого повечір'я. Відпуст малий.

14 КВІТНЯ, п'ятниця

1 квітня

за старим стилем

Велика п'ятниця. Спомин святих спасительних страстей Господа нашого Ісуса Христа. Прп. Марії Єгипетської (522). Прп. Геронтія, канонарха Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Прп. Макарія, ігумена Пелікитської обителі (бл. 830). Мчч. Геронтія і Василіда (III). Прав. Ахаза.

Ран. – Євангелія Послідування святих страстей Господа нашого Ісуса Христа: **1-е:** Ін., 46 зач., XIII, 31 – XVIII, 1. **2-е:** Ін., 58 зач., XVIII, 1 – 28. **3-е:** Мф., 109 зач., XXVI, 57 – 75. **4-е:** Ін., 59 зач., XVIII, 28 – XIX, 16. **5-е:** Мф., 111 зач., XXVII, 3 – 32. **6-е:** Мк., 67 зач., XV, 16 – 32. **7-е:** Мф., 113 зач., XXVII, 33 – 54. **8-е:** Лк., 111 зач., XXIII, 32 – 49. **9-е:** Ін., 61 зач., XIX, 25 – 37. **10-е:** Мк., 69 зач., XV, 43 – 47. **11-е:** Ін., 62 зач., XIX, 38 – 42. **12-е:** Мф., 114 зач., XXVII, 62 – 66.

Літургія не звершується.

На 1-му часі: Гал., 215 зач. (від пол.), VI, 14 – 18. Мф., 110 зач., XXVII, 1 – 56. На 3-му часі: Рим., 88 зач. (від пол.), V, 6 – 11. Мк., 67 зач., XV, 16 – 41. На 6-му часі: Євр., 306 зач., II, 11 – 18. Лк., 111 зач., XXIII, 32 – 49. На 9-му часі: Євр., 324 зач., X, 19 – 31. Ін., 59 зач., XVIII, 28 – XIX, 37. На веч.: 1 Кор., 125 зач., I, 18 – II, 2. Єв. складене: Мф., 110 зач., XXVII, 1 – 44; Лк., XXIII, 39 – 43; Мф., XXVII, 45 – 54; Ін., XIX, 31 – 37; Мф., XXVII, 55 – 61.

Суворий піст.

Рання Великої П'ятниці (з читанням 12-ти Євангелій), що називається за Уставом «Послідовність Святих і спасительних Страстей Господа нашого Ісуса Христа», відбувається зазвичай у Великий Четвер увечері. За Типіконом, вона повинна починатися о 2-й годині ночі, тобто, за нашим часом, о 8-й годині вечора у Великий четвер.

Іерей виголос: «Благословен Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний ...», Трисвяте. Після «Отче наш...» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклоніться...» (тричі) і двопсалміє (під час псалмів – звичайне кадіння).

Шестипсалміє. (Іерей читає ранкові молитви.) Велика ектенія. «Алилуя», глас 8-й (зі стихами), і тропар, глас той же: «Коли славні ученики...». «Слава» – той же, «І нині» – той же.

Примітка. «А після тропарів входить настоятель з диакон у святий вівтар, і одягнувшись в священні одежі, кадить святу трапезу хрестоподібно, і весь святий вівтар, і хори, і братію за чином» (Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

Церковний Устав вказує читати Євангелія Святих Страстей у вівтарі (причому Євангеліє залишається на престолі), але вже твердо встановився звичай читати їх на

середині храму. На початку співу тропаря відкриваються царські врата, і предстоятель в фелоні виносить Євангеліє на середину церкви. Запалюють свічки священнослужителі і молільники. Свічки після прочитання кожного Євангелія гасяться і запалюються перед початком наступного Євангелія. Далі, під час протяжного співу тропаря, предстоятель звершує повне кадіння всього храму. Після закінчення тропаря і кадіння – мала ектенія, виголос: «Бо Твоя держава і Твоє є Царство...». Потім: «І Щоб сподобитися нам...», «Премудрість, станьмо побожно...», «Мир всім» та інше за звичаєм.

Примітка. За традицією, перед читанням кожного Євангелія вдаряють у великий дзвін відповідно до черговості читань (1 раз – перед першим, 2 рази – перед другим і т. д.). Після закінчення 12-го Євангелія – коротке дзвоніння.

Перед читанням Євангелія, за традицією, хор співає: «Слава страстям Твоїм, Господи» (хоча Типікон не дає такої вказівки).

Після прочитання Євангелія хор: «Слава довготерпінню Твоєму, Господи» (цей приспів вказується Типіконом).

Після кожного з п'яти перших Євангелій співаються антифони, які доповнюють євангельське читання, розкриваючи зміст згадуваної події. Якщо буде важко всіх їх проспівати, то необхідно прочитати, причому кожен тропар цих антифонів співається або читається по двічі; особливість такого виконання спеціально обговорена Уставом (див. Типікон, гл. 49, «Послідування Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

Після 3-го, 6-го, 9-го, 12-го і 15-го антифону – малі екстенії, потім співаються сідальні, під час яких, за усталеною традицією, відбуваються малі кадіння (починаючи з Євангелія, що лежить на аналої). Типікон наказує диякону або священику кадити тільки святу трапезу, тобто Престол, але так буває лише в тих випадках, коли Євангеліє читається не на середині храму, а у вівтарі. Після того, як сідальний буде проспіваний, співається: «Слава», і кінець сідального, потім: «І нині», і весь сідальний вдруге.

1-е Євангеліє – Ін., Зач. 46. Антифони 1-ий, 2-ий, 3-ій. Виголос після екстенії: «Бо Тобі належить усяка слава...». Сідальний, глас 7-ий: «На вечері учеників годуючи...».

Примітка. «1-е Євангеліє читає настоятель, а інші один за одним ієреї» (порівн.: Типікон, гл. 49, «Послідовність Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»). Типікон, також, вказує що 12-те Євангеліє читає настоятель.

2-е Євангеліє – Ін., Зач. 58. Антифони 4-ий, 5-ий, 6-ий. Виголос після екстенії: «Бо благословилося і прославилося всечесне і величне ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків». Сідальний, глас 7-ий: «Що примусило тебе, Іудо зробитися зрадником Спасителя...».

3-е Євангеліє – Мф., Зач. 109. Антифони 7-ий, 8-ий, 9-ий. Виголос після екстенії: «Бо Ти еси Бог наш, і Тобі славу возсилаємо...». Сідальний, глас 8-ий: «О, як Іуда...».

4-е Євангеліє – Ін., Зач. 59. Антифони 10-ий, 11-ий, 12-ий. Виголос після екстенії: «Нехай буде держава Царства Твого благословенна, і найславніша, Отця, і Сина, і Святого Духа нині, і повсякчас, і на віки віків». Сідальний, глас 8-ий: «Коли Ти, Боже, став перед Каяфою...».

5-е Євангеліє – Мф., Зач. 111. Антифони 13-ий, 14-ий, 15-ий. Виголос після екстенії: «Бо благословилося Всесвяте Ім'я Твоє, і прославилося Царство Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа нині, і повсякчас, і на віки віків». Сідальний, глас 4-ий: «Викупив Ти нас Господи...».

6-е Євангеліє – Мк., Зач. 67.

Після 6-ого Євангелія – співаються Блаженні Тріоді (з тропарями). На блаженних – мале кадіння. Мала екстенія. Виголос: «Бо Тебе хвалять всі Сили Небесні...». «Будьмо уважні». «Премудрість». Прокимен, глас 4-ий: «Розділили ризи Мої собі і за одіжю Мою кидали жереб»; стих: «Боже, Боже Мій, почуй Мене! Нащо покинув Ти Мене?».

7-е Євангеліє – Мф., Зач. 113.

Псалом 50-й.

8-е Євангеліє – Лк., Зач. 111.

Трипівісний Тріоді, творіння прп. Косми, глас 6-ий, ірмоси по двічі, тропарі на 12, з приспівом: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». (Біблійні пісні не читаються.)

Катавасія – той же ірмос.

Після 5-ої пісні – екстенія мала. Виголос: «Бо Ти еси Цар миру...». Кондак Тріоді, глас 8-ий: «Прийдіть, усі оспівуємо заради нас розп'ятого...», та ікос, глас той же: «Коли побачила Агніця Агніця...».

«Чеснішу» не співаємо. На 9-ій пісні – звичайне кадіння храму (починається, як правило, у вівтарі в кінці 8-ої пісні канону і закінчується біля престолу).

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Мала екстенія. Виголос: «Бо Тебе хвалять...». Екзопостиларій Тріоді: «Розбійника благорозумного...», «Слава» – той же, «І нині» – той же.

9-е Євангеліє – Ін., Зач. 61.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Тріоді, глас 3-ій – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Зняли з Мене ризи Мої...», «І нині» – Тріоді, глас той же: «Плечі Мої Я віддавав на рани...».

10-е Євангеліє – Мк., Зач. 69.

Читець: «Слава Тобі, що показав нам світло» («Тобі слава подобає...» не промовляється), і читається повсякденне славослів'я. Екстенія: «Доповнімо ранню молитву...», виголос: «Бо Ти Бог милості...», і звичайна голововклонна молитва (з виголосом: «Бо Твоє є...»).

11-е Євангеліє – Ін., Зач. 62.

На стиховні стихах Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий – 4 (зі своїми приспівами). «Слава» – Тріоді, глас 8-ий: «Господи, коли сходиш Ти на Хрест...», «І нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Ось

уже вмочується тростина...».

Примітка. Під час співу стиховних стихир (перед 12-им Євангелієм) звершується повне кадіння всього храму, як і на початку (перед 1-им Євангелієм): «Потім диякон кадить, як і на початку, храм весь» (порівн.: Типікон, гл. 49, «Послідування Святих і спасительних Страстей...», «У Святу і Велику П'ятницю ранку»).

12-е Євангеліє – Мф., Зач. 114.

Ієрей забирає Євангеліє у вівтар. Царські врата зачиняються.

«Благо є» (один раз). Трисвяте. Після «Отче наш» – співається тропар, глас 4-ий: «Викупив Ти нас Господи...». Екстенія: «Помилуй нас, Боже...». Виголос: «Бо Ти милостивий людинолюбний...». Хор: «Амінь». Диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови». Ієрей: «Сущий благословенний...». Хор: «Амінь», «Утверди Боже...». Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, що для спасіння світу обплювання, биття, хрест і смерть перетерпів, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благодійний і людинолюбний» (святий храм і дня не поминаються). Співаються многоліття.

1-ий час до ранньої не приєднується, оскільки входить в службу часів Великої П'ятниці.

У Велику П'ятницю царські часи (див. в Постовій Тріоді на ряду) і зображальні звершуються за тим же чином, що і в навічір'я Різдва Христового і Богоявлення.

На царських часах читаються особливі псалми, паремії, Апостоли і Євангелія.

НА ВСІХ ЧАСАХ кінцевий виголос ієрея – «Боже, ущебри нас...».

Закінчення зображальних: на «І нині» – Символ віри. «Послаб, прости...». «Отче наш...». Виголос: «Бо Твоє є Царство...». «Амінь». Кондак Тріоді, глас 8-ий: «Заради нас розп'ятого...». «Господи, помилуй» (40). Молитва: «Всесвята Тройце...». «Нехай буде благословенне ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині», псалом 33-й: «Благословляю Господа...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, що для нас, людей, і для нашого спасіння страшні муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благодійний і людинолюбний». Співається многоліття.

Літургія у Велику П'ятницю не звершується.

Вечірня Великої П'ятниці.

ВЕЧІРНЯ звершується зазвичай у другій половині дня.

До початку вечірні свята Плащаниця із зображенням положення Господа до гробу покладається на святому престолі на місце Євангелія, а саме Євангеліє ставиться в горі престолу, як на Літургії. Плащаниця кладеться так, щоб Глава Спасителя була на північній стороні. Якщо є живі квіти, то на Плащаницю покладають вінок з таких квітів, і якщо є западне масло або трояндова вода, то ними намащують Плащаницю. Класти на Плащаницю вінки зі штучних квітів, намащувати її духами або одеколоном, виготовленим на спирту, не слід. Закривати лик Спасителя на Плащаниці Покривцями теж не потрібно. На Плащаницю кладеться требне Євангеліє. На середині храму встановлюється спеціальна підставка (у вигляді гробниці) або столик для Плащаниці.

Службовий ієрей, а при соборному служінні один предстоятель, одягається в повне священиче облачення, як на при звершенні літургії (без читання відповідних молитов) – заради виносу Плащаниці (втім, предстоятель може одягатися на стихирах на стиховні або під час читання паремій).

Виголос: «Благословен Бог наш...». Читець (за Уставом, «предстоятель промовляє»): «Слава Тобі, Боже наш...», «Царю Небесний», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». «Амінь», «Господи, помилуй» (12), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімося» (тричі), і читається Початковий псалом: «Благослови, душе моя, Господа...» (священик читає світильнічні молитви перед царськими вратами). Велика екстенія. Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири Тріоді, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 6-ий – 6 (перша стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «О, як беззаконне зборище засудило на смерть Царя світу...», «І нині» – Тріоді, глас той же: «Страшна і преславна таїна...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Прокимен паремії Тріоді, глас 4-ий: «Розділили ризи Мої собі і за одержу Мою кидали жереб»; стих: «Боже, Боже мій! Зглянься на мене! Нащо Ти покинув мене?».

Після прокимна, за звичаєм, царські врата зачиняються. Читаються три паремії Тріоді (Виходу, Іова та Ісаї). Після закінчення 1-ої паремії Тріоді (Виходу) – прокимен Тріоді, глас 4-ий: «Господи! Будь Суддею тих, що змагаються зі мною, і побори тих, що бажають побороти мене»; стих: «Візьми зброю Твою і щит і стань на поміч мені», потім – 2-а паремія Тріоді (Іова).

Після закінчення 3-ої паремії Тріоді (Ісаї) царські врата відчиняються. «Будьмо уважні», «Мир всім», і інше (як на Літургії). Прокимен Апостола, глас 6-ий: «Ти поклав мене у рові преісподнім, у темряві і тіні смертній»; стих: «Господи, Боже спасіння мого, вдень я взиваю і вночі перед Тобою».

Примітка. За звичаєм, перед читанням Євангелія звершується кадіння, як на повній Літургії.

Апостол – 1 Кор., Зач. 125. Алілуарій, глас 1-ий (за Типіконом – глас 5-ий): «Спаси мене, Боже, бо води дійшли до душі моєї»; стих: «Зневага і страждання крушать серце моє»; стих: «Нехай потемніють очі їхні, щоб не бачили, і спини їхні назавжди зігни».

Євангеліє (складене) – Мф., Зач. 110. (За звичаєм, Євангеліє читається дияконом на амвоні.) Після читання Євангелія царські врата зачиняються.

Ектенія потрійна: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий – 4 (зі своїми приспівами: «Господь воцарився...», «Бо Він утвердив вселенну...», «дому Твоєму належить слава...»). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Тебе, що зодягаєшся світлом, наче ризою...» (за звичаєм, під час співу цієї стихири відкриваються царські врата, і предстоятель з дияконом звершують триразове кадіння навколо престолу на котрому лежить плащаниця).

«Нині відпускаєш». Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство ...», і співаються тропарі, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава, і нині» – «Мироносиці жони...».

Під час співу тропарів предстоятель, зробивши три земні поклони, Підіймає з престолу Плащаницю і через північні

врата (у супроводі свічконосців і диякона зі свічкою і кадилом) виносить її над головою на середину храму і кладе на приготовану гробницю. При соборному служінні настоятель йде під Плащаницею, несучи Євангеліє над головою або в руках. Якщо священник один, Євангеліє благоговійно несе в лівій руці диякон, тримаючи в правій кадило. Якщо немає диякона, священник благословляє кому-небудь з благочестивих мирян нести Євангеліє загорнутим в плат. Євангеліє в цих випадках несуть попереду Плащаниці. Потім Євангеліє кладеться на Плащаницю. Далі відбувається триразове кадіння навколо Плащаниці, після чого священнослужителі звершують поклоніння і цілування Плащаниці.

Примітка. У тих храмах, де мале повечір'я у Велику П'ятницю після вечірні не звершується, існує практика співу канону Тріоді «Про розп'яття Господа і на плач Пресвятої Богородиці» (див. На малому повечір'ї) після виносу Плащаниці на вечірні (після тропарів перед відпустом). Після катавасії 9-ої пісні канону – «Премудрість» і закінчення вечірні.

Після тропарів – «Премудрість». Хор: «Благослови». Ієрей: «Суший благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, що для нас, людей, і для нашого спасіння страшний муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і людинолюбний». Хор – многолітня. За звичаєм, після відпусту виголошується проповідь.

Потім відразу – мале повечір'я. На повечір'ї – канон Тріоді «Про розп'яття Господа і на плач Пресвятої Богородиці», глас 6-ий (ірмоси по двічі, тропарі на 4). Канон, по можливості, краще читати самому настоятелю перед Плащаницею. Після кожної пісні катавасія – той же ірмос.

Після 6-ої пісні – «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині» – кондак Тріоді, глас 8-ий: «Прийдіть усі заради нас розп'ятого...», та ікос, глас той же: «Коли побачила Агніця Агнця...».

Після «Отче наш» – кондак Тріоді, глас 8-ий: «Прийдіть усі заради нас розп'ятого...», та іншу послідовність малого повечір'я. Відпуст малий: «Христос, істинний Бог...».

І відбувається цілування Плащаниці народом. Під час цілування прийнято співати стихиру, глас 5-ий: «Прийдіть, вшануймо Йосифа приснопам'ятного...».

Помазання елеєм не відбувається.

15 КВІТНЯ, субота

2 квітня за старим стилем

Велика субота. Прп. Тита, чудотворця (IX). Мчч. Амфіана й Едесія (306). Мч. Полікарпа (IV).

Літургія свт. Василія Великого.

Ран. – Ап. складений: 1 Кор., 133 зач., V, 6 – 8; Гал., 206 зач., III, 13 – 14. Мф., 114 зач., XXVII, 62 – 66. Літ. – Рим., 91 зач., VI, 3 – 11. Мф., 115 зач., XXVIII, 1 – 20.

Полунощницю «співаємо в келіях, і промовляємо кафізму 9-у» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику п'ятницю ввечері», 2-е «див»). Після 1-ого Трисвятого – тропар, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». Після 2-го Трисвятого – кондак Тріоді, глас 6-ий: «Той, Хто безодню замкнув, мертвим стає...» (див на ранній Великої Суботи). «Господи, помилуй» (12), і відпуст (заупокійна молитва «Пом'яни, Господи...» не промовляється).

ПОЧАТОК РАННЬОЇ звичайний (з «Царю Небесний...»). Псалми 19-ий і 20-ий (під час псалмів – звичайне кадіння). Шестипсалміє. (Ієрей читає ранкові молитви.) Ектенія велика.

Примітка. У Велику Суботу – на ранній, часах, вечірні, Літургії – все, що зазвичай читається на солії, як-то: ектенії, Апостол, Євангеліє, вхідні (а також Заамвонна) молитви – промовляється перед Плащаницею. Малий і великий входи відбуваються також перед Плащаницею. Причастя мирян і відпуст – на амвоні.

На «Бог Господь» – тропар, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – інший тропар, глас той же: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – інший тропар, глас той же: «Мироносицям жонам...».

З початком співу тропарів відкриваються царські врата, священнослужителі виходять до Плащаниці. Предстоятель роздає запалені свічки співслужителям. Запалюють свічки і всі присутні. Предстоятель з дияконом кадять Плащаницю навкруги (тричі) і звершують, за традицією, повне кадіння храму. Безпосередньо після закінчення тропарів починається спів Непорочних (на 5-ий глас, і на той же глас – похвали). За Уставом, повинна співатися вся 17-а кафизма (з похвалами), але зазвичай хор співає кілька перших стихів з їх похвалами, потім співають тільки стихи псалмів, а похвали читають священнослужителі. При соборному служінні стихи псалмів можуть співати всі священнослужителі. Також існує практика, за якою і стихи псалмів, і похвали читаються. Якщо священник один, то читець читає стихи псалмів, а священник – похвали.

Після 1-ої статті – екте́нія мала. Ви́голос: «Бо благо- словилося Ім'я Твоє, і прославилось Царство Твоє Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

З початком 2-ої статті звершується мале каді́ння. За традицією, малі каді́ння робить священик з дияконом.

Примітка. «І покадивши, починає 2-у статтю. Хор співає приспів: *Достойно є величати Тебе, Життєдавця... Також ієрей кадить тільки ікони, і хори*» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

Друга стаття виконується, як і перша. Після закінчення її – мала екте́нія. Ви́голос: «Бо Ти святий еси, Боже наш, що на Престо́лі Слави Херувимської перебуваєш, і Тобі славу возсилаємо, з Безначальним Твоїм Отцем, і з Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків».

На початку 3-ої статті, яка, за Уставом, співається на 3-ій глас – мале каді́ння.

Примітка. «І починаємо 3-ю статтю, каді́нням настоятеля» (Типікон, гл. 49, «У Святу і Велику Суботу»).

Після закінчення 3-ої статті – тропарі воскресні, співаються після Непорочних, глас 5-ий: «Ангельський собор...» (зі звичайним приспівом: «Благословен еси, Господи...»). У цей час, за традицією, відбувається повне каді́ння всього храму.

Мала екте́нія. Ви́голос: «Бо Ти еси Цар миру, Христе Боже наш, і Тобі славу возсилаємо, з Безначальним Твоїм Отцем, і з Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків».

Після ви́голосу – сіда́льний Тріоді, глас 1-ий: «Випросивши у Пилата, Йосиф обгортає плащаницею чистою пречисте тіло...». «Слава» – той же сіда́льний, «І нині» – інший сіда́льний, глас той же: «Вжахнулися собори ангелів...».

Псалом 50-ий. (Священнослужителі йдуть до вітаря. Царські врата зачиняються. «Воскресіння Христове бачивши...» не співається. Молитва: «Спаси, Боже, людей Твоїх...» не читається.)

Канон Великої Суботи з Тріоді, глас 6-ий: «Того, Хто хвилюю морською...», з ірмосом на 14 (ірмоси по двічі, тропарі на 12). Приспиви до тропарів: «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі». Біблійні пісні не читаються.

Катавасія після кожної пісні – ірмоси того ж канону.

Після 3-ої пісні – сіда́льний Тріоді, глас 1-ий: «Воїни, що стерегли гріб Твій, Спасе...». «Слава, і нині» – той же сіда́льний.

Після 6-ої пісні – кондак Тріоді, глас 6-ий: «Той, Хто безодню замкнув...», та ікос, глас той же: «Всдержитель світу на хрест піднесений...».

На 9-ій пісні – звичайне каді́ння («Чеснішу» не співається).

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Замість Світільного співається на 2-ий глас: «Свят Господь Бог наш...», зі стихами (тричі).

Примітка. До співу великого славослів'я (зазвичай під час канону або хвалітніх стихир) предстоятель одягається в повне облачення (без читання відповідних молитов).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихир Тріоді, глас 2-ий і глас 6-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Цей великий день Мойсей таємно прообразував...», «І нині» – Богородичний, глас 2-ий: «Преблагословенна еси, Богородице Діво...».

На спів «І нині» хвалітніх стихир відкриваються царські врата, і священнослужителі царськими вратами виходять до Плащаниці (предстоятель – в повному облаченні). Ви́голос на славослів'я предстоятель ви́голошує перед Плащаницею.

Співається велике славослів'я. Предстоятель з дияконом звершують триразове каді́ння навколо Плащаниці. З початком співу Трисвятого всі священнослужителі роблять три земні поклони. Потім вони беруть Плащаницю; предстоятель йде під Плащаницею з малим Євангелієм на чолі. Якщо є один священик, то він піднімає Плащаницю і передає її побожним мирянам, а сам з Євангелієм входить під Плащаницю; або сам над своєю головою несе Плащаницю, а Євангеліє передає диякону. Відбувається хресний хід навколо храму. Під час хресного ходу повільно співа-

ється «Святий Боже...», і буває передзвін (від великого дзвону до малих, але не навпаки), а коли хід увійде в храм, відбувається коротке дзвоніння.

Після входу в храм Плащаницю підносять до царських врат. Предстоятель після закінчення співу «Святий Боже...» ви́голошує, підносячи Євангеліє: «Премудрість, станьмо побожно», і Плащаниця відноситься на середину храму. Звершується каді́ння навколо Плащаниці (тричі). У цей час співаються тропар Тріоді, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...» (один раз). Далі тропар пророцтва, глас 2-ий: «Ти, що тримаєш кінці землі...», «Слава і нині» – той же тропар. Диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен паремії Тріоді, глас 4-ий: «Воскресни, Господи, поможи нам, і ви- зволи нас імені Твого»; стих: «Боже, вухами нашими чули ми, і батьки наші сповістили нам». Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Єзекиїля читання». Диякон: «Будьмо уважні». І читання паремії Тріоді. Диякон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен Апостола, глас 7-ий: «Воскресни, Господи Боже мій, нехай піднесеться рука Твоя, і не забудь убогих Твоїх до кінця»; стих: «Сповідуюсь Тобі, Господи, всім серцем моїм, розповім всі чудеса Твої». Диякон: «Премудрість». Апостол (складений) – 1 Кор., Зач. 133. Алілуарій, глас 5-ий: «Нехай воскресне Бог, і розвіються вороги Його»; стих: «Як щезає дим, нехай щезнуть, як тале віск від лиця вогню»; стих: «Так нехай загинуть грішники від лиця Божого, а праведники нехай звеселяться». Євангеліє – Мф., Зач. 114 (читається, за традицією, предстоятелем біля Плащаниці). Екте́нії: повна потрійна – «Промовмо всі...», і благальна – «Доповнімо ранню молитву...» (з голововокклонною молитвою), та інше за звичаєм.

Великий відпуст ви́голошується з амвона: «Христос, Істинний Бог наш, що заради нас, людей, і заради нашого спасіння страшний муки, і Животворчий Хрест, і добровільне погребіння тілом прийняти зволив, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і людинолюбний». Після відпусту хор співає многоліття, потім – стихир Тріоді на цілування Плащаниці, глас 5-ий: «Прийдіть, вшануймо Йосифа приснопам'ятного...», і відбувається цілування Плащаниці.

Час 1-ий приєднується до ранньої і закінчується малим відпустом.

Окремо звершуються часи 3-ій, 6-ий і 9-ий і зображальні.

Перед початком часів священнослужителі, за традицією, читають вхідні молитви (за звичаєм, перед Плащаницею), одягаються і починають проскомидію.

НА ЧАСАХ – тропар Тріоді: «Благообразний Йосиф...». Кондак Тріоді: «Той, Хто безодню замкнув, мертвим стає...».

Блаженні «соро» без співу (як у Великий Четвер). На «І нині» – «Вірую...». «Послаб, прости...». Після «Отче наш» і ви́голос: «Бо Твоє є Царство...» – кондак Тріоді: «Той, Хто безодню замкнув, мертвим стає...», «Господи, помилуй» (12). Молитва: «Всесвята Тройце...». Ієрей (або диякон): «Премудрість». Хор: «Достойно є...» до слів: «і Матір Бога нашого» (включно). Ієрей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів...». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Відпуст малий: «Христос, істинний Бог...».

ВЕЧІРНЯ з'єднується з **ЛІТУРГІЄЮ** свт. Васи́лія Великого.

Ви́голос: «Благословенне Царство...». Звичайний початок (з «Царю Небесний...»), псалом 103-й (священик читає світільні молитви). Велика екте́нія. Кафізми немає.

«Господи, взиваю», глас 1-ий. В цей час закінчується проскомидія, і звершується каді́ння всього храму.

На «Господи, взиваю» стихир Тріоді на 8: воскресні, глас 1-ий – 4, і Великої Суботи, глас 8-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – Тріоді, глас 6-ий: «Цей великий день Мойсей таємно прообразував...», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід з Євангелієм (перед Плащаницею). «Світло Тихе...». Прокимна немає. Царські врата зачиняються, і відразу починається читання 15 паремій Тріоді (за традицією, перед Плащаницею).

Спочатку читаються 1-6 паремії. В кінці 6-ої паремії царські врата, за традицією, відкриваються. Читець ви-

голошує: «Співаймо Господеві». Хор співає на 5-ий глас: «Славно бо прославився». Читець виголошує такі стихи з пісні пророка Мойсея, хористи розділившись на два хори після кожного стиха співають: «Славно бо прославився». Після всіх стихів, читець: «Слава...». Хор: «Славно бо прославився». Читець: «І нині...». Хор: «Славно бо прославився». І на закінчення сам читець співає: «Славно бо прославився». Царські врата зачиняються.

Читаються 7 – 15 паремій. В кінці 15-ої паремії, на словах: «Благословенний Ти на тверді небесній, і прехвальний, і преславний повіки», царські врата, за традицією, відчиняються, і співається пісня трьох отроків (в такому ж порядку, як виконувалася по 6-ій паремії пісня пророка Мойсея). Співається: «Господа оспівуйте і прославляйте по всі віки»; далі читець виголошує стихи пісні, а хор до кожного стиха приспівує: «Господа оспівуйте і прославляйте по всі віки». До стиха «Нехай благословляє земля Господа, нехай оспівує і прославляє Його повіки». Після стиха «Благословимо Отця і Сина і Святого Духа» слід співати: «Господа оспівуйте і прославляйте по всі віки». Потім читець: «І нині». Хор: «Господа оспівуйте і прославляйте по всі віки». Останній стих, за традицією, співає сам читець: «Хвалимо, благословимо, поклоняємося Господеві, оспівуючи і прославляючи по всі віки».

Мала ектенія. Віголос: «Бо Ти святий еси, Боже наш...». Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...».

Прокимен, глас 5-ий: «Вся земля нехай поклониться Тобі і співає Тобі нехай, співає ж імені Твоєму, Всевишній»; стих: «Викликніть Господу, вся земле! Співайте ж імені Його, віддайте славу й хвалу Йому».

Апостол (читається, за традицією, перед Плащаницею) – Рим., Зач. 91.

Алитуарій не співається, але читець виголошує замість «Алитуя»: «Глас сьомий», і виголошує (або співає) стихи 81-го псалма: «Воскресни, Боже, суди землю, бо Ти успадкував усі народи»; стих: «Бог став у сонні богів, посеред них, щоб богів судити»; стих: «Доки будете судити неправедно і догоджати грішникам?»; стих: «Судить сироту і вбогого по правді, смиренного і бідного виправдайте»; стих: «Визволить бідного й убогого, від руки грішника звільнить його»; стих: «Не пізнали і не зрозуміли, бо в темряві ходять»; стих: «Нехай захитаються всі основи землі. Я сказав: ви — боги і сина Всевишнього всі, але вмираєте, як люди, і, як кожен князь, падаєте». Хор співає приспів: «Воскресни, Боже, суди землю, бо Ти успадкував усі народи», до кожного стиха цього псалма.

Під час співу «Воскресни, Боже...» царські врата зачиняються, і закривається завіса, священнослужителі

переоблачаються в білі ризи, і все облачення в храмі замінюються світлим. До читання Євангелія Царські врата відчиняються.

Євангеліє (читається дияконом перед Плащаницею, а ієреєм без диякона – біля престолу) – Мф., Зач. 115.

І далі – за чином Літургія свт. Василія Великого.

Замість «Херувимської» – «Нехай мовчить всяка плоть людська...».

Задостойник – ірмос 9-ої пісні канону Великої Суботи: «Не ридай по Мені, Мати...».

Причасний: «Встав немов зі сну, Господь, і воскрес, спасаючи нас».

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Відпуст Літургії: «Христос, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і людинолюбний». Виголошувати воскресний відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...» не слід, бо це не відповідає змісту богослужіння Великої Суботи.

Після відпусту відбувається благословення хлібів та вина.

Приготований столик з хлібами і вином ставиться перед Плащаницею, в деякому віддаленні від неї, так, щоб навколо нього можна було зробити кадіння. За більш поширеною практикою столик з хлібами ставиться на солії. За звичаєм, співаються тропарі, глас 2-й: «Благообразний Йосиф...», «Слава» – «Коли зійшов ти...», «І нині» – «Мироносицям жонам...». Звершується триразове кадіння навколо столу з хлібами, потім виголошується: «Господу помолімося», хор: «Господи, помилуй», і священник читає молитву:

«Господи Ісусе Христе, Боже наш, що благословив п'ять хлібів...».

Хор: «Амінь».

Хліби роздроблюються і роздають віруючим.

У Велику Суботу на трапезі дозволяється їжа без олії і вино.

Якщо освячення пасок відбувається до Світлої ранньої, то при цьому слід співати тільки недільний тропар 2-го гласу: «Коли зійшов ти до смерті...».

Після прибирання храму починається «читання велике з Діань святих Апостолів від початку». Читець: «Діяння святих апостол благослови, отче, прочитай». Ієрей: «Молитвами святих апостолів, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас». Читець: «Амінь», і починає читання.

Аналой для читання Діань ставиться перед Плащаницею.

16 КВІТНЯ, неділя

3 квітня за старим стилем

СВІТЛЕ ХРИСТОВЕ ВОСКРЕСІННЯ. ПАСХА. ВЕЛИКДЕНЬ.

Прп. Микити, сповідника, ігумена обителі Мидикійської (824). Мц. Феодосії, діви (307 – 308). Прп. Ілірика. Мчч. Елпідіфора, Дія, Віфонія і Галика.

Икони Божої Матері «Нев'янучий цвіт».

Полуношницю слід починати не пізніше 23 години, щоб не поспішаючи звершити її. Оскільки Літургія, за традицією, звершується безпосередньо після ранньої та часів, то вхідні молитви читаються перед Плащаницею до Полуношниці за звичайним чином, починаючи з трисвятого.

Літ. – Діян., 1 зач., І, 1 – 8. Ін., 1 зач., І, 1 – 17. На веч.: Ін., 65 зач., XX, 19 – 25.

Чин Полуношниці. При закритих царських вратах і завісі ієрей творить початок: «Благословенний Бог наш...». («Царю Небесний» не читається.) Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – віголос: «Бо Твоє є Царство...». «Господи, помилуй» (12), «Слава, і нині». «Прийдіть, поклонімося...» (3), і псалом 50-ий.

Канон Великої Суботи (з Постої Триоді): «Хвилею морською...». Ірмоси по двічі, тропарі на 12, і катавасія – той же ірмос (по кожній пісні). Канон, за традицією, читає один із священнослужителів перед Плащаницею.

Після 3-ої пісні – сідалний Великої Суботи, глас 1-ий: «Воїни, що охороняли гріб Твій, Спасе...». «Слава, і нині» – той же сідалний.

Після 6-ої пісні – кондак Великої Суботи, глас 6-ий:

«Той, Хто закрив безодню, стає мертвим...», і ікос, глас той же: «Вседержитель світу на хрест піднесений — і ридає все творіння, бачачи Його нагого розіп'ятим на дереві...».

На початку 9-ї пісні, за традицією, відкриваються царські врата. Священик, який звершує полуношницю з дияконом, зробивши кадіння навколо Плащаниці, при співі катавасії 9-ої пісні (на словах: «Встану бо і прославлюся...») піднімають Плащаницю і вносять у вівтар. Після цього царські врата зачиняються. Плащаницю кладуть на святий престол, де вона має залишатися до віддання Пасхи.

Після катавасії 9-ої пісні канону – Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – віголос: «Бо Твоє є Царство...», і хор співає тропар, глас 2-ий: «Коли зійшов ти...». Ієрей виголошує коротку особливу екстенію, як на початку ранньої: «Поми-

луй нас, Боже...». Після виголосу ектенії: «Бо Ти милостивий і людинолюбний...» – хор: «Амінь». Ієрей: «Слава Тобі, Христе Боже...». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Ієрей виголошує відпуст: Христос Істинний Бог наш молитвами Пречистої Своєї Матері, святих славних і все хвальних апостолів, преподобних і богоносних отців наших і всіх святих, помилує і спасе нас, як Благий і Людинолюбний, після чого хор співає «Господи, помилуй» (тричі).

РАННЯ.

Примітка. «У ранню годину параеклесіарх бере благословення у настоятеля, виходить і дзвонить у дзвін довго. Ввійшовши до храму, засвічує лампади і свічки: готує дві посудини з розпаленим вугіллям, кладе в них ладан за паший і ставить одну посудину посеред церкви, а другу у вівтарі, щоб уся церква наповнилася пахощами.

Далі настоятель входить у святий вівтар зі священниками та дияконами й облачається у світлі ризи; роздає свічки братії і бере чесний хрест, кадило ж бере диякон, священник бере святе Євангеліє, інший священник – ікону Воскресіння Христового і стають обличчям на захід. І закривають Західні церковні врата. Виходять настоятель зі священниками у притвор, диякони йдуть попереду зі свічками, і обидва кліроси, співаючи стихиру, глас 6-ий:

Воскресіння Твоє, Христе Спасе, ангели оспівують на небесах, і нас на землі сподоби чистим серцем Тебе славити.

Далі дзвонять в усі дзвони довго. І, ввійшовши у притвор, стають з Євангелієм та іконою обличчям на захід, як було сказано раніше. Потім настоятель бере кадило від диякона у праву руку, а хрест в ліву, і кадять ікону, кліроси і братію за звичаєм. Диякон же носить перед настоятелем запалену свічку. Братія стоїть зі своїми свічками, уважно молячись мовчки. Після закінчення кадіння настоятель стає перед великими дверима церкви і кадить диякона, який стоїть зі свічкою. Тоді диякон бере кадило і кадить самого настоятеля. І знову бере настоятель кадило, стає перед церковними дверима, дивлячись на схід, і знаменує хрестовидно кадилом великі двері церкви (зачинені) тричі, тримаючи в лівій руці хрест (підсвічники стоять з обох боків), і гучним голосом виголошує: Слава Святій... » (порівн.: Типікон, гл. 50, «У Святую і Велику Неділю Пасхи»).

Пасхальну ранню зазвичай починають о 12 годині ночі. Починати пасхальне торжество раніше півночі не рекомендують канонічні правила. Але правила ці не вказують, коли саме після півночі, «в який час, або в яку половину години, або чверть години, слід розпочинати радість Воскресіння Господа нашого з мертвих», з огляду на те, що і в самому Євангелії немає точної вказівки на годину Воскресіння. Тому не слід дивуватися, що в Типіконі про початок пасхальної ранньої йдеться не цілком виразно: «в годину ранню». В Українській Церкві встановився звичай починати пасхальне торжество рівно опівночі. Тому при наближенні півночі всі священнослужителі в повному облаченні стають за чином перед престолом. Предстоятель роздає свічки співслужителям. В цей же час запалюють свічки і всі присутні вірні. Предстоятель приймає в ліву руку Хрест з пасхальним трисвічником, в праву – кадило.

Опівночі при закритих царських вратах священнослужителі співають стихиру: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе, Ангели оспівують на небесах, і нас на землі сподоби чистим серцем Тебе славити». Стихира співається тричі: за звичаєм, перший раз вона співається тихо при закритих царських вратах і завісі, другий раз – трохи голосніше при відкритій завісі, втретє – голосно при відкритих царських вратах (які після цього залишаються відкритими до кінця Світлого тижня). При кожному співі стихири предстоятель а перед ним диякони зі свічкою звершує кадіння навколо престолу. Втретє стихири співається духовенством до половини: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе, Ангели оспівують на небесах». Хористи, які стоять на середині храму, закінчують: «І нас на землі сподоби...».

Починається хресний хід, під час якого хористи безперервно співають ту ж стихиру. У хресній ході попереду несуть ліхтар, за ним несуть парою запрестольний Хрест, далі йдуть двома рядами, попарно, хоругвоносці, хористи, свічконосці зі свічками, диякони зі своїми свічками і кадильницями і за ними священники, молодші попереду. В останній парі священників, той, який йде справа несе Євангеліє, що йде зліва – ікону Воскресіння. Завершує

хід предстоятель із трисвічником і Хрестом. Там, де один священник, допускається мирянам нести на рушниках ікону Воскресіння Христового і Євангеліє. (Артос на цьому хресному ході не носять, оскільки він ще не освячений.)

Хресний хід в звичайному порядку йде навколо храму при безперервному дзвонінні. Увійшовши в притвор, хресний хід зупиняється перед закритими західними дверима храму. Ті, що несуть святині зупиняються біля дверей обличчям до заходу в наступному порядку: ліхтар (по центру, безпосередньо перед дверима), потім (від південного боку до північного) запрестольний Хрест, Євангеліє, ікона Воскресіння, по сторонам стають хоругвоносці і свічконосці. Предстоятель із співслужителями – священниками стають перед святинями за чином. Дзвоніння припиняється. Настоятель, прийнявши від диякона кадило, при повній тиші звершує кадіння святинь, духовенства, хористів і присутніх і, на закінчення, диякона. Диякон приймає кадило, кадить предстоятеля і повертає йому кадило.

Предстоятель, тричі (а не один раз) хрестоподібно оснивши кадилом зачинені церковні двері, голосно виголошує: «Слава Святій, Єдиносущній, і Животворчій, і Нероздільній Трійці, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків». Хор: «Амінь». Далі – пасхальний початок, яким починається вечірня, рання і Літургія в усі дні Світлого тижня.

Священнослужителі «голосно» співають тропар Пасхи: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував» (тричі). Хор повторює той же (тричі).

Священнослужителі співають стихи:

1. «Нехай воскресне Бог, і розвіються вороги Його, і нехай біжать від лиця Його ненависники Його».
2. «Як щезає дим, нехай щезнуть, як тале віск від лиця вогню».
3. «Так нехай щезнуть грішники від лиця Божого, а праведники нехай звеселяться».
4. «В цей день, його ж створив Господь, радіймо і звеселімся в нім».
5. «Слава».
6. «І нині».

На кожен стих хор співає тропар: «Христос воскрес із мертвих...» (один раз).

На завершення предстоятель або всі священнослужителі співають голосно: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав». Хор закінчує: «І тим, що в гробах, життя дарував». Відкриваються церковні двері (за Уставом, самим настоятелем), і хресний хід прямує в храм.

Велика ектенія. Виголос: «Бо Тобі належить...», і пасхальний канон – творіння прп. Іоана Дамаскіна, глас 1-ий: «Воскресіння день...» (див. в Квітній Тріоді). За Уставом, «творить... початок канону на кожен пісню завжди предстоятель», зазвичай ірмоси кожної пісні співають всі священнослужителі. Ірмоси співаються на 4, тропарі на 12, з приспівом до кожного з них: «Христос воскрес із мертвих». (Богородичний пасхального канону в перший день Пасхи не співається.) Катавасія – ті ж ірмоси (тричі), і після катавасії тропар: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі, зазвичай швидким розпівом).

На кожній пісні канону звершується кадіння. За Типіконом, настоятель «кадить на початку канону святі ікони і обидва кліроси і братію за чином». Це – вказівка на повне кадіння всього храму, яке має відбуватися тільки один раз – на 1-ій пісні канону. Але, за твердо встановленим здавна звичаєм, на кожній пісні відбувається мале кадіння. При соборному служінні кадіння звершують всі ієреї по-черзі (а при великій кількості ієреїв – попарно).

Після кожної пісні – мала ектенія, яку диякон виголошує перед вівтарем. (Якщо богослужіння звершує один священник, то він всі ектенії виголошує у вівтарі.) Для виголошення ектеній та звершення кадіння диякон (зі свічкою в руці) у всіх випадках виходить з вівтаря царськими вратами (протягом всього Світлого тижня).

Виголоси священника (після малих ектеній):

Після 1-ої пісні – «Бо Твоя держава і Твоє є Царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 3-ої пісні – «Бо ти еси Бог наш, і Тобі славу воз-

силаємо, Отцю і Сину і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків».

Після 4-ої пісні – «Бо Ти благий і людинолюбний Бог еси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю і Сину і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків».

Після 5-ої пісні – «Бо освятилося і прославилося пречесне і величне ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 6-ої пісні – «Бо Ти еси Цар миру і Спас душ наших, і Тобі славу возсилаємо, Отцю і Сину і Святому Духу, нині і повсякчас, і на віки віків».

Після 7-ої пісні – «Нехай буде держава Царства Твого благословенна і препрославлена, Отця і Сина і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

8-ої пісні – «Бо благословилося ім'я Твоє і прославилося Царство Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 9-ої пісні – «Бо Тебе хвалять усі сили небесні, Отця і Сина і Святого Духа, і Тобі славу возсилаємо, нині, і повсякчас, і на віки віків».

Після 3-ої пісні – іпакої Пасхи, глас 4-ий: «Світанок попередивши...».

Після 6-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...», та ікос: «Того, Хто Сонце, що раніше сонця...». «Воскресіння Христове ...» (тричі), «Воскрес Ісус із гробу...» (тричі).

У 8-ій пісні є Троїчний. Він співається чотири рази з приспівом: «Пресвята Тройце, Боже наш, слава Тобі».

На 9-ій пісні приспів: «Христос воскрес із мертвих» не співається, але до Ірмоса і до тропарів – особливі приспіви.

9-та пісня в 1-й день Пасхи повинна бути виконана в наступному порядку:

Диякон: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця», 1-й хор: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор – повторює той же приспів та ірмос;

1-ий хор: «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор – той же приспів та ірмос;

1-ий хор: «Христос — нова Пасха, жертва жива, Агнец Божий, що взяв гріхи світу», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор – той же приспів і тропар;

1-ий хор: «Ангел звістив Благодатній: Чистая Діво, радуйся, і знову кажу: радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор – той же приспів і тропар;

1-ий хор: «Розбудив Ти, заснувши, мертвих від віку, по-царськи рикнувши, як лев від Іуди», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: «Магдалина Марія, прийшовши до гробу і Христа побачивши, як садівника, запитувала», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твоє: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

1-ий хор: «Ангел сяючий до жінок взивав: припиніть плакати, бо Христос воскрес!», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Христос воскрес, смерть подолав і мертвих воскресив, люди, веселіться», «О Пасха велика і найсвяті-

ша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Нині все творіння веселиться і радується: бо Христос воскрес і пекло полонилось», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Нині Владика полонив пекло, визволив ув'язнених, що від віку там силою утримувались», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Величає душа моя Триіпостасного і нероздільного Божества державу», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у не вечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор: «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою».

Потім обидва кліроси разом співають ірмос: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою», і тропар: «Христос воскрес...» (тричі).

На 9-ій пісні кадіння, за звичаєм, звершує не ієрей, а диякон зі свічкою (при соборному служінні – два диякона).

Після 9-ої пісні – екзапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши, як мертвий, Царю і Господи, на третій день воскрес еси, Адама з тління підняв і смерть подолав. Пасха нетлінна, світу спасіння» (тричі).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі воскресні (див. в Квітній Тріоді), глас 1-ий – 4. Потім стихирі Пасхи, глас 5-ий, зі стихами: «Нехай воскресне Бог...». Остання стихира закінчується тропарем: «Христос воскрес із мертвих...», який входить до складу стихирі, після чого, як тропар в кінці утрени, «Христос воскрес із мертвих...» співається ще три рази. Так закінчується спів стихир Пасхи протягом всього Світлого тижня на вечірні і ранній.

Під час співу стихир Пасхи священнослужителі починають христосатися між собою у вітарі. За Уставом, «цілування настоятеля з іншими ієреями і дияконами у святому вітарі відбувається так: Той хто вітає промовляє: Христос воскрес! Той, хто відповідає: Воістину воскрес!».

Після цілування читається настоятелем або еклесіархом Огласительне слово Іоана Золотоустого; під час читання ми не сидимо, а стоячи уважно слухаємо.

Далі співається тропар святого, глас 8:

Уст твоїх благодать, засяявши як світло вогню, освітила увесь світ, не скарби срібллюбства світові здобула, а показала нам висоту смиренномудрости; своїми ж словами навчаючи, отче Іоане Золотоустий, моли Слово, Христа Бога, спасти душі наші.

Потім диякон виголошує ектеній:

Помилуй нас, Боже... і Доповнимо ранню молитву нашу Господеві...

Після виголосу священника — диякон; Премудрість.

Хор: Благослови.

Настоятель: Суций благословенний Христос Бог наш завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь. Утверди, Боже...

Настоятель, тримаючи хрест і трисвічник (замість: Сла-

ва Тобі, Христе Боже...) співає: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав.

Хор: І тим, що у гробах, життя дарував.

Настоятель виголошує відпуст:

Христос, що воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував, є істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих помилує і спасе нас, бо Він благий і Людинолюбний.

Потім підносить хрест і промовляє: Христос воскрес! (тричі).

Далі співаємо кінцеве: Христос воскрес... (тричі, весь тропар).

І після нього співаємо: І нам дарував життя вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню.

Потім Многоліття... і цілуємо чесний хрест, що його тримає настоятель.

І час перший.

ЧАСИ СВЯТОЇ ПАСХИ І ВСЬОГО СВІТЛОГО ТИЖНЯ

Треба знати, що з цього дня святої і великої неділі Пасхи аж до суботи часи і повечір'я співаються так.

Священик: Благословен Бог наш...

Співці: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував (тричі).

Потім: Воскресіння Христове бачивши, поклоніємось Святому Господеві Ісусу, Єдиному Безгрішному. Хресту Твоєму поклоняємось, Христе, і Святе Воскресіння Твоє оспівуємо і славимо, бо Ти еси Бог наш, крім Тебе, іншого не знаємо, ім'я Твоє призиваємо. Прийдіть, усі вірні, поклоніємось Святому Христовому Воскресінню, бо через Хрест прийшла радість усьому світові. Завжди благословляючи Господа, оспівуємо Воскресіння Його, бо, перетерпівши розп'яття, Він смертю смерть перемиг (тричі).

Іпакой: Світання попередивши і знайшовши камінь, одвалений од гробу, ті, що були з Марією, від ангела почули: чому шукаєте серед мертвих, як людину, Того, Хто у світлі вічному перебуває? Погляньте на похоронні пелени, поспішіть і світові звістуйте, що воскрес Господь, умертвивши смерть. Він бо є Син Бога, що спасає рід людський.

Кондак: Хоч і до гробу зійшов Ти, Безсмертний, проте пекельну зруйнував еси силу, й воскрес еси, як Переможець, Христе Боже, жонам-мироносицям звістивши: радуйтеся; і Твоїм апостолам мир даруєш, а померлим подаєш воскресіння.

Потім цей тропар:

У гробі тілом, у пеклі душою, як Бог, в раю ж з розбійником, і на Престолі був Ти, Христе, з Отцем і Духом, все наповняючи, Неописаний.

Слава...

Як життеносець, як кращий від раю і воістину світліший від усякої палати царської, явився, Христе, гріб Твій джерелом нашого воскресіння.

І нині...

Свята Божественна оселе Всевишнього, радуйся, бо через Тебе, Богородице, дано радість тим, що взивають: благословенна Ти в жонах, Пренепорочна Владичице!

Потім: Господи, помилуй (40 разів).

Слава: і нині.

Чеснішу...

Іменем Господнім благослови, отче.

Священик: Молитвами святих отців...

Співці: Амінь.

Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував (тричі).

Слава: і нині.

Господи, помилуй (тричі).

Благослови.

І відпуст.

Так само правляться часи 3, 6, 9

ЧИН ЛІТУРГІЇ, ЯКА ВІДПРАВЛЯЄТЬСЯ ДУЖЕ РАНО

Диякон починає: Благослови, владико.

Настоятель виголошує: Благословенне Царство Отця, і

Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Співні: Амінь.

Настоятель співає з іншими священнослужителями у святому вітарі:

Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував (тричі).

Хор те саме тричі.

Настоятель виголошує

Приспів 1: Нехай воскресне Бог...

Хор: Христос воскрес... (один раз).

Приспів 2: Як щезає дим...

Хор: Христос воскрес... (один раз).

Приспів 3: Так нехай загинуть грішники...

Хор: Христос воскрес... (один раз).

Приспів 4: Цей день, його ж створив Господь...

Хор: Христос воскрес... (один раз).

Слава... Христос воскрес... (один раз).

І нині... Христос воскрес... (один раз).

Настоятель співає гучним голосом:

Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав.

Хор: І тим, що у гробах, життя дарував.

Далі диякон промовляє велику екстенію.

Після екстенії і виголосу священика антифон 1, псалом 65, глас 2.

Стих: Викликніть Господу, вся земле.

Приспів: Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Другий клірос: Викликніть Господу, вся земле.

Співайте ж імені Його, віддайте славу й хвалу Йому. Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Стих 2: Промовляйте Богові: як величні діла Твої, перед množеством сили Твоєї скоряться Тобі вороги Твої.

Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Стих 3: Вся земля нехай поклониться Тобі і співає Тобі. Нехай співає імені Твоєму, Вишній!

Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Слава: і нині.

Обидва кліроси голосно співають:

Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Далі мала екстенія.

Антифон другий, псалом 66, глас той самий.

Стих 1: Боже, ущедри нас і благослови нас.

Приспів: Спаси нас, Сину Божий, що воскрес із мертвих, співаємо Тобі: алилуя, алилуя.

Другий клірос: Боже ущедри нас і благослови нас, просвіти лице Твоє на нас і помилуй нас.

Спаси нас, Сину Божий...

Стих 2: Щоб пізнали ми на землі путь Твою, в усіх народах — спасіння Твоє.

Спаси нас, Сину Божий...

Слава: і нині, обидва кліроси разом: Єдинородний Сину...

Далі екстенія.

Антифон третій, псалом 67, глас 5.

Стих 1: Нехай воскресне Бог, і розвіються вороги його.

Тропар: Христос воскрес із мертвих...

Другий клірос: Нехай воскресне Бог і розвіються вороги Його; нехай побіжать від лица Його ненависники Його.

Христос воскрес...

Стих 2: Як щезає дим, хай щезнуть, як тане віск від лица вогню.

Христос воскрес...

Стих 3: Так нехай згинуть грішники від лица Божого, а праведники нехай звеселяться.

Христос воскрес...

І відбувається вхід.

Диякон, якщо є, якщо нема, священик виголошує: Пре-

мудрість, станьмо побожно.

Вхідне: В церквах благословляйте Бога, Господа від джерел Ізраїлевих.

Співаємо тропар: Христос воскрес...

Іпакої: Світання попередивши...

Слава: і нині.

Кондак: Хоч і до гробу зійшов Ти, Безсмертний, проте пекельну зруйнував еси силу, і воскрес еси, як Переможець, Христе Боже, жонам-мироносицям звістивши: радуйтеся, і Твоїм апостолам мир даруєш, а померлим подаєш воскресіння.

Замість Трисвятого: Всі ті, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися... Алилуя.

Належить знати, що цей початок літургії, і антифони, і Всі ті, що в Христа хрестилися... співаємо протягом усього світлого тижня, аж до наступної неділі; також і причасний.

Прокимен, глас 8: Цей день, його ж створив Господь, радіймо і веселімося в нім.

Стих: Сповідуйтеся Господеві, бо Він благий, бо повіки милість Його.

Діянь святих апостолів читання. Зачало 1

Алилуя, глас 4-ий:

Ти, Господи, воскрес, ущедривши Сион.

Стих: Господь з неба на землю поглянув.

Коли надходить час читання святого Євангелія, перший диякон, який буде читати, промовляє: Благослови, владыко, благовістителю... Настоятель говорить: Бог молитвами святого славного... і далі, як сказано у Служебнику. І входить диякон на звичайне місце прямо перед Царськими вратами, стає обличчям на схід. Настоятель виголошує перед престолом: Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святе Євангеліє. Те ж саме і всі священники, які служать, після цього читають різними мовами Євангеліє, ставши на різних місцях — від престолу і до західних дверей церковних, один за одним. Посередині ж усіх стоїть архидиякон, і читають усі після настоятеля один за одним по частинах, як настоятель розділить. Настоятель починає: Від Іоана святого Євангелія читання, інші — те саме. Настоятель: Будьмо уважні. Інші — те саме. Настоятель, стоячи перед престолом обличчям на схід, читає: Споконвіку було Слово... і далі. Інші — те саме.

Примітка: І на кожному виголосі або частині Євангелія б'ють в церкві у дзвін по одному разу. Параеклесіарх же ззовні церкви б'є у великий дзвін; на останньому виголосі б'ють в усі дзвони.

Євангеліє від Іоана. Зачало 1

І далі за чином Божественна літургія св. Іоана Золотоустого.

Замість Достойно є... співаємо:

Ангел звістив Благодатний...

Потім Ірмос: Світися, світися...

Причасний: Тіло Христове прийміте... Алилуя (тричі)

Настоятель виголошує: Зі страхом Божим і вірою приступіть.

Хор замість: Благословен, хто йде в ім'я Господнє... співає: Христос воскрес... (один раз).

Настоятель: Спаси, Боже, людей Твоїх...

Хор: Христос воскрес... (один раз).

Коли ж священник виголошує: Завжди, нині, і повсякчас...

Хор: Христос воскрес... (один раз).

Далі ектенія.

Замість Нехай буде ім'я Господнє благословенне ... і псалма Благословлю Господа... співаємо: Христос воскрес... (12 разів)

По заамвонній молитві, за традицією, освячується артос. На солії перед царськими вратами на приготовленому столі або аналої кладеться артос. Звершується кадіння навколо артоса. Диякон: «Господу Помолимось». Хор: «Господи помилуй». Священник читає молитву на освячення артоса (з требника). Окроплює артос освяченою водою, промовляючи: «Благословляється і освячується артос цей, окропленням води цієї святої...» (тричі)

Далі настоятель: Благословення Господнє на вас...

Хор: Амінь.

Настоятель: (замість Слава Тобі, Христе Боже...) Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав.

Хор: І тим, що у гробах, життя дарував.

Далі настоятель промовляє відпуст — з хрестом і трисвічником за звичаєм, як указано на ранній.

Царські врата і дияконські двері по всіх церквах увесь Світлий тиждень не зачинаються і під час причастя у вівтарі.

По завершенню Літургії за звичаєм освячуються принесення, тобто ті продукти, які протягом Святої Чотиридесятниці і Страсного тижня були заборонені для споживання (молочні продукти, м'ясні вироби, яйця та паски).

УВЕЧЕРІ

Після часу дев'ятого настоятель облачається в усе священне облачення і, ставши перед престолом з кадилом, знаменує ним хрестовидно і виголошує:

Благословенний Бог наш завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків.

Хор: Амінь.

Священик починає: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що у гробах, життя дарував (тричі).

Хор співає той самий тропар тричі.

Настоятель виголошує стихи.

Стих 1: Нехай воскресне Бог...

Стих 2: Як щезає дим...

Стих 3: Так нехай згинуть грішники...

Стих 4: В цей день, його ж створив Господь...

Хор на кожен стих співає: Христос воскрес... (один раз).

Слава... Христос воскрес... І нині... Христос воскрес...

І знову настоятель: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав.

Хор: І тим, що у гробах, життя дарував.

Потім велика ектенія: В мирі Господу помолимось. Далі: Господи, взиваю до Тебе... глас 2 на 6, і співаємо стихири воскресні (Квітна тріодь)

Вхід з Євангелієм. Світло тихе...

Далі прокимен великий, глас 7: Хто Бог великий, як Бог наш? Ти еси Бог, що твориш чудеса.

Після прокимна диякон виголошує: І щоб сподобитися нам вислухати святе Євангеліє, Господа Бога молимо.

Далі читає Євангеліє настоятель у вівтарі.

Євангеліє від Іоана. Зачало 65

Потім ектенія: Промовмо всі... і Сподоби Господи, у вечір цей... Далі: Доповнимо вечірню молитву...

Після виголосу співається стихира воскресна, глас 2-ий: Воскресіння Твоє, Христе Спасе, всю просвітило вселенну...

Далі стихири Пасхи, глас 5-ий:

Пасха священна... з їх приспіваними.

Слава: і нині.

Воскресіння день... Христос воскрес... (тричі), крім кінця стихири.

Диякон: Премудрість.

Хор: Благослови.

Настоятель: Суций благословенний Христос Бог наш...

Хор: Утверди, Боже...

Настоятель (замість: Слава Тобі, Христе Боже...) Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав.

Хор: І тим, що у гробах, життя дарував.

І промовляє відпуст — з хрестом і трисвічником: Христос воскрес із мертвих... і все інше, як сказано про закінчення ранньої.

І цілуємо хрест.

Послідування пасхальних часів завершується замість малого повечір'я

17 КВІТНЯ, понеділок

4 квітня за старим стилем

Пасхальний тиждень. Загальниця.

Світлий понеділок. Прп. Йосифа Піснеписця (883). Прп. Георгія, що в Малей (IX). **Прп. Йосифа Багатогворобливого, Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).** Прп. Зосими (бл. 560). Мцц. Фервуфи, діви, сестри та рабині її (341 – 343).

Ікони Божої Матері, званої «Герондиса».

Діян., 2 зач., І, 12 – 17, 21 – 26. Ін., 2 зач., І, 18 – 28.

НА РАННІЙ

До початку богослужіння параеклєсарх (паламар) запалює лампади і свічки, дзвонить у великий дзвін та інше.

Братія збирається в храмі, священник чинить звичайний поклін настоятелю, іде у святий вітвар, бере кадило, стає перед престолом, облачений тільки в епитрахиль поверх мантиї (у фелонь не облачається), кадить хрестовидно і виголошує: Слава святій і єдиносущній... і співає тропар: Христос воскрес... (тричі). Клірос повторює тропар тричі.

Далі Христос воскрес... зі стихами, як сказано у святій Пасху на ранній і на вечірній.

В інших храмах, не в монастирях, священник облачається в ризу.

Канон Пасхи: «Воскресіння день ...» з ірмосом і Богородичний на 14 (ірмоси по двічі, тропарі на 10, на «Слава» і на «І нині» – Богородичний). Приспів: «Христос воскрес із мертвих».

Біблійні пісні не співаються.

Примітка. З понеділка пасхальний канон співається з особливими Богородичними (творіння прпп. Феодана і Йосифа). У Квітній Тріоді вони поміщені в послідовності Неділі жон-мироносиць, а у виданій окремій книзі «послідування у Святую і Велику Неділю Пасхи» друкуються в каноні на ряду в перший день Пасхи. Про малі ектенії на каноні в Уставі не згадується, тому що з понеділка Пасхи щодо ектеній чин ранньої звичайний: ектенії виголошуються тільки після 3-ої, 6-ої і 9-ої пісень. Катавасія після кожної пісні – ірмос канону Пасхи (один раз) і «Христос воскрес ...» (тричі; за звичаєм, швидким розспівом). Кадіння, за традицією, на 1-ій, 4-ій, 7-ій і 9-ій піснях канону (протягом всього Світлого тижня).

Катавасія «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – іпакої Пасхи, глас 4-ий: «Світання попередивши...».

Після 6-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу ...», та ікос, глас той же. «Воскресіння Христове...» і «Воскрес Ісус із Гробу ...» – по тричі.

У понеділок, вівторок, середу, четвер і суботу Світлої седмиці 9-та пісня співається в наступному порядку:

Диякон: «Величає душа моя Воскреслого триденного із гробу Христа Життедавця», 1-ий хор: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор: «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

1-ий хор: «Христос — нова Пасха, жертва жива, Агнец Божий, що взяв гріхи світу», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: той же приспів і тропар;

1-ий хор: «Ангел звістив Благодатній: Чистая Діво, радуйся, і знову кажу: радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое: з нами

бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: той же приспів і тропар;

1-ий хор: «Розбудив Ти, заснувши, мертвих від віку, по-царськи рикнувши, як лев від Іуди», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: «Магдалина Марія, прийшовши до гробу і Христа побачивши, як садівника, запитувала», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Ангел сяючий до жінок взивав: припиніть плакати, бо Христос воскрес!», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Христос воскрес, смерть подолав і мертвих воскресив, люди, веселіться», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Нині все творіння веселиться і радується: бо Христос воскрес і пекло полонилось», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Нині Владика полонив пекло, визволив ув'язнених, що від віку там силою утримувались», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Величає душа моя Тріпостасного і нероздільного Божества державу», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого», Слава, і нині: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», Слава, і нині: «Веселіться і радуйтеся, Божественні двері світла, бо Ісус, Який зійшов у гріб, засяяв світліше від сонця і всіх вірних просвітив, Богорадувана Владичице»;

Обидва кліроси разом: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою», і тропар: «Христос воскрес із мертвих ...» (тричі; за звичаєм, швидким розспівом).

Після 9-ої пісні – екзапостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...» (тричі).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах воскресні (див. В Тріоді), глас 2-ий – 4, і стихах Пасхи, глас 5-ий (зі своїми стихами). «Слава, і нині» – Пасхи, глас той же: «Воскресіння день...» – «Христос воскрес із мертвих...» (один раз). І далі «Христос воскрес із мертвих ...» (тричі), як тропар в кінці ранньої. (Огласительне слово свт. Іоана Золотоустого не читається.) Ектєнії і пасхальні відпуст з Хрестом і трисвічником.

ЧАСИ ПАСХИ

Вхідні молитви перед Літургією протягом Світлого тижня прийнято здійснювати в такий спосіб. Після звичайного

початкового виголосу «Благословенний Бог наш...» читається «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), іпакої і кондак Пасхи. Замість покаянних тропарів «Помилуй нас, Господи, помилуй нас...» читаються тропарі пасхальних часів: «У гробі плоттю...». «Слава» – «Як Життєносець...», «І нині» – Богородичний: «Всевишнього оселе...». Потім: «Пречистому Образу Твоєму поклоняємось, Благий...», «Богородице Ти єси Джерело милосердя...». Молитва: «Господи, простягни руку Твою...»; псалом «Увійду в дім Твій...».

НА ЛІТУРГІЇ антифони Пасхи та інше, як в перший день. Вхідний Пасхи.

Після входу – тропар, глас 5-ий: «Христос воскрес із мертвих...» (один раз), іпакої, глас 4-ий: «Світання попередивши...». «Слава, і нині» – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гробу...».

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа хрестилися...».

Прокимен, Апостол, аलिуарій і Євангеліє – дня (поне-ділка Світлої седмиці).

Задостойник Пасхи.

Причасний – «Тіло Христове...».

Відпуст – як в перший день Пасхи.

18 КВІТНЯ, вівторок

5 квітня

за старим стилем

Світлий вівторок. Іверської ікони Божої Матері (перехідне святкування у вівторок Світлого тижня). Мчч. Агафопода, диякона, Феодула, читця, та інших з ними (бл. 303). Прп. Пуплія Єгипетського (IV). Прпп. Феони, Симеона і Форвина (IV). Прп. Марка Афіньського (400). Прп. Платона, спов., Студійського (814). Прп. Феодори Солунської (892). Мчч. Христула й Анастасії Патрських, вбитих в Ахаї (1821) (перехідне святкування у вівторок Світлого тижня). Прмчч. отців Давидо-Гареджийських (XVII, Груз.) (перехідне святкування у вівторок Світлого тижня).

Діян., 4 зач., II, 14 – 21. Лк., 113 зач., XXIV, 12 – 35.

Співається 9-ий час за пасхальним чином.

Після закінчення 9-ого часу починається велика вечірня. Ієрей в фелоні, ставши перед престолом з кадилом в правій руці, з Хрестом і трисвічником в лівій, творить хрест кадилом і виголошує: «Благословенний Бог наш...». Хор: «Амінь». Ієрей: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі), хор – той же тропар (тричі). Ієрей – стихи: «Нехай воскресне Бог...» та інше послідування пасхального початку (як на початку Літургії). Велика екнетія.

На «Господи, взиваю» стихири воскресні (див. в Тріоді), глас 3-ій – 6. «Слава» – Тріоді, глас той же: «Стоячи недо-стойно...», «І нині» – догматик, глас той же: «Як нам не ди-вуватися».

Вхід з кадилом. Прокимен великий, глас 7-ий: «Бог наш на небесах і на землі...», зі стихами. (Євангеліє не читається.) Екнетія потрійна: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи». Екнетія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і голововоклонна молитва.

На стиховні співається одна стихира воскресна (див. в Тріоді), глас 3-ій: «Стражанням Твоїм, Христе...», потім стихири Пасхи, глас 5-ий, зі стихами: «Нехай воскресне Бог...». «Слава, і нині» – Пасхи, глас той же: «Воскресіння день...» – «Христос воскрес із мертвих...» (один раз, як закінчення стихири). І тричі тропар «Христос воскрес із мертвих...».

Після виконання стихир і тропаря Пасхи – звичайний виголос: «Премудрість». Хор: «Благослови». Ієрей: «Су-щий благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Ієрей співає: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть по-долав». Хор: «І тим, що в гробах, життя дарував». Ієрей з Хрестом і трисвічником в руці виголошує відпуст: «Хри-стос, що воскрес із мертвих...», та інше, як в кінці утрени (в перший день Пасхи).

Звершується послідовність пасхальних часів за мале повечір'я.

Перед ранньою послідовністю пасхальних часів відбува-ється за полунощницю.

РАННЯ. Предстоятель з Хрестом, трисвічником і кади-лом розпочинає ранню виголосом: «Слава Святій, Єдино-сущій...». Співається пасхальний початок – тропар: «Хри-стос воскрес із мертвих...» зі стихами. Велика екнетія.

Канон Пасхи: «Воскресіння день...» з ірмосом і з Бого-родичним на 14 (ірмоси по двічі) з приспівом: «Христос во-скрес із мертвих» (див. у понеділок).

Після 3-ої пісні – іпакої Пасхи, глас 4-ий: «Світання по-передивши...».

Після 6-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-ий: «Хоч і до гро-бу...», та ікос, глас той же. «Воскресіння Христове бачив-ши...» і «Воскрес Ісус із Гроб...» – по тричі.

9-а пісня відправляється так само, як в понеділок.

Екзопостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши...» (тричі).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири воскресні (див. в Тріоді), глас 3-ій – 4, і стихири Пасхи, глас 5-ий.

Відпуст пасхальний з Хрестом і трисвічником.

ЧАСИ ПАСХИ.

НА ЛІТУРГІЇ антифони Пасхи та інше, як в перший день.

Прокимен, глас 3-ій, пісня Богородиці: «Величає душа моя Господа, і зрадів дух Мій у Бозі, Спасі Моїм»; стих: «Бо зглянувся на смирення Раби Своєї, ось бо віднині убажа-тимуть Мене всі роди».

19 КВІТНЯ, середа

6 квітня

за старим стилем

Світла середа. Свт. Євтихія, архієп. Константинопольського (582). Свт. Мефодія, архієп. Моравського (885). Прп. Платониди Сирської (308). Мчч. 120 перських (344 – 347). Мчч. Єремія та Архилія, ієрея (III). Со-бор преподобних отців, що на горі Синай подвизалися (перехідне святкування в середу Світлого тижня).

Віленської ікони Божої Матері. Касперівської ікони Божої Матері (перехідне святкування в середу Світ-лого тижня).

Діян., 5 зач., II, 22 – 36. Ін., 4 зач., I, 35 – 51.

Всі служби добового кола – за зразком 4 і 5 квітня

Співаються стихири 4-го гласу.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ – прокимен великий, глас 8-ий: «Голосом моїм до Господа взиваю...».

НА ЛІТУРГІЇ – прокимен, глас 6-ий: «Пом'яну ім'я Твоє у

всякому роді і роді», стих: «Слухай, дочко, і споглянь, і при-хили вухо Твоє».

20 КВІТНЯ,

четвер

7 квітня
за старим стилем

Світлий четвер. Прп. Георгія, сповідника, митр. Мітиленського (після 820). Блгв. гетьмана Петра (Конашевича-Сагайдачного) (1622). Мч. Каліопія (304). Мч. Руфина, диякона, мц. Акилини і з ними 200 воїнів (бл. 310). Прп. Серапіона, ченця.

Діян., 6 зач., II, 38 – 43. Ін., 8 зач., III, 1 – 15.

Всі служби добового кола – за зразком 4 і 5 квітня

Співаються стихири 5-го гласу.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ – прокимен великий, глас 7-ий: «Вислухай Боже молитву мою...».

НА ЛІТУРГІЇ – прокимен, глас 3-ий: «Співайте Богові

нашому, співайте, співайте Цареві нашому, співайте» стих: «Всі народи заплещіть руками...».

21 КВІТНЯ,

п'ятниця

8 квітня
за старим стилем

Світла п'ятниця. Ікони Божої Матері «Живоносне джерело» (перехідне святкування у п'ятницю Світлого тижня). Апп. Іродіона, Агава, Асинкрита, Руфа, Флегонта, Єрма та інших з ними (I). **Прп. Руфа, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).** Мч. Павсилипа (117 – 138). Свт. Келестина, папи Римського (432). **Свт. Нифонта, єп. Новгородського (1156).**

Діян., 7 зач., III, 1 – 8. Ін., 7 зач., II, 12 – 22.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28

До пасхальної служби приєднується служба на честь Пресвятої Богородиці заради Її «Живоносного Джерела» (див. в Тріоді Квітній).

НА РАННІЙ Стихири і канон на честь Пресвятої Богородиці заради Її «Живоносного Джерела» – в Тріоді Квітній; там же вказано і порядок їх з'єднання з піснеспівами воскресними і Пасхи.

Співаються стихири 6-го гласу.

Після літургії, за звичаєм, звершується мале освячення води.

На каноні ранньої не співаються Богородичні тропарі пасхального канону, замість них – особливі тропарі Живоносного Джерела. Канон Пасхи з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і канон Богородиці (Живоносного Джерела) на 6 (тропарі канону співаються).

Катавасія «Воскресіння день ...»; після катавасії тропар: «Христос воскрес із мертвих ...» (тричі; за звичаєм, швидким розспівом).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Пасхи, глас 8-ий; і сідальний Богородиці, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 8-ий.

9-та пісня співається в такому порядку:

Диякон: «Величає душа моя Воскреслого триденно із гробу Христа Життедавця», 1-й хор: «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

2-ий хор: «Величає душа моя Того, Хто добровільно страждав і був похований, і воскрес триденно із гробу», «Світися, світися, новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла, радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Богородице, бо воскрес Народжений Тобою»;

1-ий хор: «Христос — нова Пасха, жертва жива, Агнец Божий, що взяв гріхи світу», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: «Ангел звістив Благодатній: Чистая Діво, радуйся, і знову кажу: радуйся! Твій Син воскрес на третій день із гробу і мертвих воскресив; люди, веселіться», «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

1-ий хор: «Розбудив Ти, заснувши, мертвих від віку, по царськи рикнувши, як лев від Іуди» «О Божественне, о любе, пресолодке слово Твое: з нами бо правдиво обіцяв Ти бути

до кінця віку, Христе. Його ж утвердженням надії маючи, ми, вірні, радіємо»;

2-ий хор: «Магдалина Марія, прийшовши до гробу і Христа побачивши, як садівника, запитувала», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Ангел сяючий до жінок взивав: припиніть плакати, бо Христос воскрес!», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

2-ий хор: «Христос воскрес, смерть подолав і мертвих воскресив, люди, веселіться», «О Пасха велика і найсвятіша, Христе, о Мудросте й Слово Боже і Сило, дай нам істинно причащатися Тебе, у невечірній день Царства Твого»;

1-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу.» і тропарі Живоносного Джерела: «Всі води перевершує, Богоотроковице Чиста, Джерела Твого вода, що явно дарує визволення від тяжких недуг, і душам всіяке здоров'я, бо надприродно виливається»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу.» «Всі води перевершує, Богоотроковице Чиста, Джерела Твого вода, що явно дарує визволення від тяжких недуг, і душам всіяке здоров'я, бо надприродно виливається»;

1-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу.» «Це новий Силоам, визволитель від недуг — Твоє Джерело, Діво; бачимо всі: очі бо сприймають світло, всі ж здоров'я постійне приймаємо для життя»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», «Хто шукає здоров'я, приходьте до Джерела, Діва-отроковиця живе при воді: радійте і веселіться, безліч вірних, так, як подобає: приходьте до храму й отримаєте те, що просите»;

1-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес триденний із гробу», «Піднялася джерела Твого вода вище небес, і потоки з безодні землі потекли: не є пожива для душі, пиття вірних, мед із каменя, і роздавання манни»;

2-ий хор: «Радуйся, Діво, радуйся; радуйся, Благословенна, радуйся Препрославлена, бо Твій Син воскрес три-

денний із гробу», «Радуюсь, Діво, царя надприродно, вито-
чуючи із джерела благодать присносушну; йому подаєш
силу на ворогів, завжди перемогу, здоров'я і мир, і сповне-
ння прохань».

Обидва хори разом: «Величає душа моя Воскреслого
триденно із гробу Христа Життєдавця», «Світися, світися,
новий Єрусалиме, слава бо Господня над тобою зійшла,
радій нині і веселися, Сионе, а Ти, Чистая, красуйся, Бого-
родице, бо воскрес Народжений Тобою.», і тропар: «Хрис-
тос воскрес із мертвих ...» (тричі).

На хвалітніх стихир на 8 (див. в Тріоді): воскресні, глас
6-ий – 4, Богородиці, глас 2-ий – 4 (зі своїми приспіваними
(див. На стиховні вечірні) – 1-ий: «Освятив оселю Свою Ви-
шній»; 2-ий: «Річкові потоки веселять град Божий.», і сти-
хири Пасхи, глас 5-й (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині»
– Пасхи, глас той же: «Воскресіння день...» – «Христос во-
скрес із мертвих ...» (тричі).

22 КВІТНЯ, субота

9 квітня

за старим стилем

Світла субота. Мч. Євпсихія (362). Мчч. Дісана, еп., Маріава, пресвіт., Авдієса та ін. 270-х (362 – 364).
Прмч. Вадима, архім. (376).

Діян., 8 зач., III, 11 – 16. Ін., 11 зач., III, 22 – 33.

Всі служби добового кола – за зразком Світлого понеділка і Світлого вівторка.

Співаються стихирі 8-го гласу.

Після заамвонної молитви на літургії читається молитва
на роздроблення артоса, і відбувається роздроблення і роз-
давання артоса. Перед 9-им часом закриваються Царські
врата. 9-ий час читається звичайний з трьома псалмами.

НА ВЕЧІРНІ – прокимен великий, глас 8-ий: «Дав еси
наасліддя ...».

НА ЛІТУРГІЇ прокимен, глас 3-й: «Господь – Просвічен-
ня мое і Спаситель мій. Кого убоюся?»; стих: «Господь – за-
хисник життя мого. Кого устрашуся?». Апостол і Євангеліє
– дня (суботи Світлого тижня).

**Загальні особливості богослужіння від Фоминої Не-
ділі до віддання Пасхи**

1) Від Фоминої неділі до віддання Пасхи всі церковні
служби і треби починаються триразовим співом або читан-
ням тропаря «Христос воскрес із мертвих ...».

2) На всенічній «Христос воскрес із мертвих ...» (тричі)
співається, за традицією, замість «Прийдіть, поклонімося
...» і після «Благословення Господне на вас ...», перед по-
чатком шестипсалмія.

3) На недільній всенічній, після закінчення стихир Пасхи
на стиховні вечірні, співається тропар «Христос воскрес із
мертвих ...» (один раз): він входить в останню стихир, бу-
дучи її завершенням.

4) на Літургії «Христос воскрес із мертвих...» (тричі) спі-
вається після «Благословення Царство ...».

Примітка. *Зазвичай на початку Всенічної і Літургії свя-
щеннослужителі співають тропар 2 рази повністю, а 3-й
раз – закінчуючи словами: «... смертю смерть подолав», а
співці закінчують: «І тим, що в гробах, життя дарував». У де-
яких храмах тропар «Христос воскрес ...» (один раз) співа-
ють священнослужителі, а потім (по разу) повторюють його
обидва хори. Перед шестипсалмієм зазвичай «Христос во-
скрес ...» всі три рази співає хор.*

5) «Христос воскрес із мертвих ...» (тричі) читається на
початку часів, вечірні, повечір'я, полуношниця і утрени: на
3-му 9-му часі, повечір'ї і полуношниця – замість «Царю Не-
бесний ...», а на 1-му, 6-му часах і вечірні (якщо безпосе-
редньо перед її початком прочитаний 9-ий час), за традиці-
єю, замість «Прийдіть, поклонімося ...».

6) На Літургії «Христос воскрес із мертвих ...» співається
(один раз) замість «Ми бачили Світло Істинне ...». Вхідний:
«Прийдіть, поклонімося ... що воскрес із мертвих ...».

7) В кінці Літургії, після виголосу: «Слава Тобі, Христе
Боже, надіє наша, слава Тобі», хор співає: «Христос во-
скрес із мертвих ...» (тричі). На всіх інших службах після ви-
голосу: «Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі»
закінчення за звичаєм. Відпуст на всіх службах починається

скрес із мертвих ...» (один раз, як закінчення стихир). І далі
«Христос воскрес із мертвих ...» (тричі), в якості тропаря в
кінці ранньої.

НА ЛІТУРГІЇ прокимен, глас 8-ий: «По всій землі...», і
Богородиці, глас 3-й: «Величає душа Моя...».

Апостол і Євангеліє – дня (п'ятниці Світлої седмиці) і Бо-
городиці.

Причасний – Пасхи: «Тіло Христове прийміте ...», і Бого-
родиці: «Чашу спасіння прийму ...».

Примітка. *За звичаєм, після Літургії звершується мале
освячення води. При його звершенні слід враховувати бо-
гослужбові особливості Світлого тижня (порівн.: Типікон,
гл. 50, «Слід знати, якщо співається молебень на Святу
Пасху»). Існує традиція поєднання чину водосвяття з хрес-
ним ходом, який відбувається після Літургії протягом Світ-
лого тижня щодня.*

словами: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

8) У неділю, після відпусту Літургії, за стародавнім звича-
єм, ієрей тричі осіняє народ Хрестом і виголошує: «Христос
воскрес!», Як і в дні Світлої седмиці. Хор співає заключне
«Христос воскрес із мертвих ...» (тричі), «І нам дарував життя
вічне, поклоняємось Його триденному воскресінню» (один
раз). У седмичні дні осінення Святим Хрестом не буває.

9) Тропар «Христос воскрес із мертвих ...» співається
також на початку молебнів, панахид, Хрещення, відспіву-
вання і інших треб.

10) «Царю Небесний ...» не читається й не співається до
дня Святої Тройці.

11) Служби святих, що припадають в усі недільні дні
Святої П'ятидесятниці (крім вмч. Юрія, ап. Іоана Богослова,
свт. Миколая, свв. Рівноапостольних Костянтина і Єлени,
храмових і поліелейних свят) не поєднуються з воскресною
службою, а звершуються на повечір'ї разом з канонем Бо-
городиці з Октоїха і трипівніцями Квітної Тріоди.

12) «Воскресіння Христове бачивши ...» на недільній
ранній співається тричі, а в інші дні на ранній, перед 50-м
псалмом, один раз.

13) Канон Пасхи співається на недільній ранній в Неді-
лі жінок-мироносиць, розслабленого, про самарянку і про
сліпого, з усіма тропарями і Богородичними, без заключно-
го «Христос воскрес із мертвих ...»

14) У всі Неділі до віддання Пасхи на недільній ранній
«Чеснішу» не співається. На 9-й пісні канону відбувається
звичайне кадіння храму.

15) Екзопостиларій «Плоттю заснувши ...» співається на
недільній ранній в Неділю, коли співається канон Пасхи.

16) На 1-му часі в усі дні від Неділі Фоминої до Возне-
сіння прийнято замість «Непереможній Воеводі ...» співати
кондак Пасхи, глас 8-й: «Хоч і до гробу ...».

17) На Літургії, в усі дні до Вознесіння, крім свята Пере-
половлення і віддання його, співається задостойник: «Ангел
звістив ...» і «Світися, світися ...».

18) Причасний Пасхи «Тіло Христове прийміть ...» спі-
вають в усі дні до віддання Пасхи, крім седмиці Фоминої і
Переполовлення та віддання свята.

19) Земні поклони до дня Святої Трійці Уставом скасо-
вуються.

*Про поєднання Тріоди з Мінеєю в седмичні дні від Неділі
Фоминої до віддання Пасхи, крім субот і неділь*

Служби Квітної Тріоди поєднуються з мінеєю, причому
при співі стихир, тропарів і канону виконуються спочатку
піснеспіви Тріоди, а потім Мінеї. Першим співається канон

Тріоді, до якого приєднуються тропарі канону святого. Катавасія, якщо служба з великим славослів'ям, – Пасхи, а не Мінеї. Якщо служба без великого славослів'я, то катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – канону Мінеї.

Слід пам'ятати, що під «святом» в Квітній Тріоді мається на увазі служба найближчого недільного дня, або свята Переполовлення, Вознесення і П'ятидесятниці (в самі ці свята і в їх післясвятя). Найменування «свято» ні в якому разі не відноситься до свята Пасхи або свята Мінеї.

I. На Літургії в седмичні дні виконують:

1) На блаженних – пісні святкового канону на 6: в понеділок – 1-а пісня, у вівторок – 4-а, в середу – 5-а, в четвер – 7-а, в п'ятницю – 8-а, в суботу – 9-а.

2) Після входу – тропарі і кондаки:

а) На Фоминій седмиці – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого, тропар рядового святого (якщо є), тропар іншого рядового святого (якщо два святих, і обидва з тропарями); кондак храму святого, кондак першого рядового святого. «Слава» – кондак другого рядового святого, «І нині» – кондак свята.

б) У седмицію святих жінок-мироносиць – тропар свята: «Благообразний Йосиф ...», недільний: «Коли зійшов Ти ...», свята: «Миросицям жінкам ...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар рядового святого (одного або двох); кондак храму святого, кондак рядового святого. «Слава» – кондак іншого рядового святого (якщо їх два), «І нині» – кондак свята: «Радіти мироносицям...».

в) У віддання свята Переполовлення – тропар свята тропар храму Богородиці або храму святого, тропар рядового святого (одного або двох), кондак храму святого, кондак рядового Святого. «Слава» – кондак іншого рядового святого (якщо їх два), «І нині» – кондак свята.

г) У всіх інших випадках – так само, як у віддання свята Переполовлення, тільки замість тропаря свята – тропар воскресний.

Таким чином, тропар свята співається всю седмицю. Тропар і кондак храму Господського, а також кондак храму Богородиці у всю П'ятидесятницю не співають.

При звершенні служби одному поліелейному святому в усі седмиці – тропар свята (або недільний), тропар храму Богородиці або храму святого, тропар рядового святого; кондак храму святого. «Слава» – кондак рядового святого, «І нині» – кондак свята.

При звершенні служби шестеричному і великому святому – тропар свята (або недільний), тропар великого святого, тропар шестиричного святого; кондак великого святого. «Слава» – кондак шестиричного святого, «І нині» – кондак свята. В цьому випадку тропар і кондак храму святого не співаються, оскільки Типікон передбачає бдіння.

3) Апостол і Євангеліє – спочатку дня, потім святого (якщо є).

II. Стихири на вечірні і на ранній:

1) На «Господи, взиваю» спочатку співаються стихири з Тріоді – 3, і святого Мінеї – 3. «Слава» – святого, якщо є, «І нині» – свята; якщо «Слави» святого немає, то «Слава, і нині» – свята.

2) На стиховні – Тріоді дня. «Слава» – святого, «І нині» – свята. Якщо «Слави» святого немає, то «Слава, і нині» – свята.

При звершенні служби двом святым, що мають кожен свої стихири, на «Господи, взиваю» співаємо стихири святих на 6. «Слава» – святого, «І нині» – свята. Якщо «Слави» святого немає, то «Слава, і нині» – свята. Стихири Тріоді, зазначені на «Господи, взиваю», співаються на стиховні зі святковими стиховними приспіваними (на думку В. Розанова, приспиви беруться з Тріоді з вечірніх стихир на стиховні цього дня); «Слава» – святого, якщо є, а якщо немає, то «Слава, і нині» – свята. Стихири на стиховні, поміщені в Тріоді, які не співаються.

Якщо святий Поліелейний, то на «Господи, взиваю» стихири Тріоді – 3, святого – 5. «Слава» – святого, «І нині» – свята. На стиховні – святого. «Слава» – святого, «І нині» – свята.

Якщо святкується пам'ять двох святих, один з яких співається на 6, а інший великий (має поліелей), то на «Господи, взиваю» співаємо стихири на 10: свята – 3, шестиричного святого – 3, великого святого – 4. «Слава» – великого святого, «І нині» – свята. Вхід і читання великого святого

– 3. На стиховні стихири і «Слава» – великого святого, «І нині» – свята.

3) На хвалітніх (якщо святий має стихири на хвалітніх), співаємо стихири Тріоді дня – 3 (недільну, покайну і мученичний) і Мінеї – 3. «Слава» – святого, «І нині» – свята.

4) На стиховні ранньої – стихири Тріоді. «Слава» – святого, якщо є. Якщо немає, то «Слава, і нині» – свята.

5) Якщо святий Поліелейний (або славослівний), то на хвалітніх стихири на 6: Тріоді – 3 (див. На стиховні утрени) і святого – 3. «Слава» – святого, «І нині» – Тріоді. В даному випадку хвалітні стихири Тріоді не співають.

III. Тропарі на вечірні і ранній (після Трисвятого):

1) Протягом Фоминого тижня і віддання свята Переполовлення, при святому, що має тропар, після Трисвятого – тропар святого. «Слава, і нині» – свята. При двох святих – тропар святого. «Слава» – тропар другого святого, «І нині» – свята. При відсутності тропаря святого – тропар свята (раз).

2) Протягом 3-го тижня (святих жінок-мироносиць) – тропар свята: «Благообразний Йосиф ...». «Слава» – святого, «І нині» – «Миросицям жінкам ...». Або ж – тропар воскресний: «Коли зійшов Ти до смерті ...». «Слава» – святого, «І нині» – «Миросицям жінкам ...».

Оскільки при наявності тропаря святого тропарі «Благообразний Йосиф ...» і воскресний «Коли зійшов Ти до смерті ...» слід співати поперемінно, можна чергувати їх протягом дня: на вечірні – тропар свята, на ранній – тропар воскресний. Якщо всі служби Мінеї, що припадають на седмичні дні після Неділі мироносиць, містять тропар, можна співати в понеділок, середу і п'ятницю один тропар мироносиць, у вівторок, четвер і суботу – інший.

3) Протягом 4-го, 5-го, 6-го тижнів після Пасхи – тропар воскресний. «Слава» – святого, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

IV. Тропарі на ранній на «Бог Господь»:

1) Протягом Фоминого тижня і віддання свята Переполовлення – тропар свята (двічі). «Слава» – святого, «І нині» – свята. Якщо немає тропаря святого – тропар свята (тричі). При двох святих з тропарями – тропар свята (раз), тропар першого святого (один раз). «Слава» – тропар іншого святого, «І нині» – свята.

2) Протягом тижня жінок-мироносиць – тропар свята «Благообразний Йосиф ...» (один раз), воскресний «Коли зійшов Ти до смерті ...» (один раз). «Слава» – святого, «І нині» – «Миросицям жінкам ...». Якщо немає тропаря святого – «Благообразний Йосиф ...» (двічі). «Слава» – «Коли зійшов Ти до смерті ...», «І нині» – «Миросицям жінкам ...». При двох святих – «Благообразний Йосиф ...» (один раз), тропар першого святого (один раз). «Слава» – тропар іншого святого, «І нині» – «Миросицям жінкам ...».

3) Протягом 4-го, 5-го, 6-го тижнів після Пасхи – тропар недільний (двічі). «Слава» – святого, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави». Якщо немає тропаря святого: «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави». При двох святих – тропар воскресний (один раз), тропар першого святого (один раз). «Слава» – іншого святого, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря другого святого.

V. Канони:

1) Якщо святий не має святкового знака – канон свята Тріоді на 8 (ірмоси по двічі), Мінеї святого на 4.

Після 3-ої пісні – кондак, ікос та сідалний святого. «Слава, і нині» – сідалний свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята.

2) Якщо святий співається на 6 – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святого на 6.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, сідалний святого (двічі). «Слава, і нині» – сідалний свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святого.

3) Якщо в Мінеї два святих – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святих два канони на 8.

4) При поліелейному святому – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святого на 8.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, сідалний святого (двічі). «Слава, і нині» – сідалний свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святого.

5) При двох святих, один з яких співається на 6, а інший має поліелей, – канон свята з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), святого рядового на 4 і великого святого на 6. Або: канон свята з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), великого святого на 6 і святого рядового на 4 (порівн.: Типікон, 8 травня).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святого рядового і його сідалний. «Слава» – сідалний великого святого, «І нині» – сідалний свята. Або: кондак та ікос святого рядового; сідалний великого святого. «Слава» – сідалний святого рядового, «І нині» – сідалний свята (порівн.: Типікон, 8 травня).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великого святого.

Від Неділі Святої Пасхи до віддання – катавасія «Воскресіння день». У день Переполовння П'ятидесятниці і на його віддання – «Море висушив Ти ...». В Неділю 6-у після Великодня і на відання Пасхи – «Спасителю Богу ...».

VI. На часах:

1) Протягом Фоминого тижня і на віддання свята Переполовнення – на часах тропар свята. «Слава» – святого. Кондак свята. При славослівному, поліелейному або бдінному святому – кондаки свята і святого чергуються. При двох святих – тропарі святих на «Слава» чергуються.

2) В седмицю жінок-мироносиць: на 1-му часі тропар «Благообразний Йосиф ...», на 3-му – «Коли зійшов Ти ...», на 6-му – «Миросоносцям жінкам ...», на 9-му – «Благообразний Йосиф ...». На «Слава» на всіх часах тропар святого (при двох святих – тропарі на «Слава» чергуються). Кондак свята (при славослівному, поліелейному або бдінному святому – кондаки свята і святого чергуються).

3) У всіх інших випадках див. Устав в седмицю Фоми, тільки замість тропаря свята – тропар воскресний.

Про поєднання Тріоди зі службами святих в 2-у, 3-ю, 4-у і 5-у суботи П'ятидесятниці

I. Стихири:

1) На «Господи, взиваю»:

а) При звершенні служби святого, що не має святкового знака, в п'ятницю ввечері стихири Тріоді (свята) – 3 і Мінеї (святого) – 3. «Слава» – Тріоді (або, якщо є, святого), «І нині» – Богородичний воскресний, тобто догматик гласу.

б) Якщо трапляться два святих, стихири Тріоді (свята) – 3 і стихири одного святого – 3, іншого ж святого – вечірні стихири співаються на хвалітих.

в) Якщо трапляється великий святий, який має поліелей, стихири Тріоді (свята) – 4 і святого – 4. «Слава» – святого, «І нині» – догматик воскресний гласу.

2) На стиховні незмінно (навіть в пам'ять великого святого, який має поліелей) – стихири воскресні гласу з Тріоді з воскресними приспівами «Господь воцарився ...». «Сла-

ва» – святого, «І нині» – завжди свята.

3) На хвалітих стихири воскресні з Тріоді – 3 і Мінеї святого – 3. «Слава» – святого, «І нині» – свята.

4) На стиховні ранньої, якщо немає славослів'я, стихири Тріоді з їхніми приспівами. «Слава» – святого (якщо є), «І нині» – свята.

II. тропарі:

1) Устав тропарів на вечірні та ранній (після Трисвятого) – той же, що і в седмичні дні. Особливість полягає в тому, що в суботу 5-го тижня на «І нині» співається воскресний Богородичний поточного гласу, а не за гласом тропаря святого.

2) Устав тропарів на ранній на «Бог Господь ...» – той же, що і в седмичні дні. Протягом 5-го тижня на «І нині», як і в седмичні дні, співається Богородичний 1-ий за гласом тропаря святого, а Богородичний 1-ий поточного гласу – після сідалного 1-ої кафизми. Якщо немає тропаря святого, то «Слава, і нині» – Богородичний 1-й поточного гласу.

3) Устав тропарів і кондаків на часах, а також на Літургії після входу – той же, що і в седмичні дні.

III. канони:

1) При святому, служба якого не має святкового знака – канон Тріоді (свята) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4), канон храмового святого на 4 і Мінеї (святого) на 4. В храмі Господському або Богородиці – канон Тріоді (свята) з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі, тропарі на 6) та Мінеї (святого) на 4. Канони храму Господського і Богородиці в суботи всієї П'ятидесятниці не співають (крім Трійцької батьківської суботи).

2) При шестиричному святому – канон свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), святого на 6. Канон храму не співається.

3) При двох святих – канон Тріоді (свята) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святих обидва канони на 8.

Після 3-ої пісні – кондак, ікос та сідалний святого. «Слава, і нині» – сідалний Тріоді (свята).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята.

4) При великому святому, що має поліелей – канон свята з ірмосом на 6 (ірмос по двічі) і святого на 8.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, сідалний святого (двічі). «Слава, і нині» – сідалний Тріоді (свята).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святого.

Крім того, як в седмичні, так і в суботні дні після читання звичайних кафизм виголошуються малі ектенії, оскільки в числі сідалнів після 1-ої кафизми завжди є воскресний, а після 2-ої – святковий. На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу». Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. У дні, в які не співається велике славослів'я, після хвалітих стихир не читається «Слава, і нині. Тобі слава подобає ...» (бо на «Слава» і на «І нині» були проспівані стихири), але відразу – «Слава Тобі, що показав нам світло», і повсякденне славослів'я.

23 КВІТНЯ, неділя

10 квітня за старим стилем

Антипасха. 2-га неділя після Пасхи, ап. Фоми. Глас 1.

Мчч. Терентія, Помпія, Африкана, Максима, Зинона, Олександра, Феодора та інших 33 (бл. 249 – 251). Мчч. Якова, пресвітера, Азадана і Авдікія, дияконів Персидських (бл. 380). Прмчч. священної обителі Пантократора, що в Дау Пенделі (Аттика) постраждали (біля 1680). Щмч. Григорія V, патріарха Константинопольського (1821).

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – Діян., 14 зач., V, 12 – 20. Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Служба звершується за Тріоддю.

Примітка. Служби святих, що припали в неділі періоду П'ятидесятниці, переносяться на повечір'я (порівн.: Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи», 4-е «зри»); окрім служб бдінних і поліелейних святих.

У суботу ввечері перед 9-им часом (і малою вечірнею) зачинаються царські врата. 9-ий час читається звичайний трьохпсалмний. На ньому тропар воскресний 8-го гласу: «З висоти зійшов Ти...», і кондак Пасхи: «Хоч і до гробу...».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ після виголосу: «Слава Святій, Єдиносущній...» співається «Христос воскрес із мертвих...»

(тричі), і Початковий 103-й псалом. («Прийдіть, поклонітесь») пропускається.)

«Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий – 10 (перші чотири стихири – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас той же: «Коли двері були замкнені, прийшов Ти, Христе, до учеників...».

Вхід. «Світло Тихе». Прокимен дня.

На літії стихири Тріоді, глас 4-й і глас 8-й. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 8-й: «Коли двері були замкнені, ученики зібрані, явився Спас...».

На стиховні стихири Тріоді, глас 4-й (зі своїми приспівками). «Слава і нині» – Тріоді, глас 5-й: «Людинолюбче, велике і безмірне багатство Твого милосердя...». (Стихири Пасхи не співаються.)

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...» (тричі).

Після виголосу: «Благословення Господне на вас ...», хор: «Амінь».

Примітка. Тут, за Уставом, слід читати: «Книгу Діянь від початку або бесіди Золотоустого від початку» (Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи»). «Нехай буде відомо, що від Неділі Святої Пасхи, аж до Неділі всіх святих, після благословення хлібів, читають Діяння святих апостолів. А в інші неділі всього року читають сім Соборних Послань апостольських, і чотирнадцять Послань святого Павла, і Одкровення святого апостола Іоана Богослова» (Типікон, гл. 2, 1-е «див»). Порядок читання Типікон при цьому не обумовлює.

Читання відбувається наступним чином. Читець: «Діяння святих апостол благослови, отче, прочитати». Священик: «Молитвами святих отців наших ...». Читець: «Амінь», і починається читання. Після закінчення читання читець: «Богу нашому слава завжди, нині, і повсякчас, і на віки віків». Інший читець (за Типіконом – предстоятель): «Амінь».

«Христос воскрес із мертвих...» (тричі), і починається шестипсалміє: «Слава в вишніх Богу ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...» (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний ...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні свята (Тріоді).

Поліелей. Величання свята (Тріоді): «Величаємо Тебе, Життєдавче Христе, що заради нас до пекла зійшов і з Собою всіх воскресив», і вибраний псалом. (Недільні тропарі «Ангельський собор...» не співаються.) Сідальний Тріоді після поліелея, глас 1-й: «Побачивши Мої ребра...». «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенні – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-й: «Прославляй, Єрусалиме, Господа, хвали Бога твого, Сионе»; стих: «Як укріпив ти засуви врат твоїх». Євангеліє воскресне 1-е – Мф., Зач. 116. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі). Після 50-ого псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...»; «І нині» – «Молитвами Богородиці...». «Помилуй мене, Боже...», і стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...» (один раз).

Канони: свята Тріоді (Антипасхи), глас 1-й: «Співаємо всі люди ...», з ірмосом на 14.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – іпакої Антипасхи, глас 6-й: «Як прийшов Ти, Спасе, до учеників Твоїх...».

Після 6-ої пісні – кондак свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-й: «Допитливою рукою...», та ікос, глас той же: «Хто зберіг тоді руки ученика неопаленими...».

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш» (на глас 1-й). Світільний Тріоді: «Ти випробував своєю рукою рани Моїх рук і ніг...». «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді: «Нині весна благозапашна...».

«Все, що дише ...» і хвалитні псалми.

На хвалитні стихири на 6: Тріоді, глас 1-й – 4, перша стихира двічі. «Слава» – Тріоді, глас 6-й: «На восьмий день...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний ...». Єктенії, і відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих є істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, святого славного апостола Фоми і всіх святих...» (святий храму не поминається).

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська 1-а, глас 1-й...» (див. В Тріоді).

Часи – звичайні.

НА ЧАСАХ – тропарі кондак свята Тріоді (Антипасхи).

ЛІТУРГІЯ свт. Іоана Золотоустого.

Примітка. «Літургія буває раненько, заради труда бдінного» (Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи»).

Після виголосу: «Благословенне Царство...» – «Христос воскрес ...» (тричі). На спів тропаря, за традицією, відкриваються царські врата.

Примітка. «Нехай буде відомо, що від Неділі Нової і до віддання свята Пасхи, початок Літургії такий: після виголосу диякона: Благослови, владико. Ієрей: Благословенне Царство... і співає ієрей: Христос воскрес... тричі, весь тропар, крім стихів: Нехай воскресне Бог... Також ектенії, та інші Літургії» (Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи»).

Велика ектенія.

Антифони зображальні.

Блаженні свята Тріоді, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть, поклонімося...», що воскрес із мертвих, співаємо Тобі...».

Примітка. У період від Фоїної Неділі до віддання Пасхи на вході Літургії співається: «Прийдіть, поклонімося... що воскрес із мертвих, співаємо Тобі...».

Після входу – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний ...», «Слава і нині» – кондак свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-й: «Допитливою рукою...».

Співається Трисвяте.

Прокимен і алуарій – Неділі Антипасхи.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи: «Ангел звістив...» – «Світися, світися...».

Причасний – Неділі Антипасхи: «Прославляй, Єрусалиме...».

Після виголосу ієрея «Зі страхом Божим ...» – хор: «Благословен, Хто йде...». Ієрей: «Спаси, Боже, людей Твоїх...». Хор замість «Ми бачили...» співає: «Христос воскрес із мертвих...» (один раз). Після виголосу ієрея «Завжди, нині і повсякчас...» хор співає: «Нехай сповняться уста наші...». Після виголосу «Слава Тобі, Христе Боже...» співається: «Христос воскрес із мертвих...» (тричі). Відпуст, як і на ранній.

Примітка. «На трапезі буває велика утіха для братії» (Типікон, гл. 50, «Неділя Антипасхи»).

Післясвятю Неділі Антипасхи триває до суботи.

У Неділю Антипасхи ввечері звершується велика вечірня з входом і великим прокимном.

Примітка. У період від Фоїної Неділі до віддання Пасхи відпуст на всіх службах починається словами: «Христос, що воскрес із мертвих...».

24 КВІТНЯ, понеділок

2-й тиждень після Пасхи.

Сщмч. Антипи, єп. Пергама Асійського (бл. 68). Мчч. Прокеса і Мартиніана (бл. 67). Прп. Фармуфія (IV). Прп. Іоана, учня прп. Григорія Декаполіта (820 – 850). Свт. Калиника Черникського (1868) (Румун.).

Діян., 9 зач., III, 19 – 26. Ін., 6 зач., II, 1 – 11.

Служба сщмч. Антипи не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

11 квітня за старим стилем

Вечірнє богослужіння починається 9-им часом: «Благословен Бог наш ...». «Амінь». «Христос воскрес із мертвих ...» (тричі). Трисвяте. Після «Отче наш» – виголос: «Бо Твоє є Царство ...», «Амінь». «Господи, помилуй» (12). «Слава, і нині». «Прийдіть, поклонімся ...» (тричі), псалми і т. д.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ після виголосу «Благословен Бог наш ...» – «Амінь». «Христос воскрес ...» (тричі), і читається Початковий псалом.

Примітка. «Прийдіть, поклонімся» перед 103-им псалмом зазвичай пропускається.

Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді, глас 1-ий – 3, і священномученику, глас 4-й – 3. «Слава, нині» – свята Тріоді, глас 1-й: «Коли двері були замкнені...».

Вхід з кадилом. Прокимен великий, глас 7-ий: «Хто Бог великий, яко Бог наш? Ти еси Бог, що твориш чудеса» (зі стихами).

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той самий: «На восьмий день воскресіння Твого, Господи...».

Після Трисвятого – тропар священномученика глас 4-й. «Слава і нині» – тропар Антипасхи, глас 7-й.

Примітка. Починаючи з цього дня звершується мале повечір'я з канонем Пресвятій Богородиці (з Октоїха) і денними трипівніцями Тріоді. У тих піснях, де є трипівніць, Богородичний канон пропускається. Після «Достойно є ...» і після «Отче наш» – кондак свята Тріоді, протягом всієї П'ятидесятниці; коли поліелейний свяятий – кондак святого, «Слава, і нині» – кондак свята Тріоді (порівн.: Типікон, гл. 50, «В Неділю Антипасхи ввечері», 2-е «див»).

НА РАННІЙ після виголосу «Слава Святій і Єдиносущній ...» – «Амінь». «Христос воскрес ...» (тричі), і шестипсалміє.

На «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний ...» (двічі). «Слава» – тропар священномученика, глас 4-й, і нині – тропар свята Тріоді, глас 7-й.

Кафизми 4-а і 5-а.

Примітка. Читання двох кафизм на ранній (і рядової на вечірні) починається від Неділі Фоїної і триває до віддання свята Воздвиження Хреста Господнього включно (21 вересня) (порівн.: Типікон, гл. 50, «У понеділок 2-го тижня Антипасхи на ранній»).

Після кафизм – малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (Антипасхи) з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої, 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак священномученика, глас 4-й, сідальний священномученика, глас 3-ий. «Слава, і нині» – іпакої Тріоді (Антипасхи), глас 6-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Тріоді. «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той же.

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-ий.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-й. «Слава і нині» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний ...» (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар свята Тріоді (Антипасхи). «Слава» – тропар священномученика Кондак тільки свята Тріоді (Антипасхи).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 1-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого, тропар священномученика, кондак храму святого; «Слава» – кондак священномученика. «І нині» – кондак свята (Антипасхи). (Тропар та кондак храму Господського не співаються; кондак храму Богородиці не співається.)

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді (Антипасхи).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

25 КВІТНЯ, вівторок

12 квітня за старим стилем

Радониця (проводи). Прп. Василія, спов., єп. Парійського (після 754). Сщмч. Зинона, єп. Веронійського (бл. 260). Прп. Ісаака Сиріна, у Сполеті Італійському (550). Прмчч. Мина, Давида та Іоана (після 636). Прп. Анфуси, діви (801). Прп. Афанасії, ігумені (860).

Муромської (XII) і Бєліницької (XIII) ікон Божої Матері.

Поминання померлих.

Діян., 10 зач., IV, 1 – 10. Ін., 10 зач., III, 16 – 21.

За Уставом – служба за Тріоддю і Мінеєю. Поминання спочилих відбувається на панахиді.

Примітка. Устав відновлює з понеділка після Неділі Антипасхи спів заупокійних літій (див. Примітку на ранній Антипасхи, а також: Типікон, гл. 49, «Неділя сирна ввечері», 3-е «див»). Очевидно, від цього і відбувається особлива заупокійна служба цього дня, яку в народі називають Радоницею («радоці» – радісними для спочилих днями). Однак Типікон не дає ніяких спеціальних вказівок щодо порядку служби в Радоницю.

На службах добового кола не слід допускати ніяких змін і відступів від того загального порядку, який дається Уставом. Радониця припадає в період післясвятя, тому в Радоницю не тільки на вечірні, ранній і Літургії, але і на повечір'ї не має бути нічого спеціально заупокійного. Зберігаються лише заупокійні моління на полуношниці.

Особливе поминання спочилих має бути обмежене звершенням заупокійної літії або панихиди.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді, глас 4-й – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-й.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-й: «Після Воскресіння Твого, Господи...».

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (Антипасхи) з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 2-ий; сідальний преподобного, глас 3-й. «Слава, і нині» – іпакої Тріоді (Антипасхи), глас 6-й: «Як посеред учеників ...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний Тріоді. «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-ий.

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар свята Тріоді (Антипасхи). Кондак тільки свята Тріоді (Антипасхи).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 4-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята (Антипасхи). (Тропар та кондак храму Господського не співаються; кондак храму Богородиці не співається.)

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді (Антипасхи).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

26 КВІТНЯ, середа

13 квітня

за старим стилем

Сщмч. Артемона, пресвітера Лаодикійського (303). Мч. Крискента з Мир Лікійських. Мц. Фомаїди Єгипетської (476).

Діян., 11 зач., IV, 13 – 22. Ін., 15 зач., V, 17 – 24.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: свята Тріоді, глас 1-ий – 3, і сщмч. Артемона глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 4-й.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах свята Тріоді, глас 1-ий (з «Господи, взиваю»). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «Доторкнися Фома, до ребра рукою, говорить Господь...» (див. в стихах на стиховні).

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (Антипасхи) зі ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), сщмч. Артемона на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний сщмч. Артемона, глас 4-ий. «Слава і нині» – іпакої Тріоді (Антипасхи), глас 6-ий: «Як посеред учеників ...».

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний Тріоді. «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий.

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той же.

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята Тріоді (Антипасхи).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 5-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого; кондак храму святого. «Слава і нині» – кондак свята (Антипасхи). (Тропар та кондак храму Господського не співається; кондак храму Богородиці не співається.)

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді (Антипасхи).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

27 КВІТНЯ, четвер

14 квітня

за старим стилем

Свт. Мартина, спов., папи Римського (655). Мчч. Антонія, Іоана і Євстафія Литовських (1347). Мч. Ардаліона (305 – 311). Мчч. 1000 перських і Азата, скопця (бл. 341).

Діян., 12 зач., IV, 23 – 31. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Служба свт. Мартина, спов., не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3, і святителя, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 4-ий: «О преславне чудо! Невіра віру істинну породила...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах Тріоді, глас 1-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 4-й: «О преславне чудо!...».

Після Трисвятого – тропар свята (Антипасхи), глас 7-й (один раз)

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (двічі). «Слава і нині» – тропар той же

Кафізми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (Антипасхи) зі ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і святителя на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – іпакої Тріоді (Антипасхи), глас 6-ий: «Як посеред учеників ...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Тріоді. «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 4-ий: «О преславне чудо! Иоан припав до грудей Слова ...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу чи-тець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається по-всякденне славослів'я.

На стиховні стихах свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята Тріоді (Антипасхи).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 7-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого; «Слава» – кондак храму святого, «І нині» – кондак свята (Антипасхи).

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді (Антипасхи).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

28 КВІТНЯ, п'ятниця

15 квітня

за старим стилем

Вишгородської (Володимирської) ікони Божої Матері (І). Апп. від 70-х Аристарха, Пуда і Трофима (бл. 67). Мцц. Василіси й Анастасії (бл. 68). Мчч. Месукевійських Сухія і воїнів його: Андрія, Анастасія, Талале, Феодорита, Івхиріона, Йордана, Кіндрата, Лукіана, Мимненоса, Нерангіоса, Полієвкта, Якова, Фоки, Доментіана, Віктора, Зосими (100 – 130, Груз.). Мч. Сави Готського (372). **Блгв. вел. кн. Мстислава Володимировича (1132).**

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Діян., 13 зач., V, 1 – 11. Ін., 17 зач., V, 30 – VI, 2.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Примітка: поліелейна служба Вишгородської ікони Божої Матері звершується за загальною Мінеєю в поєднанні зі службою Тріоді.

Служба апостолів не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: свята Тріоді, глас 1-ий – 3, і апостолів, глас той же – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах Тріоді, глас 1-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар свята (Антипасхи), глас 7-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (двічі). «Слава і нині» – тропар той же.

Кафізми 19-а і 20-а. Малі екстенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді (Антипасхи) з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і апостолів на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак апостолів, глас 4-ий, сідальний апостолів, глас 1-ий «Слава, і нині» – іпакої Тріоді (Антипасхи), глас 6-ий: «Як посеред учеників ...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Тріоді. «Слава, і нині» – інший світільний Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий.

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу чи-тець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається по-всякденне славослів'я.

На стиховні стихах свята Тріоді, глас 4-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята Тріоді (Антипасхи).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 8-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого, кондак храму святого, «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак свята (Антипасхи).

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді (Антипасхи).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

29 КВІТНЯ, субота

16 квітня

за старим стилем

Мцц. Агапії, Ірини й Хіонії (304). Мч. Леоніда і мцц. Харієси, Ніки, Галини, Каліси, Нунехії, Василіси, Феодори, Ірини та інших (258).

Ільїнсько-Чернігівської (1658) ікони Божої Матері.

Діян., 15 зач., V, 21 – 33. Ін., 19 зач., VI, 14 – 27.

НА ВЕЧІРНІ 18 кафізма.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: свята Тріоді, глас 1-ий – 3, і мучениць, глас 4-ий – 3., «Слава» – свята Тріоді,

глас 6-ий. «І нині» – Богородичний догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді глас 1-ий. «Слава і нині» – стихири Тріоді, глас 5-й.

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний...» (двічі). «Слава і нині» – той же

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді.

Канони:

В храмі Господському і Богородиці: свята Тріоді з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученицям на 4

В храмі святого; свята Тріоді (Антипасхи) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і храму святого на 4 і мученицям на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Після 3-ої пісні кондак мученицям, глас 4-ий, сідальний мученицям, глас 8-ий. «Слава, і нині» – іпакої Тріоді (Антипасхи), глас 6-й.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді (Антипасхи), глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Тріоді. «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді (Антипасхи).

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-ий.

Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне словослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 1-й, «Слава і нині» – свята Тріоді, глас той же.

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-й.

НА ЧАСАХ – тропар свята Тріоді (Антипасхи), глас 7-ий: «Коли гріб був запечатаний, кондак свята Тріоді (Антипасхи).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 1-го канону свята Тріоді (Антипасхи), пісня 9-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята Тріоді (Антипасхи), тропар храму Богородиці або храму святого; кондак храму святого. «Слава» – кондак мучениць, «І нині» – кондак свята Тріоді (Антипасхи)

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді (Антипасхи).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

30 КВІТНЯ, неділя

17 квітня за старим стилем

3-тя неділя після Пасхи, свв. жінок-мироносиць. Глас 2.

Свв. жон-мироносиць: Марії Магдалини, Марії Клеопової, Соломії, Іоанни, Марфи і Марії, Сусанни та інших; праведних Йосифа Аримафейського і Никодима (*перехідне святкування в 3-тю неділю після Пасхи*). Сщмч. Симеона, єп. Персидського, і з ним мчч. Авделя і Ананії, пресвітерів, Хусдазата (Усфазана), євнуха, Фусика, Азата, мч. Аскитреї та інших багатьох (344). Прп. Акакія, єп. Мелітинського (бл. 435). Мч. Адріана (251). Свт. Агапіта, папи Римського (536).

Блгв. Тамари, цариці Грузинської (*перехідне святкування в 3-тю неділю після Пасхи*).

Ран. – Єв. 3-є, Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – Діян., 16 зач., VI, 1 – 7. Мк., 69 зач., XV, 43 – XVI, 8.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 2-й – 7, свята (Неділі мироносиць), глас той же – 3. «Слава» – свята (Неділі мироносиць), глас 6-ий: «Миросиці-жінки...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону ...».

Вхід. Прокимен дня.

На літї стихири свята, глас 1-й. «Слава» – стихири свята, глас 6-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Творець і Ізбавитель мій».

На стиховні стихири воскресна, глас 2-ий: «Воскресіння Твоє, Христе Спасе, весь світ просвітило ...», і стихири Пасхи, глас 5-ий (з їхніми приспіваними). «Слава» – свята, глас той же: «Те, що одягаєшся світлом...», «І нині» – стихири Пасхи, глас той же: «Воскресіння день».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі)

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий: «Коли зійшов Ти ...» (двічі). «Слава» – тропар свята (Неділі мироносиць), глас той же: «Благообразний Йосиф ...». «І нині» – інший тропар свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Миросицям-жінкам...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні (див. в Тріоді).

Замість поліелея співаємо «Непорочні». «Ангельський собор ...». Іпакої, глас 2-ий: «Після страждань прийшли жони до гробу. Степенний – антифони 2-го гласу. Прокимен воскресний, глас 2-ий: «Воскресни, Господи Боже мій ...». Євангеліє воскресне 3-є. «Воскресіння Христове бачивши ...» (тричі). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...», «І нині» – «Молитвами Богородиці ...». Стихири воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: Пасхи з ірмосом і Богородичним на 6 (ірмоси по двічі), і свята Тріоді (Неділі мироносиць) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день ...».

Після 3-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-й: «Хоч і до гробу...», ікос, глас той же, сідальний свята, глас 2-й. «Слава, і нині» – сідальний свята (Неділі мироносиць), глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак свята (Неділі мироносиць), глас 2-ий: «Радіти мироносицям повелів Ти ...», та ікос, глас той же: «До гробу Твого, Спасе...».

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостилярій Пасхи: «Плоттю заснувши ...». «Слава» – світільний свята: «Жінки, почуйте...» «І нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні (див. в Тріоді), глас 2-ий – 8. «Слава» – євангельська стихира, глас 2-ий. (див. В Тріоді), «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике словослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу ...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний, глас 2-й: «Коли зійшов Ти ...». «Слава» – тропар свята: «Благообразний Йосиф...». Кондак свята (Неділі мироносиць): «Радіти мироносицямуюю».

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді), свята Тріоді (Неділі мироносиць), пісня 6-я – 4.

Після входу – тропар воскресний, глас 2-ий: «Коли зійшов Ти ...», тропар свята, глас той же: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – кондак свята Тріоді, глас той же, «І нині» – кондак Пасхи, глас 8-й.

Прокимен – Неділі мироносиць, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх ...», стих: «До Тебе, Господи, взиваю ...»;

Апостол і Євангеліє – Неділі мироносиць.

Алилуарій – Неділі мироносиць, глас 8-ий: «Ти благоволив, Господи, до землі Твоїї повернув еси з полону Якова»;

Задостойник Пасхи.

Причасний – Пасхи і дня

1 ТРАВНЯ, понеділок

18 квітня за старим стилем

Прп. Іоана, учня прп. Григорія Декаполіта (820 – 850). Мчч. Віктора, Зотика, Зинона, Акиндина і Северіана (303). Свт. Косми, спов., еп. Халкидонського, і прп. Авксентія (815 – 820). Мч. Іоана Нового з Яніни (1526).

Максимівської ікони Божої Матері (1299).

Діян., 17 зач., VI, 8 – VII, 5, 47–60. Ін., 13 зач., IV, 46 – 54.

Служба прп. Іоана не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді, глас 5-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-ий: «Мироносиці жінки...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-ий: «Зі страхом прийшли...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар воскресний, глас той же: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...» (двічі). «Слава» – тропар воскресний, глас той же: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

Кафізми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді, глас 2-ий: «Мойсееву пісню...» (див. в Неділю мироносиць), з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-ий; сідальний преподобного, глас 1-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 2-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята Тріоді: «Жони, почуйте...». «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 2-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той же: «Прийшли на гріб...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 6-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-ий: «Мироносиці-жінки вилили на гріб Твій миро...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар воскресний, глас той же: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

НА 1-МУ ЧАСІ – тропар: «Благообразний Йосиф...». На 3-му часі – тропар: «Коли зійшов Ти...». На 6-му часі – тропар: «Мироносицям жінкам...». На 9-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф...». Кондак тільки свята Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 1-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята: «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний: «Коли зійшов Ти...», тропар свята: «Мироносицям жінкам...», тропар храму Богородиці або храму святого; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята: «Радіти мироносицям...».

Прокимен і аїлиуарій – свята Тріоді (див. на Літургії в Неділю мироносиць).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте...».

2 ТРАВНЯ, вівторок

19 квітня за старим стилем

Прп. Іоана Ветхопечерника (VIII). Мчч. Феони, Христофора й Антоніна (303). Сщмч. Пафнутія, еп. Єрусалимського. Свт. Георгія, спов., еп. Антіохії Пісідійської (813 – 820). Свт. Трифона, патр. Константинопольського (933). Прп. Никифора, ігумена.

Діян., 18 зач., VIII, 5 – 17. Ін., 20 зач., VI, 27 – 33.

Служба прп. Іоана Ветхопечерника не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3, і преподобного, глас 5-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-ий: «Мироносиці були рано...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-ий: «О, учениці, чому миро зі сльозами...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...». «Слава» – тропар воскресний, глас той же: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф...» (двічі). «Слава» – тропар воскресний, глас той же: «Коли зійшов Ти...», «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

Кафізми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді, глас 2-ий: «Мойсееву пісню...», з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 2-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята Тріоді: «Жони, почуйте...». «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 2-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той же: «Прийшли на гріб...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-ий: «Зі страхом прийшли жони до гробу...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф ...». «Слава» – тропар воскресний, глас той же: «Коли зійшов Ти ...», «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

НА 1-МУ ЧАСІ – тропар: «Благообразний Йосиф ...». На 3-му часі – тропар: «Коли зійшов Ти ...». На 6-му часі – тропар: «Мироносицям жінкам ...». На 9-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф ...». Кондак тільки свята Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 4-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята: «Благообразний Йосиф ...», тропар воскресний: «Коли зійшов Ти ...», тропар свята: «Мироносицям жінкам ...», тропар храму Богородиці або храму святого; «Слава» – кондак храму святого, «І нині» – кондак свята: «Радіти мироносицям ...».

Прокимен і алилуарій – свята Тріоді (див. на Літургії в Неділю мироносиць).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте ...».

3 ТРАВНЯ, середа

20 квітня
за старим стилем

Прп. Феодора Трихини. Свт. Григорія (593) і Анастасія Синаїта (599), патріархів Антіохійських. Прп. Анастасія, ігум. Синайської гори (695). Мч. немовляти Гавриїла Белостоцького (1690).

Кіпрської ікони Божої Матері (392).

Діян., 19 зач., VIII, 18 – 25. Ін., 21 зач., VI, 35 – 39.

Служба прп. Феодора Трихини не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-й: «Мироносиці жони...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-й: «Проси, Йосифе, тіло Ісусове...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф ...». «Слава» – тропар воскресний, глас той же: «Коли зійшов Ти ...», «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф ...» (двічі). «Слава» – тропар воскресний, глас той же: «Коли зійшов Ти ...», «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді, глас 2-ий: «Мойсеєву пісню ...», з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-ий, сідальний преподобного, глас той же, «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 2-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята Тріоді: «Жони, почуйте ...». «Слава, і нині» – той же світільний.

4 ТРАВНЯ, четвер

21 квітня
за старим стилем

Сщмч. Януарія, еп., і з ним мчч. Прокула, Соссія і Фавста, дияконів, Дисидерія, читця, Євтихія і Акутіона (бл. 305). Мч. Феодора, що в Пергії, матері його Филиппі, Діоскора, Сократа і Діонісія (138 – 161). Мчч. Ісаакія, Аполлоса і Кіндрата (303). Свт. Максиміана, патріарха Константинопольського (434).

Діян., 20 зач., VIII, 26 – 39. Ін., 22 зач., VI, 40 – 44.

Служба святих не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: сщмч. Януарію, глас 4-ий – 3, і мч. Феодору, глас той же – 3. «Слава, і нині» –

свята Тріоді, глас 1-й: «Магдалина і друга Марія прийшли до гробу...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-ий: «Жони вилили миро зі сльозами...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф ...». «Слава» – тропар воскресний, глас той же: «Коли зійшов Ти ...», «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф ...» (двічі). «Слава» – тропар воскресний, глас той же: «Коли зійшов Ти ...», «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді, глас 2-ий: «Мойсееву пісню ...», з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), священномученику Януарію на 4 і мученику Феодору на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак святих, глас 3-ий, сідальний священномученика Януарія, глас 4-ий, «Слава» – сідальний мученика Феодора, глас той же, «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас 2-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята Тріоді: «Жони, почуйте ...». «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 2-й – 4 (перша сти-

хир - двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той же: «Прийшли на гріб...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той же: «О, учениці, чому миро зі сльозами...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф ...». «Слава» – тропар воскресний, глас той же: «Коли зійшов Ти ...», «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

НА 1-МУ ЧАСІ – тропар: «Благообразний Йосиф ...». На 3-му часі – тропар: «Коли зійшов Ти ...». На 6-му часі – тропар: «Мироносицям жінкам ...». На 9-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф ...». Кондак тільки свята Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 7-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята: «Благообразний Йосиф ...», тропар воскресний: «Коли зійшов Ти ...», тропар свята: «Мироносицям жінкам ...», тропар храму Богородиці або храму святого; кондак храму святого, «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята: «Радіти мироносицям ...».

Прокимен і аїлуарій – свята Тріоді (див. на Літургії в Неділю мироносиць).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте ...».

5 ТРАВНЯ, п'ятниця

22 квітня за старим стилем

Прп. Феодора Сикеота, еп. Анастасіупольського (613). Апп. Нафанаїла, Луки та Климента (І). Прп. Віталія (609 – 620). **Перенесення мощей блгв. кн. Всеволода, у святому хрещенні Гавриїла (1834).**

Літ. – Діян., 21 зач., VIII, 40 – IX, 19. Ін., 23 зач., VI, 48 – 54.

Служба преподобного не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді, глас 8-ий – 3, і преподобного, глас 5-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-ий: «Мироносиці були рано...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-ий: «Проси, Йосифе, тіло Ісусове...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф ...». «Слава» – тропар преподобного, глас той же, «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 2-ий: «Благообразний Йосиф ...» (один раз), тропар воскресний, глас той же: «Коли зійшов Ти ...», «Слава» – тропар преподобного, «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді, глас 2-ий: «Мойсееву пісню ...», з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 3-й, сідальний преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 2-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята Тріоді: «Жони, почуйте ...». «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 2-й – 4 (перша стихира - двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-й: «Мироносиці жони...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-ий: «Зі страхом прийшли жони до гробу...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 2-й. «Слава» – тропар преподобного, глас той же, «І нині» – тропар свята, глас той же: «Мироносицям жінкам...».

НА 1-МУ ЧАСІ – тропар: «Благообразний Йосиф ...», «Слава» – тропар преподобного. На 3-му часі – тропар: «Коли зійшов Ти ...», «Слава» – тропар преподобного. На 6-му часі – тропар: «Мироносицям жінкам ...», «Слава» – тропар преподобного. На 9-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф ...», «Слава» – тропар преподобного. Кондак тільки свята Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 8-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар свята: «Благообразний Йосиф ...», тропар воскресний: «Коли зійшов Ти ...», тропар свята: «Мироносицям жінкам ...», тропар храму Богородиці або храму святого, тропар преподобного, кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята: «Радіти мироносицям ...».

Прокимен і аїлуарій – свята Тріоді (див. на Літургії в Неділю мироносиць).

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте ...».

6 ТРАВНЯ, субота

23 квітня
за старим стилем

Вмч. Юрія Переможця (303). Мц. цариці Олександри (303). Мчч. Анатолія і Протолеона (303).

Ран. – Лк., 63 зач., XII, 2 – 12.

Літ. – Діян., 22 зач., IX, 19 – 31. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Вмч.: Діян., 29 зач., XII, 1 – 11. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2 (євангельські читання співпадають, а тому його не треба читати другий раз).

Бдінна служба вмч. Юрія Переможця звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 4-ий – 4, і великомученика, глас 4-ий – 4. «Слава» – великомученика, глас 6-ий: «Достойно імені твого...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії великомученика – 3.

На літії стихири храму і стихири великомученика, глас 1-ий і глас 4-ий. «Слава» – великомученика, глас 5-ий: «Засяяла весна...», «І нині» – свята Тріоді, глас 6-ий: «Проси, Йосифе, тіло Ісусове ...» (див. На стиховні ранній).

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-й. «Слава» – великомученика, глас 4-й «Розумного адаманта...», «І нині» – свята Тріоді, глас 5-ий: «Тебе, що зодягнувся у світло ...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий: «Як полонених визволитель...» (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 2-й «Благообразний Йосиф...», (один раз), тропар воскресний, глас той же «Коли зійшов ти...» (один раз). «Слава» – тропар великомученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 2-ий: «Мироносицям жінкам...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії.

Сідальні Тріоді.

Поліелей. Величання великомученика і псалом вибранний. Сідальний великомученика, глас 1-ий: «Ось, засяяла весна благодаті...» і інший сідальний великомученика, глас той же: «Ти, мученику, воїнство земне зненавидівши...», сідальний великомученика після поліелею, глас 3-й: «Любов'ю Владичною розпалений...». «Слава» – інший сідальний великомученика по поліелеї, глас 4-ий: «Виростивши старанно насіння божественних заповідей...», «І нині» – сідальний Тріоді, глас 2-ий: «Зібрання учеників Твоїх...», або Богородичний Мінеї, глас 4-ий: «Слово Отче...». Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен великомученика, глас 4-ий: «Праведник, як фінік, розцвіте, і як кедр, що в Ливані, примножиться»; стих: «Насаджені в домі Господньому, у дворах Бога нашого процвітуть». Євангеліє – Лк., Зач. 63. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами страстотерпця...». Стихира великомученика, глас 6-ий: «Сьогодні вся вселенна просвічується зорею страстотерпця...».

Канони: свята Тріоді, глас 2-й: «Мойсееву пісню...» з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і великомученика (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді, глас 2-ий; сідальний великомученика, глас 8-й. «Слава» – інший сідальний великомученика, глас той же, «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас 2-ий: «Мироносицям жінкам ...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний великомученика. «Слава» – інший світільний великомученика, «І нині» – світільний свята Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири великомученика, глас 2-ий – 4. «Слава» – великомученика, глас той же: «Нехай подають праведні...», «І нині» – свята Тріоді, глас 1-й: «Прийшовши до гробу».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 2-й, «Коли зійшов ти...». «Слава» – тропар великомученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята Тріоді, глас 2-ий: «Мироносицям жінкам...».

НА 1-МУ ЧАСІ – тропар: «Благообразний Йосиф ...», «Слава» – тропар великомученика. На 3-му часі – тропар: «Коли зійшов Ти ...», «Слава» – тропар великомученика. На 6-му часі – тропар: «Мироносицям жінкам ...», «Слава» – тропар великомученика. На 9-му часі – тропар: «Благообразний Йосиф ...», «Слава» – тропар великомученика. Кондак свята Тріоді і великомученику читаються по чергово.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні від канону свята Тріоді, пісня 9-а – 4 (з ірмосом), і великомученика, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар свята «Благообразний Йосиф...», тропар воскресний «Коли зійшов ти...», тропар свята «Мироносиці жінки...», тропар храму Богородиці, тропар великомученика. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алиуарій – свята Тріоді і великомученика.

Апостол і Євангеліє – дня і великомученика.

Задостойник Пасхи.

Причасний – Пасхи і великомученика.

7 ТРАВНЯ, неділя

24 квітня
за старим стилем

4-та неділя після Пасхи, про розслабленого. Глас 3.

Мч. Сави Стратилата і з ним 70-х воїнів (272). **Прп. Сави Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XIII).** **Прп. Олексія, затворника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XIII).** Мчч. Пасикрата і Валентина (228). Мчч. Євсевія, Неона, Леонтія, Лонгина та інших (303). Прп. Фоми, юродивого (546 – 560). Прп. Єлисавети, чудотвориці (VI – VIII). Перенесення мощей мч. Авраамія Болгарського (1230) (перехідне святкування в 4-ту неділю після Пасхи). Прав. Тавифи (I) (перехідне святкування в 4-ту неділю після Пасхи).

Молченської ікони Божої Матері (1405). **Львівської ікони Божої Матері (перехідне святкування в неділю після 6 травня).**

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – Діян., 23 зач., IX, 32 – 42. Ін., 14 зач., V, 1 – 15.

Воскресна служба звершується по Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 3-й – 7, свята (про розслабленого), глас 1-й – 3 (перша стихира – двічі). «Слава» – свята (про розслабленого), глас 5-й: «Прийшов Ісус в Єрусалим до овечої купальні...», «І нині» – догматик, глас 3-й: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира (або стихири) храму. «Слава» – свята (про розслабленого), глас 5-й: «Біля овечої купальні чоловік лежав немичний...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Храм і двері Ти...»

На стиховні стихира воскресна, глас 3-й: «Стражданням Твоїм, Христе ...», і стихири Пасхи, глас 5-й (з їхніми приспівами). «Слава» – свята Тріоді, глас 8-й: «В Соломоновім притворі...», «І нині» – Пасхи, глас 5-й: «Воскресіння день»

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-й: «Нехай веселяться небесні ...» (двічі). «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Красі дівства Твого...»

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні (див. в Тріоді).

Непорочні. «Ангельський собор...». Іпакої, глас 3-й: «Світлий ангел, дивуючись своєю появою...». Степенний – антифони 3-го гласу. Прокимен, глас 3-й: «Скажіть народам...». Євангеліє воскресне 4-е. «Воскресіння Христове бачивши...» (тричі). Після 50 псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: Пасхи з ірмосом і Богородичний на 8 (ірмоси по двічі), і свята Тріоді (про розслабленого) на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день ...».

Після 3-ої пісні – кондак Пасхи, глас 8-й; ікос Пасхи, глас той же. Сідальний свята, глас 3-й: «Одне слово підняло розслабленого...», «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Красі дівства твого...»

Після 6-ої пісні – кондак свята (про розслабленого), глас 3-й: «Душу мою, Господи ...», та ікос, глас той же: «Ти, що долонями рук Твоїх тримаєш усі кінці, Ісусе Боже...».

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Ексапостіларій Пасхи: «Тілом заснувши ...». «Слава» – світільний свята (про розслабленого), «І нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні (див. в Тріоді), глас 3-й – 8, «Слава» – свята (про розслабленого), глас 8-й: «Господи, розслабленого не купальня зцілила ...», «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння ...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – євангельська стихира, глас 3-й.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. Кондак свята (про розслабленого): «Душу мою, Господи ...»

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді), свята Тріоді (про розслабленого), пісня 6-я – 4.

Після входу – тропар воскресний, глас 3-й. «Слава» – кондак свята (про розслабленого), «І нині» – кондак Пасхи, глас 8-й.

Прокимен – Неділі про розслабленого, глас 1-й: «Нехай буде, Господи, милість Твоя ...»; стих: «Радуйтеся, праведні ...»;

Апостол і Євангеліє – Неділі про розслабленого.

Алилуарій – Неділі про розслабленого, глас 5-й: «Милість Твоя, Господи ...»;

Задостойник Пасхи.

Причасний – Пасхи: «Тіло Христове...» і дня (воскресний): «Хваліте Господа з Небес ...»;

8 ТРАВНЯ, понеділок

25 квітня за старим стилем

Апостола і євангелиста Марка (63).

Царгородської ікони Божої Матері (1071).

Ран. – Лк., 50 зач., X, 1 – 15.

Літ. – Діян., 24 зач., X, 1 – 16. Ін., 24 зач., VI, 56 – 69..

Ап.: 1 Пет., 63 зач., V, 6 – 14. Мк., 23 зач., VI, 7 – 13.

Поліелейна служба апостола і євангелиста Марка завершується в поєднанні зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ

 «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 8-й – 3, і апостола, глас 1-й – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас 6-й: «Вилилась благодать ...», «І нині» – свята Тріоді, глас 5-й: «Біля овечої купальні»

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3.

На стиховні стихири апостола, глас 1-й (зі своїми приспівами). «Слава» – апостола, глас 8-й: «Прийдіть усі, прославимо ...», «І нині» – свята Тріоді, глас 1-й: «Рукою Твоею пречистою...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 3-й: «Нехай веселяться небесні ...». «Слава» – тропар апостола, глас 3-й, «І нині» – Богородичний воскресний по гласу «Слави»: «Тебе, Заступницю ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-й: «Нехай веселяться небесні ...». (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-й, «І нині» – Богородичний воскресний по гласу «Слави».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний апостола (двічі), глас 1-й. «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 3-й.

Після 2-ої кафизми – сідальний апостола (двічі), глас 4-й. «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 3-й.

Поліелей. Величання апостола із вибраним псалмом. Сідальний апостола після поліелея, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 3-й. (див. сідальний після 2-ої кафизми). Степенний – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-й: «По всій землі розійшлося віщування їх, і в кінці вселенної слова їх.»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь.» Євангеліє – апостола. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостола ...». Стихира апостола, глас 1-й: «Вилилась благодать ...».

Канони: свята Тріоді, глас 3-й: «Дивно і славно Ти, Боже ...» (див. в Неділі про розслабленого) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді глас 3-й; сідальний апостола, глас 1-й (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята Тріоді, глас 3-й - 3, і

апостола, глас 1-ий – 3. «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Премудрий ловцю ...», «І нині» – свята Тріоді, глас 1-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 3-ий: «Нехай веселяться небесні ...». «Слава» – тропар апостола, глас той же, «І нині» – Богородичний воскресний по гласу «Слави».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар апостола.

Кондаки свята Тріоді і апостола читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 1-а – 4 (з ірмосом), і апостола, пісня 3-я – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар апостола; кондак храму святого. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята Тріоді.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Тріоді і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

Задостойник Пасхи.

9 ТРАВНЯ, вівторок

26 квітня
за старим стилем

Сщмч. Василя, єп. Амасійського. Прав. Глафіри, діви (322). Прп. Іоанікія Дівиченського (XIII, Серб.).

Діян., 25 зач., X, 21 – 33. Ін., 25 зач., VII, 1 – 13.

Служба сщмч. Василя єп. Амасійського не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді, глас 1-ий – 3, і священномученика, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 5-й: «Прийшов Ісус в Єрусалим...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 3-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «В притворі Соломоновому ...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 3-ий: «Нехай веселяться небесні ...». «Слава і нині» – Богородичний воскресний.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-ий: «Нехай веселяться небесні ...» (двічі). «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді, глас 3-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак священномученику, глас 4-ий, сідальний священномученику, глас 3-й. «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята Тріоді. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Тріоді, глас 3-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-й «Господи, розслабленого не купіль зцілила...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 3-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 5-ий: «Біля овечої купальні...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 3-ий: «Нехай веселяться небесні ...». «Слава і нині» – Богородичний воскресний.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. Кондак тільки свята Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Тріоді, пісня 9-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого, кондак храму святого; «Слава» – кондак священномученику, «І нині» – кондак свята Тріоді.

Прокимен і алилуарій – свята Тріоді.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте ...».

10 ТРАВНЯ, середа

27 квітня
за старим стилем

Переполювання П'ятдесятниці. Ап. і сщмч. Симеона, сродника Господнього (107). Прп. Стефана, ігум. Києво-Печерського, єп. Володимиро-Волинського (1094). Прав. Євлогія, странноприїмця (IV).

Діян., 34 зач., XIV, 6 – 18. Ін., 26 зач., VII, 14 – 30.

Цього дня, традиційно, звершується мале освячення води.

Служба Преполювання П'ятидесятниці звершується за Тріоддю. Служба апостола і священномученика Симеона, сродника Господнього переноситься на повечір'я

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири свята Переполювання (з Тріоді), глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий: «Свято переполювалося Твого, Христе, воскресіння ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Переполювання – 3.

Ектенія потрійна: «Промовмо всі ...». «Сподоби, Господи». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню ...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-й: «Коли переполювалося свято ...».

Після Трисвятого – тропар свята Переполювання, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Переполювання, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 10-я і 11-а. Малі ектенії. Сідальні свята Тріоді (по двічі). «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: 1-й канон Преполювання, глас 4-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-й канон Переполювання, глас 8-ий, на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Переполювання: «Море висушив Ти...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий: «Стоячи посеред святилища ...». «Слава, і нині» – інший сідальний свята Тріоді, глас той же: «Премудрості воду і життя ...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Переполювання (з Тріоді), глас 4-ий.

На 9-й пісні – звичайне кадіння. «Чеснішу» не співаємо.

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята Тріоді: «Маючи чашу невичерпних дарів...». «Слава» – той же світільний, «І нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята Тріоді, глас 4-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той же: «Просвітившись, браття ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята Переполювання, глас 8-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята Переполювання.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята Переполювання, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

На вході: «... що воскрес із мертвих, співаємо Тобі ...».

Після входу – тропар свята Переполювання. «Слава, і нині» – кондак свята Переполювання.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – Переполювання.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник – ірмос 9-ої пісні 2-го канону Переполювання: «Невластиве матерям дівство ...».

Примітка. Цей же задостойник співається і в віддання свята Переполювання, в інші дні післясвята Переполювання – задостойник Пасхи.

Примітка. Після Літургії (або перед Службою Божою), за традицією, звершується мале освячення води. На трапезі утіха братії. Свято Переполювання святкується 8 днів (порівн.: Типікон, гл. 50, «В середу Переполювання на ранній»).

11 ТРАВНЯ, четвер

28 квітня
за старим стилем

Апп. від 70-х Ясона і Сосипатра, Керкири, діви, та інших, що з ними постраждали (І). Мчч. Дади, Максима і Квинтиліана (286). Мчч. Саторнія, Якисхола, Фавстіана, Януарія, Марсалия, Єфрасія, Маммія, Мурина, Зинона, Євсевія, Неона і Віталія (бл. 63). Свт. Кирила, еп. Туровського (1183).

Діян., 26 зач., X, 34 – 43. Ін., 29 зач., VIII, 12 – 20.

Служба апостолів і мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апостолів, глас 8-ий – 3, і мучеників, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді (Переполювання), глас 2-й: «Коли Ти, Христе Боже...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді (Переполювання), глас 4-ий (з «Господи, взиваю...»). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 3-ий: «В переполювання свята...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ий. «Слава і нині» – тропар Переполюванню, глас 8-й.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Переполювання, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар апостолів, глас 3-й, «І нині» – тропар Переполювання, глас 8-й.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Переполювання 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і апостолів на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мучеників).

Після 3-ої пісні – кондак апостолів, глас 4-ий, сідальний апостолів, глас 8-ий, «Слава» – сідальний мучеників, глас 1-ий, «І нині» – сідальний Переполювання, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Переполювання.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний Переполювання. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 3-й – 4 (перша стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята Переполювання, глас 4-ий.

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «Коли переполювалося свято...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ий. «Слава і нині» – тропар Переполювання, глас 8-й.

НА ЧАСАХ – тропар Переполювання. «Слава» – тропар апостолів. Кондак тільки Переполювання.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 1-го канону Переполювання, пісня 1-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар Переполювання, тропар храму Богородиці або храму святого; тропар апостолів, кондак храму святого, «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак Переполювання.

Прокимен, алилуарій і причасний – Переполювання

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте ...».

12 ТРАВНЯ, п'ятниця

29 квітня
за старим стилем

Дев'ятьох мчч. Кизицьких: Феогнида, Руфа, Антипатра, Феостиха, Артеми, Магна, Феодота, Фавмасія і Филимона (286 – 299). Прп. Амфілохія Почаївського (1971). Прп. Мемнона, чудотворця. Мчч. Діодора і Родопіана, диякона (284 – 305). Свт. Василія, еп. Захолмського (XVI, Серб.). Мч. Іоана Валаха (Румун.).

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – Діян., 27 зач., X, 44 – XI, 10. Ін., 30 зач., VIII, 21 – 30

Служба святих не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас

8-ий – 3, преподобного, глас той же – 3. «Слава, і нині» – свята Переполювання, глас 6-й: «Свято переполювання Твого, Христе...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді (Переполювання), глас 5-ий (з «Господи, взиваю»). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «Коли переполювалилося свято...».

Після Трисвятого – тропар Переполювання, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Переполювання, глас 8-ий(двічі). «Слава і нині» – той же тропар

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді(Переполювання) 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мучеників на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї(преподобного).

Після 3-ої пісні –кондак мучеників, глас 2-ий, сідальний мучеників, глас 1-ий, «Слава» - сідальний преподобного, глас 8-ий, «І нині» – сідальний свята Тріоді(Переполювання), глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос Переполювання, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята Переполювання. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Тріоді, глас 3-й – 4 (перша стихира - двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «Коли переполювалилося свято...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий(один раз)

НА ЧАСАХ – тропар Переполювання. Кондак тільки Переполювання.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 2-го канону Переполювання, пісня 4-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар Переполювання, тропар храму Богородиці або храму святого; кондак храму святого, «Слава» –кондак мучеників, «І нині» – кондак Переполювання.

Прокимен і алуарій і причасний – Переполювання

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

13 ТРАВНЯ, субота

30 квітня
за старим стилем

Ап. Якова Зеведєєва (44). Свт. Доната, еп. Єврії (бл. 387). Знайдення мощей щмч. Василя, еп. Амаційського (IV). **Знайдення мощей свт. Микити, еп. Новгородського (1558).** Мч. Максима.

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Діян., 29 зач., XII, 1 – 11. Ін., 31 зач., VIII, 31 – 42.

Ап.: Діян., 29 зач., XII, 1 – 11. Лк., 17 зач., V, 1 – 11.

Поліелейна служба ап. Якова завершується в поєднанні зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді(Переполювання), глас 1-ий – 4, і апостола, глас 4-ий – 4 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас 8-ий: «Прийдіть, Небесного тайнства проповідника ...», «І нині» – догматик, глас 3-ий: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3

На стиховні стихири Тріоді (воскресні), глас 3-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – апостола, глас 1-ий: «За Христом пішов ти ...», «І нині» – свята Тріоді, глас той же: «В святитище прийшов Ти...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава і нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Переполювання, глас 8-ий(двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії.

Сідальні Тріоді.

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, апостоле Христів Якове, і шануємо страждання і труди твої, що ними ти потрудився єси у благовісті Христовій і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хвальне ім'я Господнє». Сідальний апостола, глас 4-ий: «Як сонячний промінь». «Слава» - сідальний апостола після поліелею, глас 8-ий: «Зорями звище наповнився...», «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас той же. (див. сідальний піснь 2-ої кафизми). Степенний – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх, і в кінці вселенної слова їх.»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь.». Євангеліє – апостола. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостола Якова ...». Стихира апостола, глас 1-ий: «За Христом пішов ти ...» (див. «Слава» на стиховні вечірні).

Канони: свята Переполювання 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді(Переполювання), глас 4-ий; сідальний апостола, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Переполювання, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола (двічі). «Слава, і нині» – світільний Переполювання.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята Тріоді(воскресні), глас 3-ий – 3, і апостола, глас 8-ий – 3 (див. На стиховні вечірні). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Премудрий ловцю ...», «І нині» – свята Тріоді, глас 4-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава і нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий.

НА ЧАСАХ – тропар Переполювання. «Слава» - тропар апостола. Кондаки свята Переполювання і апостола читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні першого канону Переполювання, пісня 5-а – 4 (з ірмосом), і апостола, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар Переполювання, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар апостола; кондак храму святого. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак Переполювання.

Прокимен, алуарій і причасний – свята Переполювання і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

Задостойник Пасхи.

14 ТРАВНЯ, неділя

1 травня
за старим стилем

5-та неділя після Пасхи, про самарянку. Глас 4.

Прор. Єремії (VI ст. до Р. Хр.). **Сщмч. Макарія, митр. Київського (1497)**. Прмчч. Афонських: Євфимія (1814), Ігнатія (1814) та Акакія (1816). Прмч. Вати Персянина (IV). Блгв. Тамари, цариці Грузинської.

Ікони Божої Матері, званої «Несподівана радість».

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., XX, 1 – 10.

Літ. – Діян., 28 зач., XI, 19 – 26, 29 – 30. Ін., 12 зач., IV, 5 – 42.

Сщмч.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Ін., 36., X, 9 – 16.

Воскресна служба Тріоді звершується в поєднанні зі службою сщмч. Макарія, митр. Київського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 4-ий – 3, Переполовлення, глас той же – 3, священномученику – 4. «Слава» – самарянки, глас 6-ий: «Біля колодязя Якова ...», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії священномученика – 3.

На літії стихира храму і стихири священномученика, глас 4-ий. «Слава» – священномученика, глас 6-ий: «Прийдіть, православних собори ...», «І нині» – самарянки, глас 3-ий: «Нехай нині радіють світло...».

На стиховні стихира воскресна, глас 4-ий: «Господи, зійшовши на Хрест ...», і стихири Пасхи, глас 5-ий (з приспівами їх). «Слава» – священномученика, глас 8-ий: «О, воїне Христів ...», «І нині» – самарянки, глас 8-ий: «Коли з'явився Ти у плоті, Христе Боже...» (див. Славу стихир на стиховні Тріоді).

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь ...» (двічі). «Слава» – тропар священномученика, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від віку утаємнене ...».

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні (див. в Тріоді).

Поліелей. Величання священномученика: «Величаємо тебе, священномученику Макарію, і шануємо святу пам'ять твою, бо ти молиш за нас // Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Слухайте це всі народи, почуйте всі, хто живе по вселенній». «Ангельський собор». Іпакої, глас 4-ий: «Мироносиці, що раніше прийшли ...». Сідальний священномученика після 1-ої кафізми, глас 3-ий. Інший сідальний священномученика після 2-ої кафізми, глас 4-ий. «Слава» – сідальний священномученика після поліелея, глас 1-ий «Прийдіть ті, що відкидають ...», «І нині» – іпакой, глас 4-ий. Степенний – антифони 4-го гласу. Прокимен, глас 4-ий: «Воскресни, Господи, поможи нам ...». Євангеліє воскресне 7-е. «Воскресіння Христове бачивши ...» (тричі). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...», «І нині» – «Молитвами Богородиці ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: Пасхи з ірмосом і Богородичними на 6 (ірмоси по двічі), священномученика на 4 і самарянини на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 3-ий; сідальний священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний самарянки, глас 4-ий: «Нехай радіє Небо ...».

Після 6-ої пісні – кондак самарянки, глас 8-ий: «З вірою прийшовши до джерела, самарянка побачила Тебе – премудрости воду...», та ікос, глас той же: «Про чисте таїнство чуємо ...».

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши ...». «Слава» – світільний священномученика, «І нині» – світільний самарянки: «Ти, що євреям виточив воду із каменя нерозсіченого, прийшов у Самарію ...».

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 4-ий – 4, і священномученика, глас 4-ий – 4 (з приспівами своїми). «Слава» – самарянки, глас 6-ий: «Ісус, Спас наш, Джерело життєначала...», «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу ...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихира євангельська, глас 7-ий.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар священномученика. Кондак самарянки, і кондак священномученика – читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, самарянки, пісня 3-я – 4, і священномученика, пісня 3-а – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар священномученика. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак самарянки.

Прокимен, Апостол, алуарій і Євангеліє – Неділі про самарянку і священномученика.

Задостойник Пасхи.

Причасний – дня (воскресний): «Хваліте Господа з Небес ...», і священномученика: «В пам'ять вічну ...».

15 ТРАВНЯ, понеділок

2 травня
за старим стилем

5-й тиждень після Пасхи. Свт. Афанасія Великого, архієп. Олександрійського (373). **Перенесення мощей блгвв. князів страсотерпців Бориса і Гліба, у св. хрещенні Романа і Давида (1072 і 1115).** Свт. Афанасія, патр. Царгородського, Лубенського, чудотворця (1654). Мчч. Єспера і Зої та дітей їх Кириака і Феодула (II). Блгв. і рівноап. царя Бориса, у св. хрещенні Михайла (907), який прийняв хрещення зі своїм народом у IX ст. (Болг.).

Ран. – Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Літ. – Діян., 30 зач., XII, 12 – 17. Ін., 32 зач., VIII, 42 – 51.

Блгвв. кнн.: Рим., 99 зач., VIII, 28 – 39. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Поліелейна служба благовірним князям Борису і Глібу звершується в поєднанні зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 5-ий – 3, і святих, глас той же – 5 (перші дві стихири – двічі).

«Слава» – святих, глас 6-ий: «Прийдіть, складімо хор ...», «І нині» – свята Тріоді (Переполювання), глас 8-ий: «У переполювання свято...»

Вхід. Прокимен дня. Паремії святих – 3.

На стиховні стихири святих, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – святих, глас 6-ий: «Прийдіть прославимо чудотворців...», «І нині» – свята Тріоді (Переполювання), глас 6-ий: «Свято переполювалося Твого...».

Після Трисвятого – тропар святих. «Слава і нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Переполювання, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар святих. «І нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний святих, глас 1-ий. «Слава» – інший сідальний святих, глас той же, «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий.

Після 2-ої кафизми – сідальний святих, глас 4-ий. «Слава» – інший сідальний святих, глас той же, «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий.

Поліелей. Величання святих із вибраним псалмом. Сідальний святих після поліелея, глас 8-ий: «Блаженна та земля...». «Слава» – інший сідальний святих після поліелея, глас той же: «До божественної краси...», «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас той же, або Богородичний Мінеї, глас той же: «О Пресвята Діво». Степенний – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен святих, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господу...». Євангеліє – Лк., зач. 106. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святих...». Стихира святих, глас 6-ий: «Сьогодні зійшовшись...».

Канони: свята Переполювання 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святих на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді глас 4-ий; сідальний святих, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святих (двічі). «Слава, і нині» – світільний Переполювання.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята Тріоді, глас 2-ий - 3 і святих, глас 1-ий - 3. «Слава» – святих, глас 6-ий, «І нині» – свята Тріоді, глас 8-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святих. «Слава і нині» – тропар Переполювання, глас 8-ий.

НА ЧАСАХ – тропар Переполювання. «Слава» – тропар святих.

Кондаки свята Тріоді і святих читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні першого канону Переполювання, пісня 7-а – 4 (з ірмосом), і святих, пісня 3-я – 4.

Після входу – тропар Переполювання, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар святих; кондак храму святого. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак Переполювання.

Прокимен, алиуарій і причасний – свята Переполювання і святих.

Апостол і Євангеліє – дня і святих.

Задостойник Пасхи.

16 ТРАВНЯ, вівторок

3 травня
за старим стилем

Мчч. Тимофія і Маври (бл. 286). Прп. Феодосія, ігум. Києво-Печерського (1074). Прп. Петра, чудотворця, єп. Аргоського (X).

Ікон Божої Матері: Успіння Києво-Печерської, принесеної з Царгорода (1073), Києво-Печерської (з предстоящими Антонієм і Феодосієм) (1085) та Свенської (1288).

Ран. – Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Літ. – Діян., 31 зач., XII, 25 – XIII, 12. Ін., 33 зач., VIII, 51 – 59.

Прп.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Поліелейна служба прп. Феодосія, ігумена Києво-Печерського звершується в поєднанні зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 1-ий – 3, і преподобного, глас 5-ий – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Прийдіть, зберімося всі...», «І нині» – свята Тріоді, глас 2-ий: «Коли прийшов еси...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 8-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас той же: «Наставника безлічі ченців», «І нині» – свята Тріоді, глас 3-ий: «Коли переполювалося свято...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава і нині» – Переполювання, глас той же.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Переполювання, глас 8-ий. (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – тропар Переполювання, глас той же.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 4-ий: «За покликанням Господа твого ти пішов...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий: «Воду премудрості...».

Після 2-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 8-ий: «Сліз потоками ти напоїв душу свою щедро, отче мудрий...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас той же: «Воду премудрості...».

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Феодосію, і шануємо святу пам'ять

твою, наставнику монахів і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-ий: «Від утроби матері воістину ти був освячений, Феодосію блаженний...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий: «Воду премудрості...». Степенний – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Чим воздам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – преподобного. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного...». Стихира преподобного, глас 8-ий: «На небо, живучи на землі...».

Канони: свята Переполювання 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і преподобного (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята Переполювання, глас 4-ий. Сідальний преподобного, глас 4-ий. «Слава» – інший сідальний преподобного, глас той же, «І нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 3-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята Тріоді, глас 2-ий – 3, і пре-

подобного, глас 2-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче ...», «І нині» – свята Тріоді, глас 4-й.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-й. «Слава і нині» – тропар Переполювання, глас той же.

НА ЧАСАХ – тропар Переполювання. «Слава» – тропар преподобного. Кондаки свята Тріоді і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні другого канону Переполювання, пісня 8-а – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 3-я – 4.

Після входу – тропар Переполювання, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар преподобного; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак Переполювання.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята Переполювання і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Задостойник Пасхи.

17 ТРАВНЯ, середа

4 травня

за старим стилем

Віддання свята Переполювання П'ятдесятниці. Мц. Пелагеї, діви Тарсійської (бл. 290). Сщмч. Еразма, єп. Формійського (303). Сщмч. Альвіана, єп. Анейського, та учнів його (304). Сщмч. Сильвана, єп. Газького, і з ним 40 мучеників (311).

Діян., 32 зач., XIII, 13 – 24. Ін., 18 зач., VI, 5 – 14.

Служба віддання свята Переполювання П'ятдесятниці завершується за Тріоддю

Примітка. Рядова служба Мінеї (преподобномучениці Пелагеї, діви Тарсійської) переноситься на повечір'я

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири свята Переполювання (з Тріоді), глас 4-й – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-й: «Свято переполювалися Твого, Христе, воскресіння ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята Тріоді, глас 1-ий і глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-й: «Коли переполювалися свято ...».

Після Трисвятого – тропар свята Переполювання, глас 8-й (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Переполювання, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 10-а і 11-а. Малі екстенії. Сідальні свята Тріоді (по двічі). «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: 1-й канон Переполювання, глас 4-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-й канон Переполювання, глас 8-ий, на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Переполювання: «Море висушив Ти...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий: «Стоячи посеред святилища ...». «Слава, і нині» – інший сідальний свята Тріоді, глас той же: «Премудрості воду і життя ...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Переполювання (з Тріоді), глас 4-ий.

На 9-й пісні – звичайне кадіння. «Чеснішу» не співаємо.

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята Тріоді: «Маючи чашу невичерпних дарів...». «Слава і нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята Тріоді, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас той же: «Просвітившись, браття ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята Переполювання, глас 8-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята Переполювання.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 1-го і 2-го канону Переполювання пісня 9-я – 8 (1-го канону – з ірмосом).

На вході: «... що воскрес із мертвих, співаємо Тобі ...».

Після входу – тропар свята Переполювання. «Слава, і нині» – кондак свята Переполювання.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – Переполювання.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник – ірмос 9-ої пісні 2-го канону Переполювання: «Невластиве матерям дівство ...».

18 ТРАВНЯ, четвер

5 травня

за старим стилем

Вмц. Ірини (I – II).

Икони Божої Матері «Невипивана чаша» (1878).

Діян., 35 зач., XIV, 20–27. Ін., 35 зач., IX, 39 – X, 9.

Служба вмц. Ірини не має святкового знака, завершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята Тріоді (Самарянці), глас 4-ий – 3, і мучениці, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 1-й: «До джерела...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 4-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-ий.

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...». «Слава» – тропар мучениці, глас той же, «І нині» – тропар Богородичний воскресний, глас той же.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий: «Світлу воскресіння проповідь...» (двічі). «Слава» – тропар мучениці, глас той же, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же

Кафізми 13-а і 14-а. Малі екстенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді, глас 4-ий: «Ти уразив Єгипет ...» з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і мучениці на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак мучениці, глас 4-ий; сідальний мучениці, глас 8-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний свята Тріоді. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирах Тріоді, глас 4-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 2-й.

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирах свята Тріоді, глас 4-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 3-ий.

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-ий. «Слава» – тропар мучениці, глас той же. «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар мучениці. Кондак тільки свята Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону свята Тріоді, пісня 1-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого; тропар мучениці, кондак храму святого. «Слава» – кондак мучениці, «І нині» – кондак свята Тріоді.

Прокимен і атилуарій – свята Тріоді

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте ...».

19 ТРАВНЯ, п'ятниця

6 травня за старим стилем

Прав. Іова Багатостраждального (бл. 2000 – 1500 до Р. Хр.). Прп. Іова Почаївського (1651). Мчч. Варвара, воїна, Вакха, Калимаха та Діонісія (бл. 362). Мч. Парфенія. Мч. Варвара, колишнього розбійника.

Діян., 36 зач., XV, 5 – 34. Ін., 37 зач., X, 17 – 28.

Прав.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Служба прав. Іова Багатостраждального не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихира на 6: свята Тріоді, глас 4-ий – 3, і праведного, глас той же – 3. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирах Тріоді, глас 4-й. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-ий: «Так говорить Господь ...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-й: «Світлюю воскресіння проповідь ...». «Слава» – тропар праведного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-й: «Світлюю воскресіння проповідь ...» (двічі). «Слава» – тропар праведного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони Тріоді, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і праведного на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві ...».

Катавасія по 3-й, 6-й, 8-й і 9-й піснях – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак праведного, глас 8-й; сідальний праведного, глас 3-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 4-й: «Нехай радіє небо...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді, глас 8-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята Тріоді: «Ти, що євреям виточив воду із каменя...».

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирах Тріоді, глас 4-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-ий: «Ісусе, Спас наш, Джерело Життєначала...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирах свята Тріоді, глас 4-й. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-й: «Коли явився ти у плоті...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-й: «Світлюю воскресіння проповідь...». «Слава» – тропар праведного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар праведного. Кондак тільки свята Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні від канону свята Тріоді, пісня 6-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар праведного; кондак храму святого. «Слава» – кондак праведного, «І нині» – кондак свята Тріоді.

Прокимен і атилуарій – свята Тріоді.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове прийміте ...».

20 ТРАВНЯ, субота

7 травня за старим стилем

Згадування появи на небі Хреста Господнього в Єрусалимі (351). Мч. Акакія, сотника (303). Прпп. Іоана Зедазнійського та учнів його: Авіва, єп. Некреського, Антонія Марткобського, Давида Гареджийського, Зинона Ілкатського, Фадея Степанцмидського, Ісе (Іесея), єп. Цилканського, Йосифа, єп. Алавердського, Ісидора Самтавійського, Михаїла Улумбійського, Пірра Бретського, Стефана Хирського і Шію Мгвімського (VI, Груз.).

Любецької (XI) та Жировицької (1470) ікон Божої Матері.

Діян., 37 зач., XV, 35 – 41. Ін., 38 зач., X, 27 – 38.

Хреста: 1 Кор., 125 зач., I, 18 – 24. Ін., 60 зач., XIX, 6 – 11, 13 – 20, 25 – 28, 30 – 35

Служба на честь появи на небі Хреста Господнього в Єрусалимі шестерична, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихира на 6: свята Тріоді, глас 1-й і глас 2-й – 3, стихира Хреста, глас 4-ий – 3. «Слава» – Хреста, глас 8-ий: «Сповістили Небеса ...», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирах свята Тріоді (воскресні), глас 4-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «Коли з явився ти...».

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-й. тропар Хреста, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар Хреста,

глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – тропар Хреста, глас 8-ий.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-ий.

Канони: свята Тріоді з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і Хреста на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді, глас 8-ий; сідальний Хреста, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Хреста, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Хреста (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Тріоді, глас 4-й – 4 (перша стихи-

ра – двічі). «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-ий.

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах свята Тріоді, глас 4-ий. «Слава, і нині» – свята Тріоді, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 4-й. «Слава, і нині» – тропар Хреста, глас 8-ий.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар Хреста. Кондак тільки свята Тріоді.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону Тріоді, пісня 9-а – 6 (з ірмосом).

Після входу – тропар воскресний, тропар Хреста, тропар храму Богородиці або храму святого; кондак Хреста. «Слава» – кондак храму святого, «І нині» – кондак свята Тріоді.

Прокимен і алуарій – свята Тріоді і Хреста.

Апостол і Євангеліє – дня і Хреста.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи.

21 ТРАВНЯ, неділя

8 травня
за старим стилем

6-та неділя після Пасхи, про сліпого. Глас 5.

Апостола і євангелиста Іоана Богослова (98 – 117). Прп. Арсенія Великого (449 – 450). Прпп. Арсенія Працелюбного (XIV) та Пімена, посника, (XII) Києво-Печерських, в Дальніх печерах.

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – Діян., 38 зач., XVI, 16 – 34. Ін., 34 зач., IX, 1 – 38.

Ап.: 1 Ін., 68 зач., I, 1 – 7. Ін., 61 зач., XIX, 25 – 27; XXI, 24 – 25.

Примітка. Співи Неділі про сліпого співаються протягом чотирьох днів: в неділю, понеділок, вівторок і середу.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихах на 10: воскресні, глас 5-ий – 3, і свята Тріоді (про сліпого), глас 2-й – 3 (перша стихира – двічі), і апостола – 4. «Слава» – свята Тріоді (про сліпого), глас 5-й: «Господи, проходячи дорогою ...», «І нині» – догматик, глас той же: «В Червоному морі ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3

На літїї стихах храму і стихах апостола. «Слава» – апостола, глас 4-ий: «Возліг ти на груди Христа...», «І нині» – свята Тріоді (про сліпого), глас 4-ий «Сліпий, для якого все життя було ніччю...».

На стиховні стихах воскресна, глас 5-ий: «Тебе, Спаси Христа, що тіло прийняв ...», і стихах Пасхи, глас той же (з їхніми приспіваними). «Слава» – апостола, глас 6-й: «Апостоле Христов...», «І нині» – свята Тріоді (про сліпого), глас 8-ий: «Сонце Правди Христе Боже ...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі) і тропар апостола, глас 2-й.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово ...» (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 2-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Радуйся, двері Господні ...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні (див. в Тріоді).

Поліелей. Величання апостола з вибраним псалмом. «Ангельський собор ...». Іпакої, глас 5-ий: «Мироносиці, видінням ангельським здивовані...». Сідальний – апостола після першої стихах, глас 1-й: «Христа учеником...», сідальний апостола після 2-ї стихах, глас 5-й: «Апостоли всі...», «Слава» – сідальний апостола після поліелею, глас 8-й: «Возліг ти на груди Ісусові...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Небесні Двері і кивот...». Степенний – антифони 5-го гласу. Прокимен, глас 5-й: «Воскресни, Господи Боже мій ...». Євангеліє воскресне 8-е. «Воскресіння Христове бачивши ...» (тричі). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: Пасхи з ірмосом і Богородичним на 6 (ірмоси по двічі), апостола на 4 і свята Тріоді (про сліпого) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Вознесіння: «Спасителю Богу ...» (глас 5-ий).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-й. сідальний апостола, глас 8-й. «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак свята Тріоді (про сліпого), глас 4-й: «На душевні очі осліплений ...», та ікос, глас той же: «Струміння премудрости невимовної...».

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзакостиларій Пасхи: «Плоттю заснувши ...». «Слава» – світільний апостола, «І нині» – свята Тріоді (про сліпого)

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах на 8: воскресні, глас 5-ий – 4, апостола, глас 8-й – 4. «Слава» – свята Тріоді (про сліпого), глас той же: «Хто опише силу Твою Христе ...», «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Днесь спасіння...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихах євангельська, глас 8-ий.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар апостола. Кондак свята Тріоді (про сліпого) і кондак апостола перемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді) і свята Тріоді (про сліпого), пісня 3-а – 4 і апостола, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола. «І нині» – кондак свята Тріоді.

Прокимен – Неділі про сліпого, глас 8-й: «Помоліться і воздайте Господеві Богу нашому»; стих: «Знаний Бог в Юдеї ...» і апостола, глас той же: «По всій землі землі розійшлося віщування їх, і в кінці вселенної слова їх», стих: «Небеса повідають славу Божу...»

Апостол і Євангеліє – Неділі про сліпого і апостола.

Алуарій – Неділі про сліпого, глас 8-ий: «Зглянься на мене, і помилуй мене»; стих: «Стопи мої направ ...» і апостола, глас 1-й: «Сповідують небеса чудеса Твої Господи»

Задостойник Пасхи.

Причасний – дня (воскресний) і апостола

22 ТРАВНЯ, понеділок

9 травня
за старим стилем

ПЕРЕНЕСЕННЯ МОЩЕЙ СЯТИТЕЛЯ І ЧУДОТВОРЦЯ МИКОЛАЯ З МИР ЛІКІЙСЬКИХ У М. БАР (1087).

Прор. Ісаї (VIII ст. до Р. Хр.). Мч. Христофора (бл. 250). Прп. Шіо Мгвїмського (VI, Груз.). Прп. Йосифа Оптинського (1911).

Ран. – Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Літ. – Діян., 39 зач., XVII, 1 – 15. Ін., 40 зач., XI, 47 – 57.

Свт.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23

Поліелейна або бдінна служба сятителя Миколая звершується в поєднанні зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 5-ий – 3, і сятителя, глас 8-ий – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – сятителя, глас 6-ий: «Святителів кра-су...», «І нині» – свята Тріоді, глас 2-ий: «Той, хто наро-дився сліпим...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії сятителя – 3.

На літїі стихири храму і сятителя, глас 2-й, глас 4-й і глас 8-й. «Слава» – сятителя, «І нині» – свята Тріоді.

На стиховні стихири сятителя, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – сятителя, глас 6-й: «Человіче Бо-жий...», «І нині» – свята Тріоді, глас 8-ий: «Проходячи мимо до храму...»

Після Трисвятого – на всенічному бдінні тропар сятителю(двічі) і богородиці(один раз), при поліелеї – тропар воскресний, глас 5-й: «Співбезпочаткове Слово», «Слава» – тропар сятителю, «І нині» – Богородичний во-скресний. глас той же.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-й(двічі). «Слава» – тропар сятителю, глас 4-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний свята Тріоді, глас 5-ий: «Хрест Господній похвалимо...» (двічі). «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 2-ої кафизми – сідальний сятителя, глас 4-ий: «Дивним показав Ти...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 5-й: «Раніше хреста Твого...», або Бого-родичний Мінеї, глас 4-й: «Нечистих помислів моїх без-одно...».

Поліелей. Величання сятителю з вибраним псалмом. Сідальний сятителя після поліелея, глас 1-ий: «Освятив-ши себе життям довершеним...» (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 5-й: «Раніше хреста Твого...», або Богородичний Мінеї, глас 1-й: «Безневїсна чиста Бого-родице...». Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу. Проки-мен сятителя, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Чим воздам Господеві за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – сятителя- Ін., зач. 35(від

половини).. «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами сятителя...». Стихира сятителя, глас 6-ий: «Насліднику Божий...».

Канони: свята Тріоді, глас 5-й, з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і сятителя (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день ...».

Після 3-ої пісні – кондак і ікос свята Тріоді, глас 4-й. Сі-дальний сятителя, глас 1-й(двічі). «Слава і нині» – сідаль-ний свята Тріоді, глас 8-й.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос сятителя, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний сятителя (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири сятителя глас 1-й і глас 2-й – 4, «Слава» – сятителя, глас 5-й: «Засурмімо сурмою піс-ні...», «І нині» – свята Тріоді, глас 2-й: «Все життя сліпого було для нього ніччю...»(див. на хвалітних).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар во-скресний, глас 5-й. «Слава» – тропар сятителя, глас 4-й. «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар сятителя. Кондаки свята Тріоді і сятителя читаються попе-ремінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні канону свята Тріоді, пісня 1-а – 4 (з ірмосом), і сятителя, пісня 3-я – 4.

Після входу – на всенічному бдінні – тропар воскресний, тропар храму Богородиці, тропар сятителя, «Слава» – кон-дак сятителя, «І нині» – кондак свята Тріоді. При поліелеї – тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар сятителя, кондак храму святого. «Слава» – кондак сятителя. «І нині» – кондак свята Тріоді.

Прокимен, алилуарій – свята Тріоді і сятителя.

Апостол і Євангеліє – дня і сятителя.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи.

23 ТРАВНЯ, вівторок

10 травня
за старим стилем

Апостола Симона Зилота (I). Свт. Симеона, єп. Володимирського і Суздальського, в Києві, у Ближніх печерах (1226). Мчч. Алфія, Філадельфа, Кипріана, Онисима, Еразма та інших (251). Мч. Ісихія Антіохійського (IV). Прп. Ісидори, юродивої (IV). Блж. Таїсії (V).

Києво-Братської ікони Божої Матері (1654).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Діян., 40 зач. (від половини), XVII, 19 – 28. Ін., 42 зач., XII, 19-36.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мф., 56 зач., XIII, 54 – 58.

Поліелейна служба ап. Симона Зилота звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 5-й – 3, і апостола, глас 4-ий – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас 2-ий, «І нині» – свята Тріоді, глас 8-ий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3.

На стиховні стихири апостола, глас 1-ий (зі своїми при-співаними). «Слава» – апостола, глас 6-ий, «І нині» – свята Трі-оді, глас 8-й.

Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-й. «Слава» – тропар апостола, глас 3-й, «і нині» – Богородичний воскресний по гласу «Слави».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-й (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-й, «і нині» – Богородичний воскресний по гласу «Слави»

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний апостола, глас 2-й (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 5-й.

Після 2-ої кафизми – сідальний апостола, глас 4-й. (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 5-й.

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / апостоле Христовий Симоне, / і шануємо стаждання і труди твої, / що ними ти потудився еси // у благовісті Христовім» і вибраний псалом: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Сідальний апостола після поліелей, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас той же. Степенний – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-й: «По всій землі розійшлося віщування їх і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Євангеліє – апостола. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостола Симона...». Стихира апостола, глас 6-й.

Канони: свята Тріоді, глас 5-й, з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Пасхи: «Воскресіння день ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Тріоді, глас 4-й; сідальний апостола, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-й.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята Тріоді

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята Тріоді, глас 5-й – 3, і апостола, глас 8-й – 3. «Слава» – апостола, глас 2-й, «і нині» – свята Тріоді, глас 8-й.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-й. «Слава» – тропар апостола, глас 3-й, «і нині» – Богородичний воскресний

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар апостола. Кондаки воскресні і апостола читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону Тріоді, пісня 9-а – 4 (з ірмосом), і апостола, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар храму Богородиці або храму святого, тропар апостола; кондак храму святого. «Слава» – кондак апостола, «і нині» – кондак свята Тріоді.

Прокимен, алилуарій – свята Тріоді і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи.

24 ТРАВНЯ, середа

11 травня
за старим стилем

Віддання свята Пасхи. Передсвято Вознесіння Господнього.

Сщмч. Мокія (бл. 295). **Рівноап. Кирила (869) та Мефодія (885), вчителів слов'янських. Прп. Софронія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII).** Свт. Никодима, архієп. Сербського (1325).

Ран. – Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Літ. – Діян., 41 зач., XVIII, 22 – 28. Ін., 43 зач., XII, 36 – 47.

Рівноап.: Евр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

Звершується служба віддання свята Пасхи.

Примітка: «У грецькій Квітній Тріоді, крім тієї чинопослідовності, яка є в слов'янській Тріоді, дається також інша для вівторка та середі цього тижня, в якій у вівторок співається служба віддання Неділі сліпого, а в середу – віддання Пасхи. З цієї чинопослідовності, служба віддання Пасхи на ранній і на Літургії у всьому подібна до пасхальної служби. На вечірні співаються стихири на «Господи, звизаю» воскресні, глас 1-й, на 6. «Слава, і нині» – «Всесвітню славу ...». На стиховні – стихири 1-го гласу «Стражданням Твоїм, Христе ...», потім стихири Пасхи. Відпуст вечірні пасхальний. Ця чинопослідовність належить для того, щоб надати відданню Пасхи ту ж урочистість, яку мають всі віддання великих свят. Часи також співаються пасхальні. Про передсвятковий канон Вознесіння сказано, що він співається, коли зволить настоятель».

Подаємо зразок звершення бдінної служби святих рівноапостольних Кирила і Мефодія, учителів слов'янських в поєднанні зі службою Тріоді

ПОЧАТОК ВЕЛИКОЇ ВЕЧІРНІ (і ранньої) такий самий, як в 1-й день Пасхи. Іерей, одягнувши епітрахиль і фелонь, з пасхальним трисвічником і Хрестом в лівій руці, з кадилом в правій руці, після початкового виголосу: «Слава Святій ...» (при відкритих царських вратах), співає: «Христос воскрес ...» (тричі). Хор також тричі повторює тропар. Іерей співає стихи пасхального початку: «Нехай воскресне Бог ...». Хор після кожного стиха: «Христос воскрес ...». Потім читається 103-й псалом. Звершується повне кадіння храму.

«Блажен муж» – 1-й антифон

На «Господи, звизаю» стихири на 10: свята Тріоді (про сліпого), глас 2-й, глас 4-й, глас 5-й і глас 8-й – 6, святих, глас 2-й – 4. «Слава» святих, глас 6-й: «Апостолам єдинокористу...», «і нині» – свята Тріоді, глас 8-й.

Вхід. Прокимен дня. Паремії святих – 3.

На літії стихири храму, «Слава» – святих, глас 8-й: «Світлосяним житієм вашим...», «і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Безневесна Діво...».

На стиховні стихири воскресна Тріоді, глас 5-й: «Тебе, втіленого Спаси Христа ...», і стихири Пасхи, глас той же (з їхніми приспіваними). «Слава» – святих, глас 8-й: «Радуйся, двойце свяченна...», «і нині» – Пасхи, глас 5-й: «Воскресіння день ...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-й (двічі) і «Богородице Діво...» (один раз)

НА РАННІЙ після виголосу: «Слава Святій ...» і пасхального початку (як і на вечірні) відразу: «Слава в вишніх Богу ...» і шестипсалміє.

На «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-й: «Співбезначальне Слово ...» (двічі). «Слава» – тропар святих, глас 4-й, «і нині» – Богородичний воскресний, по гласу «Слави»,

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальні воскресні, глас 5-й (див. в Неділю про сліпого). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же (див. в Неділю про сліпого).

Після 2-ої кафизми – сідальний свята Тріоді, глас 5-й: «Отцю і Духу Співбезначальний ...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Поліелей. Величання святих з вибраним псалмом. Сідальний – святих після 1-ої і 2-ої кафизми, «Слава» – сідальний святих після поліелей, глас 4-й: «Прийдіть, похвалами побожно вшануймо...», «і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 5-й: «Співбезначальне Отцю...». Степенний – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен святих: «Священники Твої...». Стих: «Слушайте це всі народи...». Євангеліє святих. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Псалом 50-й.

«Слава» – «Молитвами святих...». Стихири святих, глас 6-й: «Апостолам єдинодушних...».

Канони: Пасхи (Без Богородичних) на 6 (ірмоси по двічі) Ю святих на 4 і Тріоді (про сліпого) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Вознесіння: «Спасителю Богу ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святих, глас 3-ий, іпакой Пасхи, глас 4-й. «Слава» – сідальний святих, глас 4-й, «І нині» – сідальний свята Тріоді (про сліпого)

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Пасхи, глас 8-ий.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспіву Пасхи. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Пасхи. «Слава» – світільний святих, «І нині» – світільний свята Тріоді.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх (від позначки «на 4») стихири святих на 4 – 4(1 стихира двічі), стихира Пасхи, глас 5-й. «Слава» – святих, глас 6-й: «Просвітителів наших...», «І нині» – Пасхи, глас 5-й: «Воскресіння день ...» (в кінці «Христос воскрес ...» – один раз, як закінчення стихири).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний, глас 5-ий: «Співбезначальне Слово ...». «Слава» – тропар святих, глас 4-й, «І нині» – Богородичний воскресний, по гласу «Слави. Ектенії. Відпуст воскресний без Хреста: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

ЧАСИ звичайні (трюхпсалмні). На часах – тропар воскресний: «Співбезначальне Слово ...», «Слава» – тропар святих, кондаки Пасхи і святих читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ після виголосу «Благословенне Царство ...» – пасхальний початок (при відкритих царських вратах).

Антифони зображальні.

Блаженні з канону Пасхи, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і святих 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть, поклонімося ... що воскрес із мертвих, співаємо Тобі ...».

Після входу – тропар воскресний, тропар святих. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак Пасхи: «Хоч і до гробу ...».

Співається Трисвяте.

Прокимен Пасхи, глас 8-ий: «Цей день, його ж створив Господь...»; стих: «Прославляйте Господа ...» і святих, глас 7-й: «Чесна перед Господом...».

Алилуарій Пасхи, глас 4-й і святих, глас 2-й

Апостол і Євангеліє – дня і святих

Задостойник Пасхи.

Причасний Пасхи: «Тіло Христове ...» і святих

Закінчення Літургії (після «Нехай буде ім'я Господнє благословенне...» (тричі) і 33-го псалма) – як на Пасху.

25 ТРАВНЯ, четвер

12 травня за старим стилем

ВОЗНЕСІННЯ ГОСПОДНЄ.

Свт. Епіфанія, єп. Кіпрського (403), свт. Германа, патр. Константинопольського (740). Свт. Савина, архієп. Кіпрського (V), і Полувія, єп. Ринокирського (V).

Мучеників, що в долині Ферейдан (Іран) від персів постраждали (XVII) (Груз.) (*перехідне свято в день Вознесіння Господнього*).

Ран. – Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – Діян., 1 зач., I, 1 – 12. Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Бдіння служба свята звершується за Тріоддю.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафизми немає («Блажен муж» не співається).

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 6-ий – 10 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Від лона Отчого ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літії стихири свята, глас 1-ий і глас 4-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Господи, таїнство від віків...».

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Зійшов Бог ...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий: «Вознісся Ти у славі ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий: «Вознісся Ти у славі ...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний свята, глас 1-ий: «Ангели дивувалися ...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 2-ої кафизми – сідальний свята, глас 3-ий: «Предвічний Бог ...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, / Життєдавче Христе, і шануємо на небеса з пречистою Твоею плоттю Божественне вознесіння» і вибраний псалом: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках трубних». Сідальний свята після поліелей, глас 5-ий: «Той, Хто зійшов з небес...». «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-ий: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках сурмних»; стих: «Всі народи, заплещіть руками, викликніть Богові голосом радості...». Євангеліє – Мк., Зач. 71. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Мо-

литвами апостолів ...». Стихира свята, глас 6-й: «Днесь на небесах ...».

Канони: свята 1-ий (глас 5-й), з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-й (глас 4-й), з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним покритий мороком ...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий: «Сівши на хмари ...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак свята, глас 6-ий: «Сповнивши наше спасіння ...», та ікос, глас той же: «Ті, що земне для землі залишили ...».

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспіву свята. Перший приспів: «Величай, душе моя, Христа Життєдавця, що вознісся від землі на Небо».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята (тричі).

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири свята, глас 1-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Народився Ти ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий: «Вознісся Ти у славі ...» (один раз). Ектенії, і відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як Благий і Людинолюбний».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони свята.

Вхідний стих: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь — при звуках сурмних».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, глас 7-ий: «Вознесися на Небеса, Боже, і по всій землі слава Твоя»; стих: «Готове серце моє, Боже ...».

Апостол – Діян., Зач. 1.

Алилуарій, глас 2-ий: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь – при звуках сурмних»; стих: «Всі народи заплещіть руками ...».

Євангеліє – Лк., Зач. 114.

Задостойник свята – приспів та ірмос 9-ої пісні канону свята: «Тебе вищу розуму ...» (і до віддання).

Причасний свята: «Зійшов Бог при окликах радості, Господь — при звуках сурмних».

Замість «Ми бачили Світло Істинне ...» в період від Вознесіння до його віддання, за традицією, співається тропар Вознесіння. Відпуст свята (див. На ранній).

26 ТРАВНЯ, п'ятниця

13 травня
за старим стилем

Післясвятю Вознесіння. Мц. Гликерії, діви, і з нею Лаодикія, сторожа в'язничного (бл. 117). **Перенесення мощей прмч. Макарія, архім. Канівського, ігум. Пінського, Переяславського чудотворця (1688).** Мч. Олександра Римського (284 – 305). Св. Павсикакія, єп. Синадського (606). Св. Георгія, спов., з дружиною Іриною і дітьми (IX). Прп. Євфимія Іверського (1028, Груз.).

Діян., 42 зач., XIX, 1 – 8. Ін., 47 зач., XIV, 1 – 11.

Служба мц. Гликерії не має святкового знака і звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафизми немає

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді, глас 1-й – 3, і мучениці, глас 8-ий – 3. «Слава і нині» – Тріоді, глас 2-ий.

Вхід. Прокимен великий, глас 7-й: «Бог наш на небі...» зі стихами.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-й. «Слава і нині» - Тріоді, глас 6-й.

Після Трисвятого – тропар мучениці, глас 4-й. «Слава і нині» – тропар свята, глас той же

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята Вознесіння, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар мучениці, глас той же, «І нині» – тропар свята, глас той же.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії.

Сідальний Тріоді(двічі). Псалом 50-й.

Канони: свята Вознесіння 1-й, з ірмосом на 8(ірмоси по двічі) і мучениці на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої, 9-ої – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак мучениці, глас 3-й, сідальний мучениці, глас-4. «Слава, і нині» – сідальний свята Вознесіння, глас 8-й.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний

свята (двічі). «Слава, і нині» –світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-й. «Слава і нині» - Тріоді, глас 5-й

Після Трисвятого – тропар мучениці. «Слава і нині» - тропар свята.

НА ЧАСАХ – тропар Вознесіння. «Слава» – тропар мучениці. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону свята Вознесіння, пісня 1-а – 6(з ірмосом).

На вході – «...вознісся у славі...»

Після входу – тропарі і кондаки:

В храмі Господському – тропар свята, тропар мучениці. «Слава» - кондак мучениці, «І нині» - кондак свята.

В храмі Богородичному – тропар свята, тропар храму, тропар мучениці. «Слава» - кондак мучениці, «І нині» - кондак свята.

В храмі святого - тропар свята, тропар храму, тропар мучениці, кондак храму. «Слава» - кондак мучениці, «І нині» - кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний– свята

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Вознесіння.

27 ТРАВНЯ, субота

14 травня
за старим стилем

Мч. Ісидора (251). Прп. Микити, затворника Києво-Печерського, єп. Новгородського (1108). Мч. Максима (бл. 250). Прп. Серапіона Синдоніта (V). Свт. Леонтія, патр. Єрусалимського (1175).

Ярославської (Печерської) ікони Божої Матері (1823).

Діян., 43 зач., XX, 7 – 12. Ін., 48 зач., XIV, 10 – 21.

Служба мч. Ісидора не має святкового знака і звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді, глас 4-ий – 3, і мученика, глас той же – 3. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 6-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 7-ий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас той же.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас той же, «І нині» – тропар свята, глас той же.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята Вознесіння 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак мученика, глас 4-ий; сідальний мученика, глас 3-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Вознесіння, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята: «Ученики дивились...». «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 5-ий.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас той же.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 1-го канону свята (Вознесіння), пісня 1-а – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться... що вознісся у славі ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Вознесіння.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

28 ТРАВНЯ, неділя

15 травня за старим стилем

7-ма неділя після Пасхи, свв. отців І Вселенського собору. Глас 6.

Прп. Пахомія Великого (348). **Свт. Ісаї, єп. Ростовського, чудотворця (1090). Прп. Ісаї Києво-Печерського (1115).** Прп. Ахиллія, єп. Лариссійського (II).

Святкування **відновлення Михайлівського Золотоверхого собору (2000)** в м. Києві (перехідне святкування в останню неділю травня за новим стилем).

Ран. – Єв. 10-е, Ін., 66 зач., XXI, 1 – 14.

Літ. – Діян., 44 зач., XX, 16 – 18, 28 – 36. Ін., 56 зач., XVII, 1 – 13.

Воскресна служба звершується разом зі службами післясвята Вознесіння і святих отців (за Тріоддю).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 6-ий – 3, свята, глас той же – 3, і отців, глас той же – 4. «Слава» – отців, глас той же: «Таємничі сурми Духа...», «І нині» – догматик, глас той же: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії отців – 3.

На літії стихири свята, глас 1-ий: «Піднісшись на небеса...», «Слава» – отців, глас 3-ий: «Ви, святі отці, були охоронителями апостольських передань...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Господи, звершивши провидіння таїнство...».

На стиховні стихири воскресні, глас 6-ий. «Слава» – отців, глас 4-ий: «Молитовну пам'ять ...», «І нині» – свята, глас той же: «Господи, таїнство від віків...».

Після Трисвятого – тропар отців, глас 8-ий: «Препрославлений Ти, Христе Боже наш ...» (двічі), і тропар свята, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 6-ий (двічі). «Слава» – тропар отців, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, глас 6-ий: «Вільною і животворчою Твоею смертю, Христе...». Степенний – антифони 6-го гласу. Прокимен, глас 6-ий: «Господи, підними силу Твою ...». Євангеліє воскресне 10-е. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), свята Вознесіння 1-ий на 4 і отців на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним покритий роком ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята Вознесіння, глас 6-ий; сідальний отців, глас 4-ий: «Отці боговішані й воістину найблаженніші...». «Слава» – інший сідальний отців, глас той же: «Нікейський світлий град ...», «І нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак отців, глас 8-ий: «Апостолів проповідання і отців догмати ...» та ікос, глас той же: «Почуймо високе проповідання Церкви Божої...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу». (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 10-ий (див. В Тріоді). «Слава» – світільний отців, «І нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 6-ий – 4, і отців, глас той же – 4 (зі своїми приспіваними). «Слава» – отців, глас 8-ий: «Святих отців Собор ...», «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу ...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихири євангельська 10-а, глас 6-ий: «Після Твого зішестя ...» (див. в Тріоді).

НА ЧАСАХ На 1-му і 6-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар свята. Кондак свята.

На 3-му і 9-му часі – тропар воскресний. «Слава» – тропар отців. Кондак отців.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (див. в Тріоді), 1-го канону свята Вознесіння, пісня 4-а – 4, і отців, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклоніться... що воскрес із мертвих ...».

Після входу – тропар воскресний, тропар свята, тропар отців. «Слава» – кондак отців, «І нині» – кондак свята.

Прокимен – Пісня отців, глас 4-ий: «Благословенний Ти, Господи Боже отців наших ...»; стих: «Бо праведний Ти у всьому, що створив».

Апостол і Євангеліє – Неділі 7-ої після Пасхи.

Алилуарій, глас 1-ий: «Бог богів, Господь, промовив ...»; стих: «Зберіть до Мене святих Моїх...».

Задостойник Вознесіння.

Причасний воскресний: «Хваліте Господа з Небес ...», і отців: «Радуйтеся, праведні ...».

Відпуст воскресний: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

29 ТРАВНЯ, понеділок

16 травня
за старим стилем

7-й тиждень після Пасхи.

Прп. Феодора Освяченого (368). Прпп. отців, що в лаврі свт. Савви були побиті (614). Свт. Олександра, єп. Єрусалимського (213 – 250). Мчч. Віта, Модеста і Крискентії (бл. 303). Блж. отроковиці Музи (V). Свт. Георгія II, єп. Митиленського (IX).

Діян., 45 зач., XXI, 8 – 14. Ін., 49 зач., XIV, 27 – XV, 7.

Служба прп. Феодора Освяченого не має святкового знака і звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді (отців), глас 6-ий – 3, і преподобного, глас той же – 3. «Слава» – Тріоді (отців), глас той же, «І нині» – Тріоді (свята), глас той же.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді (отців), глас 6-ий: «Зібравши всю душевну творчість ...». «Слава» – Тріоді (отців), глас 3-й, «І нині» – Тріоді (свята), глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар отців, глас 8-ий: «Препрославлений Ти, Христе Боже наш ...». «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий: «Вознісся Ти у славі ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята Вознесіння 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 2-й, сідальний преподобного, глас 3-й. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-й.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Вознесіння, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді (свята), глас 2-ий. «Слава і нині» – Тріоді (свята), глас 2-й.

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 1-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-й.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар преподобного. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 2-го канону свята (Вознесіння), пісня 5-а – 6 (з ірмосом)

На вході – «Прийдіть поклоніться... що вознісся у славі...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Вознесіння.

30 ТРАВНЯ, вівторок

17 травня
за старим стилем

Ап. Андроника і св. Юнії (I). Мчч. Солохона, Памфамира і Памфалона, воїнів (284 – 305). Свт. Стефана, патр. Константинопольського (893).

Діян., 46 зач., XXI, 26 – 32. Ін., 53 зач., XVI, 2 – 13.

Служба ап. Андроника не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді, глас 4-ий – 3, і апостола, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 4-ий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 4-ий.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-й, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята Вознесіння 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і апостола на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак апостола, глас 2-ий; сідальний апостола, глас 4-й. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Вознесіння, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 4-й.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар апостола. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 1-го канону свята (Вознесіння), пісня 6-а – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться... що вознісся у славі...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тро-

пар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Вознесіння.

31 ТРАВНЯ, середа

18 травня
за старим стилем

Пам'ять свв. отців сімох Вселенських соборів. Мчч. Феодота Анкирського, Петра, Діонісія, Андрія, Павла, Христини (249 – 251) і мцц. сімох дів: Олександри, Текуси, Клавдії, Фаїни, Євфрасії, Матрони і Юлії (303). Мчч. Симеона, Ісаака і Вахтисія (IV), Іраклія, Павлина і Венедима, Давида і Таричана (693, Груз.). Прп. Додо Давидо-Гареджийського (596, Груз.) (*перехідне святкування в середу після Вознесіння*).

Діян., 47 зач., XXIII, 1 – 11. Ін., 54 зач., XVI, 15 – 23.

Служба мч. Феодота Анкирського і мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою Тріоді.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мученика Феодота, глас 1-й – 3, і мучеників, глас 4-й – 3. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 5-ий: «Прийдіть, зібрання вірних ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Тріоді, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас 5-ий.

Після Трисвятого – тропар свята Тріоді, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні Тріоді (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята Вознесіння 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мученика Феодота на 4 і мученикам на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мучеників).

Після 3-ої пісні – кондак мученика Феодота, глас 2-ий; сідальний мученика Феодота, глас 4-ий. «Слава» – сідальний мучеників, глас той же, «і нині» – сідальний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Вознесіння, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Тріоді, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Тріоді, глас той же.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар свята. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 2-го канону свята (Вознесіння), пісня 7-а – 6 (з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклоніться... що вознісся у славі...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята. «Слава» – кондак мученика Феодота, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму. «Слава» – кондак мученика Феодота, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак мученика Феодота, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Вознесіння.

1 ЧЕРВНЯ, четвер

19 травня
за старим стилем

Сщмчч. Патрикія, єп. Пруського, і з ним трьох пресвітерів: Акакія, Менандра і Полієна (бл. 100). Мч. Калуфа Єгиптянина (284 – 303). **Прп. Іоана, єп. Готського (VIII).** Прп. Давида Гареджийського (VI – VII, Груз.) (*перехідне святкування в четвер після Вознесіння*).

Діян., 48 зач., XXV, 13 – 19. Ін., 55 зач., XVI, 23 – 33.

На цей день із суботи переноситься служба на честь святих рівноапостольних Константина і Єлени. У такому разі на літургії читання дня та рівноапостольних: Діян., 49 зач., XXVI, 1 – 5, 12 – 20. Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Служба сщмчч. Патрикія, єп. Пруського не має святкового знака і переноситься на службу повечір'я.

НА ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Тріоді, глас 4-ий – 3, і святих, глас той же – 5. «Слава» – святих, глас 2-й, «І нині» – Тріоді, глас 6-ий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії святих – 3.

На стиховні стихири святих (зі своїми приспівами), глас 2-й. «Слава» – святих, глас 8-й: «Світло пресвітле...», «І нині» – Тріоді, глас 8-ий: «Піднявшись на небеса...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-й.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святих, глас 8-й, «І нині» – тропар свята, глас 4-й.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний святих (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді, глас 5-ий.

Після 2-ої кафизми – сідальний святих (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді, глас 8-ий.

Поліелей. Величання святих і вибраний псалом. Сідальний святих після полієлая (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді. Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святих, глас 4-ий: «Возніс Я вибраного...»; стих: «Бо рука Моя захистить...». Євангеліє від Іоана, 36 зач. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святих ...», «І нині» – молитвами Богородиці. Стихира святих, глас 2-ий: «Благочестивого Костянтина пам'ять...».

Канони: свята Вознесіння 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святих на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Вознесіння: «Спасителю Богу ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос Вознесіння, глас 6-ий; сідальний святих, глас 8-й. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос святих.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святих. «Слава» – інший світільний святих, «І нині» – світільний свята. (див. на свято Вознесіння).

«Все що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирі на 6: Тріоді, глас 2-ий – 3 (див. На стиховні ранньої), і святих, глас 8-ий – 3. «Слава» – святих, глас 8-ий: «Цар над Царями...», «І нині» – свята Тріоді, глас 7-ий. (див. на стиховні ранньої).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святих, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-й.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святих. Кондаки свята і святих читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні 1-го канону свята (Вознесіння), пісня 8-а – 4 (з ірмосом), і святих, пісня 6-я – 4.

На вході - «Прийдіть поклонітесь... що вознісся у славі ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар святих. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар святих. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святих; кондак храму. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята (див. на Літургії в свято Вознесіння) і святих.

Апостол і Євангеліє – дня і святих.

Задостойник Вознесіння.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

2 ЧЕРВНЯ, п'ятниця

20 травня
за старим стилем

Віддання свята Вознесіння Господнього. Мчч. Фалалея, Олександра і Астерія (бл. 284). Мч. Аскалона (бл. 287). **Знайдіння мощей святителя Олексія, митр. Київського і всієї Руси, чудотворця (1431).**

Діян., 50 зач., XXVII, 1 – 44. Ін., 57 зач., XVII, 18 – 26.

Звершується славослівна служба віддання свята Вознесіння Господнього (за Тріоддю).

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихирі свята (див. в сам день свята), глас 6-ий – 6 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Від лона Отчого Ти не відлучався...».

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Зійшов Бог при окликах радості...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: Вознесіння 1-ий, глас 5-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-ий, глас 4-ий, з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним покритий ...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 6-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспіви свята. Перший приспів: «Величай, душе моя, Христа Життедавця, що вознісся від землі на Небо».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирі свята, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Народився Ти ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у славі вознісся від нас на Небо і сів праворуч Бога і Отця...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, пісня 9-а – 8 (обох канонів, 1-го канону – з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклонітесь... що у славі вознісся ...».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник Вознесіння.

3 ЧЕРВНЯ, субота

21 травня
за старим стилем

Троїцька поминальна субота. Звершуємо пам'ять всіх від віку спочилих православних християн – отців, матерів, братів і сестер наших.

Рівноап. царя Константина (337) і матері його цариці Єлени (327). Блгв. кн. Константина (1129) та дітей його Михаїла і Феодора, Муромських чудотворців.

Діян., 51 зач., XXVIII, 1 – 31. Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

За спокій: 1 Кор., 163 зач., XV, 47 – 57. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Служба за Квітною Тріоддю.

Примітка. Заупокійна служба Троїцької батьківської суботи, згідно з Типіконом, звершується, «у всьому подібно до того, як вказано в суботу м'ясопусну», включаючи співвідношення заупокійних текстів Тріоді з співанням системи Октоїха. Щорічно Троїцька поминальна субота припадає на один і той же день періоду співу Квітної Тріоді – суботу 7-го тижня після Пасхи, тому заупокійні піснеспіви Тріоді щорічно з'єднуються зі співами Октоїха 6-го гласу, чинного в дану седмицю.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мученичні (з Тріоді), глас 6-ий – 3, і Тріоді, глас 8-ий – 3. «Слава» – Тріоді, глас той же: «Плачу і ридаю...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не убожить...».

Входу немає. Замість прокимна – «Алилуя», на 8-ий глас, із заупокійними стихами (див. в Квітній Тріоді) – стих 1-ий: «Блаженні, ті, кого обрав і прийняв ти, Господи»; стих 2-ий: «І пам'ять про них з роду в рід».

На стиховні стихири з Тріоді, глас 6-ий (із заупокійними приспівами, див. Тріодь). «Слава» – Тріоді, глас той же: «Початком і складовою моєї істоти було Божественне Твоє повеління...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Молитвами Тієї, що народила Тебе, Христе...».

Після Трисвятого – тропар, глас 8-ий: «Глибина мудрості...», «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же: «Тебе стіну, і пристанище...».

НА РАННІЙ замість «Бог Господь» – «Алилуя» на глас 8-ий, із заупокійними стихами.

Тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же: «Тебе стіну і пристановище...».

Кафізма 16-а. Мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Сідальні з Тріоді, глас 6-ий.

Кафізма 17-а, ділиться на дві статті, співається, за Уставом, на 5-ий глас, без «заходу» («Господи, помилуй» (3), «Слава, і нині»); до кожного стиха 1-ої статті співається приспів: «Благословен еси, Господи, навчи мене заповітів Твоїх», до стихів 2-ої статті приспів: «Спасе, спаси мене».

Перша стаття починається співом: «Блаженні непорочні...».

Після 91-го стиха хор співає (з приспівом) 92-ий і 93-ий стихи.

Потім виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом). Після виголосу: «Бо ти еси Воскресіння...» хор починає співати другу статтю: «Твій – я, спаси мене...». Ієрей з дияконом (або диякон) звершують, за традицією, мале кадіння (тетрапод навкруги, іконостас, хори, народ, місцеві ікони іконостасу, тетрапод спереду, тобто з західної сторони).

Останні стихи: 175-ий і 176-ий – по тричі, і відразу – тропарі після Непорочних, глас 5-ий: «Собор святих...», під час яких священник з дияконом звершують, за звичаєм, повне кадіння всього храму.

Потім виголошується мала заупокійна ектенія (за звичаєм, з кадилом). Після виголосу співається сідальний Тріоді, глас 5-ий: «Упокой, Спасе наш...», «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же: «Христе Боже, Ти Від Діви засяяв...». Псалом 50-ий.

Канони: храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і Тріоді на 8.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія Тріоді: «Пісню заспіваймо...».

Співається 2-а пісня канону, на 8 (Ірмос двічі, тропарі на 6, приспів до тропарів: «Упокой, Господи, душі спочилих

рабів Твоїх», до останніх тропарів – «Слава» і «І нині»). В кінці цієї пісні катавасія – той же ірмос.

Після 3-ої пісні – мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Сідальний Тріоді, глас 5-ий. «Слава» – той же сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же.

Після 6-ої пісні – мала заупокійна ектенія. Кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокой...», та ікос, глас той же.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Мала ектенія (звичайна, а не заупокійна). Екзопостиларій Тріоді: «Пам'ять звершуючи...». «Слава, і нині» – Богородичний Тріоді: «Солодкість Ангелів...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Тріоді, глас 6-ий – 4. «Слава» – Тріоді, глас 2-ий: «Як квітка в'яне...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас 6-ий: «Ти еси Бог наш...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири з Тріоді, глас 6-ий (із заупокійними стихами, див. Тріодь). «Слава» – Тріоді, глас той же: «Болістю стало для Адама...», «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Стала Ти...».

Після Трисвятого – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...», «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же: «Тебе стіну і пристановище...».

Ектенія потрійна: «Помилуй нас, Боже...». Диякон: «Премудрість». Хор: «Благослови». Ієрей: «Сущий благословенний...». Хор: «Утверди, Боже...». Читається 1-ий час, і відпуст.

НА ЧАСАХ – тропар: «Глибиною мудрості...». Кондак: «Зі святими упокой...».

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні канону Тріоді, пісня 3-я (з ірмосом) і 6-а – 8.

На вході – «... спаси нас, Сину Божий, у святих Дивний Ти...».

Після входу – тропар, глас 8-ий: «Глибиною мудрості...». «Слава» – кондак, глас той же: «Зі святими упокой...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Тебе стіну...».

Прокимен заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві перебуватимуть», зі стихом: «До Тебе, Господи, підношу душу мою...».

Апостол дня – Діян., Зач. 51, і за упокій – 1 Кор., Зач. 163 (за Тріоддю), або 1 Сол., Зач. 270 (за богослужбовим Апостолом).

Алилуарій: «Блаженні, ті, кого обрав...», зі стихом.

Євангеліє дня – Ін., Зач. 67, і за упокій – Ін., Зач. 21 (за Тріоддю), або Ін., Зач. 16 (за богослужбовим Євангелієм).

Причасний: «Блаженні, ті, кого обрав...».

Замість «Ми бачили Світло Істинне...» прийнято співати тропар «Глибиною мудрості...».

4 ЧЕРВНЯ, неділя

22 травня за старим стилем

8-ма неділя після Пасхи. Глас 7.

ДЕНЬ СЯТОЇ ТРОЙЦІ, П'ЯТДЕСЯТНИЦЯ.

Мчч. Василіска (бл. 308). Пам'ять II Вселенського собору (381). Мч. Іоана-Володимира, кн. Сербського (1015).

Ран. – Ін., 65 зач., XX, 19 – 23.

Літ. – Діян., 3 зач., II, 1 – 11. Ін., 27 зач., VII, 37 – 52; VIII, 12.

Бдіння служба свята звершується за Тріоддю.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий – 10 (перша і четверта стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Прийдіть, люди...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літії стихири свята, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Коли Ти, Господи, послав Духа Твого апостолам...».

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Колись змішав Бог мови народів...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий: «Благословен еси, Христе Боже наш...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Життя-давче Христе, і шануємо Всесвятого Духа Твого, що Його від Отця послав еси Божественним ученикам Твоїм», і вибраний псалом. Сідальний свята після поліелея, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Дух Твій Благий наставить мене на землю правди»; стих: «Вислухай, Боже, молитву мою, і не зневажай мене». Євангеліє – Ін., Зач. 65. «Воскресіння Христове бачивши...» не співається, але відразу після прочитання Євангелія – псалом 50-ий. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира свята, глас 6-ий: «Царю Небесний...».

Канони: свята 1-ий, глас 7-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-ий, глас 4-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після кожної пісні – спочатку ірмос 1-го канону (в першій пісні – «Морем покрив...»), потім 2-го (в першій пісні – «Божественним покритий...»).

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий: «Спасові улюблені...». «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак свята, глас 8-ий: «Коли Ти зійшов, мови змішав...», та ікос, глас той же: «Швидке й необхідне подай утішення...».

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.) За традицією, приспів до 9-ї пісні канону: «Апостоли, зішестя Утішителя бачачи, здивувалися, як у вигляді вогнених язиків явився Дух Святий».

Після 9-ої пісні «Свят Господь Бог наш» не виголошується, а співається світільний свята: «Всесвятий Душе...» (двічі). «Слава, і нині» – інший світільний свята: «Світло — Отець...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири свята, глас 4-ий – 6 (кожна стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Царю Небесний...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий (один раз). Ектенії і відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогнених язиків з Неба послав Пресвятого Духа на святих Своїх учеників і апостолів, молитвами Пречистої Своєї Матері, святих славних і всехвальних апостолів, і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і людинолюбний».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони свята.

Вхідний стих: «Вознесися, Господи, силою Твоєю, будемо оспівувати і прославляти сили Твої».

Примітка. Перед виголошенням вхідного стиха слід виголошувати «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Замість Трисвятого – «Усі ті, що в Христа...».

Прокимен, глас 8-ий: «По всій землі розійшлося вішчання їх і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь».

Апостол – Діян., Зач. 3.

Алилуя, глас 1-ий: «Словом Господнім небеса утвердилися...»; стих: «З Неба поглянув Господь...».

Євангеліє – Ін., Зач. 27.

Задостойник – ірмос 9-ої пісні 2-го канону свята: «Радуйся, Царице ...» (до віддання).

Причасний – свята: «Дух Твій Благий наставить мене на землю правди».

Після «Спаси, Боже, людей Твоїх ...» співаємо: «Ми бачили Світло Істинне...».

Відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогнених язиків...» (як на ранній).

За сформованою давньої богослужбовою практикою, одразу після відпусту Літургії царські врата і завіса закриваються, і звершується 9-ий час та велика вечірня.

В кінці 9-ого часу відкривається завіса. Перед великою вечірню дзвонять, як у великі свята. Початковий виголос вечірні: «Благословенний Бог наш...». Читець: «Царю Небесний». Початковий псалом (читається). Іерей читає світільні молитви на солії перед царськими вратами. Ектенія велика з додатком після прохання «За подорожніх...» особливих прохань (див. в Квітній Тріоді). Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 4-ий – 6 (див. На хвалітні ранньої; кожна стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Царю Небесний ...».

Вхід. Прокимен великий, глас 7-ий: «Хто Бог великий, як Бог наш? Ти еси Бог, що твориш чудеса », зі стихами (за звичаєм).

Після прокимна диякон виголошує: «Ще і ще, схиливши коліна, Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй» (тричі).

Іерей читає першу молитву.

Ектенія потрійна: «Промовмо всі...». Виголос: «Бо Ти милостивий...».

Диякон: «Ще і ще, схиливши коліна...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі).

Іерей читає другу молитву.

«Сподоби, Господи...».

Диякон: «Ще і ще, схиливши коліна...». Хор: «Господи, помилуй» (тричі).

Іерей читає третю молитву.

Царські врата зачиняються.

Ектенія: «Доповнімо вечірню...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири свята, глас 3-ий: «Нині явним знаменням...» (Зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Прийдіть, люди...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий: «Благословен еси, Христе Боже наш...» (один раз). На спів тропаря, за звичаєм, відкриваються царські врата.

Виголос: «Премудрість», та інше за звичаєм.

Відпуст з відкритих царських врат: «Христос, що з Отчого і Божественного лона принизив Себе...».

5 ЧЕРВНЯ, понеділок

23 травня
за старим стилем

1-й тиждень після П'ятдесятниці. Загальниця.

День Святого Духа.

Прп. Михайла, спов., еп. Синадського (821). Прмч. Михайла, чорноризця (IX). **Знайдений мощей свт. Леонтія, еп. Ростовського (1164). Прп. Єфросинії, ігум. Полоцької (1173).**

Кіпрської ікони Божої Матері (перехідне святкування в День Святого Духа).

Еф., 229 зач., V, 8 – 19. Мф., 75 зач., XVIII, 10 – 20.

Служба рядових святих переноситься на повечір'я вівторка П'ятидесятниці.

НА МАЛОМУ ПОВЕЧІР'І співається канон Святому Духу (див. в Квітній Тріоді).

На полуношницю після 1-го Трисвятого – тропар свята, після 2-го – кондак свята. «Господи, помилуй» (12) і малий

відпуст (заупокійна молитва «Пом'яни, Господи ...» не промовляється).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним покритий ...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий: «Всесвятий Дух ...» (див. в Тріоді, на ранній Понеділка Святого Духа). «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята (двічі). «Слава, і нині» – інший світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирах свята (див. в Тріоді, на ранній Понеділка Святого Духа), глас 2-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Колись народи ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий (один раз).

Ектенії, і відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...»

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

Вхідний стих П'ятидесятниці: «Вознесися, Господи, силою Твоею, будемо оспівувати і прославляти сили Твої».

Примітка. Перед виголошенням вхідного стиха слід виголошувати «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх ...», зі стихом.

Апостол – Еф., Зач. 229. Євангеліє – Мф., Зач. 75.

Задостойник П'ятидесятниці.

Причасний: «Дух Твій Благий ...».

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вигляді вогненних язиків...».

Примітка. У тиждень П'ятидесятниці на повечір'ї канон Пресвятої Богородиці не співається (див.: Квітна Тріодь, «У понеділок Святого Духа», «див»).

6 ЧЕРВНЯ, вівторок

24 травня
за старим стилем

Прп. Симеона стовпника на Дивній горі (596). Мчч. Мелетія Стратилата, Стефана, Іоана, Серапіона, єгиптянина, Калиника, волхва, Феодора і Фавста і з ними 1218 воїнів з дружинами і дітьми (218).

Рим., 79 зач., I, 1 – 7, 13 – 17. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 13.

Прп.: Кол., 258 зач., III, 12 – 16. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Служба преподобного Симеона стовпника шестерична, звершується поєднанні зі службою післясвята П'ятидесятниці (Тріоді).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихира на 6: Тріоді, глас 1-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий, «І нині» – Тріоді, глас 1-ий.

Входу немає. Прокимен дня

На стиховні стихира Тріоді, глас 2-й. «Слава» – преподобного, глас той же «І нині» – Тріоді, глас 1-ий.

Після Трисвятого – тропар преподобного глас 1-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 1-ий, «І нині» – тропар свята, глас 8-й.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії.

Сідальні Тріоді (двічі)

Псалом 50.

Канони: свята 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси конону Мінеї

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий; сідальний преподобного, глас той же (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний

преподобного (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихира Тріоді, глас 2-й. «Слава» – преподобного, глас 6-й. «І нині» – Тріоді, глас 1-й.

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 1-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар преподобного. Кондаки тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята (обох канонів), пісня 1-а – 4 (1-го канону – з ірмосом), і преподобного, пісня 3-я (або 6-а) – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... Спаси нас, Утішителю Благий ...».

Після входу :

В Господському храмі – тропар свята, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

В храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

В храмі святого – тропар свята, тропар храму святого, тропар преподобного; кондак храму святого. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Задостойник П'ятидесятниці.

7 ЧЕРВНЯ, середа

25 травня
за старим стилем

Третє знайдення глави Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана (бл. 850). Сщмч. Ферапонта, єп. Кіпрського (IV). **Свт. Інокентія, архієп. Херсонського (1857).**

Ран. – Лк., 31 зач., VII, 17 – 30.

Літ. – Рим., 80 зач., I, 18 – 27. Мф., 12 зач., V, 20 – 26.

Предтечі: 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Мф., 40 зач., XI, 2 – 15.

Звершення поліелейної служби знайдення глави Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана в поєднанні зі службою післясвятя П'ятидесятниці.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята Тріоді, глас 1-ий – 3, і Предтечі, глас 8-ий – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – Предтечі, глас 6-й: «Скарб Божественних дарів ...», «І нині» – свята Тріоді, глас 2-ий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії Предтечі – 3.

На стиховні стихири Предтечі, глас 1-ий (зі своїми приспіваними) і стихири Тріоді, глас 4-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – Предтечі, глас 2-ий, «І нині» – свята Тріоді, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий(двічі). «Слава» – тропар Предтечі, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 8-ий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний Предтечі, глас 4-ий. (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 5-ий.

Після 2-ої кафизми – сідальний Предтечі, глас 4-ий. (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий.

Поліелей. Величання Предтечі: «Величаємо тебе, / Хрестителю Спасів Іоане, / і шануємо всі чесноі твоєї глави // знайдення» і вибраний псалом: «Пом'яни, Господи, Давида, і всю лагідність його...». Сідальний Предтечі після поліелея, глас 4-й (двічі). «Слава» – інший сідальний Предтечі після поліелея, глас 8-ий: «і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Предтечі, глас 4-й: «Там вирощу ріг Давидові, приготую світильник помазаному Моєму»; стих: «Пом'яни Господи Давида і всю лагідність його». Євангеліє – Предтечі Лк. 31 Зач. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Хрестителя Господнього Іоана ...». Стихира Предтечі, глас 6-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), і Предтечі на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним покритий ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий; сідальний Предтечі, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята Тріоді, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний Предтечі (двічі). «Слава, і нині» – світильний свята Тріоді.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Предтечі, глас 5-й – 4. «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «Всечесну главу Хрестителя Твого Господи ...», «І нині» – свята Тріоді, глас 6-ий: «Царю Небесний».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар Предтечі. Кондаки свята Тріоді і Предтечі читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону Предтечі пісня 3-я – 4, і пісня 6-а – 4.

Після входу :

В Господському храмі – тропар свята, тропар Предтечі. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак свята.

В храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар Предтечі. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак свята.

В храмі святого – тропар свята, тропар Предтечі, тропар храму святого. Кондак Предтечі. «Слава» – кондак храму святого, «І нині» – кондак свята.

Прокимен і алуарій – свята Тріоді і Предтечі.

Апостол і Євангеліє – дня і Предтечі.

Задостойник свята П'ятидесятниці.

Причасний – свята і Предтечі.

8 ЧЕРВНЯ, четвер

26 травня
за старим стилем

Апп. від 70-х Карпа й Алфея (I). Мчч. Аверкія та Єлени (I). Прп. Іоана Психаїта, сповідника (IX). Мч. Георгія Нового (1515).

Ікони Божої Матері «Споручниця грішних», Корецької (1622) (перехідне святкування в четвер 1-го тижня після П'ятдесятниці).

Рим., 81 зач., I, 28 – II, 9. Мф., 13 зач., V, 27 – 32.

Служба апостола Карпа не має святкового знака, звершується в поєднанні зі службою післясвятя П'ятдесятниці (Тріоді).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Тріоді, глас 4-ий – 3, і апостола, глас 1-ий – 3. «Слава і нині» – Тріоді, глас 7-ий.

Входу немає. Прокимен дня

На стиховні стихири Тріоді, глас 1-й. «Слава і нині» – Тріоді, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар апостола глас 1-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «І нині» – тропар свята, глас 8-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії.

Сідальні Тріоді(двічі)

Псалом 50.

Канони: свята 1-й з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і апостола на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси конону Мінеї

Після 3-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 4-ий; сідальний апостола, глас 3-й. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий.
 На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».
 Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – світільний свята.
 «Все, що дише ...» і хвалітні псалми.
 Читається повсякденне славослів'я.
 На стиховні стихири: Тріоді, глас 6-й. «Слава і нині» – Тріоді, глас 2-й.
 Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-ий.
НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар апостола. Кондаки тільки свята.
НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята (обох канонів), пісня 5-а – 1 (1-го канону – з ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклонімся... Спаси нас, Утішителю Благий ...».
 Після входу :
 В Господському храмі – тропар свята, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.
 В храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.
 В храмі святого – тропар свята, тропар храму святого, тропар апостола; кондак храму святого. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.
 Прокимен, алилуарій і причасний – свята.
 Апостол і Євангеліє – дня.
 Задостойник П'ятдесятниці.

9 ЧЕРВНЯ, п'ятниця

27 травня
за старим стилем

Сщмч. Ферапонта, еп. Сардійського (III). Мчч. Феодори, діви, і Дидима, воїна (304). **Перенесення мощей свт. Київських: Кипріяна, Фотія та Іони (1472). Прав. Іоана Руського, сповідника (1730).**

Рим., 82 зач., II, 14 – 29. Мф., 14 зач., V, 33 – 41.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби прав. Іоана Руського, сповідника, в поєднанні зі службою післясвята П'ятидесятниці (Тріоді).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.
 На «Господи, взиваю» стихири на 8: Тріоді, глас 4-ий – 3, і сповідника, глас той же – 5. «Слава» – сповідника, «І нині» – Тріоді, глас 2-ий.
 Вхід. Прокимен дня. Паремії сповідника – 3.
 На стиховні стихири сповідника (зі своїми приспіваними), або стихири Тріоді, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – сповідника, «І нині» – Тріоді, глас 6-ий.
 Після Трисвятого – тропар сповідника, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-й.
НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар сповідника, глас 4-й, «І нині» – тропар свята, глас 8-й.
 Кафизми 19-а і 20-а. Малі екстенії.
 Після 1-ої кафизми – сідальний сповідника (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді, глас 1-ий.
 Після 2-ої кафизми – сідальний сповідника (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді, глас 8-ий.
 Поліелей. Величання сповідника і вибраний псалом. Сідальний сповідника після поліелея (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Тріоді. Степенний – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен сповідника, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє від Луки, 64 зач. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами праведного сповідника Іоана ...». Стихира сповідника, глас 6-ий: «Праведний Іоане, вірний рабе Христа Бога ...».
 Канони: свята П'ятидесятниці 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і сповідника на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».
 Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним покритий ...».
 Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий; сідальний сповідника (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий.
 Після 6-ої пісні – кондак і ікос сповідника.
 На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».
 Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний сповідника (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.
 «Все що дише...» і хвалітні псалми.
 На хвалітних стихири на 6: Тріоді, глас 6-ий – 3, і сповідника – 3. «Слава» – сповідника, глас 6-ий, «І нині» – Тріоді, глас 8-ий.
 Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар сповідника, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 8-й.
НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар сповідника. Кондаки свята і сповідника читаються поперемінно.
НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята пісня 7-а і пісня 8-а – 4 (з ірмосом), і сповідника, пісня 3-я (або 6-а) – 4.
 На вході - «Прийдіть поклонімся...Спаси нас Утішителю Благий...».
 Після входу – тропарі і кондаки: тропар свята, тропар храму Богородиці або святого, тропар сповідника, кондак храму святого «Слава» – кондак сповідника, «І нині» – кондак свята.
 Прокимен, алилуарій і причасний – свята і сповідника.
 Апостол і Євангеліє – дня і сповідника.
 Задостойник П'ятидесятниці.

10 ЧЕРВНЯ, субота

28 травня
за старим стилем

Віддання свята П'ятдесятниці. Прп. Микити, спов., еп. Халкидонського (IX). Сщмч. Євтихія, еп. Мелітинського (I), мц. Єликониди (244). Сщмч. Елладія, єпископа (VI – VII).

Рим., 79 зач. (від половини), I, 7 – 12. Мф., 15 зач., V, 42 – 48.

Звершується славослівна служба віддання свята П'ятидесятниці (за Тріоддю)

Примітка. Служби святих, пам'ять яких припала на суботу П'ятидесятниці і на Неділю всіх святих, переносяться: «Співаємо одного наперед, а другого в п'ятницю, на повечір'ї» (див. Типікон, гл. 50, «У понеділок Святого Духа на полуношницю», 1-е «див»). Втім, цей припис Типікону не поширюється на святих поліелейних і вище (див., Напр., 25 травня, 1-а і 2-а Маркова глава).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий

– 6. «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Прийдіть, люди ...».

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія П'ятидесятниці: «Божественним покритий ...» (ірмоси 2-го канону свята).

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 8-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – інший світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Царю Небесний ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 8-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 9-а – 8 (1-го канону з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклонімося... Спаси нас, Утішителю Благий ...».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник П'ятидесятниці.

11 ЧЕРВНЯ, неділя

29 травня за старим стилем

1-ша неділя після П'ятидесятниці. Всіх святих. Глас 8.

Мц. Феодосії, діви Тирської (307 – 308). Пам'ять І Вселенського собору (325). Прмч. Феодосії, діви (726 – 730). **Свт. Луки, архієп. Сімферопольського, спов. (1961).**

Ікон Божої Матері, званих «Споручниця грішних» та «Невтомне Око». Ікон Божої Матері **Тернопільської**, «Пом'якшення злих сердець» (Семистрільна) та «Нерушима Стіна» (*перехідні святкування в неділю всіх святих*).

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – Євр., 330 зач., XI, 33 – XII, 2. Мф., 38 зач., X, 32 – 33, 37 – 38; XIX, 27 – 30.

Заговини на Петрів піст.

Звершується служба Неділі всіх святих (за Тріоддю Квітною). Служби рядових святих переносяться.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 8-ий – 6, і всіх святих, глас 6-ий – 4. «Слава» – всіх святих, глас той же, «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар небесний ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії всіх святих – 3.

На літії стихира храму і стихири всіх святих, глас 1-ий. «Слава» – всіх святих, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

На стиховні стихири воскресні, глас 8-ий. «Слава» – всіх святих, глас 6-ий: «Прийдіть, вірні ...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Творець і Визволитель мій ...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі) і тропар всіх святих, глас 4-ий; (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар всіх святих, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні (Тріоді).

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 1-е. «Воскресіння Христове бачивши ...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...», «І нині» – «Молитвами Богородиці ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони (в Тріоді): воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), хрестовоскресний на 2, Богородиці на 2 і всіх святих на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний всіх святих, глас 8-ий. «Сла-

ва» – той же сідальний, «І нині» – Богородичний Тріоді, глас той же: «Небесні двері і кивот...».

Після 6-ої пісні – кондак всіх святих, глас 8-ий: «Як початок єства ...», і ікос, глас той же: «Ті, що по всій землі мучилися ...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 1-ий. «Слава» – світільний всіх святих, «І нині» – Богородичний Тріоді.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8 (з Тріоді): воскресні, глас 8-ий – 5, і всіх святих, глас 4-ий – 3 (зі своїми стихами). «Слава» – стихира євангельська 1-а, глас 1-ий: «Коли ученики поспішали на гору...», «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу ...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар всіх святих. Кондак всіх святих.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4 (з Тріоді), і всіх святих, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар всіх святих. «Слава, і нині» – кондак всіх святих.

Прокимен воскресний, глас 8-ий: «Помоліться і воздайте ...», і всіх святих, глас 4-ий: «Дивний Бог у святих Своїх ...».

Апостол – Євр., Зач. 330. Євангеліє – Мф., Зач. 38.

Алилуарій (всїх святих), глас 4-ий: «Взивали праведні ...».

Причасний воскресний: «Хваліть Господа ...», і всіх святих: «Радуйтеся, праведні ...».

12 ЧЕРВНЯ, понеділок

30 травня
за старим стилем

2-й тиждень після П'ятдесятниці.

Прп. Ісаакія, спов., ігумена обителі Далматської (383).

Початок Петрового посту.

Рим., 83 зач., II, 28 – III, 18. Мф., 19 зач., VI, 31 – 34; VII, 9–11.

З цього дня співається Октоїх. Устав повсякденної служби викладений у 9-й главі Типікона, а в 11-й подається порядок співання канонів усього тижня при різних варіантах поєднання служб Октоїха і Мінеї. Устав суботньої служби міститься в 12-й главі Типікона, а особливості суботніх служб – у 15-й.

Примітка. Визначаючи склад і порядок богослужіння седмичних днів малих постів періоду співу Октоїха (Різдвяного, Петрового і Успенського), Типікон розрізняє дні, коли співається «Бог Господь», і дні, коли співається «Алилуя». У певні дні спів «Алилуя» з Троїчними Октоїха замінює співання «Бог Господь» (див. Типікон, гл. 51; гл. 48, 14 листопада). У послідовностях цих днів сказано: «Алилуя або тропар». Але якщо алилуйна служба співпадає з суботою або Неділею, то вона відмінюється (взагалі, коли алилуйна служба співпадає з суботою, то відповідно до Типікону, гл. 12, 1-е «див», якщо святий не має тропаря, повинна звершуватися заупокійна служба, за 13-ою главою). Крім того, алилуйна служба призначається в перший день Різдвяного і Петрового постів.

Подаємо зразок звершення служби з «Бог Господь» (служба прп. Ісаакія, спов., ігумена обителі Далматської, не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха).

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 8-й – 3, і преподобного, глас 1-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Вдачею гнилою послизнувшись...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Сприймавши голос архангела...».

Після Трисвятого – тропар преподобного (загальний), глас 8-й: «У тобі, отче...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного (загальний), глас 8-й: «У тобі, отче...» (двічі), «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 8-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Небесні сили оспівують Тебе...».

Після Трисвятого – тропар преподобного (загальний), глас 8-й: «У тобі, отче...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, Врата Царя слави...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобного; кондак дня, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

13 ЧЕРВНЯ, вівторок

31 травня
за старим стилем

Ап. від 70-х Єрма (I). Мч. Єрмія (II). Мч. Філософа (III).

Рим., 86 зач., IV, 4–12. Мф., 22 зач., VII, 15–21.

Служба мч. Єрмія не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 8-й – 3, і мученика, глас 1-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Вдачею гнилою послизнувшись...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Радуйся, вселенної похвало...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак мученика, глас 6-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Покров Твій...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тро-

пар дня, тропар мученика; кондак дня, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мученика; кондак дня, кондак храму, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка: Якщо храм Предтечі, то у вівторок тропар і кондак храму не співаються, оскільки замінюються денними.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

14 ЧЕРВНЯ, середа

1 червня
за старим стилем

Мчч. Юстина Філософа та іншого Юстина, і з ними Харитона, Харити, Євелпіста, Ієракса, Пеона і Валеріана (166). **Прп. Агапіта Києво-Печерського, лікаря безвідплатного, в Ближніх печерах (бл. 1095).** Прп. Юстина (Поповича), Челійського (1978) (серб.).

Ран.: – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Ряд.: Рим., 87 зач., IV, 13 – 25. Мф., 23 зач., VII, 21 – 23.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Приводимо зразок звершення поліелейної служби прп. Агапіта Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 4-й – 8. «Слава» – преподобного, глас 2-й: «Благодать зцілень...», «І нині» – догматик, глас той же: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного (із загальної служби преподобному Печерському одному), глас 2-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 3-й: «Від духовних дарувань...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Безсіменно, від Божественного Духа...».

Після Трисвятого – тропар преподобного глас 5-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний по гласу тропаря: «Радуйся, двері Господні...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного глас 5-й, (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний по гласу тропаря: «Радуйся, двері Господні...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідалний преподобного, глас 1-й: «Ангельські ликостояння мають тебе співбесідником...» (із загальної служби преподобному Печерському одному) (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же.

Після 2-ої кафизми – сідалний преподобного, глас 4-й: «Відрікся ти отче...» (із загальної служби преподобному Печерському одному) (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же.

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Агапіте, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів і співрозмовнику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідалний преподобного після полієля, глас 8-й: «Хто сповість твої труди і подвиги...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-й: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє преподобного. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного отця нашого Агапіта ...». Стихира преподобного, глас 6-й: «Пресвітлий світильник благочестя...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідалний преподобного, глас 4-й «Як той, що задарма...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї: «До Твого благосердя...».

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 6-й: «Будучи прекрасним лікарем...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї: «Спасенні Тобою...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобного, глас 4-й – 4 (перша стихири двічі). «Слава» – преподобного, глас 2-й: «Нескінечна Твоя, Христе Царю...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «До Тебе, теплої молитвениці...» (із загальної служби преподобному Печерському одному).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного глас 5-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний по гласу тропаря: «Радуйся, двері Господні...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 і пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

15 ЧЕРВНЯ, четвер

2 червня
за старим стилем

Свт. Никифора, спов., патр. Константинопольського (828). **Вмч. Іоана Нового, Сучавського (1330 – 1340).** Сщмч. Пофина, еп. Ліонського, і тих, що з ним постраждали (177). Мц. Бландини і мч. Понтика Ліонських (177). **Києво-Братської ікони Божої Матері (1654).**

Рим., 89 зач., V, 10 – 16. Мф., 27 зач., VIII, 23 – 27.

Служба свт. Никифора, сповідника, патріарха Константинопольського, не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 4-й і глас 8-й – 6. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас 8-й: «Спаси мене Пречиста...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Я, Діво Свята...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і святителя на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ї пісні – сідальний святителя, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос святителя, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Вірви мене, Владичице...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар святителя; кондак дня, інший кондак дня, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар святителя; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

16 ЧЕРВНЯ, п'ятниця

3 червня
за старим стилем

Мчч. Лукиліана, Клавдія, Іпатія, Павла, Діонісія і Павли, діви (270 – 275). Сщмч. Лукіана, єп., Максiana, пресвітера, Юліана, диякона, Маркеліана і Сатурнина в Бельгії (81 – 96).

Рим., 90 зач., V, 17 – VI, 2. Мф., 31 зач., IX, 14 – 17.

Служба мч. Лукиліана не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 8-й – 3, і мученика, глас 1-й – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Агниця і Непорочна Владичиця...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Агниця нескверна...».

Після Трисвятого – тропар мученика (загальний), глас 4-й: «Мученик Твій, Господи...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика (загальний), глас 4-й: «Мученик Твій, Господи...» (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 1-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак мученика (загальний), глас 2-й: «Зіркою світлою...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Неможу терпіти, Сину...».

Після Трисвятого – тропар мученика (загальний), глас 4-й: «Мученик Твій, Господи...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар мученика; кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

17 ЧЕРВНЯ, субота

4 червня
за старим стилем

Свт. Митрофана, патр. Константинопольського (бл. 326). Мчч. Фронтасія, Северина, Северіана і Силана (І). Мч. Конкордія (бл. 175). Сщмч. Астія, еп. Диррахійського (ІІ). Прп. Зосими, еп. Вавилоня Єгипетського (VІ).

Рим., 84 зач., III, 19 – 26. Мф., 20 зач., VII, 1 – 8.

Служба свт. Митрофана, патріарха Константинопольського, не має святкового знаку, звершується разом із суботньою службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихирі святителя, глас 6-й – 6 (кожна стихира двічі). «Слава, і нині» – догматик, глас 8-й: «Цар Небесний...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 8-й (мученичні із числа стихир на «Господи взиваю» – 1-ша: «Мученики Господні...», 2-га: «Мученики Твої, Господи...», 3-тя: «Які чесноти...», приспів звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Чиста Діво...» (у стихирах на стиховні).

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-й: «Ти, що ради нас...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафизми 16-а і 17-а (на 17-тій кафізмі ієрей звершує кадіння храму, як на «Господи взиваю», царські врата залишаються закритими). Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – канон воскресний рядового гласу (з попередньої неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4: два воскресні тропарі, один Хрестовоскресний і один Богородичний), святителя на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), святителя на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі святого – канон святителя з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси мученичного канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – інший кондак святителя, глас 2-й; сі-

дальний святителя, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 4-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Світільний святителя. «Слава» – екзапостиларій Октоїха, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 8-й (мученичні із числа стихир на хвалитні – 1-ша: «Великий подвиг ваш...», 2-га: «Мученики Христові непереможні...», 3-тя: «У броню віри...»; приспів звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Я, Діво Пресвята...» (у стихирах на хвалитні).

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи...».

НА ЧАСАХ – тропар святителя. Кондаки святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 6.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар святителя; кондак храму, кондак святителя, інший кондак святителя. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар святителя; кондак святителя, інший кондак святителя. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

Примітка: у храмі святого в суботу тропар і кондак храму не співається, тому що всі святі найменовані у тропарі і кондаку дня.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

18 ЧЕРВНЯ, неділя

5 червня
за старим стилем

2-га неділя після П'ятдесятниці. Всіх святих землі Української. Глас 1.

Новомучеників та сповідників, які в Україні та в інших землях у XX ст. за Христа і православну віру постраждали (перехідне святкування в 2-гу неділю після П'ятдесятниці). **Блгв. Оскольда, першомч. Київського (882), у св. хрещенні Миколая** (перехідне святкування в 2-гу неділю після П'ятдесятниці).

Сщмч. Дорофея, еп. Тирського (бл. 362). **Перенесення мощей блж. Ігоря, вел. кн. Чернігівського і Київського (1150). Блж. Константина, митр. Київського і всієї Руси (1159).** Мчч. Маркіана, Никандра, Іперехія, Аполлона, Леоніда, Арія, Горгія, Селінія, Іринія і Памвона (305 – 311). Прп. Феодора, чудотв. (бл. VI). Прп. Анувія, пустельника Єгипетського (IV – V). Прп. Дорофея, з обителі авви Серида (620).

Всіх преподобних і богоносних отців, що на Святій Горі Афонській просяли (перехідне святкування в 2-гу неділю після П'ятдесятниці).

Ігорівської ікони Божої Матері (1147).

Ран. – Єв. 2-е, Мк., 70 зач., XVI, 1 – 8.

Літ. – Рим., 81 зач. (від половини), II, 10 – 16. Мф., 9 зач., IV, 18 – 23.

Св.: Євр., 330 зач., XI, 33 – XII, 2. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Воскресна служба Октоїха звершується у поєднанні зі службою Всіх святих землі Української.

В цей день, по завершенні літургії звершуються поминання козаків і селян, що життя своє поклали на полі Берестецької битви за віру Православну і Батьківщину.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 1-й – 4, і українських святих, глас 3-й і глас 8-й – 6. «Слава» – українських святих, глас той же: «Веселися у Господі...», «І нині» – догматик, глас той же: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня, глас 6-й: «Господь воцарився...», зі стихами (за звичаєм). Паремії українських святих – 3.

На літії стихири храму і стихири українських святих, глас 8-й і гласи 1-й-8-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-й: «Радуйтеся з нами...», або Богородичний воскресний, глас 8-й: «Безневисна Діво...».

На стиховні стихири воскресні, глас 1-й. «Слава» – українських святих, глас 2-й: «Новий доме Євфравів...» [1], «І нині» – Богородичний Мінеї (на ряду), глас 2-й: «Вишні собори...»; або глас 8-й: «О, преславне чудо...»; або Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «О нове чудо...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар українських святих, глас 8-й (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 1-й (один раз). «Слава» – тропар тропар українських святих, глас 8-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Ти, що ради нас...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання українських святих і вибраний псалом. Без заключного «Слава, і нині», відразу після останнього стиха вибраного псалма і величання, співаємо тропарі воскресні, глас 5-й: «Ангельський собор...». Іпакої гласу: «Покаяння розбійника...» Сідальні українських святих після 1-ої і 2-ої кафизми (один раз, (без Богородичних): від 1-го стихослів'я – глас 3-й: «Мужайся, Христова Церкво...»; від 2-го стихослів'я – глас 1-й: «Якщо і говорять...») і поліелейний сідальний, глас 5-й: «Прикрашайся, світися, Русь-Україна православна...». «Слава» – інший поліелейний сідальний, глас 3-й українських святих: «Радісно святкуючи нинішнє торжество...», «І нині» – Богородичний, глас 4-й: «Як незбориму стіну...». Степенні гласу. Прокимен воскресний, глас 1-й: «Нині воскресну, говорить Господь...». Євангеліє воскресне 2-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-ого псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...» [2].

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси 1 раз), Богородиці (Октоїха) на 2, українських святих на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Примітка: Зазвичай в богослужбовій приходській практиці біблійні стихи на недільних всенічних не використовуються, а беруться молебні приспіви, наприклад: «Слава Господи святому Воскресінню Твоєму», «Пресвята Богородице, спаси нас», «Всі святі землі української молять Бога за нас».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос українських святих, глас 3-й; сідальний українських святих, глас 7-й: «Коли нічна темрява згущається...», «Слава і нині» – сідальний різні Господній, глас 4-й: «Поспішаймо, вірні...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 1-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 2-й. «Слава» – світильний українських святих: «В піснях прославно...», «І нині» – Богородичний Мінеї (на ряду) «Світлом лиця Твого...»; або Богородичний воскресного екзопостиларія «Перед Твоїм зачаттям...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 1-й – 4, і українських святих, глас 5-й і глас 4-й – 4. «Слава» – стихири євангельська 2-а, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар українських святих. Кондаки українських святих і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, українських святих (в Мінеї на ряду) – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар українських святих. «Слава» – кондак українських святих, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар українських святих; кондак воскресний. «Слава» – кондак українських святих, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар українських святих; кондак воскресний. «Слава» – кондак українських святих, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алуарій і причасний – воскресні і українських святих.

Апостол і Євангеліє – дня і українських святих.

[1] Існує звичай співати стихири «Земле Українська...», «Церкво Українська...», «Соборе святих українських...», «Новий доме Євфравів...» як одну стихиру (поспіль, без стихів) на «Славу».

[2] У храмах, освячених на честь Всіх святих, що в землі Українській просіяли, співаються антифони гласу, а прокимен і Євангеліє – українських святих. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами всіх святих українських...», «І нині» – «Молитвами Богородиці...». Стихира українських святих.

19 ЧЕРВНЯ,
понеділок

6 червня
за старим стилем

3-й тиждень після П'ятдесятниці.

Прп. Віссаріона, чудотворця Єгипетського (IV). Прп. Іларіона Нового (845). Прмцц. дів Архелаї, Фекли і Сусанни (293).

Рим., 94 зач., VII, 1 – 13. Мф., 34 зач., IX, 36 – X, 8.

Служба прп. Віссаріона і прп. Іларіона не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: прп. Віссаріона, глас 8-й – 3, і прп. Іларіона, глас 4-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Радуйся, сонцесяйний променю...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Пречиста Діво, радосте...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-й.

«Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 4-й (двічі), «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), прп. Віссаріона на 4 і прп. Іларіона на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (прп. Іларіона).

Після 3-ої пісні – кондак прп. Іларіона, глас 2-й; сідальний прп. Віссаріона, глас 1-й. «Слава» – сідальний прп. Іларіона, глас 4-й, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак прп. Віссаріона, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Найсвятіша за всіх святих...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобних. Кондаки прп. Іларіона і прп. Віссаріона читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобних; кондак дня, кондак прп. Віссаріона, кондак прп. Іларіона. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобних; кондак дня, кондак храму, кондак прп. Віссаріона, кондак прп. Іларіона. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

20 ЧЕРВНЯ, вівторок

7 червня
за старим стилем

Сщмч. Феодота Анкирського (303). Сщмч. Маркеліана, папи Римського, і мчч. Клавдія, Кирина і Антоніна (304). Сщмч. Маркела, папи Римського, мчч. Сисинія і Киріака, дияконів, Смарагда, Ларгія, Апроніана, Сатурніна, Папія і Мавра, воїнів, і Крискентіана, мцц. Прискилли, Лукини і Артемії, царівни (304 – 310). Мцц. Калерії (Валерії), Кириакії і Марії в Кесарії Палестинській (IV).

Рим., 95 зач., VII, 14 – VIII, 2. Мф., 35 зач., X, 9 – 15.

Служба сщмч. Феодота Анкирського не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 1-й – 3, і священномученика, глас той же – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Гнилою вдачею...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Діво Всехвальна...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 1-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак священномученика (загальний), глас 4-й: «Як святитель благочестиво...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Блудницю і блудного...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар священномученика; кондак дня, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар священномученика; кондак дня, кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка: Якщо храм Предтечі, то у вівторок тропар і кондак храму не співаються, оскільки замінюються денними.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

21 ЧЕРВНЯ, середа

8 червня
за старим стилем

Вмч. Феодора Стратилата (319). Прп. Єфрема, патр. Антіохійського (545). Прп. Зосими Фінікійського (VI). Свт. Феодора, єп. Суздальського (1023).

Рим., 96 зач., VIII, 2 – 13. Мф., 36 зач., X, 16 – 22.

Вмч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Мф., 36 зач., X, 16 – 22 (євангелійські читання співпадають).

Служба вмч. Феодора Стратилата шестирична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири великомученика, глас

2-й і глас 4-й – 6. «Слава» – великомученика, глас 5-й: «Нині засяяла краще...», «І нині» – Хрестобогородичний

Мінеї, глас той же: «Агниця, коли побачила...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-й. «Слава» – великомученика, глас 8-й: «Як тезоіменитого Божих дарів...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Не могу терпіти, Сину...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомученика, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво пренепорочна...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і великомученика на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону великомученика.

Після 3-ої пісні – сідальний великомученика, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний великомученика, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-й. «Слава» – великомученика, глас 8-й: «Зважившись на страдницький подвиг...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Не могу терпіти, Сину...» (у стихирах на стиховні вечірні).

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і великомученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар великомученика; кондак великомученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар великомученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак великомученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар великомученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак великомученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і великомученика.

Апостол і Євангеліє – дня і великомученика (Євангельські читання співпадають).

22 ЧЕРВНЯ, четвер

9 червня за старим стилем

Свт. Кирила, архієп. Олександрійського (444). Мцц. Фекли, Марфи і Марії в Персії (346).

Рим., 98 зач., VIII, 22 – 27. Мф., 37 зач., X, 23 – 31.

Свт.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

Служба свт. Кирила архієп. Олександрійського, шестирична, звершується разом зі службою Октоїха

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 4-й – 6 (кожна стихира двічі). «Слава» – святителя, глас 6-й: «Благий і вірний рабе...», «І нині» – Богородичний по гласу слави, від менших: «Око серця мого...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-й. «Слава» – святителя, глас 6-й: «Людина Божя...», «І нині» – Богородичний по гласу «Слави»: «Око серця мого...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Духовні врата...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Духовні врата...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 5 (ірмоси один раз), 2-й на 3, і святителя на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 6-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостила-

рій Октоїха. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – святителя, глас 6-й: «Спадкочемцю Божий...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Переміна скорботних...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пречиста...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і святителя, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар святителя; кондак дня, інший кондак дня, кондак святителя. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар святителя; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак святителя. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

23 ЧЕРВНЯ, п'ятниця

10 червня

за старим стилем

Сщмч. Тимофія, єп. Пруського (361 – 363). **Свт. Іоана, митр. Тобольського (1715).** Прп. Силуана, схимника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Мчч. Олександра, Антоніни, діви (бл. 313). Прп. Феофана Антіохійського (369). Свт. Вассіана, єп. Лавдійського (409).

Рим., 101 зач., IX, 6 – 19. Мф., 38 зач., X, 32 – 36; XI, 1.

Служба Сщмч. Тимофія, єп. Пруського не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 1-й – 3, і священномученика, глас 4-й – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Коли побачила Тебе...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Заколення Твоє...».

Після Трисвятого – тропар священномученика (загальний), глас 4-й: «І співучасником звичаїв...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика (загальний), глас 4-й: «І співучасником звичаїв...» (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 5-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак священномученика (загальний), глас 4-й: «Як святитель благочесно...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапости-

ларій Октоїха. «Слава і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Агніця і Непорочна Владичиця...».

Після Трисвятого – тропар священномученика (загальний), глас 4-й: «І співучасником звичаїв...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар священномученика; кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступниці християн...».

Прокимен, алуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

24 ЧЕРВНЯ, субота

11 червня

за старим стилем

Апп. Варфоломія і Варнави (І).

Ікони Божої Матері «Достойно є» («Милуюча», X).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Апп.: Діян., 28 зач., XI, 19 – 26, 29 – 30. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

Ряд.: Рим., 85 зач., III, 28 – IV, 3. Мф., 24 зач., VII, 24 – VIII, 4.

Звершується поліелейна служба апп. Варфоломія і Варнави.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: ап. Варфоломія, глас 4-й – 5 (перші дві стихири – двічі), і ап. Варнави, глас той же – 3. «Слава» – ап. Варнави, глас 6-й: «Варнаво прехвальний», «І нині» – догматик, глас 1-й: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостолів – 3 (за традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах).

На стиховні стихири апостолів, глас 1-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – ап. Варнави, глас 8-й: «Апостоле Спасів Варнаво...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Безневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 1-й: «Коли Гавриїл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостолів, глас

3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 1-й: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 16-а і 17-а (кадіння на 17-й кафізмі не звершується, а переноситься на поліелей). Малі ектенії. Сідальні апостолів (по двічі).

Поліелей. Величання апостолів і вибраний псалом. Сідальний ап. Варфоломія після поліелея, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний, глас той же (див. в Мінеї загальний): «Небесні двері і кивот ...». Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен апостолів, глас 4-й: «По всій землі ...». Євангеліє апостолів. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира апостолів, глас 1-й: «По всій землі...».

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), ап.. Варфоломія на 4 і ап.. Варнави на 4.

У храмі святого – канон Богородиці (з попередньої неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), ап. Варфоломія на 4 і ап. Варнави на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – кондак та ікос ап. Варнави, глас 3-й; сідалий ап. Варфоломія, глас 8-й. «Слава» – сідалий ап. Варнави, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос ап. Варфоломія, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостолів (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах апостолів, глас 4-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – апостолів, глас 5-й: «Премудрість Божа...», «І нині» – Богородичний, глас той же:

«Ублажаємо Тебе, Богородице Діво...» (див. Додаток. 2-й).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 1-й: «Коли Гавриїл...».

НА ЧАСАХ – тропар апостолів. Кондаки ап. Варнави і ап. Варфоломія читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні ап. Варфоломія, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і ап. Варнави, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостолів; кондак ап. Варфоломія. «Слава» – кондак ап. Варнави, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостолів; кондак храму, кондак ап. Варфоломія. «Слава» – кондак ап. Варнави, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – апостолів і дня.

Апостол і Євангеліє – апостолів і дня.

25 ЧЕРВНЯ, неділя

12 червня за старим стилем

3-я неділя після П'ятдесятниці. Глас 2.

Прп. Онуфрія Великого (IV). Прп. Петра Афонського (734). Прпп. Іоана, Андрія, Іраклемона і Феофіла (IV).

Ран. – Єв. 3-е, Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – Рим., 88 зач., V, 1 – 10. Мф., 18 зач., VI, 22 – 33.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Служба прп. Онуфрія Великого і прп. Петра Афонського шестирична, звершується у поєднанні з воскресною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихах на 10: воскресні, глас 2-й – 4, прп. Онуфрія, глас 8-й – 3 і прп. Петра, глас той же – 3. «Слава» – преподобних, глас 6-й: «Преподобні отці...», «І нині» – догматик, глас 2-й: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня.

На літій стихах храму і Богородичні стихах Павла Аморецького, глас 6-й (на «Господи взиваю» у воскресній службі 2-го гласу в Октоїху, без стихів). «Слава, і нині» – його ж стихах, глас той же: «Радуйся, Непостидна Заступнице...».

На стиховні стихах воскресні, глас 2-й. «Слава» – преподобних, глас 6-й: «Те, що за образом...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Творець і Визволитель мій...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-й (двічі). «Слава» – тропар преподобних, глас 4-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідалий воскресні.

Непорочні (У сучасній практиці замінюються співом поліелею). «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокімен – гласу. Євангеліє воскресне 3-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-ого псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихах воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси 1 раз), Богородиці (Октоїха) на 2, прп. Онуфрія на 4 і прп. Петра на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос прп. Онуфрія, глас 3-й, кондак та ікос прп. Петра, глас 2-й; сідалий прп.

Онуфрія, глас 4-й. «Слава» – сідалий прп. Петра, глас 1-й, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 3-й. «Слава» – світільний прп. Онуфрія. «Слава» – світільний прп. Петра, «І нині» – Богородичний Мінеї (на ряду) «Світлом лица Твого...»; або Богородичний воскресного екзопостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах воскресні, глас 2-й – 8. «Слава» – стихах євангельська 3-а, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобних. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 4, прп. Петра, пісня 3-я – 4, і прп. Онуфрія, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар преподобних; кондак прп. Онуфрія. «Слава» – кондак прп. Петра, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобних; кондак воскресний, кондак прп. Онуфрія. «Слава» – кондак прп. Петра, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар преподобних; кондак воскресний, кондак храму, кондак прп. Онуфрія. «Слава» – кондак прп. Петра, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і преподобних.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

26 ЧЕРВНЯ, понеділок

13 червня
за старим стилем

4-й тиждень після П'ятдесятниці.

Мц. Акилини (293). Свт. Трифилія, єп. Левкусії Кіпрської (бл. 370). Мц. Антоніни (284 – 305). Прп. Анни (826) і сина її Іоана.

Рим., 102 зач., IX, 18 – 33. Мф., 40 зач., XI, 2 – 15.

Служба мц. Акилини і свт. Трифилія не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучениці, глас 4-й – 3, і святителя, глас 8-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Радуйся, просвічення душ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Радуйся, Маріє Богородице...».

Після Трисвятого – тропар мучениці, глас 4-й. «Слава» – тропар святителя, глас той же, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Вихованій у храмі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучениці, глас 4-й (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас той же, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Вихованій у храмі...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), мучениці на 4 і святителя на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (святителя).

Після 3-ої пісні – кондак святителя, глас 8-й; сідальний мучениці, глас той же. «Слава» – сідальний святителя, глас 3-й, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак мучениці, глас 2-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «На Тебе, Богородице...».

Після Трисвятого – тропар мучениці, глас 4-й. «Слава» – тропар святителя, глас той же, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Богородице, Ти вища...».

НА ЧАСАХ – тропар мучениці. «Слава» – тропар святителя. Кондаки мучениці і святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучениці, тропар святителя; кондак дня, кондак мучениці, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучениці, тропар святителя; кондак дня, кондак храму, кондак мучениці, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступниче християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

27 ЧЕРВНЯ, вівторок

14 червня
за старим стилем

Прор. Єлисея (IX ст. до Р. Хр.). Свт. Мефодія, патр. Константинопольського (847). **Блвг. кн. Мстислава, у св. хрещенні Георгія, Хороброго, Новгородського (1180).** Прп. Єлисея Сумського (XV – XVI).

Рим., 104 зач., X, 11 – XI, 2. Мф., 41 зач., XI, 16 – 20.

Прор.: Як., 57 зач., V, 10 – 20. Лк., 14 зач., IV, 22 – 30.

Служба прор. Єлисея і свт. Мефодія не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: пророка, глас 8-й – 3, і святителя, глас той же – 3. «Слава» – пророка, глас 2-й: «Пророка божественне пришестя...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Непрохідні врата...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-й; після них приспів: «Священики Твої одягнуться у правду...», і стихира свт. Мефодія, глас 4-й: «Весело одягається нині Церква...». «Слава» – пророка, глас 6-й: «Пророче, проповіднику Христов...», «І нині» – Богородичний по гласу «Слави», від менших: «Ніхто з тих...».

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 4-й: «Уплоті ангел...». «Слава» – тропар святителя, глас той же: «Правиллом віри...», «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар пророка, глас 4-й: «Уплоті ангел...» (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас той же: «Правиллом віри...», «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), пророка на 4, і святителя на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (святителя).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-й, сідальний пророка, глас 1-й. «Слава» – сідальний святителя, глас 4-й, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос пророка, глас 2-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха; світильний пророка. «Слава» – світильний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-й. «Слава» – святителя, глас 6-й: «Зірка благочестя...», і нині – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Великих дарів...».

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 4-й: «Уплоті ангел...». «Слава» – тропар святителя, глас той же: «Правиллом віри...», «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар пророка. «Слава» – тропар святителя. Кондаки пророка і святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тро-

пар дня, тропар пророка, тропар святителя; кондак дня, кондак пророка, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар пророка, тропар святителя; кондак дня, кондак храму, кондак пророка, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка: Якщо храм Предтечі, то у вівторок тропар і кондак храму не співаються, оскільки замінюються денними.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і пророка (причасні дня і пророка співпадають).

Апостол і Євангеліє – дня і пророка.

28 ЧЕРВНЯ, середа

15 червня
за старим стилем

Прор. Амоса (VIII ст. до Р. Хр.). **Свт. Михаїла, першого митр. Київського і всієї Руси (992).** Мчч. Віта, Модеста і Крискентії, годувальниці (бл. 303). Мч. Дули Килікійського (305 – 313). Прп. Дули, страсотерпця, Єгипетського. Блж. Іеронима Стридонського (420). Блж. Августина, еп. Іпонійського (430). Перенесення мощей прп. Феодора Сикеота, еп. Анастасіупольського (бл. IX). Блвг. кн. Лазаря Сербського (1389). Свт. Єфрема, патр. Сербського (XIV).

Ран. – Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Літ. – Рим., 105 зач., XI, 2 – 12. Мф., 42 зач., XI, 20 – 26.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Приводимо зразок звершення поліелейної служби свт. Михаїла, першого митр. Київського і всієї Руси.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 5-й – 6 (кожна стихира двічі). «Слава» – святителя, глас 3-й: «Свідка істини...», «І нині» – догматик, глас той же: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, глас 2-й (з приспіваними своїми). «Слава» – святителя, глас 6-й: «Божественний Дух...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Богородице, Ти еси лоза...» (Часослов, Богородичний 3-го часу).

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі).

Поліелей. Величання святителя і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелея, глас 8-й: «Як начальнику архієреїв...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Як істинна утіха...». Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-й: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його». Стих: «Що віддам Господеві за все, що Він воздав мені». Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Михаїла...». Стихира святителя, глас 6-й: «Божественний Дух...» (славник у стихирах на стиховні) або глас 3-й: «Свідка істини» (славник на «Господи взиваю»).

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – сідальний святителя, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири святителя, глас 1-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 2-й: «З небес прийнявши...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Спаси від бід...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар та кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

29 ЧЕРВНЯ, четвер

16 червня
за старим стилем

Свт. Тихона, еп. Амафунтського (425). Щмч. Тигрія, пресвітера, і мч. Євтропія, читця (бл. 404).

Рим., 106 зач., XI, 13 – 24. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Служба свт. Тихона, еп. Амафунтського не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-й – 3, і святителя, глас 8-й – 3. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Народивши нестерпний вогонь...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-й. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Як плодове оливкове дерево...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 1-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Благодатна Богородице...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 1-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Благодатна Богородице...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і святителя на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ї пісні – сідалний святителя, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-й. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Все уповання моє...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 1-й. «Сла-

ва, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Того, Якого, без матері...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар святителя; кондак дня, інший кондак дня, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар святителя; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

30 ЧЕРВНЯ, п'ятниця

17 червня
за старим стилем

Мчч. Мануїла, Савела та Ісмаїла (362).

Рим., 107 зач., XI, 25 – 36. Мф., 44 зач., XII, 1 – 8.

Служба мчч. Мануїла, Савела та Ісмаїла не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-й – 3, і мучеників, глас 4-й – 3. «Слава» – мучеників, глас 8-й: «Чисто полюбивши Тебе...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Що це за видіння...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Коли Тебе, Спасе...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малих екстеній немає. Сідалні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ї пісні – сідалний мучеників, глас 1-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний мучеників, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Коли не скверна Агніця...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар мучеників; кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мучеників; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мучеників; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

1 ЛИПНЯ, субота

18 червня
за старим стилем

Мчч. Леонтія, Іпатія та Феодула (70 – 79). Прп. Леонтія, канонарха Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV).

Рим., 92 зач., VI, 11 – 17. Мф., 26 зач., VIII, 14 – 23.

Служба мч. Леонтія не має святкового знаку, звершується разом із суботньою службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири мученика, глас 8-й – 6 (кожна стихира двічі). «Слава» – мученика, глас 1-й: «Страс-

тотерпче Леонтію...», «І нині» – догматик, глас 2-й: «Минула тінь закону...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-й (мученичні із числа стихир на «Господи взиваю» – 2-га: «Ви, страстотерпці...», 3-тя: «Молитвами за нас...», 4-та: «Собори мучеників...», приспіви звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава» – мученика, глас 4-й: «Нехай світло веселиться...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Невгасимий світильник...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 2-й: «Все вище розуму...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафизми 16-а і 17-а (на 17-тій кафизмі ієрей звершує кадіння храму, як на «Господи взиваю», царські врата залишаються закритими). Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – канон воскресний рядового гласу (з попередньої неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4: два воскресні тропарі, один Хресто-воскресний і один Богородичний), мученика на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мученика на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі святого – канон мученика з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси мученичного канону Октоїха.

Після 3-ї пісні – сідальний мученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос мученика, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Світильний мученика. «Слава» – екзапостиларій Октоїха, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-й (мученичні із числа стихир на хвалитні – 1-ша: «За Христа постраждавши...», 2-га: «Всякі міста і країни...», 3-тя: «Хрест Христов...»; приспіви звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Прийдіть, піснями невмовними...» (у стихирах на хвалитні).

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 6.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар мученика; кондак храму, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар мученика; кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

Примітка: у храмі святого в суботу тропар і кондак храму не співається, тому що всі святі найменовані у тропарі і кондаку дня.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

2 ЛІПНЯ, неділя

19 червня за старим стилем

4-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 3.

Апостола Юди, брата Господнього по плоті (бл. 80). Мч. Зосими (II). Прп. Паїсія Великого (V). Прп. Іоана, пустельника (VI). Прп. Паїсія Хіландарського (XVIII, Болг.). **Свт. Іоана (Максимовича), архієп. Шанхайського і Сан-Франциського, чудотворця (1966).**

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – Рим., 93 зач., VI, 18 – 23. Мф., 25 зач., VIII, 5 – 13.

Ап.: Іуд., 77 зач., I, 1 – 10. Ін., 48 зач. (від половини), XIV, 21 – 24.

Воскресна служба Октоїха звершується у поєднанні з поліелейною службою Апостола Юди, брата Господнього по плоті.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 3-й – 4, і апостола, глас 1-й – 6 (кодна стихира двічі). «Слава» – апостола, глас 8-й: «Ти, що ясно...», «І нині» – догматик, глас 3-й: «Як нам не дивуватися...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3 (за традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах).

На літії стихира храму і стихири апостола, глас 4-й: «Прийняв ти, апостоле...», «До першої благодаті...» (перші дві стихири на стиховні на вечірні, без приспівів). «Слава» – апостола, глас той же: «Орган, добре складений...» (третя стихира на стиховні на вечірні), «І нині» – Богородичний воскресний, за гласом «Слави»: «Зглянься на благання...».

На стиховні стихири воскресні, глас 3-й. «Слава» – апостола, глас 2-й: «Ревністю Божественною...», «І нині» – Богородичний Мінеї (на ряду), глас 2-й: «Вишні собори...»; або глас 8-й: «О, преславне чудо...»; або Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «О нове чудо...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА УТРЕНІ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-й (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 1-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання апостола і вибраний псалом. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний апостола після 1-го стихослів'я – глас 2-й: «Уловив язичників...»; сідальний апостола після 2-го стихослів'я – глас 4-й: «Як промінь Сонця...». «Слава» – сідальний апостола поліелейний, глас 8-й: «Сіткою слова...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Небесні сили...». Степенні і прокимен гласу. Євангеліє воскресне 4-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-ого псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси 1 раз), Хресто-воскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2 і апостола на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ї пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-й, інший кондак апостола, глас той же; сідальний апостола, глас 8-й (двічі). «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос воскресні, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 4-й. «Слава» – світильний апостола, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 8: воскресні, глас 3-й – 4, і апостола, глас 5-й і глас 2-й – 4 (зі славником і приспіваними своїми у Мінеї на стихирах на вечірні). «Слава» – стихири евангельська 4-а, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «В день спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар апостола. Кондаки апостола і воскресний читаються поперемінно (кондаки апостола читаються на 1-му і 6-му часі поперемінно).

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і апостола, пісня 3-я – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар апостола; кондак апостола. «Слава» – інший кондак апостола, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар апостола; кондак воскресний, кондак апостола. «Слава» – інший кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар апостола; кондак воскресний, кондак храму, кондак апостола. «Слава» – інший кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

3 ЛИПНЯ, понеділок

20 червня
за старим стилем

5-й тиждень після П'ятдесятниці.

Сщмч. Мефодія, єп. Патарського (312). Мчч. Інни, Пінни та Римми (I – II). Мчч. Аристоклія, пресвітера, Димитріяна, диякона, і Афанасія, читця (бл. 306). Свт. Левкія, спов., єп. Врунтисіопольського (V). **Свт. Минеї, єп. Полоцького (1116).**

Рим., 109 зач., XII, 4 – 5, 15 – 21. Мф., 45 зач., XII, 9 – 13.

Служба сщмч. Мефодія, єп. Патарського не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 3-й – 3, і священномученика, глас 4-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Бісівськими підступами...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Владичице, заступнице всіх...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 1-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Чудо чудес, Благодатна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 1-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Чудо чудес, Благодатна...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ї пісні – сідальний священномученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак священномученика, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Будучи першою святою...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 1-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Пречиста Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар священномученика; кондак дня, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар священномученика; кондак дня, кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

4 ЛИПНЯ, вівторок

21 червня
за старим стилем

Мч. Юліана Тарсійського (бл. 305). Сщмч. Терентія, єп. Іконійського (I). Прп. Юлія, пресвітера, і Юліана, диякона (V). Мчч. Арчила II, царя Іверського (744), і Луарсаба II, царя Карталінського (1622, Груз.).

Рим., 114 зач., XIV, 9 – 18. Мф., 46 зач., XII, 14 – 16, 22 – 30.

Мч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 104 зач., XXI, 5 – 7, 10 – 11, 20 – 24.

Служба мч. Юліана Тарсійського не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 3-й – 3, і мученика, глас 4-й – 3. «Слава» – мученика, глас 6-й: «Непорочної віри...», «І нині» – Богородичний по гласу «Слави»: «Ніхто з тих...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава» – мученика, глас 6-й: «Прийдіть, любителі мучеників...», «І нині» – Богородичний по гласу «Слави», від менших: «Ніхто з тих...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-й. «Слава...»,

і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-й (двічі). «Слава... і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 1-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мученика, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостилярій Октоїха. «Слава» – світільний мученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Без сімені зачала Ти...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мученика; кондак дня, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мученика; кондак дня, кондак храму, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Примітка: Якщо храм Предтечі, то у вівторок тропар і кондак храму не співаються, оскільки замінюються денними.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мученика (причасні співпадають).

Апостол і Євангеліє – дня і мученика.

5 ЛИПНЯ, середа

22 червня за старим стилем

Сщмч. Євсевія, єп. Самосатського (380). Мчч. Зинона та Зіни (304). Мчч. Галактіона та Юліанії.

Рим., 117 зач., XV, 7 – 16. Мф., 48 зач., XII, 38 – 45.

Служба сщмч. Євсевія, єп. Самосатського не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 3-й – 3, і священномученика, глас 8-й – 3. «Слава... і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Агниця, коли побачила...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава... і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Коли побачила Агниця...».

Після Трисвятого – тропар священномученика (загальний), глас 4-й: «І співучасником звичаїв...». «Слава... і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика (загальний), глас 4-й: «І співучасником звичаїв...» (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і священномученика на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону великомученика.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак священномученика, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапости-

ларій Октоїха. «Слава... і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава... і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Дивлячись на Тебе...».

Після Трисвятого – тропар священномученика (загальний), глас 4-й: «І співучасником звичаїв...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар священномученика; кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

6 ЛИПНЯ, четвер

23 червня за старим стилем

Мч. Агрипини. Мчч. Євстохія, Гая, Провія, Лолія, Урвана та інших (IV).

Рим., 118 зач., XV, 17 – 29. Мф., 49 зач., XII, 46 – XIII, 3 (за четвер).

Рим., 120 зач., XVI, 1 – 16. Мф., 50 зач., XIII, 3 – 9 (за п'ятницю).

Служба мч. Агрипини не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 3-й – 3, і мучениці, глас 4-й – 3. «Слава... і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Бісівськими підступами...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава... і нині»

– Богородичний Октоїха, глас той же: «Мене, що тяжко згрішаю...».

Після Трисвятого – тропар мучениці, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучениці, глас

4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і мучениці на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ї пісні – сідальний мучениці, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак мучениці, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостила-рій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Без сімені зачала...».

Після Трисвятого – тропар мучениці, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучениці.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар мучениці; кондак дня, інший кондак дня, кондак мучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар мучениці; кондак дня, інший кондак дня, кондак мучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня (четверга) і п'ятниці.

7 ЛИПНЯ, п'ятниця

24 червня

за старим стилем

Різдво чесного славного пророка, Предтечі та Хрестителя Господнього Іоана. Прпп. Іова та Феодосія Манявських. Мчч. сімох братів: Орентія, Фарнакія, Єроса, Фірмоса, Фірміна, Киріака і Лонгина (IV).

Ран. – Лк., 3 зач., I, 24 – 25, 57 – 68, 76, 80.

Літ. – Предтечі: Рим., 112 зач., XIII, 11 – XIV, 4. Лк., 1 зач., I, 1 – 25, 57 – 68, 76, 80.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Звершується бдінна служба Різдва Іоана Предтечі [А]. Приводимо також порядок звершення бдінної служби Різдва Іоана Предтечі в поєднанні із бдінною службою прпп. Іова і Феодосія Манявських [Б].

[А]. НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Предтечі, глас 4-й – 8 (перша стихира двічі). «Слава» – Предтечі, глас 6-й: «Сьогодні світільник світла...», «І нині» – Мінеї, глас той же: «Єлизавета зачала Предтечу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Предтечі – 3.

На літії стихири Предтечі, глас 1-й. «Слава» – Предтечі, глас 5-й: «Кінець пророків...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Ти храм і двері...».

На стиховні стихири Предтечі, глас 2-й (зі своїми приспівами). «Слава» – Предтечі, глас 8-й: «Нині сповнилося пророка...», «І нині» – Мінеї, глас той же: «Послухай, що говорить Єлизавета Діві Марії...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-й (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

На РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Предтечі, глас 4-й (двічі). «Слава... і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні Предтечі (по двічі).

Поліелей. Величання Предтечі: «Величаємо тебе, Предтече Спасів Іоане, і шануємо від неплідної/преславне народження твоє», і вибраний псалом. Сідальний Предтечі, глас 8-й: «Нехай радіє батько...» (двічі). «Слава... і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Завжди дякуємо Тобі...». Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен Предтечі, глас 4-й: «І ти, дитя, пророком Вишнього назвешся». Стих: «Благословенний Господь Бог Ізраїлів, що відвідав і зволив людей Своїх». Євангеліє – Лк., Зач. 3. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого славного Пророка, Предтечі і Хрестителя Іоана...». Стихира Предтечі, глас 2-й: «Той, хто в утробі матері освятився...».

Канони: Предтечі 1-й з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-й на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – сідальний Предтечі, глас 8-й. «Слава» – інший сідальний Предтечі, глас 4-й, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак і кос Предтечі, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний Предтечі: «Сьогодні радісне Предтечеве народження...» (двічі). «Слава... і нині» – Богородичний Мінеї: «Пророки проповідували...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Предтечі, глас 8-й – 4. «Слава» – Предтечі, глас 6-й: «Зірка зірок, Предтеча...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Богородице, Ти еси виноградна лоза...» (Часослов, Богородичний 3-го часу).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-й. «Слава... і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Предтечі.

НА ЛІТУРГІЇ: Блаженні Предтечі: 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а на 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар Предтечі; «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар Предтечі. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – Предтечі.

Рядові читання переносяться на четвер 23 червня.

[Б]. НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Предтечі, глас 4-й – 4 і преподобних – 4, глас 4-й. «Слава» – преподобних, «І нині» – Предтечі, глас той же: «Єлизавета зачала Предтечу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Предтечі – 3 і преподобних – 3.

На літії стихири Предтечі, глас 1-й і преподобних глас 8-й. «Слава» – преподобних, глас 3-й, «І нині» – Предтечі, глас 5-й.

На стиховні стихири Предтечі, глас 2-й (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобних, глас 8-й, «І нині» – Предтечі, глас той же: «Послухай, що говорить Єлизавета Діві Марії...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-й (двічі), і преподобних (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Предтечі, глас 4-й (двічі). «Слава» – тропар преподобних, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

Кафізми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні Предтечі, «Слава» – преподобних, «І нині» – Богородичні Предтечі.

Поліелей. Величання Предтечі і преподобних: «Величаємо тебе, / Предтече Спасів Іоане, / і шануємо від неплідної / преславне народження твоє». «Ублажаємо вас, / преподобні отці наші Іове і Феодосію Манявські, / і шануємо святу пам'ять вашу, / наставники монахів і співбесідники ангелів», і вибраний псалом. Сідальний Предтечі, глас 8-й: «Нехай радіє батько ...» (двічі). «Слава» – преподобних, «І нині» – Богородичний Предтечі, глас той же: «Завжди дякуємо Тобі...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Предтечі, глас 4-й: «І ти, дитя, пророком Вишнього назвешся». Стих: «Благословенний Господь Бог Ізраїлів, що відвідав і визволив людей Своїх». Євангеліє – Лк., Зач. 3. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого славного Пророка, Предтечі і Хрестителя Іоана...». Стихира Предтечі, глас 2-й: «Той, хто в утробі матері освятився...»

Канони: Предтечі два канони, 1-й з ірмосом на 4 (ірмос один раз) і 2-й на 4; і преподобних, глас 8-й, на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ї пісні – кондак та ікос преподобних, глас 3-й; сідальний Предтечі, глас 8-й, інший седален Предтечі, глас 4-й, «Слава» – преподобних. «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак і ікос Предтечі, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний Предтечі: «Сьогодні радісне Предтечеве народження ...» (двічі). «Слава» – преподобних, «І нині» – Богородичний Мінеї: «Пророки проповідували...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Предтечі, глас 8-й – 3 і преподобних 3. «Слава» – Предтечі, глас 6-й: «Зірка зірок, Предтеча...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Богородице, Ти єси виноградна лоза ...» (Часослов, Богородичний 3-го часу).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-й. «Слава... і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар Предтечі. «Слава» – преподобних, кондаки Предтечі і преподобних читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ: Блаженні з першого канону Предтечі, пісня 3-я на 4, і преподобних пісня 6-та на 4.

Після входу

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар Предтечі, тропар преподобних; кондак Предтечі. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар Предтечі, тропар преподобних; кондак храму, кондак Предтечі. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний Предтечі і преподобних.

Апостол – Предтечі і преподобних.

Рядові читання переносяться на четвер 23 червня.

8 ЛИПНЯ, субота

25 червня за старим стилем

Прмц. Февронії, діви (бл. 304).

Прмц.: 2 Кор., 181 зач., VI, 1 – 10. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Ряд.: Рим., 97 зач., VIII, 14 – 21. Мф., 30 зач., IX, 9 – 13.

Служба віддання Різдва Іоана Предтечі і прмц. Февронії, діви не має святкового знаку, звершується разом із суботньою службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Предтечі (див. в Мінеї 25 червня), глас 4-й – 3, і преподобномучениці, глас той же – 3. «Слава» – Мінеї, глас 8-й: «Подивись на Єлисавету...», «І нині» – догматик, глас 3-й: «Як нам не дивуватися...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й (мученичні із числа стихир на «Господи взиваю» – 2-га: «Велика сила хреста Твого...», 3-тя: «Велика сила Твоїх мучеників...», 4-та: «Пророки, і апостоли...», приспів звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава, і нині» – Мінеї, глас 6-й: «Єлисавета зачал Предтечу...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-й. «Слава» – тропар преподобномучениці, глас той же, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 3-й: «Тебе оспівуємо...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Предтечі, глас 4-й (двічі). «Слава» – тропар преподобномучениці, глас той же, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафізми 16-а і 17-а (на 17-тій кафізмі ієрей звершує кадіння храму, як на «Господи взиваю», царські врата залишаються закритими). Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони:

У храмі Господському, Богородиці і святого – канон Предтечі (у Мінеї за 25 червня) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), преподобномучениці на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі святого – канон преподобномучениці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси мученичного канону Октоїха.

Після 3-ї пісні – кондак преподобномучениці, глас 6-й;

сідальний Предтечі, глас 8-й. «Слава» – сідальний преподобномучениці, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Світільний Предтечі (Мінеї). «Слава» – екзапостиларій Октоїха, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-й (мученичні із числа стихир на хвалитніх – 1-ша: «Прийдіть, усі люди...», 2-га: «Воїни Христові...», 3-тя: «Чини святих ангелів...»; приспів звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава» – Предтечі, глас 2-й: «Пророка із пророків...», «І нині» – Богородичний по гласу «Слави», від менших: «Прийдіть, прославимо...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-й. «Слава» – тропар преподобномучениці, глас той же, «І нині» – Богородичний по гласу «Слави», від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи...».

НА ЧАСАХ – тропар Предтечі. «Слава» – тропар преподобномучениці. Кондаки преподобномучениці і Предтечі читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 6.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар Предтечі (Мінеї), тропар преподобномучениці; кондак храму, кондак Предтечі (Мінеї), кондак преподобномучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар Предтечі (Мінеї), тропар преподобномучениці; кондак Предтечі (Мінеї), кондак преподобномучениці. «Слава» – «Зі

святими упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобномучениці і дня.

Апостол і Євангеліє – преподобномучениці і дня.

9 ЛИПНЯ, неділя

26 червня
за старим стилем

5-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 4.

Прп. Давида Солунського (бл. 540). Прп. Іоана, єп. Готського (VIII). Свт. Діонісія, архієп. Суздальського (1385).

Ліддської (Римської) (I), Тихвинської (1383) та Нямецької (1399) ікон Божої Матері.

Ран. – Єв. 5-е, Лк., 113 зач., XXIV, 12 – 35.

Літ. – Рим., 103 зач., X, 1 – 10. Мф., 28 зач., VIII, 28 – IX, 1.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Подаємо зразок звершення воскреслої служби Октоїха в поєднанні з поліелейною службою на честь Тихвинської ікони Божої Матері і службою прп. Давида Солунського (без святкового знаку).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 4-й – 4, Богородиці, глас 2-й – 3, і преподобного, глас 8-й – 3. «Слава» – Богородиці, глас 6-й: «Нині красується безліч вірних...», «І нині» – догматик, глас 4-й: «Пророк Давид...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На літії стихири Богородиці, глас 3-й, глас 8-й і глас 4-й. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас 5-й: «Наша країна нині веселиться...».

На стиховні стихири воскресні, глас 4-й. «Слава» – преподобного, глас 8-й: «Монахів множества...», «І нині» – Богородиці, глас той же: «Прийдіть, усі вірні...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці (ікони), глас 4-й (тричі) або «Богородице Діво...» (двічі) і тропар Богородиці (ікони), глас 4-й (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-й (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 8-й, «І нині» – тропар Богородиці (ікони), глас 4-й.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання Богородиці і вибраний псалом. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний Богородиці після 1-го стихослів'я – глас 4-й: «Божественним сяйвом...»; інший сідальний Богородиці після 2-го стихослів'я – глас 3-й: «Як багато світла зірка...». «Слава і нині» сідальний Богородиці після поліелею, глас 6-й: «Безпомічним Ти є воістину поміч...». Степенні і прокимен гласу. Євангеліє воскресне 5-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-ого псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси 1 раз), Богородиці (Мінеї 1-й канон) на 6 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 8-й, кондак та ікос преподобного, глас 1-й; сідальний преподобного, глас 8-й. «Слава і нині» – сідальний Богородиці, глас 4-й.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос воскресні, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 5-й. «Слава» – світільний преподобного, «І нині» – світільний Богородиці.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 4-й – 4, і Богородиці, глас 8-й і глас 2-й – 4 (зі славником і приспіваними своїми у Мінеї на стихирах на вечірні). «Слава» – стихири євангельська 5-а, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – на 1-му і 6-му тропар воскресний. «Слава» – тропар Богородиці. Кондак Богородиці.

на 3-му і 9-му тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобного. Кондак воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і Богородиці, пісня 3-я – 4.

На вході: «...що воскрес із мертвих...»

Після входу – тропар воскресний, тропар Богородиці (ікони), тропар преподобного; кондак воскресний. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак Богородиці (ікони).

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці.

10 ЛИПНЯ, понеділок

27 червня
за старим стилем

6-й тиждень після П'ятдесятниці.

Прп. Самсона, странноприїмця (бл. 530). Прав. Іоани, мироносиці (I). Прп. Севіра, пресвітера (VI). Прп. Георгія Іверського Святогорця (1065, Груз.). Прп. Мартина Туровського (1150).

Рим., 121 зач., XVI, 17 – 24. Мф., 51 зач., XIII, 10 – 23.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 67 зач., XII, 32 – 40.

Служба прп. Самсона, странноприїмця не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 4-й – 3, і преподобного, глас 1-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Горе мені...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Радуйся, хмаро світла...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-й. «Сла-

ва, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-й (двічі), «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й

на 4, і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ї пісні – сідалний преподобного, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Богородице, Царице всіх...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, Врата Царя слави...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобного; кондак дня, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

11 ЛИПНЯ, вівторок

28 червня
за старим стилем

Перенесення мощей мчч., безсрр. та чудотворців Кира та Іоана (412). Прп. Ксенофонта Робейського (1262). Прп. Павла, лікаря (VII).

Ікони Божої Матері «Троєручиця» (VIII).

1 Кор., 122 зач., I, 1 – 9. Мф., 52 зач., XIII, 24 – 30 (за вівторок).

1 Кор., 127 зач., II, 9 – III, 8. Мф., 53 зач., XIII, 31 – 36 (за середу).

Служба перенесення мощей мчч., безсрр. та чудотворців Кира та Іоана шестирична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири мучеників, глас 4-й – 6 (кожна стихира по двічі). «Слава» – мучеників, глас 8-й: «Двоїця мучеників...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же, від менших: «Радуйся, похвало вселенної...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-й. «Слава» – мучеників, глас 2-й: «Прийдіть нині...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же, від менших: «Радуйся, похвало вселенної...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 5-й. «Слава... і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Скорий Твій покров...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 5-й (двічі). «Слава... і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Скорий Твій покров...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідалні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і мучеників на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону великомученика.

Після 3-ї пісні – сідалний мучеників, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос мучеників, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-й. «Слава» – мучеників, глас 4-й: «Достохвальними піснями...», «І нині» – Богородичний Мінеї, по гласу «Слави», від менших: «Від усяких бід...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 5-й. «Слава... і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Мати Божа Пресвята...».

НА ЧАСАХ – тропар мученика, «Слава... і нині» і Кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, мучеників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар мучеників, і «Слава... і нині»; кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мучеників, «Слава... і нині»; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мучеників, «Слава... і нині»; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня (вівторка) і середи.

12 ЛИПНЯ, середа

29 червня
за старим стилем

Славних і всехвальних першOVERХОВНИХ апостолів Петра і Павла (бл. 67).

Свт. Григорія, митр. Іраклійського (1925). Прп. Паїсія Святогорця (1994).

Касперівської ікони Божої Матері (1853 – 1855).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Апп.: 2 Кор., 193 зач., XI, 21 – XII, 9. Мф., 67 зач., XVI, 13 – 19.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Звершується всенічне бдіння на честь свв. первоверховних апостолів Петра і Павла [А]. Приводимо також порядок звершення бдінної служби свв. первоверховних апостолів Петра і Павла у поєднанні з поліелейною службою прп. Паїсія Святогорця[Б].

[А]. НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири апостолів, глас 2-й 8 (перші дві стихири – тричі, третя стихира – двічі). «Слава» – апостолів, глас 4-й: «Трикратним запитанням...», «І нині» – догматик, глас той же: «Пророк Давид, що через Тебе, Богородице, богоотцем став...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостолів – 3.

На літії стихири апостолів, глас 2-й і глас 3-й. «Слава» – апостолів, глас 5-й: «Ви, всехвальні апостоли...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Ублажаємо Тебе, Богородице...».

На стиховні стихири апостолів, глас 1-й (зі своїми приспівами). «Слава» – апостолів, глас 6-й: «Радісне свято засяло...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 4-й (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостолів, глас 4-й (двічі). «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі екстенії. Сідальні апостолів.

Поліелей. Величання апостолів: «Величаємо вас, / апостоли Христові Петре і Павле, / що увесь світ вченням своїм просвітили / і всі краї землі / до Христа привели», і вибраний псалом. Сідальний апостолів після поліелея, глас 8-й (двічі). «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен апостолів, глас 4-й: «По всій землі розійшлося віщування їх і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Євангеліє апостолів. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира апостолів, глас 6-й: «Благочестя істинних проповідників...».

Канони: ап. Петра з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і ап. Павла на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – іпакої апостолів, глас 8-й: «Яка в'язниця не мала тебе в'язнем?...» (один раз).

Після 6-ї пісні – кондак та ікос апостолів, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостолів (двічі). «Слава і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири: апостолів, глас 4-й – 4. «Слава» – апостолів, глас 6-й: «Прийшло для Церкви Христової...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Богородице, Ти еси виноградна лоза...» (Часослов, Богородичний 3-го часу).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 4-й. «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостолів.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостолів, 1-го канону (ап. Петра) пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і 2-го канону (ап. Павла) пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостолів. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар апостолів. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарії і причасний – апостолів.

Апостол і Євангеліє – апостолів.

Рядові Апостол і Євангеліє переносяться на понеділок 28 червня.

[Б]. НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: апостолів, глас 2-й – 5 і преподобного, глас 1-й – 3. «Слава» – апостолів, глас 4-й: «Трикратним запитанням...», «І нині» – догматик, глас той же: «Пророк Давид, що через Тебе, Богородице, богоотцем став...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостолів – 3 і преподобного – 3.

На літії стихири апостолів, глас 2-й і глас 3-й. «Слава» – апостолів, глас 5-й: «Ви, всехвальні апостоли...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Ублажаємо Тебе, Богородице...».

На стиховні стихири апостолів, глас 1-й (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобного, глас 8-й: «Прийняв ти талант...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 4-й (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостолів, глас 4-й (двічі). «Слава» – преподобного, глас 1-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі екстенії. Сідальні апостолів і преподобного.

Поліелей. Величання апостолів: «Величаємо вас, / апостоли Христові Петре і Павле, / що увесь світ вченням своїм просвітили / і всі краї землі / до Христа привели», і преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Паїсію, і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співрозмовнику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний апостолів після поліелея, глас 8-й. «Слава» – сідальний після поліелея преподобного, глас 3-й, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен апостолів, глас 4-й: «По всій землі розійшлося віщування їх і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Євангеліє апостолів. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира апостолів, глас 6-й: «Благочестя істинних проповідників...».

Канони: ап. Петра з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), ап. Павла на 6 і преподобного на 2.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – іпакої апостолів, глас 8-й: «Яка в'язниця не мала тебе в'язнем?...» (один раз). Кондак преподобного, глас 8-й. «Слава» – сідальний преподобного, глас 4-й, «І нині» – Богородичний, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос апостолів, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостолів (двічі). «Слава» – світільний преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири: апостолів, глас 4-й – 2 і преподобного, глас 8-й – 2. «Слава» – апостолів, глас 6-й: «Прийшло для Церкви Христової...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Богородице, Ти еси виноградна лоза...» (Часослов, Богородичний 3-го часу).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 4-й. «Слава» – тропар преподобного, глас 1-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл...».

НА ЧАСАХ – тропар апостолів, «Слава» – тропар преподобного. Кондаки апостолів і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостолів, 1-го канону (ап. Петра) пісня 3-я – 3 (з ірмосом), 2-го канону (ап. Павла) пісня 6-а – 3 і преподобного пісня 6-а – 2.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостолів, тропар преподобного; кондак преподобного. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар апостолів, тропар преподобного; кондак преподобного «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарії і причасний – апостолів і преподобного.

Апостол і Євангеліє – апостолів і преподобного.

Рядові Апостол і Євангеліє переносяться на понеділок 28 червня.

13 ЛИПНЯ, четвер

30 червня
за старим стилем

Собор славних і всехвальних 12-ох апостолів: Петра, Андрія, Якова Зеведеєва, Іоана, брата його, Филипа, Варфоломія, Фоми, Матфея, Якова Алфеева, Юди Якового, або Фадея, Симона Зилота і Матфія. **Прославлення свт. Софронія, єп. Іркутського (1918).**

Волинської (XX ст.), Баликінської (1711) та Горбанівської (1786) ікон Божої Матері.

1 Кор., 129 зач., III, 18 – 23. Мф., 54 зач., XIII, 36 – 43.

Апп.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мк., 12 зач., III, 13 – 19.

Служба собору свв. 12-ти апостолів славослівна, завершується по Мінеї.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апп. Петра і Павла, глас 2-й – 3, і апостолів, глас 4-й – 3. «Слава» – апп. Петра і Павла, глас 6-й: «Всечесне свято...», «І нині» – догматик, глас той же: «Хто Тебе не убожить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири апп. Петра і Павла, глас 4-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – апп. Петра і Павла, глас 6-й: «Свято радості...», «І нині» – Богородичний по глас той же: «Богородице, Ти єси лоза...» (Часослов, Богородичний 3-го часу).

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостолів, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні апостолів (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: апп. Петра і Павла (у Мінеї за 30 червня) з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 12-ти апостолів на 6.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої».

Після 3-ї пісні – сідальний апостолів, глас 4-й. «Слава» – сідальний апп. Петра і Павла, глас 8-й, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос апостолів, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостолів. «Слава» – інший світільний апостолів, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалитні стихири апп. Петра і Павла і апостолів, глас 4-й – 4. «Слава» – апостолів, глас 8-й: «Все творіння просвітили...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Владичице, прийми...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостолів.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні з канону 12-ти апостолів, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом) і пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостолів. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостолів; кондак храму. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – апостолів.

Апостол і Євангеліє – дня і апостолів.

14 ЛИПНЯ, п'ятниця

1 липня
за старим стилем

Безсрр. Косми та Даміана, що в Римі постраждали (284). Мч. Потита (II). Прп. Петра, патрікія (854). Прав. Ангеліни, деспотиси Сербської (XVI). Прп. Никодима Святогорця (1809).

1 Кор., 130 зач. (від половини), IV, 5 – 8. Мф., 55 зач., XIII, 44 – 54.

Безсрбн.: 1 Кор., 153 зач., XII, 27 – XIII, 8. Мф., 34 зач. (від половини), X, 1, 5 – 8.

Служба безсрр. Косми та Даміана, що в Римі постраждали, шестирична, завершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири безсрбників, глас 1-й і глас 4-й – 6. «Слава» – безсрбників, глас 6-й: «Безскінченно є благодать...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Нескверна Агніця і Непорочна Владичиця...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-й. «Слава» – безсрбників, глас 6-й: «Завжди маючи Христа...», «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Бачачи Тебе розіпнутого...».

Після Трисвятого – тропар безсрбників, глас 8-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Агніця, і Пастиря...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар безсрбників, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Агніця, і Пастиря...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і безсрбників на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ї пісні – сідальний безсрбників, глас 8-й. «Слава» – інший сідальний безсрбників, глас той же, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос безсрбників, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний безсрбників, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалитні (від позначки «на 4») стихири безсрбників, глас 1-й і глас 2-й – 6 (до двох останніх стихир приспівує Мінеї). «Слава» – безсрбників, глас 4-й: «Маючи джерело зцілень...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Бачачи розіпнутого Христа...».

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-й. «Слава» – безсрбників, глас 8-й: «Хто не здивується...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Агніця нескверна...».

Після Трисвятого – тропар безсрбників, глас 8-й. «Сла-

ва, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Плід утроби Твоєї...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак безсрібників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і безсрібників, пісня 3-я – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар безсрібників; кондак безсрібників. «Слава» – «Зі свя-
тими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар безсрібників; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак безсрібників. «Слава» – «Зі свя-
тими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар безсрібників; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак безсрібників. «Слава» – «Зі свя-
тими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і безсрібників.

Апостол і Євангеліє – дня і безсрібників.

15 ЛИПНЯ, субота

2 липня
за старим стилем

Покладення чесної ризи Пресвятої Богородиці у Влахерні (V). Свт. Фотія, митр. Київського і всієї Руси (1431). Свт. Ювеналія, патр. Єрусалимського (бл. 458).

Охтирської (1739) та Пожайської (XVII) ікон Божої Матері.

Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Ряд.: Рим., 100 зач., IX, 1 – 5. Мф., 32 зач., IX, 18 – 26.

Звершується славослівна служба покладення чесної ризи Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири Богородиці, глас 4-й – 6 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – Богородиці, глас 2-й: «Очистивши розум і помисли...», «І нині» – догматик, глас 4-й: «Пророк Давид...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Богородиці, глас 1-й (з приспівами своїми). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-й: «Як пресвіт-
лим вінцем...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 8-й (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 16-а і 17-а (на 17-тій кафізмі ієрей звершує кадіння храму, як на «Господи взиваю», царські врата залишаються закритими). Малі ектенії. Сідальні Богородиці (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: Богородиці (Мінеї) 1-й з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-й на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – сідальний Богородиці, глас 4-й. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці. «Слава, і нині» – інший світільний Богородиці.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Богородиці, глас 4-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-й: «Очистивши розум...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 8-й (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (1-го канону з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці (ризи). «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці (ризи).

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (ризи). «Слава, і нині» – кондак Богородиці (ризи).

У храмі святого – тропар Богородиці (ризи), тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці (ризи).

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці (ризи).

Апостол і Євангеліє – Богородиці (ризи) і дня.

16 ЛИПНЯ, неділя

3 липня
за старим стилем

6-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 5.

Мч. Якинфа (108). Мчч. Діомида, Євламбія, Аскліпідота і мц. Голіндухи (II). Прпп. Анатолія, затворника, у Ближніх печерах (XII), та іншого Анатолія, затворника, у Дальніх печерах (XIII). Мчч. Мокія і Марка (IV). Прп. Олександра, обителі «Невсипущих» першоначальника (бл. 430). Свт. Анатолія, патр. Константинопольського (458).

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Літ. – Рим., 110 зач., XII, 6 – 14. Мф., 29 зач., IX, 1 – 8.

Звершення воскресної служби Октоїха зі службою мч. Якинфа, без святкового знаку.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 5-й – 7, і мученика, глас 8-й – 3. «Слава і нині» – догматик, глас 5-й: «У Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня.

На літї стихири храму і Богородичні стихири Павла Аморрейського, глас 5-й (На «Господи, взиваю» у воскресній службі 5-го гласу в Октоїху, без стихів). «Слава, і нині» – його ж стихири, глас той же: «Єдина безнадійним Надіє...».

На стиховні стихири воскресні, глас 5-й. «Слава і нині» –

Богородичний воскресний, глас той же: «Всечесна Діво...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-й (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 6-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Мо-

литвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Хрестовоскресний на 3, Богородиці на 1 і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – кондак мученика, глас 6-й, інший кондак мученика, глас 4-й; сідальний мученика, глас 3-й. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос воскресні, глас 5-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 6-й. «Слава і нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири воскресні, глас 5-й – 8. «Слава» – стихири євангельська 6-а, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «У день спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар мученика, кондак мученика. «Слава» – інший кондак мученика, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар мученика; кондак недільний, кондак мученика. «Слава» – інший кондак мученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар мученика; кондак воскресний, кондак храму, кондак мученика. «Слава» – інший кондак мученика, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні.

Апостол і Євангеліє – дня.

17 ЛИПНЯ, понеділок

4 липня за старим стилем

7-й тиждень після П'ятдесятниці.

Свт. Андрія, архієп. Критського (712 – 726). Прп. Марфи, матері Симеона Дивногорця (551). Мчч. Феодота і Феодотії (108). Щмч. Феодора, єп. Киринейського (310).

Галатської ікони Божої Матері.

1 Кор., 134 зач., V, 9 – VI, 11. Мф., 56 зач., XIII, 54 – 58.

Служба свт. Андрія, архієп. Критського і прп. Марфи не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: святителя, глас 1-й – 3, і преподобної, глас 4-й – 3 (перша стихири – двічі). «Слава» – преподобної, глас той же: «Духовною благодаттю...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Радуйся, Світла хмаро...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-й. «Слава» – святителя, глас 8-й: «Ченців безліч...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «приймавши глас Архангела...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-й: «Правилom віри...». «Слава» – тропар преподобної, глас 8-й: «У тобі, мати...». «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-й: «Правилom віри...» (двічі). «Слава» – тропар преподобної, глас 8-й: «У тобі, мати...». «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла...».

Кафізми 4-а і 5-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), святителя на 4, і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобної).

Після 3-ї пісні – кондак преподобної, глас 2-й; сідальний святителя, глас 4-й. «Слава» – сідальний преподобної, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-й. «Слава» – святителя, глас 6-й: «Преподобний отче Андрію...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слова Архангела...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-й: «Правилom віри...». «Слава» – тропар преподобної, глас 8-й: «У тобі, мати...». «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, врата Царя слави...».

НА ЧАСАХ – тропар святителя. «Слава» – тропар преподобної. Кондаки преподобної і святителя читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святителя, тропар преподобної; кондак дня, кондак святителя, кондак преподобної. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святителя, тропар преподобної; кондак дня, кондак храму, кондак святителя, кондак преподобної. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

18 ЛИПНЯ, вівторок

5 липня за старим стилем

Прп. Афанасія Афонського (1000). Знайдення чесних мощей прп. Сергія, ігум. Радонезького (1422). Мцц. Анни і Кирилли (304). Прп. Лампада Іринопольського (X).

Ікони Божої Матері, званої «Економісса».

Ран.: – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

1 Кор., 136 зач., VI, 20 – VII, 12. Мф., 57 зач., XIV, 1 – 13.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби прп. Афанасія Афонського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 2-й – 8 (перша і друга стихира – тричі, третя стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Тезоіменитого безсмертю...», «І нині» – догматик, глас той же: «Хто Тебе не убожить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 5-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 6-й, «І нині» – Богородичний, глас той же: «Богородице, Ти єси виноград-на лоза...» (Часослов, Богородичний 3-го часу).

Після Трисвятого – тропар святого, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Тебе оспівуємо...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Тебе оспівуємо...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Убожаємо тебе, преподобний отче наш Афанасію, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів і співрозмовнику ангелів» і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелея, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен преподобного, глас 4-й: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його». Євангеліє преподобного. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного...». Стихира преподобного, глас 6-й.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – сідальний преподобного, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобного, глас 8-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас той же, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Владичице приймай молитви...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Тебе оспівуємо...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступниці християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

19 липня, середа

6 липня

за старим стилем

Прп. Сисоя Великого (429). **Прп. Сисоя, схимника Києво-Печерського, у Дальніх печерах (XVI). Знайдення мощей прав. діви Юліанії, кн. Ольшанської (XIII).** Мчч. Марина, Марфи, Авдифакса, Авакума, Кирина, Валентина, пресвітера, Астерія та інших багатьох у Римі (269). Мчч. Ісавра, диякона, Інокентія, Фелікса, Ермія, Василя, Перегрини, Руфа та Руфина (III). Мч. Коїнта Фригійського (бл. 283). Мц. Лукії, діви, і з нею мчч. Рикса, Антонія, Лукіана, Ісидора, Діона, Діодора, Кутонія, Ароноса, Капика і Сатура (301).

1 Кор., 137 зач., VII, 12 – 24. Мф., 60 зач., XIV, 35 – XV, 11.

Служба прп. Сисоя Великого не має святкового знаку, завершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 5-й – 3, і преподобного, глас 4-й – 3. «Слава» – преподобного, глас 8-й: «Безліч ченців...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Агниця нескверна...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-й. «Слава і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Сприймавши весь мій образ...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 2-й: «Плотські пристрасті...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Препрославлена єси...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 2-й: «Плотські пристрасті...» (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Препрославлена єси...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малих екстеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ї пісні – кондак інший преподобного, глас 8-й, сідальний преподобного, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хресто-

богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак преподобного, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-й. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Бачачи в давнині...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 2-й: «Плотські пристрасті...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобного. Кондаки преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар преподобного; кондак преподобного, інший кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар преподобного; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак преподобного, інший кондак пре-

подобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар преподобного; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак преподобного, інший

кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

20 ЛИПНЯ, четвер

7 липня

за старим стилем

Прп. Фоми, що в Малєї (X). Прп. Акакія, про якого розповідається в Лїствиці (VI). Мчч. Перегрини, Лукіана, Помпея, Ісихія, Папія, Саторнина і Германа (II). Прмчч. Єпиктета, пресвітера, і Астіона, монаха (290). Мч. Євангела (III – IV). Мц. Кириакії (IV).

Влахернської ікони Божої Матері.

1 Кор., 138 зач., VII, 24 – 35. Мф., 61 зач., XV, 12 – 21.

Служба прпп. Фоми і Акакія не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: прп. Фоми, глас 1-й – 3, і прп. Акакія, глас 4-й – 3. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Ти, Пречиста, Невмістимого Бога...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-й. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Ублажаємо Тебе, Богородице Діво...».

Після Трисвятого – тропар преподобних (загальний), глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних (загальний), глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), прп. Фоми на 4, прп. Акакія на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї (прп. Акакія).

Після 3-ї пісні – кондак прп. Акакія, глас 2-й, сідальний прп. Фоми, глас 4-й. «Слава» – сідальний прп. Акакія, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак прп. Фоми, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-й. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Ублажаємо Тебе, Богородице Діво ...».

Після Трисвятого – тропар преподобних (загальний), глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобних (загальний). Кондаки прп. Фоми і прп. Акакія читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, преподобних (загальний); кондак дня, інший кондак дня, кондак прп. Фоми, кондак прп. Акакія. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, преподобних (загальний); кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак прп. Фоми, кондак прп. Акакія. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

21 ЛИПНЯ, п'ятниця

8 липня

за старим стилем

Вмч. Прокопія (303).

Казанської ікони Божої Матері (1579).

1 Кор., 139 зач., VII, 35 – VIII, 7. Мф., 63 зач., XV, 29 – 31.

Служба вмч. Прокопія шестирична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири великомученика, глас 4-й – 6. «Слава» – великомученика, глас 6-й: «Засяла нині...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Коли побачила...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-й. «Слава» – великомученика, глас 8-й: «Таємничим сяянням...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Бачачи Тебе...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомученика, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво пренепорочна...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом, без мученичних, на 4

(ірмоси один раз), 2-й на 4, і великомученика на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону великомученика.

Після 3-ї пісні – сідальний великомученика, глас 1-й (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний великомученика, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобного, глас 2-й – 4. «Слава» – преподобного, глас 4-й, «І нині» – Хрестобогородичний, глас той же: «Бачачи розпнутого...».

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-й. потім приспів

«Дивний Бог...» і стихира великомученика, глас 6-й: «Прийдіть, усі краї...». «Слава» – великомученика, глас 8-й: «Як Павло, від Бога...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Не терплю, Сину...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-й. «Слава... і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і великомученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Госпо-

ди...», тропар великомученика; кондак великомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар великомученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак великомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар великомученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак великомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

22 ЛИПНЯ, субота

9 липня
за старим стилем

Сщмч. Панкратія, єп. Тавроменійського (І). Сщмч. Кирила, єп. Гортинського (III – IV). Прмчч. Патермуфія, Копрія і мч. Олександра (IV). Свт. Феодора, єп. Едеського (IX). **Прп. Гавриїла Афонського (1901).**

Рим., 108 зач., XII, 1 – 3. Мф., 39 зач., X, 37 – XI, 1.

Служба сщмч. Панкратія, не має святкового знаку, звершується разом із суботньою службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихирі священномученика, глас 2-й – 6 (кожна стихира двічі). «Слава» – священномученика, глас 6-й: «Ти був законним...», «І нині» – догматик, глас 5-й: «У Червоному морі...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 5-й (мученичні із числа стихир на «Господи взиваю» – 2-га: «У щит віри...», 3-тя та ж стихира, 4-та: «Усе земне...», приспів звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Обрадувана, заступайся...».

Після Трисвятого – тропар священномученика (загальний), глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 5-й: «Радуйся, двері Господні...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика (загальний), глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафизми 16-а і 17-а (на 17-тій кафізмі ієрей звершує кадіння храму, як на «Господи взиваю», царські врата залишаються закритими). Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – канон воскресний рядового гласу (з попередньої неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4: два воскресні тропарі, один Хрестовоскресний і один Богородичний), священномученика на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), священномученика на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі святого – канон священномученика з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси мученичного канону Октоїха.

Після 3-ї пісні – сідальний священномученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос священномученика, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 5-й (мученичні із числа стихир на хвалитніх – 1-ша: «Благословенне воїнство...», 2-га: «Страстоносці Твої...», 3-тя: «Святі мученики...»; приспів звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «О, душе океанна!...» (у стихирах на хвалитніх).

Після Трисвятого – тропар священномученика (загальний), глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи...».

НА ЧАСАХ – тропар (загальний) і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 6.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар священномученика (загальний); кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар священномученика (загальний); кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

Примітка: у храмі святого в суботу тропар і кондак храму не співається, тому що всі святі найменовані у тропарі і кондаку дня.

Прокимен, алуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

23 ЛИПНЯ, неділя

10 липня
за старим стилем

7-ма неділя після П'ятдесятниці. Глас 6.

Мчч. 45-ох в Нікополі Вірменському: Леонтія, Маврикія, Даниїла, Антонія, Олександра, Іанікита, Сисинія, Меліта, Вирилада та інших (бл. 319). **Прп. Антонія Києво-Печерського, Київського, начальника всіх руських ченців (1073). Прп. Силуана, схимника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Мч. Аполлонія (III). Мчч. Віанора й Силуана (IV). Прпп. пустельників єгипетських, вогнем і димом заморених (бл. 398).**

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., XX, 1 – 10.

Літ. – Рим., 116 зач., XV, 1 – 7. Мф., 33 зач., IX, 27 – 35.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Воскресна служба Октоїха звершується у поєднанні з поліелейною службою прп. Антонія Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 6-й – 4, і преподобного, глас 4-й і глас 5-й – 6. «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Суворе твоє житіє...», «І нині» – догматик, глас той же: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На літії стихира храму і стихири преподобного, глас 1-й, глас 2-й і глас 4-й. «Слава і нині» – Мінеї, глас 8-й: «Велику сміливість...».

На стиховні стихири воскресні, глас 6-й. «Слава» – преподобного, глас той же: «Сміливе прохання...», «І нині» – Богородичний воскресний, за гласом «Слави»: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (трічі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 6-й (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 4-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафізми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, преподобний отче наш Антонію, і шануємо святу пам'ять твою, наставнику монахів і співрозмовнику ангелів» і вибраний псалом. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний преподобного після 1-го стихослів'я – глас 4-й: «Настало пресвітле...»; сідальний преподобного після 2-го стихослів'я, глас той же: «Співбесідником і співслужителем...», «Слава» – сідальний преподобного після поліелею, глас 8-й: «У підземних печерах...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Як всенепорочна...». Степенні і прокимен гласу. Євангеліє воскресне 7-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-ого псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси 1 раз), Богородиці (Октоїха) на 2 і преподобного (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-й, сідальний преподобного, глас 4-й (двічі). «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос воскресні, глас 6-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостилярій воскресний 7-й. «Слава» – світільний преподобного, «І нині» – Богородичний воскресного екзопостилярія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 6-й – 4, і преподобного, глас 2-й і глас 8-й – 4 (зі славником і приспіваними своїми, у Мінеї на стихирах на вечірні). «Слава» – стихира євангельська 7-а, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар преподобного. Кондаки преподобного і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і преподобного, пісня 3-я – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобного; кондак воскресний. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар преподобного; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, аїлуарій і причасний – воскресні і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

24 ЛИПНЯ, понеділок

11 липня

за старим стилем

8-й тиждень після П'ятдесятниці.

Згадування чуда вмц. Єфимії Всехвальної, що через нього православ'я утвердилось (451). **Рівноап. Ольги, вел. кн. Київської, у святому хрещенні Єлени (969).** Мч. Кіндея, пресвітера (III – IV).

Ран. – Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13.

Літ. – 1 Кор., 142 зач., IX, 13 – 18. Мф., 65 зач., XVI, 1 – 6.

Рівноап.: 2 Кор., 181 зач., VI, 1 – 10. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби рівноап. Ольги, вел. кн. Київської.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири рівноап. Ольги, глас 4-й – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава» – рівноап. Ольги, глас той же: «Прийдіть, люди українські...», «І нині» – догматик, глас той же: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії рівноап. Ольги – 3.

На стиховні стихири рівноап. Ольги, глас 8-й (зі своїми приспівами). «Слава» – рівноап. Ольги, глас той же: «Велика слава твоя...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Невечісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар рівноап. Ольги, глас 1-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар рівноап. Ольги, глас 1-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл...».

Кафізми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні рівноап. Ольги (по двічі).

Поліелей. Величання рівноап. Ольги: «Величаємо тебе,

свята рівноапостольна княгине Ольго, як зорю ранню, що на землі нашій засяяла і світло віри православної народу своєму сповістила» і вибраний псалом. Сідальний рівноап. Ольги після поліелея, глас 5-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен рівноап. Ольги, глас 4-й: «По всій землі розійшлося віщування їх, і в кінці вселенної слова їх». Стих: «Небеса повідають славу Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Євангеліє рівноап. Ольги, від Матфея, зач 104. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святої рівноапостольної Ольги...». Стихира рівноап. Ольги, глас 6-й: «Провісницею віри...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і рівноап. Ольги на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – сідальний рівноап. Ольги, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос рівноап. Ольги, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний рівноап. Ольги (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири рівноап. Ольги, глас 3-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – рівноап. Ольги, глас 8-й: «О, мати наша...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Богородице, Мати Безневісна...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар рівноап. Ольги, глас 1-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак рівноап. Ольги.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні рівноап. Ольги, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар рівноап. Ольги. «Слава» – кондак рівноап. Ольги, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар рівноап. Ольги; кондак храму. «Слава» – кондак рівноап. Ольги, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – рівноап. Ольги.

Апостол і Євангеліє – дня і рівноап. Ольги.

25 ЛИПНЯ, вівторок

12 липня
за старим стилем

Мчч. Прокла та Іларія (II). Прп. Михаїла Малєїна (962). **Мчч. Феодора, варяга, і сина його Іоана, в Києві (983).** Мц. Голіндухи, у св. хрещенні Марії (591). Прп. Іоана (998) і Гавриїла (X) Святогорців (Груз.).

Ікони Божої Матері «Троєручиця» (XIII).

1 Кор., 144 зач., X, 5 – 12. Мф., 66 зач., XVI, 6 – 12.

Служба мчч. Прокла та Іларія і прп. Михаїла Малєїна не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас 1-й – 3, і преподобного, глас 5-й – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Преподобний отче Михаїле...», «І нині» – Богородичний по гласу «Слави», від менших: «Ніхто з тих...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-й. «Слава» – преподобного, глас 8-й: «Безліч ченців...», «І нині» – Богородичний по гласу «Слави», від менших: «Радуйся, похвало вселенної...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Непохитне утвердження...».

На РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Непохитне утвердження...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), мучеників на 4, і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ї пісні – кондак мучеників, глас 4-й; сідальний мучеників, глас 1-й. «Слава» – сідальний преподобного, глас 8-й, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Великих дарувань...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пречиста...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобного. Кондаки мучеників і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобного; кондак дня, кондак преподобного, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

26 ЛИПНЯ, середа

13 липня
за старим стилем

Собор архангела Гавриїла. Прп. Стефана Саваїта (794). Свт. Юліана, еп. Кеноманійського (I). Мч. Серапіона (II – III). Мч. Маркіана (258).

1 Кор., 145 зач., X, 12 – 22. Мф., 68 зач., XVI, 20 – 24.

Архангела: Євр., 305 зач., II, 2 – 10. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

Служба Собору архангела Гавриїла і прп. Стефана Саваїта шестирична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Архангела, глас 4-й – 3, і преподобного, глас 8-й – 3. «Слава» – Архангела, глас 6-й: «Радуються з нами...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Коли побачила...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-й. «Слава і нині» – Архангела, глас 8-й: «Як чиноначальник...».

Після Трисвятого – тропар Архангела, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Архангела, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво пренепорочна...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси один раз), Архангела на 6, і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ї пісні – інший кондак Архангела, глас 2-й; сі-

дальний Архангела, глас 4-й. «Слава» – сідальний преподобного, глас 3-й, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос Архангела, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний Архангела, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-й. «Слава» – Архангела, глас 5-й: «Там, де осіяє твоя благодать...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Бачачи Агнца і Сина...».

Після Трисвятого – тропар Архангела, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар Архангела. Кондаки Архангела читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і Архангела, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар Архангела; кондак Архангела, інший кондак Архангела. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар Архангела; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак Архангела, інший кондак Архангела. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар Архангела; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак Архангела, інший кондак Архангела. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і Архангела.

Апостол і Євангеліє – дня і Архангела.

27 ЛИПНЯ, четвер

14 липня
за старим стилем

Апостола від 70-х Акили (I). Мч. Юста (I). Прп. Єлія, монаха (IV). Прп. Онисима, чудотворця (IV). **Прп. Стефана Махрицького (1406). Прп. Никодима Святогорця (1809).**

1 Кор., 147 зач., X, 28 – XI, 7. Мф., 69 зач., XVI, 24 – 28 (за четвер).

1 Кор., 148 зач., XI, 8 – 22. Мф., 71 зач., XVII, 10 – 18 (за п'ятницю).

На цей день з 15 (28) липня переноситься служба мчч. Кирика й Улити. Служба апостола від 70-х Акили і мчч. Кирика й Улити шестирична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апостола, глас 1-й – 3, і мучеників, глас 4-й – 3. «Слава» – мучеників, глас 6-й: «Прийдіть і побачте...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Око мого серця...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-й. «Слава» – мучеників, глас 8-й: «Трирічний проповідував...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Я, Діво свята...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава» – тропар мучеників, глас 4-й: «Мученики Твої...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отчее...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-й (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 4-й: «Мученики Твої...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отчее...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз) апостола на 4, і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї (мучеників).

Після 3-ї пісні – кондак апостола, глас 4-й; сідальний апостола, глас той же. «Слава» – сідальний мучеників, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос мучеників, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири мучеників, глас 1-й і глас 2-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – мучеників, глас 2-й: «Прийдіть, вірні...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Все уповання...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-й. «Слава» – мучеників, глас 4-й: «Радуйся, прикрашайся...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Тебе, Богородице Пречиста...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава» – тропар мучеників, глас 4-й, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Богородице, Ти вища...».

НА ЧАСАХ – тропар апостола. «Слава» – тропар мучеників. Кондаки апостола і мучеників читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і мучеників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар апостола, тропар мучеників; кондак дня, інший кондак дня, кондак апостола, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар апостола, тропар мучеників; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак апостола, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня (четверга) і п'ятниці.

28 ЛИПНЯ, п'ятниця

15 липня
за старим стилем

Рівноап. вел. кн. Володимира, у св. хрещенні Василя (1015). Мчч. Кирика й Улити (бл. 305). Мч. Авудима (IV). **Прп. Іова Угольського (1985).**

День хрещення Руси–України.

Ран. – Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Літ. – Рівноап.: Гал., 200 зач., I, 11 – 19. Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9.

Подаємо порядок звершення бдінної служби рівноап. вел. кн. Володимира.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі рівноап. Володимира, глас 4-й – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава» – рівноап. Володимира, глас 8-й: «Прийдіть, зберімося всі...», «І нині» – догматик, глас той же: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії рівноап. Володимира – 3.

На літії стихирі рівноап. Володимира, глас 2-й. «Слава» – рівноап. Володимира, глас 6-й: «Прийдіть, зберімося, всі вірні...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Творець і Визволитель...».

На стиховні стихирі рівноап. Володимира, глас 8-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – рівноап. Володимира, глас той же: «Начальника благочестя...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх...».

Після Трисвятого – тропар рівноап. Володимира, глас 4-й (двічі), і «Богородице Діво...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар рівноап. Володимира, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малі екстенії. Сідальні рівноап. Володимира (по двічі).

Поліелей. Величання рівноап. Володимира: «Величаємо тебе, / свяятий рівноапостольний великий княже Володимире, / і шануємо святу пам'ять твою, / ідолів ти знищив / і всю нашу землю святим хрещенням просвітив» і вибраний псалом. Сідальний рівноап. Володимира після поліелей, глас 4-й. «Слава» – інший сідальний рівноап. Володимира, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен рівноап. Володимира, глас 4-й: «Підніс обраного від людей Моїх»; стих: «Бо рука Моя захистить його і сила Моя укріпить його». Євангеліє рівноап. Володимира. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого рівноапостольного великого князя Володимира...». Стихира рівноап. Володимира, глас 8-й: «Рівного з апостолами Володимира...».

Канони: рівноап. Володимира 1-й з ірмосом на 8 (ірмо-

си по двічі) і 2-й на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – сідальний рівноап. Володимира, глас 2-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос рівноап. Володимира, глас 8-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є...» не співається. Світільний рівноап. Володимира (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі рівноап. Володимира, глас 4-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – рівноап. Володимира, глас 2-й: «Не від людей ти прийняв покликання...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших (за вибором), або, за традицією: «Всю надію мою покладаю на Тебе Мати Божа збережи мене під покровом Твоїм».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар рівноап. Володимира, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак рівноап. Володимира.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні рівноап. Володимира, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар рівноап. Володимира. «Слава» – кондак рівноап. Володимира, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар рівноап. Володимира. «Слава» – кондак рівноап. Володимира, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – рівноап. Володимира.

Апостол і Євангеліє – рівноап. Володимира (читання дня переносяться на попередній день).

29 липня,
субота

16 липня
за старим стилем

Сщмч. Афіногена, єп., і десятиох учнів його (бл. 311). Мч. Павла і мцц. Алевтини (Валентини) і Хіонії (308). Мч. Антіоха, лікаря (IV). Мц. Юлії, діви (бл. 440 або 613). **Прп. Іоана Вишенського, Святогорця (1621 – 1633).**

Рим., 111 зач., XIII, 1 – 10. Мф., 47 зач., XII, 30 – 37.

Служба сщмч. Афіногена, єп., і десятиох учнів його не має святкового знаку, завершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі священномученика, глас 8-й – 6 (кожна стихира двічі). «Слава і нині» – догматик, глас 6-й: «Хто Тебе не ублажить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі Октоїха, глас 6-й (мученичні із числа стихир на «Господи, взиваю» – 2-га: «Мученики Твої, Господи...», 3-тя та ж стихира, 4-та: «Страстотерпці мученики...», приспів звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Молитвами народившої Тебе...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-й: «Благословенною назвавши Матір...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, за гласом тропаря: «Ти, що ради нас...».

Кафизми 16-а і 17-а (на 17-тій кафизмі ієрей завершує кадіння храму, як на «Господи, взиваю», царські врата залишаються закритими). Малі екстенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – канон воскресний рядового гласу (з попередньої неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4: два воскресні тропарі, один Хрестовоскресний і один Богородичний), священномученика на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), священномученика на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі святого – канон священномученика з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси мученичного канону Октоїха.

Після 3-ї пісні – сідальний священномученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак священномученика, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзопостила-

рій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-й (мученичні із числа стихир на хвалитніх – 1-ша: «Господи, пам'ять святих...», 2-га: «Господи, якби ми не мали...», 3-тя: «Пам'ять мучеників...»; приспів звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Бога, із Тебе втіленого...» (у стихирах на хвалитніх).

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пречиста...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха - 6.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар священномученика; кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар священномученика; кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

30 ЛИПНЯ, неділя

17 липня
за старим стилем

8-ма неділя після П'ятдесятниці. Глас 7.

Пам'ять свв. отців шістьох Вселенських соборів (перехідне святкування в неділю, найближчу до 16 липня). Вмц. Марини (Маргарити) (IV). Перенесення мощей прп. Лазаря Галисійського.

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – 1 Кор., 124 зач., I, 10 – 18. Мф., 58 зач., XIV, 14 – 22.

Свв. отців: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Ін., 56 зач., XVII, 1 – 13.

Звершується воскресна служба Октоїха разом зі службою святих отців шістьох Вселенських Соборів (у Мінеї під 16 липня).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 7-й – 4, і отців, глас 6-й – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – отців, глас той же: «Прославимо нині таємничі сурми Духа», «І нині» – догматик, глас 7-й: «Матір'ю надприродно...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії отців – 3.

На літії стихира храму. «Слава» – отців, глас 3-й: «Апостольських передань...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Без сімені від Божественного Духа...».

На стиховні стихири воскресні, глас 7-й. «Слава» – отців, глас 4-й: «Нині ми святкуємо молитовну пам'ять...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Зглянься на моління...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі) і тропар отців, глас 8-й (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 7-й (двічі). «Слава» – тропар отців, глас 8-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Ти що ради нас...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ек텐ії. Сідальні воскресні.

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 8-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці на 2 і отців (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – кондак та ікос воскресні, глас 7-й; сідальний отців, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос отців, глас 8-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 8-й. «Слава» – світильний отців, «І нині» – Богородичний Мінеї: «Радуйся, Божа палато...».

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 7-й – 4, і отців, глас 6-й – 4 (перша стихира – двічі; з приспівом своїми). «Слава» – отців, глас 8-й: «Святих отців собор...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «У день спасіння...».

Перед 1-м часом на «Слава, і нині» – євангельська стихира 7-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар отців. Кондаки воскресний і отців читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і отців, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар отців. «Слава» – кондак отців, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар отців; кондак воскресний. «Слава» – кондак отців, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар отців; кондак воскресний. «Слава» – кондак отців, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і отців.

Апостол і Євангеліє – дня і отців.

31 ЛИПНЯ, понеділок

18 липня
за старим стилем

9-й тиждень після П'ятдесятниці.

Мч. Еміліана (363). Мч. Якинфа Амастридського (IV). Прп. Іоана Багатостраждального, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1160). Прп. Памви, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (1241). Прп. Памви, пустельника (IV).

1 Кор., 150 зач., XI, 31 – XII, 6. Мф., 74 зач., XVIII, 1 – 11.

Служба мч. Еміліана не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, звизаю» стихири на 6: Октоїха, глас 7-й – 3, і мученика, глас 4-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Хмарами Духа Святого...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Разом з ангелами...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-й: «У тобі, отче...» (двічі), «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстениї немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ї пісні – сідальний мученика, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак мученика, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Умиротвори життя наше...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-й: «У тобі, отче...». «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мученика; кондак дня, кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мученика; кондак дня, кондак храму, кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

1 СЕРПНЯ, вівторок

19 липня
за старим стилем

Прп. Макрини, сестри свт. Василя Великого (380). Прп. Дія (бл. 430). **Знайдження мощей прп. Серафима, Саровського чудотворця (1903).** Прп. Паїсія Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Блж. Стефана (1427) і матері його Милици (1405), Сербських.

1 Кор., 152 зач., XII, 12 – 26. Мф., 76 зач., XVIII, 18 – 22; XIX, 1 – 2, 13 – 15.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17–23.

Подаємо зразок звершення славослівної служби прп. Серафима, Саровського чудотворця.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-та.

На «Господи, звизаю» стихири преподобного, глас 1-й – 6. «Слава» – преподобного, глас 8-й: «Прийдіть собори...», «І нині» – догматик, глас той же: «Цар Небесний...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири преподобного, глас 1-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 6-й: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Творець і визволитель...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстениї. Сідальні преподобного (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – сідальний преподобного, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобного, глас 8-й – 4 (перша стихира двічі). «Слава» преподобного, глас 6-й: «Прийдіть, ченців собори...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Богородице, Ти еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від початку віку...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом) і пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

2 СЕРПНЯ, середа

20 липня
за старим стилем

Прор. Іллі (IX ст. до Р. Хр.). **Знайдження мощей прмч. Афанасія Берестейського (1649).**

Ран. – Лк., 14 зач., IV, 22 – 30.

Літ. – 1 Кор., 154 зач., XIII, 4 – XIV, 5. Мф., 80 зач., XX, 1 – 16.

Прор.: Як., 57 зач., V, 10 – 20. Лк., 14 зач., IV, 22 – 30.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби святого пророка Іллі.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири пророка, глас 1-й і глас 2-й – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – пророка, глас 6-й: «Прийдіть, православних зібрання...», «І нині» – догматик, глас той же: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії пророка – 3.

На стиховні стихири пророка, глас 8-й (зі своїми приспівами). «Слава» – пророка, глас 6-й: «Пророче, проповіднику Христов...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Творець і Визволитель...».

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний по гласу тропаря: «Від початку віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар пророка, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні пророка (по двічі).

Поліелей. Величання пророка: «Величаємо тебе, / пророче славний Іллі, / і шануємо твоє на небеса з плоттю / вогненне вознесіння». і вибраний псалом: «Блажен муж, що боїться Господа, заповідей його дуже бажає». Сідальний пророка після поліелей, глас 8-й: «Полюбивши премудрість...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен пророка, глас 4-й: «Ти ієрей повік за чином Мелхиседековим»; стих: «Сказав Господь Господеві моему: сиди праворуч Мене, доки не покладу ворогів Твоїх підніжжям ніг твоїх». Євангеліє пророка Лк., 14 зач. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого пророка Іллі...». Стихира пророка, глас 4-й: «На колісниці вогняній...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і пророка (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – сідальний пророка, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос пророка, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний пророка. «Слава» – інший світільний пророка, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири пророка, глас 8-й і глас 1-й – 6. «Слава» – пророка, глас 8-й: «Пророків верховних і всесвітніх світільників вселенної...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Владичице, прийми...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар пророка, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак пророка.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні пророка, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар пророка. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар пророка, кондак храму. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і пророка.

Апостол і Євангеліє – дня і пророка.

3 СЕРПНЯ, четвер

21 липня

за старим стилем

Прор. Єзекиїля (VI ст. до Р. Хр.). Прпп. Симеона, Христа ради юродивого, та Іоана, співосника його (бл. 590). **Прпп. Онуфрія Мовчазного й Онисима, затворника, Києво-Печерських, у Ближніх печерах (XII – XIII).**

1 Кор., 155 зач., XIV, 6 – 19. Мф., 81 зач., XX, 17 – 28.

Служба прор. Єзекиїля, прпп. Симеона, Христа ради юродивого, та Іоана, співосника його не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 4-й – 3 і пророка, глас 8-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Радуйся, просвічення душ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Єдину після Різдва...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-й. «Слава» – тропар пророка, глас 2-й: «Пророка Твого пам'ять...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Тобою, Богородице Приснодіво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 4-й (двічі). «Слава» – тропар пророка, глас 2-й: «Пророка Твого пам'ять...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Тобою, Богородице Приснодіво...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), преподобних на 4, і пророка на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї (пророка).

Після 3-ї пісні – кондак пророка, глас 2-й, сідальний преподобних, глас 5-й. «Слава» – сідальний пророка, глас 3-й, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак преподобних, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзопостилярій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Народився Ти, Христе...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-й. «Слава» – тропар пророка, глас 2-й: «Пророка Твого пам'ять...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобних. «Слава» – тропар пророка. Кондаки пророка і преподобних читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар преподобних, тропар пророка; кондак дня, інший кондак дня, кондак преподобних, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар преподобних, тропар пророка; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак преподобних, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

4 СЕРПНЯ, п'ятниця

22 липня
за старим стилем

Мироносиці рівноап. Марії Магдалини (І). Перенесення мощей сщмч. Фоки (403 – 404).

1 Кор., 157 зач., XIV, 26 – 40. Мф., 83 зач. (друге), XXI, 12 – 14, 17 – 20.

Рівноап.: 1 Кор., 141 зач., IX, 2 – 12. Лк., 34 зач., VIII, 1 – 3.

Служба рівноап. Марії Магдалини і сщмч. Фоки шестирічна, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: рівноапостольної, глас 8-й – 3, і священномученика, глас 4-й – 3. «Слава» – рівноапостольної, глас 6-й: «Першою побачивши...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Коли побачила Агніця...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-й. «Слава» – рівноапостольної, глас 8-й: «Марія Магдалина...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Побачивши Тебе...».

Після Трисвятого – тропар рівноапостольної, глас 1-й. «Слава» – тропар священномученика, глас 4-й, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар рівноапостольної, глас 1-й (двічі). «Слава» – тропар священномученика, глас 4-й, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), рівноапостольної на 4, і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї (священномученика).

Після 3-ї пісні – кондак та ікос священномученика, глас 6-й; сідальний рівноапостольної, глас 8-й. «Слава» – сідальний священномученика, глас 4-й, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос рівноапостольної, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха, світильний рівноапостольної. «Слава» – світильний священномученика, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-й. «Слава» – священномученика, глас 4-й: «З дитинства ти...», «І нині» – рівноапостольної, глас 8-й: «Марія Магдалина...».

Після Трисвятого – тропар рівноапостольної, глас 1-й. «Слава» – тропар священномученика, глас 4-й, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар рівноапостольної. «Слава» – тропар священномученика. Кондаки священномученика і рівноапостольної читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і рівноапостольної, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар рівноапостольної, тропар священномученика; кондак рівноапостольної, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар рівноапостольної, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак рівноапостольної, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар рівноапостольної, тропар священномученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак рівноапостольної, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і рівноапостольної.

Апостол і Євангеліє – дня і рівноапостольної.

5 СЕРПНЯ, субота

23 липня
за старим стилем

Почаївської ікони Божої Матері (1675).

Мчч. Трофима, Феофіла і з ними 13 мчч. (IV). Сщмч. Аполлінарія, єп. Равенійського (бл. 75).

Ікони Божої Матері «Всіх скорботних радість» (1888).

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Ряд.: Рим., 113 зач., XIV, 6 – 9. Мф., 64 зач., XV, 32 – 39.

Наводимо порядок звершення поліелейної служби на честь Почаївської ікони Божої Матері.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: Богородиці, глас 5-й – 4 і глас 2-й – 4. «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-й: «Непрохідні врата...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На стиховні стихири Богородиці, глас 1-й (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 8-й: «Той, що сидить на Херувимах...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 5-й (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 5-й (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Богородиці (по двічі).

Поліелей. Величання Богородиці: «Величаємо Тебе, Пресвятая Діво/ і шануємо ікону Твою святу, / її ж від літ древніх, / на горі Почаївській прославила єси» і вибраний псалом. Сідальний Богородиці після поліелей, глас 6-й. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен Богородиці, глас 4-й: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вухо Твоє». Євангеліє Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира Богородиці, глас 5-й: «Прийдіть, українські собори...».

Канон: Богородиці з ірмосом на 14 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – сідалий Богородиці, глас 6-й. «Слава» – І нині» – той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 1-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є...» не співається. Світільний Богородиці. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Богородиці, глас 4-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 8-й: «Твоїми знаменнями, Богородице Владичице, славиться гора Почаївська...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 5-й.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці; «Слава» кондак храму. «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (Почаївської ікони) «Слава і нині» – кондак Богородиці (Почаївської ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму; «Слава» – кондак храму. «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – Богородиці та дня.

6 СЕРПНЯ, неділя

24 липня
за старим стилем

9-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 8.

Мц. Христини (бл. 300). Мчч. блгвв. кнн. Бориса і Гліба, у св. хрещенні Романа і Давида (1015). Прп. Полікарпа, архім. Києво-Печерського (1182).

Ран. – Єв. 9-е, Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Літ. – 1 Кор., 128 зач., III, 9 – 17. Мф., 59 зач., XIV, 22 – 34.

Блгвв. кнн.: Рим., 99 зач., VIII, 28 – 39. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Воскресна служба Октоїха звершується у поєднанні з поліелейною службою мчч. блгвв. кнн. Бориса і Гліба.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихах на 10: воскресні, глас 8-й – 4, і благовірних князів, глас 8-й і глас 2-й – 6. «Слава» – благовірних князів, глас 6-й: «Прийдіть, прослаavimo чудотворців і мучеників...», «І нині» – догматик, глас 8-й: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії благовірних князів – 3.

На літї стихира храму і стихах благовірних князів, глас 4-й. «Слава» – благовірних князів, глас 6-й: «Радістю всі...», «І нині» – Богородичний воскресний, за гласом «Слави»: «Творець і Визволитель...».

На стиховні стихах воскресні, глас 8-й. «Слава» – благовірних князів, глас 6-й: «Прийдіть, прослаavimo...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Всечесна Діво...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-й (двічі). «Слава» – благовірних князів, глас 2-й, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Все вище розуму...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідалий воскресні.

Поліелей. Величання благовірних князів і вибраний псалом. «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідалий благовірних князів після 1-го стихослів'я – глас 1-й: «Терпінням і мужністю...»; сідалий благовірних князів після 2-го стихослів'я – глас той же: «З дитинства Христа...». «Слава» – сідалий благовірних князів поліелейний, глас 8-й: «Христові заповіді...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенні і прокимен гласу. Євангеліє воскресне 9-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-ого псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси 1 раз), Богородиці (Октоїха) на 2 і благовірних князів (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – кондак та ікос благовірних князів, глас 3-й, сідалий благовірних князів, глас 1-й (двічі). «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос воскресні, глас 8-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 9-й, світільний благовірних князів. «Слава» – інший світільний благовірних князів, «І нині» – Богородичний воскресного екзопостиларія.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах на 8: воскресні, глас 8-й – 4, і благовірних князів, глас 1-й і глас 4-й – 4 (зі славником і приспіваними своїми у Мінеї на стихах на вечірні). «Слава» – стихира євангельська 9-а, «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар благовірних князів. Кондаки благовірних князів і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і благовірних князів, пісня 3-я – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар благовірних князів. «Слава» – кондак благовірних князів, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар благовірних князів; кондак воскресний. «Слава» – кондак благовірних князів, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар благовірних князів; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак благовірних князів, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і благовірних князів.

Апостол і Євангеліє – дня і благовірних князів.

7 СЕРПНЯ, понеділок

25 липня
за старим стилем

10-й тиждень після П'ятдесятниці.

Успіння прав. Анни, матері Пресвятої Богородиці. Свв. жон Олімпіади, диякониси (408 – 410), та Євпраксії, Тавенської діви (413). Пам'ять V Вселенського собору (553).

1 Кор., 159 зач., XV, 12 – 19. Мф., 84 зач., XXI, 18 – 22.

Прав.: Гал., 210 зач. (від половини), IV, 22 – 31. Лк., 36 зач., VIII, 16 – 21.

Служба св. прав. Анни славословна, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири святої, глас 4-й і глас 1-й – 6. «Слава, і нині» – святої, глас 8-й: «Із неплідної утроби...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири святої, глас 5-й (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – святої, глас 8-й: «Прийдіть, усі створіння...».

Після Трисвятого – тропар святої, глас 4-й (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святої, глас 4-й (двічі), «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні святої (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і святої на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – сідальний святої, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос святої, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Екзопостила-

рій Октоїха. «Слава» – світильний святої, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири святої, глас 1-й – 4 (перша стихира двічі). «Слава і нині» – святої, глас 2-й: «Прийдіть, усі любителі дівства...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святої, глас 4-й (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святої.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святої, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом) і пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар святої. «Слава» – кондак святої, «І нині» – кондак храму.

У храмі Богородиці – тропар святої. «Слава» – кондак святої, «І нині» – кондак храму (тропар храм не співається).

У храмі святого – тропар святої, тропар храму; кондак святої. «Слава» – кондак храму, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святої.

Апостол і Євангеліє – дня і святої.

8 СЕРПНЯ, вівторок

26 липня
за старим стилем

Сщмчч. Ермолая, Єрмипа і Ермократа, ієреїв Нікомидійських (бл. 305). **Прп. Мойсея Угрина, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1043).** Прмц. Параскеви (138 – 161).

1 Кор., 161 зач., XV, 29 – 38. Мф., 85 зач., XXI, 23 – 27.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Служба сщмчч. Ермолая, Єрмипа і Ермократа не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 8-й – 3, і священномученика, глас той же – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Спаси мене...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Радуйся, вселенної похвало...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

Кафізми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ї пісні – сідальний священномученика, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак священномученика, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Покров Твій...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар священномученика; кондак дня, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар священномученика; кондак дня, кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

9 СЕРПНЯ, середа

27 липня
за старим стилем

Вмч. і цілителя Пантелеймона (305). Прп. Анфісі, ігумені, і 90 сестер її (VIII). Прп. Германа Аляскинського (1837). Рівноап. Климента, єп. Охридського (916), Наума, Сави, Горазда й Ангеляра (Болг.).

Ран. – Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Літ. – 1 Кор., 165 зач., XVI, 4 – 12. Мф., 86 зач., XXI, 28 – 32.

Вмч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби вмч. Пантелеймона.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири великомученика, глас 4-й і глас 2-й – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – великомученика, глас 6-й: «Засяяла сьогодні...», «І нині» – догматик, глас той же: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії великомученика – 3.

На стиховні стихири великомученика, глас 1-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомученика, глас 8-й: «Полюбивши віру матері...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Безневесна Діво ...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 3-й. «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Тебе оспівуємо, Богородице...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомученика, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Тебе оспівуємо, Богородице...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні великомученика (по двічі).

Поліелей. Величання великомученика: «Величаємо тебе, святий великомученику і цілителю Пантелеймоне, і шануємо чесні страждання твої, що їх за Христа перетерпів ти» і вибраний псалом. Сідальний великомученика після поліелей, глас 4-й: «Прославляють нині...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Матір Божу...». Степенна – 1-й антифон 4-го голосу. Прокимен великомученика, глас 4-й: «Праведник, як фінік, розцвітне і, як кедр, що в Ливані, примножиться»; стих: «Насаджені в домі Господньому у дворах Бога нашого процвітуть». Євангеліє великомученика: Лк., 106 зач. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами великомученика...». Стихира великомученика, глас 3-й: «Засяяла нині...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і великомученика на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – сідальний великомученика, глас 4-й. «Слава» – інший сідальний великомученика, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос великомученика, глас 5-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний великомученика (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири великомученика, глас 8-й і глас 5-й – 4. «Слава» – великомученика, глас 4-й: «Сьогодні засяяла нам пам'ять...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Богородицю піснями...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Тебе оспівуємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні великомученика, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар великомученика. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар великомученика; кондак храму. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і великомученика.

Апостол і Євангеліє – дня і великомученика.

10 СЕРПНЯ, четвер

28 липня
за старим стилем

Апп. від 70-х: Прохора, Никанора, Тимона і Пармена, дияконів (I). **Прп. Мойсея, чудотворця Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV).** Мчч. Юліана (I), Євстафія (бл. 316) та Акакія (бл. 321).

Смоленської ікони Божої Матері «Одигітрія» («Провідниця», принесена з Царгорода у 1046 році)

Літ. – 2 Кор., 167 зач., I, 1 – 7. Мф., 88 зач., XXI, 43 – 46.

Служба Апп. від 70-х: Прохора, Никанора, Тимона і Пармена, дияконів, не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири Октоїха, глас 8-й – 3, і апостолів, глас 1-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Гнилою вдачею впа...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Я, Діво Свята...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Пророки проповідували...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостолів, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Пророки проповідували...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і апостолів на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ї пісні – сідальний апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак апостолів, глас 1-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Вірви мене, Владичице...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Кожен, хто де спасається...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостолів.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня (тропар дня і святих співпадають), інший тропар

дня; кондак дня, інший кондак дня, кондак апостолів. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня (тропар дня і святих співпадають), інший тропар дня, тропар храму; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак апостолів. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

11 СЕРПНЯ, п'ятниця

29 липня
за старим стилем

Мч. Калиника (III – IV). Мц. Серафими, діви (117 – 138). Мц. Феодотії і трьох дітей її (бл. 304). Прмч. Михаїла (IX). Мч. Євстафія Мцхетського (589, Груз.).

2 Кор., 169 зач., I, 12 – 20. Мф., 91 зач., XXII, 23 – 33.

Служба мч. Калиника не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 8-й – 3, і мученика, глас той же – 3. «Слава» – мученика, глас той же: «Благочестя поборника...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Що це за видіння...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Агница нескверна...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-й: «Мученик Твій, Господи...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-й: «Мученик Твій, Господи...» (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-й на 4, і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ї пісні – сідальний мученика, глас 3-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак мученика, глас 2-й: «Нині ти достойно...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «Неможу терпіти, Сину...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар мученика; кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мученика; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

12 СЕРПНЯ, субота

30 липня
за старим стилем

Апп. від 70-х: Сили, Силуана, Крискента, Єпенета й Андроника (I). Мч. Іоана, воїна (IV). Мчч. Поліхронія, єп. Вавилонського, Парменія, Єлими і Хрисотеля, пресвітерів, Луки і Муко, дияконів, Авдона і Сеніса, князів Персидських, і мчч. Олімпія і Максима (бл. 251). Сщмч. Валентина (Уалентина), єпископа, і трьох учнів його – мчч. Прокули, Єфива та Аполлонія і прав. Авундія (бл. 273).

Рим., 119 зач., XV, 30 – 33. Мф., 73 зач., XVII, 24 – XVIII, 4.

Служба апп. від 70-х: Сили, Силуана, Крискента, Єпенета й Андроника не має святкового знаку, звершується разом із суботньою службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-та.

На «Господи, взиваю» стихири Октоїха, глас 8-й – 3, і апостолів, глас 4-й – 3. «Слава, і нині» – догматик, глас 8-й: «Цар Небесний...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й (мученичні із числа стихири на «Господи взиваю» – 1-ша: «Мученики Господні...», 2-га: «Мученики Твої, Господи...», 3-тя: «Які чесно ти...», приспів звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Чиста Діво...» (у стихирах на стиховні).

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 8-й: «Ти, що ради нас...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостолів, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Тебе оспівуємо...».

Кафизми 16-а і 17-а (на 17-тій кафізмі ієрей звершує кадіння храму, як на «Господи взиваю», царські врата залишаються закритими). Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – канон воскресний рядового гласу (з попередньої неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4: два воскресні тропарі, один Христо-воскресний і один Богородичний), апостолів на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), апостолів на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

У храмі святого – канон апостолів з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученикам) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ї, 6-ї, 8-ї і 9-ї пісень – ірмоси мученичного канону Октоїха.

Після 3-ї пісні – сідальний апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак апостолів, глас 4-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха, «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-й (мученичні із числа стихир на хвалитніх – 1-ша: «Великий подвиг ваш...», 2-га: «Мученики Христові непереможні...», 3-тя: «У броню віри...»; приспіви звичайні зі стиховних з Часослова). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Я, Діво Пресвята...» (у стихирах на хвалитніх).

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас -й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Про-роки проповідували...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостолів.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 6.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар апостолів; кондак храму, кондак апостолів. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар апостолів; кондак апостолів. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Як первістки природи...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

13 СЕРПНЯ, неділя

31 липня

за старим стилем

10-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 1.

Передсвятю винесення древ чесного і животворчого Хреста Господнього. Прав. Євдокима Каппадокіянина (IX). Мц. Улити (304 – 305).

Ран. – Єв. 10-е, Ін., 66 зач., XXI, 1 – 14.

Літ. – 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мф., 72 зач., XVII, 14 – 23.

Воскресна служба Октоїха звершується в поєднанні з шестирічною службою Хреста і прав. Євдокима Каппадокіянина.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні (Октоїха), глас 1-й – 4, Хреста (Мінеї), глас той же – 3, і святого, глас 8-й – 3. «Слава» – Хреста (Мінеї), глас 1-й: «Нині во-істину...» (або святого, глас 1-й: «Як не дивуватися...»), «І нині» – догматик, глас той же: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня.

На літїі стихири храму і Богородичні стихири Павла Аморейського, глас 1-й (на «Господи взиваю» у воскресній службі 1-го гласу в Октоїху, без стихів). «Слава і нині» – його ж стихири, глас той же: «Ти Бога...».

На стиховні стихири воскресні (Октоїха), глас 1-й. «Слава і нині» – Хреста (Мінеї), глас 2-й: «Ти є мій державний покров».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 1-й (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 4-й. «І нині» – тропар Хреста, глас 1-й.

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні (Октоїха).

Непорочні. «Ангельський собор...» Іпакої степенні і про-кімен – гласу (Октоїха). Євангеліє воскресне 10-е. «Воскре-сіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихири воскресна, глас 6-й: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний (Октоїха) з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), Богородиці (Октоїха) на 2, Хреста (Мінеї) на 4 і святого на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – кондак та ікос святого, глас 2-й, сідаль-ний святого, глас 4-й. «Слава, і нині» – сідальний Хреста (Мінеї), глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос воскресні, глас 1-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 10-й. «Слава» – світільний святого, «І нині» – світільний Хреста (Мінеї).

«Все, що дише...» і хвалитні псалми.

На хвалитні стихири воскресні (Октоїха), глас 1-й – 8. «Слава» – стихири євангельська 10-та, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскрес-ний: «В день спасіння...».

На 1-му і 6-му ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар Хреста. На 3-му і 9-му ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар святого. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

На вході – «що воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар Хреста, тропар святого. «Слава» – кондак святого, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар Хрес-та, тропар храму, тропар святого; кондак воскресний. «Сла-ва» – кондак святого, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар Хреста, тропар храму, тропар святого; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак святого, «І нині» – «Засткпнице християн».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні.

Апостол і Євангеліє – дня.

14 СЕРПНЯ, понеділок

1 серпня
за старим стилем

11-й тиждень після П'ятдесятниці.

Винесення чесних древ животворчого Хреста Господнього. Свято Всемилоствитого Спасителя (Спаса) та Пресвятої Богородиці (1164). Сімох мчч. Маккавеєвих: Авима, Антоніна, Гурія, Єлеазара, Євсевона, Алима і Маркела, матері їхньої Соломонії та учителя їхнього Єлеазара (166 р. до Р. Хр.).

Хреста: 1 Кор., 125 зач., I, 18 – 24. Ін., 60 зач., XIX, 6 – 11, 13 – 20, 25 – 28, 30 – 35.

Ряд. (під зачало): 2 Кор., 171 зач., II, 3 – 15. Мф., 94 зач., XXIII, 13 – 22.

Мчч.: Євр., 330 зач., XI, 33 – XII, 2. Мф., 38 зач., X, 32 – 36; XI, 1.

На водосвятті: Євр., 306 зач., II, 11 – 18. Ін., 14 зач., V, 1 – 4.

Служба Чесних Древ Животворчого Хреста Господнього і мучеників Маккавеїв славослівна, звершується разом зі службою Октоїха.

Початок Успенського посту.

Примітка. Перед початком вечірні ієрей виносить з сусудохранительниці (ризниці) Чесний Хрест, кладе його на жертovníк на блюді, покритому покривцем, і прикрашає Хрест вінком з живих квітів. Безпосередньо перед початком вечірні ієрей та диякон в облаченні підходять до жертovníка. Диякон виголошує тихо: «Благослови, владыко». Ієрей: «Благословен Бог наш...». Трисвяте. по «Отче наш...» – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу співають (тихо) тропар Хреста, глас 1-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...», «Слава, і нині» – кондак Хреста, глас 4-ий: «Вознісся на Хрест волею...». Під час співу ієрей кладе на голову блюдо з Хрестом, переносить Хрест на престол у супроводі свічконосця зі свічкою і диякона з кадилом і кладе його на євангельське місце, а Євангеліє (зазвичай заздалегідь, до перенесення) ставлять на горньому місці престолу, куди воно ставиться після читання на Літургії. Перед престолом ставиться підсвічник.

З цього дня до віддання Воздвиження (крім віддання свята Преображення Господнього, передсвята Успіння Пресвятої Богородиці, самого свята Успіння, його віддання) на ранній, коли співається велике славослів'я, катавасія «Хрест накреслив...».

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Хреста (Мінеї), глас 4-ий – 3, і мучеників, глас 1-ий – 3. «Слава» – мучеників, глас 8-ий: «Святі Маккавеї», «І нині» – Хреста (Мінеї), глас той же: «Його ж у давнину Мойсей прообразував ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – мучеників, глас 8: «Душі праведних ...», «І нині» – Хреста, глас той же: «Слово пророка ...».

Після Трисвятого – тропар мучеників глас 1. «Слава, і нині» тропар Хреста, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Хреста, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 1-ий, «І нині» – тропар Хреста, глас той же.

Кафізми 4-а і 5-я. Малі ектенії. Сідальні Октоїха.

50-го псалом.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом, без мученичих, на 4 (ірмоси раз), Хреста (Мінеї) на 6 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Примітка. З цього дня і до Преображення Господнього (включно), а також в день віддання свята Преображення, якщо на ранній співається велике славослів'я, катавасія свята Воздвиження: «Хрест накреслив ...» (див. Типікон, гл. 19).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний Хреста, глас 6-ий: «Хрест Твій, Господи ...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Хреста, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний мучеників, «І нині» – світільний Хреста (Мінеї).

Примітка. До співу великого славослів'я (зазвичай під час співу канону або хвалітних стихир) предстоятель одягається в усі священничі одежі (без читання відповідних молитов).

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: Хреста (Мінеї) глас 1-й – 3, і мучеників, глас 1-ий і глас 4-ий, глас 5-й – 3. «Слава» – мучеників, глас 4: «Прийдіть вірні, побачимо мужність», «І нині» – Хреста (Мінеї), глас той же: «Господи, Ти допоміг».

Велике славослів'я. Під час співу славослів'я предстоятель (одягнений у всі священні одежі) звершує з дияконом триразове кадіння навколо престолу. Після закінчення ве-

ликого славослів'я, при співі Трисвятого, поклонившись до землі тричі, предстоятель кладе Хрест на голову (при співі заключного: «Святий Боже ...») і виходить (через горнє місце) північними дверима (перед ним йдуть свічконосець зі свічкою і диякон з кадилом) до царських врат. Після закінчення Трисвятого предстоятель виголошує в царських вратах: «Премудрість, станьмо побожно». За звичаєм, предстоятель творить Хрестом хресне знамення в царських вратах. Хор співає тричі тропар Хреста: «Спаси, Господи, людей Твоїх». Ієрей у супроводі свічконосця і диякона йде на середину храму, де кладе Хрест на заздалегідь приготовлений аналой і звершує навколо нього триразове кадіння. Духовенство тричі співає: «Хресту Твоєму ...» (кожен раз завершуючи спів земним поклоном), хор повторює тричі також цей піснеспів. Відбувається поклоніння Хресту і цілування його під час співу стихир, глас 2-ий, глас 5-ий і глас 8-ий: «Прийдіть, вірні ...» та ін. Зазвичай під час цілування Хреста відбувається помазання освяченим елеєм.

Звичайні ектенії – потрійна: «Помилуй нас, Боже ...», і благальна: «Доповнімо ранню молитву ...» (з голововклонною молитвою). Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, силою Чесного і Животворчого Хреста ...» (на відпусті поминаються свв. Мчч. Маккавеї).

НА ЧАСАХ тропар Хреста. «Слава» – тропар мучеників. Кондаки Хреста і мучеників читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Хреста, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і мучеників, пісня 6-а – 4.

На вході – «Прийдіть поклонімося... у святих дивний Сий ...».

Після входу – тропар Хреста, тропар мучеників; «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак Хреста.

Співається Трисвяте.

Прокимен і аилуарій – Хреста (Мінеї) і мучеників.

Апостол і Євангеліє – Хреста, дня (під зачало) і мучеників.

Причасний – Хреста: «Яви нам світло лица Твого, Господи», і мучеників: «Радуйтеся, праведні, у Господі ...».

У цей день відбувається чин малого освячення води. За звичаєм, освячення меду нового збору.

Примітка. За Уставом, освячення води відбувається на ранній після Винесення Хреста, перед поклонінням йому, або перед часами і Літургією (див. Типікон, гл. 48, 1 серпня). На практиці, освячення води, зазвичай, відбувається після Літургії.

Примітка. «Про піст Пресвятої Богородиці слід знати: В піст Святої Владичиці нашої Богородиці Успіння 15 днів, крім

Преображення Христового, постимо до 9-ої години дня. По-неділок, середу і п'ятницю – сухоядіння; і творимо поклони, також перед Причастям. У вівторок і четвер варена без олії.

А в суботу і Неділю варена їжа з олією, і п'ємо вино; рибу ж не їмо до Успіння Пресвятої Богородиці, окрім Преображення Христового, коли їмо рибу, двічі на день» (Типікон, гл. 33).

15 СЕРПНЯ, вівторок

2 серпня
за старим стилем

Перенесення з Єрусалима до Константинополя мощей першомученика архідияк. Стефана (бл. 428) і знайдення мощей правв. Никодима, Гамаліїла і сина його Авіва. Щмч. Стефана, папи Римського, та інших з ним (257).

2 Кор., 172 зач., II, 14 – III, 3. Мф., 95 зач., XXIII, 23 – 28.

Першомч.: Діян., 17 зач., VI, 8 – VII, 5, 47 – 60. Мф., 87 зач., XXI, 33 – 42.

Служба першомученика архідияк. Стефана шестерична, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири першомученика, глас 8-ий і глас 2-ий – 6. «Слава» – першомученика, глас 6-ий «Перший серед мучеників», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших «Ніхто хто приходить».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – першомученика, глас 8-ий: «Радуйся в Господі ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших «Радуйся вселенної Похвало».

Після Трисвятого – тропар першомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших «До Богородиці щиро».

Примітка. Після відпусту вечірні відкриваються царські врата. Ієрей в фелоні і диякон в стихарі виходять до Хреста, який лежить на аналої. Ієрей у супроводі диякона зі свічкою звершує кадіння Хреста (триразово), потім співається тропар Хреста, «Слава, і нині» – кондак Хреста. Хрест вноситься через царські врата у вівтар, кладеться на престолі, і відбувається хрестоподібне обкадження престолу. Потім Хрест відноситься до ризниці (див. Типікон, 2 серпня, «див»).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар першомученика, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших «До Богородиці щиро».

Кафізми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і першомученика на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону першомученика.

Після 3-ої пісні – сідальний першомученика, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 9-ий пісні – кондак та ікос першомученика, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостила-рій Октоїха. «Слава» – світільний першомученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири першомученика, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – першомученика, глас той же: «Стефан, добрий початок мучеників ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Від усіх бід ...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – першомученика, глас 5-ий «Першомученику апостоле», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших «Обрадувана заступнице».

Після Трисвятого – тропар першомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти еси купина неопалима».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак першомученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4, і першомученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар першомученика; кондак дня, кондак першомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар першомученика; кондак дня, кондак храму, кондак першомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і першомученика.

Апостол і Євангеліє – дня і першомученика.

16 СЕРПНЯ, середа

3 серпня
за старим стилем

Прпп. Ісаакія, Далмата і Фавста (IV – V). Мч. Раждена, перса (457, Груз.). Прп. Косми пустельника (VI).

2 Кор., 173 зач., III, 4 – 11. Мф., 96 зач., XXIII, 29 – 39.

Служба прпп. Ісаакія, Далмата і Фавста не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 1-ий – 3, і преподобних, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же «Юна неосквернена»

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же «Коли побачила піднесеним на хресті Агнца».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших «Діво Пренепорочна, Мати Христа Бога....».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших «Діво Пренепорочна, Мати Христа Бога....».

Кафізми 10-а і 11-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і преподобних на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідалний преподобних, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак преподобних, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Ексапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний святих, «І нині» – Хрестобогородичний, глас той же «Біля Хреста Твого».

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же «Біля Хреста Твого, Слове Божий».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, звиваючи: Ти еси гора».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святих.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар преподобних; кондак преподобних, «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест».

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар преподобних; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак преподобних. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобних; кондак дня, кондак храму, кондак преподобних. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

17 СЕРПНЯ, четвер

4 серпня
за старим стилем

Сімох отроків у Ефесі: Максиміліана, Ямвлиха, Мартиніана, Іоана, Діонісія, Ексакустодіана (Константи-на) та Антоніна (бл. 250; 408 – 450). Прмц. Євдокії (362 – 364). Мч. Єлевферія (IV).

2 Кор., 175 зач., IV, 1 – 6. Мф., 99 зач., XXIV, 13 – 28.

Служба святих сімох отроків не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, звиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 1-ий – 3, і святих, глас той же – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же «Жезлом твоєї молитви».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха «Радуйся, радосте прадідів», глас той же.

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий (за вибором). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче, Христа Бога нашого».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святих, глас 4-ий (за вибором; двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Слово Отче, Христа Бога нашого».

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідалні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і святих на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідалний святих, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак святих, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Ексапостиларій Октоїха. «Слава» – світильний святих, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Радуйся Богородице Діво».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий (за вибором). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творинь...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святих.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар інший (святителя), тропар святих; кондак дня, інший кондак дня, кондак святих. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший (святителя) тропар дня, тропар храму, тропар святих; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак святих. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

18 СЕРПНЯ, п'ятниця

5 серпня
за старим стилем

Передсвятю Преображення Господнього. Мч. Євсигнія (362). Сщмчч. Анфіра (236) і Фавія (250), пап Римських. Мч. Понтія Римлянина (бл. 257). Мчч. Кантидія, Кантидіана і Сивела, в Єгипті. Прав. Нонни, матері св. Григорія Богослова (374).

2 Кор., 177 зач., IV, 13 – 18. Мф., 100 зач., XXIV, 27 – 33, 42 – 51 (за п'ятницю).

1 Кор., 123 зач., I, 3 – 9. Мф., 78 зач., XIX, 3 – 12 (за суботу).

Примітка. З цього дня і до 23 серпня (включно) Октоїх не співається (крім недільних днів).

Звершується шестерична служба передсвятя Преображення і мученика Євсигнія.

Примітка. Якщо напередодні звершувалася алилуїна служба, то 9-ий час не читається, а служба починається вечірньої (з «Царю Небесний ...» і загального початку).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, звиваю» стихири на 6: передсвятя, глас 4-ий – 3, і мученика, глас той же – 3. «Слава, і нині» – перед-

святя, глас 5-ий: «Прийдіть, зійдемо на гору Господню...»

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсвятя, глас 2-ий (зі своїми

приспівками). «Слава, і нині» – передсвята, глас той же: «Ти на горі Фаворській».

Після Трисвятого – тропар передсвята, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні передсвята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: пісні 1-а, 8-а і 9-а – канон передсвята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), трипіснець на 4 і мученика на 4;

пісні 3-тя, 4-а, 5-а, 6-а і 7-а – канон передсвята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінєї (мученика).

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – сідальний передсвята, глас той же: «Готуйся нині, Фаворе,».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос передсвята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний

передсвята. «Слава, і нині» – інший світільний передсвята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсвята, глас 1-ий (зі своїми приспівками). «Слава, і нині» – передсвята, глас 5-ий: «Тебе, Христе, Творця і Виконавця закону і пророків...».

Після Трисвятого – тропар передсвята, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар та кондак передсвята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсвята. «Слава, і нині» – кондак передсвята.

У храмі Богородиці – тропар передсвята, тропар храму. «Слава» – кондак передсвята, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар передсвята, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак передсвята.

Прокимен, алилуарій і причасний – мученика (загальні) або дня (п'ятниці).

Апостол і Євангелія – дня (п'ятниці і суботи).

19 СЕРПНЯ, субота

6 серпня
за старим стилем

ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДА БОГА І СПАСИТЕЛЯ НАШОГО ІСУСА ХРИСТА.

Ран. – Лк., 45 зач., IX, 28 – 36.

Літ. – 2 Пет., 65 зач., I, 10 – 19. Мф., 70 зач., XVII, 1 – 9.

Бдінна служба свята Преображення Господнього звершується за Мінєєю.

На трапезі дозволяється риба. Здійснюється освячення винограду та плодів.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафизми немає («Блажен муж» не співається).

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 4-ий – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Пробразуючи Воскресіння Твоє...».

Вхід. Прокимен великий, глас 7-й: «Бог наш на небесах і на землі...» зі стихами за звичаєм. Паремії свята – 3.

На літії стихири свята, глас 2-ий. «Слава» – свята, глас 5-ий: «Прийдіть, вірні, зійдемо на гору Господню...», «І нині» – свята, глас той же: «Закону і пророків...».

На стиховні стихири свята, глас 1-ий (зі своїми приспівками). «Слава, і нині» – свята, глас 6-й: «Слава, і нині, глас 6:

«Петру, Якову, та Іоану, / кращим ученикам Твоїм, Господи, / сьогодні показав еси на горі Фаворській / славу Божественного Твого лиця: / бачили бо ризи Твої, що сяяли, як світло, / і лице Твоє сильніше від сонця, / Не могли дивитись на сяйво нестерпне Твоє, / на землю попадали, / не маючи можливості дивитись. / Почули Голос з неба, що засвідчував: / Це Син Мій Улюблений, / що прийшов у світ, щоб спасти людину».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 7-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, / Житодавче Христе, / і шануємо Пречистої Плоти Твоїї / преславне преображення», і вибраний псалом. Сідальний свята після поліелея, глас 4-ий: «Піднявся Ти з учениками...». «Слава, і нині» – інший сідальний свята після поліелея, глас 8-ий: «Утаємничену блискавку ...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-ий: «Фавор та Ермон ім'ям Твоїм радітимуть»; стих: «Твої є небеса, і Твоя є земля». Євангеліє – свята. Після 50-го псалма: «Слава» – «Все сьогодні сповнилося радістю: Христос преобразився перед учениками», «І нині» – той же стих. Стихира, глас 5-ий: «Божества Твого, Спасе...».

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 8 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята: «Величай, душе моя, Господа, що преобразився на Фаворі». [1].

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава» – той же світільний, «І нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Взяв Христос Петра, Якова та Іоана...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 7-ий (один раз).

Відпуст свята: «Христос, істинний Бог наш, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і Людинолюбець».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони свята.

Вхідний стих: «Господи, пошли світло та істину Свою, і вони наставлять і поведуть мене на гору святу Твою».

Примітка. Перед проголошенням вхідного стиха слід промовляти «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – свята.

Задостойник – приспів: «Величай, душе моя ...» і ірмос: «Різдво Твоє нетлінним явилось...» (і до віддання).

ПІСЛЯ ЗААМВОННОЇ МОЛИТВИ – за традицією, освячення винограду та плодів. Перед читанням молитви – кадіння плодів при співі тропаря свята і на «Слава, і нині» – кондак свята.

Диякон: «Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй». Священик читає молитву із Требника «На освячення

плодів»: «Благослови, Господи, цей новий виноград і плоди ці...». Хор: «Амінь».

Диякон: «Господу помолимося». Хор: «Господи, помилуй». Іерей читає молитву Требника: «Владико, Господи Боже наш...». Хор: «Амінь».

Іерей кропить святою водою приготовані виноград і плоди, промовляючи: «Благословляються і освячуються плоди ці, окропленням води цією освяченою, в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь» (тричі).

Хор: «Нехай буде ім'я Господнє благословенне...» (тричі) і 33-й псалом.

Відпуст Літургії – як на ранній але із задуванням імені свт. Іоанна Золотоустого.

З 7 (20) по 12 (25) серпня – післясвятю Преображення Господнього.

13 (26) серпня – віддання свята Преображення Господнього.

[1] За традицією, 1-ий приспів співає священник або диякон.

20 СЕРПНЯ, неділя

7 серпня
за старим стилем

11-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 2

Післясвятю Преображення Господнього. Прмч. Дометія Персянина та двох учнів його (363). Прп. Пімена Багатохворобливого, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1110). Прп. Пімена, послика Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Прп. Меркурія Києво-Печерського, єп. Смоленського, в Ближніх печерах (1239). Мчч. Марина і Астерія (260). Прп. Ора (бл. 390). Прмц. Потамії, чудотвориці. Прп. Феодосія Нового (IX–X). Свт. Єрофея Угорського (X). Св. Стефана I, короля Угорщини (1038). Прп. Феодори Сихловської (XVIII) (Румун.).

Ран. – Єв. 11-е, Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – 1 Кор., 141 зач., IX, 2 – 12. Мф., 77 зач., XVIII, 23 – 35.

Неділяна служба Охтоїха звершується разом зі службою післясвятю Преображення і службою прпмч. Дометія

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: недільні, глас 2-ий – 4, свята Преображення, глас 4-ий – 3, і прпмч., глас 6-ий – 3. «Слава» – свята Преображення, глас 6-ий: «Прообразуючи Воскресіння Твоє...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Коли минула тінь закону»

Вхід. Прокимен дня, глас 6-ий: «Господь воцарився...», зі стихами (за звичаєм).

Ектенія потрійна: «Промовмо всі ...». «Сподоби, Господи». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню ...», і голововклонна молитва.

На літії стихири свята, глас 6-ий (Див. Мінея Серпень, частина 1, 7 серпня на стиховні вечора без приспівів): «Заради милосердя втілюючись в Адама...» «Слава і нині» – свята, глас 5-ий: «Тебе, Христе, Творця закону і пророків...» (Див. Мінея Серпень, частина 1, 7 серпня, на стиховні ранньої).

На стиховні стихири неділі, глас 2-ий «Слава і нині» – свята Преображення, глас 5: «Прийдіть, вірні, зйдемо на гору Господню...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво» (двічі) і тропар Преображення, глас 7-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар недільний, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобномученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята Преображення, глас 7-ий.

Кафизми 2-а і 3-а. Малі ектенії. Сідальні недільні Охтоїха.

Непорочні (див. Типікон гл. 17). «Ангельський собор...»

Іпакої, Ступеневі і прокимен – гласу неділі. Євангеліє недільне 11. Співається «Воскресіння Христове бачивши...».

Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира неділі, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...». Ектенія «Спаси Боже...».

Канони: недільний з ірмосом на 4 (ірмос один раз), Богородиці (Охтоїх) на 2, свята Преображення -1-й на 4 і преподобномученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Преображення: «Зібрання ізраїльські ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий; кондак преподобномученика глас 6: «Відкинувши тлінні...», сідальний преподобномученика, глас 8-ий «Перське служіння залишив ти...». «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 8-ий: «Утаємничену блискавку...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос неділі, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Свят Господь наш...». Екзопостиларій недільний 11. «Слава, і нині» – світильний свята: «Світло незмінне».

«Все, що дише ...» і хвалитні псалми.

На хвалитні стихири на 8: недільні, глас 2-ий – 4, і свята Преображення глас 6-ий, і глас 5 - 4. (Див. Мінея Серпень, частина 1, день 7 на стиховні ранньої зі славником і приспівами своїми) «Слава» – стихири Євангельська 11- та, «і нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Воскрес із гробу...».

Відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...».

НА 1 ЧАСІ – тропар неділі. «Слава» – тропар свята. Кондак свята.

НА 3 ЧАСІ – тропар неділі. «Слава» – тропар преподобномученика. Кондак неділі.

НА 6 ЧАСІ – тропар неділі. «Слава» – тропар свята. Кондак свята.

НА 9 ЧАСІ – тропар неділі. «Слава» – тропар преподобномученика. Кондак неділі.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу неділі – 6, і свята 1-го і 2-го канонів пісня 1-а – 4.

На вході – «Що Воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар неділі, тропар свята, тропар преподобномученика, кондак неділі. «Слава» – кондак преподобномученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці і святого – тропар неділі, тропар свята, тропар храму, тропар преподобномученика; кондак неділі, кондак храму. «Слава» – кондак преподобномученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – неділі.

Апостол і Євангеліє – неділі.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, що Воскрес із мертвих...».

21 СЕРПНЯ, понеділок

8 серпня
за старим стилем

Понеділок. 12-й тиждень після П'ятдесятниці. Післясвятю Преображення Господнього. Свт. Еміліана, спов., еп. Кизицького (815 – 820). Прп. Григорія, іконописця Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII). Свт. Мирона, чудотворця, еп. Критського (бл. 350). Мчч. Єлевферія і Леоніда. Прп. Григорія Синаїта (XIV).

2 Кор., 179 зач., V, 10 – 15. Мк., 2 зач., I, 9 – 15.

Служба свт. Еміліана не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвятю Преображення.

НА ВЕЧІРНІ Кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3, і святителя, глас той же – 3. «Слава, і нині» – свята Преображення глас 1 «Той, Хто колись розмовляв з Мойсеєм...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий. (зі своїми приспіваними) «Слава, і нині» – свята, глас 1: «Твого Єдинокровного Сина»

Після Трисвятого – тропар свята, глас 7-ий (один раз). (Тропар святому у Мінеї відсутній).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар той же.

Кафизми 4-а і 5-я. Малі ектенії. Сідальні свята (двічі).

Канони: свята 2-й на із ірмосом на 8 (ірмос двічі) і святителя на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої, 9-ої: ірмоси канону Мінеї святителя.

Після 3-ої пісні – кондак святителя, глас 3-ий; сідальний святителя, глас той же. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Преображення, глас 7-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – то й самий.

«Хвалить Господа з небес ...» і хвалитні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас - 2-й (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас – 1-й: «Нестримане ся-яння...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 7-й (один раз).

Відпуст: «Христос, що преобразився...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята. Оскільки в Мінеї святому відсутній тропар, то кондак святого на часах також не читається.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята 1-го і 2-го канонів, пісня 3-тя – 6 (1-го канону із ірмосом).

На вході – «Прийдіть поклонімося... що преобразився на горі ...» (до віддання).

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята. «Слава» – кондак святителя, «і нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму; кондак свята. «Слава» – кондак святителя, «і нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «і нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, що преобразився на горі Фаворі...».

22 СЕРПНЯ, вівторок

9 серпня
за старим стилем

Післясвятю Преображення Господнього.

Апостола Матфія (бл. 63). Мч. Антонія Олександрійського. Прп. Псоє Єгипетського (IV). Мчч. Юліана, Маркіана, Іоана, Якова, Олексія, Димитрія, Фотія, Петра, Леонтія, Марії, патрикії, та ін. (730).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – 2 Кор., 180 зач., V, 15 – 21. Мк., 3 зач., I, 16 – 22.

Ап.: Діян., 2 зач., I, 12 – 17, 21 – 26. Лк., 40 зач., IX, 1 – 6.

Служба ап. Матфія поліелейна, звершується разом зі службою післясвятю Преображення.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята, глас 2-ий – 3, і апостола, глас 1-ий – 5 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Вилилася благодать з уст твоїх...», «і нині» – свята, глас 2-ий: «Ти, що вселену світлом Твоїм освятив ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3.

На стиховні стихири свята, глас 6-й (з приспіваними своїми). «Слава» – апостола, глас 2-ий: «Сповнений Божественної ревності...», «і нині» – свята, глас той же: «Ти, що на горі Фаворській ...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 3-ий, «і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний апостола, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 2-ої кафизми – сідальний апостола, глас 4-ий (дві-

чі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / апостоле Христов Матфію / і шануємо страждання і труди твої, / ними ж потрудився ти / у благовісті Христовому» і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хвальне ім'я Господнє». Сідальний апостола після поліелея, глас 8-ий: «Ідольську гординю знищив...». (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-ий: «На горі Фаворській ...». Ступеневі – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх ...». Євангеліє апостола.

Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого апостола Матфія ...». Стихира апостола, глас 6-ий: «Виливалась благодать ...» (див. «Слава» на «Господи, взиваю»).

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Преображення: «Зібрання ізраїльтян ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий; сідальний апостола, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі на 6: свята, глас 2-ий – 3, і апостола, глас 4-ий – 3. «Слава» – апостола, глас 2-ий, «І нині» – свята, глас той же: «Побачили на горі Фаворській ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-й. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святыми Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар апостола. Кондаки свята і апостола читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-а – 4 (1-го канону з ірмосом), і апостола, пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклоніться... що преобразився на горі ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар апостола; кондак свята. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святыми Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

23 СЕРПНЯ, середа

10 серпня
за старим стилем

Мчч. архідиякона Лаврентія, Сикста, папи, Фелікисима й Агапіта, дияконів, Романа, Римських (258).

2 Кор., 182 зач., VI, 11 – 16. Мк., 4 зач., I, 23 – 28.

Служба мч. Лаврентія не має святкового знака, звершується разом зі службою післясв'ята Преображення.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: свята, глас 4-ий – 3, і мученика, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Раніше хреста Твого, Господи ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Раніше Хреста Твого, Господи,

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святыми Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Кафізми 10-а і 11-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мученика, глас 2-ий; сідальний мученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий.

На 9-й пісні співаймо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихирі свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними): «Засявши невимовно від Пресвятої Діви...» . «Слава, і нині» – свята, глас той же.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святыми Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 5-а, 1-го і 2-го канонів, – 6 (1-го канону з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклоніться... преобразився на горі ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак свята. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святыми Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

24 СЕРПНЯ, четвер

11 серпня
за старим стилем

Четвер. Мч. архідиякона Євпла (304). **Прмчч. Феодора і Василя Києво-Печерських, в Ближніх печерах (1098). Прп. Федора, кн. Острозького, Києво-Печерського, в Дальніх печерах (бл. 1438).** Мц. Сусанни, діви, і з нею Гая, папи Римського, Гавинія, пресвітера, Клавдія, Максима, Препедигни, Олександра і Куфія (295 – 296).

2 Кор., 183 зач., VII, 1 – 10. Мк., 5 зач., I, 29 – 35.

Служба мученика Євпла не має святкового знака, звершується зі службою післясв'ята Преображення.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 1-ий – 3, і мученика, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята: «Гора, колись покрита мороком і димом».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (з приспіваними своїми). «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «На горі високій преобразившись».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика. «І нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії.

Сідальний свята (двічі). Псалом 50.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої, 9-ої піснях – ірмоси канону Мінеї мученика.

Після 3-ої пісні – кондак мученика, глас 1; сідальний мученика, глас той же. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Преображення, глас 7-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята Преображення. «Слава, нині» – світільний то й же.

«Хваліте Господа з небес...» і хвалітні псалми. Читається повсякденне славослів'я.

На схиновні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними) «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Голос з неба ...».

Після Трисвятого – тропар мученика. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята 1-го і 2-го канонів, пісня 6-а – 6 (1-го канону з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклонімося... що преобразився на горі ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак свята. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

25 СЕРПНЯ, п'ятниця

12 серпня за старим стилем

Мчч. Фотія й Аникити та багатьох із ними (305 – 306). Щмч. Олександра, єп. Команського (III). Мчч. Памфіла й Капитона.

2 Кор., 184 зач., VII, 10 – 16. Мк., 9 зач., II, 18 – 22.

На цей день переноситься з 13 серпня служба прп. Максима Сповідника (порівн.: Типікон, 12 серпня). Служба мчч. Фотія й Аникити і прп. Максима Сповідника не має святкового знака, звершується разом зі службою післясв'ятя Преображення.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас той же – 3. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас той же: «Мороз закону прийняв...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче ...», «І нині» – свята, глас 5-ий: «Малу зорю Твого Божества...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (один раз), тропар мучеників, глас 4-ий (один раз). «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мучеників на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої піснях – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 6-ий; сідальний мучеників, глас 4-ий. «Слава» – сідальний препо-

добного, глас 3-ий, «І нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий.

На 9-ий пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Гора Божа Фавор ...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 7-ий.

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропарі мучеників і преподобного читаються поперемінно. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята обох канонів, пісня 7-а (1-го канону з ірмосом) і 8-а – 6.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що преобразився на горі ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мучеників, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників, тропар преподобного; кондак свята. «Сла-

ва» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

26 СЕРПНЯ, субота

13 серпня
за старим стилем

Віддання свята Преображення Господнього. Перенесення мощей прп. Максима Сповідника (662). Мчч. Іполита, Іринія, Авундія і мц. Конкордії в Римі (258).

«Пом'якшення злих сердець» («Семистрільна», 1830) та званої «Страсна» (1641) ікон Божої Матері.

1 Кор., 125 зач. (від половини), І, 26 – 29. Мф., 82 зач., ХХ, 29 – 34.

Звершується славослівна служба віддання свята Преображення. Служби рядових святих переносяться на інший день (див. 12 серпня).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихирі свята, глас 4-ий – 6 (перші дві стихирі – двічі). «Слава» – свята Преображення: «Прообразуючи Воскресіння Твоє ...», «І нині» – догматик, глас 2: «Перейшла тінь закону...».

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихирі свята, глас 1-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий «Петру, і Якову та Іоану»:

Після Трисвятого – тропар свята, глас 7-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 7-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 16-а і 17-а (на 17 кафизмі священик звершує повне кадіння храму при закритих царських вратах). Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмос на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий без ірмосів на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 7-ий.

На 9-й пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята: «Величай, душе моя, Господа, що преобразився на Фаворі».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі свята, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Взяв Христос Петра, Якова та Іоана ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 7-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 9-а – 8 (1-го канону – з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклонімося... що преобразився на горі ...».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, що на горі Фаворській преобразився у славі, перед святими Своїми учениками і апостолами, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері ...».

27 СЕРПНЯ, неділя

14 серпня
за старим стилем

12-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 3.

Передсвятю Успіння Пресвятої Богородиці. Прор. Михея (з 12 пророків, VIII ст. до Р. Хр.). **Перенесення мощей прп. Феодосія Києво-Печерського (1091).** Щмч. Маркела, еп. Апамейського (бл. 389).

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – 1 Кор., 158 зач., XV, 1 – 11. Мф., 79 зач., XIX, 16 – 26.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Наводимо порядок звершення недільної служби Октоїха в поєднанні з службою передсвятя Успіння та поліелейної служби прп. Феодосія Києво-Печерського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ Блажен муж: кафизма вся.

На Господи, взиваю стихирі на 10: недільні, глас 3-ій – 3, передсвятя, глас 4 – 3, і преподобного, глас той же – 4 (перша стихира двічі).

«Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Пришло нині свято перенесення...», «І нині» – догматик, глас 3-ий: «Як нам не дивуватися».

Вхід. Паремії преподобного – 3.

На літії стихирі передсвятя Успіння: «О, нове чудо!!...» (без приспівів) «Слава, і нині» передсвятя, глас 3: «Прийдіть усі краї землі» (Див. в кінці ранньої передсвятя на стиховних стихарах)

На стиховні стихирі недільні, глас 3-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Безліч ченців...», «І нині» – передсвятя, глас 2-ий: «Будучи вищою за небеса...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (Двічі) і тропар передсвятя (один раз)

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар неділі, глас 3 (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – тропар передсвятя, глас 4-ий.

Кафизми 2-а і 3-а. Малі ектенії. Сідальні неділі.

Поліелей. Величання: «Ублажаємо тебе,/ преподобний отче наш Феодосію/ і шануємо святу пам'ять твою,/ наставнику монахів// і співбесіднику ангелів» і псалом вибраний:

«Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». «Ангельський собор...». Іпакої гласу. Сідальний преподобному 1 «Гріб, де він був покладений», 2 сідальний: «Радіє Церква Христова...» «Слава» - сідальний преподобного після поліелею, глас 8: «Нині бачили ангельське явлення...». «І нині...» - сідальний передсв'ята, глас 5: «Безліч ангелів славословить Тебе...» Ступеневі і прокимен гласу неділі. Євангеліє неділі 1. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50 псалма: «Слава» - «Молитвами апостолів...» Стихира неділі, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Єктенія: «Спаси Боже, людей Твоїх...».

Канон: недільний із ірмосом на 4 (ірмос 1 раз) передсв'ята на 4 і преподобного Феодосія на 6, глас 4.

Біблійні пісні: «Співаємо Господу»

Катавасія Успіння: «Прикрашена Божественною славою...»

Після 3-ої пісні: - кондак та ікос передсв'ята, глас 4: «В славі Твоїй пам'яті...», кондак і ікос преподобного, глас 8; сідальний преподобного, глас 4-ий. «Слава, і нині» - сідальний передсв'ята, глас 3-ий: «Передсвяткове представлення Богоматері...»

Після 6-ої пісні - кондак та ікос неділі, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Свят, Господь, Бог наш...» Екзопостиларій 1. «Слава» - світильний преподобного: «Пам'ять перенесення чесних твоїх мощей...», «І нині» - світильний передсв'ята: «Пресвітлу пам'ять Твого чесного успіння...».

«Все що дише...» і хвалитні псалми.

На хвалитні стихири на 8: недільні, глас 3-й - 4. І преподобного, глас 8-ий і глас 6-й - 4 (зі славником). «Слава» - стихири євангельська 1, «І нині» - «Препоблагословенна єси...».

Увага! Приспів до останніх хвалитних стихири преподобного можуть бути наступні: стих -1 «Чесна перед Господом, смерть преподобних Його»; стих -2 - «Блажен муж, що боїться Господа...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого - тропар неділі: «Сьогодні спасіння...»

Відпуст неділі.

НА ЧАСАХ На 1-му часі - тропар неділі. «Слава» - тропар передсв'ята. Кондак передсв'ята

На 3-му часі - тропар неділі, «Слава» - тропар преподобного преподобного Кондак неділі.

На 6-му часі - тропар неділі. «Слава» - тропар передсв'ята. Кондак преподобного.

На 9 часі - тропар неділі. «Слава» - тропар преподобного. Кондак передсв'ята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу неділі - 4, передсв'ята, пісня 3-я - 4, і преподобного, пісня 6-а - 4.

На вході - «Прийдіть поклоніться...що Воскрес із мертвих...».

Після входу - тропарі і кондаки:

У храмі Господському - тропар неділі, тропар передсв'ята, тропар святого; кондак неділі. «Слава» - кондак преподобного, «І нині» - кондак передсв'ята.

У храмі Богородиці - тропар неділі, тропар передсв'ята, тропар преподобного, кондак неділі. «Слава» - кондак преподобного, «І нині» - кондак передсв'ята.

Увага: Тропар і кондак храму Богородиці не співаються в передсв'ято і післясв'ято Богородичних дванадцятих свят.

У храмі святого - тропар неділі, тропар передсв'ята, тропар храму, тропар преподобного; кондак неділі, кондак храму. «Слава» - кондак преподобного, «І нині» - кондак передсв'ята.

Прокимен, алилуарій і причасний - неділі і преподобного.

Апостол і Євангеліє - дня і преподобного.

Відпуст неділі.

28 СЕРПНЯ, понеділок

15 серпня за старим стилем

УСПІННЯ ПРЕСВЯТОЇ ВЛАДИЧИЦІ НАШОЇ БОГОРОДИЦІ І ПРИСНОДІВИ МАРІЇ.

Шанована ікона Успіння Божої Матері Києво-Печерська (1073). Ацкурської (I), Цилканської (IV), Влахернської (Груз.), Бахчисарайської ікон Божої Матері.

Ран. - Лк., 4 зач., I, 39 - 49, 56.

Літ. - Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 - 11. Лк., 54 зач., X, 38 - 42; XI, 27 - 28.

Всенічна свята Успіння Пресвятої Богородиці

Примітка. У деяких храмах існує така практика: в переддень свята Успіння, перед всенічною, Плащаниця Божої Матері прикрашається живими квітами і кладеться на престолі, перед яким запалюється світильник, після чого буває кадіння престолу і Плащаниці. Під час ранньої, на поліелеї, Плащаниця з вітаря виноситься царськими вратами і кладеться посеред храму, де і перебуває до богослужіння, на якому звершується чин Похорону Божої Матері. Якщо винесення Плащаниці було здійснене в сам день свята, то на службі Похорону Божої Матері виносу Плащаниці не буває, але свого часу відбувається Поховання з хресним ходом. Втім, у багатьох храмах Плащаниця виноситься в день Поховання, під час співу особливих тропарів свята на «Бог Господь...».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» - 1-й антифон.

На «Господи, звизаю» стихири: Успіння, глас 1-ий - на 8 (перших дві стихири - тричі, третя (двічі)). «Слава, і нині» - Успіння, глас той же: «Богочасним повелінням...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Успіння - 3.

На літій стихири Успіння, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 3-ий. «Слава» - свята, глас 5: «Прийдіть, вірних собори...», «І нині» - свята, глас той же: «Оспівуйте, люди Матір Бога нашого...».

На стиховні стихири Успіння, глас 4-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» - Успіння: «Коли відійшла Ти Богородице...», глас то й же.

Після Трисвятого - тропар Успіння, глас 1-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» - тропар Успіння, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» - тропар той же.

Кафизми 4-а і 5-я. Малі ектенії. Сідальні свята (двічі).

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, / Пренепорочна Мати Христа Бога нашого//, і всеславне славимо Успіння Твоє» і вибраний псалом: «Викликуй Господеві, вся

земле». Іпакої гласу. Сідальний Успіння після 1-ої кафзми, глас 1-ий: «Всечесний собор...», сідальний Успіння після поліелею, глас 4-ий: «Взивай Давиде...». Ступеневі - 1 антифон 4 гласу. Прокимен Успіння, глас 4-ий: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вухо Твоє». Євангеліє Богородиці - Лк., Зач. 4. Після 50-го псалма: «Слава» - «Молитвами Богородиці...». Стихира Успіння, глас 6-ий: «Коли наблизилось преставлення пречистого тіла Твого...».

Канони: Успіння 1-ий (глас 1-й) із ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий (глас 4-й) із ірмосом на 8 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія - ірмоси обох канонів свята Успіння.

Після 3-ої пісні - іпакої Успіння, глас 8-ий: «Ублажаємо Тебе, Богородице Діво...» (один раз).

Після 6-ої пісні - кондак та ікос Успіння, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо приспів свята і звичайне кадіння.

Після 9-ої пісні - Світильний Успіння «Слава, і нині» - світильний то же.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири Успіння, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині...» – Успіння, глас 6-ий: «На безсмертне Твое успіння ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Успіння (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Успіння.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні Успіння: 1-го пісня 3-тя (із іромосом) – 4, і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар Успіння. «Слава, і нині» – кондак Успіння.

Прокимен, алилуарій і причасний – Успіння.

Апостол і Євангеліє – Успіння.

Задостойник свята – приспів: «Ангели, Успіння ...» та іромос: «Перемагаються закони природи ...» (і до віддання).

29 СЕРПНЯ, вівторок

16 серпня
за старим стилем

Післясвято Успіння. Перенесення з Едеси до Константинополя Нерукотворного образу (убруса) Господа Ісуса Христа (944). Мч. Діомида, лікаря (298). Мчч. 33-ох палестинських. Прп. Херимона Єгипетського (IV). Мч. вел. кн. Костянтина (1714) (Румун.).

Образу: Кол., 250 зач., I, 12 – 18. Лк., 48 зач. (від половини), IX, 51 – 56; X, 22 – 24. Ряд.: 2 Кор., 186 зач., VIII, 7 – 15. Мк., 11 зач., III, 6 – 12 (за понеділок).

2 Кор., 187 зач., VIII, 16 – IX, 5. Мк., 12 зач., III, 13 – 19 (за вівторок, під зачало).

Поминання загиблих захисників України.

Служба Образу Господнього (Убруса) славослівна, звершується разом зі службою післясвята Успіння.

Служба святого мученика Діомида переноситься на Мале повечір'я.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 2-ий – 3, і Образу, глас той же – 3. «Слава» – Образу, глас 8-ий: «Чоловіколюбче Владико ...», «І нині» – свята, глас той же: «Диви сьогодні таємно навколо гробу Божої Матері стоять...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – Образу, глас 6-ий: «Господи, втілює Ти ...», «І нині» – свята, глас 8-ий: «Маючи віру в два єства...».

Після Трисвятого – тропар Образу, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Образу, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Після кожної кафизми сідальні Образу (по двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята. Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з іромосом на 6 (іромоси по двічі) і Образу на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Успіння: «Прикрашена Божественною славою ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий; сідальний Образу, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Образу, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Образу (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири Образу, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – Образу, глас той же: «Нехай посиляють хмари солодкість...», «І нині» – свята, глас 1-ий: «Належить самовидцям Слова...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Образу, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий: «Належить самовидцям слова...».

НА ЧАСАХ – тропар Образу. «Слава» – тропар свята. Кондаки свята і Образу читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 1-а – 4 (1-го канону з іромосом), і Образу, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар Образу, тропар свята. «Слава» – кондак Образу, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар Образу, тропар свята, тропар храму; кондак Образу. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – Образу і свята.

Апостол і Євангеліє – Образу і дня (понеділка і вівторка під зачало).

Задостойник свята.

30 СЕРПНЯ, середа

17 серпня
за старим стилем

Мч. Мирона, пресвітера (250). Прп. **Аліпія, іконописця Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1114).** Мчч. Павла, Юліанії та ін. (бл. 273). Мчч. Фірса, Левкія, Короната і воїнів їхніх (249 – 251). Мч. Патрокла (270 – 275). Мчч. Стратона, Филипа, Евтихіана і Кипріана (бл. 303).

Свенської (Печерської) ікони Божої Матері (1288).

2 Кор., 189 зач., IX, 12 – X, 7. Мк., 13 зач., III, 20 – 27.

Зразок звершення служби прп. Аліпія, іконописця Києво-Печерського без святкового знаку у поєднанні зі службою післясвята Успіння.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 4-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 8: «Образ людський...», «І нині» – свята, глас 2-ий: «Ти будучи, вищою за небеса...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 4-ий: «Мислене накреслення своєї душі...», і нині – свята, глас той же: «Всепопорочна Невіста...» (стихири свята Успіння див у службі мученика Мирона в той же день).

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). 50 псалом.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої, 9-ої – ірмоси канону Мінеї (преподобного)».

Після 3-ої пісні кондак преподобного, глас 2: «Від юності маючи...». Сідальний преподобного, глас 4-ий: «Божої слави глядача...». «Слава, і нині» – свята: «Всечесний лик...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2.

На 9-ій пісні – співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є не співаємо», світільний преподобного, «Слава, і нині» – свята.

«Хваліте Господа з небес...» і хвалитні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

Стихири на стиховні свята глас 6 (зі своїми приспівами).

Після трисвятого тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар Успіння, «Слава» – преподобного. Кондак лише свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, першого і другого канонів, пісня 3-я – 6 (1-го канону з ірмосом).

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

31 СЕРПНЯ, четвер

18 серпня
за старим стилем

Четвер. Мчч. Флора і Лавра (III). Мчч. Єрма, Серапіона і Полієна (II). Сщмч. Еміліана, єпископа, і з ним Іларіона, Діонісія і Єрмипа (бл. 300). Свт. Іоана (674) та Георгія (683), патріархів Константинопольських. Прп. Макарія, ігумена Пелікитського (бл. 830). Прп. Іоана Рильського (946).

Ікони Божої Матері, названої «Всецариця» (XVII).

2 Кор., 190 зач., X, 7 – 18. Мк., 14 зач., III, 28 – 35.

Мчч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 63 зач., XII, 2 – 12.

Служба мучеників Флора і Лавра не має святкового знака, звершується зі службою післясвята Успіння.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 2-ий – 3, і мучеників, глас 4 – 3. «Слава» мучеників: «Святі ревнителі», «І нині» – свята, глас 4-ий: «Прийдіть люди оспіваємо...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Давидову пісню заспіваймо нині...».

Після Трисвятого – тропар мучеників глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 4, «і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. По кожній кафизми – сідальний свята (двічі). 50 псалом.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої, 9-ої піснях – ірмоси канону Мінеї (мучеників).

Після 3-ої пісні – кондак мучеників, глас 8-ий; сідальний мучеників, глас 8. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята Успіння, глас 2.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – світільний то й же.

«Хваліть Господа з небес ...» і хвалитні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-й (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 4-й: «Всечесне Твоє Успіння...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4.. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мучеників. Кондак лише свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 4-а – 6 (1-го канону з ірмосом).

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар мучеників; кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар мучеників. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників; кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, Алилуарій і причасний – свята і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

Задостойник свята.

1 ВЕРЕСНЯ, п'ятниця

19 серпня
за старим стилем

П'ятниця. Мч. Андрія Стратилата і з ним 2593 мучеників (284 – 305). Мчч. Тимофія, Агапія і Фекли (бл. 304).

2 Кор., 192 зач., XI, 5 – 21. Мк., 15 зач., IV, 1 – 9.

Служба мч. Андрія Стратилата не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвята Успіння.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3, і мученика, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий:

«Коли відійшла Ти, Богородице Діво ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий (зі своїми приспі-

вами). «Слава, і нині» – свята, глас 5: «Прийдіть собор любителів свята».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 5-ий: «Славу земного сану залишивши...». «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 5-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – кондак мученика, глас 2-ий; сідальний мученика, глас 1-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний свята. «Слава, і нині» – той же світильний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 5-й: «Оспівуйте люди...».

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 5-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 5-а – 6 (1-го канону з ірмосом).

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мученика; кондак храму. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

2 ВЕРЕСНЯ, субота

20 серпня
за старим стилем

Прор. Самуїла (XI ст. до Р. Хр.). Мчч. Севира і Мемнона і з ними 37 мучеників (304).

1 Кор., 126 зач., II, 6 – 9. Мф., 90 зач., XXII, 15 – 22.

Служба прор. Самуїла не має святкового знака, звершується разом зі службою післясв'ята Успіння.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, звизаю» стихири на 6: свята, глас 6-ий – 3, і пророка, глас 4-ий – 3. «Слава» – свята, глас 6: «На безсмертне Твоє успіння...», «І нині» – догматик, глас 3-й: «Як нам не дивуватися ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Коли готувалося предстанення пречистого Твого тіла...».

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і пророка на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (пророка).

Після 3-ої пісні – кондак пророка, глас 8-ий; сідальний пророка, глас 3-й. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний пророка. «Слава, і нині» – світильний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас той же.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар пророка. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 6-а – 6 (1-го канону з ірмосом).

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар пророка; кондак храму. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар пророка. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар пророка; кондак храму. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

3 ВЕРЕСНЯ, неділя

21 серпня
за старим стилем

Неділя 13-та після Пятидесятниці. Глас 4. Ап. від 70-х Фадея (бл. 44). Мц. Васси та її дітей: Феогнія, Агапія і Піста (305 – 311). Прп. Аврамія Працелюбного, Печерського, в Ближніх печерах (XII – XIII).

Ран. – Єв. 2-е, Мк., 70 зач., XVI, 1 – 8.

Літ. – 1 Кор., 166 зач., XVI, 13 – 24. Мф., 87 зач., XXI, 33 – 42.

Недільна служба Октоїха, звершується разом зі службою апостола Фадея та службою післясв'ята Успіння.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: недільні, глас 4-й – 4 свята, глас 2-ий – 3 (Див. Мінея Серпень, частина друга, 21 серпня, на стиховні вечора, без стиховних приспівів), і ап. Фадея, глас 8-ий – 3. «Слава» – свята, глас 6-ий: «Прийдіть вірні святкуймо всесвітнє успіння...», «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Тебе заради...».

Вхід. Прокимен дня.

На літїі стихири свята, глас 2-ий (без стиховних приспівів; на стиховні ранньої, див. в службі ап. Фадея). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Всі небесні лики співайте...» (див. в службі ап. Фадея зі стиховних ранньої).

На стиховні стихири недільні, глас 4-й. «Слава і нині» – свята, глас 8: «Дівственні лики нині...»

Після Трисвятого – «Богородице Діво» (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар неділі, глас 4-й (двічі). «Слава» – тропар ап. Фадея, глас 2-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні неділі.

Непорочні. «Ангельський собор...» Іпакої, степені і прокимен – гласу. Євангеліє недільне 2. «Воскресіння Христова бачивши...».

Після 50-го псалма «Слава» – «Молитвами апостолів...», «І нині» – «Молитвами Богородиці ...». Стихира неділі, глас 6-ий «Воскрес Ісус із гробу».

Канони: неділі із іромосом на 4 (іромос один раз), Богородиці Октоїха на 2, свята 2-ий на 4, і апостола на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Успіння: «Прикрашена Божественною славою ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий; кондак ап. Фадея, глас 4; сідальний апостола, глас 8-ий: «Приступивши до сонця духовного...». «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 1-ий: «Пречесний лик премудрих апостолів...» .

Після 6-ої пісні – кондак та ікос неділі, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Свят, Господь наш...». Екзапостиларій недільний 2. «Слава» – світильний ап.: «Ти був помазаний світильником...», і нині – світильний свята: «О, таїнство Твоє...».

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: неділі, глас – 4-ий – 4. свята, глас 2-ий – 4 «Слава» – стихири євангельська 2, «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний «Воскрес із гробу...».

Відпуст: «Христос, що воскрес із мертвих...».

НА 1 І 6-МУ ЧАСАХ – тропар неділі. «Слава» – тропар свята. Кондак свята.

НА 3 І 9 ЧАСАХ – тропар неділі. «Слава» – тропар ап. Фадея. Кондак неділі.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, і свята 1-го і 2-го канонів, пісня 7-а – 4.

На вході: «що Воскрес із мертвих...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар неділі, тропар свята, тропар апостола; кондак неділі. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар неділі, тропар свята, тропар храму, тропар апостола; кондак неділі, кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, причасний і аилуарій – неділі і свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст неділі.

Після літургії звершується молебень за збереження доквілля.

4 ВЕРЕСНЯ, понеділок

22 серпня
за старим стилем

Мчч. Агафоника, Зотика, Феопрепія (Боголіпа), Акиндина, Северіана та інших (305 – 311). Сщмч. Афанасія, єп. (270 – 275), прп. Анфуси (бл. 298) та її слуг: мчч. Харисима і Неофіта (270 – 275). Мц. Євлалії, діви (бл. 303). Сщмч. Горазда, єп. Богемського і Мораво-Силезького (1942, Серб.). Муч. Луппа (з 23 серпня)

Грузинської ікони Божої Матері (1650).

2 Кор., 195 зач., XII, 10 – 19. Мк., 16 зач., IV, 10 – 23.

Служба мч. Агафоника не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвята Успіння

НА ВЕЧІРНІ кафизма немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мч. Агафоника, глас 4-ий – 3, і муч. Луппа, глас той же – 3. «Слава» – мч. Агафоника, глас 1-ий: «Тезоіменно був названий...», «І нині» – свята, глас 1-ий: «Подобає самовидцям слова ...».

Входу. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 8-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – мч. Агафоника, глас 8-ий: «Тезоіменне найменування...», «І нині» – свята, глас той же: «Віру стверджує Ісус...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині...» – тропар свята, глас 1.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – мч. Агафоника, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1..

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Канони: свята 1-ий з іромосом на 6 (іромоси по двічі) мч. Агафоника на 4 і мч. Луппа на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – іромоси канону Мінеї (мч. Луппа)..

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мч. Агафоника, глас 1-ий; сідальний мч. Агафоника, глас 8-ий. «Слава» – сідальний мч.

Луппа, глас -1: «Стражданнями просвітившись...», і нині – сідальний свята, глас 1-ий: «Лик Божественний...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Достойно є» не співається. Світильний мч. Агафоника: «Як тезоіменитий блага» «Слава, і нині» – світильний свята: «Апостоли, зберіться поховати...».

«Хваліте Господа з небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Всі земнородні...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1.

НА ЧАСАХ Тропар свята. «Слава» – тропар мучеників. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 8-а – 6 (першого канону із іромосом).

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар мучеників; кондак храму. «Слава» – кондак мч. Агафоника, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці - тропар свята, тропар мучеників. «Слава» – кондак мч. Агафоника, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників; кондак храму. «Слава» – кондак мч. Агафоника, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

5 ВЕРЕСНЯ, вівторок

23 серпня

за старим стилем

Віддання свята Успіння Пресвятої Богородиці. Мч. Луппа (IV). Сщмч. Ірина, єп. Ліонського (202). Прпп. Євтихія (бл. 540) та Флорентія.

2 Кор., 196 зач., XII, 20 – XIII, 2. Мк., 17 зач., IV, 24 – 34.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Звершується славослівна служба віддання свята Успіння.

НА ВЕЧІРНІЙ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 1-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Богоначальним повелінням ...».

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихири свята, глас 4-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Коли відійшла Ти, Богородице Діво...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія Успіння: «Прикрашена Божественною славою ...».

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 8-ий (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 2-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспіви свята. 1-ий приспів: «Ангели, Успіння Пречистої бачивши, здивувалися, як Діва возноситься від землі на Небо» [1]. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «На безсмертне Твоє успіння ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 9-а – 8 (1-го канону з ірмосом).

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня і свята.

Задостойник свята.

[1]. За традицією, 1-ий приспів співає священник або диякон.

6 ВЕРЕСНЯ, середа

24 серпня

за старим стилем

Сщмч. Євтихія, учня ап. Іоана Богослова (I). **Перенесення мощей свт. Петра, митр. Київського, всієї Руси чудотворця (1479).** Мч. Татіона (305). Мч. Сіри, діви Персидської (558). Прп. Георгія Лимніота (бл. 716). Рівноап. Косьми Етолійського (1779).

2 Кор., 197 зач., XIII, 3 – 13. Мк., 18 зач., IV, 35 – 41.

Подаємо зразок служби сщмч. Євтихія без святкового знака зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІЙ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 4-ий – 3, і священномученика, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Що це за видіння...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний: «Пречиста, побачивши...»

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4, ««Слава» і нині» – Хрестобогородичний, глас той же: «Діво пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар, священномученика глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний, глас той же: «Діво пренепорочна...».

Кафізми 10-а і 11-а. Малі ектенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-й на 4, і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ї, 9-ї пісень – ірмоси канону Мінеї (священномученика).

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 3-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзакпостиларій Октоїха: «Хрест – охоронитель всієї вселенної...», «Слава» – світільний священномученику, «І нині» – Богородичний Мінеї: «Споглянь Чиста...».

«Хваліте Господа з небес і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний, глас той же: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар священномученика; кондак священномученика. «Слава» – кондак: «Зі святыми упокой», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на хрест...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня, кондак священномученика. «Слава» – кондак: «Зі святыми упо-

кой», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар священномученика; кондак дня, кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – кондак: «Зі

святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

7 ВЕРЕСНЯ, четвер

25 серпня
за старим стилем

Перенесення мощей ап. Варфоломія (VI). Ап. від 70-х Тита, еп. Критського (I). Свт. Варсиса і Євлогія, єпископів Едеських, і Протогена, еп. Карійського, сповідника (IV). Свт. Мини, патр. Константинопольського (536 – 552).

Гал., 198 зач., I, 1 – 10, 20 – II, 5. Мк., 19 зач., V, 1 – 20.

Ап.: Тит., 300 зач., I, 1 – 4; II, 15 – III, 3, 12 – 13, 15. Мф., 11 зач., V, 14 – 19.

Служба ап. Варфоломія і Тита шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: ап. Варфоломія, глас 4-й – 3, і ап. Тита, глас той же – 3. «Слава» – ап. Варфоломія, глас 2-ий: «Залишивши земне ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Як плодове оливкове дерево...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Визволи нас від бід...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Пророки проповідували...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Пророки проповідували...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), ап. Варфоломія на 4 і ап. Тита на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (ап. Тита).

Після 3-ої пісні – кондак ап. Тита, глас 2-ий; сідальний ап. Варфоломія, глас 3-й. «Слава» – сідальний ап. Тита, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Як всенепорочна Невіста Творця...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос ап. Варфоломія, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний апостолів, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Тебе, Богородице Пречиста, ми придбали стіну...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Кожен, хто де спасається...».

НА ЧАСАХ – тропар апостолів. Кондаки ап. Тита і ап. Варфоломія читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня; кондак дня, інший кондак дня, кондак ап. Варфоломія, кондак ап. Тита. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак ап. Варфоломія, кондак ап. Тита. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і апостолів.

Апостол і Євангеліє – дня і апостолів.

8 ВЕРЕСНЯ, п'ятниця

26 серпня
за старим стилем

Мчч. Адріана і Наталії (305 – 311).

Гал., 201 зач., II, 6 – 10. Мк., 20 зач., V, 22 – 24, 35 – VI, 1.

Служба свв. мчч. Адріана і Наталії не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 4-й – 3, і мучеників, глас 4-й – 3. «Слава» – мучеників, глас 6-й: «О супруже святей...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Зброя, як сказав Симеон...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – мучеників, глас 1-ий: «Ревність чоловіка благочестивого ...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Стоячи перед Хрестом Сина...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – інший тропар мч. Адріану, глас 3. «І нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Як жезл сили...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-й (двічі). «Слава» – тропар мч. Адріану, глас 3-й. «І нині» – Хрестобогородичний: «Як жезл сили...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї мучеників.

Після 3-ої пісні – кондак мученика Адріана, глас 4-ий, сідальний мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

За 6-й пісні – кондак і ікос мучеників, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

За 9-й пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний мучеників, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха: «Біля Хреста стояла Та...».

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же:

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар мч. Адріана, глас 3-ий. «І нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Пристановище і сила наша....».

НА ЧАСАХ – тропар мучеників. «Слава» – тропар мч. Адріана. Кондак мучеників і мч. Адріана читаються попеременно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси Господи...», тропар мучеників, тропар мч. Адріана; кондак мучеників, кондак мч. Адріана. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на хрест».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи....», тропар храму, тропар мучеників, тропар мч. Адріана; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників, кондак мч. Адріана. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників, тропар мч. Адріана; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників, кондак мч. Адріана «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

9 ВЕРЕСНЯ, субота

27 серпня
за старим стилем

Прп. Пімена Великого (бл. 450). Прпп. сщмч. Кукші й учня його мч. Никона, Пімена, посника, Києво-Печерських, в Ближніх печерах (після 1114). Свт. Осії, спов., еп. Кордувійського (359). Свт. Ліверія, спов., папи Римського (366). Прп. Пімена Палестинського (бл. 602). Мц. Анфіси. Прп. Сави.

Ряд.: 1 Кор., 130 зач., IV, 1 – 5. Мф., 93 зач., XXIII, 1 – 12.

Служба прпп. сщмч. Кукші й учня його мч. Никона, Пімена, посника, Києво-Печерських, не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 2-ий – 6 (кожна стихира двічі). «Слава» – преподобних, глас 8-ий: «Однодушним бажанням...», «І нині» – догматик, глас 4: «Пророк Давид...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий (мученичі із стихир на «Господи взиваю...») – 2: «Жертви одухотворені» із приспівом зі стиховних Часослова. «Слава» – преподобним, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Молитвами Тієї, що народила Тебе».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недільний, глас 4: «Від початку віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний недільний за гласом тропаря: «Тебе оспівуємо Богородице...».

Кафізми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – канон недільного рядового гласу (минулої неділі) із ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4: 2 недільні, 1 Хрестововоскресний, 1 Богородичний), преподобних на 4 і Октоїха (мучеників) на 4.

У храмі Господському і Богородиці – канон храму із ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), преподобних на 4 і Октоїха (мучеників) на 4.

У храмі святого – канон преподобних із ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мучеників) на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону (мучеників) Октоїха.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак преподобних, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Світільний преподобних «Слава» – Екзапостиларій Октоїха. «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. (див. стихири на хвалітх «Хто не вжахвається...» перші 3 стихири). «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Єдина Чиста...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Пророки проповідували...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні. Блаженні Октоїха, глас 4. – 6.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобних; кондак преподобних. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня (Кондак храму не співається. Див. 12 гл. Типікону).

У храмі святого – тропар дня, тропар преподобних; кондак преподобних, «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня. (Тропар і кондак храму не співається. Див. 12 гл. Типікону).

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

10 ВЕРЕСНЯ, неділя

28 серпня
за старим стилем

Неділя 14-та після Пятидесятниці. Глас 5-ий. Прп. Мойсея Мурина (бл. 400). Знайдення мощей прп. Іова Почаївського (1659). Собор прпп. отців Києво-Печерських, в Дальніх печерах (прп. Феодосія) спочилих. Прав. Анни, пророчиці, дочки Фануїлової, що зустріла Господа Ісуса Христа в храмі Єрусалимському (І). Мц. Шушаніки, цариці Ранської (V, Груз.).

Ран. – Єв. 3-е, Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – 2 Кор., 170 зач., I, 21 – II, 4. Мф., 89 зач., XXII, 1 – 14.

Прпп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Наводимо порядок звершення недільної служби Октоїха в поєднанні з поліелейною службою Собору прпп. отців Києво-Печерських, в Дальніх печерах (прп. Феодосія) спочилих. За такою схемою звершується недільна служба з в поєднанні із поліелейною службою прп. Іову Почаївському.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири 10: недільні, глас 5-ий – 4 і преподобних, глас 8-ий на 6 (кожна стихира двічі). «Слава» – преподобних глас той же: «Стоячи біля престолу Трисонячного Божества», «І нині» – Догматик глас 5-ий: «В Червоному морі ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На літії стихири храму і стихири преподобних глас 2-ий (див. стиховні на вечірні без приспівів): «Богообрані робітники, / преподобні отці наші Києво-Печерські, ...» з їхніми стихами, «Слава» преподобних глас 6-ий: «Блаженства непорочних ...», (див. славник на хвалитних, на ранній). «І нині» – Богородичний недільний глас 6-ий: «Творець і визволитель...».

На стиховні стихири неділі, глас 5. «Слава» – преподобних, глас 1: «Бурного хвилювання...», – «І нині» – Богородичний неділі, глас 1: «Ось сповнилося пророцтво Ісаї...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво» (Тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – неділі, глас 5-ий (двічі), «Слава» – тропар преподобних, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний неділі за гласом тропаря: «Від початку віку утаємнене».

Кафизми 2а і 3-а. Малі екстенії.

Сідальні недільні Октоїха.

Поліелей. Величання преподобним: «Ублажаємо вас, / преподобні отці наші Києво-Печерські, / і шануємо святу пам'ять вашу, / бо ви молитесь за нас, // Христа Бога нашого». Псалом вибраний: «Радуйтеся, праведні, у Господі, праведним подобає похвала.» «Ангельський собор...». Іпакої гласа. Сідальний преподобних, глас 4-ий: «Великими скорботами шлях життя цього перейшовши...», сідальний преподобних другий, глас 3-ий: «Почувши про шлю агнчий...». «Слава» – сідальний преподобних після поліелея, глас 8: «За покликом Господа свого пішовши...». «І нині» – Богородичний: «Як єдину в жонах Благословенну і похвалу дів і окрасу...». Ступеневі і прокимен гласу неділі. Євангеліє неділі 3-тє. «Воскресіння Христове бачивши...» Після 50-го псалма стихири, глас 6: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: неділі із з ірмосом на 4 (ірмос раз), Хрестово-

скресний на 2, Богородиці на 2 і преподобним на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія: «Хрест накреслив Мойсей...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 8-ий. «Слава» – сідальний преподобних, глас 2-ий. «І нині» – Богородичний, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос неділі

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається.

Після 9-й пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостіларій воскресний 3-й, «Слава» – світільний преподобним. «І нині» – Богородичний недільного екзапостіларію.

«Все, що дише ...» і хвалитні псалми.

На хвалитних стихири на 8: недільні, глас 5-ий – 4, і преподобних, глас 4-ий і глас 6-ий – 4 (зі «Славою» і приспівами своїми; приспіви див. в Мінеї на стиховні великої вечірні). «Слава» – євангельська стихири 3-я, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Сьогодні спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар неділі, «Слава» – тропар преподобних. Кондаки неділі і преподобних читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і преподобних пісня 3-я – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар неділі, тропар преподобних; «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак неділі.

У храмі Богородиці – тропар неділі, тропар храму, тропар преподобним, кондак неділі. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар неділі, тропар храму, тропар преподобних; кондак храму, кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, Апостол, алилуарій і причасний – неділі і преподобних.

11 ВЕРЕСНЯ, понеділок

29 серпня за старим стилем

14-й тиждень після П'ятдесятниці.

Усікновення глави пророка, Предтечі і Хрестителя Господнього Іоана. День пісний.

Ран. – Мф., 57 зач., XIV, 1 – 13.

Літ. – Діян., 33 зач., XIII, 25 – 32. Мк., 24 зач., VI, 14 – 30.

На честь свята Усікновення глави Іоана Предтечі, звершується всенічне бдіння.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири Предтечі, глас 6-ий – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Предтечі, глас той же: «Вдень народження безсоромного Ірода...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Предтечі – 3.

На літії стихири Предтечі, глас 1-ий і глас 4-ий. «Слава» – Предтечі, глас 5-ий: «Викриття беззаконних діянь Ірод хотів уникнути...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Оспівуйте, люди ...».

На стиховні стихири Предтечі, глас – 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – Предтечі, глас 8-ий: «Предтече Спасів ...», «І нині» – Богородичний недільний за гласом «Слави»: «Безневісна Діво ...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 2-ий (двічі) і «Богородице Діво ...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Предтечі, глас 2-ий (двічі). «Слава» – «І нині» – Богородичний недільний за гласом «Слави»: «Все вище розуму ...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні Предтечі.

Поліелей. Величання Предтечі: «Величаємо тебе, Хрестителю Спасів Іоане, і шануємо всі чесною Твоєю глави усікновення» і вибраний псалом: «Блажен муж, що боїться Господа; в заповідях Його ходить завжди». Сідальний Предтечі після поліелея, глас 8-ий: «Предтеча, Хреститель і ангел...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Слово Отче ...». Ступеневі – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен Предтечі, глас 4-ий: «Чесна перед Господом...». Євангеліє Предтечі. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого славного Пророка...». Стихири Предтечі, глас 6-ий: «Танцюючи учениця...».

Канони: Предтечі 1-й, глас 8-й, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-й, глас то й же на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – сідальний Предтечі, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 5-ий.

На 9-ій пісні співаймо «Чеснішу».

Після 9-й пісні – Світільний Предтечі. «Слава» – інший світільний Предтечі, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Предтечі, глас 8-ий – 4 (перша стихира двічі) Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «Знову Іродіада лютує...», «І нині» – «Богородице, Ти еси виноградна лоза...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 2-ий. «Слава, і нині...» – Богородичний недільний, глас 2-й: «Все вище розуму ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Предтечі.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Предтечі, 1 канону пісня 3-тя – 4 (із ірмосом) і 2-го канону пісня 6-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар Предтечі. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак храму.

У храмі і святого – тропар Предтечі. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – «Заступництво християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – Предтечі.

Апостол і Євангеліє – Предтечі.

Примітка. Міркування Типікону про трапезу в цей день див. в гл. 48, 29 серпня.

12 ВЕРЕСНЯ, вівторок

30 серпня
за старим стилем

Свт. Олександра (340), Іоана (595) і Павла Нового (784), патріархів Константинопольських. Прп. Христофора Римлянина (VI). Прп. Фантіна, чудотворця в Солуні (IX – X). Перенесення мощей блгв. кн. Олександра Новгородського (Невського, 1724). Свт. Сербських: Сави I (1237), Арсенія I (1266), Сави II (1269), Євстафія I (бл. 1285), Якова (1292), Никодима (1325), Даниїла (1338), архієпископів; Іоанікія (1354), Єфрема II (після 1395), Спиридона (1388), Макарія (1574), Гавриїла I (1659), патріархів, і Григорія, єпископа. Свт. Варлаама, митр. Молдовського (1657) (Румун.).

Гал., 202 зач., II, 11 – 16. Мк., 21 зач., V, 24 – 34 (за понеділок)

Гал., 204 зач., II, 21 – III, 7. Мк., 22 зач., VI, 1 – 7 (за вівторок).

Служба свт. Олександра, Іоана і Павла Нового, Патріархів Константинопольських без святкового знаку і звершується із Октоїхом.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: Предтечі, глас 4. – 3 і святителям, глас 1 – 3. «Слава» – Предтечі, глас 6. «І нині» – Богородичний, глас 6-ий: «Ніхто з тих, що приходять до Тебе...».

Входу немає.

На стиховні стихах Октоїха, глас 5. «Слава» – Предтечі, глас 4, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Визволи нас від наших бід...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі. «Слава» – тропар святителям, глас то й же. «І нині» – Богородичний, глас 4-ий: «До Богородиці щиро нині...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Предтечі (двічі). «Слава» – тропар святителям, глас то й же. «І нині» – Богородичний, глас 4-ий: «До Богородиці щиро нині...».

Кафізми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. 50-ий псалом.

Канони: Октоїха на 6 (ірмос один раз), Предтечі на 4 (див. вчорашню службу), святителів на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої, 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї святителям.

Після 3-ої пісні – кондак святителів, глас 8., сідальний Предтечі. «Слава» – сідальний святителів, «І нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Предтечі.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» співається. Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний Предтечі. «І нині...» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах Октоїха, глас 5. «Слава» – Предтечі, глас 8: «Предтече...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Покров Твій Богородице...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4. «Слава» – тропар святителям, глас то й же. «І нині» – Богородичний, глас 4-ий: «Тебе величаємо Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар Предтечі, «Слава» – тропар святителів. кондак Предтечі і святителів читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святителів, кондак дня, кондак святителів. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святителів; кондак дня, кондак храму, кондак святителів. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Увага! Тропар дня збігається із тропарем Предтечі.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – Понеділка та вівторка.

13 ВЕРЕСНЯ, середа

31 серпня
за старим стилем

Покладення чесного пояса Пресвятої Богородиці (395 – 408). Сщмч. Кипріяна, єп. Карфагенського (258). Свт. Геннадія, патр. Царгородського (471).

Гал., 207 зач., III, 15 – 22. Мк., 23 зач., VI, 7 – 13 (за середу).

Гал., 208 зач., III, 23 – IV, 5. Мк., 25 зач., VI, 30 – 45 (за четвер, під зачало).

Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Звершується славослівна служба Покладення чесного пояса Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихах Богородиці, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас

2-ий: «Як вінцем пресвітлим ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах Богородиці, глас 4-ий (зі свої-

ми приспівали). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Думки очистивши і розум ...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 10-та і 11-та. Малі ектенії. Сідальні Богородиці (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: Богородиці (Мінеї) 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – інший кондак Богородиці, глас 2-ий; сідальний Богородиці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – інший сідальний Богородиці, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалитні псалми.

На хвалитних стихах Богородиці, глас 4-ий – 4 (перша

стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Думки очистивши і розум ...». (див. На стиховні вечірні).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 8-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар Богородиці. Кондаки Богородиці читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я – 4 (1-го канону з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці (пояса); кондак храму. «Слава» – кондак Богородиці (пояса), «І нині» – інший кондак Богородиці (пояса).

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (пояса). «Слава» – кондак Богородиці (пояса), «І нині» – інший кондак Богородиці (пояса).

У храмі святого – тропар Богородиці (пояса), тропар храму; кондак Богородиці (пояса). «Слава» – кондак храму, «І нині» – інший кондак Богородиці (пояса).

Прокимен, алуарій і причасний – Богородиці (пояса).

Апостол і Євангеліє – дня, четверга (під зачало) і Богородиці (пояса).

14 ВЕРЕСНЯ, четвер

1 вересня за старим стилем

Початок індікту – церковне новоліття.

Прп. Симеона Стовпника (459) і матері його Марфи (бл. 428). **Собор Вінницьких святих.** Мч. Аїфала, диякона (380). Мцц. 40 дів, посниць, і мч. Амуна, диякона, вчителя їхнього (IV). Мц. Калісти та братів її, мчч. Євода та Єрмогена (309). Прав. Ісуса Навина (XVI ст. до Р. Хр.).

Собор Пресвятої Богородиці в Міасинській обителі (в пам'ять знайдення її ікони, 864). Чернігівсько-Гефсиманської (1869) ікони Божої Матері.

Новоліттю: 1 Тим., 282 зач., II, 1 – 7. Лк., 13 зач., IV, 16 – 22.

Прп.: Кол., 258 зач., III, 12 – 16. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Звершується славослівна служба за Мінеєю.

Примітка. За Типіконом, служба на «Початок індікту, тобто нового року» має знак полієлея, але на ранній полієлей не служиться. На великій вечірні співається «Блажен муж» (1-ий антифон), читаються паремії, а рання звершується з великим славослів'ям.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихах на 10: індікта, глас 1-ий – 3, преподобного, глас 5-ий – 3, і інші стихах преподобного, глас 2-ий – 4. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Божественна благодать ...», «І нині» – індікта, глас той же: «Ти, що з Духом Святим ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії індікта – 2 і преподобного – 1.

На стиховні стихах індікта, глас 1-ий і глас 2-ий – 4 (з приспіваними своїми). «Слава» – преподобного, глас 5-ий: «Преподобний отче ...», «І нині» – індікта, глас той же: «Ти, Царю, вічно існуєш...».

Після Трисвятого – тропар індікта, глас 2-ий. «Слава» – тропар святого, глас 1-ий, «І нині» – тропар Богородиці, глас той же: «Радуйся, обрадувана ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар індікта, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 1-ий, «І нині» – тропар Богородиці, глас той же: «Радуйся, обрадувана ...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний індікта, глас 4-ий: «Як до Владики всього ...». «Слава» – сідальний преподобного, глас 8-ий: «Хрест Господній взявши...», «І нині» – сідальний індікта, глас 4-ий: «Як до Владики всього ...».

Примітка. «З цього дня починається читання Метафраста Логофета Симеона, і Маргарита Золотоустого, і тлумачення Послань святого апостола Павла» (Типікон, 1 вересня, 1-е «див»).

Після 2-ої кафизми – сідальний преподобного, глас 8-ий: «Стриманістю, і трудами...». «Слава» – сідальний мч. Калісти, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний, глас той же: «Скоро прийми ...».

Псалом 50-ий.

Увага! Полієлей співається тільки в храмі прп. Симеона Стовпника. Полієлей і величання преподобного з псалмом вибраним. Мала ектенія і сідальні преподобного після полієлея (як зазначено в Мінеї). Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – преподобного, стихира після 50-го псалма – храму (преподобного) (порівн.: Мінея, 1 вересня).

Канони: індікта з ірмосом на 6 (Ірмос по двічі), мучениць на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – кондак індікта, глас 2-ий; сідальний індікта, глас 8-ий, сідальний преподобного, глас той же. «Слава» – сідальний мучениць, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – катавасія: «Таємний Ти, Богородице, рай ...» та «Через споживання плоду з древа ...». «Достойно є» не співається. Світільний індікта. «Слава» – світільний святого, «І нині» – інший світільний індікта.

«Все, що дише ...» і хвалитні псалми.

На хвалитних стихах на 4: індікта, глас 3-ий і глас 4-ий – 3, і мучениць, глас 2-ий – 1. «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Від доброго кореня ...», «І нині» – індікта, глас 8-ий: «Ти, Слове Христе Боже, що невимовною мудрістю...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар індікта, глас 2-ий. «Слава» – тропар святого, глас 1-ий, «І нині» – тропар Богородиці, глас той же: «Радуйся, обрадувана ...».

НА ЧАСАХ – тропар індикта. «Слава» – тропар святого. Кондаки індикта і преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні індикта, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і преподобного, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар індикта, тропар Богородиці: «Радуйся, обрадувана ...», тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак індикта.

У храмі Богородиці – тропар індикта, тропар Богородиці: «Радуйся, обрадувана ...», тропар святого; кондак

індикта. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар індикта, тропар Богородиці: «Радуйся, обрадувана ...», тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак індикта.

Прокимен, алилуарій і причасний – індикта і преподобного.

Апостол і Євангеліє – індикта і преподобного.

15 ВЕРЕСНЯ, п'ятниця

2 вересня
за старим стилем

Прпп. Антонія (1073) і Феодосія (1074) Києво-Печерських. Мч. Маманта (275), батька його Феодота і матері Руфини (III). Прп. Іоана посника, патр. Царгородського (595). Мчч. 3628 в Нікомидії (III – IV).

Ран.: Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Ряд.: Гал., 210 зач., IV, 8 – 21. Мк., 26 зач., VI, 45 – 53.

Літ. – Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Поліелейна служба прпп. Антонія і Феодосія Києво-Печерських.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 2-ий – 8 (перша і друга стихири – тричі, третя – двічі). «Слава» – преподобних, глас 4-ий: «Як Христових працівників ...», «І нині» – догматик, глас той же: «Пророк Давид ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3

На стиховні стихири преподобних, глас 4-ий (з приспівом своїми). «Слава» – преподобних, глас 8-ий: «Хто достойно вшанує ...», «І нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Неневістна Діво...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недільний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

Кафізми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні преподобних (по двічі).

Поліелей. Величання святих: «Ублажаємо вас, преподобні отці наші Антонію і Феодосію, і шануємо святу пам'ять вашу, наставники монахів, і співбесідники ангелів» і вбраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобних після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Ступеневі – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – преподобних (див. в Загальній Мінеї). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних ...». Стихира преподобних (див. в Загальній Мінеї).

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – інший кондак та інший ікос преподобних, глас 2-ий; сідальний преподобних, глас 4-ий. «Сла-

ва» – інший сідальний преподобних, глас 2-й, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос преподобних, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобних, глас 2-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – преподобних, глас той же: «Думки очистивши...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Спаси від бід ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недільний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобних. Кондаки преподобних читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних; кондак преподобних. «Слава» – інший кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму, кондак преподобних. «Слава» – інший кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Примітка: Якщо звершувалося бдіння то тропарі і кондаки у храмі святого співаються наступним чином: тропар преподобних, «Слава» – кондак преподобних. «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобних.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

16 ВЕРЕСНЯ, субота

3 вересня
за старим стилем

Сщмч. Анфіма, єп. Нікомидійського, і з ним мчч. Феофіла, диякона, Дорофея, Мардонія, Мигдонія, Петра, Індиса, Горгонія, Зинона, Домни, діви, і Євфимія (302). Прп. Феоктиста, співпосника Єфимія Великого (467). Св. Фіви, диякониси (I). Сщмч. Василіси Нікомидійської (309). Сщмч. Аристіона, єп. Олександрійського. Свт. Іоанікія, патр. Сербського (1354).

Пісидійської ікони Божої Матері.

Сщмч.: Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

1 Кор., 132 зач., IV, 17 – V, 5. Мф., 97 зач., XXIV, 1 – 13

Служба сщмч. Анфіма і прп. Феоктиста не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: священномученика, глас 1-ий – 3 і преподобного, глас той же – 3. «Слава» – священномученика, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас 5-ий «У Червоному морі...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. (стихири мучеників із числа стихири на «Господи взиваю»: «Щитом віри...») «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче ...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Молитвами Тієї, що народила Тебе...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Ти, що ради нас народився...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Ти, що ради нас народився...».

Кафізми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: священномученика на 6 з ірмосом (ірмоси по двічі), преподобного на 4 і Октоїха (мучеників) на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Октоїха (мучеників).

Після 3-ої пісні – сідальний священномученика, глас 1-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Світильний священномученика. «Слава» – Екзапостиларій Октоїха, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий (з числа стихири на хваліте). «Слава» – священномученика, глас 4, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Єдина Чиста...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Пречиста Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар священномученика. «Слава» – тропар преподобного. Кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні священномученика, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), і Октоїха – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар священномученика, тропар преподобного; кондак храму, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокої ...», «І нині» – кондак дня.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар священномученика, тропар преподобного, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святими упокої ...», «І нині» – кондак дня.

Прокимен, алилуарій і причасний – священномученика і дня.

Апостол і Євангеліє – священномученика і дня.

17 ВЕРЕСНЯ, неділя

4 вересня за старим стилем

Неділя 15 після П'ятидесятниці. Глас 6-й. Щмч. Вавили, єп. Великої Антіохії, і з ним трьох отроків: Урвана, Прилідіана, Єполонія та матері їхньої Христудули (бл. 251). Прор. Боговидця Мойсея (1531 до Р. Хр.). **Знайдення мощей свт. Іоасафа, єп. Білгородського (1911).** Мц. Єрміонії, дочки ап. Филипа, диякона (бл. 117). Мч. Вавили Нікомідійського і з ним 84 отроків (IV). Мчч. Феодора, Міана, Юліана та Кіона (305 – 311).

Икони Божої Матері, званої «Неопалима купина» (1680).

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Мф., 92 зач., XXII, 35 – 46.

Свт.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Подаємо порядок недільної служби Октоїха зі славослівною службою свт. Іоасафа Білгородського.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: недільні, глас 6-ий – 6, і стихири святителя, глас 1-ий – 4. «Слава» – святителя, глас 2-ий: «Якими похвальними...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто не ублажить Тебе...».

Вхід. Прокимен дня.

На літїі стихира храму і стихири святителя, глас 7 (див на стиховні вечірні без приспівів): «Прикрасьтеся чертоги...». «Слава» – святителя, глас 8-й (див. На «Славу» хвалітніх стихири в Мінеї): «О, преславне чудо...», «І нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Неневістна Діво».

На стиховні стихири недільні, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Творець і визволитель мій Христос Господь...». (В Мінеї відсутня стихира «на Славу» святителю).

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар недільний, глас 6-ий (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас 3-й, «І нині» – Богородичний недільний, по гласу Слави той же: «Тебе оспівуємо Богородице...».

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні Октоїха.

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, ступеневі і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 4-те. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира недільна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: недільний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Хресто-воскресний на 2 Богородиці(Октоїха) на 2 і святителя на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 8-ий; сідальний святителя, глас 6-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос недільні, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій недільний 34ий. «Слава» – світильний святителя, «І нині» – Богородичний недільного екзапостиларію.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 8: недільні, глас 6-ий – 4, святителя – 4 (Зі славником і приспіваними своїми, приспівує дивись у Мінеї на стиховні вечора). «Слава» – стихира євангельська 4-та, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Воскрес із гробу ...».

НА ЧАСАХ – тропар недільний. «Слава» – тропар святителя. Кондаки недільний та святителя поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і святителя, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар неділі, тропар святителя.

«Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак недільний.

У храмі Богородиці – тропар неділі, тропар храму, тропар святителя; кондак неділі. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар неділі, тропар храму, тропар

святителя; кондак неділі, кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – неділі і святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

18 ВЕРЕСНЯ, понеділок

5 вересня
за старим стилем

16-й тиждень після П'ятдесятниці. Прор. Захарії і прав. Єлисавети, батьків св. Іоана Предтечі (І). **Прмч. Афанасія Берестейського (1648).** **Кончина блгв. кн. Гліба, в хрещенні Давида (1015).** Мчч. Фіфаїла і сестри його Фівеї (Вивеї, 98 – 138). Мч. Сарвила. Мц. Раїси (Іраїди, бл. 308). Мчч. Ювентина і Максима, воїнів (361 – 363). Мчч. Урвана, Феодора та Медимна і з ними 77 мужів від церковного чину, що в Нікомидії постраждали (370). Мч. Авдія (Авида) в Персії (V).

Гал., 211 зач., IV, 28 – V, 10. Мк., 27 зач., VI, 54 – VII, 8.

Прор.: Євр., 314 зач., VI, 13 – 20. Мф., 96 зач., XXIII, 29 – 39.

Служба пророка Захарії шестерична, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири пророка, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – пророка, глас 8-ий: «Ти законно був одягнений...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Прийнявши глас Архангела».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – пророка, глас 2: «Як чистий ієрей...», «І нині» – Богородичний по гласу «Слави»: «Радуйся Маріє Богородице...».

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар пророка, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі ...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і пророка на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (пророка).

Після 3-ої пісні – сідальний пророка, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос пророка, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостилярій Октоїха. «Слава» – світільний пророка, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – пророка, глас 8: «Жертви приносячи», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Небесні оспівують Тебе...».

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творінь ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак пророка.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха, – 4 і пророка пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господський і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар пророка; кондак дня, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар пророка; кондак дня, кондак храму, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і пророка.

Апостол і Євангеліє – дня і пророка.

19 ВЕРЕСНЯ, вівторок

6 вересня
за старим стилем

Спомин чуда архістрати́га Михаїла в Хонах (Колосах) (IV). Мчч. Євдоксія, Зинона і Макарія (311 – 312). Прп. Архипа (IV) [1]. Мчч. Кіріака, Фавста, пресвітера, Авива, диякона, і з ними 11 мучеників (бл. 250). Прп. Давида (VI). Щмч. Кирила, еп. Гортинського (III – IV). Мчч. Ромила і з ним багатьох інших (105 – 115).

Києво-Братської (1654) й Арапетської ікон Божої Матері.

Гал., 212 зач., V, 11 – 21. Мк., 28 зач., VII, 5 – 16.

Архангела: Євр., 305 зач., II, 2 – 10. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

Служба Архангела Михаїла шестерична, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми 6 -та.

На «Господи, взиваю» стихири Архангела, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Архангела, глас 6-ий: «Співрадійте разом з нами...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Архангела, глас 8-ий: «Як чиновачальник...».

Після Трисвятого – тропар Архангела, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших:

«До Богородиці звернімося...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Архангела, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці ...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і Архангела (Мінеї) на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси ка-

нону Мінеї (Архангела).

Після 3-ої пісні – сідалийний Архангела, глас 8-ий. «Слава» – інший сідалийний Архангела, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Архангела, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостила-рій Октоїха. «Слава» – світільний Архангела, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Архангела, глас 1-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – Архангела, глас той же, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Я перевершив гріхами...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – Ар-

хангела, глас той же, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Обрадувана, заступайся...».

Після Трисвятого – тропар Архангела, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Архангела.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Архангела, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господський і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар Архангела; кондак дня, кондак Архангела. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар Архангела; кондак дня, кондак храму, кондак Архангела. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і Архангела.

Апостол і Євангеліє – дня і Архангела.

20 ВЕРЕСНЯ, среда

7 вересня
за старим стилем

Передсвятю Різдва Пресвятої Богородиці. Мч. Созонта (бл. 304). **Прмч. Макарія Канівського, архім. Овруцького, Переяславського (1678).** Апп. від 70-х Єввода (66) й Онисифора (після 67). Мч. Євсихія (II). Прп. Луки (після 975).

Гал., 214 зач., VI, 2 – 10. Мк., 29 зач., VII, 14 – 24 (за середу).

Еф., 216 зач., I, 1 – 9. Мк., 30 зач., VII, 24 – 30 (за четвер, під зачало).

Прмч. 2 Тим., 291 зач., I, 8 – 18. Мк., 36 зач., VIII, 30 – 34.

Подаємо зразок звершення славослівної служби прмч. Макарія Канівського, архім. Овруцького, Переяславського в поєднанні з шестеричною службою передсвятю Різдва Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЧІРНІ: кафизма 9.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсвятю, глас 1-ий – 3, і преподобномученика, глас 2-ий – 3. «Слава» – преподобномученика, «І нині» – передсвятю, глас той же: «Всечесне Твоє різдво ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсвятю, глас 8-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» преподобномученика, глас той же: «Доки, о душе моя, в гріхах потопаєш? «І нині» – передсвятю, глас 4-ий: «Всесвітня радість ...».

Після Трисвятого – тропар преподобномученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятю, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвятю, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобномученика, глас той же, «І нині» – тропар передсвятю, глас той же.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідалийні передсвятю (по двічі).

Псалом 50-ий.

Канони: передсвятю з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобномученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія: «Хрест накреслив».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсвятю, глас 3-ий; сідалийний преподобномученика, глас 8-ий. «Слава, і нині» – сідалийний передсвятю, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобномученика, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобномученика. «Слава, і нині» – світільний передсвятю.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 6: преподобномученика, глас 6-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – преподобномученика, глас 8-ий: «Господи, коли з людьми на землі перебував Ти...», «І нині» – передсвятю «Проречена через всіх...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятю, глас той же.

НА ЧАСАХ – тропар передсвятю. «Слава» – тропар преподобномученика. Кондак тільки передсвятю.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвятю, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і преподобномученика, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар передсвятю, тропар преподобномученика; кондак храму. «Слава» – кондак преподобномученика, «І нині» – кондак передсвятю.

У храмі Богородиці – тропар передсвятю, тропар преподобномученика. «Слава» – кондак преподобномученика, «І нині» – кондак передсвятю.

У храмі святого – тропар передсвятю, тропар храму, тропар преподобномученика; кондак храму. «Слава» – кондак преподобномученика, «І нині» – кондак передсвятю.

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобномученика.

Апостол і Євангеліє – дня, четверга (під зачало) і преподобномученика.

21 ВЕРЕСНЯ, четвер

8 вересня
за старим стилем

РІЗДВО ПРЕСВЯТОЇ ВЛАДИЧИЦІ НАШОЇ БОГОРОДИЦІ І ПРИСНОДІВИ МАРІЇ.

Ікони Софії – Премудрості Божої (Київської).

Почаївської (1559), Домницької (1696), Холмської, Лісинської та Кам'янка-Струмилової (XVII) ікон Божої Матері.

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 6-й – 8 (3-я і 4-а стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Нині Бог, що на Небесному престолі спочиває.....».

Вхід. Прокимен дня. Паремії свята – 3.

На літії стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «В благознаменний день...».

На стиховні стихири свята, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Прийдіть, усі вірні...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, Пресвята Діво, і шануємо святих Твоїх родителів, // і всеславне славимо різдво Твоє», і вибраний псалом. Сідальний свята після поліелей, глас 8-ий: «Нехай радіє Небо...». «Слава, і нині» – інший сідальний свята після поліелей, глас той же: «Оновись, Адаме...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен свята, глас 4-й: «Пом'яну ім'я Твоє у всякому роді і роді»; стих: «Вилось із серця мого слово блага, кажу я Цареві про мої діла». Євангеліє – свята (Лк., Зач. 4). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...», «І нині» – той же стих. Стихира свята, глас 6-й: «В цей день Господній радійте, люди...».

Канони: свята 1-ий, глас 2-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-ий, глас 8-ий, з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Хрест накреслив...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні – приспиви свята і звичайне кадіння. («Чеснішу» не співаємо.) 1-ий приспів: «Величай, душе моя, преславне народження Божої Матері».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Катавасія «Таємний Ти, Богородице, рай...». Світільний свята (двічі). «Слава, і нині» – інший світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «В цей день Господній радійте, люди...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята: 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмос), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – свята.

Задостойник свята – приспів: «Величай, душе моя...», та ірмос: «Не властиве матерям дівство...» (і до віддання).

3 9 по 11 вересня – Післясвятю Різдва Пресвятої Богородиці.

12 вересня – віддання свята Різдва Пресвятої Богородиці.

22 ВЕРЕСНЯ, п'ятниця

9 вересня за старим стилем

Післясвятю Різдва Пресвятої Богородиці. Правв. Богоотців Іоакима й Анни. Мч. Северіана (320). **Знайдення і перенесення мощей свт. Феодосія, архієп. Чернігівського (1896).** Прп. Феофана, спов. (бл. 300). Мчч. Харитона і Стратора (Стратоника). Блж. Микити в Царгороді (XII). Спомин III Вселенського собору (431).

Еф., 217 зач., I, 7 – 17. Мк., 32 зач., VIII, 1 – 10.

Богоотців: Гал., 210 зач. (від половини), IV, 22 – 31. Лк., 36 зач., VIII, 16 – 21.

Після літургії звершується молебень за сім'ю.

Славослівна служба свт. Феодосія Чернігівського у поєднанні із післясвятю та шестеричною службою святих Богоотців Іоакима і Анни.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: святителя, глас 2 – 3, і святих, глас 4-ий – 3. «Слава» – святителя, глас 6: «Людина Божою...» і нині – свята, глас 5-ий: «О, блаженна двоїця» (див. в службі св. Іоакиму та Анні).

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – святителя, глас 5: «Прийдіть, христові люди...», і нині – свята, глас 8-ий: «Та, що в неплідному лоні...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4 (див тропар святителя на малій вечірні), «Слава» – тропар святих (за вибором), «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (один раз), тропар святителя, глас 4 (один раз). «Слава» – тропар святих (за вибором), «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі) «Слава і нині» – сідальний свята. Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), святителя на 6 і святих на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після кожної пісні – «Хрест накреслив...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідаль-

ний, кондак та ікос святих, глас 2-ий, сідальний святителя, гла 4. «Слава, і нині» – сідальний святих, глас 5-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 4.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя. «Слава» – світільний святих. «І нині» – світільний свята (див. в службі святих).

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята, глас 6-й – 3, святителя, глас 6 – 3. «Слава» – святителя, глас 2, «І нині...» – свята, глас 2: «Сьогодні Всенепорочна...» (див на стиховні ранньої служби святих..)

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4. «Слава» – тропар святих, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святителя і святих читаються поперемінно. Кондаки свята і святителя також читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го канону пісня 1-а – 4 (з ірмосом), і святителя, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар святителя, тропар святих; кондак храму, кондак святителя. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар святителя, тропар святих, кондак святителя. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святителя, тропар святих; кондак храму, кондак святите-

ля. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя і святих.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя (під зачало) і святих.

Задостойник свята.

23 ВЕРЕСНЯ, субота

10 вересня за старим стилем

Субота перед Воздвиженням. Мцц. Минодори, Митродори й Німфодори (305 – 311). **Прп. Павла Послушного, Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV).** Апп. від 70-х: Апелія, Лукія і Климента (І). Мч. Варипсава (II). Блгв. цариці Грецької Пульхерії (453). Свтт. Петра і Павла, епп. Нікейських (IX).

Суботи перед Воздвиженням: 1 Кор., 126 зач., II, 6 – 9. Мф., 39 зач., X, 37 – XI, 1.

Ряд.: 1 Кор., 146 зач., X, 23 – 28. Мф., 101 зач., XXIV, 34 – 44.

Служба мцц. Минодори, Митродори, і Німфодори немає святкового знаку і звершується зі післясвятя Різдва Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 8-ий – 3, і мучениць, глас 4-ий – 3. «Слава» – свята, глас 2-ий: «Чому буває голос святкуючих...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто не ублажить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 2: «Провіщена Цариця всіх...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз). (Тропар мучениць відсутній у Мінеї).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі екстенії. Сідальні свята (двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-й із ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мучениць на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаємо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї мучениць.

Після 3-ої пісні – кондак мучениць, глас 4-ий, сідальний мучениць, глас той же. «Слава, і нині» – свідальний свята Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак і ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є» не співається. Світільний святв. «Слава, і нині» – то й же.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий.

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий. (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-та – 4 (із ірмосом), і пісня 5-та – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, кондак храму. «Слава» – кондак мучениць, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці святого – тропар свята, «Слава» – кондак мучениць, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, кондак храму, кондак великомучениці. «Слава» – кондак мучениць, «І нині» – кондак свята.

Прокимен – суботи перед Воздвиженням і свята.

Алилуарій – суботи перед Воздвиженням.

Апостол і Євангеліє – суботи перед Воздвиженням.

Причасний – свята.

24 ВЕРЕСНЯ, неділя

11 вересня за старим стилем

Неділя 16-та після П'ятдесятниці, перед Воздвиженням. Глас 7.

Прп. Силуана Афонського (1938). Прп. Феодори Олександрійської (474 – 491). Мчч. Димитрія, Єванфії, дружини його, і Димитріана, сина їхнього (І). Мчч. Діодора і Дидима, Сирійських. Мц. Ії (362 – 364). Прп. Єфросина (IX).

Ран. – Єв. 5-е, Лк., 113 зач., XXIV, 12 – 35.

Літ. – неділі перед Воздвиженням: Гал., 215 зач., VI, 11 – 18. Ін., 9 зач., III, 13 – 17.

Ряд. 2 Кор., 181 зач., VI, 1 – 10. Мф., 105 зач., XXV, 14 – 30.

Недільна служба Октоїха звершується в поєднанні зі службою преподобної Феодори і службою після свята Різдва Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: недільні, глас 7-ий – 4, і свята, глас 6-ий – 3, і преподобної, глас 4-ий – 3. «Слава» – свята, глас 6: «Нині Бог, що на Небесному престолі спочиває...», «І нині» – догматик, глас 7: «Матір'ю надприродно...».

Вхід. Прокимен дня. Паремій немає.

На літії стихири свята, глас 1-ий і глас 2-ий (див. На літії). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «В благознаменний день свята нашого заспіваємо пісню духовну...».

На стиховні стихири недільні, глас 7-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Прийдіть, усі вірні ...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво» (двічі) і тропар свята, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар неділі, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобної, глас 8-ий, і нині – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні недільні.

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, ступеневі і прокимен – гласу. Євангеліє недільне 5-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира недільна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: недільний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Бого-

родиниці (Октоїха) на 2 і свята 2-ий на 4 і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; кондак преподобної, глас 2-ий, сідальний преподобної, глас 5-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос неділі, глас 7-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу» (приспиви свята не співають).

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій неділі 5-ий. «Слава» – світильний свята, «І нині» – інший світильний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі на 8: недільні, глас 7-ий – 4, і свята, глас 1-ий і глас 6-ий – 4 (зі «Славою» і приспивами своїми; приспиви див. в Мінеї на стиховні вечірні). «Слава» – євангельська стихира 5-а, «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Сьогодні спасіння...».

Відпуст неділі: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

НА 1 І 6 ЧАСАХ – тропар недільний. «Слава» – тропар свята. Кондак свята.

НА 3 І 9 ЧАСАХ – тропар недільний. «Слава» – тропар преподобної. Кондак недільний.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні гласу – 6 і свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 7-ма – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що воскрес із мертвих ...».

Після входу:

У храмі Господському і Богородиці – тропар неділі, тропар свята, тропар преподобної, кондак недільний. «Слава» – кондак преподобної, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар неділі, тропар свята, тропар храму, тропар преподобної, кондак недільний, кондак храму. «Слава» – кондак преподобної, «І нині» – кондак свята.

Прокимен – Неділі перед Воздвиженням, глас 6-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх ...»; стих: «До Тебе, Господи, взиваю.....».

Алилуарій – Неділі перед Воздвиженням, глас 1-ий: «Підніс обраного ...».

Апостол і Євангеліє – Неділі перед Воздвиженням і дня.

Причасний – недільний: «Хваліте Господа з Небес ...», і свята: «Чашу спасіння прийму ...».

Задостойник свята.

Відпуст недільний: «Христос, що воскрес із мертвих ...».

25 ВЕРЕСНЯ, понеділок

12 вересня
за старим стилем

17-й тиждень після П'ятдесятниці.

Віддання свята Різдва Пресвятої Богородиці. Сщмч. Автонома, еп. Італійського (313). Мч. Юліана і з ним 40 мучеників (IV). Мч. Феодора Олександрійського. Сщмч. Корнута, еп. Нікомідійського (249 – 259).

Еф., 219 зач., I, 22 – II, 3. Мк., 48 зач., X, 46 – 52.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Звершується славослівна служба віддання свята Різдва Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЧІРНІЙ кафизма немає.

На «Господи, взиваю» стихирі свята, глас 6-ий – 6. «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Нині Бог, що на Небесному престолі ...».

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихирі свята, глас 4-ий (зі своїми приспивами). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Прийдіть усі вірні...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія: «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – сідальний свята, глас 4-ий. «Слава і нині...» той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспиви свята. 1-ий приспів: «Величай душе моя, Різдво Бо-

жої Матері» [1]. (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Катавасія: «Таємний Ти Богородице рай...». Світильний свята. «Слава, і нині» – той же світильний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі свята, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «В цей день Господній радійте...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 9-а – 8 (1-го канону з ірмосом).

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня і свята.

Задостойник свята.

[1]. За традицією, 1-ий приспів співає священик або диякон.

26 ВЕРЕСНЯ, вівторок

13 вересня
за старим стилем

Пам'ять оновлення (освячення) храму Воскресіння Христового в Єрусалимі (335). Сщмч. Корнилія, сотника (I). Мчч. Кронида, Леонтія і Серапіона (бл. 237). Мчч. Селевка і Стратоника (III). Мчч. Макровія і Гордіана (320). Сщмч. Юліана, пресвітера (IV). Мчч. Іллі, Зотика, Лукіана і Валеріана (320). Прп. Петра в Атрої (IX). Вмч. Кетевані, цариці Кахетинської (1624, Груз.).

Оновленню: Євр., 307 зач., III, 1 – 4. Мф., 67 зач., XVI, 13 – 18.

Ряд.: Еф., 222 зач., II, 19 – III, 7. Мк., 50 зач., XI, 11 – 23 (за вівторок).

Еф., 223 зач., III, 8 – 21. Мк., 51 зач., XI, 23 – 26 (за середу, під зачало).

Служба Оновлення та щмч. Корнилія сотника славослівна, звершується разом зі службою передсв'ята Воздвиження.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафизма 6-та.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Оновлення, глас 6-ий – 3, і священномученика, глас 4-ий – 3. «Слава» – Оновлення, глас 6-ий: «І нині» – передсв'ята, глас той же.

Вхід. Прокимен дня. Паремії Оновлення – 3.

На стиховні стихири передсв'ята, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – Оновлення, глас 2-ий: «Звершуючи оновлення святого храму...», «І нині» – передсв'ята, глас той же: «Божественний скарб...».

Після Трисвятого – тропар Оновлення, глас 4-ий. «Слава» – тропар священномученика, глас той же, «І нині» – тропар передсв'ята, глас той же.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Оновлення, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар священномученика, глас той же, «І нині» – тропар передсв'ята, глас той же.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні Оновлення (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: Оновлення з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), передсв'ята на 4 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Хрест накреслив...».

Після 3-ої пісні – інший кондак Оновлення, глас 4-ий; сідальний Оновлення, глас 8-ий. «Слава» – сідальний священномученика, глас 4-ий, «І нині» – сідальний передсв'ята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Оновлення, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Оновлення. «Слава, і нині» – світільний передсв'ята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Оновлення, глас 4-ий і глас 1-ий – 6. «Слава» – Оновлення, глас 3-ий, «І нині» – передсв'ята, глас той же.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Оновлення, глас 4-ий. «Слава» – тропар священномученика, глас той же, «І нині» – тропар передсв'ята, глас той же.

НА ЧАСАХ.

На 1-му і 6-му часі – тропар Оновлення. «Слава» – тропар передсв'ята. Інший кондак Оновлення, глас 4-ий.

На 3-му і 9-му часі – тропар Оновлення. «Слава» – тропар священномученика. Кондак Оновлення, глас 2-ий.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Оновлення, пісня 3-я (з ірмосом) і 6-а – 8.

Після входу – тропар Оновлення, тропар передсв'ята, тропар священномученика. «Слава, і нині» – кондак Оновлення, глас 2-ий.

Прокимен, алилуарій і причасний – Оновлення.

Апостол і Євангеліє – Оновлення, дня і середи.

27 ВЕРЕСНЯ, середа

14 вересня за старим стилем

ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО І ЖИВОТВОРЧОГО ХРЕСТА ГОСПОДНЬОГО. Упокоєння свт. Іоана Золотоустого (407).

Ліснинської ікони Божої Матері (1683).

Ран. – Ін., 42 зач. (від половини), XII, 28 – 36.

Літ. – 1 Кор., 125 зач., I, 18 – 24. Ін., 60 зач., XIX, 6 – 11, 13 – 20, 25 – 28, 30 – 35.

Пісний день.

Стародавній православний звичай воздвигати Хрест Христовий, що дав назву для св'ята, бере свій початок з IV століття.

Для чину Воздвиження рекомендується особливий, спеціально для цього призначений Хрест, який не буває в звичайному вживанні в іншу пору року. Найкраще, якщо Хрест буде великий за розміром, писаний на дереві або різьблений дерев'яний, щоб самим своїм матеріалом нагадувати про «Триблаженне Древо, на якому був розп'ятий Христос».

Перед початком малої вечірні священник виносить із сусудохранительниці Чесний Хрест, кладе його на жертвник на блюді, покритому покрівцем, і прикрашає Хрест вінком з живих квітів. Після малої вечірні або, на практиці, безпосередньо перед початком всенічної священник і диякон в облаченні підходять до жертвника. Диякон виголошує тихо: «Благослови, владико». Священник: «Благословен Бог наш...». Трисвяте. Після «Отче наш...» – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Після виголосу співають (тихо) тропар Хреста, глас 1-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...». «Слава, і нині» – кондак Хреста, глас 4-ий: «Вознісся на Хрест волею...». Під час співу священник кладе на голову блюдо з Хрестом, в супроводі свічконосця зі свічкою і диякона з кадилом переносить Хрест на престіл і кладе його на євангельське місце, а Євангеліє (завзвичай заздалегідь, до перенесення) ставить на горнє місце престолу, куди воно ставиться після читання на Літургії. Перед престолом ставиться підсвічник із запаленою свічкою.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафизми немає («Блажен муж» не співається)

На «Господи, взиваю» стихири св'ята, глас 6-ий – 8 (перші дві стихири – тричі, третя – двічі). «Слава, і нині» – св'ята, глас 2-ий: «Прийдіть, усі народи...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії св'ята – 3.

На літні стихири св'ята, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 4-ий. «Слава, і нині» – св'ята, глас 4-ий: «Чесного Хреста, Христе...».

На стиховні стихири св'ята, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – св'ята, глас 8-ий: «Тебе Мойсей прообразував собою...».

Після Трисвятого – тропар св'ята, глас 1-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар св'ята, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні св'ята.

Поліелей (за традицією, відбувається у вівтарі). Ве-

личання св'ята: «Величаємо Тебе,/ Життєдавче Христе,/ і шануємо Хрест Твій Святий,/ ним же нас спас// від неволі ворожої», і вибраний псалом. (Величання співається у вівтарі перед Хрестом, який лежить на престолі.) Сідальний після поліелей, глас 8-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-ий: «Побачили всі кінці землі спасіння Бога нашого»; стих: «Співайте Господеві пісню нову, бо дивне сотворив Господь». Євангеліє – Ін., Зач. 42, від половини (читається у вівтарі). «Воскресіння Христове бачивши...» (один раз). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира св'ята, глас 6-ий: «Хресті Христов...». (Помазання св'ятим елеєм відбувається, за традицією, після вносу Хреста.)

Примітка. Царські врата зачинаються після виголосу: «Милістю і милосердям...» (перед канонам).

Канон св'ята на 14 (ірмоси по двічі). 1-ий канон з ірмосом на 8 (ірмос двічі), 2-й канон з ірмосом на 8 (ірмос двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Хрест накреслив...». В 9-й пісні катавасія – ірмоси: «Таємний Ти ...» і «Спожива древа...» (з приспівками).

Після 3-ої пісні – сідалний свята, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той же сідалний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-й пісні – приспиви свята і звичайне кадіння. («Чеснішу» не співаємо.) 1-ий приспів: «Величай, душе моя, Пречесний Хрест Господній».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята: «Хрест – хранитель всієї вселенної...» (двічі). «Слава, і нині» – інший світільний свята: «Нині воздвигается Хрест...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири свята, глас 8-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий: «Нині підноситься...».

Примітка. До співу великого славослів'я (заввичай під час співу канону або хвалітних стихир) предстоятель одягається в усі священничі одежі (без читання відповідних молитов).

Велике славослів'я. Під час співу славослів'я предстоятель звершує з дияконом триразове кадіння навколо престолу, на якому лежить Хрест. Після закінчення великого славослів'я при співі Трисвятого, поклонившись земно тричі, предстоятель кладе Хрест на голову (при співі заключного: «Святий Боже...») і виходить (через горнє місце) північними дверима (перед ним йдуть свічконосець зі свічкою і диякон з кадилом) до царських врат. Після закінчення Трисвятого предстоятель виголошує в царських вратах: «Премудрість, станьмо побожно». За звичаєм, предстоятель творить Хрестом хресне знамення в царських вратах. Хор співає тричі тропар Хреста, глас 1-ий: «Спаси, Господи, людей Твоїх...». Священик у супроводі свічконосця і диякона йде на середину храму, де кладе Хрест на заздалегідь приготовлений аналой і звершує навколо нього триразове кадіння.

Чин Воздвиження Хреста

У соборах і в парафіяльних храмах, з благословення єпархіального архієрея, здійснюється чин Воздвиження Хреста.

Після виносу Хреста священник з дияконом роблять три земні поклони (в якій би день седмиці не трапилось свято Воздвиження). Предстоятель бере Хрест, прикрашений живими квітами, і стає обличчям на схід (до вітаря), починаючи перше воздвиження. Диякон стоїть перед Хрестом, на деякій відстані від нього, тримаючи в лівій руці свічку, а в правій кадило, і вимовляє велемовно ектенію: «Помилуй нас, Боже...», що складається з п'яти прохань, на кожному з яких здійснюється чин воздвиження.

Диякон: «Помилуй нас, Боже, з великої милості Твоїї, молимося Тобі, вислухай нас, Господи, і помилуй, промовмо всі». Хор співає 100 раз: «Господи, помилуй».

На початку співу «Господи, помилуй» предстоятель тричі осіняє Хрестом на схід і при співі першої половини сотні (50 разів) повільно схиляє свою голову з Хрестом, наскільки може низько, «на п'ядь від землі». У міру опускання Хреста, голоси співаючих знижуються, стихають. При співі другої половини сотні (50 разів) предстоятель повільно піднімається. З такою ж поступовістю спів підноситься, переходить на більш високі ноти, посилюється і закінчується велемовно триразовим урочистим: «Господи, помилуй». При співі в 97-ий раз «Господи, помилуй» предстоятель випрямляєтья і, стоячи прямо, знову тричі осіняє Хрестом на схід.

При соборному служінні два священника-співслужителя підтримують предстоятеля під руки, а один або два інших священника зливають безперервно і повільно, помалу, з посудів воду на Хрест. Вода зливається в миску, яку тримає ще один священник, або хтось із братії. У воду можна додати кілька крапель трояндової олії або інших ароматів, але не духів або одеколону. За звичаєм, цю воду розбирають віряни після служби.

Після цього предстоятель звертається з Хрестом лицем на захід. Диякон переходить на протилежну сторону і, стоячи перед Хрестом, продовжує ектенію, виголошуючи: «Ще молимося за милість, життя і відпущення гріхів Блаженнішого владыки і Отця нашого Митрополита Епіфанія, і всього у Христі братства нашого, за здоров'я і за спасіння, промовмо всі». Предстоятель здійснює друге воздвиження, як і перше.

Третє воздвиження, обличчям на південь, відбувається як і перше. Диякон виголошує: «Ще молимося за Богом бережену Україну нашу, за владу і військо її, щоб тихе і мирне життя прожили ми в усякому благочесті й чистоті».

Четверте воздвиження, обличчям на північ, відбувається як і перше. Диякон виголошує: «Ще молимося за всяку душу християнську, скорботну і пригноблену, що здоров'я, спасіння і відпущення гріхів потребує, промовмо всі».

П'яте воздвиження, знову обличчям на схід, відбувається як і перше. Диякон промовляє: «Ще молимося за всіх, хто служить і служили у святій обителі цій (або: храмі цьому), отців і братів наших, за здоров'я і спасіння, і відпущення гріхів їхніх, промовмо всі».

Після п'ятого воздвиження співається: «Слава, і нині» – кондак Хреста, глас 4-ий: «Вознісся на Хрест волею...». При цьому священник кладе Хрест на аналой. Потім співається: «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико...», із земними поклонами, і стихири Хреста, і, за традицією, відбувається помазання елеєм. Диякон виголошує прохальну ектенію: «Доповнімо ранню молитву...», а ектенія: «Помилуй нас, Боже...» може бути пропущена, оскільки вже звучала під час самого чину воздвиження Хреста. Далі закінчення служби за звичаєм.

Якщо чин Воздвиження не здійснюється, то священник, обкадивши аналой зі святим Хрестом, тричі співає: «Хресту Твоєму...» (кожен раз завершуючи спів земним поклоном). Цей спів тричі повторюють хористи, здійснюється поклоніння Хресту, цілування його і, за традицією, помазання елеєм при співі стихир, глас 2-й, глас 5-й, глас 6-й і глас 8-й: «Прийдіть, вірні...» та ін.

Ектенії: «Помилуй нас Боже...», і «Доповнімо ранню молитву...» і відпуст: «Христос, Істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, силою Чесного і Животрочого Хреста, і всіх святих, помилує і спасе нас, бо Він Благий і Людинолюбний».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони свята.

Вхідний стих: «Возносьте Господа Бога нашого і поклоняйтеся підніжжю ніг Його, бо воно святе».

Примітка. Перед проголошенням вхідного стиха слід промовляти «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Замість Трисвятого – «Хресту Твоєму поклоняємось, Владико...».

Прокимен, Апостол, алуарій, Євангеліє і причасний – свята.

Замість «Достойно» – приспів: «Величай, душе моя...» і ірмос: «Таємний Ти, Богородице, рай...» (до віддання).

Примітка. «На трапезі ж буває утіха братії, від елею і вина, і інших наїдків овочевих. Сиру ж і яєць і риби, торкнутися не наслідуюмось» (Типікон, 14 вересня).

З 15 по 20 вересня – післясвятю Воздвиження Хреста Господнього.

21 вересня – віддання свята Воздвиження Хреста Господнього.

Служби звершуються тільки за Мінеєю (крім неділі).

28 ВЕРЕСНЯ, четвер

15 вересня
за старим стилем

Післясвято Воздвиження. Вмч. Микити (бл. 372). Знайдення мощей свт. Акакія, спов., еп. Мелітинського (III). Мчч. Максима, Феодота, мц. Аскліади (Аскліподоти) (305 – 311). Мч. Порфирія (361). Знайдення мощей першомученика архідіяк. Стефана (415). Прп. Філофея, пресвітера, в Малій Азії (X). Свт. Йосифа, еп. Алавердського (570, Груз.). Свт. Симеона, архієп. Солунського (1429).

Новоникитської ікони Божої Матері (372).

Еф., 225 зач., IV, 14 – 19. Мк., 52 зач., XI, 27 – 33.

Вмч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Мф., 36 зач., X, 16 – 22.

Служба вмч. Микити шестерична, завершується разом зі службою післясвята Воздвиження.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 5-ий – 3, і великомученика, глас 1-ий – 3. «Слава» – великомученика, глас 6-ий: «Пізнали тебе світильника мучеників...», «І нині» – свята, глас той же: «Пророчі слова про древо святе провістили...».

Вхід. Прокимен великий, глас 7-ий: «Бог наш на небесах і на землі ...», зі стихами (за звичаєм). Ектенія: «Промовмо всі ...». «Сподоби, Господи». Ектенія: «Доповнімо вечірню ...», і голововклонна молитва.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – великомученика, глас 8-ий: «Перемоги тезоіменним став ти ...», «І нині» – свята, глас той же: «Сповилилося слово пророка Твого Мойсея, Господи...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

На відпусті (при відкритих царських вратах): «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар великомученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафізми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і великомученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону великомученика.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний великомученика, глас той же (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний великомученика (двічі). «Слава, і нині» – світильний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – великомученика, глас 6-ий: «Сьогодні вся вселенна радіє...», «І нині» – свята, глас той же: «Сьогодні сад життя...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар великомученика. Кондак тільки свята.

На відпусту 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 1-а – 4 (з ірмосом), і великомученика, пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося..., що плоттю розіп'явся ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар великомученика. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар великомученика; кондак свята. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар великомученика; кондак храму. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алуарій і причасний – свята і великомученика.

Апостол і Євангеліє – дня та великомученика.

Задостойник свята.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

29 ВЕРЕСНЯ, п'ятниця

16 вересня
за старим стилем

Вмц. Євфимії Всехвальної (304). Мц. Севастіани (I). Мц. Мелітини (138 – 161). Мчч. Віктора і Сосфена (бл. 304). Прп. Дорофея, пустинника Єгипетського (IV). Мц. Людмили, кн. Чеської (927). Мчч. братів Йосифа та Ісака (808, Груз.). Свт. Кипріана, митрополита Київського і всієї Руси, чудотворця (1406).

Ікони Божої Матері, званої «Зглянься на смирення» (1420).

Еф., 226 зач., I6V, 17 – 25. Мк., 53 зач., XII, 1 – 12.

Вмц.: 2 Кор., 181 зач., VI, 1 – 10. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Служба великомучениці Євфимії шестерична, завершується разом зі службою післясвята Воздвиження.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 4-ий – 3, і великомучениці, глас той же – 3. «Слава» – великомучениці, глас 6-ий: «Розквітнувши чеснотами...», «І нині» – свята, глас той же: «Чотири кінці світу нині освячуються ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – великомучениці, глас 8-ий: «Кожен язик ...», «І нині» – свята, глас той же: «Його у давнину Мойсей прообразував собою...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесно-

го і Животворчого Хреста ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар великомучениці, глас 4-й, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і великомучениці на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (великомучениці).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідальний великомучениці, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомучениці, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний великомучениці (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалитні псалми.

На хвалитних стихах великомучениці, глас 3-й – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – великомучениці, глас 6-й: «Праворуч Спаси стала ...», «І нині» – свята, глас той же: «Сьогодні підноситься Хрест Господній ...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомучениці, глас 1-ий: «Сьогодні зібрання

отців ...», «І нині» – свята, глас той же: «Сьогодні воістину ...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

На відпусті 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар великомучениці. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і великомучениці, пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що плоттю розп'явся...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар великомучениці. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар великомучениці; кондак свята. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар великомучениці; кондак храму. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і великомучениці.

Апостол і Євангеліє – дня і великомучениці.

Задостойник свята.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

30 ВЕРЕСНЯ, субота

17 вересня за старим стилем

Мцц. Віри, Надії, Любові та матері їх Софії (бл. 137). Мцц. Феодотії (бл. 230) і Агафоклії. Мчч. 156: Пелія і Ніла, епп. Єгипетських, Зинова, пресвітера, Патермуфія, Іллі та інших (310).

Царгородської (1071) ікони Божої Матері.

Суботи після Воздвиження: 1 Кор., 125 зач. (від половини), І, 26 – 29. Ін., 30 зач., VIII, 21 – 30.

Ряд.: 1 Кор., 156 зач., XIV, 20 – 25. Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13.

Служба мцц. Віри, Надії, Любові і матері їх Софії немає святкового знаку, і звершується із службою післясвятка Воздвиження.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: свята, глас 1-ий – 3, і мучениць, глас 4-ий – 3. «Слава» – свята, глас 1-ий: «Насаджене на лобному місці Древо Життя...», «І нині» – догматик, глас 7-ий: «Матір'ю надприродно...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах свята, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Прообразуючи Хрест Твій Христе...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз), (тропар мцц. відсутній у Мінеї).

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і мучениць на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мучениць).

Після 3-ої пісні – кондак мучениць, глас 1-ий; сідальний мучениць, глас той же. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний

свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалитні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас 2-ий: «Прийдіть, всі народи ...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий (один раз).

На відпусті 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-а – 6 (з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклонімося... що плоттю розп'явся...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята. «Слава» – кондак мучениць, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму; кондак свята. «Слава» – кондак мучениць, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму; кондак храму. «Слава» – кондак мучениць, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – суботи після Воздвиження.

Задостойник свята.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

1 ЖОВТНЯ, неділя

18 вересня за старим стилем

17-та неділя після П'ятдесятниці, після Воздвиження. Глас 8. Прп. Євменія, єп. Гортинського (VII). Мц. Аріадни (II). Мцц. Софії та Ірини (III). Мч. Кастора. Мчч. Бидзина, Шалви і Єлизбара, князів Ксанських (1660, Груз.).

Молченської (1405) і Барської ікон Божої Матері.

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Літ. – неділі після Воздвиження: Гал., 203 зач., II, 16 – 20. Мк., 37 зач., VIII, 34 – IX, 1.

Служба прп. Євменія не має святкового знака, звершується разом зі службою післясвятя Воздвиження і недільною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихирі на 10: воскресні, глас 8-ий – 4, свята, глас 4-ий – 3 і преподобного, глас 4-ий – 3. «Слава» – свята, глас 2-ий: «Божественний скарб...», «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний ...».

Вхід. Прокимен дня.

На літї стихирі свята, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 4-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Світлосяйними зірками...» (Див в Мінеї, вересень, друга частина, на стиховні ранньої).

На стиховні стихирі недільні, глас 8-ий. «Слава, і нині» – свята, глас 4-ий: «Дійство чесного Хреста...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі) і тропар свята, глас 1-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар неділі, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні неділі.

Непорочні. «Ангельський собор ...». Іпакої, ступеневі і прокимен – гласу. Євангеліє недільне 6-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира недільна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: неділі з ірмосом на 4 (ірмоси раз) Богородиці (Октоїха) на 2, свята на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія свята: «Хрест накреслив ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; кондак преподобного, глас 2-ий, сідальний преподобного, глас 5-ий «Слава, і нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос неділі, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу» (приспів свята не співають).

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій недільний 6-ий. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихирі на 8: недільні, глас 8-ий – 4, свята, глас 2-ий і глас 4-ий – 4 (Див на ранній 18 вересня, на стиховні ранньої зі славником). «Слава» – стихири євангельська 6-а, «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Воскрес із гробу...».

Відпуст недільний: «Христос, що воскрес із мертвих, Христос, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА 1 І 6 ЧАСАХ – тропар недільний. «Слава» – тропар свята. Кондак свята.

НА 3 І 9 ЧАСАХ – тропар недільний. «Слава» – тропар свята. Кондак недільний.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні гласу – 6, і свята, пісня 5-а і пісня 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що воскрес із мертвих ...».

Після входу:

В храмі Господському: тропар недільний, тропар свята; кондак недільний. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

В храмі Богородиці і святого: тропар недільний, тропар свята, тропар храму; кондак недільний, кондак храму, «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен – недільний і Неділі після Возвиження.

Алилуарій – Неділі після Возвиження і недільний.

Апостол і Євангеліє – Неділі після Возвиження і дня.

Задостойник свята.

Причасний – недільний: «Хваліте Господа ...» і свята: «Яви нам світло лица Твого, Господи».

Відпуст недільний: «Христос, що воскрес із мертвих, істинний Бог наш, молитвами Пречистої Своєї Матері, силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

2 ЖОВТНЯ, понеділок

19 вересня за старим стилем

18-й тиждень після П'ятдесятниці

Мчч. Трофима, Саватія і Доримедонта (276). Мч. Зосими, пустинника (IV). Блгв. вел. кн. Ігоря Чернігівського та Київського (1147).

Еф., 227 зач., IV, 25 – 32. Лк., 10 зач., III, 19 – 22.

Служба благовірного великого князя Ігоря немає святкового знака, звершується разом зі службою післясвятя Воздвиження.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: свята, глас 4-ий – 3, і благовірного кн, глас 2-ий – 3. «Слава» – благовірного, глас 6-ий: «Радуються нині град Чернігів...», «І нині» – свята, глас 2-ий: «Заплещімо нині руками...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий (зі своїми приспівом). «Слава» – благовірного, глас 6-ий: «Прийдіть, усі...», «І нині» – свята, глас 5-ий: «Слово пророків Твоєх ...».

Після Трисвятого – тропар благовірного, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар благовірного, глас 4-ий, «І нині» – тропар свята, глас 1-ий.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і благо-
вірного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси ка-
нону Мінеї (благовірного).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; сідаль-
ний благовірного, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідаль-
ний свята, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак благовірного, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний
благовірного (двічі). «Слава, і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах благовірного, глас 8-ий, 4 (пер-
ша стихира – двічі). «Слава» – благовірного, глас 6-ий, «І
нині» – свята, глас 8-ий.

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу чи-
тець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається по-
всякденне славослів'я.

На стиховні стихах свята, глас 2-ий (зі своїми приспі-
вами). «Слава, і нині» – свята, глас той же.

Після Трисвятого – тропар благовірного, глас 4-ий.
«Слава, і нині» – тропар свята, глас 1-ий.

На відпусті 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш... си-
лою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар благовір-
ного. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 7-а – 6 (з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклонімося... що плоттю розіп'яв-
ся...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар благо-
вірного. «Слава» – кондак благовірного, «І нині» – кондак
свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тро-
пар благовірного; кондак свята. «Слава» – кондак благо-
вірного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар
благовірного; кондак храму. «Слава» – кондак благовірно-
го, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесно-
го і Животворчого Хреста ...».

3 ЖОВТНЯ, вівторок

20 вересня за старим стилем

Вмч. Євстафія Плакиди, дружини його Феопистії та синів їхніх Агапія і Феопіста (бл. 118). **Мчч. та сповв. Ми-
хаїла, кн. Чернігівського, і боярина його Феодора, чудотворців (1245). Прп. і блгв. кн. Олега Брян-
ського (бл. 1285).**

Еф., 230 зач., V, 20 – 26. Лк., 11 зач., III, 23 – IV, 1.

Вмч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Служба вмч. Євстафія шестерична в поєднанні зі славослівною службою мчч. Михаїла і Федора завершується разом
зі службою післясвята Воздвиження.

НА ВЕЧІРНІ кафизми 6-та.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: мучеників, глас
4-ий – 3, і великомученика, глас той же – 3. «Слава» – му-
чеників, глас 6-ий: «Хоч тисячі земних благ...», «І нині» –
свята, глас 2-ий: «Переміна рук...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах свята, глас 2-ий (зі своїми приспі-
вами). «Слава» – мучеників, глас 8-ий: «Чесними своїми
подвигами ...», «І нині» – свята, глас той же: «Слова про-
рока Твого...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий, «Сла-
ва» – тропар великомученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар
свята, глас 1-ий.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесно-
го і Животворчого Хреста ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий
(один раз), тропар мучеників, глас 4-ий (один раз). «Сла-
ва» – тропар великомученика, глас 4-ий, «І нині» – тропар
свята, глас 1-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні свята (по дві-
чі). Псалом 50-ий.

Канони: свята з ірмосом на 4 (ірмоси по двічі), мучени-
ків на 6 і великомученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накрелив...»

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий; кон-
дак та ікос великомученика, глас 2-ий, сідальний мучени-
ків, глас 1-ий. «Слава» – сідальний великомученика, глас
8-ий, «І нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний
мучеників. «Слава» – світільний великомученика, «І нині» –
світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах на 6: свята, глас 2-ий 3. мучеників,
глас 4-ий- 3. «Слава» – мучеників, глас 8-ий, «І нині» – свя-
та, глас той же.

Велике славослів'я.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Сла-
ва» – тропар великомученика, глас 4-ий. «І нині» – тропар
свята, глас 1-ий.

На відпусті 1-го часу: «Христос Істинний Бог наш... си-
лою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропарі мучеників
і великомученика читаються поперемінно. Кондаки свята і
мучеників читаються також поперемінно. А кондак велико-
мученика опускається.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 8-а – 4 (з ірмосом), і
мучеників, пісня 3-я – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... що плоттю
розіп'явся...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мучени-
ків, тропар великомученика, кондак мучеників. «Слава» –
кондак великомученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тро-
пар мучеників, тропар великомученика; кондак свята,
кондак мучеників. «Слава» – кондак великомученика, «І
нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар
мучеників, тропар великомученика; кондак храму, кондак
мучеників. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» –
кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і святих (*про-
кимни, апостоли та причасні великомученика і мучеників
співпавдають*).

Апостол – дня і великомученика.

Євангеліє – дня і мучеників (Ін. 52 зач.,; під зачало) і великомученика.

Задостойник свята.

На відпусті: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

4 ЖОВТНЯ, середа

21 вересня за старим стилем

Віддання свята Воздвиження животворчого Хреста Господнього. Ап. від 70-х Кодрата (бл. 130). **Знайдення мощей свт. Димитрія, митр. Ростовського (1752).** Сщмчч. Іпатія, єпископа, та Андрія, пресвіт. (бл. 730 – 735). Свт. Ісаакія і Мелетія, єпп. Кіпрських. Мчч. Євсевія і Приска.

Еф., 231 зач., V, 25–33. Лк., 12 зач., IV, 1–15.

Звершується славослівна служба відання свята Воздвиження. Служба ап. Кодрата переноситься на наступний день.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-та.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 6-й – 6 (кожна стихира – двічі), «Слава, і нині» – свята, глас 2-й: «Прийдіть, всі народи ...».

Входу немає. Паремій немає.

На стиховні стихири свята, глас 5-ий (з приспівими своїми). «Слава, і нині» – свята, глас 8-ий: «Тебе Мойсей прообразував собою, Амаліка перемагаючи...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 1-ий.

На відпусту: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 1-ий (двічі). «Слава і нині» – тропар свята, глас той же.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні свята.

50-ий псалом.

Канони: свята зі ірмосом на 12 (ірмоси по двічі). В 9-тій пісні- канон 1-ий з ірмосом на 8 (ірмос двічі) і конон 2-й із ірмосом (ірмос двічі) на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Хрест накреслив ...». В 9-ій пісні катавасія – ірмоси: «Таємний Ти, Богородице рай ...» і «Спожива древа ...» (з приспівими).

Після 3-ої пісні сідальний свята, глас 4-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

За 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але до канонів свята Воздвиження Хреста Господнього співаємо приспиви свята (див. на ранній в сам день свята). 1-й приспів: «Величай, душе моя, Пречесний Хрест Господній». (Звершується звичайне кадіння.)

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – інший світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири свята, глас 8-ий – 4 (перша стихира двічі), «Слава, і нині» – свята, глас 6-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 1 (один раз).

На відпусту: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, пісня 9-а – 8 (з ірмосом 1-го канону).

На вході: «Прийдіть поклонімося... що Плоттю Розіп'явся ...».

Після входу – тропар свята, «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

На відпусту: «Христос Істинний Бог наш... силою Чесного і Животворчого Хреста ...».

Після відпусту Літургії ієрей виходить через царські врата з кадилом, у супроводі диякона зі свічкою, і тричі кадить Хрест на аналої; за традицією, хор в цей час співає тропар свята, «Слава, і нині» – кондак свята. Потім ієрей кладе Чесний Хрест на голову і в супроводі диякона зі свічкою і кадилом царськими вратами вносить Хрест у вівтар, кладе на престолі і кадить навколо престолу. Після закриття царських врат і завіси Хрест благоговійно відноситься до місця його зберігання.

Примітка. Після віддання свята Воздвиження, після 21 вересня (і до 20 грудня), на ранній береться три кафизми; на вечірні – кафизма 18-а. Якщо припаде пам'ять святого, який має поліелей, на ранній береться дві рядові кафизми, а на вечірні (замість 18-ої) – третя, звичайна. Читання Псалтиря починається з неділі. Див. Типікон, 21 вересня, 1-е «див».

У недільні дні в період після 21 вересня до 20 грудня на ранній береться дві кафизми, до яких приєднується поліелей. У недільні дні в період після 20 грудня до 14 січня (віддання свята Богоявлення) поліелей не співається, окрім тих днів, коли припаде пам'ять великого святого, який має поліелей. Після 14 січня поліелей співається в усі неділі, до неділі сиропусної включно (див. Типікон, 21 вересня, 1-е «див»), крім неділі про митаря і фарисея (див. Типікон, гл. 49).

Катавасія після 21 вересня до 21 листопада – «Відкрию уста мої ...».

5 ЖОВТНЯ, четвер

22 вересня за старим стилем

Прор. Іони (VIII ст. до Р. Хр.). Сщмч. Фоки, єп. Синопського (117). Прп. Іони, пресвітера (IX), батька свв. Феодана, творця канонів, і Феодора, Начертанних. Мч. Фоки, вертоградаря (бл. 320). Прав. Петра, колишнього митаря (VI).

Еф., 232 зач., V, 33 – VI, 9. Лк., 13 зач., IV, 16 – 22.

Сщмч.: Євр., 311 зач., IV, 14 – V, 6. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Служби ап. Кодрата (з 21 вересня) і сщмч. Фоки не мають святкового знака, звершуються разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а [1].

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апостола, глас 4-ий – 3, і священномученика, глас 1-ий – 3. «Слава» –

священномученика, глас 4-ий: «З дитинства ...», «І нині» – Богородичний по гласу «Слави»: «Маючи, Тебе, Богородице...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ій. «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отче ...».

НА ПОЛУНОШНИЦІ з цього дня до Вербної неділі після молитви «Владико Боже...» читається ще дві молитви свт. Василя Великого: «Господи Вседержителю, Боже небесних сил...» і «Благословляємо Тебе, Небесний Боже...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-ій (двічі). «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отче...».

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ек텐ій немає. Сідальний Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), апостола на 4 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (священномученика).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 6-ий; сідальний апостола, глас 3-ій. «Слава» – сідальний священномученика, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха, світільний апостола. «Слава» – світільний священномученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ій. «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Богородице, вища від усіх творінь ...».

НА ЧАСАХ – тропар апостола. «Слава» – тропар священномученика. Кондаки священномученика і апостола читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар апостола, тропар священномученика; кондак дня, кондак інший дня, кондак апостола, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар апостола, тропар священномученика; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак апостола, кондак священномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і священномученика.

Апостол і Євангеліє – дня і священномученика.

[1] У той період, коли на ранній читаються три кафизми, на вечірні слід читати 18-у кафизму. В даному випадку читання 12-ої кафизми пояснюється переходом від одного періоду читання кафизм до іншого: якщо на вечірні буде прочитана 18-а кафизма, 12-та тоді пропускається.

6 ЖОВТНЯ, п'ятниця

23 вересня за старим стилем

Зачаття чесного славного пророка, Предтечі і Хрестителя Іоана. Прпп. жон Ксанфипи та Поліксенії (109). Мц. Іраїди, діви (бл. 308). Мчч. Андрія, Іоана і синів Іоанових Петра та Антоніна (IX).

Еф., 234 зач., VI, 18 – 24. Лк., 14 зач., IV, 22 – 30.

Предтечі: Гал., 210 зач. (від половини), IV, 22 – 31. Лк., 2 зач., I, 5 – 25.

Служба Зачаття Іоана Предтечі славослівна, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири Предтечі, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – Предтечі, глас 6-ий: «Сьогодні від неплідної утроби...», «І нині» – догматик, глас той же: «Хто Тебе не убажить ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Предтечі, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – Предтечі, глас той же: «Ангелом з неплідної утроби народився ти, Хрестителю...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Ніхто, з тих, що вдаються до Тебе ...».

Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недільний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Предтечі, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний недільний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а.

Примітка. Якщо звершується славослівна служба (зі співом Октоїха) читання третьої рядової кафизми на ранній не відміняється. Після 1-ої і 2-ої кафизми – малі ектенії і сідальні Предтечі (по двічі); після 3-ої кафизми – малої ектенії немає, сідальні Октоїха.

Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, на 4 (ірмоси раз) без мученичних, 2-ий на 4 і Предтечі на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...» (див. Типікон, 23 вересня, 1-е «див»).

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний Предтечі, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Предтечі, глас 1-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Предтечі (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Предтечі, глас 1-ий – 4. «Слава, і нині» – Предтечі, глас 6-ий: «Єлисавета зачала Предтечу благодаті...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Предтечі, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недільний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Предтечі.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Предтечі, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар Предтечі. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар Предтечі; кондак храму. «Слава» – кондак Предтечі, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і Предтечі

Апостол і Євангеліє – дня і Предтечі.

7 ЖОВТНЯ, субота

24 вересня за старим стилем

Прп. Феодосія Манявського (1629).

Першомц. рівноап. Фекли (І). Прп. Копрія (530). Св. царя Стефана Сербського (1224) та сина його св. царя Владислава Сербського (1230 – 1239).

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Ряд.: 1 Кор., 162 зач., XV, 39 – 45. Лк., 15 зач., IV, 31 – 36.

Звершується поліелейна служба прп. Феодосія Манявського. Службу можна відправляти за Загальною Мінеєю преподобному одному.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 8-ий – 8 (перших дві тричі, третя двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Те, що було образом Божим...», «І нині» – догматик, глас 8: «Цар Небесний...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 1-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – преподобного, глас 8-ий: «Тебе як наставника множества ченців шануємо...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий: «У тобі отче... (один раз), «Слава, і нині» – Богородичний недільний глас 8: «Ти, що ради нас народився...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Ти, що ради нас народився...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Феодосію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співбесіднику ангелів» і вибраний псалом: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Сідальний преподобного після поліелей, глас 8-ий: «Коли, блаженний, божественному бажанню розум твій підкорив ...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-й: «Чесна перед Господом ...». Євангеліє святого. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного і богоносного отця нашого Феодосія ...». Стихира преподобного, глас 6-ий: «По всій землі...».

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобного, глас 6-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Уповання на Тебе покладаю ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Ти, що ради нас народився...».

НА ЧАСАХ – тропар святого. Кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного на 8: 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного; «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алиуарій і причасний – преподобного і дня.

Апостол і Євангеліє – преподобного і дня.

8 ЖОВТНЯ, неділя

25 вересня за старим стилем

18-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 1.

Прп. Єфросинії Олександрійської (V). Прп. Сергія, ігум. Радонезького, всієї Руси чудотворця (1392). Прмч. Пафнутія Єгиптянина і з ним 546 мчч. (III). **Прп. Єфросинії Суздальської, в миру Феодулії (1250).**

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., XX, 1 – 10.

Літ. – 2 Кор., 188 зач., IX, 6 – 11. Лк., 17 зач., V, 1 – 11.

Недільна служба Октоїха звершується в поєднанні зі службою преподобної Єфросинії Олександрійської.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: недільні, глас 1-ий – 7, і преподобної, глас 5 – 3. «Слава» – преподобної, глас 2-ий: «Чистий скарб...», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу ...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихири храму. «Слава, і нині» – Богородичний недільний, глас той же.

На стиховні стихири недільні, глас 1-ий. «Слава» – преподобної, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Творець і визволитель ...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар недільний, глас

1-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобної, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Коли Гавриїл звістив ...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні недільні.

Поліелей. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє недільне 7-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира недільна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: недільний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), хресто-воскресний на 3, Богородиці (Октоїха) на 3 і священномученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобної, глас 2-ий; сідалий преподобної, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос неділі, глас 1-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій недільний 7-ий. «Слава» – світильний преподобної, «І нині» – Богородичний недільного екзапостиларія.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирі недільні, глас 1-ий – 8. «Слава» – стихира євангельська 7-а, «І нині» – «Препоблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Сьогодні спасіння ...».

НА ЧАСАХ – тропар недільний. «Слава» – тропар преподобної. Кондак тільки недільний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар недільний, тропар преподобної. «Слава» – кондак преподобної, «І нині» – кондак недільний.

У храмі Богородиці – тропар недільний, тропар храму, тропар преподобної; кондак недільний. «Слава» – кондак преподобної, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар недільний, тропар храму, тропар преподобної; кондак недільний, кондак храму. «Слава» – кондак преподобної, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – неділі.

Апостол і Євангеліє – дня.

9 ЖОВТНЯ, понеділок

26 вересня
за старим стилем

Апостола, євангелиста Іоана Богослова (початок II).

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36 – 53.

Ап.: 1 Ін., 73 зач. (від половини), IV, 12 – 19. Ін., 61 зач., XIX, 25 – 27; XXI, 24 – 25.

Звершується всенічне бдіння в честь ап. і єв. Іоана Богослова.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихирі апостола, глас 1-ий – 8 (дві стихирі – тричі, третя стихира – двічі). «Слава» – апостола, глас 2-й: «Сина громово ...», «І нині» – догматик, глас 2-й: «Коли минула тінь ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3[1].

На літії стихира храму і стихирі апостола, глас 1-ий. «Слава» – апостола, глас 4-ий: «Возліг ти на груди ...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «З Отцем і Духом рівно славний Син...».

На стиховні стихирі апостола, глас 4-ий (зі своїми приспіваними) «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Апостоле Христов ...», «І нині» – Богородичний недільний за гласом «Слави»: «Творець і Визволитель ...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 2-ий (двічі) і «Богородице Діво ...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 2-ий, (двічі). «Слава» – «І нині» – Богородичний недільний за гласом «Слави»: «Все вище розуму ...».

Кафизми 4-а і 5-я. Малі екстенії. Сідалий апостола (двічі).

Поліелей. Величання апостола і вибраний псалом. Сідалий апостола після поліелей, глас той же: «Возліг на груди ...», «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Небесні двері ...». Степенні – 1 антифон 4 гласу і прокимен – апостола. Євангеліє апостола. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостола і євангелиста ...». Стихира апостола, глас 2-ий: «Богослове дівственнку ...».

Канони: Богородиці (із ірмосом) на 6 і апостола (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідалий апостола, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – світильний апостола. «Слава» – інший світильний апостола, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихирі апостола, глас 8-ий – 4. «Слава» – апостола, глас 8-ий, «І нині» – «Владичице прийми молитву...» (див. в 2 додатку Мінеї, глас 8, у суботу на ранній).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 2-й. «Слава, і нині» – Богородичний недільний, той же глас: «Все вище розуму...».

НА ЧАСАХ – тропар апостола і кондак апостола

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, 1 канону пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), 2 канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступництво християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – апостола.

Апостол і Євангеліє – апостола.

[1] За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

10 ЖОВТНЯ, вівторок

27 вересня
за старим стилем

Мч. Калістрата та воїнів його: Гімнасія та інших (304). Апп. від 70-х: Марка, Аристарха і Зіни (I). Мц. Єпихарії (III). Прп. Ігнатія (963 – 975).

Браїлівської ікони Божої Матері.

Флп., 235 зач., I, 1 – 7. Лк., 16 зач., IV, 37 – 44 (за понеділок).

Флп., 236 зач., I, 8 – 14. Лк., 18 зач., V, 12 – 16 (за вівторок).

Служба мч. Калістрата та воїнів його не має святкового знака, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихирі на 6: Октоїха, глас 1-ий –

3, і мучеників, глас 8-ий – 3. «Слава» – мучеників, глас 4-ий: «Раніше Чесного Хреста Твого ...», «І нині» – Богородичний

за гласом «Слави», від менших: «Визволи нас від наших бід...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Діво свехвальна».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці ...».

Кафизми 7-а, 8-а і 9-а. Малих екстеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – інший кондак мучеників, глас 4-ий; сідальний мучеників, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостила-

рій Октоїха. «Слава» – світильний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар мучеників. Кондаки мучеників читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, кондак мучеників, інший кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокою ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників, інший кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокою ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – понеділка і дня.

11 ЖОВТНЯ, середа

28 вересня за старим стилем

Прп. Харитона Сповідника (бл. 350). Собор преподобних отців Києво-Печерських, що в Ближніх печерах (прп. Антонія) спочивають.

Прор. Варуха (VI ст. до Р. Хр.). Мчч. Олександра, Алфея, Зосими, Марка, пастиря, Никона, Неона, Іліодора та ін. (IV). Блгв. кн. В'ячеслава Чеського (935).

Ран. – Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Літ. – Флп., 237 зач., I, 12 – 20. Лк., 21 зач., V, 33 – 39.

Прпп.: 2 Кор., 176 зач., IV, 6 – 15. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби всіх преподобних отців Києво-Печерських, що в Ближніх печерах (прп. Антонія) спочивають.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 6-ий – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 8-ий: «Хто висловить силу Господню...», «І нині» – догматик, глас той же: «Цар Небесний ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобних – 3.

На стиховні стихири преподобних, глас 4-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Царю слави...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Творець і Визволитель ...».

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Від віку утаємнене ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Від віку утаємнене ...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі екстенії. Сідальні преподобних (по двічі).

Поліелей. Величання преподобних: «Ублажаємо вас, преподобні отці наші Києво-Печерські, / і шануємо святу пам'ять вашу, / бо ви молитесь за нас // Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Радуйтеся, праведні, у Господі, праведним подобає похвала». Сідальний преподобних після поліелей, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-ий: «Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів»; стих: «В церквах благословляйте Бога, Господа від джерел Ізраїлевих». Євангеліє – преподобних: Мф. Зач. 10. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних отців наших Києво-Печерських ...». Стихира преподобних, глас 8-ий: «Для кого відома сила Господня ...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак, глас 8-ий; сідальний преподобних, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобних, глас 2-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 8-ий: «З великою пошаною ...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх, і визволи нас від усякої неволі і скорботи ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Від віку утаємнене ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондаки преподобних читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних, інший кондак преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму; інший кондак преподобним. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобних.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

12 ЖОВТНЯ, четвер

29 вересня
за старим стилем

Прп. Кириака, пустельника (556). Мчч. Дади, Гаведдая і Каздої (IV). Прп. Феофана Милостивого.

Флп., 238 зач., I, 20 – 27. Лк., 23 зач., VI, 12 – 19.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Служба прп. Кириака шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 8-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас той же, «І нині» – богородичний за гласом «Слави», від менших: «Я, Діво свята Богородице....».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Око мого серця...».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Благодатна Богородице...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Благодатна Богородице....».

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ек텐ій немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, на 5 (ірмоси раз), 2-ий на 3 і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – інший кондак преподобного, глас 8-ий; сідальний преподобного, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзакпостилярій Октоїха. «Слава» – світильний преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий. «Слава» – преподобного, глас 5-ий: «Преподобний отче ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Ублажаємо Тебе, Богородице».

Після Трисвятого – тропар святого, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Того, якого без Матері на небесах...»

НА ЧАСАХ – тропар преподобного. Кондаки преподобного читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і преподобного, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар преподобного; кондак дня, інший кондак дня, кондак преподобного, інший кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар преподобного; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак преподобного, інший кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

13 ЖОВТНЯ, п'ятниця

30 вересня
за старим стилем

Сщмч. Григорія, еп., просвітителя Великої Вірменії (бл. 335). **Свт. Михаїла, першого митр. Київського і всієї Руси (992).** Мцц. Рипсимії, Гіанії і з ними 35 святих дів (поч. IV).

Ран. – Ін., 35 зач. (від пол.), X, 1 – 9.

Літ. – Ряд.: Флп., 239 зач., I, 27 – II, 4. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23 (за п'ятницю).

1 Кор., 164 зач., XV, 58 – XVI, 3. Лк., 19 зач., V, 17 – 26 (за суботу, під зачало).

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Подаємо порядок поєднання поліелейної служби свт. Михаїла, митрополита Київського.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 5-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 3-ий: «Свідка істини ...», «І нині» – догматик, глас той же: «Як нам не дивуватися ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Боже-ственный дух...», «І нині» – Богородичний: «Богородице, Ти єси лоза...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі).

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, святителю отче Михаїле, і шануємо святу пам'ять твою, бо ти молиш за нас, // Христа Бога нашого» і вибраний псалом: «Блажен муж, що боїться Господа». Сідальний святителя після поліелей, глас 8-ий: «Як начальнику архієреїв...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Як всіх скорботних справжня розрада...». Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Чесна перед Господом ...». Євангеліє святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя ...». Стихира святителя, глас 6-ий: «До Духа Боже-ственного ...» (див. «Слава» на стиховні) або інша стихира на глас 3-й: «Свідка істини...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 46 (ірмоси по двічі), святителя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах святителя, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 2-ий: «Приїнявши з Небес духовне помазання...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Спаси від бід рабів Твоїх».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-я – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя.. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя (загальні святителю одному).

Апостол і Євангеліє – дня і суботи (під зачало) і святителя.

14 ЖОВТНЯ, субота

1 жовтня за старим стилем

Покрова Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії. Ап. від 70-х Ананії (I). Прп. Романа Солодкоспівця (бл. 556). Прп. Домнина Солунського (IV). Прмч. Михаїла, ігумена Зовійського, і з ним 36 прмчч. (780 – 790). **Прав. Петра (Калнишевського) Багатостраждального (1803).** Святкування на честь хітона Господнього і Стовпа Животворчого (Груз.).

Люблінської, Касперівської і Гербовецької ікон Божої Матері.

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Звершується бдінна служба свята Покрови Пресвятої Богородиці.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихах Богородиці, глас 1-ий і глас 4-ий – 8 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 8-ий: «Радіють з нами всі небесні чини...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На літій стихах Богородиці, глас 3-й, глас 4-ий і глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Розум очистивши, з ангелами і ми радіємо...».

На стиховні стихах Богородиці, глас 2-ий, глас 5-ий і глас 7-ий зі стихами. «Слава, і нині» – Богородиці, глас 2-ий: «Як вінком пресвітлим ...».

Після Трисвятого – тропар свята Богородиці, глас 4-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той самий тропар.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Богородиці (по двічі).

Поліелей. Величання Богородиці: «Величаємо Тебе, Пресвята Діво, / і шануємо покров Твій чесний, / бо Тебе бачив святий Андрій у повітрі, / як Ти за нас // Христу молилася» і вибраний псалом: «Пом'яни, Господи, Давида і всю лагідність його». Сідальний Богородиці після поліелей, глас 4-ий: «Воістину чесніший Твій омофор за древній кивот...». «Слава, і нині» – той самий сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира Богородиці, глас 8-ий: «Радіють з нами всі небесні чини...».

Канон Богородиці з ірмосом на 12 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці, глас 5-ий. «Слава, і нині» – той же сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці (двічі). «Слава, і нині» – той самий світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Богородиці, глас 8-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 6-ий: «Як бачив Тебе предивний Андрій у Церкві...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, пісня 3-я (з ірмосом) і 6-а – 8.

Після входу – тропар свята Богородиці. «Слава, і нині» – кондак свята Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – свята.

Після «Особливо за Пресвяту...» співається «Достойно є».

15 ЖОВТНЯ, неділя

2 жовтня за старим стилем

19-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 2.

Сщмч. Кипріана, мц. Юстини та мч. Феоктиста (304). Блж. Андрія, Христа ради юродивого (936). Мчч. Давида і Константина, князів Арагветських (740, Груз.).

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – 2 Кор., 194 зач., XI, 31 – XII, 9. Лк., 26 зач., VI, 31 – 36.

Служба сщмч. Кипріана і мц. Юстини шестерична, звершується разом із недільною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихах на 10: воскресні, глас 2-ий

– 7, і священномученика, глас 4-ий – 3. «Слава» – священномученика, глас 2-ий: «Ти відкинув ідоцьке вчення ...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня.

На стиховні стихири воскресні, глас 2-ий. «Слава» – священномученика, глас 2-ий: «Богосяного світильника...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «О, нове чудо, вище за всі давні чудеса...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас 2-ий: «Все вище розуму...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 8-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), хрестовоскресний на 2, Богородиці на 2 і священномученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 1-ий; сідальний священномученика, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресний, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостила-

рй воскресний 8-ий. «Слава» – світильний священномученика, «І нині» – Богородичний воскресного екзопостиларія.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири воскресні, глас 2-ий – 8. «Слава» – стихири євангельська 8-а, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний, глас 2-ий. «Слава» – тропар священномученика, глас 4-ий. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і священномученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар священномученика. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар священномученика; кондак воскресний. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар священномученика; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак священномученика, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні.

Апостол і Євангеліє – воскресні.

16 ЖОВТНЯ, понеділок

3 жовтня за старим стилем

20-й тиждень після П'ятдесятниці.

Сщмчч. Діонісія Ареопагіта, єп. Афінського (96), Рустика, пресвітера, та Єлевферія, диякона. **Прп. Діонісія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XV).** Прп. Іоана Хозевіта, єп. Кесарійського (VI). Блж. Ісихія Хоривіта (VI).

Флп., 241 зач., II, 12 – 16. Лк., 25 зач., VI, 24 – 30.

Сщмчч.: Діян., 40 зач., XVII, 16 – 34. Мф., 55 зач., XIII, 44 – 54.

Служба сщмч. Діонісія Ареопагіта шестерична

НА ВЕЧІРНІ кафизми нема.

На «Господи, взиваю» стихири священномученика, глас 1-ий – 6. «Слава» – священномученика, глас 2-ий: «Прийдіть вірні, одностайно...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Радуйся, Світла хмаро...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

Кафизми 4-а, 5-а і 6-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 5 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і священномученику на 5.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученику, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученику, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світильний священномученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

«Тобі слава подобає...» далі читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – священномученика, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Небесні Сили оспівують Тебе ...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творінь...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і священномученика, пісня 3-тя на 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святого; кондак дня, кондак святого. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святого; кондак дня, кондак храму, кондак святого. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і священномученика.

Апостол і Євангеліє – дня і священномученика.

17 ЖОВТНЯ, вівторок

4 жовтня
за старим стилем

Сщмч. Єрофея, єп. Афінського (I). Блгв. кн. Володимира Ярославовича, Новгородського, чудотворця (1052). Прпп. Елладія й Онисима, затворників Києво-Печерських, в Ближніх печерах (XII – XIII). Прп. Аммонна, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Мчч. Гаїя, Фавста, Євсевія і Херимона (III). Сщмч. Петра Капітолійського (III – IV). Мцц. Домнини та дочок її Віриней (Вероніки) і Проскудії (Просдоки) (305 – 306). Прп. Амона (бл. 350). Прп. Павла Препростого (IV). Мчч. Давикта (Адавкта) і дочки його Калісфенії (IV). Свт. Стефана Щилянвича (1515, Серб.).

Флл., 242 зач., II, 16 – 23. Лк., 27 зач., VI, 37 – 45.

Служба сщмч. Єрофея, єп. Афінського шестерична.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири священномученика, глас 1-ий – 6 (по двічі). «Слава» – священномученика, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво Всеоспівана...»

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – священномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Визволи нас від наших бід...».

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро нині звернімося ми...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро нині звернімося ми...».

Кафізми 7-а, 8-а і 9-а. Малих ек텐ій немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 5 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і священномученику на 5.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний священномученику, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученику, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Ексапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний священномученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

«Тобі слава подобає...» далі читаєть: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Від усяких бід збережи рабів Твоїх...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак священномученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і священномученика, пісня 3-тя на 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святого; кондак дня, кондак святого. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святого; кондак дня, кондак храму, кондак святого. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

18 ЖОВТНЯ, середа

5 жовтня
за старим стилем

Мц. Харитини (304). Прпп. Даміана, пресвіт., цілителя (1071), Єремії (бл. 1070) і Матфея (бл. 1085) прозорливих, Києво-Печерських, в Ближніх печерах. Сщмч. Діонісія, єп. Олександрійського (264 – 265). Мц. Мамелхви Персидської (бл. 344). Прп. Григорія Хандзойського (861, Груз.).

Флл., 243 зач., II, 24 – 30. Лк., 28 зач., VI, 46 – VII, 1.

Служба мц. Харитини без святкового знака, звершується зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3, і мучениці, глас 4-ий – 3. «Слава» – мучениці, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобної, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

Кафізми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ек텐ій немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-ий на 4 і мучениці на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучениці, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Ексапостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучениці.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар мучениці; кондак мучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест ...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар мучениці; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак мучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар мучениці; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак храму, кондак мучениці. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

19 ЖОВТНЯ, четвер

6 жовтня
за старим стилем

Апостола Фоми (І). Щмч. Никифора, екзарха Константинопольського патріарха в Україні (XVI).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Флп., 244 зач., III, 1 – 8. Лк., 31 зач., VII, 17 – 30.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Служба апостола Фоми – поліелейна.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири апостола, глас 4-ий – 8 (перші дві стихири – тричі, третя – двічі). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Як служитель Слова ...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3 [1].

На стиховні стихири апостола, глас 4-ий. «Слава» – апостола, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти еси виноградна лоза ...» (див. Часослов, «Слава і нині» 3-го часу).

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму ...».

Кафизми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні апостола.

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / апостолу Христові Фома, / і шануємо страждання і труди твої, / що ними потрудився ти / у благовісті Христовій». і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу, хвалне ім'я Господнє». Сідальний апостола після поліелей, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі ...». Євангеліє – апостола (Ін. зач. 67). Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостола ...». Стихира апостола, глас 4-ий: «Христос, велике Сонце ...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола. «Слава» – інший світільний апостола, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири апостола, глас 1-ий і глас 4-ий – 4 (перша стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «На колісниці чеснот їздячи ...», «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Великих дарувань...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Все вище розуму ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі апостола – тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій, причасний – апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

[1] За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

20 ЖОВТНЯ, п'ятниця

7 жовтня
за старим стилем

Мчч. Сергія і Вакха (290 – 303). Прп. Сергія Послушного, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. XIII). Мчч. Юліана, пресвітера, і Кесарія, диякона (І). Мц. Пелагеї Тарсійської (290). Мч. Поліхронія, пресвітера (IV).

Флп., 245 зач., III, 8 – 19. Лк., 32 зач., VII, 31 – 35.

Мчч.: Євр., 330 зач., XI, 33 – XII, 2. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Служба мчч. Сергія і Вакха шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири мучеників, глас 6-ий – 6 (кожна стихири – двічі). «Слава» – мучеників, глас 4-ий: «Сергій і Вакх ...», «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – мучеників, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 5-ий. «Сла-

ва, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Хрестом Сина Твого...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Хрестом Сина Твого...».

Кафизми 19-а, 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 5 (ірмоси раз), 2-ий

на 3 і мучеників на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канони Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Ексапостіларій Октоїха. «Слава» – світільний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах мучеників, глас 1-ий і глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – мучеників, глас 3-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Зброя пройшла серце Твоє...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – мучеників, глас 2-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Коли непорочна Агніця...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Від Діви засяяв Ти світові...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і мучеників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, інший кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

21 ЖОВТНЯ, субота

8 ЖОВТНЯ за старим стилем

Прп. Пелагеї (457). Прп. Таїсії (IV). Св. Пелагії, діви (303).

2 Кор., 168 зач., I, 8 – 11. Лк., 20 зач., V, 27 – 32.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

Служба прп. Пелагеї не має святкового знака. На цей день переноситься поліелейна служба святому апостолу Якову Алфееву.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихах апостола, глас 4-ий – 8 (перші дві стихах – тричі, третя – двічі). «Слава» – апостола, глас той же: «Божественного Духа ...», «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3 [1].

На стиховні стихах апостола, глас 4-ий (з приспіваними своїми). «Слава» – апостола, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Храм і двері еси ...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Тебе, оспівуємо Богородице Діво ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Тебе, оспівуємо Богородице Діво ...».

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні апостола (по двічі).

Поліелей. «Величаємо тебе, / апостоле Христів Якове, / і шануємо страждання і труди твої, / що ними потрудився ти // у благовісті Христовім». і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хвальне ім'я Господнє...» Сідальний апостола після поліелей, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-ий: «По всій землі ...». Євангеліє – апостола. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого апостола Якова ...». Стихира апостола, глас 4-ий.

Канони:

У храмі Господському і Богородиці – канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

У храмі святого – канон Богородиці (з минулої Неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ї пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах апостола, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – апостола, глас 2-ий: «Залишивши земне ...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Все уповання моє ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Тебе, оспівуємо Богородице Діво ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – апостола.

Апостол і Євангеліє – апостола і дня.

[1]. За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

22 ЖОВТНЯ, неділя

9 жовтня
за старим стилем

20-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 3.

Пам'ять святих отців VII Вселенського собору (787) (перехідне святкування в неділю, найближчу до 11 (24) жовтня).

Апостола Якова Алфеєва (І). Прпп. Андроника та дружини його Афанасії (V). Праведного Авраама, пратця, і племінника його Лота (2000 до Р. Хр.). Мчч. Євентія (Ювентина) і Максима (361 – 363). Мц. Поплії, сповідниці, диякониси Антіохійської (361 – 363). Прп. Петра Галатійського (IX)

Ран. – Єв. 9-е, Ін., 65 зач., XX, 19 – 31.

Літ. – Гал., 200 зач., І, 11 – 19. Лк., 30 зач., VII, 11 – 16.

Свв. отців (під зачало): Євр., 334 зач., XIII, 7 – 16. Ін., 56 зач., XVII, 1 – 13.

Неділяна служба поєднується зі службою отцям VII Вселенського Собору (див. 11 жовтня в Мінеї). Служба Мінеї (9 жовтня) переноситься на інший день.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 3-ий – 4, і отців, глас 6-ий – 6. «Слава» – отців, глас той же: «Нині прославимо богоносних отців, таємничі сурми Духа...», «І нині» – догматик, глас 3-ий: «Як нам не дивуватися Богомужньому Різду Твоєму...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії отців – 3.

На літії стихира храму. «Слава» – отців, глас 3-ий: «Ви, святі отці...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Без мужа від Божественного Духа...».

На стиховні стихири воскресні, глас 3-ий. «Слава» – отців, глас 4-ий: «Нині молитовну пам'ять...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Зглянся на моління...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі) і тропар отців, глас 8-ий: «Препрославлений Ти Христе Боже наш...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-ий (двічі). «Слава» – тропар отців, глас 8-ий: «Препрославлений Ти Христе Боже наш...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Той, Хто заради нас надився від Діви...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. (Величання святих отців співається тільки в храмі на їх честь) «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – 3-го гласу. Євангеліє воскресне 9-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), хрестовоскресний на 2, Богородиці на 2 і отців на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 3-ий; сідальний отців, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос отців, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 9-ий. «Слава» – світильний отців, «І нині» – Богородичний Мінеї: «Преблагий Господи, молитвами Твоєї Матері і святих отців...».

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: воскресні, глас 3-ий – 4, і отців, глас 6-ий – 4 (перша стихира – двічі; з приспіваними своїми (див. на ряду)). «Слава» – отців, глас 8-ий: «Святих отців Собор...», «І нині» – «Преблагословенна еси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Сьогодні спасіння...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – євангельська стихира 9-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар отців. Кондаки воскресний і отців читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і отців, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар отців; кондак воскресний. «Слава» – кондак отців, «І нині» – «Заступниці християн...» (в храмі Богородиці – кондак храму).

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і отців.

Апостол і Євангеліє – воскресне і отців.

23 ЖОВТНЯ, понеділок

10 жовтня
за старим стилем

21-й тиждень після П'ятдесятниці.

Мчч. Євлампія та Євламπίї (303 – 311). **Свт. Амфілохія, єп. Володимиро-Волинського (1122). Собор Волинських святих.** Мч. Феотекна (III – IV). Прп. Вассіана (V). Прп. Феофіла, спов. (VIII).

Флп., 248 зач., IV, 10 – 23. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Служба мч. Євлампія та мц. Євламπίї без святкового знака, звершується зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 3-ий – 3, і мученикам, глас 4-ий – 3. «Слава» – мученикам, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава» – мученикам, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря від менших: «Радуйся, Світла хмаро...».

Після Трисвятого – тропар мученикам, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученикам, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

Кафизми 4-а, 5-а і 6-а. Малі екстенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), 2-ий на 4 і мученикам на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мученикам, глас 8-ий.

«Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мученикам, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний мученикам, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Будучи першою святою і пречистою похвалою...».

Після Трисвятого – тропар мученикам, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творинь...»

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученикам.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мученикам; кондак дня, кондак мученикам. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мученикам; кондак дня, кондак храму, кондак мученикам. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

24 ЖОВТНЯ, вівторок

11 жовтня

за старим стилем

Ап. Филипа, одного з 7-ох дияконів (І). Прп. Феофана, сповідника, творця канонів, єп. Нікейського (бл. 850). **Прп. Феофана, посника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII).** Мцц. Зінаїди і Филоніли (І).

Кол., 249 зач., І, 1 – 2, 7 – 11. Лк., 34 зач., VIII, 1 – 3.

Ап.: Діян., 20 зач., VIII, 26 – 39. Лк., 50 зач., X, 1 – 21.

Служба ап. Филипа і прп. Феофана, сповідника немає святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ – кафизма 18.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апостола, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 6-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Злою вдачею послизнувся я...»

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Свята, серед жон, Богородице...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Непохитне утвердження віри...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-ий (двічі). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Непохитне утвердження віри...».

Кафизми 7-а, 8-а і 9-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), апостола на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (апостола).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 3-ий; сідальний апостола, глас 8-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха, світільний апостола. «Слава» – світільний святого, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Без сімені зачала Ти від Духа Святого...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво Пречиста, спаси нас молитвами Твоїми...».

НА ЧАСАХ – тропар апостола. «Слава» – тропар преподобного. Кондаки преподобного і апостола читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар апостола, тропар преподобного; кондак дня, кондак апостола, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар апостола, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак апостола, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

25 ЖОВТНЯ, середа

12 жовтня

за старим стилем

Мчч. Прова, Тараха і Андроника (304). Прп. Косми, єп. Маюмського, творця канонів (бл. 787). Мц. Домники (286). Свт. Мартина Милостивого, єп. Турського (бл. 400).

Єрусалимської (48), Рудненської (1687) ікон Божої Матері.

Кол., 251 зач., І, 18 – 23. Лк., 37 зач., VIII, 22 – 25.

Мчч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Служба мчч. Прова, Тараха, Андроника і прп. Косми, єп. Маюмського, не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас

4-ий – 3, і преподобного, глас той самий – 3. «Слава» – мучеників, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава» – мучеників, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 5-ий. «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Агнця, і Пастиря, і Спасителя світу...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 5-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Агнця, і Пастиря, і Спасителя світу...».

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ек텐ій немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), мучеників на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 8-ий; сідальний мучеників, глас той самий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостила-

рій Октоїха. «Слава» – світильний мучеників, «І нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 5-ий. «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Плід утроби Твої, Богоневісто...».

НА ЧАСАХ – тропар мучеників. «Слава» – тропар преподобного. Кондаки преподобного і мучеників читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар, храму, тропар дня, тропар мучеників, тропар преподобного; кондак мучеників, кондак преподобного, кондак дня, «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

26 ЖОВТНЯ, четвер

13 жовтня
за старим стилем

Мчч. Карпа, єп. Фіатирського, Папили, диякона, Агафодора і мц. Агафоніки (251). **Прп. Веніаміна, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV)**. Мч. Флорентія (I – II). Мч. Веніаміна, диякона (421 – 424). Прп. Микити, спов. (бл. 838). Мц. Хриси (Злати) (1795, Болг.).

Іверської, Семиозерної (XVII) ікон Божої Матері.

Кол., 252 зач., I, 24 – 29. Лк., 41 зач., IX, 7 – 11.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Славослівна служба на честь Іверської ікони Божої Матері.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18.

На «Господи, взиваю» стихири Богородиці, глас 5-ий – 6. «Слава і нині» – Богородиці з Мінеї, глас 8-ий.

Входу нема. Прокимен дня.

На стиховні стихири Богородиці (зі своїми приспіваними). «Слава і нині» – Богородиці з Мінеї, глас 5-ий.

Після Трисвятого: тропар Богородиці, глас 1-ий

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 1-ий (двічі). «Слава і нині» – тропар Богородиці, глас 1-ий.

Кафизми 13-а і 14-а, 15-а. Малі ектенії. Сідальні Богородиці з Мінеї після першої і другої кафизми. Після третьої ектенії немає, сідальний Октоїха. 50 псалом.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 4 (без мученичних), 2-ий на 4, з Мінеї Богородиці на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці, «Слава, і нині» – той самий сідальний Богородиці.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 8.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Екзапостиларій Богородиці. «Слава, і нині» – той самий.

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Богородиці, глас 4-ий – 4, «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (ікони), «Слава і нині» – кондак Богородиці (ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці.

27 ЖОВТНЯ, п'ятниця

14 жовтня
за старим стилем

Мчч. Назарія, Гервасія, Протасія, Келсія (I). Прп. Параскеви Сербської (XI). **Прп. Миколи Святоші, кн. Чернігівського, Києво-Печерського чудотворця, в Ближніх печерах (1143)**. Мч. Сильвана, пресвітера Газького (IV). **Упокоєння прав. Петра (Калнишевського) Багатостраждального (1803)**.

Кол., 253 зач., II, 1 – 7. Лк., 42 зач., IX, 12 – 18.

Служба мученикам Назарію, Гервасію, Протасію і Келсію та прп. Миколі Святоші, Києво-Печерського без святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мученикам, глас 4-ий – 3, преподобному, глас 8-ий – 3. «Слава» – мученикам, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава» – преподобного, глас 5-ий «І нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас 3-ий: «Дивлячись на Тебе, Христе мій...»

Після Трисвятого – тропар мученикам, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобному, глас 2-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученикам, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобному, глас 2-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи...».

Кафизми 19-а, 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 4 (ірмоси один раз), мученикам на 4 і преподобному на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мученикам, глас 2-ий. Сідальний преподобному, глас 8-ий «Слава» – сідальний мученикам, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобному, глас 8-ий

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. Світільний преподобному. «Слава» – світільний мученикам, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї (зі служби мученикам).

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Хвалітні стихири преподобному на 4, глас 1-ий. «Слава» – преподобному, глас 2, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Тобі слава подобає» не читається. Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий: «Будучи першою святою і пречистою похвалою...».

Після Трисвятого – тропар мученикам, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобному, глас 2-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: ти еси гора...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобному, «Слава» – тропар мученикам. Кондаки читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобному, тропар мученикам; кондак дня, кондак преподобному, кондак мученикам. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобному, тропар мученикам; кондак дня, кондак храму, кондак преподобному, кондак мученикам. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

28 ЖОВТНЯ,

субота

15 жовтня

за старим стилем

Прп. Єфимія Нового, Солунського (889). Прмч. Лукіана, пресвітера Антіохійського (312). **Сщмч. Лукіана, Києво-Печерського, в Дальніх печерах (1243).** Мчч. Сарвила та Вевері (II). Свт. Савина, еп. Катанського (760).

Ікони Божої Матері «Спорителька хлібів» (XIX).

2 Кор., 174 зач., III, 12 – 18. Лк., 22 зач., VI, 1 – 10.

Служба прп. Євфимія і прмч. Лукіана не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: преподобного, глас 4-ий – 3, і преподобномученика, глас 4-ий – 3. «Слава» – преподобномученика, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас 3-ий: «Як нам не дивуватися Богомужньому Різду Твоєму, Пречиста...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава» – преподобномученика, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «О, окаянна душе...».

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава» – тропар преподобномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний глас 3-ий, від менших: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний по гласу тропаря, від менших: «Від початку віку утаємничене...».

Кафизми 16-а і 17-а [1]. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: преподобного, глас 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), канон преподобномученика на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси другого канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобномученика, глас 4-ий. Сідальний преподобному, глас 8-ий. «Слава» – сідальний преподобномученика, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний преподобному, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобномученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний по гласу тропаря, від менших: «Тебе величаємо Богородице, взиваючи: ти еси купина неопалима...».

НА ЧАСАХ – тропарі преподобному, «Слава» – тропар преподобномученику. Кондаки читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики ...», тропар преподобного, тропар преподобномученика; кондак храму, кондак преподобного, кондак преподобномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Як початки ества ...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики ...», тропар преподобного, тропар преподобномученика; кондак преподобного, кондак преподобномученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Як початки ества ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

[1]. На 17-й кафизмі ієрей звершує повне кадіння

храму, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються закритими (див. Типікон, гл. 12).

29 ЖОВТНЯ, неділя

16 жовтня
за старим стилем

21-ша неділя після П'ятдесятниці. Глас 4.

Мч. Лонгина, сотника, що при Хресті Господньому (І). **Прп. Лонгина, воротаря Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII – XIV).**

Собор святих цілителів (перехідне святкування у неділю, найближчу до 30 – 31 жовтня за н. ст.).

Ран. – Єв. 10-е, Ін., 66 зач., XXI, 1 – 14.

Літ. – Гал., 203 зач., II, 16 – 20. Лк., 35 зач., VIII, 5 – 15.

Мч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Мф., 113 зач., XXVII, 33 – 54.

Звершується недільна служба Октоїха.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 4-ий – 6, мученика, глас 8-ий – 4. «Слава, і нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид, що через Тебе, Богородице, богоотцем став...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихири храму і Богородичні, глас 4-ий (див. На стиховні на малій вечірні у воскресній службі 4-го гласу в Октоїху, без стихів). «Слава, і нині» – Октоїха, глас той самий.

На стиховні стихири воскресні, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Зглянься на благання рабів Твоїх...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні [1].

Поліелей. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 10-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Хрестовоскресний на 2, Богородиці на 2, мученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мученика, глас 4-ий. «Слава» – сідальний мученика, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 10-ий. «Слава» – світільний мученика, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітех стихири воскресні, глас 4-ий – 8. «Слава» – стихири євангельська 10-а, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар мученика. «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар мученика; кондак воскресний «Слава» – кондак мученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар мученика; кондак воскресний, кондак мученика. «Слава» – кондак храму, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні.

Апостол і Євангеліє – воскресні.

[1]. Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний недільний 4-го гласу.

30 ЖОВТНЯ, понеділок

17 жовтня
за старим стилем

22-й тиждень після П'ятдесятниці.

Прор. Осії (820 до Р. Хр.). Прмч. Андрія Критського (767). Мчч., безсрр. Косми і Даміана Аравійських і братів їхніх мчч. Леонтія, Анфіма і Євтропія (287 або 303). Перенесення мощей прав. Лазаря Чотириденного, еп. Китійського (898).

Ікон Божої Матері, званих «До Різдва і після Різдва Діва» (1827) та «Визволителька» (біля 1889).

Кол., 255 зач., II, 13 – 20. Лк., 43 зач., IX, 18 – 22.

Служба прор. Осії і прмч. Андрія Критського не має святкового знака, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: пророка, глас 1-ий – 3, і преподобномученика, глас 4-ий – 3. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря від менших: «Радуйся, Світла хмаро...»

Після Трисвятого – тропар перподобномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

Кафизми 4-а, 5-а і 6-а. Малі ектенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), канон пророка на 4 і преподобномученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак пророка, глас 2-ий. Сідальний преподобномученика, глас 4-ий. «Слава» – сідальний пророка, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобномученика, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостилярій Октоїха. «Слава» – світільний преподобномученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Богородице, Царице всіх, православних похвало...».

Після Трисвятого – тропар преподобномученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творинь...»

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобномученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобномученика; кондак дня, кондак пророка, кондак преподобномученика. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобномученика; кондак дня, кондак храму, кондак пророка, кондак преподобномученика. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

31 ЖОВТНЯ, вівторок

18 жовтня за старим стилем

Апостола і євангелиста Луки (І). Мч. Марина (IV). Прп. Юліана (IV).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Кол., 256 зач., II, 20 – III, 3. Лк., 44 зач., IX, 23 – 27.

Ап.: Кол., 260 зач. (від половини), IV, 5 – 9, 14, 18. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

Звершується поліелейна служба ап. і єв. Луки.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири апостола, глас 8-ий – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Апостоле Христів ...», «І нині» – догматик, глас той же: «Хто Тебе не ублажить ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3 [1].

На стиховні стихири апостола, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Всемуудрий ловцю ...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Творець і Визволитель ...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 5-ий: «Радуйся Двері Господні непрохідні ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 5-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 5-ий: «Радуйся Двері Господні непрохідні ...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні апостола (по двічі).

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / святий апостоле і євангелисте Луко / і шануємо страждання і труди твої, / що ними потрудився ти / у благовісті Христовім» і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хвальне ім'я Господнє». Сідальний апостола після поліелея, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі ...». Євангеліє – апостола. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого апостола і євангелиста Луки...». Стихира апостола, глас 3-ий: «Подорожував ти після Воскресіння, святий Луко, з Клеопою ...».

Канони:

Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола. «Слава» – інший світільний апостола, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири апостола, глас 1-ий і глас 8-ий – 4. «Слава» – апостола, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 5-ий: «Радуйся Двері Господні непрохідні ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

[1] За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

1 ЛИСТОПАДА, середа

19 жовтня за старим стилем

Прор. Іоїля (800 до Р. Хр.). Мч. Уара і з ним 7-ох учителів християнських (бл. 307). Блж. Клеопатри (327) та сина її Іоана (320). Сщмч. Садока, єп. Персидського, і з ним 128 мчч. (342). Перенесення мощей прп. Іоана Рильського (1238).

Кол., 259 зач., III, 17 – IV, 1. Лк., 47 зач., IX, 44 – 50.

Служба прор. Іоїля і мч. Уара не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: пророка, глас 8-ий – 3, і мученика, глас 6-й – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» Богородичний за гласом тропаря «Слави» від менших: «Діво Пренепорочна, Мати Христа Бога...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар пророка, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» Богородичний за гласом тропаря «Слави» від менших: «Діво Пренепорочна, Мати Христа Бога...».

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 6 (ірмоси раз), пророка на 4 і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак пророка, глас 4-ий; сідальний пророка, глас 2-ий. «Слава» – сідальний мученика, глас 1-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мученика, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха глас той самий.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» Богородичний за гласом тропаря «Слави» від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи...».

НА ЧАСАХ – тропар пророка, «Слава» – тропар мученика. Кондаки пророка і мученика читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар пророка, тропар мученика; кондак дня, кондак мученика, кондак пророка «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар пророка, тропар мученика; кондак дня, кондак храму, кондак мученика, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

2 ЛИСТОПАДА, четвер

20 жовтня

за старим стилем

Вмч. Артемія (362).

Кол., 260 зач., IV, 2 – 9. Лк., 48 зач., IX, 49 – 56.

Вмч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Служба вмч. Артемія шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири великомученика, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – великомученика, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Коли Нескверна Агниця ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – великомученика, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави»: «Бачачи Тебе, розіп'ятого...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тобою, Богородице, Приснодіво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тобою, Богородице, Приснодіво...».

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і великомученика на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний великомученика, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний великомученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – великомученика, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Тебе, Богородице Пречиста...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творинь...».

НА ЧАСАХ – тропарі і кондак великомученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і великомученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня, тропар великомученика; кондак великомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар великомученика; кондак дня, кондак великомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар великомученика; кондак дня, кондак храму, кондак великомученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і великомученика.

Апостол і Євангеліє – дня і великомученика.

3 Листопада, п'ятниця

21 жовтня

за старим стилем

Прп. Іларіона Великого (371 – 372). **Перенесення мощей свт. Іларіона, єп. Меглинського (1206).**
Прп. Іларіона, схимника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XI). Мчч. Дасія, Гаїя і Зотика (303).

Кол., 261 зач., IV, 10 – 18. Лк., 50 зач., X, 1 – 15.

Прп.: 2 Кор., 188 зач., IX, 6 – 11. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Служба прп. Іларіона Великого шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, звиваю» стихири преподобного, глас 4-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобного, глас 2-ий: «Від юності твоєї ...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Побачивши, Тебе, Ісусе...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

Після Трисвятого – тропар святого, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Агнця, і Пастиря, і Спасителя світу...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святого, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Агнця, і Пастиря, і Спасителя світу...».

Кафізми 19-а, 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, на 5 (ірмоси один раз), 2-ий на 3 і преподобного на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостилярій Октоїха. «Слава» – світільний святого, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава» – преподобного, глас 2-ий «Тихе твоє і чисте житіє...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Плід утроби Твоєї, Богоневісто...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і преподобного, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня, тропар преподобного; кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар преподобного; кондак преподобного, кондак дня. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алиуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

4 Листопада, субота

22 жовтня

за старим стилем

Димитрівська поминальна субота.

Рівноап. Аверкія, єп. Ієрапольського, чудотворця (бл. 167). Сімох отроків у Ефесі: Максиміліана, Ямвлиха, Мартиніана, Діонісія, Антоніна, Константина (Єксакустодіана) та Іоана (250, 408 – 450). Мчч. Олександра, єп., Іраклія, воїна, та жон Анни, Єлисавети, Феодори та Глікерії (II – III).

Андрониківської (1281 – 1332), Казанської (1579) ікон Божої Матері.

2 Кор., 178 зач., V, 1 – 10. Лк., 29 зач., VII, 1 – 10.

За спокій: 1 Сол., 270 зач., IV, 13 – 17. Ін., 16 зач., V, 24 – 30.

Поминання померлих.

На відміну від батьківських субот М'ясопусної і Троїцької, що мають загальноцерковне значення, про Димитрівську суботу Типікон замовчує, оскільки вона є благочестивим встановленням наших предків.

Довідка: Рішенням Священного Синоду Православної Церкви України Журнал №24 від 21 серпня 2020 року визначили підставами для Димитрівської поминальної суботи – звершення поминання всіх від віку спочилих отців, братів і сестер наших у суботу напередодні дня пам'яті святого великомученика Димитрія Солунського 26 жовтня (8 листопада за новим стилем) згадування пам'яті всіх, в Україні голодом заморених, вбитих під час Революції гідності та загиблих внаслідок агресії Російської Федерації на Сході України.

Служба заупокійна.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, звиваю» стихири на 6: святителя, глас 4-ий – 3, і мученичній Октоїха, глас 3-ий – 3. «Слава» – святителя, глас 3-ий, «І нині» – догматик, глас 4-ий: «Пророк Давид через Тебе, Богородице, богоотцем став...».

Входу немає. Прокимен дня, глас 7-ий: «Боже, Ти Заступник мій...», зі стихом.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий (із заупокійни-

ми приспіваними: «Блаженні ті, кого обрав...», та ін.). «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки ...». «Слава» – інший тропар, глас той же: «Пом'яни, Господи, як благий ...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Мати Свята ...».

НА РАННІЙ замість «Бог Господь» – «Алилуя», глас 2-ий, із заупокійними стихами: 1-ий – «Блаженні ті, кого обрав і прийняв ти, Господи», 2-ий – «Пам'ять про них з

роду в рід», 3-й – «Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

Тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...» (двічі). «Слава» – інший тропар, глас той же: «Пом'яни, Господи, як благий...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Мати Свята...».

Кафизма 16-а. Звичайна мала ектенія. Сідальні Октоїха, глас 5-ий: зі стихами, «Слава, і нині...» Богородичний (Порівн.: Типікон, гл. 13.)

Кафизма 17-а (Непорочні) за Уставом співається, на 2-ий глас; ця кафизма розділяється на дві частини, або статті. Приспів до стихів 1-ої статті: «Благословен еси, Господи, навчи мене заповітів Твоїх». В кінці статті «Слава, і нині» не співається, але замість цього трічі (з приспівом) останні стихи: «Коли б не закон Твій...», «Повік не забуду повелінь Твоїх...».

Примітка. Щодо закінчення першої і другої статті 17-ої кафизми при заупокійному богослужінні існують такі думки: 1) кожен з двох останніх стихів першої і другої статті співається по трічі з відповідним приспівом; 2) в кожній статті два останні стиха об'єднуються «в один» і співаються з приспівом трічі.

Потім виголошується мала заупокійна ектенія: «Ще і ще...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Ще молимося за упокоєння душ спочилих рабів Божих (імена) ...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Щоб Господь Бог оселив душі їх ...», хор: «Господи, помилуй» (один раз); «Милості Божої ...», хор: «Подай, Господи». «Господу помолимося», хор: «Господи, помилуй». Іерей таємно читає молитву: «Боже духів і всякої плоті...». Виголос: «Бо Ти еси Воскресіння...». Хор: «Амінь».

Після цього починається спів 2-ої статті: «Твій я спаси мене...» з приспівом до стихів: «Спасе, спаси мене»; останні стихи статті: «Нехай живе душа моя...», «Я блукаю, наче агня загублене...», співаються (з приспівом) трічі.

Потім на 5-ий глас співаються тропарі після Непорочних: «Собор святих ...» та інше, з приспівом: «Благословен еси, Господи ...». Виголошується мала заупокійна ектенія (див. Після 1-ої статті). Після виголосу співається сідальний, глас 5-ий: «Упокой, Спасе наш...». «Слава, і нині» – Богородичний, глас той самий: «Ти, що від Діви засяяв ...». Псалом 50-ий.

Канони:

У храмі Воскресіння Христового – воскресний чергового гласу (з минулої Неділі, 4-го гласу) з ірмосом на 6 (ірмосом один раз, тропарі на 5: три воскресних тропарі, один Хрестовоскресний і один Богородиці), святителю на 4 і Октоїха на 4.

У храмі Господському і Богородиці – храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), святителя на 4 і Октоїха 1-ий (мученичний) на 4.

У храмі святого – канон святителя з ірмосом на 6 (ірмо-

си по двічі), храму на 4 і Октоїха 1-ий (мученичний) на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси 1-го (мученичного) канону Октоїха.

Після 3-ої пісні – звичайна мала ектенія; кондак та ікос святителя, глас 8-ий; «Слава» – сідальний святителя глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – мала заупокійна ектенія. Кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокой...» та ікос, глас той самий: «Сам Один еси Безсмертний...».

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. Світільний святителя. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах Октоїха (мученичні), глас 4-ий – 4. «Слава» – мертвих Октоїха, глас той самий, «І нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається щоденне славослів'я.

На стиховні стихах Октоїха, глас 4-ий (зі своїми приспівами: «Блаженні ті, кого обрав...», та ін.). «Слава і нині» – Богородичний глас той самий.

Після Трисвятого – тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...». «Слава» – ірмоси тропар, глас той самий: «Пом'яни, Господи, як благий...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Мати Свята...».

НА ЧАСАХ – тропарі: «Апостоли, мученики і пророки...». «Слава» – «Пом'яни, Господи, як благий...». Кондак: «Зі святими упокой...».

НА ЛІТУРГІЇ Блаженні Октоїха – 6.

Після входу – тропар, глас 2-ий: «Апостоли, мученики і пророки...», інший тропар, глас той самий: «Пом'яни, Господи, як благий...». «Слава» – кондак, глас 8-ий: «Зі святими упокой...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Тебе і Стіну, і Пристановище...».

Прокимен – дня і заупокійний, глас 6-ий: «Душі їх у блаженстві...».

Апостол – дня і заупокійний.

Алилуарій – дня (суботи): «Взивали праведні...», стих: «Багато скорбот у праведних...»; і заупокійний: «Блаженні ті, кого обрав...».

Євангеліє – дня і заупокійне.

Причасний – дня (суботи): «Радуйтеся, праведні...», і заупокійний: «Блаженні ті, кого обрав...».

5 ЛИСТОПАДА, неділя

23 жовтня
за старим стилем

22-га неділя після П'ятдесятниці. Глас 5.

Апостола Якова, брата Господнього за плоттю (бл. 63). Свт. Ігнатія, патр. Константинопольського (877 – 878).

Ран. – Єв. 11-е, Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – Гал., 215 зач., VI, 11 – 18. Лк., 83 зач., XVI, 19 – 31.

Ап.: Гал., 200 зач., I, 11 – 19. Мф., 56 зач., XIII, 54 – 58.

Служба ап. Якова звершується разом із недільною службою Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихах на 10: воскресні, глас 5-ий – 6, апостола, глас 4-ий – 4. «Слава, і нині» – догматик, глас 5-ий: «У Червоному морі образ невісти неневісної...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира храму і Богородиці, глас 5-ий (див. На стиховні на малій вечірні у воскресній службі 5-го гласу в Октоїху, без стихів). «Слава, і нині» – Октоїха, глас той самий.

На стиховні стихах воскресні, глас 5-ий. «Слава» – апостола, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом Слави: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (трічі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 5-ий (двічі). «Слава» – тропар апостола, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Все вище розуму, преславна Богородице...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні [1].

Поліелей. «Ангельський собор ...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 11-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Хрестовоскресний на 2, Богородиці на 2, апостола на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 4-ий. «Слава» – сідальний апостола, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 5-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 11-ий. «Слава» – світильний апостола, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітех стихири на 8: воскресні, глас 5-ий – 4, апостола, глас 8 – 4. «Слава» – апостола, глас 1, «І нині» – «Преподобословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Сьогодні спасіння...».

На «Слава і нині» перед 1-м часом стихири євангельська 11-а

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар апостола. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8, апостола пісні 3-тя і 6-та.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар апостола; кондак воскресний «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар апостола; кондак воскресний, кондак апостола. «Слава» – кондак храму, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні.

Апостол і Євангеліє – воскресні і апостола.

[1]. Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний недільний 5-го гласу.

6 ЛИСТОПАДА, понеділок

24 жовтня
за старим стилем

23-й тиждень після П'ятдесятниці.

Ікони Божої Матері «Всіх скорботних радість» (1688). Мч. Арефи і з ним 4299 мчч. (523). Прпп. Арефи (бл. 1195), Сисоя (XII – XIII) і Феофіла (XII – XIII), затворників Києво-Печерських, в Ближніх печерах. Блж. Єлезвоя, царя Ефіопського (бл. 553 – 555). Мц. Синклитикиї та двох дочок її (VI). Свт. Афанасія, патр. Царгородського (1311).

1 Сол., 262 зач., I, 1 – 5. Лк., 52 зач., X, 22 – 24.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Славослівна служба на честь ікони Божої Матері «Всіх скорботних радість».

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири Богородиці, глас 2-ий, глас 4-ий, глас 8-ий – 6. «Слава і нині» – Богородиці з Мінеї, глас 6-ий.

Входу нема. Прокимен дня.

На стиховні стихири Богородиці (зі своїми приспіваними). «Слава і нині» – Богородиці з Мінеї, глас 4-ий.

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 8-ий

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 8-ий (двічі). «Слава і нині» – тропар Богородиці, глас 8-ий.

Кафизми 4-а і 5-а, 6-а. Малі екстенії. Сідальні Богородиці з Мінеї після першої і другої кафизми. Після третьої екстенії немає, сідальний Октоїха. 50 псалом.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 4 (без мученичних), 2-ий на 4, з Мінеї Богородиці на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці, глас 7-ий, «Слава, і нині» – той самий сідальний Богородиці.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний Богородиці. «Слава, і нині» – той самий.

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Богородиці, глас 2-ий – 4, «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас 6-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці (ікони), «Слава і нині» – кондак Богородиці (ікони).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці.

7 ЛИСТОПАДА, вівторок

25 жовтня
за старим стилем

Мчч. Маркіана і Мартирія (бл. 355). Прпп. Мартирія, диякона, і Мартирія, затворника, Києво-Печерських, в Дальніх печерах (XIII – XIV). Мч. Анастасія (III). Прав. Тавифи (I).

1 Сол., 263 зач., I, 6 – 10. Лк., 55 зач., XI, 1 – 10.

Мчч.: Еф., 224 зач. (від половини), IV, 7 – 13. Мф., 34 зач. (від половини), X, 1 – 8.

Служба мчч. Маркіана і Мартирія не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 5-ий – 3, і мучеників, глас 4-ий – 3. «Слава» – мучеників, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Діво Всеоспівана...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – мучеників, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «В жонах свята Богородице...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Благодатна Богородице...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Благодатна Богородице...».

Кафізми 7-а, 8-а і 9-а. Малих ек텐ій немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостилярій Октоїха. «Слава» – світільний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Обрадувана, Твоїми молитвами заступись...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Того, Якого без матері на небесах...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алуарій і причасний – дня і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

8 Листопада,

середа

26 жовтня

за старим стилем

Вмч. Димитрія Солунського (бл. 306). Прп. Феофіла Києво-Печерського, єп. Новгородського, в Дальніх печерах (бл. 1482). Мч. Лупа (бл. 306). Прп. Афанасія Мидикійського (бл. 814). Прп. Димитрія Басарбовського (1685, Болг.).

Ран. – Мф., 36 зач., X, 16 – 22.

Літ. – 1 Сол., 264 зач., II, 1 – 8. Лк., 56 зач., XI, 9 – 13.

Вмч.: 2 Тим., 292 зач., II, 1 – 10. Ін., 52 зач., XV, 17 – XVI, 2.

Поліелейна служба вмч. Димитрію Солунському.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири великомученика, глас 2-ий і глас 8-ий – 8 (стихира, глас 2-ий: «Ти завжди світиш вітчизні своїй...», і стихири, глас 8-ий: «О, преславне чудо! на небесах радість нині...» – двічі). «Слава» – великомученика, глас 6-ий: «Нині скликає нас...», «І нині» – догматик, глас той самий: Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святому з Мінеї – 3.

На стиховні стихири землетрусу, глас 2-ий і глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомученика, глас 8-ий: «Твоя божественна і непорочна душа...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Безневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 3-ий (двічі). Богородице Діво (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар землетрусу, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар великомученика, глас 3-ий, «І нині» – тропар землетрусу, глас 8-ий.

Кафізми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні великомученика (по двічі).

Поліелей. Величання великомученика: «Величаємо тебе, / страстотерпче святий Димитрію, / і шануємо чесні страждання твої, / що за Христа / перетерпів ти» і вибраний псалом: «Бог нам пристановище і сила». Сідальний великомученика після поліелея, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен великомученика, глас 4-ий: «Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів»; стих: «Святим, що на землі Його, сотворив Господь усі бажання Свої в них». Євангеліє великомученика. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого великомученика Димитрія...». Стихира великомученика, глас 6-ий: «Нині скликає нас страстотерпця всесвітнє торжество...». (Стихира на «Слава» із стихир на «Господи взиваю»).

Канони: землетрусу з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і великомученика (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак землетрусу, глас 6-ий; сідальний великомученика, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний землетрусу, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний великомученика (двічі). «Слава, і нині» – світільний землетрусу.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири великомученика, глас 4-ий і глас 5-ий – 6. «Слава» – великомученика, глас 4-ий: «Через списи ти успадкував благодать Спасову...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Визволи нас від неволі, Мати Христа Бога...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар землетрусу, глас 8-ий.

НА ЧАСАХ – тропар землетрусу. «Слава» – тропар великомученика. Кондаки землетрусу і великомученика читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні землетрусу, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і великомученика, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар землетрусу, тропар великомученика. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак землетрусу.

У храмі Богородиці – тропар землетрусу, тропар храму, тропар великомученика; кондак землетрусу. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар землетрусу, тропар храму,

тропар великомученика; кондак храму. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак землетрусу.

Прокимен і аїлуарій – великомученика.

Апостол і Євангеліє – дня і великомученика.

9 ЛИСТОПАДА, четвер

27 жовтня

за старим стилем

Мч. Нестора Солунського (бл. 306). Прп. Нестора Літописця, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1114). Мцц. Капітолїні та Єротиїди (304). Мч. Марка та інших з ним (304).

1 Сол., 265 зач., II, 9 – 14. Лк., 57 зач., XI, 14 – 23.

Мч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Славослівна служба прп. Нестору Літописцю, Києво-Печерському.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12.

На «Господи, ззиваю» стихири преподобного, глас 4-ий, – 6. «Слава» – преподобного, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний по гласу слави: «Творець і Визволитель мій...».

Входу нема. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава» – преподобного, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 4-ий. «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря: «Від початку віку утаємнене...»

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 4-ий (двічі). «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 13-а і 14-а, 15-а. Малі ек텐ії. Сідальні Октоїха. Після третьої кафизми ектенії немає. 50 псалом.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 4 (без мученичних), 2-ий на 4, з Мінеї преподобного на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 4-ий, «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї. (із загальної Мінеї)

«Все що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобного, глас 6-ий (із загальної Мінеї) – 4, «Слава» – преподобного, глас 2-ий (із загальної Мінеї), «І нині» – Богородичний Мінеї: «Все уповання на Тебе покладаю, Мати Божа...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного. «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря: «Від початку віку утаємнене...»

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, аїлуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

10 ЛИСТОПАДА, п'ятниця

28 жовтня

за старим стилем

Вмц. Параскеви-П'ятниці (III). Прп. Іова, ігум. Почаївського (1651). Свт. Димитрія, митр. Ростовського (1709). Прп. Нестора, некнижного, Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Мчч. Терентія і Неонілі і дітей їхніх Сарвила, Фота, Феодула, Ієракса, Нита, Вила та Євникії (бл. 249 – 250). Прп. Стефана Савіта, творця канонів (IX). Свт. Арсенія, архієп. Сербського (1266). Мчч. Африкана, Терентія, Максима, Помпія та інших 36 (III). Сщмч. Кириака, патр. Єрусалимського (363). Прп. Іоана Хозевіта, єп. Кесарійського (VI). Сщмч. Неофіта, єп. Урбніського (VII, Груз.). Прп. Феофіла Київського, Христа заради юродивого (1853).

Ран. – Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Літ. – 1 Сол., 266 зач., II, 14 – 19. Лк., 58 зач., XI, 23 – 26.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Якщо звершується поліелейна служба святителю Димитрію, то на ранній читання: Ін., 35 зач. (від половини), X, 1 – 9, на літургії: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16. Якщо ж великомучениці Параскеві, то на ранній читання: Мф., 104 зач., XXV, 1 – 13, на літургії: Кор., 181 зач., VI, 1 – 10. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби вмц. Параскеві П'ятниці. За цією ж схемою можна звершувати поліелей прп. Іову Почаївському чи свт. Димитрію, митр. Ростовському.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ: Блажен муж... 1-ий антифон.

На Господи, ззиваю стихири великомучениці, глас 4-ий на 8. «Слава» – великомучениці, глас 6-ий: «Праворуч Спаса, як співає Давид...», «І нині» Богородичний Догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід, прокимен дня. Паремії великомучениці – 3

На літїі стихира храму і великомучениці, глас 5-ий: «Слава» – великомучениці, глас 6: «Дівою перемаже-ний...». «І нині» – Богородичний Мінеї: «Творець і Визволитель мій...».

На стиховні стихири, глас 4-ий зі своїми стихами. «Слава» – великомучениці, глас, 8-ий, «І нині» – Богородичний

Мінеї, глас той самий: «Не могу терпіти, Сину, бачачи Тебе заснулим на Древі...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава і нині» – Богородичний по гласу тропаря: «Від початку віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомучениці, глас 4-ий (двічі). «Слава і нині» – Богородичний по гласу тропаря: «Від початку віку утаємнене...»

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні великомучениці з Мінеї.

Поліелей. Величання великомучениці: «Величаємо тебе, / свята великомученице Параскево, / і шануємо чесні

страждання твої, / які за Христа // перетерпіла ти». Псалом вибраний: «Бог нам пристановище і сила». Після поліелея сідальний, глас 8: «Ставши невістою Богоугодною...». Степенна, 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4: «Дивний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів». Стих: «В церквах благословіте Бога, Господа від джерел Ізраїлевих» Євангеліє від Матфея, зачало 104. Після 50-го псалма стихира, глас 1-ий: «До вишніх чинів...».

Канон Богородиці (Паракліс) на 6 і великомучениці на 8, глас 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія: «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний великомучениці, глас 8-ий. «Слава» - інший сідальний, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомучениці, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний великомучениці. «Слава і нині» - Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах великомучениці на 6, глас 4-ий, глас 1-ий. «Слава» – глас 6: «Піснями вшануємо мученицю Христову...», «І нині» Богородичний Мінеї, глас той самий – «Коли побачила на Древі Хреснім...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава і нині» - Богородичний по гласу тропаря: «Від початку віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак великомучениці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні великомучениці з першого канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), з другого – пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар великомучениці; «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар великомучениці. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, Апостол, алуарій і причасний – великомучениці і дня.

Апостол і Євангеліє – дня і великомучениці.

11 ЛИСТОПАДА, субота

29 жовтня за старим стилем

Прмч. Анастасії Римлянки (III). Прп. Аврамія, затворника, і блж. Марії, племінниці його (бл. 360). Мчч. Клавдія, Астерія, Неона і Феонілі (285). Прп. Анни (826).

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Ряд.: 2 Кор., 185 зач., VIII, 1 – 5. Лк., 36 зач., VIII, 16 – 21.

Служба прмц. Анастасії і прп. Аврамія не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: преподобномучениці, глас 8-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава і нині» – Богородичний Догматик, глас 5-ий: «У Червоному морі образ невісти неневісної...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах Октоїха, глас 5-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар преподобномучениці, глас 4-ий. «Слава» - тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний глас 5-ий, від менших: «Радуйся, двері Господні непрохідні...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобномучениці, глас 4-ий (двічі). «Слава» - тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «Ти, що ради нас народився від Діви...».

Кафизми 16-а і 17-а [1]. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: преподобномучениці, глас 8-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), канон преподобного, глас той самий на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси другого канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак преподобномучениці, глас 3-ий. Сідальний преподобномучениці, глас 8-ий. «Слава» - сідальний преподобного, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостилярій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах Октоїха, глас 5-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар преподобномучениці, глас 4-ий. «Слава» - тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «Діво Пречиста, спаси нас молитвами Твоїми...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобному, «Слава» - тропар преподобномучениці. Кондаки читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики ...», тропар преподобного, тропар преподобномучениці; кондак храму, кондак преподобного, кондак преподобномучениці. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Як початки ества ...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики ...», тропар преподобного, тропар преподобномучениці; кондак преподобного, кондак преподобномучениці. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки ества ...».

Прокимен, алуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

[1]. На 17-ій кафизмі ієрей звершує повне кадіння храму, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються закритими (див. Типікон, гл. 12).

12 ЛИСТОПАДА, неділя

30 жовтня

за старим стилем

23-тя неділя після П'ятдесятниці. Глас 6.

Сщмч. Зіновія, єп. Егейського, і сестри його мц. Зіновії (285). Апп. від 70-х: Тертія, Марка, Юста, Артеми (I). Сщмч. Маркіана, єп. Сиракузького (II). Мц. Євтропії (бл. 250). Мц. Анастасії Солунської (III). Св. Стефана Милутина, короля Сербського (1320), брата його Драгутина (1316) і матері їхньої Єлени (1306, Серб.).

Озерянської ікони Божої Матері (XVI).

Ран. – Єв. 1-е, Мф., 116 зач., XXVIII, 16 – 20.

Літ. – Еф., 220 зач., II, 4 – 10. Лк., 38 зач., VIII, 26 – 39.

Звершується недільна служба Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 6-ий – 6, і мучеників, глас 4-ий – 4. «Слава» – мучеників, глас 6-ий: «Лик співаків, заплетімо нині руками...», «І нині» – догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихира храму і Богородичні, глас 6-ий (див. На стиховні на малій вечірні у воскресній службі 6-го гласу в Октоїху, без стихів). «Слава, і нині» – Октоїха, глас той самий.

На стиховні стихири воскресні, глас 6-ий. «Слава і нині» – Богородичний воскресний: «Творець і Визволитель мій Христос...»

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 6-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. «Ангельський собор...». Іпакої, сідальні, степенні і прокимен гласу. Євангеліє воскресне 1-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Хресто-воскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2 і мучеників на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 8-ий;

сідальний мучеників, глас 1-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

За 6-й пісні – кондак та ікос воскресні, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

За 9-й пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 1-ий. «Слава» – світільний мучеників, «І нині» – Богородичний воскресного екзопостиларія.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири воскресні, глас 6-ий на 8. «Слава» – стихира євангельська 1-а, «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар мучеників. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар мучеників. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар мучеників; кондак воскресний. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар мучеників; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні.

Апостол і Євангеліє – воскресні.

13 ЛИСТОПАДА, понеділок

31 жовтня

за старим стилем

24-й тиждень після П'ятдесятниці.

Апп. від 70-х: Стахія, Амплія, Урвана, Наркиса, Апелія та Аристовула (I). Мч. Єпимаха (бл. 250). Прпп. Спиридона і Никодима, просфорників Києво-Печерських, в Ближніх печерах (XII). Прп. Маври (V).

1 Сол., 267 зач., II, 20 – III, 8. Лк., 59 зач., XI, 29 – 33.

Служба апп. від 70-х: Стахія, Амплія, Урвана, Наркиса, Апелія та Аристовула не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апостолів, глас 1-ий – 3, і мученика, глас 4-ий – 3. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ій. «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостолів, глас 3-ій (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Вихованій у храмі...».

Кафизми 4-а, 5-а і 6-а. Малих екстенії немає. Сідальні

Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), канон апостолів на 4 і мученика на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – кондак мученика, глас 4-ий. Сідальний апостолів, глас 1-ий. «Слава» – сідальний мученика, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас 3-ий.

Після 6-ої пісні – кондак апостолів, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний апостолів, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий: «Архангельське слово прийнявши...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ій. «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творинь...»

НА ЧАСАХ – тропар апостолів. «Слава» – тропар мученика. Кондаки апостолів і мученика читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар апостолів, тропар мученика; кондак дня, кондак апостолів, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар апостолів, тропар мученика; кондак дня, кондак храму, кондак пророка, кондак апостолів, кондак мученика. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

14 ЛИСТОПАДА, вівторок

1 листопада за старим стилем

Безсрр. і чудотворців Косми та Даміана Асійських і матері їхньої прп. Феодотії (III). Сщмч. Іоана, єп., і Якова, пресвітера, що в Персії постраждали (бл. 345). Мцц. Кирієни та Юліанії (305 – 311). Мч. Єрминингельда, царевича Готського (586). Мчч. Кесарія, Дасія і з ними п'ятьох (VII).

1 Сол., 268 зач., III, 9 – 13. Лк., 60 зач., XI, 34 – 41.

Безсрібників: 1 Кор., 153 зач., XII, 27 – XIII, 8. Мф., 34 зач. (від половини), X, 1, 5 – 8.

Служба свв. Косми і Даміана шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18.

На «Господи, взиваю» стихири безсрібників, глас 6-ий – 6 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – безсрібників, глас той самий: «Безкінечною є благодать святих...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Богородице, Ти єси виноградна лоза ...» (див. Часослов, Богородичний 3-го часу).

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – безсрібників, глас 6-ий: «Завжди маючи Христа, Який діє у вас, святі безсрібники...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар безсрібників, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Непохитне утвердсамийння віри...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар безсрібників, глас 8-ий (двічі). «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Непохитне утвердсамийння віри...».

Кафизми 7-а, 8-а і 9-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і безсрібників на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний безсрібників, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Як Всенепорочна Невіста Творця...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос безсрібників, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостила-

рій Октоїха. «Слава» – світильний безсрібників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири безсрібників, глас 1-ий і глас 2-ий – 4. «Слава» – безсрібників, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Радуйся, пристановище християн ...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло ...». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий; стих: «Як то добре, як то гарно ...», і стихира безсрібників, глас 6-ий. «Слава» – безсрібників, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Владичице, прийми ...» (див. дод. 2-ий, «В суботу зранку»).

Після Трисвятого – тропар безсрібників, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пречиста, спаси нас...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак безсрібників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і безсрібників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар безсрібників; кондак дня, кондак безсрібників. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар безсрібників; кондак дня, кондак храму, кондак безсрібників. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і безсрібників.

Апостол і Євангеліє – дня і безсрібників.

15 ЛИСТОПАДА, середа

2 листопада за старим стилем

Мчч. Акиндина, Пигасія, Афонія, Елпідіфора, Анемподиста та інших з ними (бл. 341 – 345). Прп. Маркіана Киринейського (388).

1 Сол., 269 зач., IV, 1 – 12. Лк., 61 зач., XI, 42 – 46.

Мчч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Мф., 36 зач., X, 16 – 22.

Служба святих не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: стихири Октоїха,

глас 6-ий – 3 і мучеників, глас 4-ий – 3. «Слава» – мучеників, глас 6-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий; стих: «Дивний Бог у святих своїх, Бог Ізраїлів» і мучеників стихири, глас 1: «П'ятисянними проміннями засяяли мученики...». «Слава» – мучеників, глас 2-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 2-ий. «Слава і нині» – Богородичний від менших, за гласом тропаря: «Препрославлена єси, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 2-ий (двічі). «Слава і нині» – Богородичний від менших, за гласом тропаря: «Препрославлена єси, Богородице Діво...».

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мучеників на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 8-ий. «Слава і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха, «Слава» – світільний мучеників, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий; стих: «Багато скорбот у праведних, і від усіх них визволить їх Господь» і стихири мучеників, глас 2-ий. «Слава» – мучеників, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 2-ий. «Слава і нині» – Богородичний від менших за гласом тропаря: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар мучеників; кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест ...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мучеників; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи...», тропар храму, тропар мучеників; кондак дня: «Вознісся на Хрест...», кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

16 ЛИСТОПАДА, четвер

3 листопада за старим стилем

Мчч. Акепсима, еп., Йосифа, пресвітера, і Аїфала, диякона (IV). Оновлення храму вмч. Георгія в Лідді (IV). Мчч. Атика, Агапія, Евдоксія, Катерія, Істукарія, Пактовія, Никтополіона та воїнів їх (бл. 320). Прп. Акепсима (IV). Прп. Снандуллі (IV).

1 Сол., 271 зач., V, 1 – 8. Лк., 62 зач., XI, 47 – XII, 1.

Служба святих не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас 8-ий – 3, і вмч. Георгія, глас 4-ий – 3. «Слава» – вмч. Георгія, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний від менших за гласом «Слави»: «Око мого серця піднімаю до Тебе...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – мучеників, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Око мого серця піднімаю до Тебе...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар вмч. Георгія, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отче, Христа Бога нашого...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар вмч. Георгія, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отче, Христа Бога нашого...».

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), мучеників на 4 і вмч. Георгія на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (вмч. Георгія).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 8-ий. «Слава» – сідальний вмч. Георгія, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос вмч. Георгія, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха, світільний мучеників. «Слава» – світільний вмч. Георгія, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий; стих: «Взивали праведні...» і стихири мучеників, глас 2-ий. «Слава» – вмч. Георгія, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Тебе, Богородице Пречиста...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» – тропар вмч. Георгія, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творінь...».

НА ЧАСАХ – тропар мучеників. «Слава» – тропар вмч. Георгія. Кондаки мучеників і вмч. Георгія читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучеників; тропар вмч. Георгія; кондак дня, кондак мучеників, кондак вмч. Георгія. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників, тропар вмч. Георгія; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників, кондак вмч. Георгія. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

17 Листопада, п'ятниця

4 листопада

за старим стилем

Прп. Іоанікія Великого (846). Сщмчч. Никандра, єп. Мирського, і Ермія, пресвітера (І). **Прп. Меркурія, послика Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Свт. Павла (Конюшкевича), митрополита Тобольського (1770).**

1 Сол., 272 зач., V, 9 – 13, 24 – 28. Лк., 63 зач., XII, 2 – 12.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 10 зач., IV, 25 – V, 12.

Служба прп. Іоанікія Великого, сщмчч. Никандра і Ермія не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: преподобного, глас 4-ий – 3, мучеників, глас 2-ий – 3. «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний, отче...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Бачачи Тебе, розп'ятого, Христе...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава» – тропар священномученикам, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна, Мати Христа Бога нашого...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар священномученикам, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна, Мати Христа Бога нашого...».

Кафізми 19-а, 20-а. Малих ек텐ій немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, на 6 (ірмоси один раз), преподобного, глас 4-ий на 4 і мучеників, глас той самий на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мучеників).

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава» – сідальний мучеників, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу»

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світильний преподобного, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава» – преподобного, глас 6-ий «Те, що за образом, ти зберіг...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава» – тропар священномученикам, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: ти єси гора...».

НА ЧАСАХ – тропар преподобного, «Слава» – тропар мучеників. Кондак тільки преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і преподобного, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня, тропар мучеників, тропар преподобного; кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників, тропар преподобного; кондак преподобного, кондак дня. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

18 Листопада, субота

5 листопада

за старим стилем

Мчч. Галактіона та Єпістимії (III). Апп. від 70-х: Патрова, Єрма, Ліна, Гаїя, Філолога (І). Свт. Григорія, архієп. Олександрійського (IX).

2 Кор., 191 зач., XI, 1 – 6. Лк., 40 зач., IX, 1 – 6.

Служба мчч. Галактіона та Єпістимії не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 6-ий – 3, і мучеників, глас 8-ий – 3. «Слава і нині» – Богородичний Догматик, глас 6-ий: «Хто Тебе не ублажить...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава і нині» – Богородичний глас 6-ий, від менших: «Провіщає Гедеон зачаття...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава і нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «Від початку віку утаємнене...».

Кафізми 16-а і 17-а [1]. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха (мученичний) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), 2-ий Октоїха на 4, канон мучеників, глас 8-ий на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 4-ий. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мучеників, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 6-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава і нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти єси купина...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар мучеників; кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки єства...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар мучеників; кондак мучеників. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки єства...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

[1]. На 17-й кафизмі ієрей звершує повне кадіння храму, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються закритими (див. Типікон, гл. 12).

19 Листопада, неділя

6 листопада
за старим стилем

24-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 7.

Свт. Павла, патр. Константинопольського, спов. (350). **Прп. Луки, іконома Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XIII)**. Мцц. Текуси, Олександри, Полактії, Клавдії, Єфросинії, Афанасії і Матрони (III). Прп. Луки Тавроменійського (800 – 820).

Ран. – Єв. 2-е, Мк., 70 зач., XVI, 1 – 8.

Літ. – Еф., 221 зач., II, 14 – 22. Лк., 39 зач., VIII, 41 – 56.

Служиться недільна служба Октоїха. Служба святителю береться із Загальної Мінеї (с. 384).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 7-ий – 6, і святителю, глас 6-ий – 4. «Слава і нині» – догматик, глас 7-ий: «Матір'ю надприродно стала Ти, Богородице...».

Вхід. Прокимен дня.

На літїі стихира храму і Богородичні, глас 7-ий (див. на стиховні на малій вечірні у воскресній службі 7-го гласу в Октоїху, без стихів). «Слава, і нині» – Октоїха, глас той самий.

На стиховні стихири воскресні, глас 7-ий. «Слава і нині» – Богородичний воскресний: «Усі ми, земнородні...»

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 7-ий (двічі). «Слава» – тропар святителю, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. «Ангельський собор...». Іпакої, сідальні, степенні і прокимен гласу. Євангеліє воскресне 2-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний гласу з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Хрестовоскресний на 2, Богородиці (Октоїха) на 2 і святителю, глас 6-ий на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святителю, глас 2-ий;

сідальний святителю, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

За 6-й пісні – кондак та ікос воскресні, глас 7-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

За 9-й пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 2-ий. «Слава» – світільний святителю, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири воскресні, глас 7-ий на 8. «Слава» – стихира євангельська 2-а, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Сьогодні спасіння...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар святителю. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар святителю. «Слава» – кондак святителю, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар святителю; кондак воскресний. «Слава» – кондак святителю, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар святителю; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак святителю, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні.

Апостол і Євангеліє – воскресні.

20 Листопада, понеділок

7 листопада
за старим стилем

25-й тиждень після П'ятдесятниці.

Мчч. у Мелитині: Іерона, Ісихія, Никандра, Афанасія, Маманта, Варахія, Калиника, Феогена, Никона, Лонгина, Феодора, Валерія, Ксанфія, Феодула, Калимаха, Євгенія, Феодоха, Острихія, Єпифанія, Максиміана, Дукутія, Клавдіана, Теофіла, Гігантія, Дорофея, Феодота, Кастрикія, Аникити, Фемелія, Євтихія, Іларіона, Діодота й Амонита (III). Прп. Лазаря Галісійського (1053). Мч. Феодота, корчемника (303). Мчч. Меласипа і Касинії та сина їхнього Антоніна (363). Мчч. Авкта, Тавріона і Фесалонікії.

2 Сол., 274 зач., I, 1 – 10. Лк., 65 зач., XII, 13 – 15, 22 – 31 (за понеділок).

2 Сол., 274 зач. (від половини), I, 10 – II, 2. Лк., 68 зач., XII, 42 – 48 (за вівторок, під зачало).

Служба 33-ох мучеників і прп. Лазаря не має святкового знака, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 6-ий – 3. «Слава» - преподобного, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава» - преподобного, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «З Архангелом оспіваймо, вірні...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» - тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла від ангелів радість...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава» - тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, бо Ти прийняла від ангелів радість...».

Кафізми 4-а, 5-а і 6-а. Малі екстенії немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), канон мучеників, глас 8-ий на 4 і преподобного, глас 2-ий на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 4-ий. Сідальний мучеників, глас 4-ий. «Слава» - сідальний преподобного, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мучеників, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостилярій Октоїха. Світільний мучеників. «Слава» - світільний преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава» - тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Радуйся, Врата Царя Слави...».

НА ЧАСАХ – тропар мучеників. «Слава» - тропар преподобного. Кондаки преподобного і мучеників читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучеників, тропар преподобного; кондак дня, кондак мучеників, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

21 ЛИСТОПАДА, вівторок

8 листопада за старим стилем

Собор архістрати́га Михаїла та інших небесних сил безплотних. Архангелів: Гавриїла, Рафаїла, Уріїла, Селафіїла, Іегудіїла, Варахіїла та Ієреміїла.

Порядок читань згідно з календарем:

Ран. – Мф., 52 зач., XIII, 24 – 30, 36 – 43.

Літ. – Архистр.: Євр., 305 зач., II, 2 – 10. Лк., 51 зач., X, 16 – 21.

Звершується всенічна служба Архістрати́га Михаїла та інших Небесних Сил безплотних.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири Безплотних, глас 4-ий – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – Безплотних, глас 6-ий: «Радійте з нами, всі ангельські чини...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Безплотних – 3.

На літії стихири Безплотних, глас 1-ий і глас 2-ий. «Слава» – Безплотних, глас 4-ий: «Вогняними вустами...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Нині Боговмістимий храм...».

На стиховні стихири Безплотних, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава і нині» – Безплотних, глас 8-ий: «Як чиноначальник і перший воевода...».

Після Трисвятого – тропар Безплотних, глас 4-ий (двічі), і «Богородице Діво ...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Безплотних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

Кафізми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні Безплотних.

Поліелей. Величання Безплотних: «Величаємо тебе, святий архістратисамий Божий Михаїле, і всі воїнства херувимів і серафимів, що прославляють Господа». І вибраний псалом: «Сповідуюсь Тобі, Господи, всім серцем моїм і перед ангелами оспівую Тебе». Сідальний Безплотних після поліелея, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний Безплотних після поліелея, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен Безплотних, глас 4-ий: «Ти твориш духів Ангелами Своїми і слугами Своїми – вогненне полум'я»; стих: «Благослови, душе моя, Господа; Господи Босамий мій, звеличився Ти вельми». Євангеліє – Безплотних. Після 50-го псалма: «Слава» – «Моли-

вами Архангелів і Ангелів...». Стихира Безплотних, глас 6-ий: «Ангели Твої, Христе...».

Канони: Богородиці на 6 (ірмоси по двічі) і безплотних (два канони) на 8.

Примітка. Відповідно до вказівок Мінеї, канон Богородиці запозичується з воскресної служби Октоїха 8-го гласу (див. третій канон на ранній).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – сідальний Безплотних, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Безплотних, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Безплотних. «Слава» – інший світільний Безплотних, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Безплотних, глас 1-ий і глас 4-ий – 4. «Слава» – Безплотних, глас 5-ий: «Де сяє благодать твоя, архангеле...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Ублажаємо Тебе, Богородице Діво...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Безплотних, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Безплотних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Безплотних, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар Безплотних. «Слава» – кондак Безплотних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар Безплотних. «Слава» – кон-

дак Безплотних, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – безплотних.

Апостол і Євангеліє – безплотних.

22 ЛИСТОПАДА, середа

9 листопада
за старим стилем

Ікони Божої Матері «Скоропослушниця» (X).

Мчч. Онисифора і Порфирія (бл. 284 – 305). Прп. Матрони (бл. 492). Прп. Феоктисти (881). **Прп. Онисифора, сповідника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1148).** Мч. Олександра Солунського (IV). Мч. Антонія (V). Прп. Іоана Колова (V). Прпп. Євстоїї (610) і Сосипатри (бл. 625). **Свт. Нектарія Егінського, митр. Пентапольського, чудотворця (1920).**

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – 2 Сол., 275 зач., II, 1 – 12. Лк., 69 зач., XII, 48 – 59.

Богородиці: Флп., 240 зач., II, 5 – 11. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Звершується поліелейна служба на честь ікони Божої Матері «Скоропослушниця».

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири Богородиці, глас 1-ий і глас 4-ий – 8. «Слава і нині» – Богородиці, глас 7-ий: «Коли трапезар Дохіарський Ніл...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії Богородиці – 3.

На стиховні стихири Богородиці, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава і нині» – Богородиці, глас 8-ий: «О, многі чудеса Твої, Богоблагодатна...».

Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Богородиці, глас 4-ий (двічі). «Слава і нині» – той самий тропар.

Кафизми 9-а і 10-а. Малі ектеї. Сідальні Богородиці (по двічі).

Поліелей. Величання Богородиці і вибраний псалом. Сідальний Богородиці після поліелея, глас 8-ий. «Слава і нині» – той самий сідальний. Степенна – 1-ий антифон 4-го голосу. Прокимен і Євангеліє – Богородиці. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами Богородиці...». Стихира Богородиці, глас 7-ий: «Прохання рабів Твоїх виконай...».

Канони: Богородиці 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 8.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний Богородиці. «Слава, і нині» – той самий сідальний.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Богородиці, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Богородиці. «Слава, і нині» – той самий світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири Богородиці, глас 5-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Богородиці, глас 3-ий: «Радісне минуле свято...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Богородиці, глас 4-ий (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Богородиці.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Богородиці, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Богородиці. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

У храмі Богородиці – тропар Богородиці («Скоропослушниця»). «Слава, і нині» – кондак Богородиці («Скоропослушниця»).

У храмі святого – тропар Богородиці, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Богородиці.

Прокимен, алилуарій і причасний – Богородиці.

Апостол і Євангеліє – дня і Богородиці.

23 ЛИСТОПАДА, четвер

10 листопада
за старим стилем

Апп. від 70-х: Ераста, Олімпа, Родіона, Сосипатра, Куарта (Кварта) і Тертія (І). Мч. Ореста, лікаря (304). Сщмч. Милія, еп. Персидського, і двох учнів його (341). Прп. Феостирикта, що в Символах. Мч. Константина, кн. Грузинського (842). Колесування вчм. Георгія (303, Груз.).

2 Сол., 276 зач., II, 13 – III, 5. Лк., 70 зач., XIII, 1 – 9.

Служба апостолів та мч. Ореста не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 11-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: апостолів, глас 1-ий – 3, і мученика, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий (зі служби апостолів).

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ий. «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «Слово Отче, Христа Бога нашого...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостолів, глас 3-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «Слово Отче, Христа Бога нашого...».

Кафизми 12-а, 13-а і 14-а. Малі ектеї немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), апостолів, глас 1-ий на 4 і мученика, глас 2-ий на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – інший кондак апостолів, глас 4-ий; сідальний апостолів, глас 1-ий. «Слава» – сідальний мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас 1-ий (зі служби апостолів).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостолів, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава» – світільний апостолів, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-й. «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний

за гласом тропаря, від менших: «Богородице, Ти вища від усіх творинь...».

НА ЧАСАХ – тропар апостолів. «Слава» – тропар мученика. Кондаки апостолів читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар апостолів; тропар мученика; кондак дня, кондак апостолів. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар апостолів, тропар мученика; кондак дня, кондак храму, кондак апостолів. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

24 Листопада, п'ятниця

11 листопада за старим стилем

Вмч. Мини (304). Мч. Віктора і мц. Стефаниди (II). Мч. Вікентія (304). Прп. Феодора Студита, спов. (826). Мч. Стефана Дечанського (бл. 1336, Серб.).

2 Сол., 277 зач., III, 6 – 18. Лк., 73 зач., XIII, 31 – 35.

Служба мчч. Мини, Віктора, Вікентія, мц. Стефаниди і прп. Феодора Студита не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучеників, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава» – мучеників, глас 6-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Люди беззаконні...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий; стих: «Праведник, як фінікс процвіте і як кедр, що в Лівані, примножиться» і стихира мученика, глас 8-ий: «За Життя всіх страждаєш...». «Слава» – преподобного, глас 6-ий: «Преподобний отче...», «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Агнца, і Пастиря, і Спасителя світу...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар великомученика, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Агнца, і Пастиря, і Спасителя світу...».

Кафізми 19-а, 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), мучеників на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 2-ий; сідальний великомученика, глас 8-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 3-й, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха, Світільний мучеників, інший світільний великомученика. «Слава» – світільний преподобного, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий; стих: «Взивали праведні, і Господь почув їх» і стихира мучеників, глас 2-ий: «Прийдіть, вірні ...» (див. «Славу» на стиховні вечірні). «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї: «Господи, коли Тебе Сонце правди...».

Після Трисвятого – тропар великомученика, глас 4-ий. «Слава» – тропар преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Плід утроби Твоєї, Богоневісто...».

НА ЧАСАХ – тропар великомученика. «Слава» – тропар преподобного. Кондаки преподобного і мучеників читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар великомученика, тропар преподобного; кондак дня, кондак великомученика, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар великомученика, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак великомученика, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

25 Листопада, субота

12 листопада за старим стилем

Свт. Іоана Милостивого, патр. Олександрійського (620). Прп. Ніла, посника (V). Прор. Ахії (960 до Р. Хр.). Ікони Божої Матері «Милостива».

Свт.: Євр., 311 зач., IV, 14 – V, 6. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Ряд.: Гал., 199 зач., I, 3 – 10. Лк., 46 зач., IX, 37 – 43.

Служба свт. Іоана і прп. Ніла шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

Поминання всіх, в Україні голодом заморених.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: святителя, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас 8-ий – 3. «Слава» - святителя, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний Догматик, глас 7-ий: «Матір'ю надприродно стала Ти, Богородице...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава» - преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «Чиста Діво, врата Слова...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава» - тропар преподобного, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «Як скорб нашого воскресіння...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава» - тропар преподобного, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «Ти, що ради нас народився від Діви...».

Кафизми 16-а і 17-а [1]. Малі екстенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха (мученичний) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), святителя, глас 8-ий на 4, канон преподобного, глас 8-ий на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий, сідальний святителя, глас 8-ий. «Слава» - сідальний преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. Світільний святителя. «Слава» - світільний преподобного, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 7-ий. «Слава» - преподобного, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «Бога, Який із Тебе втілюється...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава» - тропар преподобного, глас той самий, «І нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «Діво Пречиста, спаси нас молитвами Твоїми...».

НА ЧАСАХ – тропар святителя. «Слава» - тропар преподобного. Кондаки святителя і преподобного читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар святителя; тропар преподобного; кондак храму, кондак святителя, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки ества...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар святителя, тропар преподобного; кондак святителя, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки ества...».

Прокимен, алуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

[1]. На 17-ій кафизмі ієрей звершує повне кадіння храму, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються закритими (див. Типікон, гл. 12).

26 Листопада, неділя

13 листопада за старим стилем

25-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 8.

Свт. Іоана Золотоустого, архієп. Константинопольського (407). Мчч. Антоніна, Никифора і Германа (308). Мц. Манефи (308).

Ран. – Єв. 3-е, Мк., 71 зач., XVI, 9 – 20.

Літ. – Еф., 224 зач., IV, 1 – 6. Лк., 53 зач., X, 25 – 37.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Звершується недільна служба Октоїха разом зі службою свт. Іоана Золотоустого.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 8-ий – 6, святителя, глас 4-ий – 4. «Слава» - святителя, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний з людинолюбства на землі з'явився...».

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихири храму, Богородичні, глас 8-ий (див. на стиховні на малій вечірні у воскресній службі 8-го гласу в Октоїху, без стихів) і стихири святителя, глас 1-ий. «Слава» - святителя, глас 4-ий, «І нині» - Богородичний Мінеї, глас той самий.

На стиховні стихири воскресні, глас 8-ий. «Слава» - святителя, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом Слави: «Творець і Визволитель мій...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (двічі), тропар святителя, глас 8-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 8-ий (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Ти, що ради нас народився від Діви...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі екстенії. Сідальні воскресні [1].

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе святителю отче Іоане Золотоустий, і шануємо святу пам'ять Твою, бо ти молиш за нас Христа Бога нашого». «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 3-є. «Воскресіння Христове бачили...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Хрестовоскресний на 2, Богородиці на 2, святителя на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 6-ий. «Слава» – сідальний святителя, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостиларій воскресний 3-ій. «Слава» – світільний святителя, «І нині» – Богородичний воскресного екзапостиларія.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітех стихири на 8: воскресні, глас 8-ий – 4, святителя, глас 4-ий – 4. «Слава» – святителя, глас 8, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

На «Слава і нині» перед 1-м часом стихири євангельська 3-я.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар святителя. Кондаки воскресний і святителя читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 8, святителя пісні 3-тя і 6-та.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар

святителя. «Слава» - кондак святителя, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар святителя; кондак воскресний «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тро-

пар святителя; кондак воскресний, кондак святителя. «Слава» – кондак храму, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні.

Апостол і Євангеліє – воскресні і святителя.

[1]. Після першої кафизми на «Слава, і нині» - Богородичний недільний 8-го гласу.

27 ЛИСТОПАДА, понеділок

26-й тиждень після П'ятдесятниці.

Апостола Филипа (І). Правовірного царя Юстиніана (565) і цариці Феодори (548). Свт. Григорія Палами, архієп. Фессалонікійського (бл. 1360).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – 1 Тим., 278 зач., I, 1 – 7. Лк., 75 зач., XIV, 12 – 15.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Ін., 5 зач., I, 43 – 51.

Заговини на Різдвяний (Пилипів) піст.

Служба апостола Филипу поліелейна.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири апостола, глас 6-ий – 8 (стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Блищаньям Великого Світла...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3 [1].

На стиховні стихири апостола, глас 1-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – апостола, глас 2-ий: «Хресним подвигом...», «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «О, нове чудо...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-ий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-ий (двічі). «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-ий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні апостола (по двічі).

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / святий апостоле Филипе / і шануємо страждання і труди твої, / що ними потрудився ти / у благовісті Христовім» і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хваліть ім'я Господнє». Сідальний апостола після поліелей, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі ...». Євангеліє – апостола. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святого апостола Филипа...». Стихира апостола, глас 6-ий: «Премудрий ловче душ...».

Канони:

Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола на 8.

28 ЛИСТОПАДА, вівторок

Мчч. і сповв. Гурія, Самона (299 – 306) і Авіва (322). Прп. Паїсія Величковського (1794). Мчч. Елпідія, Маркела і Євстахія (361 – 363). Мч. Димитрія (бл. 307).

Куп'ятицької ікони Божої Матері (1182).

1 Тим., 279 зач., I, 8 – 14. Лк., 77 зач., XIV, 25 – 35.

Мчч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 64 зач., XII, 8 – 12.

Служба мчч. і сповв. Гурія, Самона і Авіва шестерична, звершується зі службою Октоїха.

Початок Різдвяного посту.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Богородиці з Мінеї, глас 4-ий – 3, мучеників, глас 4-ий – 3. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї: «Слабкість і зневіру душі моєї...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

14 листопада за старим стилем

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 8-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири апостола, глас 2-ий і глас 8-ий – 4. «Слава» – апостола, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Богородице, Заступнице всіх...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-ий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

[1] За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

15 листопада за старим стилем

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 5-ий. «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Скорий Твій покров, і поміч, і милість...».

НА РАННІЙ на «Алилуя» – тропар мучеників, глас 5-ий (двічі). «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Скорий Твій покров, і поміч, і милість...».

Кафизми 7-а, 8-а і 9-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мучеників на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 8-ий (двічі). «Слава» – інший сідальний, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Як Діву і єдину в жонах...».

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний мучеників, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий; «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 5-ий. «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Мати Божа Пресвята, стіно християн...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і мучеників, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

29 ЛИСТОПАДА, середа

16 листопада за старим стилем

16 (29) листопада, середа

Апостола і євангелиста Матфея (60). Прав. Фулвіана, кн. Ефіопського, у св. хрещенні Матфея (І).

Ран. – Ін., 67 зач., XXI, 15 – 25.

Літ. – 1 Тим., 281 зач., І, 18 – 20; ІІ, 8 – 15. Лк., 78 зач., XV, 1 – 10.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Мф., 30 зач., IX, 9 – 13.

Звершується поліелейна служба апостола і євангелиста Матфея.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири апостола, глас 4-ий – 8 (перші три стихири – двічі). «Слава» – апостола, глас той самий: «Ти, богоприємний, старанно пішов за Христом...», «І нині» – догматик, глас той самий: «Пророк Давид ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3.

На стиховні стихири апостола, глас 4-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – апостола, глас 6-ий: «Із безодні злоби на крайню висоту чеснот...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Творець і Визволитель ...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 3-ий. «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 3-ий (двічі). «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні апостола (по двічі).

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / свя- тий апостоле і євангелисте Матфею, / і шануємо страждан- ня і труди твої, / ними ж ти потрудився еси, // у благовісті Христовім» і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хвальне ім'я Господнє». Сідальний апостола після поліе- ля, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося віщування їх/ і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають сла- ву Богу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Євангеліє – апостола: Ін. 67 Зач. Після 50-го псалма: «Слава» – «Моли- вами апостола і євангелиста Матфея...». Стихира апостола, глас 6-ий: «Нині заплещімо в піснях, вірні...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола, глас 4-ий на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний апостола, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світіль- ний апостола. «Слава» – інший світільний апостола, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири апостола, глас 4-ий і глас 8-ий – 4. «Слава» – апостола, глас 2-ий: «Ярмо неправди зали- шив...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Спаси від бід рабів Твоїх...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апос- тола, глас 3-ий. «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Тебе оспівуємо, Богородице Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмо- сом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостола; кон- дак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступ- нице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

30 ЛИСТОПАДА, четвер

17 листопада за старим стилем

Свт. Григорія, чудотворця, єп. Неокесарійського (бл. 266 – 270). Прп. Лазаря, іконописця (бл. 857). Мч. Го- брона, у св. хрещенні Михаїла, і з ним 133 воїнів (914, Груз.).

1 Тим., 283 зач., III, 1 – 13. Лк., 80 зач., XVI, 1 – 9.

Служба свт. Григорія Неокесарійського шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 8-ий – 6 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – святителя, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Око мого серця піднімаю до Тебе...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава» – святителя, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Духовні Врата Життя...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Духовні Врата Життя...».

Кафізми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ек텐ій немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і святителя на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 3-ий. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостилярій Октоїха. «Слава» – світильний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий; стих: «Священники Твої зодягнуться ...», і стихири святителя, глас 4-ий. «Слава» – святителя, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Вірви мене, Владичице, із рук змія...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 8-ий. «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пречиста, спаси нас молитвами Твоїми...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і святителя, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святителя; кондак дня, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святителя; кондак дня, кондак храму, кондак святителя. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій, причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

1 грудня, п'ятниця

18 листопада за старим стилем

Мч. Платона (302 або 306). Мчч. Романа, диякона, і отрока Варула (303). Мчч. Закхея, диякона Гадаринського, і Алфея, читця Кесарійського (303).

1 Тим., 285 зач., IV, 4 – 8, 16. Лк., 82 зач., XVI, 15 – 18; XVII, 1 – 4.

Служба святих мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мч. Платона, глас 8-ий – 3, і мч. Романа, глас 4-ий – 3. «Слава» – мч. Платона, глас 6-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна, Мати Христа Бога...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна, Мати Христа Бога...».

Кафізми 19-а, 20-а. Малих ек텐ій немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), мч. Платона на 4 і мч. Романа на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мч. Романа).

Після 3-ої пісні – сідальний мч. Платона, глас 8-ий. «Слава» – сідальний мч. Романа, глас 4-ий, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той самий.

По 6-й пісні – кондак та ікос мч. Платона, глас 3-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні співається «Достойно є». Екзопостилярій Октоїха. «Слава» – світильний мч. Платона, «І нині» – Хрестобогородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-ий. «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти еси гора...».

НА ЧАСАХ – тропар мучеників і кондак мч. Платона.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мучеників; кондак дня, кондак мч. Платона. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, кондак храму, кондак мч. Платона. «Слава» – «Зі святыми упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

2 грудня, субота

19 листопада за старим стилем

Прор. Авдія, з 12-ох (IX ст. до Р. Хр.). Мч. Варлаама (бл. 304). Прп. Варлаама та Іоасафа, царевича Індійсько-го, і батька його Авеніра, царя (IV). **Прп. Варлаама, ігум. Києво-Печерського, в Ближніх печерах (1065).** Мчч. Ази і з ним 150 воїнів (284 – 305). Мч. Іліодора (бл. 273). Прп. Іларіона, чудотворця (875, Груз.). **Сщмч. Порфирія, єп. Сімферопольського (1937). Прп. Олексія Карпаторуського (1947).**

Ікони Божої Матері «В скорботах і печалях утіха» (1863).

Гал., 205 зач., III, 8 – 12. Лк., 49 зач., IX, 57 – 62.

Служба пророка Авдія і мч. Варлаама не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: пророка, глас 1-ий – 3, і мученика, глас 4-ий – 3. «Слава і нині» – Богородичний Догматик, глас 8-ий: «Цар Небесний з людинолюбства на землі з'явився...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний глас 8-ий, від менших: «Ти, що ради нас народився від Діви...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар пророка, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Від початку віку утаємнене...».

Кафизми 16-а і 17-а [1]. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха (мученичний) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), пророка, глас 5-ий на 4, канон мученика, глас 4-ий на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (мученика).

Після 3-ої пісні – сідальний пророка, глас 1-ий. «Слава» – сідальний мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак мученика, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостилярій Октоїха. «Слава» – світильний пророка, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 8-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава» – тропар мученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: ти єси купина...».

НА ЧАСАХ – тропар пророка. «Слава» – тропар мученика. Кондак тільки мученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар пророка; тропар мученика; кондак храму, кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки ества...».

У храмі святого – тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар пророка, тропар мученика; кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Як початки ества...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

[1]. На 17-ій кафизмі ієрей звершує повне кадіння храму, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються закритими (див. Типікон, гл. 12).

3 грудня, неділя

20 листопада за старим стилем

26-та неділя після П'ятдесятниці. Глас 1.

Передсвято Введення в храм Пресвятої Богородиці. Прп. Григорія Декаполіта (816). Свт. Прокла, архієп. Константинопольського (446 – 447). Мч. Дасія (284 – 305). Мчч. Євстафія, Феспесія й Анатолія (312). Сщмчч. Нирси, єп., та Йосифа, учня його, Іоана, Саверія, Ісакія та Іпатія, єпп. Персидських; мчч. Азата, скопця, Сасонія, Фекли, Анни та інших багатьох мужів і жінок, що в Персиді постраждали (343).

Ран. – Єв. 4-е, Лк., 112 зач., XXIV, 1 – 12.

Літ. – Еф., 229 зач., V, 8–19. Лк., 66 зач., XII, 16 – 21.

Служба передсв'ята Введення звершується разом з воскресною службою Октоїха і службою прп. Григорія Декаполіта.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 1-ий – 4, передсв'ята, глас 1-ий – 3, преподобного, глас, той самий – 3. «Слава» – передсв'ята, глас 4-ий: «Нині Боговмістимий храм...», «І нині» – догматик, глас 1-ий: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня.

На літїі стихира храму. «Слава і нині» – передсв'ята, глас 1-ий: «Нехай нині радіє звище небо...». (див. на стихирах на стиховні ранньої).

На стиховні стихири воскресні, глас 1-ий. «Слава і нині» – передсв'ята, глас 4-ий: «Прийдіть, усі вірні...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 1-ий (двічі). «Слава» – тропар преподобного, глас 3-ий, «І нині» – передсв'ята, глас 4-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні [1].

Поліелей. «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 4-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці на 2, передсв'ята на 4, преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсв'ята, глас 4-ий, кондак преподобного, глас 3-ий. «Слава» – сідалийний преподобного, глас 4-ий, «І нині» – сідалийний передсв'ята, глас 1-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 1-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 4-ий. «Слава» – світильний преподобного, «І нині» – світильний передсв'ята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах на 8: воскресні, глас 1-ий – 4, передсв'ята, глас той самий – 4 (див. на стихах на стиховні ранньої з приспівом своїми). «Слава» – євангельська стихира 4-а, «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Сьогодні спасіння...».

На «Слава і нині» перед 1-м часом стихира євангельська 3-я.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар передсв'ята (на 1-му і 6-му часі); тропар преподобного (на 3-му і 9-му часах). Кондаки воскресний і передсв'ята читаються змінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, передсв'ята пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар воскресний, тропар передсв'ята, тропар храму, тропар преподобного; кондак воскресний, кондак храму «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсв'ята.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар передсв'ята, тропар храму, тропар преподобного; кондак воскресний, кондак храму, «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак передсв'ята.

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні.

Апостол і Євангеліє – воскресні.

[1]. Після першої кафизми на «Слава, і нині» – Богородичний недільний 1-го гласу.

4 ГРУДНЯ, понеділок

21 листопада за старим стилем

27-й тиждень після П'ятдесятниці.

ВВЕДЕННЯ В ХРАМ ПРЕСВЯТОЇ ВЛАДИЧИЦІ НАШОЇ БОГОРОДИЦІ І ПРИСНОДІВИ МАРІЇ.

Ран. – Лк., 4 зач., I, 39 – 49, 56.

Літ. – Евр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

На трапезі дозволяється риба.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихах св'ята, глас 1-ий, глас 4-ий – 8, (перші стихах гласу по двічі). «Слава і нині» – св'ята, глас 8-й: «Після народження Твого...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії св'ята – 3.

На літії стихах св'ята, глас 1-ий і глас 4-ий. «Слава, і нині» – св'ята, глас 5-ий: «Возсіяв день радісний...».

На стиховні стихах св'ята, глас 5-ий (з приспівом своїми). «Слава і нині» – св'ята, глас 6-й: «Сьогодні зішлись собори вірних...».

Після Трисвятого – тропар св'ята, глас 4-ий (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар св'ята, глас 4-ий (двічі). «Слава і нині» – тропар св'ята, глас 4-ий.

Кафизми 4-а та 5-я. Малі екстенії. Сідалийні св'ята (двічі).

Поліелей. Величання св'ята: «Величаємо Тебе, Пресвятая Діво, Богообрана Отроковице, і шануємо у храм Господній входження Твоє». і вибраний псалом. Сідалийний св'ята після поліелея, глас 8-ий: «Нехай радіє Давид...», «Слава і нині» – той самий сідалийний. Степена – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен св'ята, глас 4-ий: «Слухай, дочко, і споглянь, і прихили вухо Твоє»; стих: «Вилилось із серця мого слово блага, кажу я про діла мої Цареві». Євангеліє Богородиці – Лк., Зач. 4. Після 50-го псалма: «Слава» – «Сьогодні Храм одухотворений...», «І нині» – той же стих. Стиха св'ята, глас 4-ий: «Сьогодні Боговмістимий храм...».

Канони: св'ята 1-й з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), 2-й св'ята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Примітка. Катавасія «Христос народжується» співається з цього дня і до віддання Різдва Христового в усі дні, в які Уставом призначається спів великого славослів'я.

Після 3-ої пісні – сідалийний св'ята, глас 4-ий. «Слава і нині» – інший сідалийний св'ята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос св'ята, глас 4-ий.

На 9-й пісні не співаємо «Чеснішу». До тропарів канону співають приспиви св'ята. 1-й приспів: «Ангели входження Пречистої, бачивши, здивувалися: як Діва входить у Святеє Святих».

По 9-й пісні – Світильний св'ята, «Слава» – той самий світильний, «І нині» – той самий світильний св'ята.

«Все дише...» та хвалітні псалми.

На хвалітних стихах св'ята, глас 1-ий – 4 (зі своїми приспівом; приспиви див. на стиховні вечірні в Мінеї). «Слава і нині» – св'ята, глас 2-ий: «Нині приводиться в храм...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар св'ята, глас 4-й (один раз).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак св'ята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні св'ята, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), пісня 6-та – 4.

Після входу – тропар св'ята. «Слава і нині» – кондак св'ята.

Прокимен, алилуарій і причасний – св'ята.

Апостол і Євангеліє – св'ята.

Задостойник св'ята – приспів: «Ангели, входження Пречистої ...», і ірмос 9-ої пісні: «Як до одухотвореного ...» (і до віддання).

5 ГРУДНЯ, вівторок

22 листопада за старим стилем

Післясв'ято Введення. Апп. від 70-х: Филимона й Архипа і мц. рівноапостольної Апфії (І). **Блвг. Ярополка, у св. хрещенні Петра, кн. Володимир-Волинського (1086).** Мчч. Кикилії (Цецилії), Валеріана, Тивуртія і Максима (бл. 230). Мч. Прокопія, читця (303). Мч. Менигна (250). Прп. Агави Ісмаїльтянина (V). Прав. Михаїла, воїна, болгарина (866).

1 Тим., 285 зач. (від половини), V, 1 – 10. Лк., 86 зач., XVII, 20 – 25 (за понеділок).

1 Тим., 286 зач., V, 11 – 21. Лк., 87 зач., XVII, 26 – 37 (за вівторок, під зачало).

Апп.: Флм., 302 зач., I, 1–25. Лк., 50 зач., X, 1 – 15.

Служба апостолів не має святкового знаку, звершується разом зі службою післясвятя Введення.

НА ВЕЧІРНІ кафизми нема.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 8-ий – 3, і апостолів, глас 2-ий – 3. «Слава і нині» – Богородичний свята, глас 1-ий: «Нехай радіє нині небо...».

Входу нема. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава і нині» – свята, глас той самий: «Нині в храм приводиться Всенепорочна Діва...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар апостолів, глас 3-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). 50-й псалом.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і апостолів на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – кондак апостолів, глас 2-ий; сідальний апостолів, глас 8-ий. «Слава і нині» – сідальний свята, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світиль-

ний свята. «Слава і нині» – той самий світильний свята.

«Хвалить Господа з небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава і нині» – свята, глас 4-ий: «Нині Боговмістимий храм...».

Після Трисвятого – тропар апостолів, глас 3-ий. «Слава і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар апостолів. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 1-а (з ірмосом) – 6.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар апостолів; кондак храму. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар апостолів. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар апостолів; кондак храму. «Слава» – кондак апостолів, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і апостолів.

Апостол і Євангеліє – понеділка, дня (під зачало) і апостолів.

Задостойник свята.

6 грудня, середа

23 листопада за старим стилем

Свт. Амфілохія, єп. Іконійського (після 394). Свт. Григорія, єп. Акрагантійського (VI – VII). Мчч. Сисинія, єп. Кизицького (III), і Феодора Антіохійського (IV). Блгв. кн. Олександра Новгородського (Невського), в схимі Олексія (1263).

1 Тим., 287 зач., V, 22 – VI, 11. Лк., 90 зач., XVIII, 15 – 17, 26 – 30.

Шестерична служба свт. Амфілохія, єп. Іконійського та свт. Григорія, єп. Акрагантійського разом зі службою післясвятя Введення.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свт. Амфілохія, глас 4-ий – 3, і свт. Григорія, глас 8-ий – 3. «Слава і нині» – свята, глас 4-ий: «Прийдіть усі вірні ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий. «Слава і нині» – свята, глас 5-ий: «Засяяло сьогодні радісне і всечасне свято ...».

Після Трисвятого – тропар святителів, глас 4-ий: «Боже отців наших...». «Слава і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – святителів глас той самий: «Боже отців наших...», «І нині» – тропар свята, глас той самий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята, глас 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), свт. Амфілохія на 4 і свт. Григорія на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий, кондак свт. Григорія, глас той самий, інший кондак свт. Григорія, глас 8-ий; сідальний свт. Амфілохія, глас той самий. «Слава» – сідальний свт. Григорія, глас 8-ий, «І нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свт. Амфілохія, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світиль-

ний свт. Амфілохія. «Слава» – світильний свт. Григорія; «І нині» – світильний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу чи-тець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (з приспівами своїми). «Слава і нині» – свята, глас 6-ий: «Нині зібрання вірних, зійшовшись...».

Після Трисвятого – тропар святителів, глас 4-ий: «Боже отців наших...». «Слава і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святителів. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 7-а (з ірмосом) і 8-а – 4, і свт. Амфілохія, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар святителів; кондак храму. «Слава» – кондак святителів, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар святителів; «Слава» – кондак святителів, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар святителів; «Слава» – кондак святителів, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

7 ГРУДНЯ, четвер

24 листопада

за старим стилем

Вмц. Меркурія (III). **Вмц. Катерини (305 – 313). Прп. Меркурія, посника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIV). Прп. Меркурія Чернігівського, ігум. Бригинського (1956).** Мц. Августи, мчч. Порфирія Стратилата і 200 воїнів (305 – 313). Прп. Мастридії. Мц. Філофеї (1060, Румун.).

1 Тим., 289 зач., VI, 17 – 21. Лк., 92 зач., XVIII, 31 – 34.

Вмц.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Служба вмц. Катерини та прп. Меркурія Чернігівського ігум. Бригинського (служба прп. Меркурія із Загальної Мінеї) поліелейна у поєднанні зі службою післясв'ята Введення.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихир на 8: свята, глас 1-ий – 2 (див. в сам день свята), вмц. Катерини, глас той самий – 3 і прп. Меркурія, глас 8-ий – 3. «Слава» – вмц. Катерини, глас 2-ий: «Радісно на свято богомудрої мучениці Катерини зберімося...», «І нині» – свята, глас 8-ий: «Після народження Твого, Богоневісто Владичице...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії великомучениці – 2 і неподобного – 1.

На літії стихир свята, глас 1-ий, стихир вмц. Катерини, глас той самий, глас 2-ий, глас 4-ий і стихир прп. Меркурія, глас 1-ий (1-ша зі стихир на стиховні). «Слава» – вмц. Катерини, глас 6-ий, «І нині» – свята, глас 5-ий.

На стиховні стихир свята, глас 1-ий. «Слава» – вмц. Катерини, глас 2-ий. «І нині» свята, глас 8-ий.

Після Трисвятого – тропар вмц. Катерини, глас 4-ий, «Слава» – тропар прп. Меркурія, глас 8-ий; «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (один раз), тропар вмц. Катерини, глас той самий (один раз). «Слава» – тропар прп. Меркурія, глас 8-ий; «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 12-а і 13-а. Малі ектенії.

Після 1-ої кафизми – сідальний вмц. Катерини, глас 8-ий: «Струмками твоєї крові, мученице Христова...». «Слава» – сідальний прп. Меркурія, глас 4-ий: «За покликком Господа твого...», «І нині» свята, глас 1-ий: «Вихваляйте, діви...».

Після 2-ої кафизми – сідальний вмц. Катерини, глас 4-ий: «Ту, що прийшла до Христа волею і прикрасила чеснотами серце...». «Слава» – сідальний прп. Меркурія, глас 5-ий: «Подвижника Господнього піснями вшануймо...», «І нині» свята, глас 1-ий: «Богородиця, будучи святою святих...».

Поліелей. Величання великомучениці: «Величаємо тебе, свята великомученице Катерино, / і шануємо чесні страждання твої, / їх же за Христа перетерпіла еси; і преподобного: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Меркурію, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співрозмовнику ангелів». Псалом вибраний: «Бог нам пристановище і сила, скоро допомога в біді, що надходить на нас» і «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після поліелей сідальний вмц. Катерини, глас 8-ий: «Воістину з небес, з уст Михаїла архангела прийнявши премудрість...», «Слава» прп. Меркурія, глас 1-ий: «Подолав ти спокуси пристрастей...», «І нині» свята, глас 4-ий: «Давиде, прийди раніше у храм Божий...» (див. в службі вмц. Катерини після 3-ої пісні канону). Степенні, антифон 1, глас 4-ий. Прокимен, глас 4-ий: «Дивний Бог у святих своїх, Бог Ізраїлів». Стих: «В церквах благословляйте Бога, Господа від джерел Ізраїлевих». Все, що дише... Євангеліє великомучениці від Матфея, зачало 104

(25, 1 – 13). Після 50-го псалма стихира вмц. Катерини, глас 2-ий: «Дівства твого краси зажадав Цар Слави Христос...».

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), вмц. Катерини на 4 і прп. Меркурія на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий, кондак та ікос прп. Меркурія, глас 2-ий; сідальний вмц. Катерини, глас 4-ий. «Слава» – сідальний прп. Меркурія, глас 1-ий, «І нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос вмц. Катерини, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний вмц. Катерини (двічі). «Слава» – світільний прп. Меркурія, «І нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихир на 6: свята, глас 2-ий – 2, вмц. Катерини, глас 2-ий – 2, і прп. Меркурія, глас 6-ий – 2. «Слава» – вмц. Катерини, глас 2-ий, «І нині» – свята, глас той самий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар вмц. Катерини, глас 4-ий. «Слава» – прп. Меркурія, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – на 1-му і 3-му: тропар свята. «Слава» – тропар вмц. Катерини. Кондаки: на 1-му кондак свята; на 3-му вмц. Катерини.

на 6-му і 9-му: тропар свята. «Слава» – тропар прп. Меркурія. Кондаки: на 6-му кондак свята; на 9-му прп. Меркурія.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 4-а (з ірмосом) і 5-а – 4, і вмц. Катерини пісня 6-а – 2 і прп. Меркурія, пісня 6-а – 2.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар свята, тропар вмц. Катерини, тропар прп. Меркурія; кондак храму, кондак прп. Меркурія. «Слава» – кондак вмц. Катерини, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар вмц. Катерини тропар прп. Меркурія; кондак прп. Меркурія. «Слава» – кондак вмц. Катерини, «І нині» – кондак свята.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар вмц. Катерини, тропар прп. Меркурія; кондак храму, кондак прп. Меркурія. «Слава» – кондак вмц. Катерини, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – вмц. Катерини і свята.

Апостол і Євангеліє – вмц. Катерини, прп. Меркурія під зачало і дня.

Задостойник свята.

8 ГРУДНЯ, п'ятниця

25 листопада

за старим стилем

Віддання свята Введення в храм Пресвятої Богородиці. Сщмчч. Климента, папи Римського (101), і Петра, архієп. Олександрійського (311). Прп. Петра, мовчальника (бл. 429).

2 Тим., 290 зач., I, 1 – 2, 8 – 18. Лк., 95 зач., XIX, 12 – 28.

Богородиці: Євр., 320 зач., IX, 1 – 7. Лк., 54 зач., X, 38 – 42; XI, 27 – 28.

Звершується славослівна служба віддання свята Введення (Входу) у храм Пресвятої Богородиці разом зі службою сщмчч. Климента і Петра (без святкового знака).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 1-ий – 3, і сщмч. Климента, глас 2-ий – 3. «Слава і нині» – свята, глас 8-ий: «Після Народження Твого...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий: «Боже отців наших...». «Слава і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святих, глас той самий: «Боже отців наших...», «І нині» – тропар свята, глас той самий.

Кафизми 14-а і 15-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята, глас 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), сщмч. Климента на 4 і сщмч. Петра на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – кондак святих, глас 4-ий; сідальний сщмч. Климента, глас той самий. «Слава» – сідальний сщмч. Петра, глас 8-ий, «І нині» – сідальний свята, глас 4-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 4-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята: «Величай, душе моя, приведену в храм Господній, і благословлену руками священика».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святих. «Слава і нині» – світільний свята.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 6: свята, глас 1-ий – 3, і сщмч. Петра, глас 5-ий – 3. «Слава» – сщмч. Петра, глас 4-ий, «І нині» – свята, глас 2-ий.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святих, глас 4-ий: «Боже отців наших...». «Слава і нині» – тропар свята, глас той самий.

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар святих. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, обох канонів пісня 9-а – 8 (1-го канону – з ірмосом).

Після входу – тропар свята, тропар святих. «Слава» – кондак святих, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня і свята Богородиці.

Задостойник свята.

9 грудня, субота

26 листопада за старим стилем

Прп. Аліпія, стовпника (640). **Свт. Інокентія, єп. Іркутського (1731).** Прп. Якова, пустельника (457).

Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Лк., 51 зач. (від половини), X, 19 – 21.

Служба прп Аліпія Стовпника не має святкового знаку, звершується разом із службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 1-ий на 6 (по двічі). «Слава і нині» – Богородичний Догматик, глас той самий: «Всесвітню славу...».

Входу нема. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-ий (мученичні з числа стихир на Господи взиваю зі звичайними приспіваними з Часослова). «Слава і нині» – Богородичний, глас той самий (на стиховні): «Воістину незбагненна дивна Твоя велич...».

Після Трисвятого: тропар преподобного, глас 1-ий. «Слава і нині» – Богородичний Воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл звістив Тобі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 1-ий (двічі). «Слава і нині» – Богородичний Воскресний, глас той самий: «Коли Гавриїл звістив Тобі...».

Кафизми 16-а та 17-а [1]. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. 50-й псалом.

Канони: в храмі Воскресіння Христового — канон воскресний чергового гласу (з минулої неділі) з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі, тропарі на 4: два воскресних тропаря, один Хрестовоскресний і один Богородичний), преподобного на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

В храмі Господському і Богородиці — канон храму з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), преподобного на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

В храмі святого — канон преподобного з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), храму на 4 і Октоїха (мученичний) на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 4-ий; «Слава і нині» – Богородичний Мінеї.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного. «Слава» — екзастиларій Октоїха, «І нині» — Богородичний Октоїха.

«Хвалить Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 1-й (мученичні з числа стихир на хвалітех, приспів звичайні з Часослова). «Слава і нині» — Богородичний Октоїха, глас той самий: «Радуйся за нас, Пресвята Богородице Діво...» (в стихирах на хвалітех).

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 1-ий. «Слава і нині» – Богородичний від менших, за гласом тропаря: «Того, Якого без матері на небесах...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 6.

Після входу – тропарі і кондаки:

В храмі Господському і Богородиці — тропар храму, тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар преподобного; кондак храму, кондак преподобного. «Слава» — «Зі святыми упокой...», «І нині» — «Як початки єства...».

В храмі святого — тропар дня: «Апостоли, мученики...», тропар преподобного; кондак преподобного. «Слава» — «Зі святыми упокой...», «І нині» — «Як початки єства...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

[1]. На 17-ій кафизмі ієрей звершує повне кадіння храму, як на «Господи, взиваю»; царські врата залишаються закритими (див. Типікон, гл. 12).

10 грудня, неділя

27 листопада
за старим стилем

27-ма неділя після П'ятдесятниці. Глас 2.

Вмч. Якова Персянина (421). Прп. Палладія (VI – VII). Прмчч. монахів 17 в Індії (IV). Прп. Романа (V). **Знайдена мощей блгв. кн. Новгородського Всеволода, у св. хрещенні Гавриїла, Псковського чудотворця (1192).**

Ікони Божої Матері «Знамення».

Ран. – Єв. 5-е, Лк., 113 зач., XXIV, 12 – 35.

Літ. – Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 71 зач., XIII, 10 – 17.

Звершується воскресна служба Октоїха.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 2-ий – 6, і великомученика, глас 2-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – великомученика, глас 5-ий, «І нині» – догматик, глас 2-ий: «Минула тінь закону...».

Вхід. Прокимен дня.

На літїі стихира храму і Богородичні стихири Павла Аморрейського, глас 2-ий (див. На «Господи, взиваю» у воскресній службі 2-го гласу в Октоїху на малій вечірні, без стихів). «Слава і нині» – його ж стихира, глас той самий: «О, превелика таємнице...».

На стиховні стихири воскресні, глас 2-ий. «Слава» – великомученика, глас 8-ий: «Нині з вірою зібравшись...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Нене-вісна Діво, що невимовно зачала Бога тілом...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар великомученика, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафізми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні [1].

Поліелей. «Ангельський собор...». Іпакої, степенні і прокимен – голосу. Євангеліє воскресне 5-е. «Воскресіння Христове бачивши...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Хрестовоскресний на 2, Богородиці на 2 і великомученика на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос великомученика, глас 2-ий; сідальний великомученика, глас 8-ий. «Слава і нині»

– Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 5-ий. «Слава» – світильний великомученика, «І нині» – Богородичний воскресного екзопостиларія.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири воскресні, глас 2-ий – 8. «Слава» – стихира євангельська 5-а, «І нині» – «Преблагословенна єси...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес із гробу...».

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар великомученика. Кондак тільки воскресний.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6 і великомученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар великомученика. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар великомученика; кондак воскресний. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар великомученика; кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак великомученика, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні.

Апостол і Євангеліє – воскресні.

[1]. Після першої кафізми на «Слава, і нині» – Богородичний воскресний 2-го гласу: «Все вище розуму...».

11 грудня, понеділок

28 листопада
за старим стилем

28-й тиждень після П'ятдесятниці.

Прмч. і спов. Стефана Нового (767). Мч. Іринарха і святих сімох жон (303). Мчч. Стефана, Василя, Григорія, іншого Григорія, Іоана та багатьох ін. (VIII).

2 Тим., 294 зач., II, 20 – 26. Лк., 97 зач., XIX, 37 – 44.

Служба преподобномученика Стефана не має святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3, преподобномученика, глас 6-ий – 3. «Слава» – преподобномученика, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава» – преподобномученика, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом слави, від менших: «Прийнявши глас Архангела Гавриїла...».

Після Трисвятого – тропар преподобномученика, глас 4-ий. «Слава» – інший тропар преподобномученика, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Красі дівства Твого і пресвітлій чистоті Твоїй, здивувавшись...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобномученика, глас 4-ий (двічі). «Слава» – інший тропар преподобномученика, глас 3-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Красі дівства Твого і пресвітлій чистоті Твоїй, здивувавшись...».

Кафізми 4-а, 5-а і 6-а. Малі ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси один раз), Октоїха 2-ий на 4 і преподобномученика, глас 6-ий на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак преподобномученика, глас 8-ий. Сідальний преподобномученика, глас 1-ий. «Слава» – інший сідальний преподобномученика, глас 1-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобномученика, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Екзопостиларій Октоїха. Світільний преподобномученика. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха, глас той самий.

Після Трисвятого – тропар преподобномученика, глас 4-ий. «Слава» – інший тропар преподобномученика, глас

3-ий, «І нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Кожен, хто де спасається...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобномученика.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі та кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар преподобномученика; кондак дня, кондак преподобномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар преподобномученика; кондак дня, кондак храму, кондак преподобномученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

12 грудня, вівторок

29 листопада за старим стилем

Мч. Парамона і з ним 370 мч. (250). Мч. Філумена (бл. 274). Прп. Акакія Синайського (VI). Прп. Нектарія Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII). Щмч. Авів, еп. Некреського (VI, Груз.).

2 Тим., 297 зач., III, 16 – IV, 4. Лк., 98 зач., XIX, 45 – 48.

Служба мученика Парамона без святкового знаку, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 2-ий – 3, мученика, глас 4-ий – 3. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї: «3 Отцем і Духом славословлений...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар мученика (загальний), глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи, Парамон...». «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро нині звернімося ми...».

НА РАННІЙ на «Алилуя» – тропар мученика (загальний), глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи, Парамон...» (двічі). «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «До Богородиці щиро нині звернімося ми...».

Кафизми 7-а, 8-а і 9-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), 2-ий на 4 і мученика на 6.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, глас 4-ий (двічі). «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий: «Після Бога під Твій, Богородице, Божественний покров...».

Після 6-ої пісні – мученичний Октоїха.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний мученика, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий; «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар мученика (загальний), глас 4-ий: «Мученик Твій, Господи, Парамон...». «Слава і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: ти єси купина...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Октоїха – 4 і мученика, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господньому і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мученика; кондак дня, кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мученика; кондак дня, кондак храму, кондак мученика. «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

13 грудня, середа

30 листопада за старим стилем

Апостола Андрія Першозваного (62). Свт. Фрументія, архієп. Індійського (Ефіопського, бл. 380).

Ран. – Мф., 9 зач., IV, 18 – 23.

Літ. – 2 Тим., 299 зач., IV, 9 – 22. Лк., 99 зач., XX, 1 – 8.

Ап.: 1 Кор., 131 зач., IV, 9 – 16. Ін., 4 зач., I, 35 – 51.

Звершується всенічна служба апостола Андрія Першозваного.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири апостола, глас 4-ий – 8 (перші дві стихири – тричі, третя стихира – двічі). «Слава» – апостола, глас той же: «Покинувши рибальство, ти, апостоле, ловиш людей палицею благовістя...», «І нині» – передсвята (Мінеї), глас той же: «Ісає, радій, Слово Боже прийми...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії апостола – 3.

Примітка: За традицією, новозавітні паремії читаються при відкритих царських вратах.

На літії стихира храму і стихири апостола, глас 1-ий і глас 8-ий. «Слава» – апостола, глас 8-ий: «Проповідника віри і слугу Слова, Андрія, прослаavimo ...», «І нині» – Богородичний, глас той самий: «Владичице, прийми молитви

рабів Твоїх і визволи нас від усякої неволі і печалі».

На стиховні стихири апостола, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – апостола, глас 3-ий: «Брата Петрового й ученика Христового...», «І нині» – Мінеї, глас той же: «Йосифе, скажи нам...».

Після Трисвятого – тропар апостола, глас 4-ий. «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар апостола, глас 4-ий (двічі). «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні апостола (по двічі).

Поліелей. Величання апостола: «Величаємо тебе, / апостоле Христів Андрію Першозванний / і шануємо страждання і труди твої, / що ними потрудився ти у благовісті Христовій» і вибраний псалом: «Від сходу сонця і до заходу хвальне ім'я Господнє». Сідальний апостола після поліелея, глас 5-ий (двічі). «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен апостола, глас 4-ий: «По всій землі розійшлося вішчування їх і в кінці вселенної слова їх»; стих: «Небеса повідають славу Божу, творіння ж рук Його сповіщає твердь». Євангеліє – апостола. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостола Андрія Першозванного...». Стихира апостола, глас 8-ий: «Проповідника віри...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і апостола (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаємо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – сідальний апостола, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний апостола, глас той самий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той самий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос апостола, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний апостола. «Слава» – інший світільний апостола, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири апостола, глас 1-ий – 4. «Слава» – апостола, глас 8-ий: «Проповідника віри...», «І нині» – Мінеї, глас той самий: «Стань, Вифлеєме, Божою митрополією...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар апостола, глас 4-ий. «Слава і нині» – Богородичний воскресний, глас той самий: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак апостола.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні апостола, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар апостола. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар апостола; кондак храму. «Слава» – кондак апостола, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – апостола.

Апостол і Євангеліє – дня і апостола.

14 ГРУДНЯ, четвер

1 грудня за старим стилем

Прор. Наума (VII ст. до Р. Хр.). Прав. Філарета Милостивого (792). Мч. Ананії Персянина.

Тит., 300 зач. (від половини), I, 5 – II, 1. Лк., 100 зач., XX, 9 – 18.

Прав.: Кол., 258 зач., III, 12 – 16. Лк., 26 зач., VI, 31 – 36.

Подано зразок звершення славослівної служби прав. Філарета Милостивого в поєднанні зі службою прор. Наума (без святкового знака) і службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 12 (яка не була прочитана на утрєні середі).

На «Господи, взиваю» стихири на 6: прав. Філарета, глас 4-ий – 3, і пророка глас 3-ий – 3. «Слава» – прав. Філарета, глас 2-ий «І нині» – догматик за гласом «Слави».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири прав. Філарета (зі своїми приспіваними). «Слава» – прав. Філарета, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Архангела Гавриїла ...».

Після Трисвятого – тропар прав. Філарета. «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар прав. Філарета (двічі). «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Все вище розуму ...».

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а.

Примітка. При славослівній службі (зі співом Октоїха) читання третьої рядовий кафизми на ранній не відмінюється. Після 1-ої і 2-ої кафизми – малі ектенії і сідальні прав. Філарета (по двічі); після 3-ої кафизми – малої ектенії немає, сідальні Октоїха.

Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом, без мученичних, на 4 (ірмоси раз), прав. Філарета на 6 і пророка на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...» (див. Типікон, 23 вересня, 1-е «див»).

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – кондак пророка, глас 4-ий; сідальний прав. Філарета. «Слава» – сідальний пророка, глас 5-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос прав. Філарета.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний прав. Філарета. «Слава» – інший світільний прав. Філарета, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири прав. Філарета – 4. «Слава» – прав. Філарета, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар прав. Філарета. «Слава» – тропар пророка, глас 2-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Все вище розуму ...».

НА ЧАСАХ – тропар прав. Філарета. «Слава» – тропар пророка. Кондаки пророка і прав. Філарета читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні прав. Філарета, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар пр. Філарета, тропар пророка, кондак храму, кондак прав. Філарета. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – кондак храму.

У храмі Богородиці – тропар храму, тропар пр. Філарета, тропар пророка, кондак храму, кондак прав. Філарета. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар пр. Філарета, тропар пророка, кондак прав. Філарета. «Слава» – кондак пророка, «І нині» – «Заступнице християн».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і прав. Філарета.

Апостол і Євангеліє – дня і прав. Філарета.

15 грудня, п'ятниця

2 грудня
за старим стилем

Прор. Авакума (VII ст. до Р. Хр.). Прпп. Афанасія, затворника Києво-Печерського, в Близьких печерах (бл. 1176), та іншого Афанасія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Мц. Миропаї (бл. 251). Прпп. Іоана, Іраклемона, Андрія та Феофіла (IV). Прп. Ісе (Іесея), еп. Цилканського (VI, Груз.). Свт. Стефана Уроша, царя Сербського (1367).

Ікони Божої Матері «Герондиса».

Тит., 301 зач., I, 15 – II, 10. Лк., 101 зач., XX, 19 – 26.

Подано зразок звершення поліелейної служби прпп. Афанасія, затворника та іншого Афанасія, затворника Києво-Печерських.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобних, глас 2-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Хто достойно вшанує вас, отці богоносні...», «І нині» – догматик, глас той же.

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобних, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобних, глас 2-ий: «Отці священні бачачи ліствицю...», «І нині» – Богородичний, глас той же.

Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 3-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний воскресний, глас той же.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобних, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний воскресний, глас той же.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні преподобних (по двічі).

Поліелей. Величання преподобних і вибраний псалом. Сідальний преподобних після поліелея, глас 8-ий: «За голосом Господа свого пішовши...» (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Як єдину в жонах Благословенну...». Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен преподобних, глас 4-ий: «Чесна перед Господом ...». Євангеліє преподобного. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобних отців наших Афанасія, затворника та іншого Афанасія, затворника...». Стихира преподобних, глас 6-ий: «Засяяла сьогодні світліше від сонця».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобних на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Відкрию уста мої ...».

Після 3-ої пісні – сідальний преподобних, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобних, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобних (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири преподобних, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – преподобних, глас 6-ий: «Зберіться сьогодні, безліч христолубивих людей...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Висоту обоження...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобних, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Все вище розуму...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобних.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобних, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобних. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар преподобних; кондак храму. «Слава» – кондак преподобних, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобних

Апостол і Євангеліє – дня і преподобних.

16 грудня, субота

3 грудня
за старим стилем

Прор. Софонії (635 – 605 до Р. Хр.). Прп. Феодула Царгородського (бл. 440). Прп. Іоана Мовчальника, колишнього еп. Колонійського (558). Щмч. Феодора, архієп. Олександрійського (606).

Еф., 218 зач., I, 16 – 23. Лк., 67 зач., XII, 32 – 40.

Служба прор. Софонії не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири пророка, глас 4-й – 6 (кожна стихира по двічі). «Слава, і нині» – догматик, глас 2-й.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же: «Спаси від бід...».

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар пророка, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний за гласом тропаря.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 або храму на 6, пророка на 4 і Октоїха на 4. (а в храмі Воскресіння Христового канон недільного гласу, який відходить).

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний пророка, глас 6-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак пророка, глас 4-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

За 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар пророка, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак пророка.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар дня, тропар пророка; кондак храму, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар

пророка; кондак храму, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня.

У храмі святого – тропар дня, тропар пророка; кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

17 грудня, неділя

4 грудня
за старим стилем

28-ма неділя після П'ятдесятниці. Глас 3.

Вмц. Варвари і мц. Юліанії (бл. 306). Прп. Іоана Дамаскина (бл. 780). Прп. Іоана, еп. Полівотського (VIII).

Ран. – Єв. 6-е, Лк., 114 зач., XXIV, 36–53.

Літ. – Кол., 250 зач., I, 12 – 18. Лк., 85 зач., XVII, 12 – 19 (29-ої неділі).

Вмц.: Гал., 208 зач., III, 23 – 29. Мк., 21 зач., V, 24 – 34.

На **ранній** величання «Величаємо тебе, свята великомученице Варваро, і шануємо чесні страждання твої, що за Христа перетерпіла ти».

Воскресна служба Октоїха звершується в поєднанні з поліелейною службою святої влмц. Варвари.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 3-ий – 4, і великомучениці, глас 2-ий – 6 (кожна стихира – двічі). «Слава» – великомучениці, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас 3-ий.

Вхід. Прокимен дня. Паремії великомучениці – 3.

На літії стихира храму і стихири великомучениці, глас 1-ий і глас 2-ий. «Слава» – великомучениці, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Творець і Ізбавитель ...».

На стиховні стихири воскресні, глас 3-ий. «Слава» – великомучениці, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 3-ий (двічі). «Слава» – тропар великомучениці, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний за гласом «Слави»: «Ти, що нас ради ...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. Величання великомучениці і вибраний псалом. «Ангельський собор ...». Іпакої гласу. Сідальний великомучениці після 1-ої кафизми, глас 4-ий; сідальний великомучениці після 2-ої кафизми, глас той же. «Слава» – сідальний великомучениці після поліелея, глас 6-ий: «Благодать чудес...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенні і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 6-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Богородиці (Октоїха) на 2 і великомучениці (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – кондак та ікос великомучениці, глас 4-ий; сідальний великомучениці, глас 3-ий(двічі). «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос воскресні, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 6-ий. «Слава» – світильний великомучениці, «І нині» – Богородичний воскресного екзопостиларія.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири на 8: воскресні, глас 3-ий – 4, і великомучениці, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 6-ий – 4 (зі «Славою» і приспіваними своїми; приспіву див. На стиховні вечірні). «Слава» – євангельська стихира 6-а, «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар великомучениці. Кондаки великомучениці і воскресний читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, і великомучениці, пісня 3-тя – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар воскресний, тропар святого, тропар великомучениці, кондак воскресний. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак воскресний.

У храмі Богородиці – тропар воскресний, тропар храму, тропар великомучениці; кондак воскресний. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар воскресний, тропар храму, тропар великомучениці, кондак воскресний, кондак храму. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – «Заступнице християн...»

Прокимен, алилуарій і причасний – воскресні і великомучениці.

Апостол і Євангеліє – дня і великомучениці.

18 грудня, понеділок

5 грудня
за старим стилем

29-й тиждень після П'ятдесятниці.

Прп. Сави Освяченого (532). Мч. Анастасія. Прпп. Киріона, ченця, та сина його Захарії, єгиптян (IV).

Ран. – Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Літ. – Євр., 308 зач., III, 5 – 11, 17 – 19. Лк., 102 зач., XX, 27 – 44.

Прп.: Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Подаємо порядок звершення поліелейної служби преподобного Сави Освяченого.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири преподобного, глас 5-ий

– 8 (перші дві стихири – тричі, третя – двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий, «І нині» – догматик, глас той же.

Вхід. Прокимен дня. Паремії преподобного – 3.

На стиховні стихири преподобного, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – преподобного, глас 8-ий, «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі) і Богородице Діво (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Ти, що нас ради ...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі екстенії. Сідальні преподобного (по двічі).

Поліелей. Величання преподобного і вибраний псалом. Сідальний преподобного після поліелею, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – преподобного. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами преподобного ...». Стихира преподобного, глас 6-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і преподобного на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія 2-го різдвяного канону.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава» – інший сідальний преподобного, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос преподобного, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний преподобного (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири преподобного, глас 1-ий – 4 (перша стихира двічі). «Слава» – преподобного, глас 6-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Богородице, Ти еси виноградна лоза ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Ти, що нас ради ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні преподобного, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар преподобного «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

19 грудня, вівторок

6 грудня
за старим стилем

Святителя Миколая, архієпископа Мир Лікійських, чудотворця (бл. 345).

Ран. – Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Літ. – Свт.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Звершується всенічна служба свт. Миколая.

НА ВЕЛИКІЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 2-ий – 8 (стихира «Якими хвальними вінками...» – двічі). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Святителів прикрасу ...», «І нині» – Мінеї (передсвята), глас той же: «Вертепе, прикраса ...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На літії стихири храму і стихири святителя, глас 2-ий, глас 4-ий і глас 8-ий. «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Благий і вірний рабе...», «І нині» – Мінеї, глас той же: «Сионе, торжествуй...».

На стиховні стихири святителя, глас 5-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – святителя, глас 6-ий: «Людино Божа...», «І нині» – Мінеї, глас той же: «Неневісна Діво...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-й (двічі), і «Богородице Діво ...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від віку утаємнене...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Сідальні святителя.

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, святителю отче Миколаю/ і шануємо святу пам'ять твою, бо ти молиш за нас// Христа Бога нашого» і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелея, глас 5-ий. «Слава» – інший сідальний святителя після поліелея, глас 4-ий, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 4-ий: «Чесна перед Господом смерть преподобних Його»; стих: «Що віддам Господу за все, що Він воздав мені?». Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Миколая...». Стихира святителя, глас 6-ий: «Наслідниче Божий ...».

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 8-ий. «Слава» – інший сідальний святителя, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя. «Слава» – інший світільний святителя, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми

На хвалітних стихири святителя, глас 1-ий – 6. «Слава» – святителя, глас 5-ий; «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – святителя.

20 грудня, середа

7 грудня
за старим стилем

Свт. Амвросія, єп. Медіоланського (397). **Прп. Іоана, посника Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII)**. Мч. Афінодора (бл. 304). Прп. Павла Послушного.

Євр., 310 зач., IV, 1 – 13. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19 (за вівторок).

Євр., 312 зач., V, 11 – VI, 8. Лк., 104 зач., XXI, 5 – 7, 10 – 11, 20 – 24 (за середу).

Служба свт. Амвросія не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 3-ий – 3, і святителя, глас 1-ий – 3. «Слава, і нині» – Христовогородичний Мінеї, глас той же.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Христовогородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Христовогородичний за гласом тропаря, від менших: «Діво Пренепорочна...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – Христовогородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ек텐ій немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і святителя на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Христовогородичний Мінеї, глас той же.

За 6-й пісні – кондак святителя, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Христовогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Христовогородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Христовогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо, Богородице, взиваючи: Ти еси купина...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня, тропар святителя; кондак святителя. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар святителя; кондах дня, кондак святителя. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар святителя; кондак дня, кондак храму, кондак святителя. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

21 грудня, четвер

8 грудня
за старим стилем

Прп. Патапія (VII). Апп. від 70-х: Сосфена, Аполлоса, Кифи, Тихика, Єпафродита, Кесарія та Онисифора (I). Мчч. 62 ієреїв та 300 мирян, що в Африці від аріан постраждали (477). Мц. Анфіси в Римі (V).

Євр., 315 зач., VII, 1 – 6. Лк., 107 зач., XXI, 28 – 33.

Служба прп. Патапія не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 3-ий – 3, і преподобного, глас 1-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар преподобного, глас 8-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ек텐ій немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак преподобного, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-й пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар преподобного, глас 8-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар преподобного; кондак дня, інший кондак дня, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар преподобного; кондак дня, кондак храму, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

22 грудня, п'ятниця

9 грудня
за старим стилем

Зачаття прав. Анною Пресвятої Богородиці. Пророчиці Анни, матері прор. Самуїла (1100 до Р. Хр.). Свт. Софронія, архієп. Кіпрського (VI). Прп. Стефана Новосіятеля (912).

Ікони Божої Матері «Несподівана радість».

Євр., 317 зач., VII, 18 – 25. Лк., 108 зач., XXI, 37 – XXII, 8.

Прав. Анни: Гал., 210 зач. (від половини), IV, 22 – 31. Лк., 36 зач., VIII, 16 – 21.

Звершується славослівна служба Зачаття Пресвятої Богородиці.

Примітка. Якщо напередодні звершувалася алилуйна служба, то 9-тий час не читається, а служба починається з вечірні (з «Царю Небесний ...» і загального початку).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири Зачаття, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – Зачаття, глас 2-ий: «Незбагненне для ангелів і велике для людей...».

Вхід немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Зачаття, глас 5-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – Зачаття, глас 2-ий: «Нині із кореня Давидового Царська порфира починається...».

Після Трисвятого – тропар Зачаття, глас 4-ий (один раз);

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар Зачаття, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні Зачаття (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: прав. Анни: 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і 2-ий на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – сідальний Зачаття, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – інший сідальний, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос Зачаття, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний Зачаття. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири Зачаття, глас 1-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава, і нині» – Зачаття, глас 8-ий: «Прийдіть, радісно днесь ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар Зачаття, глас 4-ий (один раз; цей тропар співається без Богородичного, див. Типікон, 9 грудня).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак Зачаття.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні Зачаття, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар храму, тропар Зачаття. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Зачаття.

У храмі Богородиці – тропар Зачаття. «Слава, і нині» – кондак Зачаття.

У храмі святого – тропар Зачаття, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак Зачаття.

Прокимен, алилуарій і причасний – прав. Анни.

Апостол і Євангеліє – дня і прав. Анни.

23 грудня, субота

10 грудня
за старим стилем

Мчч. Мини, Єрмогена та Євграфа (бл. 313). Свт. Іоасафа, єп. Білгородського (1754). Мч. Гемела Пафлагонянина (бл. 361). Прп. Фоми (X). Блж. Іоана (1503) та батьків його, блж. Стефана (1446) і блж. Ангеліни, правителів Сербських.

Свт.: Євр., 318 зач., VII, 26 – VIII, 2. Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Еф., 220 зач. (від половини), II, 11 – 13. Лк., 72 зач., XIII, 18 – 29

Звершується поліелейна служба свт. Іоасафа Білгородського.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-ий антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 8-ий і глас 5-ий – 8 (перші дві стихири – двічі). «Слава» – святителя, глас 2-ий: «Якими похвальними ...», «І нині» – догматик, глас 3-й.

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, глас 7-ий. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

На повечір'ї співається служба прп. Даниїла Стовпника.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 3-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

Кафизми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі).

Поліелей. Величання святителя: «Величаємо тебе, святителю отче Іоасафе, / і шануємо святу пам'ять твою, / бо ти молиш за нас, // Христа Бога нашого» і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелея, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен і Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитва»

ми святителя Іоасафа ...». Стихира святителя, глас 6-ий.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – сідальний святителя, глас 6-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос святителя, глас 8-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний святителя (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири святителя, глас 4-ий – 4 (перша стихира – двічі). «Слава» – святителя, глас 8-ий: «О, преславне чудо! ..», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Владичице, прийми молитви рабів Твоїх ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 3-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Тебе, оспівуємо, Богородице Діво...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кон-

дак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алуарій і причасний – святителя і дня.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

24 ГРУДНЯ, неділя

11 грудня
за старим стилем

29-та неділя після П'ятдесятниці, святих праотців. Глас 4.

Прп. Даниїла стовпника (489 – 490). **Прп. Никона Сухого, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (XII).** Мч. Миракса (VII). Мчч. Акепсія та Аїфала. Прп. Луки стовпника (бл. 970 – 980). **Прп. Кукші Одеського (1964).**

Ран. – Єв. 7-е, Ін., 63 зач., XX, 1 – 10.

Літ. – Кол., 257 зач., III, 4 – 11 (29-ої неділі). Лк., 76 зач., XIV, 16 – 24 (28-ої неділі).

Служба святих праотців (див. в Мінеї Святковій част I) звершується разом із воскресною службою Октоїха.

Примітка. Якщо припадає Різдво Христове в суботу, то Неділя святих праотців буває 11 грудня а Неділя святих отців (вона ж перед Різдвом Христовим) 18 грудня (див. Типікон, 11 грудня).

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні, глас 4-ий – 6, праотців, глас 8-ий – 4. «Слава» – праотців, глас 6-ий: «Прославлено нині, вірні, отців, що жили до Закону...», «І нині» – догматик, глас 4-ий.

Вхід. Прокимен дня.

На літії стихири храму. «Слава» – праотців, глас 1-ий, «І нині» Богородичний воскресний, глас той же: «Ось сповнилося пророцтво Ісаї ...».

На стиховні стихири воскресні, глас 4-ий. «Слава» – праотців, глас 3-ий «Праотців собор ...», «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же.

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі) і тропар праотців, глас 2-ий (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар воскресний, глас 2-ий (двічі). «Слава» – тропар святителя, глас 1-ий, «І нині» – тропар праотців, глас 2-ий.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні воскресні.

Поліелей. «Ангельський собор ...». Іпакої гласу. Сідальний праотців, глас 8-ий: «Авраама, Ісаака та Якова...» (двічі) «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенний і прокимен – гласу. Євангеліє воскресне 7-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира воскресна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: воскресний з ірмосом на 4 (ірмоси раз), отроків (див. в Мінеї, в службі праотців) на 4 і праотців на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – іпакої праотців, глас 2-ий (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос праотців, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзопостиларій воскресний 7-ий. «Слава» – світильний праотців, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири на 8: воскресні, глас 4-ий – 4, і праотців, глас 2-ий – 4 (з приспіваними: «Благословенний Ти, Господи Боже отців наших, і хвальне і прославлене ім'я Твоє повіки», «Ти праведний у всьому, що створив єси нам. Будучи вкинутим у рів, пророк Даниїл пожив зі звірами, які не доторкнулися до нього»; перша стихири – двічі). «Слава» – праотців, глас 7-ий, «І нині» – «Преблагословенна єси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар воскресний: «Воскрес Ісус ...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – євангельська стихири 7-а.

НА ЧАСАХ – тропар воскресний. «Слава» – тропар праотців. Кондак тільки праотців

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, і праотців, пісня 3-я – 4.

Після входу – тропар воскресний, тропар праотців; «Слава і нині» – кондак праотців.

Прокимен і алуарій – праотців.

Апостол і Євангеліє – Неділі праотців.

25 ГРУДНЯ, понеділок

12 грудня
за старим стилем

30-й тиждень після П'ятдесятниці.

Свт. Спиридона, єп. Тримифунтського, чудотворця (бл. 348). Сщмч. Олександра, єп. Єрусалимського (251). Мч. Розумника (Синезія, 270 – 275).

Ран. – Ін., 36 зач., X, 9 – 16.

Євр., 319 зач., VIII, 7 – 13. Мк., 33 зач., VIII, 11 – 21.

Свт.: Євр., 335 зач., XIII, 17 – 21. Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Приводимо зразок звершення поліелейної служби свт. Спиридона, єпископа Тримифунтського, чудотворця

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири святителя, глас 5-й – 6 (кожна стихири двічі). «Слава» – святителя, глас 1-й: «Першого собору явився ти поборником...». «Слава, і нині» – догматик, глас той же: «Всесвітню славу...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії святителя – 3.

На стиховні стихири святителя, глас 8-й (з приспіваними своїми, із загальної служби святителю одному). «Слава» – святителя, глас 2-й: «Божественний Дух...» (з Мінеї мі-

сячної), «І нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Ось сповнилося пророцтво Ісаї...».

Після Трисвятого – тропар святителя, глас 1-й: «Першого собору явився ти поборником...». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святителя, глас 1-й: «Першого собору явився ти поборником...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні святителя (по двічі, із загальної служби святителю одному).

Поліелей. Величання святителя і вибраний псалом. Сідальний святителя після поліелея, глас 8-й: «Подолавши пристрасті...» (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Оспівуємо небесні двері...» (із загальної служби святителю одному). Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен святителя, глас 1-й: «Уста мої промовлятимуть премудрість, і повчання серця мого – розум». Стих: «Слухайте це всі народи, почуйте всі, хто живе по вселенній». Євангеліє – святителя. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святителя Спиридона...». Стихира святителя, глас 6-й: «Насліднику Божий...» (із загальної служби святителю одному).

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і святителя на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Відкрию уста мої...».

Після 3-ї пісні – сідальний святителя, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ї пісні – кондак та ікос святителя, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний святителя (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири святителя, глас 8-й – 4 (перша стихири – двічі), «Слава» – святителя, глас 6-й: «Преподобний і преблаженний святителю...», «І нині» – Богородичний, глас той же: «Богом ми визнаємо...» (із загальної служби святителю одному).

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святителя, глас 1-й: «Першого собору явився ти поборником...». «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Коли Гавриїл...».

НА ЧАСАХ – тропар та кондак святителя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні святителя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар святителя. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар святителя; кондак храму. «Слава» – кондак святителя, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – святителя.

Апостол і Євангеліє – дня і святителя.

26 грудня, вівторок

13 грудня за старим стилем

Мчч. Євстратія, Авксентія, Євгенія, Мардарія та Ореста (284 – 305). Мц. Лукії (304). Прп. Аркадія Новоторзького (XI). Прп. Мардарія, затворника Києво-Печерського, в Дальніх печерах (XIII). Прп. Арсенія (VIII – X). Свт. Досифея, митр. Молдавського (1693) (Румун.).

Євр., 321 зач., IX, 8 – 10, 15 – 23. Мк., 34 зач., VIII, 22 – 26.

Мчч.: Еф., 233 зач., VI, 10 – 17. Лк., 106 зач., XXI, 12 – 19.

Звершується поліелейна служба мучеників.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – 1-й антифон.

На «Господи, взиваю» стихири мучеників, глас 4-й – 6. «Слава» – мучеників, глас 6-й, «І нині» – догматик, глас той же: «Хто Тебе не ублажить...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії мучеників – 3.

На стиховні стихири мучеників, глас 5-й (зі своїми приспівами). «Слава» – мучеників, глас той же: «Люті мучителів не забоялися...», «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Величаємо Тебе, Богородице Діво, і славимо Тебе...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від віку утаємнене...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників, глас 4-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас 3-й: «Тебе, оспівуємо, Богородице Діво...».

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні мучеників (по двічі).

Поліелей. Величання мучеників і вибраний псалом. Сідальний мучеників після поліелея, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же. Степенна – 1-й антифон 4-го гласу. Прокимен мучеників, глас 4-й: «Взивали праведні...». Євангеліє – мучеників. Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами святих мучеників...». Стихира мучеників, глас 1-й.

Канони: Богородиці з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі) і мучеників (два канони) на 8.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія «Христос народжується...».

Після 3-ої пісні – інший кондак мучеників, глас 2-й; сідальний мучеників, глас 8-й (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний мучеників (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири мучеників, глас 3-й і глас 4-й – 4. «Слава» – мучеників, глас 4-й, «І нині» – Богородичний, глас той же.

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний воскресний, глас той же: «Від віку утаємнене...».

НА ЧАСАХ – тропар мучеників. Кондаки мучеників читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні мучеників, 1-го канону пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і 2-го канону пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар мучеників; кондак мучеників. «Слава» – інший кондак мучеників, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар храму, тропар мучеників; кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – інший кондак мучеників, «І нині» – «Заступнице християн...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

27 грудня, середа

14 грудня
за старим стилем

Мчч. Фірса, Левкія і Калиника (249 – 251). Мчч. Филимона, Аполлонія, Аріана і Феотиха (286 – 287).

Євр., 323 зач., X, 1 – 18. Мк., 36 зач., VIII, 30 – 34.

Служба мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 4-й – 3, і мучеників, глас 4-й – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар мучеників (загальний), глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мучеників (загальний), глас 4-й: «Мученики Твої ...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафизми 10-а, 11-а і 12-а. Малих ектений немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-й на 4, і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої та 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мучеників, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак мучеників, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар мучеників (загальний), глас 4-й. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мучеників.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня, тропар мучеників; кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня.

У храмі Богородиці – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників, кондак дня, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мучеників; кондак дня, кондак храму, кондак мучеників. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

28 грудня, четвер

15 грудня
за старим стилем

Сщмч. Єлевферія, матері його мц. Анфії та мч. Корива, епарха (II). Прп. Павла Латрійського (955). **Свт. Стефана, спов., архієп. Суразького (VIII). Собор Кримських святих.** Мч. Єлевферія (305 – 311). Прп. Парда, самітника (VI).

Євр., 326 зач., X, 35 – XI, 7. Мк., 39 зач., IX, 10 – 16.

Служба сщмч. Єлевферія і прп. Павла Латрійського не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири Мінеї на 6: священномученика, глас 4-й – 3, і преподобного, глас 2-й – 3. «Слава, і нині» – Богородичний Мінеї, глас той же: «Єдина Невмістимого Бога...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-й. «Слава» – тропар преподобного, глас той же, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отчеє».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар священномученика, глас 4-й (двічі). «Слава» – тропар святого, глас той же, «І нині» – Богородичний за гласом «Слави», від менших: «Слово Отчеє».

Кафизми 13-а, 14-а і 15-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмоси раз), священномученика на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (преподобного).

Після 3-ої пісні – кондак преподобного, глас 8-й; сідальний священномученика, глас 1-й. «Слава» – сідальний преподобного, глас 8-й, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос священномученика, глас 2-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзопостиларій Октоїха. «Слава» – світільний святого, «І нині» – Богородичний Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-й. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас той же.

Після Трисвятого – тропар священномученика, глас 4-й. «Слава» – тропар святого, глас той же, «І нині» – Хрестобогородичний за гласом «Слави», від менших: «Вища за все творіння...».

НА ЧАСАХ – тропар священномученика. «Слава» – тропар святого. Кондаки преподобного і священномученика читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, інший тропар дня, тропар священномученика, тропар преподобного; кондак дня, інший кондак дня, кондак священномученика, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, інший тропар дня, тропар храму, тропар священномученика, тропар святого; кондак дня, інший кондак дня, кондак храму, кондак священномученика, кондак преподобного. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

Примітка. Якщо храм апостолів або свт. Миколая, то

в четвер тропар і кондак храму не співають, оскільки вони замінюються денними.

29 грудня, п'ятниця

16 грудня
за старим стилем

Прор. Аггея (500 до Р. Хр.). Мч. Марина (III). Блж. цариці Феофанії (893 – 894).

Євр., 327 зач., XI, 8, 11 – 16. Мк., 41 зач., IX, 33 – 41.

Служба прор. Аггея не має святкового знака, звершується разом зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 4-ий – 3, і пророка, глас 8-ий – 3. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же: «Дівиця не оскернена...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестоогородичний Октоїха, глас той же: «Не ридай за Мною Мати...».

Після Трисвятого – тропар пророка (загальний), глас 2-ий: «Пророка Твого ...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Препрославлена, Богородице Діво...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар пророка (загальний), глас 2-ий: «Пророка Твого ...» (двічі). «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших.

Кафізми 19-а і 20-а. Малих ектеній немає. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Октоїха 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси раз), 2-ий на 4, і пророка на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний пророка, глас 3-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак пророка (загальний), глас 4-ий: «Просвітлене Духом ...».

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Екзапостиларій Октоїха. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Хрестобогородичний Октоїха, глас той же: «На Хресті Тебе...».

Після Трисвятого – тропар пророка (загальний), глас 2-ий: «Пророка Твого ...». «Слава, і нині» – Хрестобогородичний за гласом тропаря, від менших: «Тебе величаємо Богородице...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак пророка.

НА ЛІТУРГІЇ повсякденні антифони.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар пророка; кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак дня: «Вознісся на Хрест ...».

У храмі Богородиці – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар пророка; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня: «Спаси, Господи ...», тропар храму, тропар святих; кондак дня: «Вознісся на Хрест ...», кондак храму, кондак пророка. «Слава» – «Зі святыми упокой ...», «І нині» – «Заступнице християн ...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

30 грудня, субота

17 грудня
за старим стилем

Прор. Даниїла та трьох отроків: Ананії, Азарії та Мисаїла (600 до Р. Хр.). Прп. Даниїла, спов., у схимі Стефана (X).

Суботи перед Різдва Христовим: Гал., 205 зач., III, 8 – 12. Лк., 72 зач., XIII, 18 – 29.

Ряд. (під зачало): Еф., 228 зач., V, 1 – 8. Лк., 74 зач., XIV, 1 – 11.

Свв.: Євр., 330 зач., XI, 33 – XII, 2. Лк., 62 зач., XI, 47 – XII, 1.

Служба прор. Даниїла і святих отроків шестерична, звершується разом зі службою Октоїха.

Примітка. Якщо напередодні звершувалася алилуїна служба, то 9-ий час не читається, а служба починається з вечірні (з «Царю Небесний ...» і загального початку).

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: пророка, глас 4-ий – 3, і отроків, глас той же – 3. «Слава» – пророка, глас 2-ий: «Духовно нас, вірні ...», «І нині» – догматик, глас 4-ий же: «Тебе ради...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» – пророка, глас 6-ий: «Даниїл, муж бажань ...».

Після Трисвятого – тропар святих, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний недіцільний, глас 4-ий: «Тебе від віку...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар святих, глас 2-ий (двічі). «Слава, і нині» – Богородичний за гласом той же: «Все вище всякого розуму...».

Кафізми 16-а та 17-а. Малі ектенії. Сідальні Октоїха. Псалом 50-ий.

Канони: Пророка з ірмос на 6 (ірмоси раз), отроків на 4 і Октоїха (мучеників) на 4.

Біблійні пісні «Господеві співаймо ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Октоїха (мучеників).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос пророка, глас 3-ий; сідальний пророка, глас 8-ий. «Слава» – сідальний отроків, глас той же, «І нині» – Богородичний Мінеї, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос отроків, глас 6-ий.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні співається «Достойно є». Світільний пророка. «Слава» – Екзапостиларій Октоїха, «І нині» – Мінеї.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 4-ий. «Слава, і нині» –

святих, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар святих, глас 2-ий. «Слава, і нині» – Богородичний за гласом тропаря, від менших: «Мати Свята ...».

НА ЧАСАХ – тропар святих. Кондаки пророка і отроків читаються поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні пророка, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і отроків, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар святих; кондак храму, кондак отроків, кондак пророка. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Як початку природи...».

У храмі святого – тропар дня, тропар святих; кондак отроків, кондак пророка. «Слава» – «Зі святими упокой ...», «І нині» – «Як початку природи...».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня і святих.

Апостол і Євангеліє – суботи перед Різдвом Христовим, дня (під зачало) і святих.

31 грудня, неділя

18 грудня за старим стилем

Неділя 30-та після П'ятдесятниці, перед Різдвом Христовим, святих отців. Глас 5.

Мчч. Севастіана та воїнів його: Никострата скарбника, дружини його Зої, Касторія, Транквилліна, пресвітера, та синів його Маркеліна та Марка, дияконів, Клавдія, начальника над тюрмами, сина його Симфоріана, брата його Вікторина, Тивуртія і Кастула (бл. 287). Свт. Модеста, архієп. Єрусалимського (633 – 634). Прп. Флора, еп. Амійського (VII). Прп. Михаїла, сповідника (бл. 845).

Ран. – Єв. 8-е, Ін., 64 зач., XX, 11 – 18.

Літ. – неділі перед Різдвом Христовим: Євр., 328 зач., XI, 9 – 10, 17 – 23, 32 – 40. Мф., 1 зач., I, 1 – 25.

Недільна служба Октоїха звершується разом зі службою святих отців. Порядок з'єднання вказаний в Типіконі і в Мінеї за 18 грудня.

Рядова служба мч. Севастіану може бути перенесена на повечір'я у п'ятницю.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ «Блажен муж» – кафизма вся.

На «Господи, взиваю» стихири на 10: воскресні (Октоїха), глас 5-ий – 6, отців, глас 6-ий – 4, «Слава» – отців, глас 6-ий: «Даниїл, богомудрий муж...», «І нині» – Догматик глас 5-ий: «У Червоному морі...».

Вхід. Прокимен дня. Паремії отців – 3.

На літії стихири храму і стихири отців, глас 4-ий. «Слава» – отців, глас 3-ий: «Прийдіть, шанувальники свята...», «І нині» – Богородичний недільний, глас той же: «Без сімені від Божественного Духа...».

На стиховні стихири недільні (Октоїха), глас 5-ий. «Слава» – отців, глас 2-ий: «Радуйтеся, чесні пророки...», «І нині» – Богородичний недільний, глас той же: «О, чуда нового ...».

Після Трисвятого – «Богородице Діво ...» (двічі), тропар отців, глас 2-ий «Великої віри...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар недільний, глас 5-ий (двічі). «Слава» – тропар отців, глас 2-ий «Великої віри...», «І нині» – Богородичний неділі, глас той же: «Вище розуму...».

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні недільні (Октоїха).

Поліелей. «Ангельський собор ...». Іпакої гласу (Октоїха). Сідальний отців після поліелею, глас 8 -ий: «Авраама, Ісаака...». «Слава і нині...» – Богородичний Мінеї: «Подячну похвалу...». Степенні і прокимен – гласу (Октоїха). Євангеліє недільне 8-е. «Воскресіння Христове бачивши ...». Після 50-го псалма: «Слава» – «Молитвами апостолів ...». Стихира недільна, глас 6-ий: «Воскрес Ісус із гробу ...».

Канони: неділі (Октоїха) з ірмосом на 4 (ірмоси раз), Хрес-товоскресний на 2, Богородиці Октоїха на 2 і отців на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні іпакої отців, глас 8-й (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос отців, глас 6-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні – «Свят Господь Бог наш». Екзапостилярій недільний 8-ий. «Слава» – світільний отців, «І нині» – світільний Мінеї: «Агниця нескверна...».

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири на 8: недільні (Октоїха), глас 5-ий – 2, отців, глас 5-ий – 4 (зі своїми приспіваними, перша стихири – двічі). «Слава» – отців, глас 8-ий, «І нині» – «Преблагословенна еси ...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар недільний: «Сьогодні спасіння...».

Перед 1-им часом на «Слава, і нині» – стихири євангельська 8-а.

НА ЧАСАХ – тропар неділі. «Слава» – тропар отців. Кондак тільки отців.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні гласу – 6, отців, пісня 3-я – 4.

Після входу – тропар неділі, тропар отців. «Слава і нині» – кондак отців.

Прокимен, пісня отців, глас 4-ий: «Благословен еси, Господи Боже отців наших ...» (зі стихом).

Апостол – Неділі перед Різдвом Христовим (Євр., Зач. 328).

Алилуарій – отців, глас 4-ий: «Боже, вухами нашими чули ми ...».

Євангеліє – Неділі перед Різдвом Христовим (Мф., Зач. 1).

Причасний – недільний: «Хваліть Господа ...», і отців: «Радуйтеся, праведні ...».

1 січня, понеділок

19 грудня за старим стилем

31-й тиждень після П'ятдесятниці.

Мч. Воніфатія (290). Прп. Іллі Муромця, Києво-Печерського, в Ближніх печерах (бл. 1188). Мчч. Іллі, Прова та Аріса, єгиптян (308). Мч. Полієвкта і Тимофія, диякона (IV). Свт. Воніфатія Милостивого, еп. Ферентійського (VI). Свт. Григорія, еп. Омиритського (бл. 552). **Прп. Амфілохія Почаївського (1970).**

Євр., 329 зач., XI, 17 – 23, 27 – 31. Мк., 42 зач., IX, 42 – X, 1.

Служба мч. Воніфатію немає святкового знаку і звершується зі службою Октоїха.

НА ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: Октоїха, глас 5-ий – 3, і мч., глас 4-ий – 3. «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас то й же: «На постелі відчаю....»

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха, глас то й же.

Після Трисвятого – тропар мученика, глас 4-ий. «Слава, і нині» – Богородичний по гласу тропаря: «Вихована в храмі...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар мученика, глас 4-ий (двічі), «Слава, і нині» – Богородичний по гласу тропаря: «Вихована в храмі...».

Кафизми 4-а і 5-а. Малих екстеній немає. Сідальний Октоїха.

Псалом 50-й.

Канони: Октоїха 1-й з ірмосом на 6 (ірмос один раз), 2-й на 4, і мученика на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї.

Після 3-ої пісні – сідальний мученика, «Слава і нині» – Богородичний Мінеї, глас то й же.

Після 6-й пісні – кондак мученика.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» співається. Екзопостилярій Октоїха. «Слава і нині» – Богородичний Октоїха.

«Хваліте Господа з небес...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири Октоїха, глас 5-ий. «Слава, і нині» – Богородичний Октоїха.

Після Трисвятого – тропар мученика. «Слава і нині» – Богородичний по гласу тропаря від менших: «Вища за все творіння....».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак мученика.

НА ЛІТУРГІЇ антифони повсякденні.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському і Богородиці – тропар храму, тропар дня, тропар мученика; кондак дня, кондак мученика «Слава» – «Зі святими...», «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар дня, тропар храму, тропар мученика; кондак дня, кондак храму, «Слава» – «Зі святими упокой...», «І нині» – «Заступництво християн....».

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

2 СІЧНЯ, вівторок

20 грудня за старим стилем

Передсвято Різдва Христового. Сщмч. Ігнатія Богоносця (107). Прп. Ігнатія, архім. Києво-Печерського, в Дальніх печерах (1435). Свт. Філогонія, еп. Антиохійського (323). Свт. Даниїла, архієп. Сербського (1338).

Новодворської і Леньківської (Новгород-Сіверської), званої «Спасителька потопаючих», ікон Божої Матері.

Євр., 333 зач., XII, 25 – 26; XIII, 22 – 25. Мк., 43 зач., X, 2 – 12.

Сщмч.: Євр., 311 зач., IV, 14 – V, 6. Мк., 41 зач., IX, 33 – 41.

Подаємо порядок поєднання шестиричної служби священномученика Ігнатія Богоносця зі службою передсвяти Різдва Христового.

Примітка. З цього дня Октоїх не співається до віддання свята Богоявлення, за винятком недільних днів. У недільні дні не співається поліелей, крім пам'яті великих святих. На ранній в дні тижня читаються дві рядові кафизми, а на вечірні – третя звичайна. Біблійні пісні до віддання свята Богоявлення – «Співаймо Господеві ...». У передсвяти Різдва та Богоявлення на повечір'ї читаються особливі канони, складені за подобою канонів Страсного тижня (див. Типікон, 20 грудня, 3-е і 4-е «зри»).

Примітка. Якщо напередодні звершувалася алилуїна служба, то 9-тий час не читається, а служба починається вечірнею (з «Царю Небесний...» і звичайного початку).

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсвяти, глас 1-ий, – 3, священномученика глас 4-ий, – 3. «Слава» – свящмч. Ігнатія, глас 8-й, «І нині» – передсвяти, глас 8-ий: «Прийми, Вифлеєме Боже митрополію...»

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсвяти, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – свящмч. Ігнатія, «І нині» – передсвяти, глас 1-ий.

Після Трисвятого – «Слава» – тропар свящмч. Ігнатія, глас 4-ий, «І нині» – тропар передсвяти, глас той же.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвяти, глас 4-ий (двічі), «Слава» – тропар свящмч. Ігнатія, глас 4-ий, «І нині» – тропар передсвяти, глас той же.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі екстенії. Після кожної кафизми – сідальний передсвяти. «Слава і нині» – сідальний передсвяти.

50-ий псалом.

Канони: передсвяти з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), свящмч. Ігнатія на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія – ірмос канону святого після кожної пісні.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсвяти, глас 3-й, сідальний свящмч. Ігнатія, «Слава і нині» – сідальний передсвяти.

Після 6-й пісні – кондак та ікос свящмч. Ігнатія, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свящмч. Ігнатія. «Слава і нині» – світільний передсвяти.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири передсвяти на 4. «Слава» – передсвяти, «І нині» – передсвяти.

«Тобі слава подобає...» не читається, алоє одразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло...» і читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсвяти, глас 4-ий (зі своїми приспіваними).

Після Трисвятого – тропар свящмч., глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвяти.

НА ЧАСАХ – тропар передсвяти. «Слава» – тропар свящмч. Ігнатія. Кондак передсвяти.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвяти, пісня 3-тя – 4 (з ірмосом), свящмч. Ігнатія, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсвяти, тропар свящмч. Ігнатія, «Слава» – кондак прп. Ігнатія, «І нині» – кондак передсвяти.

У храмі Богородиці – тропар передсвяти, тропар храму, тропар свящмч. Ігнатія; кондак передсвяти. «Слава» – кондак свящмч. Ігнатія. «І нині» – кондак храму.

Примітка. Типікон замовчує про спів тропаря і кондака храму Богородиці в передсвяти Різдва Христового (порівн.: Типікон, 20 і 21 грудня). Можливо, це замовчування зроблено через Богородичний характер тропаря і кондака передсвяти. Таким чином, при буквальному виконанні

вказівки Типікону в передсвятю Різдва Христового тропарі і кондаки після входу в храм Богородиці можуть співатися аналогічно із зазначеним для храму Господського.

У храмі святого – тропар передсвятя, тропар храму, тропар свящмч. Ігнатія; кондак храму, «Слава» – кондак свящмч. Ігнатія, «І нині» – кондак передсвятя.

Прокимен, алилуарій і причасний – священномученика Апостол – дня і священномученика.

Євангеліє – дня і священномученика.

3 СІЧНЯ, середа

21 грудня за старим стилем

Мц. Юліанії і з нею 500 мужів та 130 жінок, що в Нікомидії постраждали (304). **Упокоєння святителя Петра, митр. Київського і всієї Руси чудотворця (1326).** Мч. Фемістоклея (251). **Свт. Філарета, митр. Київського (1857).**

Як., 50 зач., І, 1 – 18. Мк., 44 зач., Х, 11 – 16.

Служба св. мч. Юліанії без святкового знаку і звершується зі службою передсвятя Різдва Христового.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсвятя, глас 4-ий – 3, і мучениці, глас той же – 3. «Слава, і нині» – передсвятя, глас 6-ий: «Сиюне торжествуй...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсвятя, глас 2-й (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсвятя, глас 6-ий.

Після Трисвятого – тропар святої, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас той же.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвятя, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар святої, глас 4-ий, «І нині» – тропар передсвятя, глас 4-ий.

Кафізми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні передсвятя.

Псалом 50-ий.

Канони: передсвятя з ірмос на 8 (ірмоси по двічі) і святої на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону святої.

Після 3-ої пісні – кондак святої, глас 3-ій; сідальний святої, глас 4-ий. «Слава, і нині» – сідальний передсвятя, глас 3-ій.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос передсвятя, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний передсвятя. «Слава, і нині» – світільний передсвятя.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири передсвятя, глас 6-ий – 4. «Слава» – передсвятя, глас той же: «Слово, від Отця...», «І нині» – передсвятя, глас той же: «Волхва Валаама пророцтво ...».

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читається: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсвятя, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсвятя, глас 2-й: «Прийдіть землеродні...».

Після Трисвятого – тропар святої, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас 4-ий.

НА ЧАСАХ – тропар передсвятя. «Слава» – тропар святої. Кондак тільки передсвятя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвятя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсвятя, тропар святої. «Слава» – кондак святої, «І нині» – кондак передсвятя.

У храмі Богородиці – тропар передсвятя, тропар храму, тропар святої; кондак передсвятя. «Слава» – кондак святої, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар передсвятя, тропар храму, тропар святої; кондак храму. «Слава» – кондак святої, «І нині» – кондак передсвятя.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня.

Апостол і Євангеліє – дня.

4 СІЧНЯ, четвер

22 грудня за старим стилем

Вмц. Анастасії Узорішительниці (бл. 304). Мчч. Хрисогона, Феодотії, Євода, Євтихіана та інших (бл. 304).

Як., 51 зач., І, 19 – 27. Мк., 45 зач., Х, 17 – 27.

Вмц.: Гал., 208 зач., III, 23 – 29. Лк., 33 зач., VII, 36 – 50.

Служба великомучениці Анастасії шестерична звершується разом зі службою передсвятя.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 12-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсвятя, глас 1-ий – 3, і великомучениці, глас 8-й – 3. «Слава» – великомучениці, глас 2-ий, «І нині» – передсвятя, глас 4-ий: «Вифлеєме, прикрасся ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсвятя, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомучениці, глас 4-ий, «І нині» – передсвятя, глас той же: «Ісаїє, радій ...».

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас той же.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвятя, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар великомучениці, глас той же, «І нині» – тропар передсвятя, глас той же.

Кафізми 13-а і 14-а. Малі ектенії. Сідальні передсвятя. Псалом 50-ий.

Канони: передсвятя з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і великомучениці на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону Мінеї (великомучениці).

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсвятя, глас 3-ій; сідальний великомучениці, глас 1-ий. «Слава, і нині» – сідальний передсвятя, глас 8-ий.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос великомучениці, глас 2-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний великомучениці. «Слава, і нині» – світільний передсвятя.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири передсвятя, глас 6-ий – 4. «Сла-

ва» – передсвятя, глас той же, «І нині» – передсвятя, глас той же.

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсвятя, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – великомучениці, глас 5-ий, «І нині» – передсвятя, глас той же.

Після Трисвятого – тропар великомучениці, глас 4-ий. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас той же.

НА ЧАСАХ – тропар передсвятя. «Слава» – тропар великомучениці. Кондак тільки передсвятя.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні передсвятя, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і великомучениці, пісня 6-а – 4.

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсвятя, тропар великомучениці. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак передсвятя.

У храмі Богородиці – тропар передсвятя, тропар храму, тропар великомучениці; кондак передсвятя. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар передсвятя, тропар храму, тропар великомучениці; кондак храму. «Слава» – кондак великомучениці, «І нині» – кондак передсвятя.

Прокимен, алилуарій і причасний – великомучениці.

Апостол і Євангеліє – дня і великомучениці.

5 СІЧНЯ, п'ятниця

23 грудня за старим стилем

Мчч. на Криті: Феодула, Саторнина, Євпора, Геласія, Євникіана, Зотика, Помпія, Агафопуса, Василіда та Євареста (III). Свт. Феоктиста, архієп. Новгородського (1310). Прп. Нифонта, єп. Кіпрського (IV). Прп. Павла, єп. Неокесарійського (IV).

Примітка: В цей день 1-ий час до ранньої не приєднується, але звершуються окремо **часи Навечір'я Різдва Христового** і зображальні. Блаженні читаються, а вечірня служиться у свою пору.

На 1-му часі: Євр., 303 зач., I, 1 – 12. Мф., 2 зач., I, 18 – 25.

На 3-му часі: Гал., 208 зач., III, 23 – 29. Лк., 5 зач., II, 1 – 20.

На 6-му часі: Євр., 304 зач., I, 10 – II, 3. Мф., 3 зач., II, 1 – 12.

На 9-му часі: Євр., 306 зач., II, 11 – 18. Мф., 4 зач., II, 13 – 23

Літургія в цей день не звершується.

Служба мучеників шестерична звершується разом зі службою передсвятя.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсвятя, глас 4-ий – 3, і мучеників, глас той же – 3. «Слава» – мучеників, глас 3-ій, «І нині» – передсвятя, глас той же: «Благоприкрасса, Вифлеєме...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсвятя, глас 6-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – мучеників, глас 2-й, «І нині» – передсвятя, глас той же.

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 3-ій. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас 4-ий.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсвятя, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 3-ій, «І нині» – тропар передсвятя, глас 4-ий.

Кафізми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні передсвятя (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: передсвятя з ірмос на 8 (ірмоси по двічі) і мучеників на 6.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канони мучеників.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос передсвятя, глас 3-ій; сідальний мучеників, глас 1-ий (двічі). «Слава, і нині» – сідальний передсвятя, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос мучеників, глас 4-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний мучеників. «Слава, і нині» – світільний передсвятя.

«Хваліте Господа з Небес...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири передсвятя, глас 6-ий – 4. «Слава» – передсвятя, глас той же: «Співай, новий Ізраїлю...», «І нині» – передсвятя, глас той же: «З'явився Ти на землі...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсвятя, глас 2-ий (зі своїми приспіваними). «Слава» – мучеників, глас 3-ій, «І нині» – передсвятя, глас 8-й: «У Вифлеємі народжується...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 3-ій. «Слава, і нині» – тропар передсвятя, глас 4-ий.

Сугуба ектенія: «Помилуй нас Боже...» і відпуст на амвоні при зачинених царських вратах. 1 – час до утрени не приєднується.

Окремо від ранньої (за Уставом, «на початку другої години», тобто, за нашим часом, близько 8-ої години ранку) відбувається послідування часів навечір'я (царських часів – 1-го, 3-го, 6-го і 9-го) з приєднанням до них чину зображальних.

ЦАРСЬКІ ЧАСИ звершуються при відкритих царських вратах. Священик в епитрахилі, фелоні і, за традицією, в поручах, з Євангелієм в руках (у супроводі свічконосця і диякона в облаченні, з кадилом і свічкою) виходить з вівтаря через царські врата до поставленого посеред церкви прямо навпроти Царських врат аналоя. Обійшовши навколо аналоя, свічконосець ставить свічку з його східної сторони. Ієрей, поклавши Євангеліє на аналой, виголошує початковий виголос **1-го часа**: «Благословен Бог наш...». Читець: «Амінь», «Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі», «Царю Небесний...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство...». Читець: «Амінь», «Господи, помилуй» (12 разів), «Слава, і нині», «Прийдіть, поклонімося...» (тричі) і псалми 1-го часу (5-ий, 44-ий і 45-ий). З початком читання псалмів ієрей, в супроводі диякона зі свічкою, звершує кадіння навколо Євангелія, потім кадить вівтар, іконостас, весь храм і народ. Після закінчення 45-го псалма читець виголошує: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсвятя, глас 4-ий: «Записатися прийшла колись...», читець: «І нині» – Богородичний: «Як назвемо Тебе, Благодатна?...».

Після Богородичного часу хор співає (зазвичай стихирним наспівом) особливі тропарі свята зі стихами: 1-ий хор – тропар, глас 8-ий: «Вифлеєме, готуйся...», 2-ий хор – той же тропар. Читець – стих: «Бог від півдня прийде...», 1-ий хор – тропар, глас 3-ий: «Нині гряде сповнення пророками...». Читець – стих: «Господи, почув слух Твій...», 2-й хор – той же тропар. «Слава» – 1-ий хор – тропар, глас 8-ий: «Так говорить Йосиф до Діви...», «І нині» – 2-ий хор – той же тропар.

Після звершення тропарів дякон виголошує: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-ий: «Господь промовив до мене: Син мій еси Ти, Я нині родив Тебе.»; стих: «Проси в Мене, і дам Тобі народи в насліддя Твоє, і край землі — у володіння Твоє». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Дякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Міхея читання». Дякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глава 5). Дякон: «Премудрість». Читець: «До Євреїв послання святого апостола Павла читання». Дякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Євр., Зач. 303). Зазвичай після читання Апостола ієрей напівголосно вимовляє: «Мир тобі», на що читець також напівголосу відповідає: «І духові твоєму». «Алилуя» після Апостола не співається, але відразу дякон виголошує: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Ієрей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Ієрей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Дякон: «Будьмо уважні». Ієрей читає Євангеліє (Мф., Зач. 2). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець тропарі: «Стопи мої направ ...» і «Нехай сповняться уста мої...», Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство ...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсвята, глас 3-й: «Діва днес Предвічне Слово ...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу ...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів ...», «Іменем Господнім благослови, отче ...». Ієрей: «Боже, ущедри нас і благослови нас ...». Читець: «Амінь». Ієрей: «Христе, Світло Істинне ...».

Читець: «Прийдіть, поклонімся ...» (тричі), і починає **3-й час**. Під час читання псалмів 3-го часу (66-го, 86-го і 50-го) ієрей з дияконом (за Уставом – диякон) звершують мале кадіння храму: кадять навколо Євангеліє, іконостас, предстоятеля і моляться. Після закінчення 50-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсвѣта, глас 4-й: «Записатися прийшла колісь ...», читець: «І нині» – Богородичний: «Богородице, Ти еси виноградна лоза істинна ...».

Хор співає тропарі зі стихами: 1-ий хор – тропар, глас 6-ий: «Цей Бог наш ...», 2-ий хор – той же тропар. Читець – стих: «Бог від півдня прийде ...», 1-ий хор – тропар, глас 8-ий: «Раніше Різдва Твого ...». Читець – стих: «Господи, почув слух Твій...», 2-ий хор – той же тропар. «Слава» – 1-ий хор – тропар, глас 3-й: «Йосифе, скажи нам ...», «І нині» – 2-ий хор – той же тропар.

Після виконання тропарів диакон: «Будьмо уважні». Читець – прокимен, глас 4-ий: «Дитя народилося нам ...»; стих: «Влада Його на раменах Його». Після виконання хором прокимна читаються паремія і Апостол. Диакон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Варуха читання». Диакон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремія (глави 3 і 4). Диакон: «Премудрість». Читець: «До Галатів Послання святого апостола Павла читання». Диакон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Гал., Зач. 208). Іерей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диакон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Луки святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диакон: «Будьмо уважні». Іерей читає Євангеліє (Лк., Зач. 5). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропар: «Господь Бог благословенний ...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство ...». Читець або хор: «Амінь», і кондака передсвята, глас 3-ій: «Діва днесь Предвічне Слово ...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу ...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів ...», «Іменем Господнім благослови, отче ». Іерей: «Молитвами святих отців наших ...». Читець – «Амінь» і молитву: «Владико, Отче Вседержителю ...».

Читець: «Прийдіть, поклонімося ...» (тричі), і починає **6-й час**. Під час читання псалмів 6-го часу (71-го, 131-го і 90-го) іерей з дияконом (за Уставом – диякон) звершують мале кадіння храму, як на 3-му часі. Після закінчення 90-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсвѣта, глас 4-ий: «Записатися колись ...», читець: «І нині» – Богородичний: «Через превеликі гріхи наші сміливості не маємо...».

Хор співає тропарі зі стихами: 1-й хор – тропар, глас 1-ий: «Прийдіть, вірні ...», 2-ий хор – той же тропар. Читець – стих: «Бог від півдня приїде ...», 1-ий хор – тропар, глас 4-ий: «Слухай, Небо...». Читець – стих: «Господи, почув слух Твій...», 2-й хор – той же тропар. «Слава» – 1-ий хор – тропар, глас 5-ий: «Прийдіть, Христові люди ...», «І нині» – 2-й хор – той же тропар.

Після виконання тропарів диякон: «Будьмо уважні!». Читець – прокімен, глас 4-й: «З утроби раніше віків родив Тебе ...»; стих: «Сказав Господь Господеві моему...». Після виконання хором прокімна читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає Паремію (глави 7 і 8). Диякон: «Премудрість». Читець: «До Євреїв послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні». Читець читає апостол (Євр., Зач. 304). Ієрей: «Мир тобі». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, станьмо побожно, вислухаймо святого Євангелія». Ієрей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Ієрей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні». Ієрей читає Євангеліє (Мф., Зач. 3). Після закінчення Євангелія хор співає: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Читець – тропар: «Скоро пошли нам щедроти Твої, Господи, ...». Трисвяте. Після «Отче наш» ієрей – виголос: «Бо Твоє є Царство ...». Читець або хор: «Амінь», і кондак передсвят, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово ...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу ...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів ...», «Іменем Господнім благослови, отче ...». Ієрей: «Молитвами святих отців наших ...». Читець – «Амінь» і молитву: «Боже і Господи Сил ...».

Читець: «Прийдіть, поклонімся ...» (тричі), і починає **9-тий час**. Під час читання псалмів 9-го часу (109-го, 110-го і 85-го) ієрей з дияконом (за уставом – диякон) звершують кадіння всього храму, як на 1-му часі. Після закінчення 85-го псалма читець: «Слава, і нині», «Алилуя, Алилуя, Алилуя, слава Тобі, Боже» (тричі), «Господи, помилуй» (тричі), «Слава» – хор або читець: тропар передсв'ята, глас 4-й: «Записатися колись...», читець: «І нині» – Богородичний: «Ти, що нас ради народився ...».

Хор співає тропарі зі стихами: 1-й хор – тропар, глас 7-й: «Здивувався Ірод ...», 2-й хор - той же тропар. Читець – стих: «Бог від півдня прийде ...», 1-й хор – тропар, глас 2-й: «Коли Йосиф ...». Читець – стих: «Господи, почув слух Твій ...», 2-й хор – той же тропар. Канонарх (за Типіконом – диякон) читає голосно стихиру, глас 6-й: «Нині народжується від Діви ...» (творимо три малих поклони). Після закінчення стихири ієрей або диякон виголошує многоліття. 1-е прохання: «Блаженнішому владиці ...», 2-е прохання: «Всім православним християнам ...». На кожне прохання хор співає: «Многії літа» (тричі). Якщо служба відбувається в монастирі, то до двох зазначених прохань додається третя: «Спаси, Христе Боже, преподобного отця нашого ігумена ...», в цьому випадку хор починає співати зі слів «Спаси, Христе Боже ...», співається цей піснеспів також тричі.

Після закінчення багаторічної обидва хори на «Слава, і нині» співають стихиру, глас 6-й: «Нині народжується від Диви ...». Диякон: «Будьмо уважні!». Читець – прокимен, глас 4-й: «Мати Сион промовляє ...»; стих: «Основи Його на горах святих». Після виконання хором прокимни читаються паремія і Апостол. Диякон: «Премудрість». Читець: «Пророцтва Ісаї читання». Диякон: «Будьмо уважні!». Читець читає Паремію (глава 9). Диякон: «Премудрість». Читець: «До Євреїв послання святого апостола Павла читання». Диякон: «Будьмо уважні!». Читець читає апостол (Євр., Зач. 306). Іерей: «Мир тобі!». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість, будьмо уважні, вислухаймо святого Євангелія». Іерей: «Мир всім». Хор: «І духові твоєму». Іерей: «Від Матфея святого Євангелія читання». Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Диякон: «Будьмо уважні!». Іерей читає Євангеліє (Мф., Зач. 4). Хор: «Слава Тобі, Господи, слава Тобі». Після прочитання Євангелія іерей у супроводі диякона вносить Євангеліє у вівтар, осінивши хресто-подібно, за звичаєм, ним народ з амвона. Диякон зачинає царські врата, завжди за залишається відкритою до відпус-ту зображальних (в деяких храмах завіса закривається і знову відкривається з початком зображальних). Читець – тропар: «Не залиш нас до кінця ...», Трисвяте. Після «Отче наш» іерей – виголос: «Бо Твоє є Царство ...». Читець або

хор: «Амінь», і кондак передсв'ята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово ...». Читець: «Господи, помилуй» (40 разів), молитва: «Ти, що кожного часу ...», «Господи, помилуй» (тричі), «Слава, і нині», «Чеснішу від херувимів ...», «Іменем Господнім благослови, отче». Іерей: «Молитвами святих отців наших ...». Читець – «Амінь» і молитву: «Владико Господи, Ісусе Христе ...».

Після заключної молитви 9-го часу починається читання зображальних: «Благослови, душе моя, Господа ...», «Слава» – «Хвали, душе моя, Господа ...», «І нині» – «Єдинородний Сину ...», «У царстві Твоєму ...», «Слава, і нині» – «Пом'яни нас, Господи...», «Пом'яни нас, Владико...», «Пом'яни нас, Святий...», «Хор Небесний ...», «Прийдіть до Нього ...»,

«Хор Небесний ...», «Слава» – «Хор святих Ангелів ...», «І нині» – «Вірую ...» (Символ віри), «Послаб, прости...», «Отче наш», виголос: «Бо Твоє є царство ...»; хор або читець – кондак передсв'ята, глас 3-й: «Діва днесь Предвічне Слово ...», читець: «Господи, помилуй» (40 разів); молитва «Всесвята Тройце...». «Нехай буде ім'я Господнє...» (тричі), «Слава, і нині», псалом 33-й. Диякон: «Премудрість». Хор: «Достойно є ...», закінчуючи словами «і Матір Бога нашого». Іерей: «Пресвята Богородице, спаси нас». Хор: «Чеснішу від херувимів ...». Іерей: «Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі». Хор: «Слава, і нині», «Господи, помилуй» (тричі), «Благослови». Іерей творить відпуст (на амвоні, при зачиненні царських вратах). Многоліття

6 СІЧНЯ, субота

24 грудня за старим стилем

Субота перед Різвом Христовим. Навечір'я Різдва Христового (Різдвяний святвечір). Прмц. Євгенії і з нею мчч. Прота, Якинфа та Клавдії (бл. 262). Прп. Миколая, ченця (IX).

День пісний

Літ. – Гал., 207 зач., III, 15 – 22. Мф., 53 зач., XIII, 31 – 36.

На вечірні (окремо від літургії): Євр., 303 зач., I, 1 – 12. Лк., 5 зач., II, 1 – 20.

Служба прмц. Євгенії не має святкового знака, звершується разом зі службою передсв'ята.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: передсв'ята, глас 5-й – 3, і преподобномучениці, глас 8-й – 3. «Слава, і нині» – передсв'ята, глас 2-й: «Ось, наблизився час нашого спасіння ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири передсв'ята, глас 1-й (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – передсв'ята, глас 6-й: «Сіоне, торжествуй...».

Після Трисвятого – тропар передсв'ята, глас 4-й: «Записатися прийшла колись...» (один раз).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар передсв'ята, глас 4-й: «Записатися прийшла колись...» (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 16-а і 17-а. Малі ек텐ії. Сідальні передсв'ята (по двічі). Псалом 50-й.

Канони: передсв'ята з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі) і преподобномучениці на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобномучениці.

Після 3-ої пісні – сідальний преподобномучениці, глас 8-й. «Слава, і нині» – передсв'ята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак (Діва днесь Предвічне Слово...) та ікос передсв'ята, глас 3-й.

На 9-й пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є...» не співається. Світільний передсв'ята. «Слава, і нині» – інший світільний передсв'ята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихири передсв'ята, глас 6-й – 4. «Слава» – передсв'ята, глас той же: «Гряди, Вифлеєме ...», «І нині» – передсв'ята, глас той же: «О, блаженна Богоотроковиці утроба...».

«Тобі слава подобає...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири передсв'ята, глас 2-й (зі своїми приспіваними). «Слава» – передсв'ята, глас той же: «Слава Тобі, Отче...», «І нині» – передсв'ята, глас той же: «Радуйся, бо Ти радість Життя народила...».

Після Трисвятого – тропар передсв'ята, глас 4-й: «Записатися прийшла колись...» (один раз). Потрійна ектенія: «Помилуй нас, Боже ...», і читається перший час і відпуст: «Христос, Істинний Бог наш...».

НА ЧАСАХ – тропар передсв'ята і кондак передсв'ята.

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Іоана Золотоустого.

Блаженні передсв'ята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом), і пісня 6-а – 4.

На вході – «У святих дивний...»

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар передсв'ята, «Слава, і нині» – кондак передсв'ята.

У храмі Богородиці – тропар передсв'ята, тропар храму; «Слава» – кондак передсв'ята. «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар передсв'ята, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак передсв'ята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – дня (суботи).

Апостол – Гал., 207 зач.

Євангеліє – Мф., 53 зач.

Співається «Достойно є».

Відпуст: «Христос, Істинний Бог наш...»

Читається **9-й час і велика вечірня**.

Іерей – виголос: «Благословен Бог наш...». Хор або читець: «Амінь». Предстоятель (за усталеною практикою – читець «Прийдіть, поклонімося ...» і 103-й псалом (св'ященик читає світільничні молитви перед царськими вратами). Велика ектенія.

Примітка: якщо 9-й час не читався, то на початку вечірні після виголосу прочитується звичайний початок.

«Блажен муж» - кафізма вся.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 2-й – 8 (кожна стихира – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Коли Август став єдиним володарем на землі...».

Вхід з Євангелієм. «Світло Тихе». Прокимен дня, глас 6-й: «Господь воцарився...», зі стихами.

Читання восьми паремій свята. Після 3-ої паремії, за звичаєм, відкриваються царські врата. Читець виголошує: «Глас шостий» і сам співає тропар: «Таємно народився Ти у вертепі...». Виконання цих тропарів зі стихами відбувається в наступному порядку:

Читець виголошує тропар: «Таємно народився Ти у вертепі, але небо Тебе всім проповідує, як устами, зірку пропонує, Спасе, і привела вона до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі», і сам співає: «З ними ж помилуй нас».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує 1-й стих: «Основа Його на горах святих, любить Господь врата Сиона більше за всі поселення Якова; преславне говориться про тебе, граде Божий. Пом'яну Раав і Вавилон, що знають Мене. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує 2-й стих: «І ось іноплеменники, і Тир, і люди ефіопські були там. Мати Сион промовляє: людина, і людина народилася в ньому, і заснував його Вишній. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує 3-й стих: «Господь сповістить Писанням людей, і князів їхніх, що були в ньому: бо оселя всіх, що радіють, у Тобі. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує: «Слава Отцю і Сину і Святому Духу. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує: «І нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь. І вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі».

Хор співає закінчення тропаря: «З ними ж помилуй нас».

Читець виголошує тропар: «Таємно народився Ти у вертепі, але небо Тебе всім проповідує, як устами, зірку пропонує, Спасе, і вона привела до Тебе волхвів, що з вірою поклоняються Тобі», і сам співає: «З ними ж помилуй нас».

Зачинаються царські врата.

Так само виповнюється тропар і після 6-ої паремії. На кліросі співають завершальні його слова: «Життєдавче, слава Тобі».

Після закінчення 8-ої паремії відкриваються царські врата. Єктенія мала. Виголос: «Бо Ти святий еси, Боже наш...». Трисвяте не співається. Диякон: «Будьмо уважні».

Іерей: «Мир всім». Читець: «І духові твоєму». Диякон: «Премудрість». Читець: Прокимен, глас 1-ий: «Господь промовив до Мене: Син Мій еси Ти, Я сьогодні родив Тебе»; стих: «Проси в Мене, і дам Тобі народи в насліддя Твоє, і край землі у володіння Твоє».

Апостол – Евр., Зач. 303.

Алитуарій, глас 5-ий: «Сказав Господь Господеві моему: Сиди праворуч Мене, доки не покладу ворогів Твоїх підніжжям ніг Твоїх»; стих: «Жезл сили пошле Тобі Господь від Сіону...»; стих: «Із утроби раніше віків породив Тебе».

Примітка: можливе кадіння перед читанням Євангелія як на Літургії.

Євангеліє – Лк., Зач. 5. Після прочитання Євангелія царські врата закриваються.

Потрійна ектенія: «Промовмо всі...», «Сподоби Господи...» і благальна ектенія. Одразу диякон: «Премудрість» Хор: «Благослови». Священник: «Сий благословен» і далі за чином відпуст.

Відпуст (короткий святковий): «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився і в яслах покладений був, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і людинолюбець».

Після відпусту вечірні на середині храму ставиться запалений світильник, і біля нього вийшовши з вітаря священнослужителі співають тропар свята Різдва Христового, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...», «Слава, і нині» – кондак свята, глас 3-ий: «Діва днесь Предвічного народжує...». (Величання не співається.) Потім співаються многоліття: «Блаженнішого Владику...».

7 СІЧНЯ, неділя

25 грудня за старим стилем

РІЗДВО ГОСПОДА БОГА І СПАСИТЕЛЯ НАШОГО ІСУСА ХРИСТА.

Літургія свт. Василя Великого.

Ран. – Мф., 2 зач., I, 18 – 25.

Літ. – Гал., 209 зач., IV, 4 – 7. Мф., 3 зач., II, 1 – 12.

Примітка. Від Різдва Христового до Богоявлення скасовується піст і не буває земних поклонів – ні в церкві, ні в келіях (див. Типікон, 25 грудня, 4-е «див»).

Звершується бдінна служба свята (за Мінеєю)

ВСЕНІЧНЕ БДІННЯ на свято Різдва Христового складається з великого повечір'я з літєєю, ранньої та 1-ого часу. За Уставом, богослужіння має починатися «о 10-й годині ночі», за нашим часом – о 4 годині ранку (див. Типікон, 25 грудня).

Відкривається завіса і царські врата. Іерей з дияконом творять початок, як в усі свята із бдінням, тобто спочатку звершують кадіння престолу і всього вітаря. Диякон зі свічкою виходить на солію і виголошує: «Благослови, владико». Іерей перед престолом: «Благословен Бог наш...» (при цьому творить кадилом хрест). Хор: «Амінь». Читець: «Слава Тобі, Боже наш...», «Царю Небесний», і читає велике повечір'я. Іерей виходить з вітаря в супроводі диякона зі свічкою і звершує повне кадіння всього храму, як на початку всенічної. Після закінчення кадіння царські врата зачиняються. Завіса залишається відкритою.

На спів «З нами Бог ...», спів тропаря і кондака після 1-го і 2-го Трисвятого, за традицією, відкриваються царські врата.

Після 1-ого Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш ...».

Після 2-ого Трисвятого – кондак свята, глас 3-ий: «Діва днесь Предвічного народжує...».

Після «Слава в вишніх Богу...» – вихід на літію.

На літії стихирі свята, глас 1-ий. «Слава» – свята, глас 5-ий: «Волхви, персидські царі ...», «І нині» – свята, глас 6-ий: «Торжествують всі Ангели на небесах...».

На стиховні стихирі свята, глас 2-ий і глас 3-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – свята, глас 4-ий: «Веселися, Єрусалиме...», «І нині» – свята, глас той же: «У вертепі оселився Ти ...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-й (тричі).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 2-а і 3-я. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі).

Поліелей. Величання свята: «Величаємо Тебе, / Життєдавче Христе, / що заради нас нині плоттю Народився / від Невісної // і Пречистої Діви Марії», і псалом вибраний. Сідальний свята після поліелею, глас 4-й. «Слава, і нині» – той же сідальний. Степенні – 1-ий антифон 4-го гласу. Прокимен, глас 4-й: «З утроби раніше віків родив Тебе, клявся Господь і не зречеться»; стих: «Сказав Господь Господеві моему: Сиди праворуч Мене, доки не покладу ворогів Твоїх до підніжжя ніг твоїх». Євангеліє – свята. Після 50-го псалма: «Слава» – «Все сьогодні сповнюється радості, Христос родився від Діви», «І нині» – «Все сьогодні сповнюється радості, Христос родився у Вифлеємі». Стихира свята, глас 6-й: «Слава в вишніх Богу...».

Канони: свята два, на 16 (ірмоси 1-го канону: «Христос народжується...», по двічі, тропарі на 6, і ірмоси 2-го канону: «Чудодіючи Владика спас людей...», по двічі, тропарі на 6).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія – ірмоси обох канонів (по кожній пісні).

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 8-ий (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ий.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята. (Звершується звичайне кадіння.)

1-ий хор співає приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу і славнішу Горніх воїнств Діву Пречисту Богородицю», та ірмос 1-го канону: «Таїнство дивне бачу...».

2-ий хор – те саме.

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Бога, від Діви плоттю народженого.», тропар: «Коли побачили волхви дивний рух надзвичайної нової зірки, що засяяла на небі, зрозуміли, що народився на землі у Вифлеємі Христос Цар, на спасіння наше».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, у вертепі народженого Царя», тропар: «Коли побачили волхви дивний рух надзвичайної нової зірки, що засяяла на небі, зрозуміли, що народився на землі у Вифлеємі Христос Цар, на спасіння наше».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Бога, Якому волхви поклоняються.», тропар: «Волхвів стали питати: де Немовля — Цар, про народження Якого сповістила зірка, бо ми прийшли поклонитися Йому? Ірод-богоборець, хвилюючись, у гніві намагався вбити Христа.».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, зіркою волхвам Сповіденого ...», тропар: «Волхвів стали питати: де Немовля — Цар, про народження Якого сповістила зірка, бо ми прийшли поклонитися Йому? Ірод-богоборець, хвилюючись, у гніві намагався вбити Христа.».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, чисту Діву і єдину Богородицю, що народила Христа Царя.», тропар: «Ірод довідався про час, коли з'явилася зірка, ведені якою волхви прийшли до Вифлеєма з дарами поклонитися Христу; але, направлені нею у вітчизну, залишили посоромленим лютого дітовбивцю».

2-ий хор приспів: «Волхви і пастирі прийшли поклонитися Христу, що народився у Вифлеємі-граді.», тропар: «Ірод довідався про час, коли з'явилася зірка, ведені якою волхви прийшли до Вифлеєма з дарами поклонитися Христу; але, направлені нею у вітчизну, залишили посоромленим лютого дітовбивцю».

1-ий хор співає приспів 2-го канону: «Нині Діва народжує Владика всередині вертепа.», й ірмос 2-го канону: «Любити нам зі страхом зручніше мовчання, як безбідне; любов'ю ж складати пісні, протяженноскладні, Діво, незручно є; але дай нам, Мати, силу, наскільки є благовоління».

2-ий хор приспів: «Нині народжується Владика, як Немовля, від Матері Діви.», і той же ірмос.

1-ий хор приспів: «Нині пастирі бачать Спаса, пеленами повитого, покладеного в яслах.», тропар: «Прообрази неслітлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилось із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

2-ий хор приспів: «Нині Владика неосяжний пеленається руб'ям, як Немовля», тропар: «Прообрази неслітлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилось із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

1-ий хор приспів: Нині все творіння веселиться і радується: бо Христос народився від Діви.», тропар: «Прообрази неслітлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилось із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

2-ий хор приспів: «Небесні Сили народженого Спаса Господа і Владика сповіщають світу.», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришествя, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі.».

1-ий хор приспів (замість «Слави»): «Величай, душе моя, трипостасного і нероздільного Божества державу.», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришествя, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

2-й хор приспів (замість «І нині»): «Величай, душе моя, Того, Хто визволив нас від клятви.», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришествя, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

Потім обидва хори разом співають приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу...», і ірмос 1-го канону: «Таїнство дивне бачу...», потім обидва хори приспів 2-го канону: «Нині народжується Владика, як Немовля, від Матері Діви», і ірмос 2-го канону: «Любити нам зі страхом зручніше мовчання...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний свята: «Прийшов до нас з неба Спаситель наш...». «Слава» — той же світильний, «І нині» — той же світильний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихах свята, глас 4-ий — 4. «Слава» — свята, глас 6-ий: «Коли прийшов час Твого на землю пришествя...», «І нині» — свята, глас 2-ий: «Нині Христос у Вифлеємі народжується від Діви...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого — тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився і в яслах покладений був, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбче».

(До віддання, крім неділі, великий відпуст починається словами: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».)

НА ЧАСАХ — тропар і кондак свята.

ЛІТУРГІЯ за чином свт. Василя Великого.

Антифони свята.

Вхідний стих — свята: «З утроби раніше віків родив Тебе, клявся Господь і не розкається: Ти — Ієрей повік за чином Мелхиседековим».

Примітка. Перед проголошенням вхідного стиха слід виголошувати «Премудрість, станьмо побожно».

Після входу — тропар свята, глас 4-ий, «Слава, і нині» — кондак свята, глас 3-ій.

Замість Трисвятого — «Усі ті, що в Христа хрестилися...».

Прокимен, Апостол, аїлуарій, Євангеліє і причасний — свята.

Задостойник — приспів: «Величай, душе моя...» й ірмос: «Любити нам зі страхом...» (і до віддання свята Різдва Христового).

Відпуст в кінці Літургії — як на ранній.

За традицією, після відпусту Літургії посеред церкви перед іконою свята вийшовши з вівтаря священнослужителі співають тропар свята, «Слава, і нині» — кондак свята і, за звичаєм, величання.

8 СІЧНЯ,
понеділок

26 грудня
за старим стилем

32-й тиждень після П'ятдесятниці.

Післясвято Різдва Христового. Собор Пресвятої Богородиці.

Прав. Йосифа Обручника, Давида, царя, і Якова, брата Господнього. Щмч. Єфимія, єп. Сардійського (бл. 840). Прп. Константина Синадського (VIII). Прп. Євареста (825).

Віленсько-Остробрамських, званих «Трьох радостей», «Милостива», і Барловської «Блаженна утроба» (1392) ікон Божої Матері.

Богородиці: Євр., 306 зач., II, 11 — 18. Мф., 4 зач., II, 13 — 23.

Літургія за чином свт. Іоана Золотоустого.

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ кафизми немає.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: свята, глас 2-ий – 3, і святих, глас 1-ий – 3. «Слава» – святих, глас 6-ий. «І нині» – свята, глас той же: «Слава в вишніх Богу...» (див. в службі Собору Богородиці 26 грудня).

Вхід з кадилом. Прокимен великий, глас 7-ий: «Хто Бог великий...» (зі стихами). Ектенія сугуба: «Промовмо всі...». «Сподоби, Господи...». Ектенія прохальна: «Доповнімо вечірню молитву...», і головоуклонна молитва.

На стиховні стихири свята, глас 8-ий (зі своїми приспівами; див. в службі Собору Богородиці 26 грудня). «Слава» – святих, глас 6-ий. «І нині» – свята, глас той же: «До Вифлеєма зійшлися пастирі...» (див. в службі Собору Богородиці 26 грудня).

Після Трисвятого – тропар святих, глас 2-й. «Слава, і нині» свята, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...» (один раз). «Премудрість» та інше за звичаєм. Відпуст святковий (при відкритих царських вратах): «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився і в яслах покладений був, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері, прав. Йосифа Обручника, Давида, царя, і Якова, брата Господнього, і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і людинолюбець».

Примітка. Про особливості повечір'я і полуношниці див. в Типіконі за 26 грудня, 2-е «див».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...» (двічі). «Слава» – тропар святих. «І нині» – тропар свята.

Кафизми 4-а і 5-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі; див. в службі Собору Богородиці 26 грудня). Псалом 50-ий.

Канони: свята два і святих, на 16 (ірмоси 1-го канону: «Христос народжується...», по двічі, тропарі на 4, та ірмоси 2-го канону: «Чудодіючи Владика спас людей...», по двічі, тропарі на 4, і святих на 4).

Біблійні пісні «Співаємо Господеві...».

Катавасія – ірмоси обох канонів свята Різдва Христова (по кожній пісні).

Після 3-ої пісні – кондак Богородиці, глас 6-ий; сідальний святих. «Слава, і нині» – іпакої свята, глас 8-ий: «Тобі, Немовляті,...» (один раз; див. в Мінеї 25 грудня).

Після 6-ої пісні – кондак святих і ікос.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але до канонам свята Різдва Христова співаємо приспиви свята (див.

На ранній в сам день свята). 1-ий приспів: «Величай, душе моя, Чеснішу і славнішу Горніх воїнств Діву Пречисту Богородицю». (Здвершується звичайне кадиння.)

Після 9-ої пісні «Достойно е...» не співається. Світільний святих (двічі), «Слава, і нині» – світільний свята.

«Все, що дише...» і хвалітні псалми.

На хвалітні стихири свята, глас 4-ий – 4. «Слава» – святих глас 8-й: «Кров і вогонь...» (див. в службі Неділя після Різдва), «І нині» – свята, глас 2-й: «Нині Христос...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар святих. «Слава, і нині», тропар свята глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...».

Відпуст святковий: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився і в яслах покладений був, заради нашого спасіння, молитвами Пречистої Своєї Матері, Прав. Йосифа Обручника, Давида, царя, і Якова, брата Господнього, і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і Людинолюбець».

НА ЧАСАХ – тропар свята: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...», «Слава» – тропар святих. Кондак Богородиці: «Той, Хто перше денниці...» та кондак святих читається поперемінно.

НА ЛІТУРГІЇ: Блаженні з канону свята, пісня 3-я – 4 (з ірмосом) і пісня святих 6-а – 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... Спаси нас, Сину Божий, що народився від Діви, співаємо Тобі: Алілуя» (і до віддання свята, крім неділі).

Після входу – тропар свята, глас 4-ий: «Різдво Твоє, Христе Боже наш...», тропар святих. «Слава» – кондак святих. «І нині» – кондак Богородиці, глас 6-ий: «Той, Хто перше денниці...».

Співається Трисвяте.

Прокимен і алилуарій – Богородиці і святих.

Апостол – Богородиці і святих.

Євангеліє – Собору Богородиці і святих співпадає (Мф., 4 зач.).

Задостойник свята.

Причасний – свята: «Визволення послав Господь людям Своім. Алілуя.» і святих: «Хваліте...».

Відпуст святковий: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...» (зі згадуванням Богоотців та свт. Іоана Золотоустого).

9 СІЧНЯ,
вівторок

27 грудня
за старим стилем

Ап. першомч. та архідиякона Стефана (34). Прп. Феодора Начертанного, спов. (бл. 840). Свт. Феодора, архієп. Константинопольського (бл. 686).

Як., 54 зач., III, 1 – 10. Мк., 50 зач., XI, 11 – 23.

Першомч.: Діян., 17 зач., VI, 8 – 15; VII, 1 – 5, 47 – 60. Мф., 87 зач., XXI, 33 – 42.

Служба святих шестерична, звершується разом зі службою післясвята

НА ВЕЧІРНІ кафизма 6-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: першомученика, глас 4-ий – 3, і преподобного, глас той же – 3. «Слава» – першомученика, глас 2-ий: «І нині» – свята, глас той же: «Велике і преславне чудо...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 1-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – першомученика, глас 6-й, «І нині» – свята, глас той же.

Після Трисвятого – тропар першомученика, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-й (один раз), тропар першомученика, глас той же (один раз). «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 7-а і 8-а. Малі ектенії. Сідальні свята – після 1-ої кафизми. (двічі); після 2-ої кафізми. (двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), першомученика на 4 і преподобного на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобного.

Після 3-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-й; сідальний першомученика, глас 1-ий. «Слава» – сідальний преподобного, глас 3-й, «І нині» – сідальний свята (Богородичний), глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос першомученика, глас 3-й.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно е...» не співається. Світільний першомученика. «Слава, і нині» – світільний свята.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

На хвалітних стихах першомученика, глас 1-ий, глас 2-ий і глас 4-ий – 6. «Слава» – першомученика, глас 5-ий, «І нині» – свята, глас той же.

«Тобі слава подобає ...» не читається, але відразу читець: «Слава Тобі, що показав нам світло». Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава» – першомученика, глас 8-ий, «І нині» – свята, глас той же.

Після Трисвятого – тропар першомученика, глас 4-ий. «Слава» – тропар святого, глас 8-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився ...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропарі першомученика і преподобного читаються поперемінно. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 1-а – 4 (з ірмосом), і першомученика, пісня 3-я – 4.

На вході: «Прийдіть поклоніться... Спаси нас, Сину Божий, що народився від Діви, співаємо Тобі: Алілуя»

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар першомученика, тропар святого. «Слава» – кондак першомученика, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар першомученика, тропар святого; кондак свята. «Слава» – кондак першомученика, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар першомученика, тропар святого; кондак храму. «Слава» – кондак першомученика, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і першомученика.

Апостол і Євангеліє – дня і першомученика.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився ...».

Примітка. Два канони свята Різдва Христового в період віддання свята (починаючи з цього дня) співаються по черзі: в перший день – 1-ий, у другий день – 2-ий і т. д.

10 СІЧНЯ, середа

28 грудня за старим стилем

Мчч. 20 000, що в Нікомидії були спалені: Гликерія, пресвіт., Зинона, Феофіла, дияк., Дорофея, Мардонія, Мигдонія, дияк., Індиса, Горгонія, Петра, Євфимія, мцц. Агафії, Домни, Феофіли та інших (302). Ап. від 70-х Никанора (34).

Як., 55 зач., III, 11 – IV, 6. Мк., 51 зач., XI, 23 – 26.

Мчч.: Рим., 96 зач. (від половини), VIII, 3 – 9. Лк., 51 зач. (від половини), X, 19 – 21.

Служба мучеників не має святкового знака, звершується разом зі службою післясв'ята.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 9-а.

На «Господи, взиваю» стихах на 6: свята, глас 5-ий – 3, і мучеників, глас 4-ий – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 5-ий: «Нехай веселяться небеса ...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихах свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Слава в вишніх Богу ...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився ...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава» – тропар мучеників, глас 2-ий, «І нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Кафизми 10-а і 11-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмос на 8 (ірмоси по двічі) і мучеників на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону мучеників.

Після 3-ої пісні – кондак мучеників, глас 2-ий; сідальний мучеників, глас 1-ий. «Слава, і нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ий.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихах свята, глас 6-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Небо і земля...».

Після Трисвятого – тропар мучеників, глас 2-ий. «Слава, і нині» – тропар свята, глас 4-ий.

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

НА ЧАСАХ – тропар свята. «Слава» – тропар мучеників. Кондак тільки свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісні 4-а (з ірмосом) і 5-а – 6.

На вході: «Прийдіть поклоніться... що народився від Діви ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята, тропар мучеників. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників; кондак свята. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар мучеників; кондак храму. «Слава» – кондак мучеників, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята і мучеників.

Апостол і Євангеліє – дня і мучеників.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

11 СІЧНЯ,

четвер

29 грудня

за старим стилем

Прп. Іова Манявського (1621).

Мчч. 14 000 немовлят, яких Ірод убив у Вифлеємі (І). Прп. Маркела, ігумена обителі «Невсипущих» (485). **Прпп. Марка, гробокопателя, Феофіла та Іоана Києво-Печерських, в Ближніх печерах (XII).** Прп. Фаддея, спов. (818). **Прп. Лаврентія Чернігівського (1950).**

Лк., 24 зач., VI, 17 – 23.

Як., 56 зач., IV, 7 – V, 9. Мк., 52 зач., XI, 27 – 33.

Прп.: 2 Гал., 213 зач., V, 22 – VI, 2. Мф., 43 зач., XI, 27 – 30.

Подаємо зразок звершення поліелейної служби прп. Іова Манявського у поєднанні зі службою післясвятя. Служба відправляється преподобному Іову за Загальною Мінеєю.

За цією схемою можна завершувати поліелейну службу прп. Марку, Феофілу та Іоану Києво-Печерським

НА ВЕЛИКИЙ ВЕЧІРНІ: «Блажен муж» – 1-ий антифон 1-ої кафизми.

На «Господи, взиваю» стихири на 8: свята – 3 і преподобного – 5, «Слава» – преподобного, «І нині» – свята: «Преславне таїнство нині завершується...».

Вхід. Паремії преподобного – 3. Ектенія. «Промовмо всі...». «Сподоби Господи...» і «Доповнімо вечірню молитву...».

На стиховні стихири свята, «Слава» – преподобного, «І нині» – свята.

Після «Нині відпускаєш» тропар преподобного, «Слава, і нині» – свята. Відпуст повний: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...». при відчинених царських вратах.

НА РАННІЙ на «Бог Господь» тропар свята (двічі), «Слава» – преподобного, «І нині» – свята.

Кафизми 13-та і 14-а. Малі ектенії. Сідальні преподобного (двічі) «Слава, і нині» свята. Псалом 50-ий.

Поліелей. Величання преподобного: «Ублажаємо тебе, / преподобний отче наш Іове, / і шануємо святу пам'ять твою, / наставнику монахів / і співрозмовнику ангелів». Псалом вибраний: «Терплячи, потерпів від Господа і визволив мене». Після малої ектенії сідальний преподобного (двічі) «Слава, і нині» свята.

«Від юності моєї». Прокимен, Євангеліє і стихира преподобного. 50-й псалом. «Спаси, Боже, людей Твоїх».

Канони: свята з ірмосом – на 6, ірмоси по двічі, і преподобного – на 8. Катавасія свята після кожної пісні.

Після 3-ої пісні кондак свята, сідальний преподобного (двічі), «Слава, і нині» – свята.

Після 6-й пісні кондак та ікос преподобного.

На 9-ій – «Чеснішу». Світільний преподобного (двічі), «Слава, і нині» – свята.

На «Хваліте» стихири на 6: свята (що на стиховні ранньої) – 3, і преподобного – 3; «Слава» – преподобного, «І нині» – свята.

Велике Славослів'я.

Після Трисвятого тропар преподобного, «Слава, і нині» – свята.

Ектенії і відпуст повний при відчинених царських вратах.

НА 1-му і 6-му ЧАСАХ: тропар свята, «Слава» – святому, «І нині» – Богородичний часу. Кондак свята.

НА 3-му і 9-му ЧАСАХ: тропар свята, «Слава» – святому, «І нині» – Богородичний часу. Кондак преподобного.

НА ЛІТУРГІЇ: Блаженні, з канону свята, пісня 7-ма, – на 4 і преподобного, пісня 6-а – на 4.

На вході: «Прийдіть поклонімося... Спаси нас, Сину Божий, що народився від Діви, співаємо Тобі: Алілуя»

Після входу тропарі:

У храмі Господському – тропар свята, тропар преподобного. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму, тропар преподобного; кондак свята. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму, тропар преподобного; кондак храму. «Слава» – кондак преподобного, «І нині» – кондак свята.

Прокимен, Алілуя і причасний свята і преподобного.

Апостол і Євангеліє – дня і преподобного.

Задостойник свята.

Причасний – дня і преподобного.

12 СІЧНЯ,

п'ятниця

30 грудня

за старим стилем

Мц. Анисії (285 – 305). Прп. Зотика, пресвітера (IV). Ап. від 70-х Тимона (I). Мч. Філітера Нікомидійського (311). Прп. Феодори Кесарійської (VIII). Прп. Феодори Царгородської (940).

1 Пет., 58 зач., I, 1 – 2, 10 – 12; II, 6 – 10. Мк., 53 зач., XII, 1 – 12

Служба мц. Анисії і прп. Меланії Римлянки (з 31 грудня) не має святкового знака, завершується разом зі службою післясвятя.

НА ВЕЧІРНІ кафизма 15-а.

На «Господи, взиваю» стихири на 6: мучениці, глас 4-ий – 3, і преподобної, глас той же – 3. «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «Слава в вишніх Богу...».

Входу немає. Прокимен дня.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий (зі своїми приспівами). «Слава, і нині» – свята, глас 1-ий: «За образом і подобою...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився...».

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафизми 19-а і 20-а. Малі ектенії. Сідальні свята. Псалом 50-ий.

Канони: свята 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі), мучениці на 4 і преподобної на 4.

Біблійні пісні «Співаймо Господеві...».

Катавасія після 3-ої, 6-ої, 8-ої і 9-ої пісень – ірмоси канону преподобної.

Після 3-ої пісні – сідальний мучениці, глас 4-ий. «Слава» – сідальний преподобної, глас той же, «І нині» – сідальний свята, глас той же.

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ій.

На 9-ій пісні співаємо «Чеснішу».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світільний свята. «Слава, і нині» – той же світільний.

«Хваліте Господа з Небес ...» і хвалітні псалми.

Читається повсякденне славослів'я.

На стиховні стихири свята, глас 6-ий (зі своїми приспіваними). «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Сонце, Сина ...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст 1-го часу: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився ...».

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ блаженні свята, пісня 8-а – 6 (з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклонімся...що народився від Діви ...».

Після входу – тропарі і кондаки:

У храмі Господському – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

У храмі Богородиці – тропар свята, тропар храму. «Слава» – кондак свята, «І нині» – кондак храму.

У храмі святого – тропар свята, тропар храму. «Слава» – кондак храму, «І нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алилуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – дня.

Задостойник свята.

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився ...».

13 СІЧНЯ, субота

31 грудня за старим стилем

Віддання свята Різдва Христового. Прп. Меланії Римлянки (439).

Суботи після Різдва Христового: 1 Тим., 288 зач., VI, 11 – 16. Мф., 46 зач. (від половини), XII, 15 – 21.

Суботи перед Богоявленням: 1 Тим., 284 зач., III, 14 – IV, 5. Мф., 5 зач., III, 1 – 11.

Звершується славослівна служба віддання свята Різдва Христового. Служба прп. Меланії Римлянки переноситься на 30 грудня.

НА ВЕЧІРНІ кафізма 18-а.

На «Господи, взиваю» стихири свята, глас 2-ий – 6 (перші дві стихири – двічі). «Слава, і нині» – свята, глас той же: «Коли Август став єдиним володарем на землі...» (догматик гласу не співається).

Входу немає. Прокимен дня. Паремій немає.

На стиховні стихири свята, глас 2-ий і глас 3-ій (зі своїми приспіваними). «Слава» – свята, глас 4-й: «Веселися, Єрусалиме ...», «І нині» – свята, глас той же: «У вертепі оселився Ти Христе Боже...».

Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

Відпуст: «Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився ...» (зі згадуванням прп. Меланії Римлянки).

НА РАННІЙ на «Бог Господь» – тропар свята, глас 4-ий (двічі). «Слава, і нині» – той же тропар.

Кафізми 16-а і 17-а. Малі ектенії. Сідальні свята (по двічі). Псалом 50-ий.

Канони: свята 1-ий з ірмосом на 8 (ірмоси по двічі), і 2-ий з ірмосом на 6 (ірмоси по двічі).

Біблійні пісні «Співаймо Господеві ...».

Катавасія «Христос народжується ...».

Після 3-ої пісні – іпакої свята, глас 8-ий (один раз).

Після 6-ої пісні – кондак та ікос свята, глас 3-ій.

На 9-ій пісні «Чеснішу» не співаємо, але співаємо приспів свята. (Звершується звичайне кадіння.)

1-ий хор співає приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу і славнішу Горніх воїнств Діву Пречисту Богородицю», й ірмос 1-го канону: «Таїнство дивне бачу...».

2-ий хор – те саме.

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Бога, від Діви плоттю народженого», тропар: «Коли побачили волхви дивний рух надзвичайної нової зірки, що засяяла на небі, зрозуміли, що народився на землі у Вифлеємі Христос Цар, на спасіння наше».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, у вертепі народженого Царя», тропар: «Коли побачили волхви дивний рух надзвичайної нової зірки, що засяяла на небі, зрозуміли, що народився на землі у Вифлеємі Христос Цар, на спасіння наше».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, Бога, Якому волхви поклоняються...», тропар: «Волхви стали питати: де Немовля — Цар, про народження Якого сповістила зірка, бо ми прийшли поклонитися Йому? Ірод-богоборець, хвилюючись, у гніві намагався вбити Христа.».

2-ий хор приспів: «Величай, душе моя, зіркою волхвам Сповіденого ...», тропар: «Волхви стали питати: де Немовля — Цар, про народження Якого сповістила зірка, бо ми прийшли поклонитися Йому? Ірод-богоборець, хвилюючись, у гніві намагався вбити Христа.».

1-ий хор приспів: «Величай, душе моя, чисту Діву і єдину Богородицю, що народила Христа Царя...», тропар: «Ірод довідався про час, коли з'явилася зірка, ведені якою волхви прийшли до Вифлеєма з дарами поклонитися Христу; але, направлені нею у вітчизну, залишили посоромленим лютого дітовбивцю».

2-ий хор приспів: «Волхви і пастирі прийшли поклонитися Христу, що народився у Вифлеємі-граді...», тропар: «Ірод довідався про час, коли з'явилася зірка, ведені якою волхви прийшли до Вифлеєма з дарами поклонитися Христу; але, направлені нею у вітчизну, залишили посоромленим лютого дітовбивцю».

1-ий хор співає приспів 2-го канону: «Нині Діва народжує Владика всередині вертепа...», й ірмос 2-го канону: «Любити нам зі страхом зручніше мовчання, як безбідне; любов'ю ж складати пісні, протяженноскладні, Діво, незручно є; але дай нам, Мати, силу, наскільки є благовоління».

2-ий хор приспів: «Нині народжується Владика, як Немовля, від Матері Діви...», і той же ірмос.

1-ий хор приспів: «Нині пастирі бачать Спаса, пеленами повитого, покладеного в яслах...», тропар: «Прообрази несвітлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилось із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

2-ий хор приспів: «Нині Владика неосяжний пеленається руб'ям, як Немовля», тропар: «Прообрази несвітлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилось із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

1-ий хор приспів: Нині все творіння веселиться і радується: бо Христос народився від Діви...», тропар: «Прообрази несвітлі, і тіні перемінні; Ти, Мати чиста, побачила Слово, що явилось із врат зачинених, — істинну світлість; достойно Твою прославляємо утробу».

2-ий хор приспів: «Небесні Сили народженого Спаса Господа і Владика сповіщають світу...», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришесть, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живонотну благодать поклонятися славі».

1-ий хор приспів (замість «Слави»): «Величай, душе моя, трипостасного і нероздільного Божества державу...».

тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришествя, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

2-й хор приспів (замість «І нині»): «Величай, душе моя, Того, Хто визволив нас від клятиви.», тропар: «Одержавши бажане, і сподобившись Божого пришествя, христоімениті люди нині утішаються духовним народженням; бо Ти, Діво чиста, подаєш живоносну благодать поклонятися славі».

Потім обидва хори разом співають приспів 1-го канону: «Величай, душе моя, Чеснішу...», і ірмос 1-го канону: «Таїнство дивне бачу...», потім обидва хори приспів 2-го канону: «Нині народжується Владика, як Немовля, від Матері Діви», і ірмос 2-го канону: «Любити нам зі страхом зручніше мовчання...».

Після 9-ої пісні «Достойно є» не співається. Світильний свята. «Слава, і нині» – той же світильний.

«Все, що дише ...» і хвалітні псалми.

На хвалітніх стихири свята, глас 4-ий – 4. «Слава» – свята, глас 6-ий: «Коли прийшов час Твого на землю пришествя ...», «І нині» – свята, глас 2-ий: «Нині Христос у Вифлеємі народжується від Діви...».

Велике славослів'я. Після Трисвятого – тропар свята, глас 4-ий (один раз).

«Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився ...» (зі згадуванням прп. Меланії Римлянки).

НА ЧАСАХ – тропар і кондак свята.

НА ЛІТУРГІЇ антифони зображальні.

Блаженні свята, 1-го і 2-го канонів, пісня 9-та - 8 (1-го канону з ірмосом).

На вході: «Прийдіть поклонімся... що народився від Діви ...».

Після входу – тропар свята. «Слава, і нині» – кондак свята.

Співається Трисвяте.

Прокимен, алуарій і причасний – свята.

Апостол і Євангеліє – суботи після Різдва Христового та суботи перед Богоявленням.

Задостойник свята.

«Христос, істинний Бог наш, що у вертепі народився ...» (зі згадуванням прп. Меланії Римлянки).

[1] За традицією, 1-ий приспів співає священник або диякон.

